اطلاعات

شنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۰ ـ ۲۴ ربیع الثانی ۱۴۳۳ـ ۱۷ مارس ۲۰۱۲ـ شماره ۲۵۲۷۵ ـ ۲۰ صفحه – ۲۰۰ تومان

آغاز طرح گشت ویژه نوروزی منابع طبیعی در استان تهران

*فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی استان تهران: در این طرح که تا ۱۵ فروردین ادامه دارد، تمامی عرصه‌های منابع طبیعی و پارک‌های جنگلی تحت پوشش کنترل خواهد شد

صفحه ۴

رژیم صهیونیستی از هوا و دریا غزه را آماج حمله قرار داد

*بالگردها و قایق‌های جنگی رژیم صهیونیستی به غزه حمله کردند
*سیدحسن نصرالله: خطر تجزیه، خاورمیانه را تهدید می‌کند
*اراده ملت بحرین شکست‌ناپذیر است

صفحه ۱۶

دکتر صالحی:

حمله تل‌آویو به ایران با نابودی اسرائیل پایان خواهد یافت

* ایران با قدرت تمام، به تهاجم نظامی اسرائیل پاسخ می‌دهد
* رژیم کوچک تل‌آویو حتی یک هفته هم در جنگ واقعی دوام نمی‌آورد
* وزیر خارجه ترکیه: آنکارا مقابل حمله احتمالی اسرائیل به ایران خواهد ایستاد
* آمریکا خبر مربوط به دادن هشدار به ایران را رد کرد
* مؤسسه تحقیقاتی آمریکا ادعاهای تازه‌ای درباره سایت نظامی «پارچین» مطرح کرد

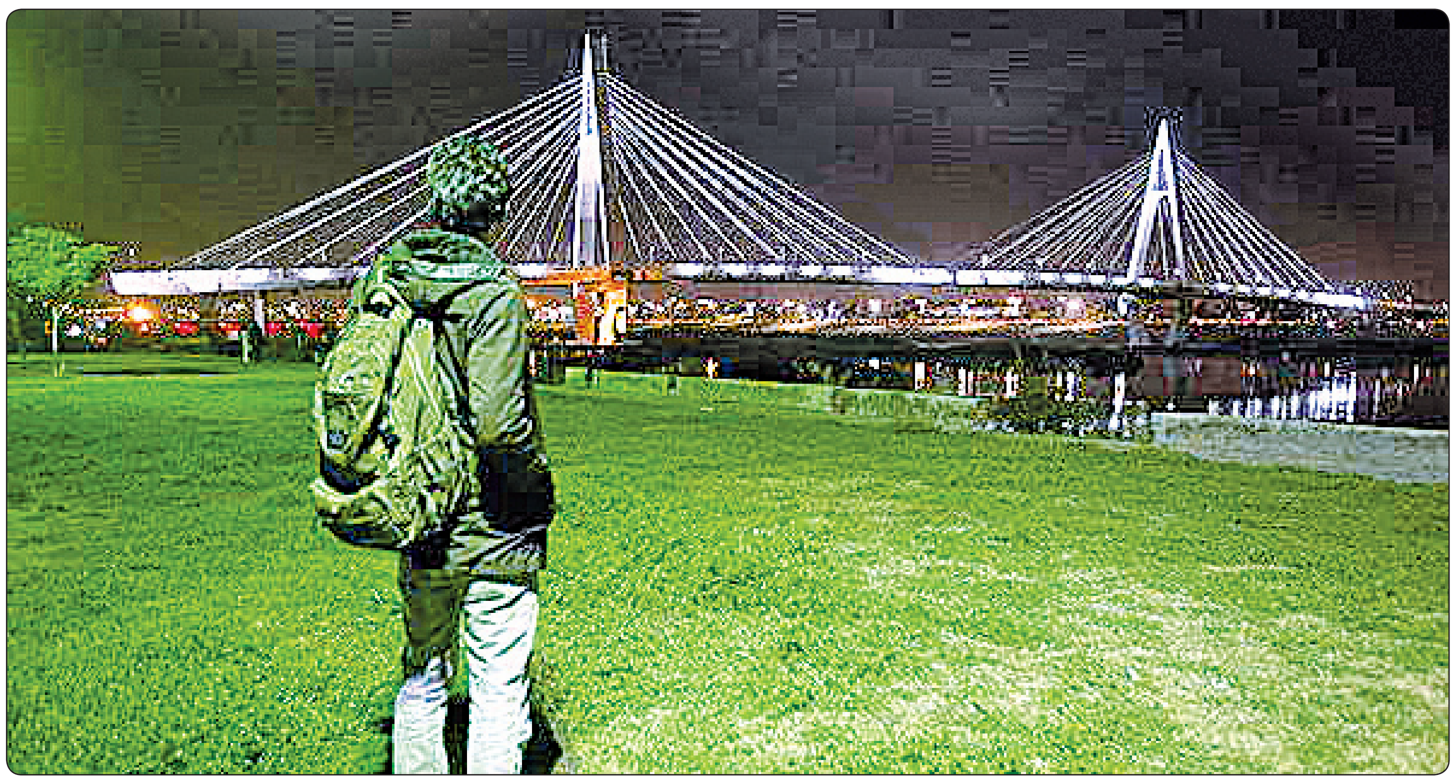
وزیر امور خارجه ایران در واکنش به لفاظی های جنگی تل آویو علیه ایران اعلام کرد که رژیم تل آویو آنقدر کوچک است که حتی یک هفته هم در یک جنگ واقعی دوام نمی‌آورد و حمله این رژیم به ایران به نابودی آن منجر خواهد شد.

به گزارش فارس، دکترعلی اکبر صالحی وزیرامور خارجه درمصاحبه با تلویزیون دانمارک با اشاره به اینکه اقدام نظامی اسرائیل علیه تاسیسات هسته ای ایران به نابودی این رژیم در مدت یک هفته منجر خواهد شد، اعلام کرد که اسرائیل آنقدر کوچک است که یک هفته هم در یک جنگ واقعی دوام نمی آورد.

وی افزود: حتی اگر اسرائیل تصمیم به ارتکاب چنین خطایی بگیرد، این اقدام تل آویو تعیین کننده زمان نابودی تل آویو خواهد بود و اسرائیلی ها به خوبی از این موضوع آگاهند.

رئیس سابق سازمان انرژی اتمی ایران در ادامه مصاحبه خود هشدار داد: اقدام نظامی اسرائیل علیه تاسیسات هسته ای ایران،

بقیه در صفحه ۴

بهره‌برداری از بزرگترین پل کابلی خاورمیانه در اهواز

صفحه ۲

واکنش محافل رسمی به اظهارات رئیس جمهوری در مجلس

*مجمع تشخیص مصلحت نظام اظهارات رئیس‌جمهوری را درباره چگونگی تصویب اعتبارات مترو در این مجمع رد کرد
*رئیس مجلس: پاسخ‌های رئیس جمهوری به نمایندگان راضی‌کننده نبود
*دیوان محاسبات: انتظار می‌رفت رئیس جمهوری در مقام دفاع از حقوق ملت در صحت و سقم گفته‌های خود تأمل بیشتری داشته از ایراد تهمت ناروا به اشخاص خودداری می‌کرد

صفحه ۲

در اقدامی خصمانه

خدمات سوئیفت به بانک‌های ایرانی متوقف شد

*براساس این تصمیم سازمان جهانی انتقالات بین بانکی که از امروز به اجرا درمی‌آید نقل و انتقالات پولی بانک‌های ایرانی با خارج از کشور غیرممکن می‌شود
*وزارت دارایی آمریکا از اقدام سوئیفت برای قطع همکاری با بانک‌های ایرانی مشمول تحریم‌ها استقبال کرد
*هند و چین اعلام کردند در ازای خرید نفت، به ایران طلا می‌دهند

صفحه ۴

ملی‌پوشان خدمت سربازی را در تیم‌های ملی می‌گذرانند

*ملی‌پوشان مشمول پس از گذراندن دوره آموزشی، خدمت سربازی را در تیم‌های ملی انجام خواهند داد

صفحه ۱۳

نوروزنامه ضمیمه رایگان اطلاعات امروز

یادداشت سردبیر

می شود با بهار دوباره ترانه سرود ...

علیرضا خانی

می‌شود در چهره شکوفه دوباره شکفت. می‌شود در جاری رود دوباره سرود. می‌شود در انحنای نجیبانه کوهپایه‌های سبز، دوباره سبزینه زد. می‌شود با چلچله‌ها دوباره چهچهه زد. می‌شود با باران فروردین دوباره بارید. می‌شود با هر علف دوباره سرزد.

می‌شود با باد دوباره وزید. می‌شود با نسیم دوباره نوازش کرد. می‌شود با سنبل دوباره رویید. می‌شود با غنچه دوباره شکفت. می‌شود با ترانه دوباره آواز خواند. می‌شود با پرنده دوباره پرید. می‌شود با آهوان این دشت دوباره جهید. می‌شود با پرستو دوباره پرواز کرد. می‌شود با قناری دوباره آواز کرد. می‌شود با شمعدانی دوباره از پشت پنجره بیرون را دید. می‌شود به دشت سبز و غلغل چشمه ساران و خنده کودکان نگریست. می‌شود به صحرا نگاه کرد. می‌شود به بیابان آب کشید. می‌شود در کویر درختچه کاشت. می‌شود حرمت جنگل را پاس داشت. می‌شود رود ساران را مقدس دانست. می‌شود طبیعت را نیازرد. می‌شود بال پروانه را سیاه نکرد. می‌شود هوای بهاری را به دود نیالود. می‌شود بلبلان را در قفس نگه نداشت. می‌شود با پرستو مهربان بود. می‌شود صورت چمن را با زباله خراش نداد. می‌شود یکسره راست بود و راست گفت. می‌شود انگ ناروا نزد. می‌شود صاف و صادق بود. می‌شود به مکتب و مدرسه رفت و نخوانده ملا نشد. می‌شود با دگمه‌ای مدرک نگرفت. می‌شود دانشگاه را دکان مدرک فروشی نکرد. می‌شود همه چیز را به بازی نگرفت. می‌شود سیاسی نپرسید و سیاسی کارانه پاسخ نگفت. می‌شود دیگران را تحقیر نکرد. می‌شود کار کرد و وعده نداد. می‌شود وعده داد و عمل کرد. می‌شود آمار نادرست نداد. می‌شود در خیابان‌های پایتخت از برق تیغ راهزنان نهراسید. می‌شود احساس آرامش کرد. می‌شود هنر را حرمت گذاشت. می‌شود هر کس جایزه جهانی گرفت را عامل بیگانه نپنداشت. می‌شود شعاع دایره خودی‌ها را فراخ‌تر گرفت. می‌شود کودکان فقر زده معتاد را لابه‌لای ماشین‌های پشت چراغ قرمز ندید.

می‌شود پول بی‌زبان نفت را به باد هوا نداد. می‌شود اجناس زباله مانند چینی را کشتی کشتی با نفتکش نفتکش عوض نکرد.

می‌شود آدم‌ها را به وجه اشتراکشان دید نه وجه افتراقشان. می‌شود آدم‌ها را دسته دسته و گروه گروه نکرد. می‌شود به افراد برچسب و افترا نبست. می‌شود سخن دیگران را شنید. می‌شود هر که با ما نبود را بر ما نپنداشت. می‌شود مسابقه شعار نداد. می‌شود رقابت تخریب نکرد. می‌شود سیاه‌نمایی نکرد. می‌شود همه چیز را هم به نادرست گل و بلبل نشان نداد. می‌شود حقیقت‌بین بود. می‌شود عوام را نفریفت. می‌شود در شعار از همه دنیا جلو نزد. می‌شود مرعوب دنیا نشد اما خود را هم بی‌نیاز مطلق از همه جهان ندانست. می‌شود به کسی دشنام نداد. می‌شود در خیابان با هم مهربان‌تر بود. می‌شود از هماغوشی چرخ و چاله، گل و لای بر روی عابران نینداخت. می‌شود خیابان‌ها را صاف کرد. می‌شود دل‌ها را صاف کرد. می‌شود شکیبایی و تحمل و احترام و اخلاق و ادب را، به جای سریال‌های مبتذل و لفاظی‌های بی‌معنا، از سیما نشان داد. می‌شود همه روستاها را آباد و آبادان و همه شهرها را خرم و خرمشهر کرد. می‌شود آبادان و خرمشهر را هم آبادان و خرمشهر کرد.

می‌شود سلامت جسم و روح و روان را قربانی رقابت ماشین و آهن و آز نکرد. می‌شود اعصاب از دست رفته و آرامش فراموش شده و بردباری مضمحل شده و قناعت و مناعت و رضایت را دوباره به نهاد مردمان بازگرداند. می‌شود با درخت دوباره جان گرفت و با نسیم دوباره تازه شد و با کبوتر دوباره پرواز و با قناری دوباره آواز کرد. می‌شود با بهار دوباره ترانه سرود.

سال نو مبارک

یادداشت

به مناسبت سالروز ملی‌شدن صنعت نفت

نقش نفت در توسعه و تحکیم امنیت ملی

بیژن نامدار زنگنه

اولین بار که بحث تاثیر نفت در توسعه ملی مطرح شد، در دهه ۱۳۲۰ و در مساله ملی شدن صنعت نفت بود. بعد از جنگ جهانی دوم اتفاقاتی در کشورهای نفت‌خیز جهان سوم، علیه حاکمیت و تسلط بلامنازع انگلیس بر منابع نفتی جهان غیر کمونیست افتاد که ایران پیشتاز آن بود و عنوان «نهضت ملی شدن صنعت نفت» گرفت. این موج ادامه پیدا کرد و هدف نخبگانی که آن را مطرح کرده بودند، پاسخ به این سوال بود که چه کار کنیم تا نفت در بهبود وضعیت زندگی و سعادت ملت ایران مؤثر باشد؟ چیزی که امروز به آن «توسعه» می گوییم. در ابتدای طرحی که نمایندگان مجلس مانند دکتر مصدق و آیت الله کاشانی برای ملی کردن نفت نوشتند، آمده که «به نام سعادت ملت ایران ما پیشنهاد می کنیم صنعت نفت در سراسر کشور بدون استثناء ملی اعلام شود».

ما اگر سیر تحولات را از دهه ۱۹۵۰ میلادی بررسی کنیم، می توانیم سه موج را از منظر روابط بین تولیدکنندگان و مصرف کنندگان نفت پیدا کنیم. موج اول، همان موج ملی کردن صنایع نفت در کشورهای جهان سوم با هدف تقویت حاکمیت ملی و کاهش قدرت و سلطه عمدتا انگلیس و انتقال مالکیت آنها به خودشان بود، ولی در بهره‌برداری چندان مشکلی نداشتند که از دیگران کمک بگیرند و نیز افزایش درآمد نفت با هدف سعادت ملتها بود. این موج خیلی ادامه پیدا کرد، تا جایی که تا اواخر دهه ۷۰ دیگر هیچ کشوری نداشتیم که نفت آن ملی نشده باشد. ملی کردن یک جریان سیاسی با برخوردهای شدید با کشورهای مصرف کننده بود، یعنی در ذات خود یک تقابل و تضاد داشت.

موج دوم که پایه آن با تاسیس اوپک در ۱۹۶۰ گذاشته شد و دنبال این بود که سهم عادلانه‌ای را از درآمد نفت بگیرند. گرچه پایه کار با اوپک گذاشته شد، اما در دهه ۱۷۰ اثر آن اوج گرفت که اوپک در دو مرحله موفق شد شرکتهای بزرگ نفتی را که در عموم کشورهای نفتی جهان سوم غیر کمونیستی فعال بودند در مقابل خواست خود برای افزایش قیمت نفت تسلیم کند و این کار را در دو مرحله انجام داد. یک‌بار از زیر ۲ دلار به بالای ۱۰ دلار رساند و ایران و عربستان رهبری آن را برعهده داشتند که دستاورد بزرگی بود و آمریکایی‌ها واروپایی‌ها در مقابل آن مقاومت کردند و در نتیجه آن آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) تشکیل شد که به قول کیسینجر جلو فزون‌خواهی اوپک گرفته شود و قیمت نفت برای جریان یافتن و توسعه کشورهای صنعتی و بزرگ کاهش یابد. یعنی می‌بینیم که مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در تضاد با هم قرار دارند و هر کدام می خواهند دریافتی خود از نفت را زیاد کنند. یادآور می‌شوم که قیمت نفت بر اساس مذاکره بین تولیدکنندگان بزرگ نفت و شرکتهای بزرگ نفتی تعیین می‌شد، یعنی نفت کالایی نبود که در بازار عرضه شود، بلکه قیمت آن در مذاکره تعیین می‌شد و بر اساس آن سهمی به خزانه شرکتهای نفت خیز واریز می‌شد. گرچه درگیری در این موج، موجب خونریزی نشد اما یک درگیری و اختلاف جدی وجود داشت و موفقیت بزرگی برای اوپک حاصل شد که اصلا IEA هم علیه آن تشکیل شد و می خواستند شاخ اوپک را بشکنند.

موج سوم که می توان از آن یاد کرد، از دهه ۱۹۹۰ میلادی غالب و به مرور به عنوان پارادایم حاکم مطرح می‌شود. این موج زمانی مطرح می‌شود که نفت مانند یک کالای متعارف وارد بازار شده و عرضه و تقاضا به‌صورت لحظه‌ای قیمت نفت را تعیین می کند و مهمترین مساله آن این است که شرکت‌های بزرگ نفتی که در دهه ۱۹۵۰ بیشتر از ۹۰ درصد تولید جهان را در کشورهای غیرکمونیستی برعهده داشتند، سهمشان در این موج به ۵/۶ درصد می‌رسد. یعنی یک‌دفعه سهمشان در تولید نفت و گاز دنیا تغییر می کند و انحصارشان، به‌جز در یکی دو فناوری، شکسته می‌شود. در حالی که تا مدتی تمام کشتی‌های انتقال نفت، فروش، پالایش، توزیع و... در اختیار آنها بود. در واقع دیگر نه مالکیتی بر منابع نفتی داشتند و نه مالکیتی. مصرف کننده هم نه به دنبال این بود که مانند موج‌های اول قیمت را کنترل کند و نه اداره صنایع نفتی را برعهده گیرد، بلکه در این پارادایم جدید فقط «امنیت عرضه» مدنظر بود. قیمت هم برایشان فرقی نمی کرد و قیمت بازار مدنظرشان بود، یعنی حتی قیمت بالا را به‌طور مثبت می دیدند، زیرا قیمت بالا تنها ابزار مدیریت جهانی بخش انرژی بود. قیمت بالا باعث می شد نفت‌های گرانتر وارد بازار شوند، برای آنها سرمایه گذاری شود و تولیدکنندگان آن زیاد شود تا در نتیجه آن وابستگی به نفت خلیج فارس که همیشه یک منطقه بحران زده بوده است، کاهش یابد. در دهه ۱۹۶۰، ۶۰ درصد تولید نفت توسط اوپک انجام می‌شده و در قرن بیست و یکم این میزان به ۴۰ درصد رسیده است و در واقع خلیج فارس با وجود این‌که ۶۰ درصد نفت دنیا را دارد، به زحمت ۳۰ درصد نفت دنیا را تولید می کند که نفت گران و تولیدکنندگان متعدد (با تولید ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار بشکه) که هیچ کدام به تنهایی در قد و قواره تاثیر گذاری سیاسی نیستند، عامل آن است. انرژی‌های جایگزین هم در این موج امکان تولید می‌یابند. در این موج، تعامل جای تقابل قبلی اوپک و IEA را گرفت و سازمان مشترکی به نام IEF را تشکیل دادند. یعنی گفتگوی میان تولیدکننده و مصرف کننده به عنوان یک اصل قرار گرفت، زیرا یک هدف مشترک داشتند. یعنی مصرف کنندگان گفتند وقتی قیمت نفت بالا رود نفت بیشتری تولید می‌شود، امنیت ما هم تامین می‌شود، تولیدکنندگان هم گفتند که برای اقتصاد شما دعا می کنیم، زیرا اگر دچار بحران شود ما دچار گرفتاری می‌شویم، زیرا نرخ تقاضا کاهش می‌یابد. این امر تابع تغییرات در اقتصاد دنیا بود، زیرا وزن نفت در اقتصاد جهانی کاهش یافت تا جایی که وقتی بحران مالی مطرح شد، حتی یک نفر هم افزایش قیمت نفت را عامل آن ندانست.

اما نکته مهم این است که بعد از گذشت سه موج و رسیدن نفت به قیمت باور نکردنی ۱۰۰ دلار، سعادت ملتها که در ابتدا مدنظر بود و تصور می شد با ملی شدن صنعت نفت تامین می‌شود، آنطور که باید و شاید حاصل نشد. در کشورهای جهان سوم سوال‌های زیادی در این مورد مطرح شد؛ دکتر مسعود نیلی چند سال پیش پژوهشی را انجام داده بود که بر اساس آن مشخص شد وضعیت درآمد سرانه اکثر کشورهای نفت خیز (حتی عربستان) در بیست سال گذشته تغییر جدی نیافته و حتی اقتصادهای بدون نفت و غیر تک محصولی نرخ رشد اقتصادی بالاتری داشته‌اند، حتی نرخ رشد کشورهای تک محصولی غیر نفتی هم بهتر بوده است!

در دو موج اول و دوم که نخبگان، فقط مصرف کنندگان را مانع سعادت و رشد ملت‌ها می پنداشتند، اما بعد از آن دو موج به این فکر افتادند که وقتی مصرف کننده می گوید من با قیمت هیچ مشکلی ندارم، آیا می توان همه تقصیرات را به گردن آنها انداخت یا این که سیاست‌های داخلی هم در این عدم رشد موثر بوده است؟ این که آیا با وجود نفت می توان امیدی به اصلاح وضعیت اقتصادی وابسته نفت داشت؟ آیا نفت شر مطلق است یا انتظار خیر هم از آن می توان داشت؟ آیا می توان از این وضع بیرون رفت؟ آیا نفت می تواند در ایجاد اقتصاد غیرنفتی کمک کند؟

قبل از ادامه بحث چند مشخصه کشورهای نفت خیز جهان سوم، از جمله ایران را مورد اشاره قرار می‌دهم. اولین ویژگی که بسیار تعیین کننده است، سهم بسیار بالای تولید نفت در تولید ناخالص داخلی آنهاست. زمانی این رقم در ایران ۵۰ درصد بود؛ البته الان دیگر نمی توان چندان به اعداد اطمینان کرد! ویژگی دیگر، سهم بسیار بالای صادرات نفت خام و جنس صادرات نفت خام در تراز بازرگانی خارجی کشور است. زیرا نفت و میعان و LPG و... همه از نظر اثرگذاری در اقتصاد یکسان هستند که میزان آن حدود ۷۰ تا ۷۵ درصد است. مشخصه سوم، سهم بسیار بالای درآمدهای نفتی در تامین درآمدهای بودجه عمومی است که روز به روز در ۷ سال اخیر بیشتر شده است؛ در حالی که در سالهای آخر اصلاحات روندی رو به کاهش داشت. امروز حتی با ۷۰ دلار هم نمی توان بودجه را بست، در حالی که ما با ۴۰ دلار، به حساب ذخیره ارزی هم پول نفت را واریز می کردیم. مولفه چهارمی هم داریم که در ایران وجود دارد و در همه کشورها نیست و آن پرداخت یارانه‌های داخلی برای استفاده از فرآورده‌های نفتی است، الان هم این مشکل وجود دارد اما شکل آن تغییر کرده است. سه ویژگی اول که ذکر شد در عموم کشورهای نفت‌خیز وجود دارد و در حوزه‌های مختلف زندگی اجتماعی اثر می گذارد. آیا با کمک نفت می توان از این وضعیت اقتصادی خارج شد؟ ساده‌ترین کار این است که تولید نفت را صفر کنیم، زیرا هر سه مشکل حل می‌شود، اما مردم به خیابان می‌ریزند و لذا دولت نمی تواند آن را عملی کند. اگر هم کسی شعار آن را می‌دهد برای آن است که دقیقا عکس آن را اجرا کند!

اگر ما بخواهیم سهم نفت را در تولید ناخالص ملی کاهش دهیم و در عین حال نخواهیم تولید نفت را کاهش دهیم، باید بتوانیم تولید ناخالص ملی را بطور شتابان افزایش دهیم. معضل بعدی سهم نفت از درآمدهای دولت در بودجه عمومی است که برای رفع آن باید مالیاتها را اضافه کنیم که موجب نارضایتی مردم می‌شود و تاثیری هم در اقتصاد نمی گذارد، اما راه حل واقعی این است که اقتصاد را بزرگ کنیم در این صورت درآمدهای مالیاتی دولت هم افزایش می‌یابد. اگر می خواهیم مشکل سوم را هم برطرف کنیم باید صادرات غیرنفتی را اضافه کنیم که در این راستا باید سرمایه گذاری تولیدی با رشد شتابان صورت گیرد. این سرمایه گذاری باید موجب ایجاد ارزش افزوده بعد از اجرای آن شود؛ مثلا ساختن مراکز خدماتی مانند ورزشگاه و... در کشور یک نوع سرمایه گذاری است که در کنار آن کارهای خدماتی هم انجام می‌شود؛ اما وقتی کار به نتیجه رسید دیگر تولیدی ندارد. لذا باید توجه کنیم که سرمایه گذاری تولیدی در کشور انجام شود، نه سرمایه گذاری‌های غیرمولد.

اصولا بهره‌وری در کشور چه برای سرمایه‌های موجود و چه برای سرمایه‌های آتی باید افزایش یابد، اگر این کار صورت گیرد، حتی بدون سرمایه گذاری جدید تولید ناخالص ملی افزایش می‌یابد. از طرف دیگر در این سرمایه گذاری‌ها باید به تولید داخلی برون گرا و قابل رقابت در عرصه منطقه‌ای و بین‌المللی اهمیت بدهیم، زیرا می خواهیم صادرات غیرنفتی داشته باشیم و این تصور غلطی است که بعضی‌ها دارند که صادرات سرریز تولید داخلی است. بلکه صادرات باید به‌طور مستقل و برون گرا باشد.

بقیه در صفحه ۱۴

بهره‌برداری از بزرگترین پل کابلی خاورمیانه در اهواز

اهواز-خبرنگار اطلاعات: چهار پروژه عمرانی در استان خوزستان با حضور رئیس جمهوری افتتاح شد.

این پروژه‌ها شامل، ورزشگاه غدیر اهواز، پل هشتم یا پل کابلی اهواز، ۱۰ هزار و ۴۴۴ واحد مسکن مهر و پیست بین‌المللی دوچرخه‌سواری اهواز است.

دکتر محمود احمدی‌نژاد پنجشنبه در مراسم افتتاح ورزشگاه ۵۰ هزار نفری غدیر اهواز، خوزستان را سرزمین مردان و زنان مؤمن، شجاع و تاریخ‌ساز توصیف کرد و گفت: خوزستان جایگاه مردان و زنان مؤمن و تاریخ‌سازی است که نقش آنها در تاریخ کشور ما بی‌نظیر و بی‌بدیل است.

اجرای پروژه ورزشگاه ۵۰ هزار نفری اهواز با عنوان غدیر به مساحت ۴۴ هکتار در سال ۷۳ آغاز شد. برای ساخت و تجهیز این مجموعه ورزشی ۶۹۰ میلیارد ریال از اعتبارات ملی و استانی هزینه شده است.

همچنین بزرگترین پل کابلی درون شهری خاورمیانه توسط رئیس جمهوری در اهواز افتتاح شد.

پل غدیر که هشتمین پل روی رودخانه کارون در اهواز محسوب می‌شود، از نوع کابلی ترکه‌ای به طول ۱۰۱۴ متر و عرض ۲۲ متر از یک سو به منطقه امانیه خیابان تخت سلیمان و از سوی دیگر به خیابان زند منتهی می‌شود. برای اجرای پل کابلی اهواز ۴۰ میلیارد تومان با احتساب هزینه تملک زمین‌های اطراف صرف شده است.

پایلون‌های پل غدیر به شکل حرف انگلیسی A طراحی شده که نماد شهر اهواز و بر گرفته از نخستین حرف لاتین این شهر است.

از دیگر پروژه‌های به بهره‌برداری رسیده در سفر یک روزه رئیس جمهوری به استان خوزستان می‌توان به افتتاح پیست بین‌المللی دوچرخه‌سواری اهواز با اعتبار ۵/۴ میلیارد تومان و بهره‌برداری از ۱۰ هزار و ۴۴۴ واحد مسکن مهر اشاره کرد.

حضور در یادمان شهدا

رئیس جمهوری با سفر به منطقه عملیاتی شلمچه در پاسگاه زید و یادمان شهدای عملیات رمضان حضور یافت و ضمن ادای احترام به مقام شهدای والامقام هشت سال دفاع مقدس در فضایی معنوی همراه با خیل زایران مشهد شهدای جبهه‌های جنوب به زیارت تربت شهدا شتافت.

دکتر احمدی‌نژاد با حضور در یادمان شهدای عملیات رمضان که پذیرای کاروان‌های راهیان نور از سراسر کشور است، ضمن بازدید از این مناطق، یاد و خاطره شهدای ۸ سال دفاع مقدس را گرامی داشت.

رئیس جمهوری همچنین در فضایی معنوی با زائران سرزمین نور از نزدیک و به صورت رودررو دیدار و گفت‌وگو کرد. رئیس جمهوری در جریان سفر به استان خوزستان پس از حضور در یادمان شهدای عملیات رمضان در منطقه پاسگاه زید و بازدید از این منطقه و دیدار و گفت‌وگو با زائران کاروان‌های راهیان نور در جمع خبرنگاران حضور یافت و درباره اهمیت فرهنگ شهادت و یاد شهدا و تأثیرات آن در جامعه در آغاز سال جدید گفت: تصور این که عده‌ای در مقطعی شهید شدند و اثری بر جامعه گذاشتند و سپس به پایان رسیدند، تصوری غلط است، زیرا راهی که ملت ایران و رزمندگان و شهدای ما انتخاب کردند، راه تحقق همه آرزوهای الهی و انسانی بشریت و راه سعادت و رسیدن به قله‌های کمال است.

احمدی‌نژاد تصریح کرد: مسیری که ملت ایران و جوانان ما در دوره دفاع مقدس در مقابل همه قدرت‌های جهانی که علیه کشورمان بسیج شده بودند تا ملت ایران و راه این ملت را محو کرده و پرچم توحید، عدالت و انسانیت را در هم بشکنند، انتخاب کردند، باعث شد تا مردان و زنان بزرگی در آن دوران به پاخیزند و با همه وجود به صحنه دفاع از کشور بیایند و علاوه بر آن که دشمن را شکست داده و میهن و مکتب را نجات دادند، به جوار رحمت الهی پر کشیدند و راه زندگی متعالی را در برابر ملت ایران و جامعه بشری باز کردند.

رئیس جمهوری با بیان این که روحیه و نگاه جهادی و فرهنگ ایثار و شهادت در مقاطع و سال‌های پس از جنگ در عرصه ساختن کشور، علم، فناوری، عدالت، صنعت و کشاورزی به کار گرفته شد، گفت: این روحیه در هر نقطه و برهه‌ای از زندگی که جاری شود، سعادت‌آفرین است و روابط انسان‌ها را در جامعه براساس محبت، عدالت و ارزش‌های انسانی و روابط سازنده و تعالی بخش تنظیم خواهد کرد.

احمدی‌نژاد در بخش دیگری از سخنان خود گفت: هرکس می‌خواهد سال خوبی داشته باشد، باید سال خود را با یاد و نام امام عصر(عج) آغاز کند.

آیت‌الله العظمی جوادی آملی:

نخستین شرط حل مشکلات جامعه بلوغ فکری است

آیت الله العظمی جوادی آملی در دیدار رئیس پلیس راهور و معاونان این پلیس اظهار داشتند: در آستانه تحویل سال ۹۱ مردم به فکر تحول دل هستند، اما باید بدانیم که تا بالغ نشویم نه مشکلات راهور حل می‌شود و نه مشکلات جامعه؛ اولین شرط بلوغ فکری است. کسی که نابالغ است در صلاحیت تکلیف قرار نمی گیرد.

به گزارش مهر، ایشان ادامه دادند: اگر از فردی که بلوغ شناسنامه‌ای او ۱۵ یا ۱۶ سال باشد بپرسیم که بالغ شده‌اید یعنی چه؟ می گوید نمی‌دانم تا وقتی که دور خورشید قرآن و عترت حرکت نکنیم کودک هستیم. اگر فردی ۵۰ سال سن داشته باشد یعنی زمین ۵۰ بار دور آفتاب گشته است نه این که این فرد توانسته است ۵۰ معرفت را کسب کند.

این مرجع تقلید و استاد اخلاق با اعلام این که برنامه‌های پلیس راهور برای مهد کودک است تاکید کردند: با ضبط گواهینامه، ابطال آن یا جریمه نمی توان گفت فردی جان خود را حفظ کند، اما وقتی به این فرد بگوییم که خانواده خود و دهها نفر را عزادار نکن او امکان دارد به این موضوع توجه کند. سالانه چند هزار نفر در فروردین کشته می‌شوند: باید برنامه‌ریزی مناسبی برای خردمند کردن بخشی از جامعه که کودک هستند، انجام شود. با کسی تعارف نداریم و نمی‌شود از روی بی عقلی چند خانواده را عزادار کرد. اگر دور شمس دین نچرخیم، نابالغیم.

آیت الله العظمی جوادی آملی با اعلام این که عمر هر فرد محصول حرکت اوست گفتند: یکی عمرش را برای ورزش خرج می‌کند، اما ورزش حرفه نیست. چگونه حرکت کردن در جامعه بسیار با امنیت است. فردی اتوبوس گونه حرکت می‌کند و پس از ۲۰ سال فعالیت اسقاط می‌شود، اما عده‌ای هم مانند درخت بوده و پس از ۲۰ سال حاصل تلاش خود را می‌بینند.

اگر فردی سراغ حوزه و دانشگاه رفت، مانند درخت عمل کرده است و هر کسی که فقط به ورزش روی آورده باشد، پس از مدتی به آهن قراضه تبدیل شده و به انواع بیماری‌ها دچار می‌شود.

آیت الله العظمی جوادی آملی با بیان این که مشکل ما اخلاق است افزودند: بخشی از نیروها قدرت درک ندارند و برخی هم قدرت تحریک ندارند عده‌ای هستند که مجاری ادراکی آنها خوب کار می‌کند، اما قدرت تحرک ندارند، عده‌ای نیز هستند که دست و پای آنها باز است اما قدرت درک ندارند. عده‌ای هم وجود دارند که در هر دو جهت ادراکی و تحریکی، مشکل دارند. البته عده‌ای هستند که هم خوب می‌فهمند و هم خوب تصمیم می گیرند که این افراد عالمان هستند.

ایشان با اشاره به این که ۷ تا ۸ میلیون پرونده در دادگاه‌ها وجود دارد و این امر موجب شده است که صدها نفر در بند بوده و میلیاردها تومان بودجه صرف این امر شود اظهار داشتند: مشکل مردم الفبای دین است. کسی که با الفبای دین در دنیا شوخی کند، در قبر هم الفبای دین را فراموش می‌کند. در قبر مشکل فقهی نمی‌پرسند و اگر الفبای دین را در دنیا تمرین نکنیم آنها قطعا فراموش می‌شود. متاسفانه بخش وسیعی از مردم در مهد کودک هستند. همه ما باید در لحظه تحویل سال دور شمس دین بپرخیم نه اینکه فقط یک سال به سنمان با چرخش زمین به دور خورشید اضافه شود.

این مرجع تقلید از مردم خواستند که جان خود را که امانتی الهی است، حفظ کنند و تاکید کردند: آبرو و فرزندان امانتی الهی هستند که باید بکوشیم آنها را حفظ کنیم. در سفرهای نوروزی نیز باید تلاش کنیم تا امنیت خودمان و دیگران حفظ شود.

آیت الله العظمی جوادی آملی در پایان به بحث بیداری اسلامی در منطقه اشاره کردند و افزودند: باید به عنوان مرکزی که بیداری اسلامی و غرب نیمه بیدار به آن توجه دارد کاری کنیم که باز هم الگو باشیم.

ارتکاب تخلفات رانندگی اشکال شرعی دارد

آیت‌الله‌العظمی مکارم‌شیرازی هم گفتند: ارتکاب تخلفات رانندگی اشکال شرعی دارد.

ایشان در دیدار رئیس پلیس راهور کشور و معاونان این پلیس با اشاره به این که نجات جان انسان‌ها اجر بسیار بزرگی است که ذخیره روز معاد پلیس است اظهار داشتند: پلیس باید مانند امروز باز هم تلاش کند تا تلفات رانندگی کاهش یابد.

ایشان با اعلام این که پلیس باید هر روز ابتکار تازه‌ای را به اجرا درآورد تاکید کردند: اگرچه کنترل هوشمند جاده‌ها یا اجرای قانون جدید راهنمایی و رانندگی ابتکار تازه‌ای است، اما پلیس می تواند با ابتکارات جدیدتر کشته‌های حوادث رانندگی را کاهش دهد.

این مرجع تقلید با بیان این که رسیدگی به امور فرهنگی و فرهنگسازی در ترافیک بسیار مهم و حیاتی است افزودند: در برخی از موارد مشاهده می‌کنیم که هنوز هم رانندگان حقوق عابران پیاده را رعایت نمی کنند و حتی خود مردم هم از خطوط مشخصی که برای آنها تعیین شده است، تردد نمی‌کنند. این تخلفات را می توان با فرهنگ سازی به حداقل کاهش داد.

ایشان با اعلام این که جان مردم تا حد زیادی در دست پلیس است گفتند: اگر چه کارهای روزمره مردم در دست نهادها است، اما پلیس با جان مردم سرو کار دارد و باید توجه کند که از افراد مسئولیت پذیر استفاده کند. کار پلیس به همان اندازه که سنگین است به همان میزان نیز دارای ثواب اخروی است.

این مرجع تقلید برخورد خوب با مردم را از راهکارهای بسیار موثر در کاهش تخلفات دانستند و تاکید کردند: اگر چه پلیس قانون را به صورت قاطع اجرا می‌کند، اما باید این اقدام با برخورد خوب همراه باشد. ممکن است در برخی از موارد، مردم عصبانی و پرخاش کنند که پلیس علاوه بر اجرای قانون باید با تامل برخورد خوبی از خود نشان دهد.

وی در پایان به رانندگان توصیه کردند که: از عجله و شتاب پرهیز کنند و مرتکب تخلف نشوند، چرا که ارتکاب تخلفات شرعا اشکال دارد. سرعت و سبقت غیر مجاز برای ما جایز نیست و باید جان خود را حفظ کنیم و به خطر انداختن جانمان نه با عقل و نه با شرع مطابق نیست. باید با حفظ تعادل سفر خود را ادامه دهیم و اگر مشکلی در راه برای دیگران بوجود آمد به آنها کمک کنیم.

رئیس مجلس: صهیونیست‌ها بدون اجازه آمریکا کاری نمی کنند

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت که منابع اطلاعاتی گزارش «احمد شهید» کاملا نادرست است.

به گزارش فارس، دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی در گفتگو با خبرگزاری ایتالیا به سؤالات مختلف خبرنگار این کشور، درباره مذاکره‌های هسته‌ای، حقوق بشر، روابط خارجی و مسائل منطقه‌ای پاسخ داد.

وی ابتدا در پاسخ به این سئوال که اعتقاد ایران برای مذاکره با آژانس چیست، گفت: مذاکره‌ها دو طرف دارد؛ ما از طرف خودمان، به مذاکره‌های جدی اعتقاد داریم که بتواند مسائل را با گفتگو حل کند.

سئوال شد که ایران با این گفتگوها تا چه حد به خواسته‌های خود برسد؟ لاریجانی پاسخ داد: باید دید مذاکره‌ها جنبه ابزاری دارد، یا برای حل مسأله است؛ ایران یک عضو مسئولیت‌پذیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است و می تواند در چارچوب قوانین آژانس، فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای داشته باشد اما اگر بخواهند در مذاکره‌هایی که انجام می‌شود، ایران را از همین حق هم محروم کنند، مسلماً گفت‌وگوها نتیجه‌ای نخواهد داشت.

رئیس مجلس درباره پیشنهاد روسیه مبنی بر این که ایران و آژانس هرکدام یک قدم بردارند، گفت: در زمان آقای البرادعی طرحی با نام «مدالیته» مطرح شد و به تفاهم هم رسیدیم و گام به گام بود؛ خیلی از سؤالات در شش گام مطرح شد و ما پاسخ دادیم و آنها نوشتند که مشکل دیگری ندارند. اما آنچه الآن بروز کرده، غیرعادی است، چون کشوری که با ما مشکل دارد، یکسری گزارش علیه ما تهیه کرده و آن را به آژانس داده است.

وی درباره عملکرد مجلس هشتم در زمینه دیپلماسی پارلمانی و این که مجلس نهم چه مسائلی را باید رعایت کند، اظهار داشت: سیاست مجلس هشتم این بود که هم از منافع ملی کشور در سطح کلان صیانت کند و هم نگاه واقع بینانه‌ای نسبت به مسائل منطقه و صحنه بین‌المللی داشته باشد.

مجلس حوادث را رصد می‌کرد و بر اساس آن موضعی را یا به دولت ابلاغ، یا آن را علنی می‌کرد؛ نگاه مجلس نسبت به همکاری با کشورهای مختلف، متفاوت است؛ مثلا با چین یا روسیه مبنا بر اساس همکاری است؛ نسبت به اروپا به جز برخی از کشورها، توصیه ما به همکاری بوده است، مگر این که خود کشورهای اروپایی در دام طراحی آمریکا افتاده باشند.

صحنه منطقه‌ای اکنون تعریف جدیدی دارد و حکومت‌های دموکراتیک ظهور کرده‌اند؛ اروپا می تواند نقش مثبتی در ارتباط با این کشورها داشته باشد و از ظرفیت‌های ایران هم در این زمینه استفاده کند. لاریجانی درباره سیاست ایتالیا در برخورد با ایران گفت: نگاه ما به روابط با ایتالیا مثبت است، چون ایتالیا هم کشور با تمدنی است، اما اگر خود ایتالیا به این نتیجه برسد که در معادله‌های اروپا قدم دیگری بردارد به سیاست خود این کشور مربوط می‌شود. رئیس مجلس در پاسخ به این سئوال که تحریم‌ها تا چه حد بر ایران تأثیر گذاشته است، گفت: بسیاری از مباحثی که در زمینه تحریم‌ها مطرح شده است، بیشتر جنبه تبلیغات دارد، مثلاً مصادره اموال برخی از مقام‌های ایران، اینها اموالی ندارند که غرب بخواهد آن را توقیف کند. تحریم بانک‌ها هم ممکن است پیچشی در کار ایجاد کند، اما راه حل دارد و همان گونه که خود شما می‌بینید در کشور کمبودی وجود ندارد، حتی این تحریم‌ها باعث می‌شود که ما از خلاقیت‌های داخلی بیشتر استفاده کنیم. وی درباره نقض حقوق بشر در ایران، گفت: گفتگوها میان ایران و کشورهای مختلف و شورای حقوق بشر ادامه دارد، اما اختلاف نظری در برخی از مسائل وجود دارد و این اختلاف مبنایی است. فرض کنید در غرب مسائل هم‌جنس‌بازی را متعارف می‌دانند، ولی ما آن را از زیست سالم یک انسان خارج می‌دانیم و از نظر ما مطرود است؛ آنها با یک منطقی این صحبت‌ها را مطرح می کنند که ما آن منطق را قبول نداریم.

از نظر برخی مسائل هم مثل مقابله با تروریسم نقاط مشترک داریم؛ درست است که گروه‌هایی مثل طالبان در منطقه ظهور کرده‌اند، اما اگر ریشه‌یابی شود، جریان‌های تروریستی آنان از سوی غرب پی‌ریزی شده است. لاریجانی درباره گزارش احمد شهید در مورد حقوق بشر در ایران اظهار داشت: در گزارش احمد شهید هم دو نگاه خاص وجود دارد؛ ضمن اینکه ایشان مطالعه کافی نکرده است و خودشان هم گفته‌اند که بر اساس اطلاعاتی که به من رسیده است، این گزارش را تهیه کرده‌ام؛ منابع اطلاعاتی ایشان کاملاً نادرست است؛ مثلا اعدام در کشور ما وجود دارد، چون حقوق ما اسلامی است. در غرب اعدام را قبول ندارند، اما در آمریکا این کار انجام می‌شود و این به‌علت اختلاف در نظام حقوقی کشورهاست. سئوال شد که اسرائیل نسبت به تهدیدهای ایران با آمریکا اختلاف پیدا کرده است، باراک اوباما تا چه اندازه می تواند نقش تعدیل کننده داشته باشد؟ رئیس مجلس پاسخ داد: باید دید که تا چه اندازه این مسأله صحت دارد و تا چه اندازه بازی سیاسی است؛ رژیم صهیونیستی هیچ‌وقت بدون نظر آمریکا کاری انجام نداده است، اما به غیر از این، آمریکایی‌ها به این مسأله باید توجه داشته باشند که این چاله‌ای که می خواهند داخلش بیفتند به نفعشان هست یا خیر.

وی درباره ترکیب مجلس نهم و همسویی آن با دولت پاسخ داد: ما ترکیبی از نیروهای اصلاح‌طلب، گروه‌های مختلف اصول‌گرا و مستقل و پوشش مناسبی از تفکرهای مختلف سیاسی در مجلس نهم خواهیم داشت که نمی‌شود گفت که کاملا با دولت همسو است و نه می‌توان گفت در تضاد است؛ مثل مجلس هشتم است. لاریجانی در این مورد که سئوال از رئیس جمهوری با چه هدفی اجرایی می‌شود، گفت: سؤال از رئیس جمهوری یا وزیران یک امر قانونی است و روش دارد؛ یک نماینده از وزیر می تواند سئوال کند، اما برای سئوال از رئیس جمهوری درخواست یک چهارم نمایندگان نیاز است و مرحله بعدی بررسی در کمیسیون‌ها است و اگر به نتیجه نرسیدند، سئوال به صحن می آید و اگر ظرف یک هفته کسی امضایش را پس نگرفت، هیأت رئیسه سئوال را اعلام وصول می کند و رئیس جمهوری ظرف یک‌ماه وقت دارد تا به مجلس بیاید و پس گرفتن امضا پس از این زمان تأثیری ندارد.

رئیس مجلس درباره موضع ایران نسبت به سوریه گفت: موضع ما حمایت از مردم منطقه است و برخی کشورها به دنبال این بودند که با ارسال سلاح و تجهیزات در سوریه اغتشاش ایجاد کنند؛ چون این کشور در مقابل رژیم اشغالگر قدس مقاومت خیلی خوبی داشته است؛ ما معتقدیم که در این کشور مثل بحرین، مصر و تونس اصلاحاتی باید صورت بگیرد و بشار اسد با تغییرهایی که در قانون اساسی داد و رفراندومی که برگزار کرد، این کار را انجام داد و باید گذاشت تا مردم و دولت سوریه خودشان تصمیم بگیرند.

دیدار یکی از رهبران ارشد حماس با لاریجانی

دکتر محمود الزهار وزیر خارجه سابق دولت منتخب فلسطین و از رهبران ارشد حماس با دکتر علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی دیدار و گفتگو کرد.

به گزارش اداره کل بین‌الملل و تشریفات مجلس شورای اسلامی، در این دیدار ابتدا لاریجانی با اشاره بااهتمام رهبران انقلاب اسلامی ایران از بدو تاسیس تاکنون به آرمان مقدس فلسطین، تقویت دائمی مقاومت را راه حل اصلی شکست سیاست‌های خصمانه رژیم صهیونیستی علیه مردم مظلوم فلسطین ارزیابی کرد.

وی گفت: هرگاه جریان مقاومت دراوج قدرت و صلابت قرار داشته، دشمن صهیونیستی ضربات مهلکی دریافت کرده است. رئیس مجلس با اشاره به انقلاب‌های سال گذشته در مناطق شمال آفریقا و خاورمیانه اظهار داشت: رژیم صهیونیستی درحال حاضر در اوج انزوا و انفعال قرار دارد که یکی از دلایل مهم آن تأثیر بیداری اسلامی بر آینده سیاسی منطقه و جهان است.

وی در ادامه خاطر نشان کرد: باید از ظرفیت‌های پدیده آمده به واسطه بیداری ملت‌های اسلامی و انقلاب‌های مردمی در منطقه به نفع وحدت جهان اسلام و به ذلت نشاندن دشمنان واقعی مسلمانان به ویژه رژیم غاصب صهیونیستی کمال بهره را برد.

در ادامه این دیدار محمودالزهار وزیرخارجه سابق دولت منتخب و قانونی فلسطین و از رهبران ارشد حماس هم با تقدیر از حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران از مردم فلسطین و مقاومت اسلامی آن، گفت: شعله فروزان مقاومت هیچ‌گاه به سردی و خاموشی نخواهد گرایید، چراکه برای نیل به پیروزی‌های درخشان تاکنون شهدای بسیاری را تقدیم کرده است.

وی با اشاره به آموزه‌های قرآنی و شواهد موجود در عصر حاضر خاطرنشان کرد: پیروزی مسلمانان در سایه مقاومت و تلاش مستمر بر استعمارگران غاصب حتما به وقوع می پیوندد و در آن تزلزلی راه ندارد. الزهار اظهار داشت: انقلاب‌های مردمی منطقه‌ای همگی در جهت تقویت اهداف اسلامی و پیروزی مردم فلسطین و تغییر موازنه قدرت در منطقه پیش خواهند رفت.

اخبار کوتاه

دیدار دکتر صالحی با وزیر خارجه حماس

دکتر محمود الزهار، وزیر خارجه دولت هنیه و از رهبران جنبش حماس فلسطین با دکتر علی‌اکبر صالحی، وزیر امور خارجه کشورمان دیدار و گفتگو کرد. صالحی در این دیدار با تأکید مجدد بر حمایت همه جانبه جمهوری اسلامی ایران از آرمان فلسطین، وضع مقاومت، بیداری اسلامی و تحولات خاورمیانه و شمال آفریقا را به‌عنوان پشتیبان مقاومت و تضعیف جبهه صهیونیستی دانست. وی با محکومیت حملات ددمنشانه رژیم صهیونیستی علیه مردم بی‌گناه فلسطین آن را نشانه ضعف و زبونی این رژیم غیرمشروع دانست و حمایت از مردم و آرمان فلسطین را جزو اصول و اعتقادات دینی و اسلامی برشمرد و افزود: مطمئن هستیم که مردم فلسطین پیروز خواهند شد.

دکتر محمود الزهار هم در این دیدار با تشکر از حمایت‌های بی‌دریغ و بدون چشمداشت جمهوری اسلامی ایران از مردم فلسطین و مقاومت اسلامی ضمن تشریح آخرین تحولات صحنه فلسطین با تاکید بر اصول و راهبردهای ثابت مقاومت فلسطین اظهار داشت: مقاومت با اعتقاد کامل به پیروزی خود با تمام توان به دفاع از حقانیت مردم فلسطین ادامه خواهد داد. الزهار انقلاب‌های مردمی منطقه‌ای در خاورمیانه و شمال آفریقا را در جهت تقویت اهداف اسلامی و پیروزی مردم فلسطین دانست.

پیام تسلیت احمدی‌نژاد به مناسبت درگذشت سیمین دانشور

دکتر محمود احمدی‌نژاد رئیس جمهوری در پیامی با تسلیت درگذشت سیمین دانشور، آثار گرانسنگ وی را از ماندگارترین ذخیره‌های گنجینه معارف کشور معرفی کرد.

به گزارش فارس، متن پیام تسلیت رئیس جمهوری به این شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

اناالله و انااليه راجعون

درگذشت نویسنده فرهیخته و اندیشمند، روانشاد خانم سیمین دانشور موجب تأثر و تالم فراوان گردید.

این مرحومه از شخصیت‌های ادبی و فکری معاصر بود که همواره عمر هنری خود را صرف دفاع از ارزش‌های متعالی کرد و آثار گرانسنگ ایشان بی‌تردید از ماندگارترین ذخیره‌های گنجینه معارف کشور ماست.

اینجانب با عرض تسلیت بازماندگان ایشان و جامعه ادب فارسی، امیدوارم شاهد استمرار و اثرگذاری افکار و اندیشه‌های این بانوی فرزانه در کشور باشیم. علو درجات آن مرحومه را از درگاه ذات باریتعالی مسألت می نمایم.

محمود احمدی‌نژاد - رئیس جمهوری اسلامی ایران

آمادگی تهران برای کمک به یافتن ۲ خبرنگار ترک در سوریه

سفیر ایران در ترکیه آمادگی تهران را برای کمک به یافتن دو خبرنگار ترک در سوریه اعلام کرد.

بهمن حسین پور دیروز در گفت‌وگو با ایرنا با اشاره به تماس تلفنی احمد داوداوغلو وزیر امور خارجه ترکیه با علی‌اکبر صالحی وزیر امور خارجه کشورمان درباره کمک به آزادی دو تن از خبرنگاران ترک در سوریه گفت: ایران مساعدت لازم را در این مورد انجام خواهد داد.

وی ابراز امیدواری کرد که این دو خبرنگار هرچه زودتر به کشورمان باز گردند، آدم اوزگوش خبرنگار مجله خاورمیانه به همراه حمید جوشکون فیلمبردار که برای تهیه خبر و تصویر به شهر ادلب سوریه اعزام شده بودند، از پنج روز پیش مفقود شده‌اند.

حسین پور با اشاره به ربوده شدن هفت مهندس ایرانی در سوریه، ابراز امیدواری کرد که ایرانیان ربوده شده هم هرچه زودتر آزاد شوند.

سالگرد رحلت یادگار گرامی و همسر مکرمه امام امت و مراسم شب جمعه آخر سال با حضور اقشار مختلف مردم در حرم امام راحل برگزار شد

مراسم شب جمعه آخر سال با حضور اقشار مختلف مردم در حرم مطهر برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی و خبری جماران، در این مراسم که با اقامه نماز مغرب و عشا به امامت یادگار امام آغاز و با ادعیه‌خوانی و مرثیه‌سرایی همراه شد، یاد حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید احمدآقا فرزند برومند امام راحل هم گرامی داشته شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید حسن خمینی، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدعلی خمینی، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدیاسر خمینی، اعضای بیت امام، آیت‌الله موسوی بجنوردی، مرتضی اشراقی، علی اشراقی، موسوی لاری، امام جمارانی، قدرت‌الله علیخانی، محمدعلی انصاری و آقای محمدرضا خاتمی، از جمله شخصیت‌های حاضر در این مراسم بودند.

مراسم بزرگداشت همسر مرحوم آیت‌الله لاهوتی در مسجد جامع جماران

مراسم بزرگداشت سیده زمرد خانم معصومی، همسر مرحوم آیت‌الله لاهوتی، با حضور آیت‌الله اکبر هاشمی رفسنجانی، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدحسن خمینی یادگار گرامی حضرت امام(ره) و سایر شخصیت‌های سیاسی و اجتماعی روز پنجشنبه در مسجد جامع جماران برگزار شد. آیت‌الله حسن لاهوتی، از علمای مجاهد اهل گیلان بود که در نهضت حضرت امام خمینی(ره) از پایه‌های مهم مبارزات ضد ستم‌شاهی در تهران شناخته می‌شد. وی سال‌های زیادی از عمر خود را به خاطر مبارزه علیه رژیم پهلوی در زندان گذراند و شکنجه‌های زیادی را تحمل کرد. خانم سیده زمرد معصومی، که روز سه‌شنبه گذشته دار فانی را وداع گفت، سهم عمده‌ای در همراهی با مبارزات همسر خود آیت‌الله لاهوتی داشت.

شورای نگهبان صحت انتخابات ۴۳ حوزه دیگر را تایید کرد

سخنگوی شورای نگهبان از تایید صحت انتخابات در ۴۳ حوز انتخابیه دیگر خبر داد.

عباسعلی کدخدایی در گفتگو با ایسنا، تصریح کرد: در ادامه بررسی صحت حوزه‌های انتخابیه، ۴۳ حوزه دیگر مورد بررسی قرار گرفت و صحت برگزاری انتخابات در آنها تایید شد.

به گفته وی تبریز، آذرشهر و اسکو - قصرشیرین، سرپل ذهاب و گیلان غرب - سیرجان و بردسیر - ورزقان - بستان‌آباد - کاشان، آران و بیدگل - شیروان - اقلید - بم، ریگان، فهرج و نرماشیر - شیراز - ساوه و زرندیه - دورود و ازنا - شهرضا و دهاقان - مرودشت، ارسنجان و پاسارگاد - شازند - لاهیجان و سیاهکل - ورامین و پیشوا - ملایر - چابهار، نیک‌شهر و کنارک - زاهدان - میاندوآب، شاهین‌دژ و تکاب - سراوان، زابلی، سیب و سوران - فردوس، سرایان، طبس و بشرویه - سبزوار - جغتای، جوین و خوشاب - نیشابور و تخت جلگه - اراک، کمیجان و خنداب - مسجدسلیمان، لالی، اندیکا و هفتگل - نور و محمودآباد - میانه - هشترود و چار اویماق - ارومیه - بندرانزلی - بندر ماهشهر، امیدیه و هندیجان - بابل - خدابنده - کرج - شوشتر و گتوند - اسلام‌آباد غرب و دالاهو - اسدآباد - دهلران، دره‌شهر و آبدانان - دشت آزادگان و هویزه - دزفول - بندرعباس، قشم، ابوموسی، حاجی‌آباد و خمیر، حوزه‌های انتخابیه‌ای هستند که صحت برگزاری انتخابات در آنها توسط شورای نگهبان مورد تأیید قرار گرفته است.

واکنش محافل رسمی به اظهارات رئیس جمهوری در مجلس

مجمع تشخیص مصلحت نظام با ارائه جوابیه‌ای به رئیس جمهوری در جلسه علنی روز چهارشنبه مجلس درباره چگونگی تصویب اعتبارات مترو در این مجمع را رد کرد.

به گزارش روابط عمومی مجمع تشخیص مصلحت نظام، متن این جوابیه به این شرح است:

پس از حضور جناب آقای احمدی نژاد در مجلس شورای اسلامی و پاسخ به سؤالات نمایندگان در تاریخ ۹۰/۱۲/۲۴ ایشان در بخشی از سخنان خود در باره مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام برای پرداخت تسهیلات ارزی به مترو تهران و کلانشهرها، سخنانی خلاف واقع مطرح کرد که لازم است توضیح زیر به اطلاع رسانه‌های همگانی و افکار عمومی رسانده شود.

در جلسه پاسخ آقای احمدی نژاد به سؤالات نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ایشان مدعی شد که در جریان تصویب پرداخت تسهیلات ارزی به مترو تهران و کلانشهرها، در پاسخ به اظهار نظر رئیس کل بانک مرکزی در مورد خالی بودن حساب ذخیره ارزی دولت، یکی از اعضای مجمع اظهار داشته است هر چند می‌دانیم موجودی حساب ذخیره ارزی صفر است اتفاقا ما می‌خواهیم تصویب کنیم که اجرا نشود.

بر اساس اسناد صوتی و مکتوب موجود از ریز مذاکرات این جلسه که نسخه‌ای از آن هم خدمت رهبری معظم انقلاب تقدیم شده است اولا به رغم دعوت قبلی، رئیس کل بانک مرکزی در این جلسه حضور نداشته است. ثانیا انتساب خلاف واقع چنین اظهارنظری اهانت به کل اعضای مجمع به عنوان منصوبین رهبری معظم انقلاب محسوب شده و کاملا تکذیب می‌شود.

مشخص نیست آقای رئیس جمهور که انتظار می‌رود در اظهار نظرات خود مستدل و مستند سخن گفته و شان و شئون پاسخگویی را حفظ کند بر اساس کدام سند و مدرک چنین ادعای کذبی را مطرح کرده است.

لاریجانی: پاسخ‌های رئیس جمهور به نمایندگان مؤدبانه و راضی کننده نبود

رئیس مجلس هم گفت: معلوم بود که نمایندگان از پاسخ‌های رئیس جمهوری راضی نیستند. ادبیات و الفاظی به کار برده شد که می‌شد به کار برده نشود. انسان می‌تواند حرفش را صمیمانه و مودبانه بزند. چرا باید با الفاظی کسی را اذیت و موضوع ساده‌ای را تبدیل به کینه کنیم؟

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی مجلس شورای اسلامی علی لاریجانی گفت: سؤال از رئیس جمهوری دموکراسی را در کشور غنی کرد. نفس این کار که نمایندگان از رئیس جمهوری سؤالاتی دارند و می گویند ایشان بیاید و در مجلس توضیح بدهد، بخشی از غنی شدن دموکراسی در کشور ماست و مفید هم هست، خیلی با ارزش است. آن قدر ارزش دارد که انسان حواشی آن را کم بگیرد. حادثه عجیبی هم نیست. مجلس اختیار دارد درباره موضوعی از رئیس جمهوری سؤال کند و او هم باید بیاید و پاسخ دهد.

وی تاکید کرد: بعضی از نماینده‌ها گفتند که ما را مسخره کرده‌اند.

به نظر من کار خیلی خوبی شد. من هم از نمایندگان مجلس، هم از آقای رئیس جمهوری تشکر می کنم. فضایی به وجود آمد؛ سؤالات مطرح و پاسخ‌هایی داده شد. حالا می آییم سر پاسخ‌ها. به‌رغم این که ما به نمایندگان تذکر می‌دادیم که بحث را رها کنند، ولی مدت زیادی وقت مجلس صرف شد و از تذکراتی که می‌دادند معلوم بود که از پاسخ‌ها راضی نیستند. طبیعی هم هست. همیشه داوری وجود دارد و قطعی نیست که پاسخ یک وزیر یا رئیس جمهوری، مجلس را راضی کند. ممکن است عده‌ای ناراضی باشند و قبول نکنند. تا اینجای کار اشکالی هم ندارد، اما ادبیات و الفاظی به کار برده شد که می شد به کار برده نشود. به نظر من گفتن بعضی از حرف‌ها درست نبود. ناراحتی و دلخوری بعضی از نمایندگان از این بود. به نظر من این دلخوری‌ها و به کار بردن این ادبیات در کشور مشکل ایجاد کرده است.

رئیس مجلس گفت: انسان می تواند حرفش را صمیمانه و مودبانه بزند. چرا باید با الفاظی کسی را اذیت و موضوع ساده‌ای را تبدیل به کینه کنیم؟ ولی من فکر می کنم همه اینها حواشی است. اصل موضوع، باارزش است که به هر حال سؤالاتی پرسیده شد و باید به آنها پاسخ داده می‌شد. حالا آیا این که پاسخ‌ها دقیق بود یا نبود، بحث دیگری است.

دیوان محاسبات: رئیس جمهوری از ایراد تهمت ناروا به اشخاص خودداری کند

رئیس دیوان محاسبات کشور هم در نامه‌ای بارد اظهارات رئیس جمهوری درباره حضورش در برنامه تلویزیونی و اظهار نظر درباره تخلف یک میلیاردی دولت، گفت: انتظار می‌رود ریاست محترم جمهوری در مقام دفاع از حقوق ملت در صحت و سقم گفته‌های خود تأمل بیشتری داشت و از ایراد تهمت ناروا به اشخاص خودداری می کرد.

به گزارش مهر، عبدالرضا رحمانی فضلی در این نامه خطاب به رئیس مجلس، پاسخ مطالب مطرح شده توسط رئیس جمهوری را در نشست علنی روز چهارشنبه ارائه کرد و خواهان قرائت آن در صحن علنی مجلس شورای اسلامی شد.

متن جوابیه به این شرح است:

۱- موضوع اختلاف حساب یک میلیارد دلار شرکت ملی نفت ایران و خزانه مربوط به تفریغ بودجه سال ۱۳۸۵ در زمان ریاست جناب آقای رحیمی معاون محترم اول ریاست جمهوری در دیوان محاسبات کشور به تصویب رسیده و با امضای ایشان به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده است. شایان ذکر است دیوان محاسبات کشور هیچگاه فردی را متهم به دزدی و اختلاس نکرده و اساساً این نوع ادبیات در دیوان محاسبات کشور جایگاهی ندارد، در همه حال تأکید بر رعایت حقوق بیت‌المال و اجرای صحیح مراحل قانونی رسیدگی به پرونده بوده و در هیچ یک از جوابیه‌های دیوان مطالبی که ریاست محترم جمهوری اعلام کرد به چشم نمی خورد. دیوان محاسبات کشور همچنین بر اجرای صحیح فرایند رسیدگی و تعیین تکلیف پرونده در مراجع قانونی تأکید داشته و بر عدم اظهار نظر توسط افراد غیر مسئول له یا علیه این موضوع تا مشخص شدن نتیجه نهایی اصرار ورزیده است، این امر در تمامی مواضع و مصاحبه‌های مسئولان دیوان مورد تأکید قرار گرفته است.

۲- ریاست محترم جمهوری در خانه ملت و در پیشگاه نمایندگان مردم اعلام کرد که ریاست دیوان محاسبات در ایام انتخابات ریاست جمهوری در سال ۸۸ در رادیو و تلویزیون حضور یافته و درباره پرونده فوق‌الذکر اظهار نظر کرده است. ضمن تکذیب این امر از ایشان خواهشمندیم به منظور اثبات ادعای خود مبنی بر حضور اینجانب در صدا و سیما مستندات مربوطه را ارائه فرمایند. انتظار می‌رود ریاست محترم جمهوری در مقام دفاع از حقوق ملت در صحت و سقم فرمایشات خود تأمل بیشتری داشته و از ایراد تهمت ناروا به اشخاص خودداری کنند.

۳- در دوره کنونی دیوان محاسبات کشور عملکرد مالی دولت در اجرای قوانین را در قالب گزارش‌های تفریغ بودجه سالهای ۱۳۸۶، ۱۳۸۷، ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ و همچنین گزارش‌های حسابرسی ضمنی و مستمر خود به مجلس شورای اسلامی تقدیم کرده است. این گزارش‌ها با حضور و اطلاع مسئولین دولتی مربوطه تهیه و از حیث محتوا کاملاً قابل استناد و اتکا است. برخی از تخلفات اعلامی با رأی نمایندگان ملت و در اجرای ماده ۲۳۳ آیین‌نامه داخلی مجلس برای رسیدگی قضایی به قوه قضائیه ارسال شده است.

رحمانی فضلی در پایان تصریح کرد: لازم می‌دانم از تمامی همکارانم در دیوان محاسبات کشور تشکر و سپاسگزاری کنم. همچنین رجاء واثق دارم و از دقت نظر و تلاش‌های بی وقفه کارکنان دیوان محاسبات کشور در حفظ و صیانت از بیت المال با اینگونه اظهارنظرهای غیر کارشناسی اندکی کاسته نخواهد شد. از خدای متعال برای همه خدمتگزاران صدیق نظام جمهوری اسلامی توفیق روزافزون مسألت دارم.

سؤال از رئیس جمهوری تمرین دمکراسی است

معاون پارلمانی رئیس جمهوری هم درباره سؤال از رئیس جمهوری و فضای مجلس در جلسه علنی روز چهارشنبه گفت: این اولین بار بود که در هشت دوره مجلس، سؤال از رئیس جمهوری مطرح می‌شد و این یک مرحله از مراحل تمرین دمکراسی در کشور بود و ما کلیت آن را یک گام به پیش می‌دانیم.

به گزارش ایسنا، محمدرضا میرتاج‌الدینی پس از جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران افزود: نمایندگان مجلس خیلی شفاف سؤال‌های خود را مطرح کردند و رئیس جمهوری هم به صورت صریح و شفاف پاسخ آنها را داد، بنا بود این جلسه صمیمی برگزار شود، چرا که در یک گفتگوی چالشی و بحث‌های سیاسی آثار و تبعاتی ممکن است ایجاد شود، به هر حال مدیریت خوب رئیس مجلس، فضا را به خوبی کنترل کرد.

میرتاج‌الدینی یادآور شد: به نظر من دیگر این بحث تمام شده است و با پایان سال به نظر من باید پرونده این سؤال را خاتمه یافته بدانیم و این که این طرح موجب ارتقای سیاسی جامعه شد، در یک جامعه آزاد و نظام ریاستی - پارلمانی این حق طبیعی نمایندگان است که سؤال بپرسند و رئیس جمهوری با حضور خود نشان داد که برای این حق نمایندگان احترام قائل است.

واکنش مطهری

طراح اصلی سؤال از رئیس جمهوری در بیان ارزیابی خود از جلسه بررسی سؤال در مجلس همچنان معتقد است سؤال از رئیس جمهوری امر مبارکی بود که اتفاق افتاد و این اقدام عملاً در رفتار رئیس جمهوری تاثیر گذار است و او کمتر جرأت خواهد کرد بگوید فلان قانون را اجرا نمی کنم.

علی مطهری در گفت‌وگو با مهر، در این مورد که به عنوان طراح اصلی سؤال از رئیس جمهوری از برگزاری این جلسه در روز چهارشنبه و پاسخ‌هایی که رئیس جمهوری به سؤال‌ها داد چه ارزیابی دارد، گفت: پس از فراز و نشیب بسیار، بالاخره این جلسه تشکیل شد و رئیس جمهوری به صحن علنی مجلس آمد و به سؤال‌های نمایندگان پاسخ داد.

بقیه در صفحه ۱۴

حدیث روز

امام علی علیه السلام:

إنْ أَتاكُمُ اللهُ بِنِعْمَةٍ فَاشْكُرُوا

اگر خدا شما را نعمتی داد، شکر آن را به جای آورید.

کوتاه فرهنگی

خیمه‌شب بازی در فروشگاه مرکزی شهر کتاب

فروشگاه مرکزی شهر کتاب، به مناسبت فرارسیدن عید نوروز برنامه خیمه‌شب بازی برپا می کند.

به گزارش شبستان، نمایش عروسکی یا خیمه‌شب بازی طبق آخرین نظریه‌ها در اصل از ایران شروع شده؛ اما در زمان ترک‌های عثمانی به ترکیه رفته و در آنجا قوت گرفته و تحت عنوان نمایش قره‌گز (Karagöz) (چشم سیاه) معروف گشته است.

گروه میثم یوسفی و یاسر بیات که هر دو دارای تجربه‌های فراوانی در تئاتر بین‌الملل آیینی و سنتی‌اند، اجرای این برنامه را برعهده دارند.

برنامه خیمه‌شب بازی ویژه آغاز سال نو خورشیدی، روز یکشنبه، ۲۸ اسفند ماه ساعت ۱۷ در فروشگاه مرکزی شهر کتاب واقع در خیابان شریعتی، بعد از خیابان شهید مطهری، شماره ۷۴۳ برگزار می‌شود.

اعلام برنامه‌های فروردین خانه هنرمندان

برنامه‌های فروردین ماه ۱۳۹۱ از سوی خانه هنرمندان ایران برای استفاده هنرمندان و علاقه‌مندان فعالیت‌های فرهنگی و هنری معرفی شد.

به گزارش شبکه خبری هنرمندان ایران این برنامه‌ها از سه شنبه، ۱۵ فروردین با برگزاری نشست‌های پژوهشی و هنری، پخش و نقد فیلم و تئاتر و نمایشگاه عکس، پوستر و نقاشی آغاز می‌شود و در معرض دید عموم علاقه‌مندان قرار می گیرد.

نشست‌های نقاله، کارکرد فرامحلی بودن، با همکاری سفارت آلمان، نظریه چیست؟، ادبیات تطبیقی در اسپانیا و نشانه‌شناسی نمایش «آمدیم، نبودید، رفتیم» از جمله این برنامه‌ها است. پوستر و عکس سومالی و نقاشی دفاع مقدس در نگارخانه‌های ممیز، میرمیران، نامی و تالارهای بهار، تابستان، پاییز و زمستان از برنامه‌های نمایشگاهی خانه هنرمندان خواهد بود.

بر اساس همین گزارش، اجرای سه نمایش «سمفونی تنفر» میلاد عباسی، «ساقه‌های لاغر کم خون» سلیمان تاش و «قرمز+ یه عالمه سفید» بهنام حجتی در تماشاخانه ایرانشهر روی صحنه خواهند رفت.

خانه هنرمندان ایران از نیمه دوم فروردین ، همه روزه از ساعت ۱۴ تا ۲۰ پذیرای عموم علاقه‌مندان خواهد بود.

افتتاح مجتمع سینمایی قلهک

مجتمع سینمایی قلهک با اکران فیلم «انتهای خیابان هشتم» به کارگردانی علیرضا امینی افتتاح شد. سید جمال ساداتیان تهیه کننده این فیلم و مدیر مجتمع سینمایی قلهک به مهر گفت: این سینما روز ۲۵ اسفند ماه با آغاز اکران عمومی فیلم «انتهای خیابان هشتم» کار خود را آغاز کرد و امیدواریم بتوانیم در نوروز ۹۱ میزبان خوبی برای علاقه‌مندان به سینما باشیم.

سالن سینمایی قلهک با ۳۲۰ صندلی مجهز به سیستم صدای دالبی سراوند و با کیفیت تصویری مناسب احداث شده است. در این سالن سینمایی کافی شاپ و رستوران نیز برای دسترس علاقمندان در نظر گرفته شده است. این سینما در خیابان یخچال در محوطه موزه آب قرار دارد. ترانه علیدوستی، صابر ابر، حامد بهداد، محمدرضا غفاری، مهدی ماهانی، بیتا بیگی، خسرو شهراز، احسان عیوض‌نژاد، اولدوز منصور، رضا دهقانی سامانی، محمد همایون‌پور و الهه حصاری بازیگران این فیلم هستند. در خلاصه داستان «انتهای خیابان هشتم» آمده است :نیلوفر و خانواده‌اش باید ظرف سه روز مبلغ سنگینی را فراهم کنند، اما هرچه زمان می گذرد، نیلوفر متوجه می شود که سرنوشت دیگری پیش روی اوست. در این بین اتفاقاتی می افتد.

تهیه کننده فیلم سینمایی «ملکه» درگذشت

سیدابوالقاسم حسینی تهیه‌کننده فیلم ارزشی «ملکه» ۲۵ اسفندماه به دلیل سکته قلبی درگذشت.

به گزارش خبرنگار مهر، تهیه کننده فیلم سینمایی «ملکه» و مدیر تولید «شب واقعه» شب گذشته به دلیل سکته قلبی دارفانی را وداع گفت. وی امسال در سی‌امین جشنواره فیلم فجر با «ملکه» ساخته محمد باشه آهنگر که در ژانر دفاع مقدس ساخته شده بود در بخش مسابقه حضور داشت.

مرحوم حسینی مدیریت تولید فیلم‌های «شب واقعه»، «خون بازی»، «فرزند خاک»، «کتونی سفید»، «گیلانه»، «نیمه گمشده» و... را برعهده داشته است.

بنابراین گزارش مراسم خاکسپاری سیدابوالقاسم حسینی تهیه کننده سینمای ایران فردا ۲۷ اسفندماه برگزار می‌شود. مراسم تشییع پیکر سیدابوالقاسم حسینی سینماگر ارزشمند و متعهد سینما شنبه ۲۷ اسفند ماه ساعت ۹/۳۰ صبح از مقابل مسجد صاحب‌الزمان واقع در تهران‌نو، نرسیده به خاقانی، مسیل جاجرود، نرسیده به شورا برگزار می‌شود.

آغاز اسکان نوروزی فرهنگیان

مدیرکل تعاون و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش از آغاز اسکان نوروزی فرهنگیان از روز گذشته به طور محدود و از ۲۸ اسفند به طور رسمی خبر داد.

فرشید سیاری، مدیرکل تعاون و پشتیبانی وزارت آموزش و پرورش در گفت‌وگو با فارس با بیان اینکه اسکان نوروزی فرهنگیان از ۲۸ اسفند به طور رسمی آغاز می‌شود، اظهار داشت: از روز گذشته به ستادهای اسکان نوروزی فرهنگیان مراجعاتی داشتیم که پذیرش میهمانان در حد مقدور انجام شد. وی افزود: در نوروز سال ۹۰ حدود ۱۳ هزار مدرسه با ۱۲۰ هزار کلاس درس به اسکان نوروزی فرهنگیان اختصاص یافت که افزایش ۱۰ درصدی را برای نوروز سال ۹۱ داریم. مدیرکل تعاون و پشتیبانی آموزش و پرورش افزود: در سال‌جاری امکانات فضاهای اسکان فرهنگیان افزایش یافته است و آموزش و پرورش استان‌ها نیز برنامه‌های ابتکاری مانند بسته‌های فرهنگی را برای میهمانان پیش‌بینی کردند.

«مجید میرزاییان» بازیگر سینما به دیار باقی شتافت

به گزارش فارس، «مجید میرزاییان» بازیگر سینما روز پنجشنبه درگذشت.

این بازیگر مدت‌ها از بیماری کلیوی رنج می‌برد.

میرزاییان سال ۱۳۱۸ در تهران متولد شد. وی فارغ‌التحصیل هنرستان هنرهای دراماتیک است. وی بازی در سینما را از سال ۱۳۶۲ با «پرونده» به کارگردانی «مهدی صباغ‌زاده» شروع کرد.

میرزاییان در فیلم‌هایی چون شاه خاموش (۱۳۸۲)، لوکوموتیوران (۱۳۷۹)، خط‌ها و سایه‌ها (۱۳۷۷)، گاومیش‌ها (۱۳۷۵)، دام (۱۳۷۴)، شریک زندگی (۱۳۷۳)، پرواز از اردوگاه (۱۳۷۲)، ضربه طوفان (۱۳۷۲)، بندر مه‌آلود (۱۳۷۱)، دایان باخ (۱۳۷۱)، رابطه پنهانی (۱۳۷۱)، قربانی (۱۳۷۱)، تبعیدی‌ها (۱۳۷۰)، عروس حلبچه (۱۳۶۹)، خواستگاری (۱۳۶۸)، دلار (۱۳۶۷)، حماسه دره شیلر (۱۳۶۵)، پایگاه جهنمی (۱۳۶۳)، عقاب‌ها (۱۳۶۳) و پرونده (۱۳۶۲) ایفای نقش کرده است.

وزیر ارشاد: طرح‌های فرهنگی مهمی برای استان خوزستان برنامه‌ریزی شده است

پروژه خانه هنر شهرستان اندیمشک در شمال خوزستان طی آیینی روز پنجشنبه با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به بهره‌برداری رسید.

بنابراین گزارش در این آیین وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی طی سخنانی گفت: یکی از ویژگی‌های بارز کشور و انقلاب ما ماهیت فرهنگی بودن آن است و در این زمینه کارهای با ارزشی در کشورمان انجام شده و می بینیم که کشورمان در بحث کارهای فرهنگی در مقایسه با سایر جوامع بسیار موفق است.

دکتر سیدمحمد حسینی اظهار داشت: کارهای انجام گرفته در استان خوزستان نیز کارهای بزرگ و ارزشمندی است که جای قدردانی دارد.

وی افزود: ما استان خوزستان را در مقایسه با سایر استان‌ها موفق می‌دانیم و در این استان پروژه‌های خوبی در دست اجرا است و بخصوص در سال ۹۱ که برنامه‌ها و طرح‌های فرهنگی مهمی برای استان برنامه‌ریزی شده است.

پروژه خانه هنر شهرستان اندیمشک در زمینی به مساحت یک هزار مترمربع و با اعتبار پنج میلیارد و ۵۰۰میلیون ریال احداث شده است.

آغاز نهمین جشنواره ره‌آورد سرزمین نور

نهمین جشنواره ره‌آورد سرزمین نور با حضور سیدمحمد حسینی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی آغاز شد.

به گزارش ایرنا، در این مراسم که در موزه دفاع مقدس خرمشهر آغاز شد علاوه بر دکتر حسینی شماری از مسئولان محلی و استانی به همراه جمع کثیری از مردم شهیدپرور و همیشه در صحنه خوزستان نیز حضور داشتند.

افتتاح فرهنگسرای مدرس دزفول

فرهنگسرای شهید مدرس شهرستان دزفول طی آیینی با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمعی از مقامات استانی و محلی به بهره‌برداری رسید.

غلامعلی تاج رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی دزفول عصر پنجشنبه در حاشیه این آیین به ایرنا گفت: فرهنگسرای شهید مدرس شهرستان دزفول با اعتباری افزون بر هشت میلیارد ریال ساخته شده است. وی افزود: کار ساخت این فرهنگ‌سرا در زمینی به مساحت ۷۰۰مترمربع در کوی مدرس شهرستان دزفول از سال ۸۸ آغاز شد و ظرف مدت دو سال به طول انجامید.

تاج گفت: این مجموعه فرهنگی شامل یک سالن ۱۷۰مترمربعی، شش کلاس آموزش هنری، سایت اداری، اتاق‌های گریم، دکور و دیگر بخش‌های خدماتی است و نقش بسیار مهمی در توسعه فرهنگی این منطقه ایفا خواهد کرد.

لزوم پیگیری تخصیص اعتبار برای تالار مرکزی شیراز

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: اگر قرار باشد برای پروژه تالار بزرگ مرکزی مهر شیراز به روال عادی و اعتبار اندک سالانه در نظر گرفته شود ساخت این تالار سال‌ها طول می کشد اما بنا است با پیگیری‌هایی که توسط استاندار و نمایندگان مجلس انجام می‌شود بتوانیم در سال ۹۱ شاهد پیشرفت بسیار خوب این پروژه باشیم.

به گزارش ایرنا دکتر سیدمحمد حسینی عصر چهارشنبه در حاشیه آیین آغاز عملیات اجرایی تالار بزرگ مرکزی مهر شیراز در جمع خبرنگاران اظهار داشت: پیشرفت این پروژه به اعتبارات تخصیص یافته برای آن بستگی دارد که تلاش ما این است که در کمترین مدت زمان این پروژه را به سرانجام برسانیم. عملیات اجرایی تالار مرکزی مهر شیراز با زیربنای ۲۰هزار مترمربع و اعتبار ۲۰۰میلیارد ریال از محل اعتبارات سفر رئیس جمهوری به فارس آغاز شد.

دکتر حسینی در خصوص بودجه سال آینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اضافه کرد: بودجه این وزارت، در دو سطح ملی و استانی است که به فعالیت‌های فرهنگی در کشور اختصاص می‌یابد که با توجه به نگاه مثبت دولت به بخش فرهنگ درصد افزایش قابل‌قبولی در بودجه به ویژه در برخی موارد تا ۳۰ الی ۴۰ درصد را شاهد خواهیم بود.

وی افزود: امیدواریم با عنایت نمایندگان بتوانیم سال آینده این اعتبارات زودتر به بخش فرهنگ اختصاص داده و کارها در این حوزه دنبال شود.

دکتر حسینی ادامه داد: رقم دقیق بودجه سال آینده باید در مجلس به سرانجام برسد اما رقم پیش‌بینی شده برای بخش فرهنگ در لایحه بودجه دولت رقم خوبی است به ویژه در بخش‌هایی مانند سینما، کتاب، معاونت هنری و نشر و بسیاری از زمینه‌ها شاهد رشد هستیم. وی گفت: امیدواریم در سال ۹۱ بیش از سال‌های گذشته در تمام زمینه‌ها گام‌های بلندی را در کشور برداریم.

برگزاری جشن کانون کارگردانان خانه تئاتر

جشن کانون کارگردانان خانه تئاتر با اهدای تندیس ویژه این کانون به محمود استادمحمد همراه شد.

به گزارش ایسنا، در این برنامه که شامگاه ۲۵ اسفندماه در تالار اصلی مجموعه تئاترشهر برگزار شد، محمدعلی سپانلو در سخنانی یادآور شد: ۴۰ سال پیش در مجله «فردوسی» نشسته بودیم که جوانی گمنام آمد و دعوتمان کرد تا نمایشش را ببینیم.

وی سخنانش را با خاطره‌ای ادامه داد و گفت: رفتیم و نمایش نامه «آسید کاظم» را دیدیم که بسیار شگفت‌انگیز بود و بدجوری ما را در سالن کوچک «خانه نمایش» نگه‌داشت.

سپانلو خاطرنشان کرد: «آسید کاظم» همه جامعه را یکجا جمع کرد و در عین ظاهر سنتی‌اش بسیار مدرن بود، در آنجا بود که تاریخ تئاتر ایران راه دیگری پیدا کرد که با اسماعیل خلج آغاز شد و بعد از او محمود استادمحمد آن را ادامه داد.

این شاعر در پایان صحبتش با اظهار تاسف از مشکلات فراوان عرصه هنر، ادامه داد: این از جان سختی هنرمندان ما است که توانسته‌اند در شرایطی به این دشواری کار کنند.

امید روحانی منتقد تئاتر و سینما هم در سخنانی گفت: خوشحالم محمود استادمحمد با وجود بیماری‌اش هنوز دغدغه نوشتن دارد.

او با اشاره به افول تئاتر لاله‌زار در مقاطعی گفت: بعد از افول تئاتر لاله‌زار بود که شیوه‌های مختلف نمایش در تماشاخانه «سنگلج» به وجود آمد و از دل همین کوشش‌ها است که محمود استادمحمد هم به عنوان یک نمایش‌نامه‌نویس معرفی شد.

وی با بیان ویژگی‌های نمایشنامه‌های استادمحمد متذکر شد: در آثار او همه تلاش‌ها و دغدغه هنرمندان دهه ۴۰ را می‌بینیم. شکلی از یک رئالیزم خشن اجتماعی و علاقه بسیار برای بیان بحران‌های اجتماعی.

به گفته این منتقد؛ محمود استادمحمد میراث‌دار بخشی از تئاتر ما که در دهه‌ی ۴۰ آغاز شده است؛ نسلی که بعد از لاله‌زار شروع به کار کردند و تئاتر ایرانی را پایه‌ریزی کردند. تئاتری که تمام دغدغه‌های فرهنگی و اجتماعی را داشت.

امید روحانی در پایان صحبتش گفت: بخش نویسندگی استادمحمد به مراتب مهم‌تر از بخش کارگردانی اوست.

پس از صحبت‌های روحانی تندیس ویژه کانون کارگردانان به محمود استاد محمد تقدیم شد.

در بخش دیگری از این برنامه تصاویری از محمود استادمحمد پخش شد .

استادمحمد در این تصاویر گفت: «آسید کاظم» اولین نمایشنامه مذهبی در ایران است اما «دیوان تئاترال» نمایشی است که حس خوبی به من می‌دهد.

وی افزود: نمایش «شب بیست‌ویکم» خیلی مرا می‌ترساند و فکر می‌کنم کجا بودم که آن را نوشتم، نمایشنامه‌ای که این‌قدر تلخ و تاریک است اما «دیوان تئاترال» درست نقطه مقابل آن است.

این هنرمند تئاتر در بخش دیگری از این تصاویر گفت: خوشبختانه در این سن و سال اجازه نمی‌دهم، فکر مرا با خودش ببرد. بلکه هم‌چنان تلاش می‌کنم خودم فکر را بسازم .خیلی دوست دارم بخندم و خیلی هم دنبال خنده هستم. هرجا و به گوشه‌ای از زندگی دقیق می‌شوم، خنده‌ام می گیرد. زندگی کمدی‌ترین پدیده است.

وی در بخش دیگری از این تصاویر اضافه کرد: کسی که خود را هنرمند بداند، اصلا هنر را نفهمیده است.

استادمحمد با تاکید بر حفظ تاریخ و گنجینه‌های تئاتری خاطر نشان کرد: عباس جوانمرد، حمید سمندریان اینها گنجینه‌های تئاتر ما هستند. شاهد بودم عباس جوانمرد چند سال پیش که از خارج به ایران آمد، می خواست یک مدرسه تئاتر بسازد، اما دیدم چگونه همه جور کاری کردند که نتواند چنین کاری کند.

در بخش دیگری از این برنامه نمایش‌نامه «آسید کاظم» از مشهورترین آثار محمود استادمحمد به کارگردانی محمد رحمانیان نمایشنامه‌خوانی شد.

رحمانیان هم پس از نمایشنامه‌خوانی در سخنانی گفت: این نمایشنامه را به عشق محمود خواندیم. رنج ۴۰ ساله او را در نوشتن درک کردیم و از آن لذت بردیم. او بیش از ۴۰ بار روی صحنه رفته و به جایی رسیده که تئاتر ایران به احترامش می‌ایستد و برایش کف می‌زند.

بنابراین گزارش در این برنامه که همزمان با گشایش تماشاخانه تئاتر مدرسه «دارالفنون» برگزار شد، هیات مدیره کانون کارگردانان خانه تئاتر از پنج هنرمند جوان به خاطر اجرای نمایش‌هایشان تقدیر کردند.

بهاره اسدی کارگردان نمایش «هملت ماشین»، سید مرتضی میرمنتظمی کارگردان نمایش «ابرها»، نصیر ملکی‌جو کارگردان نمایش «سفید برفی و هفت کوتوله»، جابر رمضانی کارگردان «تیم شنا» و نیما دهقانی کارگردان «منو و طلخک» پنج کارگردان جوانی بودند که به خاطر نوآوری و ابتکارشان تقدیر شدند. هم‌چنین روزبه حسینی دیگر عضو هیات مدیره کانون کارگردان‌ها و سردبیر مجله «کانون» با ارائه توضیحاتی درباره این نشریه شماره سوم آن را رونمایی کرد.

در این برنامه شکرخدا گودرزی دیگر عضو هیات مدیره کانون کارگردان‌ها بیانیه‌ای را ارائه کرد. در این بیانیه با اشاره به ساخت اولین تئاتر مدرن ایران در بیست‌وپنجم اسفندماه اعلام شد: «کانون کارگردان‌ها هرسال در چنین روزی برنامه‌ای را برگزار می‌کند».

در بخش دیگری از این برنامه با اشاره به تلاش هنرمندان بسیاری در شکل‌گیری تئاتر معاصر ایران آمده است: «کانون کارگردانان خانه تئاتر ایران مفتخر است نخستین پاسداشت خود را از کارگردانی به عمل آورد که ایرانی اندیشی، ایرانی نوشت و ایرانی زیسته است محمود استاد محمد».

براساس این بیانیه؛ سال آینده کانون کارگردانان خانه تئاتر ایران، تمام آثاری که روی صحنه می‌روند را داوری می‌کنند و یک نمایش را به عنوان نمایش برگزیده معرفی خواهد کرد.

همچنین در بیانیه اعلام شده؛ دومین پاسداشت یک عمر فعالیت هنری یکی از پیشکسوتان نیز در برنامه سال آینده خواهد بود.

به گفته شکرخدا گودرزی از این پس روز ۲۵ اسفندماه به عنوان «روز کارگردان» نامگذاری شده است.

رونمایی از ترجمه شاهنامه فردوسی در تفلیس

در آستانه جشن نوروز، مراسم رونمایی ترجمه شاهنامه فردوسی به زبان گرجی و تقدیر از خدمات مترجم این کتاب روز جمعه با حضور سفیر جمهوری اسلامی ایران، رایزن فرهنگی ایران و بسیاری از ایرانشناسان در تفلیس برگزار شد.

به گزارش ایرنا، مجید صابر، سفیر جمهوری اسلامی ایران در تفلیس با اشاره به تاثیرگذاری عمیق اشعار فردوسی در ایران و جهان و نیز دشواری‌های ترجمه اشعار فارسی، ترجمه شاهنامه گرجی توسط ایرانشناس گرجی؛ خانم بلا شالواشویلی را به وی تبریک گفت.

وی تصریح کرد: ترجمه شاهنامه فردوسی که با تلاشهای چندین ساله این مترجم بزرگ گرجی انجام شده، نشانه عشق و علاقه ادیبان گرجی به ادبیات غنی فارسی است.

سفیر کشورمان در تفلیس در این مراسم از تلاشها و زحمات ارزشمند این مترجم گرجی تقدیر کرد و لوح تقدیر با امضای رئیس‌جمهوری اسلامی ایران را که به مناسبت جایزه جهانی کتاب سال تهیه شده بود، به وی اهدا کرد.

احسان خزاعی، رایزن فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران در گرجستان در این مراسم، گفت: برای همه ما افتخار بزرگی است که در آستانه جشن‌های نوروزی و هزاره سرایش شاهنامه فردوسی از ترجمه گرجی شاهنامه در گرجستان، رونمایی می‌شود .

وی با بیان اینکه شاهنامه فردوسی در گرجستان از جایگاه ارزشمندی برخوردار است، گفت یکی از مهم‌ترین برنامه‌های رایزنی فرهنگی ایران در تفلیس حمایت از انتشار تالیفات، تحقیقات و ترجمه‌های ادبی ایرانشناسان بزرگ گرجی است.

خزاعی در تجلیل از مترجم گرجی شاهنامه فردوسی، افزود: خانم بلا شالواشویلی بیش از ۴۰ سال برای ترجمه منظوم این اثر متحمل زحمات زیادی شده و این بیش از زمانی است که فردوسی برای تالیف شاهنامه وقت صرف کرده است .

وی، انتشار این کتاب را که با حمایت رایزنی فرهنگی سفارت ایران در تفلیس انجام شده، گامی مهم برای توسعه تعاملات فرهنگی و ادبی بین دو کشور اعلام کرد.

در این مراسم «بلا شالواشویلی» در خصوص نحوه ترجمه این اثر ارزشمند گزارشی ارایه کرد سپس از رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، سفارت و رایزنی فرهنگی کشورمان در تفلیس به منظور ارج نهادن به فعالیتهای ایرانشناسان گرجی، تقدیر کرد.

همچنین در این مراسم پروفسور «گیورگی لوبژانیدزه» و «جمشید گیوناشویلی» که در دوره‌های قبل، جایزه جهانی کتاب سال جمهوری اسلامی ایران را دریافت کرده بودند در خصوص ارزش، اهمیت و جایگاه این جایزه ادبی را در جهانی مطرح کردند.

در ادامه این مراسم پروفسور «تئاشورغایا»، پروفسور «گیابرادزه»، پروفسور «نومادی بارتایا» و پروفسور «ماریام لرد کیپانیدزه» از استادان دانشگاه گرجستان، «داویت شموکمدلی» رئیس انجمن نویسندگان این کشور در خصوص جایگاه ادبی شاهنامه در گرجستان و شخصیت علمی مترجم این اثر فرهنگی ارزشمند سخنرانی کردند.

تصحیح یک خبر

روز پنجشنبه، ۲۵ اسفند ماه، در مطلبی با عنوان «برگزیدگان پنجمین جشنواره ادبی یار و یادگار معرفی شدند»، شعری از حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سیدعلی خمینی که در آن مراسم قرائت شده بود، با غلط چاپی به چاپ رسید که بدین‌وسیله ضمن پوزش از ایشان تصحیح می‌شود:

دیر آمدی و دیر نماندی شهاب‌وار
آتش زدی به خرمن شب آفتاب‌وار
می‌دانم آخر آن نگه پر شراره‌ات
آتش زند به دفتر عقلم شراب‌وار
در خاک دان نماند که از نسل قله بود
مردی که پر کشید از اینجا عقاب‌وار
دریا ببین که آب حیات همیشه را
از التهاب خویش گرفتم سراب‌وار
در یادواره شهدا باز می‌وزد
عطر حضور سبز خمینی گلاب‌وار

پروفسور رحمت‌الله سمیعی چشم از جهان فرو بست

پروفسور رحمت‌الله نجد سمیعی روز پنجشنبه بر اثر حمله قلبی در تهران درگذشت.

او در سال ۱۳۱۳ هجری شمسی چشم به جهان گشود و بعد از طی دوره ابتدایی، دبیرستان و دانشگاه در ایران برای ادامه تحصیل به پاریس رفت و در آنجا به درجه پروفسوری درزمینه پوست نائل آمد.

مرحوم سمیعی سال‌ها در دانشگاه ملی (شهید بهشتی) و بیمارستان‌های تهران و همچنین در پاریس مشغول طبابت و تدریس بوده است.

او در طول حیات فعالیت و تحصیلی‌اش، چندین جلد کتاب و مقالات به زبان‌های فارسی و فرانسوی از خود بر جای گذاشته است.

پیکر مرحوم پروفسور سمیعی دیروز با حضور اعضای خانواده و جمعی از دانشگاهیان تشییع و در قطعه ۸۴ به خاک سپرده شد.

پنجمین «هفت نگاه» اردیبهشت ۹۱ برگزار می‌شود

پنجمین نمایشگاه و فروش سال هنرهای تجسمی ایران «هفت نگاه»، ۲۲ اردیبهشت سال آینده در فرهنگسرای نیاوران برگزار می‌شود.

لیلی گلستان با اعلام این مطلب به ایسنا گفت: سال ۹۰ به‌دلیل مشکلات اقتصادی موفق به برپایی پنجمین «هفت نگاه» نشدیم اما تمامی برنامه‌ریزی‌ها برای برگزاری دوره بعدی آن انجام شده است.

ساماندهی پایگاه‌های غیرخبری در سال ۱۳۹۱

رئیس مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال از اعلام مصادیق فقدان ثبت آثار، راه‌اندازی سایت معرفی محصولات مفید، فرهنگ‌سازی تلویزیونی کپی رایت، الزام برخورداری از سه زبان برای محصولات مورد حمایت مرکز از سال آینده خبر داد.

به گزارش فارس، حسن علیزاده در نشست خبری با خبرنگاران، با اشاره به تعدد نهادهای قانونگذار و سیاستگذار در حوزه فناوری اطلاعات، اظهار داشت: بیش از ۱۰ نهاد سیاستگذار در حوزه فناوری اطلاعات در کشور وجود دارد.

رئیس مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: به این دلیل بسیاری موازی‌کاری‌ها از سوی این نهادها انجام می‌شود که دیگر نهادها اصلا از آن خبر ندارند.

وی همچنین با اشاره به تشکیل شورای عالی فضای مجازی، اظهار داشت: وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یکی از اعضای حقوقی این شورا است و مرکز رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ به عنوان بازوی اجرایی این وزارتخانه در امور فناوری اطلاعات، با شورای عالی فضای مجازی همکاری خواهد داشت.

اعلام مصادیق فقدان ثبت آثار

علیزاده همچنین مصادیق منجر به فقدان ثبت اثر را اعلام کرد و توضیح داد: مصادیقی که منجر به ثبت اثر نخواهند شد شناسایی شده‌اند و از ابتدای سال آینده برای استفاده مخاطبان، روی سایت مرکز رسانه‌های دیجیتال قرار داده خواهد شد.

رئیس مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این رابطه توضیح داد: برخی مصادیق وجود دارند که سهواً از سوی تولیدکنندگان آثار استفاده می‌شوند و به کار بردن آنها، مانع از ثبت آثار می‌شود؛ مانند به کار بردن به تنهایی کلمه خلیج و به کار بردن کلمه اسرائیل.

وی خاطر نشان کرد: گاهی اتفاق افتاده که به صورت سهوی خطای این چنینی در اثری وجود داشته و مرکز توسعه رسانه‌های دیجیتال نیز سهوی بدون اصلاح، اثر را تایید کرده است؛ اما کارخانه تکثیر کننده متوجه این خطا شده و اثر را برای اصلاح بازگردانده است. علیزاده یادآور شد: بدین ترتیب این کار بدون همراهی بخش خصوصی و تولید و تکثیرکنندگان به جایی نخواهد رسید و باید حالتی از خود تنظیمی در این زمینه بین تولیدکنندگان وجود داشته باشد.

تفاوت روی جلد محصولات خارجی یا محتوای آن

علیزاده با اشاره به بازبینی برخی محصولات خارجی و تکثیر آنها در ایران، گفت: ما علاقه‌ای به تکثیر آثار خارجی در کشور نداریم اما محتوای برخی آثار خارجی با آنچه روی جلد آنها است، متفاوت است و این مسئله بازبینی آثار خارجی را ضروری می‌کند که پس از بازبینی، مجوز تکثیر صادر می‌شود. وی در خصوص نبود رعایت کامل و درست قانون کپی رایت در کشور، گفت: ریشه مشکل این موضوع در فقدان فرهنگ‌سازی مناسب از سوی مسئولان و بخشی نیز رسانه‌ها است.

کمترین آمار استفاده از CDهای غیر مجاز

وی ادامه داد: معتقد هستم که اگر با مردم خوب تعامل کنیم، آنها نیز با ما تعامل خواهند کرد؛ معتقدم که کسانی که از محصولات بدون مجوز استفاده می‌کنند، فرق محصول هولوگرام دار و بدون هولوگرام را نمی‌دانند.

وی گفت: تا زمانی که از سوی مسئولان و رسانه‌ها به مردم گفته نشود که هولوگرام چیست، این روند اصلاح نخواهد شد؛ کما اینکه در شهر تهران که مردم بیشتر از استان‌های دیگر با موضوع مجوز و هولوگرام آشنایی دارند، آمار CDهای غیر مجاز کمتر از استان‌های دیگر است.

راه‌اندازی سایت معرفی محصولات مفید

رئیس مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: در این رابطه برای فرهنگ‌سازی، توافقی با سازمان صدا و سیما انجام داده‌ایم که بر اساس آن، نرم‌افزارهای مفید، پورتال‌های خدمت‌رسان مفید، سایت‌های مفید و استفاده از محصولات هولوگرام دار و دارای مجوز در تلویزیون معرفی خواهد شد.

علیزاده خاطر نشان کرد: به این ترتیب از ابتدای سال آینده مرکز رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ با راه‌اندازی سایتی برای معرفی محصولات مفید، به حوزه فرهنگ سازی و معرفی نرم‌افزار و سایت‌های مناسب وارد خواهد شد.

الزام تولید محصولات مورد حمایت به سه زبان

علیزاده در ادامه سخنان خود با اشاره به اعمال برخی سیاست‌های جدید در خصوص استاندارد محصولات نرم‌افزاری، گفت: برای سال آینده تصمیم گرفته شده است که محصولاتی که قرار است حمایت مرکز رسانه‌های دیجیتال را داشته باشند، با رویکرد صادرات فرهنگی همراه باشند؛ به این معنی که در صورت دارا بودن قابلیت، علاوه بر زبان فارسی، زبان جهانی انگلیسی و زبان عربی جهان اسلام را نیز داشته باشند.

تفکیک ساماندهی پایگاه‌های غیر خبری از پایگاه‌های خبری

علیزاده گفت: همچنین برای سال آینده وظیفه هدایت، ساماندهی و حمایت از سایت‌های غیر خبری به مرکز رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد محول شده است.

وی توضیح داد: با ابلاغ آیین نامه از سوی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، ساماندهی پایگاه‌های اینترنتی به دو بخش «پایگاه‌های خبری و اطلاع رسانی» و «پایگاه‌های غیر خبری» تقسیم شده است.

رئیس مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی افزود: بر اساس این ابلاغ، ساماندهی پایگاه‌های خبری و اطلاع رسانی در حوزه معاونت مطبوعاتی وزارت ارشاد و تابع قانون مطبوعات خواهد بود و اخیرا نیز پایگاه‌های غیر خبری اعم از فروشگاه‌های مجازی، وبلاگ‌ها، سایت‌ها و شبکه‌های اجتماعی به مرکز رسانه‌های دیجیتال محول شده است.

ساماندهی پایگاه‌های غیر خبری

وی افزود: از این رو یکی از اقدامات جدی مرکز رسانه‌ها دیجیتال در سال آینده، ساماندهی پایگاه‌های غیر خبری خواهد بود.

وی تاکید کرد: البته منظور از ساماندهی، بگیر و ببند نیست؛ بلکه حتی برخی از این سایت‌ها از نظر فنی و HOST (میزبانی) دچار مشکل هستند که به آنها کمک خواهیم کرد.

ورود مرکز رسانه‌های دیجیتال به شبکه‌های اجتماعی

علیزاده گفت: همچنین از سال آینده مرکز رسانه‌های دیجیتال، به صورت جدی به حوزه شبکه‌های اجتماعی ورود پیدا خواهد کرد.

شالویی: دستگاه‌های دولتی گزارش خرید آثار هنری را منتشر کنند

مدیرکل دفتر هنرهای تجسمی از عزم جدی برای پیگیری اجرایی شدن قانون خرید آثار هنری خبر داد و گفت: دستگاه‌های دولتی و متولی، باید گزارش اختصاص یک دهم درصد بودجه آثار هنری خود را به دولت ارائه دهند.

محمود شالویی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: اجرای قانون اختصاص یک دهم درصد بودجه دستگاه‌ها و نهادهای دولتی برای خرید آثار هنری، مانند همه قوانین دیگر کشور الزامی است.

وی گفت: همانطور که همه نهادهای دولتی باید مصوبات مجلس را به خوبی اجرا کنند و در مورد چگونگی اجرا و یا فقدان اجرای آن توضیح دهند، قانون خرید آثار هنری نیز دارای ساز و کار قانونی است. مدیر دفتر هنرهای تجسمی افزود: علاوه بر مفاد آیین‌نامه که از دستگاه‌های دولتی خواسته است تا جمع‌بندی و گزارش سالانه اجرای قانون خرید آثار هنری را به دولت ارسال کنند، مرکز هنرهای تجسمی نیز طی نامه‌هایی از این نهادها خواسته است تا پیش از تیر گزارش اجرایی شدن این قانون را به دفتر ارسال کنند.

وی در مورد فعالیت‌های مرکز هنرهای تجسمی در سال ۹۱ گفت: برگزاری سه دو سالانه خوشنویسی، عکاسی و کاریکاتور در بهار سال آینده، مهمترین فعالیت‌های این بخش تجسمی است که بطور قطع با جدیت دنبال می‌شوند. ضمن آنکه اکسپوی بزرگ هنری نیز در سال آینده برپا خواهد شد.

موجه بودن غیبت‌های امروز و فردای دانش‌آموزان

مدیرکل آموزش و پرورش شهر تهران با تأکید بر اینکه غیبت‌های دانش‌آموزان در روزهای ۲۷ و ۲۸ اسفند موجه است، گفت: خانواده‌ها می‌توانند اطلاعات فرزند و نام مدرسه را به سامانه ۱۸۲۰ برای موجه کردن غیبت، اطلاع دهند.

سیدعلی یزدیخواه، مدیرکل آموزش و پرورش شهر تهران در گفت‌وگو با خبرنگار فارس درباره وضعیت مدارس در روزهای ۲۷ و ۲۸ اسفند، اظهار داشت: قبلاً نیز اعلام کردیم که مدارس در روزهای شنبه و یک‌شنبه ۲۷ و ۲۸ اسفند دایر است، اما اگر خانواده‌ای قصد مسافرت دارد، جای نگرانی نیست و غیبت دانش‌آموزان در این روزها موجه خواهد بود.

وی ادامه داد: ما از همکاران خود در مدارس نیز، تقاضا می‌کنیم که با خانواده‌ها همکاری لازم را داشته باشند.

یزدیخواه با اشاره به سامانه ۱۸۲۰ آموزش و پرورش تهران، بیان کرد: سامانه ۱۸۲۰، خط ارتباطی اولیای دانش‌آموزان با آموزش و پرورش است و خانواده‌ها می‌توانند مشکلات خود را به این سامانه گزارش کنند؛ اگر نگران غیبت فرزند خود در مدرسه نیز هستند می‌توانند اطلاعات فرزند و نام مدرسه را به سامانه اطلاع دهند که ما غیبت فرزندشان را با هماهنگی مدرسه موجه کنیم.

وی با بیان اینکه مسئولان برخی مدارس برای دانش‌آموزان سال چهارم (پیش‌دانشگاهی) به دلیل حجم درس و شرایط کنکور سخت‌گیری‌هایی نسبت به حضور در مدرسه در این روزها دارند، گفت: از همکاران در این مدارس نیز خواسته شده است که با خانواده‌هایی که قصد مسافرت دارند، همراهی لازم را داشته باشند.

مدیرکل آموزش و پرورش شهر تهران تأکید کرد: خانواده‌ها به هیچ عنوان نگران غیبت فرزندان خود در روزهای شنبه و یک‌شنبه نباشند.

دوبلاژ و گویندگی صاحب نشریه شد

ماهنامه «صدا پیشه» به عنوان نخستین نشریه تخصصی دوبلاژ و گویندگی منتشر شد.

به گزارش ایرنا، در اولین شماره این ماهنامه که به سردبیری مسعود نجفی منتشر شده است؛ در بخش‌هایی با عناوین دوبلاژ؛ سینما، رادیو و تلویزیون و نمایش خانگی گفت و گوهایی با آرشاک غوکاسیان؛ خسرو خسروشاهی؛ جلال مقامی؛ سعید رجبی فروتن به چشم می‌خورد.

همچنین در پرونده ویژه‌ای در قالب گفت‌وگوهایی با بهرام عظیمی و مهرداد رئیسی به انیمیشن سینمایی تهران ۱۵۰۰ پرداخته می‌شود.

آیت‌الله امامی کاشانی: سعی قدرت‌ها به انحراف کشاندن حرکت اسلامی در کشورهای منطقه است

امام جمعه موقت تهران با اشاره به قرآن‌سوزی توسط نیروهای نظامی آمریکا در افغانستان با قدردانی از حمایت مردم افغانستان از حرمت قرآن کریم تاکید کرد: کشتار غیرنظامیان در افغانستان برای انحراف افکار عمومی از انزجار مسلمانان نسبت به هتک حرمت قرآن است.

به گزارش ایسنا آیت‌الله امامی کاشانی در خطبه‌های نماز جمعه تهران با اشاره به فرا رسیدن سال نو شمسی و توصیه به اصلاح حال تصریح کرد: عرفا درباره تغییر حال صحبت‌های زیادی کرده‌اند و گفته‌اند حال آن چیزی است که بر قلب انسان خطور می‌کند. هر چیزی که به قلب آدمی بی‌اختیار وارد می‌شود حال است. اگر نیک بود و آن را نگه داشتیم به ارزش‌ها و نکته‌های مثبتی دست پیدا می‌کنیم.

وی گفت: حسن ظن به خدا انسان را با جنب و جوش و شاد می‌سازد و سوظن و حال در افراد به این معناست که آن‌ها از اعمال خود می‌ترسند و احساس ترس روز و شب آن‌ها را رها نمی‌کند. وی گفت: برخی جوان‌ها در سختی و یاس و ناامیدی به دنبال مواد مخدر و سیگار می‌روند، اما بسیاری از علما و حتی عالمان طبیعی از جمله هگل معتقدند وقتی انسان به طرف خلاف و انحراف می‌رود، از خود فرار می‌کند، در حالی که باید او خود را به دست گیرد و از آن‌چه در این عالم است استفاده کند اگر یاس به او دست داد و به خلاف افتاد به کلی سقوط خواهد کرد. امام جمعه موقت تهران گفت: حسن ظن به خدا در نسل جوان غوغا می‌کند و هیچ چیز مانع حرکت او نمی‌شود و خستگی ناپذیر است.

امامی کاشانی با بیان این که برخی، حرکت‌هایی در کشورهای اسلامی و عرب منطقه و خاورمیانه را مبتنی بر اسلام نمی‌دانند گفت: متاسفانه این دیدگاه در کشور خودمان هم دیده می‌شود. برخی معتقدند حرکت‌ها در این کشورها مبتنی بر اسلام نیست، اما معتقدیم این حرکت‌ها مبنای اسلامی دارد و این قدرت‌ها هستند که سعی دارند این حرکت را به انحراف بکشانند. البته مسائل اقتصادی و اجتماعی در میان است اما آن‌چه به فریاد می‌رسد عدالت و قرآن است و امیدواریم این حرکت تا آمدن منجی بشریت حضرت ولی عصر(ع) ادامه یابد. وی با اشاره به این که «حرکت‌ها در کشورهای منطقه ادامه حرکت مردم ایران و انقلاب اسلامی است» گفت: ملت ایران با رهبری امام خمینی (ره) این حرکت را انجام داد اما رهبری امام خمینی در هیچ کجای دیگر وجود ندارد. وی پرسید: چگونه حرکت مردم در مصر و تونس پذیرفته می‌شود، اما حرکت مردم بحرین، فلسطین یا لبنان علیه اسلام برداشت می‌شود، این کدام اسلام است که عربستان از آن سخن می‌گوید؟ آیا اسلام این است که مردم را در غزه می‌کشند و در مقابل، کشورهای عربی مسلمان مثل عربستان سکوت می‌کنند یا قرآن آتش می‌زنند و باز هم سکوت می‌کنند؟ این کشورها قرآن و دین اسلام را به نفع خود مصادره و تفسیر می‌کنند و این درست نیست.

امام جمعه موقت تهران در ادامه بر این مساله تاکید کرد: متاسفانه در دنیای امروز در شرایطی قرار گرفته‌ایم که قدرت‌ها و حکومت‌های مسیحی و یهودی در اشکال مختلف دینشان را مصادره کردند و دیگر مسیحیت یا یهودیت آن‌گونه که در گذشته بوده است، نیست. امروز مسیحیت صهیونیستی فراگیر شده و متاسفانه به جان اسلام افتاده است؛ چرا که می‌بینند اسلام حرکت گسترده‌ای را در منطقه و دنیا ایجاد کرده است. آن چیزی که می‌تواند دنیا را اداره کند قرآن است و به قول بسیاری از اندیشمندان مسیحی اگر مسلمانان بتوانند اسلام را به خوبی عرضه کنند همگان آن را می‌پذیرند. وی ادامه داد: البته منظور ما از مسیحیت و یهودیت حکومت‌ها و دولت‌های منتسب به این ادیان هستند. ما ملت‌های مسیحی و یهودی را مدنظر نداریم؛ چرا که معتقدیم این حکومت‌ها هستند که مسیحیت و یهودیت را به سمت صهیونیسم پیش می‌برند. وی در خطبه دوم نماز هم با تاکید بر این‌که در پایان سال افراد بهتر است به محاسبه نفس بپردازند، گفت: این کار کمک می‌کند تا در سال آینده بهترین حال را داشته باشیم و توجه‌مان به خدا بیشتر شود. معنای حسن حال این است که از غیبت، تهمت و دروغ اجتناب کنیم.

وی بر کمک به مستضعفان در آستانه سال نو تاکید کرد و گفت: البته دولت وظیفه دارد به مردم کمک کند به ویژه مستمندان را دستگیری کند، اما افراد متمکن و حتی کسانی که توانایی کمک به دیگران را تا حدی دارند می‌توانند این کار را انجام دهند، به ویژه دوستان و بستگان را نباید نادیده گرفت. امامی کاشانی بر صله رحم تاکید کرد و گفت: خدا حتی به کسانی که نماز نمی‌خوانند اما صله رحم را به جا می‌آورند، پاداش می‌دهد. وی در ادامه سخنانش در خطبه دوم نسبت به بی حرمتی نیروهای نظامی آمریکا به قرآن کریم و کشتار غیرنظامیان در افغانستان اشاره کرد و گفت: ما به مسلمانان و ملت افغانستان درود می‌فرستیم که این چنین از ارزش و حرمت قرآن کریم دفاع کردند. متاسفانه دیدیم که نیروهای نظامی آمریکایی بر انحراف افکار عمومی از این مساله ۱۶ نفر از بیگناهان و غیرنظامیان را به گلوله بستند. این در حالی است که در کشورهای مسلمان و عرب مثل عربستان این مسائل نادیده انگاشته می‌شود. وی ادامه داد: عربستان هم در مساله بحرین که ادامه حرکت‌ها در مصر، لیبی و تونس است، سعی دارد حرکت مردم را نادیده بگیرد.

وی در پایان یاد و خاطره یادگار امام، حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید احمد خمینی را گرامی داشت.

اسلام؛ عید نوروز را تأیید کرد

رئیس شورای سیاست گذاری ائمه جمعه کشور هم گفت: نوروز عید ملی است که اسلام آن را تأیید کرده است. به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدرضا تقوی سخنران پیش از خطبه‌های نمازجمعه تهران با اشاره به جایگاه سنت در سیره علوی؛ افزود: اسلام، نوروز ایرانیان را به دلیل صله رحم و پاکیزگی تأیید کرده است.

وی اضافه کرد: به طور کلی اعیادی که همراه با روح اسلامی و یگانگی خداوند باشد مورد احترام اسلام است.

وی با بیان این که نوروز عید ایرانیان قدیم بوده و از زمان آریایی ها، هخامنشیان وساسانیان وجود داشته است، اظهار داشت: سنت تکریم و جشن نوروزی از فلات ایران برخاسته و به مذهب و قومی ارتباط ندارد. تقوی ادامه داد: این عید را مردم کشورهای افغانستان، پاکستان و آسیای مرکزی هم جشن می گیرند و برای این ملت‌ها محترم است.

وی با اشاره به این که روزه گرفتن در اول نوروز مستحب است، گفت: نوروز، روز گشایش و امید است و پیشوایان ما هم از این سنت استقبال کرده‌اند.

سخنران پیش از خطبه‌های نمازجمعه دیروز تهران افزود: این نوع سنت‌ها که موجبات پیوستگی و محبت را در جامعه فراهم می‌آورد مورد تأیید اسلام بوده و در مقابل اسلام با سنت‌های باطل مبارزه می‌کند.

خطیب جمعه قم: مسئولان مناقشات و اختلافات را به تریبون‌ها نکشانند

سرویس شهرستانها ـ خطیب جمعه قم از مسئولان خواست ضمن دوری از هرگونه مناقشه و اختلاف، با وحدت و انسجام بیش از گذشته برای رفع مشکلات مردم تلاش کنند.

به گزارش ایرنا، حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد سعیدی در خطبه‌های نماز جمعه قم خاطرنشان کرد: ملت ایران در صحنه‌های مختلف از جمله انتخابات، تمام نقشه‌های دشمنان را خنثی کرده‌اند بنابراین مسئولان باید قدر این مردم فهیم و آگاه را بدانند. وی ادامه داد: هر حرکتی که باعث اختلاف و سبب رنجش مردم شود پذیرفتنی نیست و مسئولان مناقشات و اختلافات را به تریبون‌ها نکشانند. ملت ایران شایسته هر نوع خدمتی هستند و باید مشکلات آنان برطرف شود. خطیب جمعه قم خطاب به ملت ایران گفت: شما برای مردم جهان و منطقه الگو شده‌اید و پیوسته در صحنه‌های مختلف حماسه خلق می‌کنید و امید است در سال‌های آینده نیز شاهد این افتخارآفرینی‌ها باشیم.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به فرارسیدن عید نوروز گفت: ایرانیان باستانی ترین عید خود را با دعا و نیایش در مقدس ترین مکان‌ها آغاز و در شادی‌های خود، حدود الهی را رعایت می کنند.

سعیدی تصریح کرد: باید شکر نعمت ولایت فقیه خصوصاً رهبری رهبر فرزانه انقلاب اسلامی که بعد از ارتحال امام راحل، کشتی انقلاب را در توفان‌های سهمگین به سلامت هدایت کردند نیز به جای آوریم.

ایران، روسیه و هند راهگذر رقیب برای کانال سوئز احداث می کنند

براساس قرارداد منعقده بین ایران، روسیه و هند راهگذر حمل و نقل بین‌المللی شمال ـ جنوب ایجاد خواهد شد تا کشورهای جنوب آسیا از طریق ایران و روسیه به شمال اروپا متصل شوند و شکل گیری این کریدور رقیب جدیدی برای کانال سوئز خواهد بود.

به گزارش ایرنا، به نقل از گزارش اتاق بازرگانی و صنایع روسیه، پتروف معاون اتاق بازرگانی و صنایع روسیه در نشست شورای بازرگانی روسیه و ایران که در این نهاد اقتصادی روسیه برگزار شد؛ اهمیت روابط و همکاری‌های مسکو و تهران در حوزه تجارت و بازرگانی را برشمرد. وی خاطرنشان کرد: ایران و روسیه دو کشور همسایه هستند که در ساحل دریای خزر قرار گرفته‌اند و منافع مشترک در استخراج نفت دارند. معاون اتاق بازرگانی و صنایع روسیه به حمل ونقل به عنوان عرصه مهم دیگر روابط ایران و روسیه اشاره کرد و افزود: دو کشور می توانند در چارچوب راهگذر حمل و نقل بین‌المللی شمال ـ جنوب همکاری‌های گسترده و بنیادین باهم داشته باشند.

وی ادامه داد: براساس قرارداد منعقد شده میان ایران، روسیه و هند قرار است راهگذر بین‌المللی شمال ـ جنوب ایجاد شود تا هند و کشورهای جنوب آسیا را از طریق ایران و روسیه به کشورهای اروپای شمالی متصل کرده و رقیب جدی برای مسیر کانال سوئز در عرصه حمل محصولات و کالاها محسوب شود.

پتروف همچنین از تولید گاز به عنوان عرصه دیگر همکاری‌های دوجانبه کشورش با ایران یاد کرد و یادآور شد: ایران از شرکای عمده روسیه در منطقه خاورمیانه است.

وی افزود: پارسال در دوره پس از بحران مالی، حجم مبادلات بازرگانی میان دو کشور از مرز ۳ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار فراتر رفت.

پتروف گفت: ایران با کمک کارشناسان روس نیروگاه هسته‌ای بوشهر را راه‌اندازی کرد که نماد همکاری میان دو کشور دوست محسوب می‌شود. معاون اتاق بازرگانی و صنایع روسیه در ادامه سخنان خود به اهمیت فعالیت شورای بازرگانی روسیه و ایران اشاره کرد و اظهار داشت: این شورا در سال ۲۰۰۶ تاسیس ولی به دلایلی با مشکلاتی روبه‌رو شد اما وضع کنونی نشان می‌دهد که باید مدیریت این شورا تقویت شود.

در ادامه این نشست با انتخاب اعضای شورای بازرگانی روسیه و ایران؛ رومان پوپوف رئیس شورای نظارت بانک چک ـ روسیه به عنوان رئیس جدید شورای بازرگانی روسیه و ایران و سرگئی واسیلیف به عنوان معاون وی تعیین شدند.

رئیس جدید شورای بازرگانی روسیه و ایران هم اعلام کرد: دو کشور ظرفیت‌های گسترده‌ای برای توسعه در روابط اقتصادی خود بویژه حوزه صنعتی دارند و باید برای عملیاتی کردن هرچه بهتر این توان برنامه‌ریزی کرد.

پوپوف خاطرنشان کرد: این شورا طرح‌های بزرگی برای آینده دارد به گونه‌ای که برنامه‌ریزی کرده‌ایم که در سال ۲۰۱۲ میلادی دو نمایندگی این شورا برای تسهیل ارائه کمک‌های مستقیم به کارآفرینان دو کشور در مسکو و ایران گشایش یابد.

به گفته وی، وظیفه نخست شورا این است تا از آن دسته از شرکت‌های روسی که ممکن است به بازار ایران علاقمندی نشان دهند، حمایت کند همچنین با محافل بازرگانی ایران تماس خوبی برقرار کردیم و امیدواریم از آن برای توسعه مبادلات بازرگانی استفاده بهینه شود.

رئیس شورای بازرگانی روسیه و ایران با بیان این که محورهای اصلی صادرات روسیه به ایران، غله و فلزات است گفت: اما ما به حمایت از صادرکنندگان فرآورده‌های ساخته شده روسیه مانند ماشین‌آلات هم علاقه‌مندیم.

وی افزود: برای اجرای این سیاست باید از صادرات ماشین‌آلات ساخت روسیه به ایران حمایت شود سرگئی واسیلیف معاون شورای بازرگانی روسیه و ایران هم در این نشست گفت: وجود شرکای قابل اعتماد ایرانی برای همکاری‌های دوجانبه بسیار مهم است واسیلیف در همین حال افزود: بسیاری از شرکت‌های روسی درباره قوانین تجاری در جمهوری اسلامی ایران از اطلاعات کافی برخوردار نیستند مبادلات بازرگانی دوجانبه ایران و روسیه در سال‌های اخیر روند روبه توسعه داشته است.

براساس اطلاعات سازمان فدرال گمرکات روسیه، حجم معاملات بازرگانی ایران و روسیه در سال ۲۰۱۱ نسبت به یک سال قبل آن ۲/۸ درصد رشد داشت و به ۳ میلیارد و ۷۵۲ میلیون دلار رسید.

آغاز طرح گشت ویژه نوروزی منابع طبیعی در استان تهران

طرح گشت ویژه نوروزی منابع طبیعی استان تهران آغاز شد و یگان حفاظت از این منابع برای مقابله با تصرفات اراضی و حریق‌های احتمالی به‌صورت ویژه در آماده‌باش قرار گرفتند.

سرهنگ محمد دهرویه فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی استان تهران در گفت‌وگو با اطلاعات ضمن اعلام این مطلب افزود: در این طرح که تا ۱۵ فروردین ادامه خواهد داشت، گشت‌های خودرویی، موتوری و پیاده این یگان با هرگونه تصرف اراضی منابع طبیعی و پارک‌های جنگلی تحت پوشش برخورد کرده و حریق‌های احتمالی در این عرصه‌ها را کنترل خواهند کرد.

وی با بیان این که برخورد این یگان بیشتر بر مبنای پیشگیری از تخلفات است، افزود: تبصره ماده ۵۵ این فرصت را به ما می دهد که به محض مشاهده تخلف در عرصه‌های منابع طبیعی اقدامات پیشگیرانه را به‌عمل آوریم.

نامبرده ادامه داد: حضور فیزیکی نیروهای یگان حفاظت در طرح گشت ویژه نوروزی بیشتر در عرصه‌ها و نقاط آسیب‌پذیر و حساس استان خواهد بود و شهرستان‌های دماوند، شمیران و تهران در اولویت این طرح قرار دارند.

فرمانده یگان حفاظت از منابع طبیعی استان تهران با اعلام این که خوشبختانه در مراسم چهارشنبه سوری امسال حریق در عرصه‌ها و جنگل های تحت نظارت این یگان رخ نداد، گفت: تعطیلات نوروز سال ۹۰ هم به غیر از مواردی در روز سیزدهم فروردین حریق نداشتیم ضمن آنکه تصرف اراضی در مدت یاد شده در حد صفر بود.

وی در پاسخ به این سؤال که برخورد با متخلفین چگونه خواهد بود و چرا با متصرفین اراضی حاشیه جاده سولقان و امامزاده داود برخورد نشده است، گفت: برای متصرفین پرونده قضایی تشکیل خواهد شد و در شعب ویژه شهرستان‌ها هم پس از تشکیل پرونده و صدور حکم قضایی، احکام برابر قانون اجرا خواهد شد.

دهرویه اظهار داشت: اگر موردی از تصرف رخ دهد، عرصه از متخلف پس گرفته شده و چنانچه بنایی در آن احداث شده باشد، به‌طور کامل تخریب خواهد شد و در مواردی علاوه بر جرایم، حبس هم در انتظار متخلفین خواهد بود.

فرمانده یگان حفاظت منابع طبیعی استان تهران درخصوص منطقه سولقان هم گفت: به علت واقع شدن این منطقه در حریم شهر، حفاظت آن بر عهده وزارت راه و شهرسازی است بنابراین مقابله با تخلفات رخ داده هم می‌بایست توسط این وزارتخانه انجام شود.

وی ضمن اشاره به ارزش افزوده غیرقابل قیاس استان تهران با سایر استان‌های کشور، جمعیت زیاد، تعداد کم محافظین و بودجه کم اداره کل منابع طبیعی استان، گفت: مجموع عوامل یاد شده کار حفاظت از منابع طبیعی موجود در استان تهرن را با تنگنا و دغدغه مواجه کرده است.

وی در پایان گفت: این یگان در ایام مذکور به صورت ۲٤ ساعته آماده دریافت گزارش‌های مردم درباره حریق‌ها و تصرفات احتمالی است و شهروندان در صورت رویت این موارد می توانند با شماره‌های ۰۹۶۹۶، ۸۸٤٤۱٦۲٦ و ۸۸٤٤۱٦۳٦ تماس حاصل کنند.

خدمات سوئیفت به بانک‌های ایرانی متوقف شد

سازمان جهانی انتقالات بین بانکی (سوئیفت) اعلام کرد: از امروز در ادامه تحریم‌ها، بانک‌های ایران را از دسترسی به خدمات خود محروم می کند.

به گزارش فارس به نقل از آسوشیتد پرس، این تصمیم منجر خواهد شد که تقریبا نقل و انتقالات پولی بانکهای ایرانی با خارج از کشور از راه‌های رسمی غیر ممکن شود.

بر اساس این گزارش، قطع خدمات سوئیفت برای بانک‌های ایرانی از شنبه ۲۷ اسفند ۹۰ علاوه بر اینکه تاثیر بزرگی بر صنعت نفت ایران خواهد گذاشت، زندگی ایرانیان خارج از کشور که به ایران پول می‌فرستند یا برایشان پول فرستاده می‌شود، را هم تحت تاثیر قرار خواهد داد.

بر این اساس، تصمیم سوئیفت در پی اعلام اعمال تحریم‌های بیشتر از سوی کشورهای اروپایی علیه ایران به منظور تحت فشار دادن ایران برای متوقف کردن برنامه‌های اتمی، اتخاذ شده است.

ماه گذشته این سازمان اعلام کرده بود، آماده است همزمان با عملی شدن تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا علیه ایران، بانک‌های ایرانی را از دسترسی به خدمات خود محروم کند. اتحادیه اروپا در هفته پایانی ژانویه اعلام کرد، در چارچوب افزایش فشارها بر ایران برای توقف فعالیت‌های هسته‌ای این کشور، تحریم‌های جدیدی را علیه ایران اعمال می کند که اعمال محدودیت در تبادلات مالی با بانک مرکزی ایران از جمله این تحریم‌ها است. سوئیفت ارائه دهنده خدمات به موسسه‌های مالی هم است و بیشتر مشتریان این نهاد از شبکه سوئیفت نت و کدهای شناسه بانکی ایزو ۹۳٦۲ استفاده‌می کنند.

انتقال هر گونه ارز در مبادلات بانکی با ارائه شماره حساب بانکی، نام بانک و سوئیفت کد بانک مورد نظر امکان پذیر است و بدون سوئیفت کد، امکان انتقال هر گونه ارز بین‌المللی در شبکه بانکی جهان غیرممکن است.

سوئیفت یک سازمان بلژیکی متعلق به بانک‌های بزرگ بین المللی است که زیر نظر بانک مرکزی اتحادیه اروپا، فدرال رزرو آمریکا و بانک‌های مرکزی چند قدرت اقتصادی دیگر کار می کند و تقریبا تمامی بانک‌های دنیا برای معاملات خود از خدمات این سازمان استفاده می کنند.

با توقف خدمات سوئیفت برای بانک‌های ایرانی، دیگر هیچ بانک خارجی تمایل نخواهد داشت که پولی از ایران بگیرد و یا پولی در حساب این کشور بریزد.

در همین حال بیشتر صرافی های امارات که یکی از شرکای تجاری اصلی ایران محسوب می‌شوند، در چند هفته گذشته از تبدیل ریال به ارزهای دیگر خودداری کرده‌اند.

با این حال هند و چین اعلام کردند، همچنان از ایران نفت وارد خواهند کرد، اما تنها راه باقی مانده این خواهد بود که در ازای خرید نفت، به ایران طلا بدهند.

مرتضی معصوم زاده، بازرگان ایرانی و عضو کمیته اجرایی شورای بازرگانی ایران در دوبی گفت: با این تصمیم سوئیفت عملا تجارت با ایران غیر ممکن می‌شود.

در همین حال وزارت دارایی آمریکا از اقدام سوئیفت برای قطع همکاری با بانک‌ها و نهادهای مالی ایرانی که مشمول تحریم‌های اتحادیه اروپا و آمریکا هستند، استقبال کرد.

به گزارش فارس به نقل از پایگاه اینترنتی رویترز، دیوید کوهن معاون وزیر دارایی آمریکا در بیانیه‌ای تاکید کرد، واشنگتن از اقدام سوئیفت برای قطع ارائه خدمات به بانک‌های ایرانی مشمول تحریم استقبال می کند.

وی همچنین افزود: تصمیم سوئیفت بیانگر اجماع رو به افزایش بین المللی است، تا فشارها بر جمهوری اسلامی ایران به طور اساسی افزایش یابد.

کوهن افزود: باتوجه به تحریم‌های آمریکا، اتحادیه اروپا و دیگر کشورها، اقدام سوئیفت انزوای بانک‌های مورد تحریم ایران را در سیستم مالی بین المللی تشدید خواهد کرد.

احداث یک میلیون واحد مسکونی در سال ۹۱

وزیر راه و شهرسازی با اعلام اینکه در سال ۹۱ ساخت یک میلیون واحد جدید مسکونی در دستور کار است، گفت: تلاش بر این است تا پایان سال ۹۲ بالغ بر ۳ میلیون و ۷۰۰ هزار واحد مسکونی در سطح کشور به بهره برداران تحویل شود.

به گزارش مهر، در پیام نوروزی علی نیکزاد وزیر راه و شهرسازی آمده است: خداوند متعال را سپاسگزارم که توفیق داد در سال ۱۳۹۰، سالی که از سوی مقام معظم رهبری به نام سال جهاد اقتصادی مزین شده بود، در حوزه راه و مسکن با کار و همت جهادگونه برگ پرافتخار دیگری در کارنامه درخشان دولت خدمتگزار به ثبت رسانیم. وزارت راه و شهرسازی در پی ادغام دو وزارتخانه مسکن و شهرسازی و راه و ترابری در اوایل امسال با مصوبه مجلس شورای اسلامی تشکیل و به عنوان وزارتخانه پیشگام در طرح چابک سازی بدنه دولت همراه با اصلاح ساختار سازمانی خود جایگاه شایسته‌ای در عرصه خدمت به نظام اسلامی و مردم کشورمان کسب کرد.

در این پیام می خوانیم: سالی که گذشت در پرتو عنایات حق تعالی و تلاش همکاران، فصلی نو برای راه و شهر سازی کشورمان محسوب شد.

فصلی که با همت متخصصان و نیروهای کار آمد تغییر محسوسی در شاخص های عملکردی بوجود آورد و سرشار از موفقیت در قلمرو صنعت حمل و نقل و مسکن و شهرسازی بود و دستاوردهای ارزشمندی در این عرصه ثبت شد، که بخشی از آن در دهه مبارک فجر امسال شامل افتتاح ۲۱۹ هزار و ۱۹۲ واحد مسکن مهر (شهری و روستایی)، ۳۲ پروژه بیمارستانی و مرکز بهداشتی و ۱۷۸۱ پروژه در بخش حمل‌ونقل با اعتباری بالغ بر ۲۵۸۳/۳ میلیارد ریال افتتاح و به بهره‌برداری رسید.

از آنجا که مسکن همواره دغدغه اصلی و اساسی دولت‌ها و مردم بوده است و اقدامات صورت گرفته در گذشته تاثیرات محدودی بر این بخش داشته، طرح مسکن مهر به منظور تاثیر گذاری مستقیم بر بازار مسکن و حل مشکل مسکن دهک‌های میان درآمدی و کم درآمد طرح ریزی و اجرا و براساس آن، کار ساخت ۲ میلیون و ۷۰۰ هزار واحد مسکونی در سراسر کشور آغاز شد و حدود ۷۰۰ هزار واحد هم در مرحله نازک کاری قرار دارد.

دکتر صالحی: حمله تل آویو به ایران با نابودی اسرائیل پایان خواهد یافت

بقیه از صفحه اول

به شیوه ای موثر و با تمام نیرو توسط جمهوری اسلامی پاسخ داده خواهد شد.

حمایت ترکیه از ایران

وزیر امور خارجه ترکیه گفت که در صورت حمله رژیم صهیونیستی به ایران، کشورش مقابل این حمله خواهد ایستاد.

به گزارش فارس، احمد داوداوغلو در یک برنامه تلویزیونی در پاسخ به سوالی در مورد حمله احتمالی اسرائیل به ایران اظهار داشت که ترکیه دارای روابط بسیار نزدیکی با ایران است و دو کشور همواره در حال تماس و گفت‌وگو با یکدیگرند.

وی افزود: برخی محافل در تلاش برای ایجاد فتنه بین ترکیه و ایران هستند، اما این محافل نمی توانند نقشی مهم در روابط ترکیه و ایران ایفا کنند. وی خاطرنشان کرد: هر چند بین دو کشور در مورد تحولات سوریه اختلاف دیدگاه مطرح است، ولی یکی از اولین کشورهایی خواهد بود که در برابر هرگونه تحرک نظامی اسرائیل علیه ایران می ایستد.

داوداوغلو تاکید کرد که ترکیه هرگز چنین تحرکی در منطقه را نمی‌پذیرد و تایید آن به کنار، حتی به چنین حرکتی واکنش منفی نیز نشان خواهد داد. ادعای دروغین تلاش ایران و حزب‌الله لبنان برای حمله به صهیونیست‌ها در ترکیه هم با واکنش مقامات دولت آنکارا روبرو شد. به دنبال انتشار شایعاتی در زمینه تلاش ایران و حزب‌الله لبنان برای حمله به صهیونیست‌ها در ترکیه که از سوی محافل صهیونیستی منتشر شده بود، دولت آنکارا نسبت به این شایعات واکنش نشان داد.

مقامات دولت آنکارا در واکنش به این شایعات تاکید کردند که هدف تل آویو از انتشار این قبیل اخبار کذب ایجاد ذهنیت منفی علیه ترکیه و القای این مطلب است که دولت آنکارا قادر به حفاظت از جان یهودیان یا اسرائیلی‌ها نیست.

اظهارات مقامات رژیم صهیونیستی مبنی بر این که دولت ترکیه این هشدارها را جدی نمی‌گیرد هم با واکنش مقامات آنکارا روبرو شد. این در حالی است که علیرغم هشدارهای تل آویو، به گفته مقامات ترکیه، شمار توریست‌هایی که از اسرائیل به ترکیه سفر می‌کنند روز به روز افزایش می‌یابد.

رد هشدار آمریکا به ایران

از سوی دیگر، آمریکا گزارش یکی از رسانه‌های روسی را مبنی بر این که «هیلاری کلینتون» از روسیه خواست به ایران هشدار دهد که با «آخرین شانسش» برای حل دیپلماتیک موضوع هسته‌ای روبه‌رو است، انکار کرد.

به گزارش ایسنا، «ویکتوریا نولند»، سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در جمع خبرنگاران در پاسخ به سؤالی درباره گزارشی که روز چهارشنبه در روزنامه «روسی کامرسانت» منتشر شد گفت: هیلاری کلینتون (وزیر امور خارجه آمریکا) از طریق «سرگئی لاوروف»، وزیر امور خارجه روسیه هشداری برای مقامات ایران نفرستاد.

به گزارش رویترز، او در پاسخ به این که آیا کلینتون در گفت‌وگوهای روز دوشنبه‌اش با لاوروف از کلمه «آخرین» استفاده کرد؟ جواب داد: وی از این صفت در دیدارش استفاده نکرد. روزنامه کامرسانت روز چهارشنبه به نقل از یک منبع دیپلماتیک روسی گفت که آمریکا از روسیه خواسته است به دولت ایران هشدار دهد که مذاکرات آینده با گروه ۱+۵ درباره برنامه هسته‌ای تهران «آخرین شانس» ایران خواهد بود.

«الکساندر لوکاشوویچ»، سخنگوی وزارت امور خارجه روسیه هم گفت که نمی تواند اطلاعاتی را که در کامرسانت ارائه شده انکار یا تایید کند

ادعای جدید درباره پارچین

در تحولی دیگر یک مؤسسه تحقیقاتی آمریکا بار دیگر مدعی وجود اتاق‌های انفجارهای شدید در سایت نظامی پارچین شد.

به گزارش مهر به نقل از رویترز، «دیوید آلبرایت» بنیانگذار مؤسسه علوم و امنیت بین‌المللی گفت: «من ساختمانی را در سایت نظامی پارچین شناسایی کرده‌ام که گمان می‌رود در آنها کانتینرهایی وجود دارد که پیشتر یا در حال حاضر، از آنها به عنوان اتاق‌های انفجاری قوی استفاده می‌شده است».

آلبرایت در گزارشی در این باره ادعا کرد: این ساختمان یک دیوار امنیتی دارد و دور آن را احاطه کرده و حصارهایی هم دارد و حائلی هم بین ساختمان و ساختمان‌های اطراف وجود دارد.

وی مدعی شده که این مجموعه بیش از چهار کیلومتر دور از تاسیسات انفجاری شدید فاصله دارد که آژانس در سال ۲۰۰۵ در پارچین از آن بازدید کرد.

تداوم سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی در سال ۹۱

سیاست‌های فعلی پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۱ تداوم می‌یابد.

به گزارش مهر، پیمان قربانی مدیر اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی گفت: مجموعه جدید سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور که در بخشنامه مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۰۵ به بانک‌ها و موسسات اعتباری ابلاغ شد، در سال ۱۳۹۱ و تا زمانی که شورای پول و اعتبار اقدام به تغییر مجموعه سیاست‌های مذکور نکند، کماکان جاری و برقرار خواهد بود.

وی در بیان دلایل بازبینی در سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ و ابلاغ مجموعه سیاست‌های جدید، به روند افزایشی نرخ تورم و تحولات بازار طلا و ارز در ماه‌های گذشته اشاره کرد و اظهار داشت: علیرغم موفقیت بانک مرکزی و مجموعه دولت در مهار فشارهای تورمی ناشی از اجرای طرح هدفمندسازی یارانه‌ها و تحقق نرخ‌های تورم در سطحی به مراتب پایین‌تر از نرخ‌های پیش‌بینی شده که حتی تحسین نهادهای بین‌المللی را هم به همراه داشته است، در نیمه دوم سال همراه با افزایش نوسانات بازار ارز، قدری بر فشارهای تورمی افزوده شد.

قربانی ادامه داد: مضاف بر این به دنبال افزایش قیمت جهانی طلا، تقاضای داخلی و قیمت آن در بازار داخلی هم افزایش یافت. مجموعه این عوامل در کنار کاهش جذابیت گزینه‌های سرمایه‌گذاری در بازار پول، زمینه مناسبی را برای بروز فعالیت‌های سفته‌بازی در بازارهای طلا و ارز فراهم ساخته بود. لذا رویکرد مجموعه جدید سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور اصلاح جهت‌گیری‌های سیاستی با توجه به تحولات متغیرهای کلان و بالاخص نرخ تورم و تحولات در بازارهای ارز و طلا بوده است.

وی خاطر نشان کرد: بر این اساس اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی بانک مرکزی که حسب وظیفه، مسئولیت تنظیم و تدوین سیاست‌های پولی سالانه را بر عهده دارد، نسبت به انجام مطالعات کارشناسی برای اصلاح و بازبینی مجموعه سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ اقدام کرد.

به گفته این مقام مسئول، در این خصوص ویرایش اولیه مجموعه جدید سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور توسط این اداره تدوین و پس از ارائه به مقام ریاست کل بانک و کسب نظرات و رهنمودهای ایشان، ویرایش نهایی برای طرح و تصویب در شورای پول و اعتبار ارایه شد. شورای پول و اعتبار هم پس از بحث و بررسی مفصل و اعمال اصلاحاتی، این مجموعه را در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۲۰ خود به تصویب رسانید و متعاقباً این مجموعه در تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۵ به بانک‌های کشور ابلاغ شد.

وی تاکید کرد: تا پیش از بازبینی در مجموعه سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰، روند به گونه‌ای بود که با افزایش تلاطم در بازارهای طلا و ارز و تشدید انگیزه‌های سوداگرانه در بازارهای یاد شده، جذابیت نسبی سرمایه‌گذاری در بازار رسمی پول مستمراً کاهش می‌یافت و این روند می‌توانست ثبات بازارهای مالی کشور را به مخاطره بیاندازد.

قربانی تصریح کرد: بروز چنین وضعی از یک سو باعث افزایش سیالیت منابع بانکی و کاهش قابل توجه منابع قابل قرض بانک‌ها و اختلال در فرایند واسطه‌گری مالی آنها می‌شد که در صورت استمرار می‌توانست جریان تامین مالی سرمایه‌گذاری کشور را با مشکل مواجه‌سازد. از سوی دیگر با توجه به سهم قابل توجه مواد اولیه و کالاهای واسطه‌ای در واردات کشور، تداوم نوسانات و افزایش نرخ ارز می‌توانست زمینه‌ساز اختلال در فرایند تولید و افزایش نرخ تورم باشد. علاوه بر این منفی شدن نرخ سود واقعی سپرده‌های بانکی به عنوان یکی از گزینه‌های اصلی پس‌انداز اشخاص که به دنبال افزایش نرخ تورم ایجاد شده بود هم از حیث کاهش میل به پس‌انداز و افزایش مخارج مصرفی حایز اهمیت بود. وی گفت: از این رو در مجموعه جدید سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور نرخ‌های سود بانکی برای مقابله با مشکلات یاد شده، تعدیل شدند. در مجموعه جدید، نرخ سود تسهیلات عقود غیرمشارکتی به ترتیب به ۱٤ و ۱۵ درصد برای تسهیلات با سررسید تا دو سال و بیشتر از آن افزایش یافت. این نرخ‌ها در مجموعه سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ به ترتیب، معادل ۱۱ و ۱٤ درصد تعیین شده بودند. این مقام مسئول در بانک مرکزی اظهار داشت: در عین حال تسهیلات فروش اقساطی خرید مسکن همانند گذشته در سطح ۱۳ درصد تعیین شد و نرخ سود تسهیلات مسکن مهر برای دوره احداث در قالب عقود اسلامی کماکان معادل ۱۱ درصد و برای فروش اقساطی پس از احداث معادل ۱۲ درصد بدون تغییر باقی ماند. هم زمان موسسات اعتباری موظف شدند تا حداقل ۲۰ درصد از منابع غیر قرض‌الحسنه خود را به تسهیلات عقود غیرمشارکتی اختصاص دهند.

همچنین دامنه نرخ سود مورد انتظار عقود مشارکتی قابل درج در قرارداد بین موسسه اعتباری و مشتری، بین ۱۸ تا ۲۱ درصد تعیین شد. دامنه مزبور در مجموعه سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ به صورت ۱٤ تا ۱۷ درصد تعیین شده بود. وی با بیان اینکه علاوه بر این در جهت اعطای آزادی عمل بیشتر بانک‌ها درمورد جذب سپرده و افزایش رقابت در بازار بانکی کشور، رویکرد بازبینی نرخ‌های علی‌الحساب سود سپرده در مجموعه سیاست‌های جدید بانک مرکزی بر اعطای آزادی عمل به بانک‌ها در اعلام این نرخ‌ها با توجه به تعیین نرخ سود تسهیلات بانکی توسط شورای پول و اعتبار استوار بود، افزود: همچنین نرخ سود علی‌الحساب اوراق گواهی سپرده بانک‌ها و موسسات اعتباری که مجموعه سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور در سال ۱۳۹۰ نسبت به آن مسکوت بود، هم همانند نرخ سود علی‌الحساب سپرده‌های بانکی بر عهده بانک‌ها و موسسات اعتباری قرار گرفت. ضمناً نرخ سود علی‌الحساب اوراق مشارکت هم برای افزایش جذابیت این اوراق به ۲۰ درصد افزایش یافت و فقدان جذابیت قبلی در شرایط بازخرید آن هم رفع شد.

مدیر اداره بررسی‌ها و سیاست‌های اقتصادی ضمن اشاره به اینکه با ابلاغ سیاست‌های جدید از ابتدا با استقبال محافل کارشناسی، سیاست‌گذاری و دانشگاهی و همچنین بخش خصوصی همراه شد، خاطرنشان کرد: همگی به این واقعیت آگاه بودند که تلاطم و نوسانات زیاد در بازارهای طلا و ارز هزینه‌های زیادی برای اقتصاد کشور به همراه دارد، ضمن این که تعدیل نرخ‌های سود بر اساس شاخص‌های کلیدی اقتصاد زمینه مناسبی را برای بهبود تامین مالی فعالیت‌های اقتصادی و به طور کلی تقویت فرایند واسطه‌گری مالی بانک‌ها فراهم می‌سازد.

به گفته قربانی، متعاقب ابلاغ سیاست‌های جدید، شورای هماهنگی بانک‌های دولتی و کانون بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی هم به توافقاتی در زمینه اعلام نرخ‌های سود علی‌الحساب سپرده‌های بانکی نایل آمدند تا از بروز رقابت ناسالم در شبکه بانکی کشور جلوگیری به عمل آورند و بانک مرکزی هم همواره از این توافقات استقبال و اعلام کرده که از یک رقابت معقول و منطقی در بازار بانکی کشور حمایت می‌کند.

وی با اشاره به اینکه به دنبال اعمال اصلاحات یاد شده و اجرای مجموعه جدید سیاست‌های پولی، اعتباری و نظارتی نظام بانکی کشور، استقبال چشمگیری در زمینه سپرده‌گذاری در سپرده‌های مدت‌دار به ویژه سپرده‌های بلندمدت و خرید سایر محصولات بازار پول نظیر اوراق گواهی سپرده و اوراق مشارکت به عمل آمد، افزود: به عنوان مثال بیش از ۹۰ درصد اوراق گواهی سپرده عرضه شده از سوی بانک‌ها و موسسات اعتباری توسط مردم خریداری شده و عملکرد فروش اوراق مشارکت که تا پیش از ابلاغ مجموعه جدید در حد بسیار پایینی قرار داشت، به دنبال تعدیل نرخ سود علی‌الحساب این اوراق، افزایش چشمگیری را تجربه کرد. مجموعه این عوامل باعث هدایت منابع مالی از بازارهای غیررسمی و طلا و ارز به سمت بازار رسمی پول شد تا قیمت‌ها در بازارهای طلا و ارز به میزان زیادی کاهش یابد و روند صعودی و تلاطم آنها هم مهار شود.

سطح همکاری‌های اقتصادی ایران و عراق افزایش می‌یابد

وزرای امور اقتصادی و دارایی ایران و عراق ضمن بررسی مشکلات و موانع موجود در مسیر توسعه روابط بین دو کشور بر افزایش سطح روابط اقتصادی تاکید کردند.

به گزارش مهر، سید شمس الدین حسینی در دیدار با همتای عراقی خود با اشاره به افزایش حجم روابط اقتصادی بین دو کشور گفت: حجم روابط و مبادلات اقتصادی دو کشور نشان دهنده افزایش روابط اقتصادی است، اما علیرغم این رشد مناسب، ظرفیت‌های فراوانی وجود دارد که باید مورد توجه بیشتر قرار گیرد. وی ابراز امیدواری کرد سفر وزیر دارایی عراق و هیأت همراه منجر به اعتلاء بیشتر روابط بین دو کشور و گسترش همکاری‌های اقتصادی شود.

رافع العیساوی وزیر دارایی عراق هم ضمن ابراز آمادگی کشورش برای توسعه همه جانبه روابط اقتصادی و مالی با ایران گفت: در سال جدید و با خروج نیروهای آمریکایی از خاک عراق، شرایط جدیدی به وجود آمده و مسئولیت بزرگی بر دوش دولت عراق قرار دارد.

اقدامات ایران در چارچوب فاز اول برنامه عمل اسکاپ

در نشست وزیران حمل و نقل کشورهای آسیا و اقیانوسیه اقدامات انجام شده توسط جمهوری اسلامی ایران در چارچوب فاز اول برنامه عمل اسکاپ از جمله تاسیس کریدور پنج جانبه و پیوستن به کریدور تراسیکا تشریح شد.

به گزارش مهر، جمشید نورصالحی قائم مقام وزیر راه و شهرسازی در امور بین الملل که در این نشست در رأس هیاتی از جمهوری اسلامی ایران حضور داشت، با تاکید بر اهمیت برگزاری نشست وزرا در تقویت همگرایی اعضای اکو، بر اجرایی شدن اهداف توسعه هزاره ملل متحد تاکید کرد.

وی با برشمردن امکانات زیرساختی جمهوری اسلامی ایران از جمله اشاره به اهمیت ۲۰۰ هزار کیلومتر طول راه‌های کشور، ۱۱ بندر تجاری و بیش از ۱۲ هزار کیلومتر خط آهن، بر اولویت‌های جمهوری اسلامی ایران برای ساخت ۲۵ هزار کیلومتر خط آهن تا سال ۲۰۲۵ و رسیدن به رقم ٤۰ میلیون تن ترانزیت تا پایان سال ۱۳۹٤ تأکید کرد.

اخبار کوتاه اقتصادی

پیش‌بینی ثبات نسبی قیمت مسکن در سال آینده

مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی گفت: پیش‌بینی می‌شود در سال آینده شاهد همزمانی رونق در تولید با ثبات نسبی در قیمت‌ها باشیم.

علی چگینی در گفتگو با ایسنا درباره وضع مسکن در بخش خرید و اجاره در سال آینده، اظهار کرد: آمار و اطلاعات گذشته حاکی از آن است که همسویی نزدیکی میان تورم عمومی و رشد قیمت و اجاره مسکن وجود دارد. با این حال با اتخاذ سیاست تحریک عرضه ـ و نه تقاضا ـ در دو سال گذشته، نرخ رشد قیمت‌ها در این بخش کمتر از تورم عمومی بوده است.

وی ادامه داد: بر این اساس و با توجه به وضع مطلوب صدور پروانه‌های ساختمانی در این مدت و همچنین پیشرفت مناسب طرح مسکن مهر، در کوتاه مدت و میان مدت با عرضه گسترده مسکن به بازار مواجه خواهیم بود لذا پیش بینی می‌شود شاهد همزمانی رونق در تولید با ثبات نسبی در قیمت‌ها باشیم.

واگذاری قیمت گذاری خودروهای تجاری به خودروسازان

مدیرکل دفتر نظارت بر کالاهای فلزی و معدنی سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، ضوابط جدید قیمت گذاری خودروهای تجاری را تشریح کرد.

شهرام میرآخورلو در گفتگو با ایسنا، اظهار داشت: طبق جدیدترین تصمیم‌های اتخاذ شده، قیمت گذاری خودروهای تجاری به هیات‌مدیره خودروسازان واگذار شد. وی با بیان این که قیمت خودروهای تجاری باید حداقل ۵ درصد پایین تر از قیمت حاشیه بازار این خودروها باشد، خاطرنشان کرد: خودروسازان تجاری پس از تعیین قیمت محصولات خود براساس حاشیه بازار، باید نرخ محصولات را به سازمان حمایت اعلام کنند تا در سامانه www.124.ir منعکس شود. وی تصریح کرد: ملاک قیمت خودروهای تجاری، آمار اعلامی در سایت www.124.ir خواهد بود، بنابراین قبل از ثبت در این سامانه قیمت‌های جدید رسمیت نخواهد داشت.

افتتاح ۵۰ جایگاه جدید CNG در آستانه نوروز ۹۱

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از افتتاح و راه اندازی همزمان ۵۰ باب جایگاه جدید CNG در آستانه فرا رسیدن نوروز و افزایش سفرهای نوروزی در سطح کشور خبر داد.

جلیل سالاری در گفتگو با مهر گفت: در پایان سال جهاد اقتصادی چهارمین فاز از افتتاح و راه اندازی جایگاه‌های سی.ان.جی کشور کلید می‌خورد.

وی با اعلام اینکه در حال حاضر بیش از ۱۸۳۰ باب جایگاه عرضه گاز طبیعی فشرده در کل کشور در مدار بهره‌برداری قرار دارد، تصریح کرد: سیاست کلان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضای این حامل انرژی است. وی با یادآوری اینکه در فاز چهارم افتتاح جایگاه‌های CNG تعداد ۳۷ باب جایگاه تک منظوره و ۱۳ جایگاه دومنظوره افتتاح خواهد شد، اظهار داشت: این تعداد مجاری عرضه گاز طبیعی با مشارکت بخش خصوصی و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در استان‌های مختلف کشور راه اندازی خواهد شد.

آغاز صادرات برق ایران به لبنان تا یک ماه آینده

شرکت برق لبنان تصمیم گرفته است که برای رفع مشکل این کشور از اواخر فروردین سال آینده از ایران برق خریداری کند.

نجیب میقاتی نخست‌وزیر لبنان در گفت‌وگو با ایرنا در بیروت با اشاره به مصوبه اخیر هیأت‌دولت این کشور در خصوص انتقال برق از ایران به بیروت و شرکت نماینده لبنان در نشستی چندجانبه با حضور نمایندگان سوریه، عراق و ایران گفت: ما هیچ مشکلی برای خرید برق از ایران نداریم و در این عرصه به شرکت‌های ایرانی خوش آمد می گوییم.

توافق برای تولید خودرو مزدا ۳ در ایران

به دنبال مذاکرات صورت گرفته، گروه خودروسازی بهمن و شرکت ژاپنی مزدا در خصوص تولید مزدا۳ با موتور ۱٦۰۰ سی‌سی در ایران به توافق رسیدند.

به گزارش ایسنا، حدود یک ماه پیش تعدادی از مدیران گروه خودروسازی بهمن برای مذاکره با مسئولان شرکت مزدا در زمینه تولید خودرو مزدا۳ با موتور ۱٦۰۰ سی‌سی در شرکت مزدا حضور یافته بودند.

طبق جدیدترین اطلاعات به دست آمده، نتیجه این مذاکرات مثبت بوده و دو خودروساز در زمینه تولید مزدا۳ با موتور ۱٦۰۰ سی‌سی در ایران به توافق رسیده‌اند. با به توافق رسیدن بهمن و مزدا، این خودرو به صورت دنده‌ای تولید و عرضه خواهد شد.

صادرات ۱۰ میلیارد دلار بنزین و گازوئیل در سال ۹۰

معاون وزیر نفت از صادرات ۱۰ میلیارد دلار فرآورده نفتی شامل بنزین پایه و گازوئیل در سالجاری خبر داد و اعلام کرد: سال آینده ۷ طرح جدید پالایشگاهی افتتاح می‌شود.

علیرضا ضیغمی در گفت‌وگو با مهر درباره آخرین وضع افتتاح و راه‌اندازی طرحهای جدید پالایشگاهی در سال ۱۳۹۱، گفت: سال آینده هفت طرح جدید افزایش تولید بنزین، ارتقای کیفیت و تولید گازوئیل و سوخت هواپیمای با استاندارد یورو ٤ و ۵ اتحادیه اروپا در کشور افتتاح خواهند شد. مدیر عامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اعلام اینکه امسال معادل ۱۰ میلیارد دلار فرآورده‌های مختلف نفتی از ایران به کشورهای مختلف جهان صادر شده است، تصریح کرد: صادرات سوخت مایع ایران در سالجاری در مقایسه با سال گذشته حدود ۲ میلیارد دلار افزایش یافته است. این عضو هیأت مدیره شرکت ملی نفت ایران با بیان اینکه امسال حدود ۷۰۰ میلیون دلار گازوئیل از ایران صادر شده است، اظهار داشت: صادرات این فرآورده نفتی استراتژیک در مقایسه با سال گذشته ٤ برابر شده است.

پرداخت ۵۰۰ میلیارد تومان از درآمد هدفمندی به کشاورزی

از محل هدفمندی یارانه‌ها ۵۰۰ میلیارد تومان توسط بانک کشاورزی برای بهینه‌سازی مصرف سوخت پرداخت شد.

محمد طالبی مدیرعامل بانک کشاورزی در گفتگو با فارس در مورد افزایش سرمایه بانک کشاورزی گفت: مصوبه‌ای در قانون بهره‌وری بخش کشاورزی وجود داشت که تا ۳۰۰۰ میلیارد تومان اجازه افزایش سرمایه برای بانک کشاورزی مجوز می‌داد.

وی افزود: پیش‌بینی شده از محل حساب ذخیره ارزی ۱۰۰۰ میلیارد تومان و بقیه ۱۳۰۰ میلیارد تومان از محل برگشت وجوه اداره شده که بانک کشاورزی تسهیلات داده است، تأمین شود.

مدیرعامل بانک کشاورزی تأکید کرد: امسال تاکنون حدود ۷۰۰ میلیارد تومان از بابت حساب ذخیره ارزی به حساب بانک کشاورزی واریز شده و حدود ۷۰ میلیارد تومان هم منابع وجوه اداره شده برگشت داده شده که اجازه افزایش سرمایه به این بانک داده شده است و در مجموع سرمایه بانک امسال به ۱۷۰۰ میلیارد تومان افزایش یافته است.

با نوروز بدون حادثه به استقبال بهار برویم

هر سال با شروع تعطیلات نوروزی، بازار دید و بازدید و مسافرت‌ها گرم می‌شود و این ایام فرصت مناسبی برای مسافرت و گشت و گذار در طبیعت را فراهم می‌کند.

متاسفانه بسیاری از مسافرت‌های نوروزی با حوادث دردناکی همراه می‌شود و شماری از هموطنان‌مان، جان خود را در این سفرها به دلیل عدم رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی، از دست می‌دهند.

تصادفات جاده‌ای یکی از مهم‌ترین اتفاقاتی است که در تعطیلات نوروزی دست به گریبان خانواده‌ها می‌شود و آنقدر دردناک است که هر سال با نزدیک شدن به تعطیلات آخر سال، پلیس راهنمایی و رانندگی و پلیس‌راه در آرایش عملیاتی قرار می‌گیرند تا مسافرت‌های نوروزی بی‌خطر، انجام شود.

کارشناسان معتقدند در ۷۵درصد موارد، خطای انسانی عامل تصادفات رانندگی است و سایر عوامل مانند نوع و کیفیت خودرو، مهندسی راه و عوامل دیگر، فقط حدود ۲۵ درصد در ایجاد تصادفات می‌توانند موثر باشند.

آنان همچنین می‌گویند بیشترین تخلفات حادثه ساز در ایام نوروز عبارتند از سرعت غیرمجاز، سبقت غیرمجاز، انحراف به چپ، حرکات اکروباتیک و استفاده نکردن از کمربند ایمنی.

آمار چه می‌گوید؟

عبدالرزاق برزگر، معاون سازمان پزشکی قانونی کشور در مصاحبه‌ای از افزایش ۱/۲ درصدی مرگ ناشی از تصادفات رانندگی در سال گذشته خبر داده و گفته است: در سال گذشته جواز دفن ۲۳ هزار و ۲۴۹ نفر که بر اثر تصادفات رانندگی جان باخته بودند، صادر شده است.

وی همچنین می‌گوید: ۶۱ درصد کشته شدگان حوادث رانندگی مربوط به جاده‌های برون‌شهری، ۲۸ درصد خیابان‌ها و بزرگراه‌های درون شهری، ۱۰ درصد جاده‌های روستایی و بقیه هم نامعلوم است.

برزگر می‌افزاید: بر اساس آمار، استان تهران با ۲ هزار و ۲۷۳ نفر، فارس با یکهزار و ۸۶۳ نفر و خراسان رضوی با یکهزار و ۸۴۹ نفر بیشترین و استان‌های ایلام با ۱۷۶ نفر و کهکیلویه و بویراحمد با ۱۸۴ نفر، کمترین تعداد کشته‌شدگان حوادث رانندگی را داشتند.

همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد ۵۷ درصد از قربانیان تصادفات بر اثر برخورد ۲ وسیله نقلیه با یکدیگر جان خود را از دست داده‌اند و نیز ۲۳ درصد کشته‌ها براثر برخورد وسیله با عابر پیاده و ۲۰ درصد براثر واژگونی خودرو، جان داده‌اند.

برزگر می‌گوید: ۲۳ درصد قربانیان با خودروی سواری ۲۶ درصد با موتور سیکلت، ۷ درصد با وانت‌بار و ۳/۸ درصد نیز اتوبوس و مینی‌بوس تصادف کرده‌اند و دلیل سایر حوادث منجر به فوت، مشخص نیست.

۵۳ درصد افراد در تصادفات سال گذشته به علت ضربه به سر، ۲۷ درصد شکستگی‌های متعدد و ۶ درصد بر اثر خونریزی‌های داخلی، جان خود را از دست داده‌اند.

همچنین محل فوت قربانیان ۵۰ درصد در محل تصادف، ۸ درصد هنگام انتقال به بیمارستان و ۴۰ درصد در بیمارستان جان خود را از دست داده‌اند.

وی می‌افزاید: بررسی‌ها نشان می‌دهد ۷۹ درصد کشته‌ها ناشی از تصادفات مردان و ۲۱ درصد را زنان تشکیل می‌دهند که در زمان وقوع تصادف ۴۲ درصد از افراد کشته شده رانندگان، ۲۳ درصد عابران پیاده و ۳۳ درصد نیز سرنشینان خودروها بوده‌اند.

کاهش آمار تصادفات

علی نیکزاد، وزیر راه و شهرسازی در گفت‌وگو با خبرگزاری ایسنا، اظهار داشته است: در ایام نوروز پیش‌بینی می‌شود ۲۲۰ میلیون سفر در کشور انجام شود که ۴۵ میلیون سفر با وسیله نقلیه عمومی و مابقی با استفاده از وسایل نقلیه شخصی انجام می‌شود.

وی می‌گوید: سال گذشته ۱۵ درصد از آمار فوت ناشی از حوادث جاده‌ای کاسته شده است و امسال امیدواریم این میزان به ۱۷ درصد برسد.

نیکزاد می‌افزاید: در ابتدای دولت نهم در سال ۱۳۸۴ و در شرایطی که سالانه ۲۶ هزار نفر در حوادث جاده‌ای کشته می‌شوند، رئیس جمهوری دستور کاهش ۱۰ درصدی آمار قربانیان حوادث رانندگی به صورت سالانه را صادر کرد و با اجرای برنامه‌های مختلف، سال گذشته این آمار به ۲۳ هزار و ۲۰۰ نفر کاهش یافت. وزیر راه و شهرسازی خاطرنشان می‌کند: علیرغم اینکه طبق برنامه پنج ساله توسعه به کاهش سالانه ۱۰ درصد از میزان تلفات جاده‌ای مکلف بودیم، اما موفق به کاهش ۱۵ درصدی این شاخص شده‌ایم وامیدواریم که امسال این آمار را به ۱۷ درصد کاهش دهیم.

وی همچنین می‌گوید: سالانه حداقل ۲۰ تا ۳۰ نفر از راهداران وعوامل وزارت راه و شهرسازی بر اثر حوادث در حین انجام کار دچار مصدومیت‌های شدید می‌شوند و یا جان خود را از دست می‌دهند.

امسال نیز تاکنون ۳۲ نفر از عوامل راهداری و کسانی‌که در طول راه‌ها به مردم خدمت‌رسانی می‌کردند، دچار حادثه شدند که از این تعداد ۶ نفر فوت کردند.

وزیر راه و شهرسازی می‌افزاید: سالانه افزون بر ۹۲۰ میلیون سفر در کشور انجام می‌شود که ۳۴۵ میلیون سفر با استفاده از وسایل نقلیه عمومی و مابقی با وسایل نقلیه شخصی است.

حوادث جاده‌ای

دکتر سیدمهدی حسن زاده روانپزشک و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران به گزارشگر روزنامه اطلاعات می‌گوید: بر اساس آمار، سال گذشته بیش از ۲۰ هزار نفر از هموطنان‌مان در حوادث جاده‌ای، جان خود را از دست داده‌اند و عده زیادی هم مجروح شده‌اند، که این آمار بالا نشانگر عمق فاجعه‌ای است که از نظر جانی و مالی در کشور به وجود آمده است. بسیاری از قربانیان سوانح رانندگی جوان بودند و زیر ۳۵ سال سن داشتند که اگر درنظربگیریم تا ۸۰ سال زندگی می‌کردند، به ازای هر یک نفرچندین سال عمر هدر می‌رود و وقتی آن را در ۲۰ هزار نفر ضرب کنیم، آنچنان عدد بزرگی به دست می‌آید که جبران ناپذیر است و تعداد آن به اندازه تلفات سقوط ۲۰۰ فروند هواپیمای مسافربری می‌رسد.

وقتی یک هواپیما سقوط می‌کند و مسافرانش جانشان را از دست می‌دهند، موضوع همه جانبه پیگیری می‌شود کار در بعضی از موارد حتی به مجلس هم می‌کشد.

اما متاسفانه آمار بالای حوادث جاده‌ای برای مردم و مسئولان، خیلی عادی شده و این در حالی است که هر ساله آمار این حوادث در تعطیلات نوروزی که زمان اوج سفرها است، افزایش می‌یابد.

خطای انسانی و حوادث رانندگی

این روانپزشک در مورد علل سوانح رانندگی می‌گوید: سوانح رانندگی مانند مثلثی است که ۳ رأس آن را انسان،جاده و خودرو تشکیل می‌دهند. تحقیقات انجام شده نشان می‌دهد که مهم‌ترین عامل در تصادفات رانندگی، عامل انسانی است که حدود ۹۰ درصد تصادفات را شامل می‌شود.

درسال۱۳۸۶انستیتوروانپزشکی تهران به کمک دانشکده علوم انتظامی دانشگاه پلیس ترافیک، کار پژوهشی بر روی ۴۰۰ راننده‌ای را که در تصادفات منجر به فوت در جاده‌های کشور حضور داشتند، انجام داد.

نتایج این پژوهش را در اختیار دانشگاه پلیس و پلیس‌راه قرار دادیم که اجرایی شد ونتایج مثبتی را در برداشت. یکی از این کارهای مثبت، راه‌اندازی «کلینیک سلامت» در جاده‌های کشور بود که بر این اساس «گشت سلامت» در جاده‌ها مراقب سرعت رانندگان هستند و در صورتی‌که به موردی مشکوک شوند، او را متوقف می‌سازند و از او تست الکل و اعتیاد می‌گیرند و اگر جواب مثبت باشد، با راننده خاطی برخورد قاطع و قانونی صورت می‌دهند.

یکی دیگر از پیشنهادها، افزایش جریمه‌های رانندگی بود. با توجه به این‌که عامل انسانی بزرگترین نقش را در تصادفات جاده‌ای دارد،باید از طریق افزایش جرایم، رانندگان موظف می‌شدند که قواعدراهنمایی ورانندگی را رعایت کنند و در غیر اینصورت جریمه‌های سنگینی بپردازند.

توصیه‌هایی به رانندگان

مهم‌ترین مسأله‌ای که رانندگان باید قبل از سفر به آن‌ها توجه کنند، داشتن خواب کافی است. اغلب افراد معمولا شب قبل از سفر خواب کمتری دارند و استرس جمع کردن اثاثیه و بار سفر مانع از یک خواب طبیعی می‌شود و این درحالی است که راننده قبل از سفر باید حداقل ۶ ساعت خوابیده و داروی خواب‌آور مصرف نکرده باشد. بیشتر مردم فکر می‌کنند منظور از دارو، داروهای اعصاب و روان است. درست است که در زمان رانندگی نباید از این داروها مصرف کرد اما شربت سینه، داروهای سرماخوردگی و یا قرص‌های ضد حساسیت هم به شدت خواب‌آورند و از این رو رانندگان باید از مصرف این داروها پرهیز کنند. رانندگان پس از هر ۲ ساعت یک بار رانندگی در جاده‌ها باید توقف ۵ تا ۱۰ دقیقه‌ای داشته باشند، چند حرکت نرمشی انجام دهند، آبی به دست و صورتشان بزنند و فنجانی چای بنوشند تا آمادگی بیشتری برای ادامه سفر پیدا کنند.

همچنین به هنگام رانندگی به هیچ عنوان نباید از تلفن همراه استفاده کرد. بررسی‌های انجام شده در دانشگاه‌های دنیا نشان می‌دهد که تلفن همراه در حد استفاده از الکل حواس راننده را پرت می‌کند. این در حالی است که متاسفانه برخی از رانندگان کشورمان نه تنها با تلفن همراه حرف می‌زنند بلکه پیامک می‌فرستند و دریافت می‌کنند که اقدامی بسیار خطرناک است.

موضوع مهم دیگر در رانندگی جر و بحث‌های خانوادگی است که باعث می‌شود راننده کنترل اعصاب خود را از دست بدهد و تصادف کند. بسیاری از رانندگان در حین سفر برای این که زودتر به مقصد برسند، عجله می‌کنند که عاملی برای تصادفات رانندگی است و برای چند لحظه زودتر رسیدن نباید حوادث تلخی را برای خودشان و دیگران ایجاد کنند.

دکتر حسن‌زاده همچنین یادآوری می‌کندبرخی از تصادفات منجر به مرگ در نزدیکی مقصد به وجود می‌آید زیرا در آن زمان راننده خسته است و نمی‌خواهد استراحت کند و از این رو در اوج خستگی به رانندگی ادامه می‌دهد و مشکلات زیادی را به وجود می‌آورد.

هموطنان عزیزی که قصد مسافرت دارند باید حتما خودروهایشان را بازدید کنند و با خودرو مطمئن به مسافرت بروند و بستن کمربند ایمنی را بسیار جدی بگیرند. در حال حاضر بستن کمربندهای صندلی جلو اجباری شده و کمربندهای صندلی‌های پشت هم باید اجباری شود زیرا بررسی‌های انجام شده نشان داده است که سال گذشته حدود ۳هزار نفر به دلیل نبستن کمربند در صندلی عقب خودرو جان خود را از دست داده‌اند.

از طرفی صندلی‌های جلو باید دارای پشت سری باشند زیرا در تصادفات یک حرکت ناگهانی به شخص وارد می‌شود و چون کمربند بسته است این حرکت می‌تواند باعث قطع نخاع گردن شود که به معنای فلج اندام است. در حالی که پشت سری جلوی این حرکت ناگهانی را می‌گیرد و سلامت راننده و سرنشین جلو خودرو را در تصادفات رانندگی حفظ می‌کند.

دکتر حسن‌زاده همچنین یادآوری می‌کند: برخی از رانندگان می‌گویند چون خودروی ما خارجی و دارای ایربک وترمز «ای‌بی‌اس» است، نیازی نیست که نگران باشند. جاده هم که عریض و بزرگراه است و به راحتی می‌توان به سفر رفت. با این همه رانندگان خودروهای یاد شده باید فکر کنند ممکن است راننده دیگری معتاد و یا مست باشد و نتواند خودروی خود را کنترل کند، پس همیشه باید قوانین رانندگی در جاده‌ها را رعایت کرد. زیرا تنها در این صورت است که می‌توانیم رانندگی ایمنی داشته باشیم. اگر به هنگام رانندگی اصول ایمنی رعایت شود، قطعا حوادث رانندگی کاهش می‌یابد و عده کمی از هموطنان‌مان جانشان را بر اثر حوادث رانندگی از دست می‌دهند.

توصیه‌های پیشگیری از حوادث رانندگی

کارشناسان برای پیشگیری از وقوع حوادث رانندگی، توصیه‌های زیر را دارند:

ـ قبل از این که مالک جان خودتان باشید، باید حافظ جان عزیزان و سرنشینانی باشید که به شما اعتماد کرده‌اند و سوار خودروتان شده‌اند. پس با پرهیز از تخلفات رانندگی، سفر ایمن و خوشی را برای خود و همسفران مهیا کنید.

ـ پیشگیری از حوادث دلخراش رانندگی نه هزینه زیادی دارد و نه امکانات ویژه‌ای می‌خواهد. فقط کافی است با رعایت مقررات رانندگی سفر سالمی را برای خودتان رقم بزنید.

قبل از سفر از سلامت فنی و وجودتجهیزات ایمنی در وسیله نقلیه خود، اطمینان پیدا کنید.

ـ همواره به یاد داشته باشید که دیر رسیدن بهتر از هرگز نرسیدن است. رانندگان نباید لذت سفر را با سرعت‌های غیرمجاز، به خاطره‌ای تلخ تبدیل کنند.

ـ کمربند ایمنی بهترین ابزار دفاعی برای مقابله با حرکات غیرقابل پیش‌بینی سایر رانندگان و به خصوص رانندگان کم‌تجربه است.

ـ رانندگان با سابقه کامیون که عمرشان را در جاده‌ها سپری کرده‌اند، مثال جالبی دارند که می‌گویند: جاده همیشه تسلیم راننده با احتیاط است!

کنگره ایمنی جاده‌ها

پروفسور علی گرجی ـ استاد دانشگاه «مونستر» آلمان و عضو مراکز تحقیقات علوم اعصاب بیمارستان رضوی مشهد و بیمارستان خاتم‌الانبیاء تهران، با یادآوری این که نخستین کنگره ایمنی جاده‌ها روزهای ۱۸ و ۱۹ اسفندماه ۱۳۹۰، با همکاری سازمان بهداشت جهانی در بیمارستان رضوی مشهد برگزار شده است، می‌گوید: طبق آمار سازمان بهداشت جهانی روزانه در سراسر دنیا بیش از ۳۰۰۰نفر بر اثر تصادفات رانندگی جان خود را از دست می‌دهند که ۸۵ درصد از آنها در کشورهای با درآمد متوسط و پایین اتفاق می‌افتد، همچنین تحقیقات نشان می‌دهد که در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ میلادی مرگ و میرهای ناشی از تصادفات در کشورهای با درآمد بالا تا حدود ۳۰درصد کاهش می‌یابد؛ اما این آمار به میزان چشمگیری در کشورهای کم‌درآمد و یا با درآمد متوسط رو به افزایش است و طبق آمار سازمان بهداشت جهانی پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۰ صدمات ناشی از تصادفات رانندگی در رتبه سوم درمیان سایر بیماری‌ها و آسیب‌هایی که سلامت انسان را به خطر می‌اندازند، قرار گیرد.

از این رو سازمان بهداشت جهانی سال‌های ۲۰۱۰تا ۲۰۲۰ میلادی را «دهه ایمنی جاده‌ها» نامگذاری کرده است.

در ایران نیز سالانه ۲۰ تا ۲۵ هزار نفر از هموطنان در حوادث رانندگی جان خود را از دست می‌دهند و بسیاری دیگر به ضربات سر و ستون فقرات، بیماری‌های عصبی نظیر صرع مقاوم به درمان، سردردهای شدید، بیماری‌های روانی و اختلالات خلقی دچار می‌شوند، که این آمار نیاز به برنامه‌ریزی‌های علمی در زمینه ایمنی جاده‌ها را نشان می‌دهد.

در همین راستاکنگره‌ای با حضور ۳۰ متخصص از ۵ قاره دنیا (آلمان، ایالات متحده آمریکا، انگلستان، نروژ، سوئد، برزیل، مالزی، پاکستان، استرالیا، سوئیس، مصر و عراق) و جمعی از اساتید داخلی با هدف ارتقا سطح ایمنی جاده‌ها برگزار شد.

همچنین در این کنگره مرکز تحقیقات علوم اعصاب شفا بیمارستان خاتم‌الانبیا تهران، نیروی پلیس راهنمایی و رانندگی کشور، مرکز تحقیقات تروما و پژوهش‌های جراحی سینا و مرکز پیشگیری از صدمات مغزی نیویورک مشارکت فعال داشتند.

محورهای اصلی این کنگره، آموزش پیشگیری از سوانح ترافیکی، ایمنی جاده‌ها و خودروها، نقش رسانه‌های عمومی در ایمنی جاده‌ها و نحوه حمل صحیح مجروحان به بیمارستان بود.

در این کنگره راهکارهای کشورهایی که توانسته‌اند با برنامه‌ریزی، ضریب ایمنی جاده‌ای را به میزان استاندارد برسانند، عرضه شد و امکان استفاده از این روش‌ها در کشورمان مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت و بر لزوم ایجاد یک سازمان غیردولتی با همکاری آحاد مختلف مردم برای پیشگیری از حوادث ترافیکی تاکید شد.

بیتا مهدوی

*** بررسی‌ها نشان می‌دهد حدود ۷۹ درصد قربانیان حوادث رانندگی در ایران را مردان و ۲۱ درصد را زنان تشکیل می‌دهند**

*** وزیر راه و شهرسازی: پیش‌بینی می‌شود در تعطیلات نوروزی ۲۲۰ میلیون سفر انجام گیرد**

*** دکتر حسن‌زاده ـ روان پزشک ـ تعداد قربانیان حوادث رانندگی در هر سال به اندازه تلفات سقوط ۲۰۰ فروند هواپیمای مسافربری تخمین زده شده است**

*** پروفسور علی گرجی ـ استاد دانشگاه مونستر آلمان: در ایران سالانه ۲۰ تا ۲۵ هزار نفر از هموطنان‌مان بر اثر حوادث رانندگی جانشان را از دست می‌دهند و بسیاری دیگر به ضربات سر و ستون فقرات، بیماری‌های عصبی و اختلالات خلقی مبتلا می‌شوند**

جدول شرح در متن — شماره ۲۹۷۵

طراح: غلامحسین باغبان

حل جدول شماره ۲۹۷۴

جدول ۲۱۶۶۷

افقی:
۱ـ از فیلم‌های معروف جیمز باند به بازیگری «شون کانری»
۲ـ تویی تایر خودرو ـ راس المال ـ پیشوند دورتر، بالاتر
۳ـ سوریه پیشین ـ میوه درخت بلوط ـ دوست خاموش
۴ـ از این پس ـ همه بدن ـ طلا
۵ـ همراه آشغال ـ وسیله احتیاطی ـ قهرمان پیروز
۶ـ فضای خالی از هوا ـ بلافاصله ـ ترشح
۷ـ بازیکن هم تیمی ـ ثروتمند ـ مرد فنا ناپذیر سعدی!
۸ـ نام «قلعه‌نوعی» مربی تراکتورسازی ـ بی‌نشان ـ ترشی آزمایشگاهی
۹ـ پیله کرم ابریشم ـ ما را سیراب نمی‌کند ـ طاقت و تحمل
۱۰ـ گردهمایی ـ نشانه ـ مقام و شوکت
۱۱ـ بازیگر فیلم‌های «راه آبی ابریشم» و «پل چوبی» ـ تازیانه ـ خط کشی مهندسی
۱۲ـ طرف ـ فرزند نتیجه ـ دفعه و بار
۱۳ـ شهری در کردستان ـ رودی در اروپا ـ با برکت شدن
۱۴ـ سوره انجیر ـ از خواهران برونته ـ دردها
۱۵ـ کتابی از علامه حلی، فقیه، متکلم و محدث شیعی

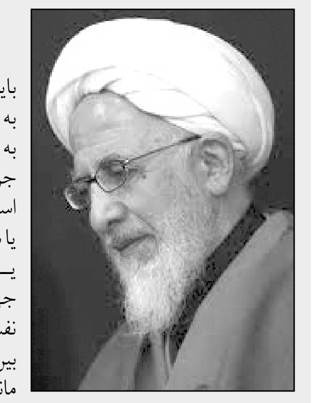
عمودی:
۱ـ از عناصر اربعه ـ ضرب المثل رعایت نوبت
۲ـ فرومایگی ـ رهبر دینی جامعه ـ عنوان حکومت هیتلری
۳ـ سوره ۴۰ قرآن مجید ـ مشتری ـ لوس
۴ـ پرستوها ـ کامپیوتر
۵ـ شماره و حساب ـ تشدید دار ـ عدد ستون بعدی!
۶ـ آخرین نازی بود ـ رفع مزاحم ـ آلاچیق ـ خو گرفتن، دوست شدن
۷ـ بهشت شداد ـ مدد و کمک ـ بین فرانسه و اسپانیا
۸ـ بادکردگی ـ تیم و شهری در فرانسه ـ معروف‌ترین ستاره دنباله‌دار
۹ـ کنترل و بازدید (تفتیش) ـ قوای نظامی هر کشوری ـ مباح
۱۰ـ در مثل موش داره ـ ظاهر ساختمان ـ شگرد ـ علامت بیماری
۱۱ـ یک خودمانی ـ ضد حمله ـ مژده و نوید
۱۲ـ سحرخیز باش تا ... شوی ـ خوشه چینی ادبی
۱۳ـ طلای سیاه ـ فهمیدن و با اطلاع شدن ـ جزیره‌ای کوهستانی در اندونزی
۱۴ـ طویل ـ ضروری و واجب ـ پایتخت کشورمان
۱۵ـ نوعی گلدوزی بر پارچه ـ حالت بیهوشی

طراح: غلامحسین باغبان

حل جدول ۲۱۶۶۶

حکمت عملی

آیت‌الله‌العظمی جوادی آملی

حکمت عملی مجموعه آن بایدها و نبایدهایی است که بخشی به اخلاق، بخشی به سیاست، بخشی به تدبیر منزل برمی‌گردد و هر چه جزء شعب فرعی این اصول یادشده است. این بایدها و نبایدهای اخلاقی یا سیاسی یا تدبیر منزل و مانند آن از یک مبنای علمی گرفته می‌شود، به جهان‌بینی وابسته است، به معرفت نفس وابسته است، به آشنایی پیوند بین انسان و جهان وابسته است و مانند آن.

اگر کسی بخواهد قانونی را شناسایی کند، باید حوزه آن قانون‌مدار را ارزیابی کند تا انسان را نشناسد و پیوند انسان را با جهان ارزیابی نکند و ارتباط ناگسستنی انسان و جهان با جهان‌آفرین و انسان‌آفرین را بررسی نکند توان ادراک صحیح قانونِ بایدها و نبایدها را ندارد.

البته از حَکمت نظری که عهده‌دار بود و نبود است، نمی‌توان مستقیماً مسائل باید و نباید را استنتاج کرد. هیچ کس چنین حرفی را نگفته است که یک قیاس مرکب از دو بود و نبود، یک نتیجه باید را می‌توان گرفت؛ ولی قیاسی که مرکب از دو مقدمه یک مقدمه‌اش بود و نبود است، یک مقدمه‌اش باید و نباید می‌شود، از آن قیاس نتیجه باید و نباید گرفت؛ مثلاً گفت خدای سبحان ولی نعمت است که این به بود و نبود برمی‌گردد و اطاعت از ولی نعمت لازم است که به باید و نباید برمی‌گردد، نتیجه اینکه شکر خدا لازم است، اطاعت خدا لازم است و مانند آن. از این قبیل قیاسهایی که یک مقدمه‌اش حکمت نظری است و مقدمه دیگرش حکمت عملی، نتیجه حکمت عملی گرفته می‌شود. به هر تقدیر همه عناصر محوری حکمت عملی وابسته به جهان‌بینی، انسان‌شناسی و پیوند انسان و جهان است بدون او نمی‌شود حکمت عملی را تدوین کرد.

مطلب دیگر این است که هیچ علمی بدون اصول اولی که بدیهیات است، نخواهد بود. همه مطالب نظری در سایه آن مطالب ضروری تبیین می‌شود. آنها بین‌اند و این مطالب نظری در سایه آنها می‌شود مبین اصل تناقض، اصل اینکه دو ضد جمع نمی‌شود، دو مثل جمع نمی‌شود، علت مقدم بر معلول است، انفکاک علت و معلول محال است. همه این مسائل در حکمت نظری مطرح می‌شود و حکمت عملی در این مسائل وامدار حکمت نظری است؛ یعنی ما در هیچ رشته‌ای از رشته‌های حکمت عملی قانون علیت را، اصل تناقض را، اصل تقابل ضدین را، تقابل مثلین را، امثال ذلک را نمی‌یابیم اینها یک مطالب اصلی است که حکمت نظری یعنی فلسفه اُولی عهده‌دار آنهاست، به هر تقدیر حکمت عملی در بخشهای وسیعی از علم از حکمت نظری کمک می‌گیرد.

اما آن دو مطلب اساسی که متولی ادراک حکمت عملی کیست؟ و مسئول اجرای حکمت عملی کیست؟ متولی این حق آن است که همان عقل نظری است عقل نظری متولی اندیشه‌هاست هر چه به بود و نبود یا باید و نباید برمی‌گردد و در حوزه اندیشه و فکر است مسئولش عقل نظری است که نیروی ادراک‌کننده است. هم مسائل حکمت نظری را او می‌فهمد، هم مسائل حکمت عملی را. اینکه گفتند عقل عملی، حکمت عملی را می‌فهمد، این تعبیر شاید ناصواب باشد. بالأخره همه اندیشه‌ها را عقل نظری تصدی دارد و تولیتش به عهده اوست.

بعد از اینکه این مسائل به وسیله عقلی نظری مشخص شد، عقل عملی نیروی اجرایی است. عقل عملی درک نمی‌کند، کار می‌کند. ما برای اینکه تفکیک عقل نظری از عقل عملی مشخص بشود و معلوم بشود که چرا کسی در اندیشه صائب است و صاحب‌نظر، ولی در انگیزه غافل است و ساهی است و خوابیده است و راجل، باید یک بحث جداگانه طرح کنیم. این چه کسی است که می‌فهمد و عمل نمی‌کند؟ این چه کسی است که عالماً عامداً در برابر اندیشه‌های نابی که دارد به تقصیر تن در می‌دهد، این کیست و چیست؟

عقل عملی نیرویی است در دستگاه درون ما که مسئول اجراست. او باید فهمیده‌های عقل نظری را پیاده کند؛ برای اینکه روشن بشود در فضای درون ما یک عقل نظری است، یک عقل عملی؛ یک مسئول اندیشه است، یک مسئول انگیزه، یک مسئول ادراک است یک مسئول اجرا. اول از نیروی حسی و بدنی کمک بگیریم، بعد وارد حوزه نفس بشویم تا روشن بشود که چگونه بعضی عالمِ بی‌عمل‌اند و بعضی‌ها مقدس بی‌درک، برخیها مقدس‌اند و ادراک ندارند، برخی عالمِ بی‌عمل‌اند سرّش روشن بشود.

در فضای بیرون ما افراد را به چهار گروه می‌شناسیم: در فضای بیرون بخشی از نیروهای ما متولیان ادراک‌اند؛ مثل چشم ما، گوش ما، چشم ما ادراک می‌کند، گوش ما ادراک می‌کند. برخی از نیروهای ما مسئول ادراک نیستند؛ ولی مسئول تحریک و اجرایند مثل دست ما، پای ما، دست ما و پای ما دشمن را نمی‌بیند، ولی گوش ما صدای دشمن را می‌شنود، چشم ما و را می‌بیند، فرمان صادر می‌کند. این چشم و گوش دشمن‌شناس‌اند. آن دست و پا دشمن گریزند. انسان اگر چشم و گوشش خوب کار بکند، دست و پای او فلج نباشد، از گزند دشمن محفوظ است. مار و عقرب را چشم می‌بیند، دست و پا می‌گریزند و این شخص سالم می‌ماند، در صورتی که بخش ادراک و بخش تحریک هر دو سالم باشند. برخیها هستند که چشم و گوش بینا و شنوای خوبی دارند، دست و پای فعالی دارند؛ اینها از دشمن مصون‌اند.

برخیها هستند که چشم و گوششان سالم است، دشمن را خوب می‌شناسند، مار و عقرب را خوب می‌بینند؛ اما دست و پا فلج است، این قدرت فرار ندارد، یا خودش فلج کرده یا دیگری دست و پای او را بسته است، این با اینکه دشمن را می‌بیند، خطر و سم را از نزدیک می‌بیند، قدرت فرار ندارد، همان‌جا می‌نشیند و مسموم می‌شود.

گروه سوم کسانی‌اند که دست و پای باز و فعالی دارند؛ اما چشم و گوش کوری و کری دارند. این شخصی که دست و پایش باز است و فعال، خوب می‌تواند حرکت کند و بدود؛ اما دشمن را نمی‌بیند، مار و عقرب را نمی‌بیند.

گروه چهارم کسانی‌اند که هم نیروی ادراک را از دست دادند، هم نیروی تحریک را، نه چشم و گوش سالمی دارند، نه دست و پای بازی؛ پس در فضای بیرون انسانها به چهار صنف تقسیم می‌شوند: گروه اول کسانی‌اند که هم نیروی ادراکشان قوی و سالم، هم نیروی حرکتشان قوی و سالم. گروه دوم کسانی‌اند که نیروی ادراکشان سالم، نیروی تحریکشان بسته است. گروه سوم کسانی‌اند که نیروی حرکت و فعالیتشان قوی و نیروی ادراکشان بسته است. گروه چهارم کسانی‌اند که از هر دو صنف محروم‌اند این در بیرون است. در درون ما هم به شرح ایضاً.

برخیها هستند که عقل نظری آنها خوب فعال است، اندیشور و اندیشمند کاملی‌اند؛ حق و باطل را، خیر و شر را، حسن و قبح را، صدق و کذب را به خوبی تشخیص می‌دهند و در مقام عمل هم عقل عملی با قدرت دارند؛ همان که در روایات ائمه فرمودند: «**العقل ما عُبد به الرحمن و اکتسب به الجنان**». این نیروی انگیزه است، نیروی عمل است، نیروی علم نیست. نفرمودند عقل آن است که انسان بفهمد، فرمود عقل آن است که انسان انجام بدهد. این عقل عملی است که هیچ کاری با عقل نظری ندارد. در فضای درون گاهی هر دو سالم است. یک عالمی فرهیخته‌ای است که معارف الهی و احکام و حکم الهی را خوب می‌فهمد و آن فهمیده‌ها را به خوبی اجرا می‌کند. این می‌شود عالِم عادل. گروهی هستند که خوب باید و نباید را تشخیص می‌دهند؛ مثل بود و نبود را خوب درک می‌کنند چه چیزی حلال است چه چیزی حرام است؟ چه رومیزی حرام است، چه زیرمیزی حرام است؛ اینها را کاملاً تشخیص می‌دهند؛ ولی عقل عملی‌شان که باید اوامر را امتثال کند، از نواهی منتهی بشود، این فلج است، این عقل عملی به اسارت نفس رفته است.

بیان نورانی امیرالمؤمنین سلام‌الله علیه است که: «**کم مِن عقل اسیر تحت هویً امیر**». در جهاد درونی بین نفس و عقل عملی که درگیری به عمل آمد، این نفس هوس‌مدار این عقل عملی بیچاره را به بند می‌کشد، به زنجیر می‌کشد. این عقلِ زنجیری کاری از او ساخته نیست؛ لذا شخص عالماً عامداً دروغ می‌گوید، عالماً عامداً رشوه می‌گیرد، عالماً عامداً ربا می‌گیرد؛ زیرا علم، چراغ است. از چراغ هیچ، هیچ یعنی هیچ کاری ساخته نیست. چراغ فقط نشان می‌دهد که کجا چاه است، کجا راه. آن که می‌رود، پاست، نه چراغ. عقل و هوشی که یک فرزانه بی‌عدل دارد، چراغ قوی دارد؛ اما چراغ که راه نمی‌رود. آن که راه می‌رود، عقل عملی است. آن که اهل سیر و سلوک است، عقل عملی است و این به بند کشیده شده و این زنجیری است.

گروه سوم کسانی‌اند که نیروی عملی‌شان فعال است، خیلی کار می‌کنند؛ اما نمی‌فهمند چه کار می‌کنند. هر چه به اینها گفتی، عمل می‌کنند. اینها ممکن است به دام خرافات بیفتند، به دام شانس و بخت بیفتند، به دام هر افسونگر و فسانه‌زایی بیفتند، هر چه به اینها گفتند عمل بکن، می‌کنند؛ اما درکشان ضعیف است.

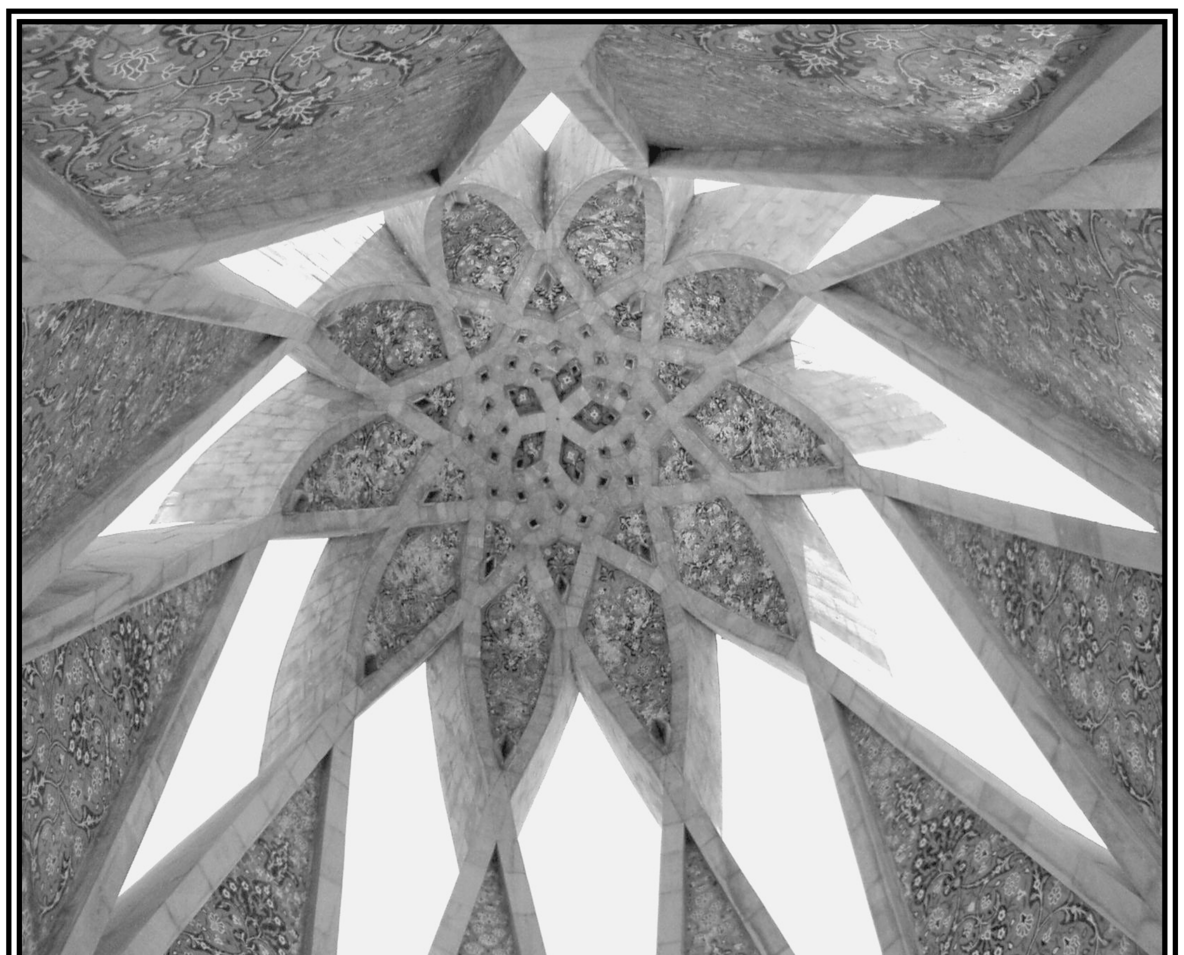
گروه چهارم کسانی‌اند که نه درک قوی دارند، نه حرکت صحیح دارند؛ بنابراین اگر گفته شد فلان شخص عالم بی‌عمل است، نباید تعجب کرد و نباید به او اعتراض کرد: تو که می‌دانستی، چرا این کار را کردی؟ تو که می‌دانستی، چرا عمل نکردی؟ چون علم کار نمی‌کند، باید به او اعتراض کرد: چرا در میدان نبرد به اسارت نفس افتادی و نفست را مسلط کردی بر عقل؟ و دست و پای عقل را زنجیری کردی؟ باید به او چنین اعتراضی کرد، نه به او اعتراض کرد: تو که می‌دانستی، چرا عمل نکردی؟!

مطلب دیگر اینکه اگر گفته می‌شود بین عقل نظری و عقل عملی هیچ رابطه نیست، آن در آن نهایت تحلیل عقلی است، وگرنه اینها همسایه دیوار به دیوار هم‌اند، رابطه تنگاتنگ دارند؛ مثلاً اگر پزشکی بگوید قلب فلان شخص که نارسایی دارد، فلان رگ مشخص بسته است، با فلان رگ دیگر رابطه نیست و بینشان فاصله است؛ یعنی فاصله طبی است، نه فاصله مکانی. با اینکه این دو رگ کاملاً به هم چسبیده است؛ ولی این پزشک معالج و جراح وقتی بخواهد باز کند، آن رگ بسته را باز می‌کند، می‌گوید آن رگی که در کنار اوست، هیچ رابطه‌ای با او ندارد، او سالم است.

بقیه در صفحه ۱۴

دین به اخلاق ضمانت اجرایی می‌دهد

گفتگوی شفقنا با حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمحمد خاتمی

اشاره: اهل گفتگو و مبدع ایده گفتگوی تمدنها در عرصه بین‌المللی است و به برقراری گفتمان درون مذهبی و بین مذهبی می‌اندیشد. نگران است که به دلیل برخی رفتارهای افراطی و نادرست و استفاده‌های غلط یا صرفاً سیاسی از مفاهیم دینی و برتری دادن جنبه‌های سطحی به جای جنبه‌های اصیل و عمیق به بنیادها و باورها و ارزشهای اصیل دینی در جامعه مسلمانان آسیب وارد شود؛ اما بر این باور است که غالباً از نگرانی‌های او برداشت‌های سیاسی می‌شود.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین سیدمحمد خاتمی، بینش، منش و روش تشیع را به قدری وسیع می‌داند که معتقد است شیعه می‌تواند با الگوبرداری از رفتار امیرالمؤمنین علی(ع)، منادی تفاهم و گفتگو در اسلام باشد. او همچنین معتقد است یک رسانه شیعی با همین الگو می‌تواند مشترکات دنیای اسلام و انسان را مورد توجه قرار دهد. وی در گفتگو با خبرنگار شفقنا (پایگاه اینترنتی همکاریهای خبری شیعه) به پرسشهایی در حوزه شیعه و شیعیان، اخلاق دینی و دین اخلاقی، رسانه دینی و نسبت رسانه و دین و همچنین موانع گفتگوی ادیان، تمدنها و فرهنگها پاسخ داده است که مشروح آن در ادامه می‌آید.

***

مفهوم شیعه و وظایف شیعه بودن چیست؟

من شیعه را یک منش، یک بینش و یک گرایش در متن اسلام می‌دانم؛ یعنی شیعه قرائتی جامع از اسلام محمدی و پیام خداوند بر روی زمین است و آن پیام، انسانی، عقلانی منطقی و جهانی است و اگر در طول تاریخ، جنبه‌های دیگر قضیه یا جنبه‌های کلامی و ظواهر امر در مواردی غلبه پیدا کرده، نباید صد در صد به حساب جریان شیعه‌ای گذاشت که در شخص امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام تجلی پیدا کرده است.

شیعه بر دو پایه استوار است: عقل و عدل. ما در طول تاریخ این عنوان و شعار را بارها شنیده‌ایم؛ اما در عمل شاهد اجرایش نبوده‌ایم. به شیعه گفته می‌شود «عقلیه»؛ یعنی برای عقل و خرد آدمی اعتبار قائل است و انسان باید فکر کند و از عقلش استفاده کند. همچنین گفته می‌شود «عدلیه»؛ یعنی کسانی که معتقدند در پهنه هستی عدالت حاکم است و در ساحت حاکمیت و سطح اجتماع نیز باید عدالت حاکم باشد. اگر شیعه این است، پس باید در متن تفکر شیعی شاهد رویش و گسترش عقلانیت و عدالت باشیم، هم در عرصه تفکر عادلانه و هم پیشنهاد عدالت در عرصه حیات اجتماعی.

متاسفانه در دوران ما، بسیاری از کسانی که به‌ویژه در جهان سوم علیه استبداد و استعمار می‌جنگیدند، در شعارهایشان ناخودآگاه یا خودآگاه تحت تأثیر جریان چپ قرار داشتند و عدالت را صرفا عدالت اقتصادی معنی کردند و همین عدالت اقتصادی را هم بد فهمیدند و بد تعریف کردند؛ در حالی که عدالت شیعی در عین حال که عدالت اقتصادی در آن از اهمیت بالایی برخوردار است، اما بسیار وسیع‌تر از عدالت اقتصادی یا آن عدالت مدنظر چپ‌هاست.

آنها که عدالت و آزادی را در مقابل هم می‌دانند، نه عدالت را درست فهمیده‌اند، نه آزادی را؛ آزادی و عدالت متضایف هستند و همراه و همدوش یکدیگرند، اما وقتی بحث عدالت می‌شود، عده‌ای فوری می‌گویند: برای اینکه عدالت برقرار شود، اشکالی ندارد یک نوع دیکتاتوری و سانسور در جامعه ایجاد کنیم! از سوی دیگر هم عده‌ای می‌گویند: آزادی اصل است، حتی اگر بخشهایی از جامعه با گرفتاریهای اقتصادی مواجه شود.

در حالی که اگر بخواهیم عدالت شیعی را اجرا کنیم، باید بدانیم آزادیِ در عرصه اجتماع، خود مصداق عدالت است و اگر تعریف عام، زیبا و نسبتاً مبهم عدالت را مبنی بر اینکه حق هر ذیحقی داده شود یا هر چیزی در جای خود قرار گیرد بپذیریم، یعنی پذیرفته‌ایم انسان بر سرنوشت خویش حاکمیت دارد و عطا و ادای حق حاکمیت انسان بر سرنوشت خود ـ که لازمه آن آزادی اندیشه و بیان است ـ از بالاترین مصداق‌های عدالت است؛ یعنی داشتن حکومت‌هایی که برآمده از مردم باشند و در مقابل مردم نباشند و مردم قادر باشند بدون توسل به زور آن را جا به جا کنند. اگر این حق را ندادیم، ظلم کردیم و اگر این حق در جامعه‌ای نبود، جامعه ظلم دیده است؛ حتی اگر از نظر اقتصادی، وضع بدی نداشته باشد.

بینشی که امیرالمومنین(ع) و فرزندان بزرگوارشان به اسلام و انسان داشتند، یقیناً در برابر دیگر بینش‌ها و در جهت طرد و نفی آنها قرار نمی‌گیرد، بلکه می‌تواند منادی تفاهم در اسلام باشد و نگاه‌ها را به جای گذشته متوجه آینده کند و می‌توان با همان رفتاری که امیرالمومنین(ع) داشت، کنار یکدیگر قرار گرفت و با هم گفتگو کرد. گرایش یک رسانه شیعی بهتر است تکیه بر مشترکاتی باشد که امروز دنیای اسلام و انسان دارد و می‌تواند از منظر شیعی مورد توجه قرار گیرد.

دین و اخلاق چه نسبتی با هم دارند و چگونه می‌توان آن را به جامعه انتقال داد؟

شیعه و سنی از پیامبر اکرم صلی‌الله علیه واله وسلم روایت کرده‌اند که هدف بعثت خود را کامل کردن مکارم اخلاقی قرار داده است. قرآن هم پیامبر(ص) را صاحب اخلاق برتر و والا می‌داند. «برّ» و نیکی این نیست که به ظواهر پرداخته شود، بلکه ایمان به خدا و پیامبر(ص) است و صرف کردن مال خود برای نیازمندان به حب خدا و برای دوستی خدا همراه با عبادت است. «برّ»، وفای به عهد است و صبر در زمان برخورداری و نابرخورداری و زمان جنگ و

> *** آزادی در عرصه اجتماع، مصداق عدالت است. انسان بر سرنوشت خویش حاکمیت دارد و ادای این حق که لازمه‌اش آزادی اندیشه و بیان است، از بالاترین مصادیق عدالت است؛ یعنی داشتن حکومتهای برآمده از مردم که مردم قادر باشند بدون توسل به زور آن را جا به جا کنند**

همچنین جود و بخشش است و اینها نشان‌دهندهٔ آن است که دین و اخلاق با هم نسبت دارند و اگر دینِ درست نباشد، اخلاق هم ضمانت اجرایی ندارد.

کانت سعی کرده مبَنای منطقی و عقلانی عملی اخلاق را بیان کند؛ اما در پایان چه ضمانتی برای اجرا وجود دارد؟ کانت ملاک اخلاقی بودن را چنین مطرح می‌کند که: «آنچه بتواند به صورت قانون عام درآید، اصل مطلق گریزناپذیر اخلاقی است»؛ مثلا اگر دروغ می‌گویی، آیا حاضری دروغ به صورت قانون درآید و همه دروغ بگویند؟ یا اگر می‌خواهی دزدی کنی، آیا حاضری دزدی به عنوان قانون کلی تصویب شود؟ انسان می‌بیند نه! نمی‌تواند این مسائل را به صورت قانون دربیاورد.

این استدلال زیباست؛ اما چه تضمینی برای دروغ نگفتن و دزدی نکردن یا رعایت اخلاق وجود دارد؟ یکی از مهمترین نقشهای دین این است که به اخلاق، ضمانت اجرایی می‌دهد. یکی از مهمترین وجوه تفاوت انسان با حیوان همین است که انسان موجودی اخلاقی است و طبیعتاً دین نمی‌تواند با اخلاق سازگار نباشد و وقتی دینی برخلاف اخلاق، عمل کند؛ یعنی انحراف از اصل دین رخ داده است.

شهید مطهری می‌گوید: «عدالت در سلسله علل احکام قرار دارد». این دیدگاه یعنی نه اینکه هر چه دین می‌گوید، عادلانه است، بلکه این دین است که براساس عدل و عدالت حکم می‌کند. ولو سند و مدرک دارید، باید بسنجید حکمی که می‌دهید، عادلانه است یا نه؛ اگر عادلانه نیست، پس این حکم، الهی نیست و آن مدرک یا قابل خدشه است، یا قابل توجیه. فقیه که می‌خواهد فتوا بدهد، باید حساب کند که فتوایش عادلانه است یا نه؛ اگر عادلانه نیست، نباید بگوید. با توجه به روح اسلام باید بگوییم «اخلاق باید در سلسله علل احکام قرار گیرد» و بگوییم احکامی که اخلاقی نیست، اسلامی و دینی نیست. اگر چنین کنیم، همه احکامی که خواهیم داد، عادلانه خواهد بود و همه احکامی که خواهیم داشت، اخلاقی خواهد بود.

دین باید اخلاقی باشد یا اخلاق، دینی؟

هر دو به یک معنا درست است. ممکن است ما کلیات بسیاری از موازین اخلاقی را درک کنیم؛ اما مصادیقش را درک نکنیم و لطف خداوند ایجاب می‌کند که آن جنبه‌ها را بگوید و به ما یاد بدهد. درست است که پیام الهی در مقابل عقل نیست، اما مکمل عقل می‌تواند باشد و ما می‌توانیم اصول کلی اخلاقی را با رجوع به عقل سلیم به دست آوریم.

خداوند به عدل و احسان امر می‌کند که هر دو اخلاقی است؛ یعنی انسانها می‌توانند عدل و احسان را بفهمند و می‌توانند به آن عمل کنند که عقل هم این را می‌گوید. می‌دانید چرا گفته است امر به معروف و نهی از منکر و نگفته است امر به واجبات و خوبیها و نهی از محرمات و گناهان؟ هر دو (یعنی معروف و منکر) به عقل انسانی برمی‌گردد؛ آنچه نزد فطرت و عقل انسان‌ها شناخته شده است، دین نیز آن را امر می‌کند و آنچه فطرت انسان انکار می‌کند، دین نهی می‌کند.

معتقدم عقل عملی انسان می‌تواند خوبی و بدی را درک کند و قطعاً خداوند به خوبی و بدی امر و نهی می‌کند؛ اما این طور نیست که انسان همه مصادیقش را درک کند و همه انسانها هم قادر نیستند که ذهنیت و فطرت خود را به کار گیرند؛ از این رو دین متکفل بیان مصادیق اخلاقی نیز می‌باشد و از سوی دیگر، بخشهایی معتنابه از اخلاق هست که دین، متکفل بیان آن است و اگر دین نبود، ما نمی‌توانستیم بسیاری از مصادیق آن را درک کنیم و به این ترتیب می‌توانیم بگوییم: دین، اخلاقی است و اخلاق نیز دینی است.

> *** شیعه بر دو پایه استوار است: عقل و عدل؛ یعنی برای عقل و خرد آدمی اعتبار قائل است و معتقد است همچنان که در پهنهٔ هستی عدالت حاکم است، در سطح اجتماع نیز باید عدالت حاکم باشد. از این روی باید در متن تفکر شیعی شاهد رویش و گسترش عقلانیت و عدالت باشیم**

جایگاه رسانه‌ها در تبیین فرهنگها و نسبت رسانه و دین چیست و آیا دین می‌تواند رسانه داشته باشد؟

اگر دین می‌تواند رسالت داشته باشد، می‌تواند «رسانه» هم داشته باشد. آیا دین رسالتی دارد و برای افراد پیامی دارد و می‌خواهد انسان‌ها بر اساس آن پیام خود را بسازند؟ اگر دین این چنین باشد، به طور طبیعی می‌تواند رسانه هم داشته باشد. البته رسانه ترجمه مناسبی برای «مدیا» نیست؛ اما همین کلمه رسانه حاوی مفهومی است که کارش انتقال پیام از جایی به جایی دیگر است؛ حال این پیام می‌تواند برای پیروان یک دین باشد.

انسان در متن جامعه تحقق می‌یابد و در دنیای امروز، انسان بدون وسایط ارتباط جمعی، انسان نمی‌ماند. فرد به معنایی که در دنیای امروز مطرح شده، مدار و محور احکام قضایی و سیاسی و اقتصادی قرار گرفته است. بدین معنا نمی‌دانیم می‌توانیم فردی را که منتزع از جمع باشد، تصور کنیم و احکامی را برایش وضع کنیم؟ فرد در درون جمع معنا پیدا می‌کند؛ اما اینکه اصالت با جمع باشد و فرد منحل و مضمحل در جمع باشد، یک دیدگاه افراطی غلط است و نمی‌توان فرد را نادیده گرفت و از سوی دیگر نمی‌توانیم جامعه را امری پنداری و خیالی بدانیم؛ زیرا هم اعتبار آدمی این را رد می‌کند و هم تجربه‌ای که نسبت به افراد و جوامع داریم؛ به هر حال جمع، حقیقتی است که انسان در درون آن است و وقتی افراد جمع شدند، ارتباطات است که آن جمع را ایجاد و پایدار می‌کند و نسبت این جامعه را با جامعه دیگر یا قومی را با قوم دیگر روشن می‌کند.

به لحاظ شرایط اقتصادی و تاریخی بشر و کاهش مواجهه‌ها نسبت به قدیم، نوعی وسایط ارتباط جمعی (صوتی، تصویری، کتبی و...) تحقق پیدا کرده است؛ بنابراین وسیله ارتباط جمعی اولا لازمه زندگی جمعی است، ثانیا در دنیای امروز معنای جدیدی یافته است. حال اگر دین یک واقعیت جمعی است، پس نه تنها می‌تواند رسانه داشته باشد، بلکه باید هم رسانه داشته باشد.

طبیعی است رسانه بسته به اینکه از کجا سرچشمه می‌گیرد، رنگ و بوی منبع و منشأ ایجاد کننده‌اش را خواهد گرفت و اگر آن منبع ایجادکننده، دینی باشد، رسانه هم می‌تواند رنگ دینی بگیرد. پس دین می‌تواند رسانه داشته باشد و رسانه هم می‌تواند رنگ دینی داشته باشد؛ منتها نوع نگاه و رویکرد آن دین که منبع ایجاد رسانه می‌شود، به «انسان» بسیار مهم است و این سوال مطرح می‌شود که: آیا این دین، نگاه حذفی به انسان‌ها دارد یا خیر؟ چرا که وقتی نگاه، حذفی باشد، رسانه هم ابزاری برای طرد و حذف یا تحریف ذهنیت و تحمیل مسائل بر دیگران می‌شود و برعکس، اگر نگاه طرد و حذف نداشته باشد، آن زمان، رسانه، وسیله‌ای برای تفاهم و ارتباط خواهد بود.

هر دین، ایدئولوژی و قومی می‌تواند رسانه داشته باشد و اگر دین بخواهد در دنیای امروز زندگی کند، چون خود را صاحب رسالت می‌داند، باید صاحب رسانه باشد. بررسی این موضوع مهم است که آیا رسانه دینی نقش مثبت دارد یا منفی؟ و آیا این رسانه دینی در جهت اعتلای جامعه بشری حرکت می‌کند یا مشکلاتی ایجاد می‌کند؟ همه اینها همان طور که گفته شد، بستگی به نگاه و رویکرد دین به انسان و عالم دارد. اگر دین نگاه حذفی داشته باشد، به این مفهوم که دیگران باید بروند تا او (یعنی پیرو دین خاص) بتواند وجود داشته باشد، آن رسانه تخریبی می‌شود که البته این اختصاص به دین ندارد. هر گرایش، مرام و نگرشی که وجود خود را در حذف و طرد یا هضم و تسلیم دیگران در خود بداند، چنین تشکلی را ایجاد خواهد کرد.

اواخر قرن بیستم، منطقی ظهور کرد که جز هراس و ترور و جنگ و ناامنی چیزی برای دنیا نداشت؛ تفکری که تاکید داشت دیگران باید تسلیم من شوند و باید بروند تا من بیایم، یا نباشند تا من باشم. «نباشند» یعنی یا باید از صحنه حذف شوند، یا در من حل شوند و من غیرت دارم و غیر خود را تحمل نمی‌کنم. هنوز هم چنین تفکراتی وجود دارد و مشاهده می‌شودَ که دو منطق نومحافظه کاران آمریکا و القاعده و طالبان دو سوی یک تفکر هستند.

منطق بوش و بن‌لادن یکی است؛ یکی می‌گوید: «هر که با ما نیست، بر ماست» و دیگری می‌گوید: «جنگ با تروریسم یعنی هر که با ما نیست، با او می‌جنگیم تا او را نابود یا تسلیم کنیم». این طرف می‌گوید: «حق مطلق همان دیدگاه خاصی است که من از اسلام دارم و هر که مسلمان نیست، کافر است و باید از بین برود»؛ و منظورش از «هر که مسلمان نیست»، هر کسی است که مطابق با او فکر نمی‌کند؛ یعنی هر که با ما نیست، بر ماست و ما حق داریم هر گونه رفتاری با او انجام دهیم. این دیدی است که خود را منتسب به دین می‌کند و جالب آنکه آن طرف (نومحافظه‌کاران) هم خود را منتسب به دین می‌کند!

نومحافظه‌کاران، کارهای خود را توجیه دینی می‌کنند و دلیل حمایت آنها از رژیم اسرائیل، نوعی توجیه دینی است. این طور نیست که آنها یهودیت را قبول داشته باشند، بلکه آنها منتظر ظهور حضرت عیسی(ع) هستند و طبق نظریات دینی که دارند، یهودیان باید غلبه پیدا کنند تا حضرت مسیح(ع) ظهور کند؛ برای همین از رژیم اسرائیل، حمایت و آن را توجیه می‌کنند، نه به خاطر خوب بودن با یهودیت، بلکه برای حضرت عیسی! اینها معتقدند باید حضرت مسیح(ع) بیاید و برای کارشان توجیه دینی هم می‌آورند. برخی جریانات افراطی در ایران هم معتقد بودند باید فسق و کفر و فساد و ظلم زیاد شود تا امام زمان(عج) ظهور کند. البته این گروه مدعی نبودند که خودشان این فساد را دامن می‌زنند؛ اما معتقد بودند نباید با فاسدان مبارزه شود یا نمی‌شود مبارزه کرد.

مفید یا مضر بودن پیام یا صدای یک رسانه دینی یا رسانه هر مرام و مسلکی را می‌توان بر اساس نگاهش به انسان و عالم ارزیابی کرد. در حال حاضر برخی جریانات تند و تیز در غرب و در اسلام وجود دارند که رسانه هم دارند؛ اما مشاهده می‌شود که این رسانه‌ها سم می‌پاشند و مشکل ایجاد می‌کنند؛ چون دیدگاهشان غلط است؛ بنابراین باید بپرسیم دینی که رسانه ایجاد می‌کند، چه نگاهی باید داشته باشد تا مسیر و تأثیرش در جامعه مشخص شود؟

شما آینده را چگونه می‌بینید؟

من دلم به آینده گرم است و در پس خشونتهای رایج جهان، به همان‌اندک آشناییها و مواجهه ادیان، تمدنها و فرهنگها خوش‌بین هستم. برای فراهم شدن شرایط گفتگو باید دائما تبلیغ کرد. تیبرمند کتابی دارد به نام «جهانی میان ترس و امید» که قبل از سال ۴۰ ترجمه شد و به مطلبی اشاره می‌کند که نشان می‌دهد جنگ، جنگ تمدنها نیست؛ جنگ، جنگ سیاسی است. او می‌گوید: جهان تا هنگامی که مرزهایی برای گشوده شدن داشت، جنگی درنگرفت؛ ولی وقتی استعمارگران در خارج مرزهای ملی خود اراضی را

> *** گفتگوی تمدنها مبتنی بر این بینش فلسفی است که هویتها، دفع کنندهٔ یکدیگر نیستند، بلکه می‌توانند در کنار هم باشند و اگر اموری آنها را از هم دفع کند، باید بر اثر تربیت اجتماعی و دینی از بین بروند. جنگ تمدنها این است که هویتها هیچ گونه تداخلی نمی‌توانند داشته باشند**

تصرف کردند و به هم رسیدند، دو جنگ جهانی رخ داد تا منابع را از دست هم خارج کنند. یعنی وقتی استعمارگران در بیرون مرزهایشان با یکدیگر، هم مرز شدند، جنگ محقق شد و می‌دانید جنگ استعماری، منشأ اقتصادی و سیاسی دارد و هیچ ربطی به دین ندارد. نظریه برخورد تمدنها نیز می‌گوید وقتی مرزهای حساس تمدنها به هم نزدیک می‌شوند و به یکدیگر می‌رسند، جنگ تمدنها درمی گیرد.

آیا مسأله این است و تمدنها با هم جنگ دارند یا اینکه راه حل دیگری هم هست و می‌توانند گفتگو کنند؟ با هویتهای خشن و متعصب و هویتهایی که خود را حقیقت محض و مطلق می‌دانند، گفتگو میسر نیست.

غالبا قدرت در دست همین هویتهای خشن است و ظاهراً به عمد، برخورد تمدنها را به گفتگو ترجیح می‌دهند و اگر گفتگویی هم انجام دهند، بر مباحث اختلافی است نه اشتراکی. پس چگونه می‌توان امیدوار بود که ایده گفتگوی تمدنها بتواند راه نجاتی برای ایجاد صلح بین ادیان و تمدنها باشد؟

سال ۸۵ در دانشگاه سنت‌اندروز اسکاتلند درباره هویت و جنگ و گفتگوی تمدنها بحث کردم. اینکه هویت چه نقشی می‌تواند در جنگ یا گفتگوی تمدنها داشته باشد؟ انسان بدون هویت نمی‌شود و هویت هم انسان را با دیگر امور مرزبندی می‌کند. وقتی انسان هویتی دارد، یعنی ماهیتی پیدا می‌کند که بر اساس آن ماهیت تعریف می‌شود که با ماهیت دیگری متفاوت است.

هویت نوعی غیریت‌سازی با دیگری است. اگر انسان ناگزیر است که هویت داشته باشد و اگر هویت بین ما و بخشهای دیگر جامعه بشری ایجاد مرز می‌کند، آیا این هویت خود به خود به خشونت و حذف منجر نمی‌شود؟ و آیا آن کسی که امکانات بیشتری دارد و غیر را نسبت به خود غریبه می‌داند و خود را اصل می‌داند، درصدد حذف غیر برنمی‌آید؟ در طول تاریخ چنین مسائلی کم نبوده است و همین حالا هم اختلافات قومی و قبیله‌ای و مذهبی و دینی با تکیه و تاکید بر همین غیریت‌سازی هویتهاست که می‌گویند: «او غیر توست، کافر است، او ضد توست و او نباید باشد» و جنگ و درگیری ایجاد می‌شود. در طول تاریخ نیز هویتهای قویتر برای از بین بردن هویتهای ضعیف یا هضم کردن و استیلای بر آنها لشکرکشی کرده‌اند. پس آیا می‌توان گفت که انسان چون هویت دارد و هویت غیریت‌ساز است، ناگزیر آنچه غلبه دارد و مطلوب است، جنگ میان هویتها، جنگ میان تمدنها، جنگ میان ادیان و فرهنگهاست یا نه؟ بسته به آنکه هویت را چگونه تعریف کنیم، نحوه مواجهه هویتها و فرهنگها متفاوت خواهد بود. آیا ما هویتها را به صورت متقاطع و دفع کننده همدیگر تعریف می‌کنیم یا به صورت متداخل و همگرا؟ یعنی آیا هویتها می‌توانند در کنار هم باشند و حتی در درون همدیگر قرار گیرند؟

در آن سخنرانی که از موضع یک روحانی شیعه در جمع مسیحیان و حتی افرادی بدون دین سخن می‌گفتم و می‌خواستم دیدگاه اسلام شیعی را مطرح کنم، به جمله‌ای از بیانات امیرالمؤمنین علی(ع) در نامه به مالک اشتر استناد کردم.

امیرالمؤمنین(ع) پیشوای بزرگ شیعیان به مالک می‌فرماید: «نسبت به مردم درنده‌خو مباش و نابود کردن آنها را هدف قرار مده. دلت را سرشار از محبت و عاطفه و مهر نسبت به مردم قرار بده؛ چرا که مردم دو دسته‌اند: یا در دین با تو برادرند و یا در آفرینش با تو برابرند.»

وقتی می‌فرماید: اینها برادران و خواهران دینی تو هستند، در واقع هویتی را تعریف می‌کند و دور آنها دایره می‌کشد که ما از این جهت با دیگران متفاوت هستیم و تو ای مالک اشتر، در درون دایره‌ای قرار می‌گیری که همه آنها مثل تو نماز می‌خوانند، عبادت می‌کنند و مثل تو اعتقاد و عقیده دارند و این یک

> *** آنها که عدالت و آزادی را در مقابل هم می‌دانند، نه عدالت را فهمیده‌اند، نه آزادی را. آزادی و عدالت همراه و همدوش یکدیگرند؛ اما عده‌ای می‌گویند: برای برقراری عدالت، اشکالی ندارد دیکتاتوری ایجاد شود. عده‌ای هم می‌گویند: آزادی اصل است، حتی اگر بخشهایی از جامعه با گرفتاریهای اقتصادی مواجه شود**

هویت است. دیگری دایره بزرگتری است که دایره اول در درونش قرار می‌گیرد، نه متقاطع با آن، و آن انسانیت است. «افرادی که زیردست تو هستند، یا برادران و خواهران دینی تو هستند یا انسان‌هایی نظیر تو هستند»؛ بنابراین می‌توانیم هویت را به صورت متداخل تعریف کنیم. دیگر اینجا جنگی نیست. امیرالمؤمنین(ع) توصیه می‌کند که قلبت را سرشار از محبت نسبت به همه کسانی قرار بده که در حیطه حکومت تو هستند، اعم از اینکه مسلمان و مسیحی و بی دین و بادین باشند؛ چرا که دو صنف هستند: یکی هویت دینی است که شما را به هم نزدیک می‌کند، و یکی هویت بزرگتر به نام انسانیت است که شما را گرد هم جمع می‌کند.

هر نوع فعالیت در زمینه گفتگوی ادیان، فرهنگها و تمدنها بستگی به چگونگی تعریف هویت دارد. گفتگوی تمدنها مبتنی بر این بینش فلسفی است که هویتها، متقابل و متقاطع و متدافع و دفع کنندهٔ یکدیگر نیستند، بلکه هویتها در عین حالی که هستند، می‌توانند در کنار هم، متفاهم و متداخل باشند و اگر اموری باشد که این هویتها را از هم دفع کند و مشکل ایجاد کند، مسائلی انحرافی هستند که باید بر اثر تربیت اجتماعی و تربیت دینی و فلسفی از بین بروند و جنبه‌های خشونت‌آمیز که حالت دفعی دارند و امور خارجی هم هستند که به هویت وارد شده‌اند، دفع شوند. جنگ تمدنها این است که هویتها هیچ گونه تداخلی نمی‌توانند داشته باشند و فقط به دفع می‌اندیشند؛ در حالی که تاریخ خلاف این مسأله را نشان می‌دهد.

اکثر جنگهای تاریخ انگیزه‌های اقتصادی و سیاسی و اجتماعی داشته است. البته جنگهای دینی هم بوده‌اند؛ اما در بسیاری موارد، دین وسیله‌ای شده در اختیار کسانی که منافع اقتصادی، سیاسی و اجتماعی داشتند و دین مستقلاً وارد جنگ نشده است. از سوی دیگر در حین جنگهای مختلف تاریخی، ادیان و فرهنگها در زیر کشاکش شمشیرها با هم آشنا شدند و همدیگر را شناخته‌اند و تبادل داشته‌اند. تأثیر و تاثر ایران و روم و یونان و ایران چه زمانی بوده است؟ این تأثیر و تأثر بیشتر در زمان جنگها بوده است و تبادل فرهنگی، گفتگو، تفاهم فرهنگی و بارور شدن فرهنگها با هم در پی آن بوده است. به این لحاظ می‌توان گفت جنگها نه تنها تمدنها و تفکرات را در برابر هم و به صورت حذفی قرار نداده‌اند، بلکه در زیر لایه جنگ که انگیزه سیاسی داشته، فرهنگها با هم کنار آمده‌اند و تبادل صورت گرفته است.

اساس گفتگوی تمدنها چیست؟

اساس گفتگوی تمدنها پذیرش این اصل است که هویتها می‌توانند متداخل باشند نه متقاطع. این یک مبنای فلسفی برای گفتگوست و اگر این فلسفه را قبول نداشته باشید، طبعاً گفتگوی تمدنها نه تنها مفید نیست، بلکه ممتنع هم هست و نمی‌تواند اثری داشته باشد. من انکار نمی‌کنم که گرایشها، تعصبات و دیدگاههای تفرقه‌انگیز و غیریت‌ساز بین مسلمانان و مسیحیان و حتی مذاهب یک دین وجود دارد که سبب درگیری و جنگ می‌شود؛ اما همه اینها را انحرافی می‌دانم و با فریاد زدن مرتب گفتگوی تمدنها و اینکه بسیاری از این امور، عارضی است و از بیرون وارد شده است، می‌توان هویتها را نسبت به این موضوع، آگاه و زمینه را برای برقراری گفتگو آماده کرد.

در بیشتر این جنگهای مذهبی و دینی، دست سوءاستفاده کنندگان و سلطه‌طلبان دیده می‌شود که تلاش دارند درگیری وجود داشته باشد تا پایگاه آنها در نقاط درگیری قویتر شود. باید مرتب فریاد زد و بعد روی مشترکات تکیه کرد. ما با انسانها به عنوان انسان، مشترکات داریم. با ادیان، مشترکات داریم؛ با ادیان ابراهیمی مشترکات داریم و طبیعی است که به عنوان مسلمان در میان پیروان اسلام (از هر مذهبی)، به قدری مشترکات داریم که می‌توان از همه اختلافات چشم‌پوشی کرد.

وقتی از گفتگوی تمدنها سخن می‌گوییم، به معنی فراهم بودن همه شرایط گفتگو در دنیا نیست، بلکه باید تبلیغ کرد. این طور نیست که سفره‌ای آماده پهن شده است و ما همه بر سر آن قرار گرفته‌ایم. حتی در داخل ایران نیز گفتگوی تمدنها مورد لطف قرار نگرفت و دنیا توجه بیشتری نشان داد!

حدیث هفته

از پیامبر گرامی صلی‌الله علیه و آله و سلم روایت شده است:

اگر می‌توانید هر روز را نوروز کنید، یعنی در راه خدا به یکدیگر هدیه بدهید و با هم پیوند داشته باشید.

دعائم‌الاسلام

معرفی کتاب

طلوع نور

سی‌وهفتمین شماره فصلنامه تخصصی مذاهب و فرق اسلامی باعنوان «طلوع نور»، با مطالب زیر منتشر شد: ویژگیهای انسان کامل از دیدگاه امام خمینی(ره) و ابن عربی / نرگس موحدی و سیدمحمود موسوی، روش‌شناسی تفسیر ابومنصور ماتریدی / صدیق حسین و محمدعلی رضایی اصفهانی، اسلام، اخلاق و انضباط اجتماعی / مریم حسنی علیایی و محمدمهدی گرجیان، تقیه از دیدگاه فقهی امام خمینی(ره)/ احمد مرادخانی و محمدصادق محسن‌زاده، شراب گوارای الهی (بررسی تطبیقی خمریه الهی ابن فارض و حافظ شیرازی) جهاد فیض‌الاسلام و کبری رشنو، خدا در فلسفه اخلاق کانت و علامه

طباطبایی(ره) / محمد ابراهیم فولادی ومحسن غرویان، حکم «رجلین» در آیه وضو از دیدگاه فریقین / سیداحمد حسینی و سیدمحمد نجفی یزدی، خلاصه مقالات به زبان انگلیسی / رضا بخشایش.

در نخستین مقاله این شماره می‌خوانیم: «حضرت امام خمینی(ره) بنابر عقاید حقه شیعه، اهل‌بیت عصمت و طهارت(ع) را دارای مقام روحانی می‌دانند که آن مقام هرگز برای کسی قابل درک نیست. حتی ارباب عقول از درک عقلی آن عاجزند و اصحاب کشف و شهود به آن مقام راهی ندارند.

ایشان انوار مطهره و نورانی هستند که نور وجودی‌شان با نور وجودی حضرت رسول اکرم(ص) متحد بوده و همه یک نور واحد هستند و در یک مقام جا دارند و انوار مطهره ایشان حتی قبل از خلقت عوالم پنج‌گانه در گرد عرش الهی به تسبیح و تحمید ذات مقدس اشتغال داشتند.»

نامه جامعه

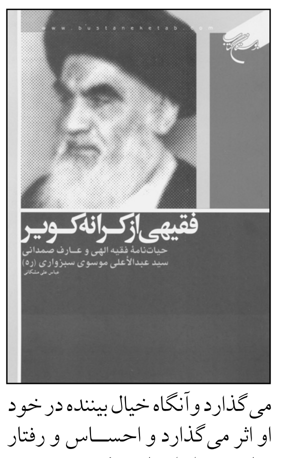
شماره جدید ماهنامه فرهنگی، اجتماعی «نامه جامعه»، ویژه اسفندماه، در ۸۰ صفحه منتشر شد. در این شماره مطالب زیر درج یافته است:

سرمقاله، قرآن و تأثیرپذیری از فرهنگ زمانه (زهره دانشیار)، نظارت بر رهبر (حسین جوان آراسته)، نیم‌نگاهی به وکالت در عصر امام حسن عسکری(ع) (مریم قوجائی خامنه)، نقش عمار در چنگ صفین (حورا سادات موسوی)، نسیم صبح، یا اولی‌الابصار، برایم بگو، جام ولا، درس استاد، معراج جان، آشنایی با ادبیات (نظیفه سادات مؤذن)، هر غروبی را طلوعی است (عطیه کشتکاران)، مردی با اثری ماندگار (زهرا عبدی)، زلال دل، با پروانه‌های اطرافت خداحافظی کردی (طیبه تقی‌زاده)، گوهرهای گرانبها، میهمان میزبان (خدیجه بنچی)، اجلاس بین‌المللی جوانان و بیداری اسلامی، فقه و زندگی، پژوهش دات کام، اخبار تازه‌ها، یک قدم تا سلامتی و آشنایی با طب اسلامی (دکتر حورا شریف).

در یکی از مطالب این شماره می‌خوانیم: «نظر قرآن در مورد سحر این است که سحر تصرف در قوه خیال می‌کند و اثرش خیالی و تخیلی است، یعنی اگرچه سحر اثر واقعی بر انسانها می‌گذارد؛ ولی این اثر واقعی به‌صورت مستقیم نیست و دلیلی بر وقوع آن نداریم، بلکه کانال این اثر، قوه تخیل انسان‌هاست.

ساحر در خیال بیننده اثر می‌گذارد و آنگاه خیال بیننده در خود او اثر می‌گذارد و احساس و رفتار خاص در او ایجاد می‌کند.»

فقیهی از کرانه کویر

نویسنده: عباسعلی مشکانی

ناشر: مؤسسه بوستان کتاب، قم

چاپ اول: ۱۳۹۰

۱۶۰ ص ـ ۲۶۰۰ تومان

اثر حاضر یادکردی است از زندگی، احوال، اقدامات، افکار و آرای فقیه و عارف برجسته، آیت‌الله سیدعبدالاعلی موسوی سبزواری(ره) و مشتمل بر دو بخش است. بخش اول «آفتاب در آینه» نام دارد و در پنج فصل زیر سامان یافته است:

در آینه زندگی، در آینه عبودیت و بندگی، در آینه اخلاق، در آینه عرفان، در آینه سیاست. بخش دوم با عنوان «در آسمان علم و معرفت» در پنج فصل «از جرقه تا شعله»، «رشحات فکر و قلم»، «در ساحت‌های علمی»، «بعد مرجعیت» و «غروب آفتاب» تدوین یافته است.

در بخشی از این کتاب پیام تسلیت مقام‌معظم‌رهبری، به‌مناسبت ارتحال آیت‌الله سیدعبدالاعلی سبزواری آمده که بخشی از آن بدین شرح است: «ایشان از فقهای عالی مقام و از مدرسین و علمای بزرگی بودند که عمر با برکت خود را در نجف به تدریس و تحقیق و تقویت شاگردان و تألیف کتب سودمند و با ارزش گذرانیده بودند. دو کتاب بزرگ و مبسوط در فقه و تفسیر از ایشان به‌طبع رسیده و به یادگار مانده است.

در آخرین سالهای عمر شریف این روحانی بزرگوار حوادث خونین عراق و قیام فداکارانه مردم در برابر حکومت ستمگر بعثی پیش آمد که ایشان در رهبری و هدایت مردم دارای نقش و تأثیر بودند و بدین جهت پس از سرکوب قیام تا چندی در محنت فشارهای رژیم بعثی گذرانید و بنا به مسموع، جنازه مطهر ایشان در روز دوشنبه در نجف غریبانه تشییع و دفن شده و از حضور مردم و طلاب و علمای حوزه نجف در آن مراسم ممانعت شده است.»

گلستان؛ آماده پذیرایی از مسافران نوروزی

گرگان ـ خبرنگار اطلاعات:
گلستان یکی از مناطق سرسبز و دیدنی در شمال ایران با مساحتی بیش از ۲۲ هزار کیلومترمربع در جنوب شرق دریای خزر واقع است و از شمال به جمهوری ترکمنستان، از جنوب به استان سمنان، از شرق به استان خراسان شمالی و از غرب به استان مازندران محدود می‌شود.

جمعیت استان حدود یک میلیون و ۷۰۰ هزار نفر است که ساکن در ۱۴ شهرستان، ۲۸ شهر، ۲۵ بخش و ۵۶ دهستان هستند.

جغرافیای طبیعی استان به نحوی است که به سه بخش کوهستانی، دامنه‌ای و جلگه‌ای تقسیم شده و از نظر آب و هوایی دارای اقلیم مدیترانه‌ای و نیمه بیابانی است.

قره‌سو، اترک و گرگانرود از رودهای پرآب استان گلستان محسوب می‌شوند و «پیگردکوه» بلندترین کوه استان است و کوه‌های شاهکوه، گلدین، زریوان و خواجه قنبر از دیگر کوه‌های استان به شمار می‌روند.

در کنار کشاورزی که محور اصلی فعالیت‌های اقتصادی مردم این استان است، دامداری، شیلات و صنایع تبدیلی و صنایع‌دستی نیز از رونق خاصی برخوردار است. از محصولات عمده کشاورزی منطقه می‌توان گندم، پنبه، دانه‌های روغنی، غلات، توتون و برنج را نام برد.

گلستان به علت دارا بودن مناظر بدیع و چشم‌اندازهای طبیعی و خیره‌کننده از جایگاه ویژه‌ای در صنعت گردشگری برخوردار است و سرشار از عنایات و نعمت خداوندی است به نحوی که در هر فصل از سال چهار فصل را می‌توان مشاهده کرد.

گلستان به دلیل شرایط مساعد اقلیمی و زیست محیطی آن از دوران پیش از تاریخ، و دوران اسلامی به عنوان یکی از استقرارگاه‌های بشری مورد توجه بوده و سابقه تمدن و فرهنگ استان با توجه به کاوش‌های باستان‌شناسی به ۷۰۰۰ سال قبل برمی‌گردد.

در دوران هخامنشی و اشکانیان به نام هیرکانیا از معروف‌ترین و آبادترین ایالات در شمال ایران بوده و در دوران اسلامی نقش مهمی در شکوفایی و تمدن ایران اسلامی داشته، به طوری که دانشمندان و شاعران بزرگی را پرورش داده است. سابقه فرهنگی و تاریخی گلستان موجب شده گنجینه‌ای از ارزشمندترین یادمان‌های باستانی فرهنگی کشور را در خود به جای بگذارد که استان گلستان با داشتن این جاذبه‌ها که نمونه آن در دنیا کم‌نظیر است، می‌تواند سهم بزرگی در اقتصاد گردشگری ایران ایفا کند.

در ذیل جاذبه‌های دیدنی استان گلستان معرفی می‌شود:

موزه‌های استان

موزه گرگان: این موزه اردیبهشت سال ۱۳۴۳ در کاخ واقع در پارک شهر فعلی با ۱۵۲ قلم اشیای باستانی افتتاح شد و تا سال ۱۳۶۱ دایر بوده است.

ساختمان فعلی موزه گرگان در خیابان شهدا، جنب امامزاده عبدالله(ع) گرگان قرار دارد که در سال ۱۳۵۵ به عنوان موزه سنگ قبر افتتاح شد و بهمن ۶۷ با افزودن اشیای باستان‌شناسی و مردم‌شناسی به صورت موزه منطقه‌ای درآمد و امروز با بیش از ۷۰۰۰ قلم اشیای باستانی و فرهنگی یکی از موزه‌های قابل طرح است.

کاخ موزه گرگان

ساختمان کاخ در مرکز شهر در خیابانی به همین نام در پارک شهر گرگان قرار دارد و در اوایل دوره پهلوی اول ساخته شده است و از ساختمان‌های همزمان با کاخ می‌توان از ساختمان شهرداری، شهربانی، ثبت احوال، دادگستری، دارایی، ایرانشهر و سردر پادگان ارتش یاد کرد. این موزه هم‌اکنون به کاخ موزه تبدیل شده است و گردشگران بسیاری از آن دیدن می‌کنند.

موزه مردم‌شناسی

نخستین موزه مردم‌شناسی گلستان در شهرستان علی‌آباد کتول افتتاح شد. یکی از مصوبات نخستین سفر رئیس جمهوری و هیأت دولت به استان در بخش گردشگری ساخت شش موزه در استان بود که موزه مردم‌شناسی علی‌آباد کتول یکی از موزه‌های مذکور است.

این موزه با هدف معرفی فرهنگ و آداب و رسوم مردم علی‌آباد کتول ساخته شده و بر آن است ضمن حفظ این آداب و رسوم زمینه‌های جذب گردشگران داخلی و خارجی را نیز فراهم کند.

موزه مردم‌شناسی علی‌آباد کتول دارای بخش‌های مختلفی نظیر اجرای موسیقی محلی کتولی، نمدمالی کتولی، دوخت پوشاک محلی کتولی، مراسم عاروس یاری تشکیل شده، همچنین معماری سنتی روستایی کتولی که در ایجاد موزه رعایت شده و تنور پخت نان سنتی از دیگر نکات مورد توجه در این موزه است.

موزه حیات وحش علی‌آباد کتول

این موزه واقع در ضلع شرقی پارک جنگلی کبودوال جزو مصوبات سفر دوم رئیس جمهوری و هیأت دولت به گلستان بود که در هفته دولت ۸۸ افتتاح شد و گردشگران می‌توانند با اکوسیستم جانوری و گیاهی مناطق مختلف استان آشنا شوند.

دیوار گرگان

یکی از بارزترین آثار معماری دشت گرگان وجود آثار دیواری از آجر و خشت است که به طول ۱۵۵ کیلومتر عرض دشت گرگان را از ارتفاعات پیش کمر در شرق گلستان تا خواجه نفس در کنار دریای خزر در غرب جدا می‌کند.

نام‌های متعددی بر این محل اطلاق شده است، از جمله: سد انوشیروان، سد اسکندر، سد فیروز، قزل‌آلان (مار سرخ) یا قزل آلانگ.

این دیوار براساس شواهد به دست آمده از کاوش باستان‌شناسی دهه ۱۳۵۰ در زمان اشکانیان و به دستور مهرداد دوم برای جلوگیری از هجوم اقوام مهاجم هپتال یا هیاطله شمال ساخته و در دوران ساسانی مرمت شده است. عرض دیوار گرگان تقریباً ۱۰ متر است و حدود ۴۰ قلعه ساخته شده است.

تورنگ تپه

در ۱۷ کیلومتری شمال شرق شهر گرگان واقع است. این مجموعه از چندین تپه با برجستگی نزدیک به هم تشکیل شده است، آنچه در تورنگ تپه از همه چشمگیرتر است وجود قلعه‌ای از دوره ساسانیان (قرن سوم تا پنجم میلادی) است.

برج قابوس

یکی از بی‌نظیرترین یادمان‌های برجسته معماری ایران در دوره اسلامی برج گنبد قابوس بن وشمگیر است، بزرگترین برج آجری جهان که در شمال شهر گنبدکاووس و در سه کیلومتری بازمانده شهر قدیم جرجان مرکز حکومت آل زیار قرار دارد و از نظر هنر معماری، تاریخی، یادگاری بسیار ارزنده از دوران آبادی و شوکت سرزمین جرجان و دودمان آل زیار است.

اثر مذکور به سال ۳۹۷ هجری برای آرامگاه شمس‌المعانی روی تپه‌ای به بلندی ۱۵ متر ساخته شده، ارتفاع برج ۵۵ متر است که با احتساب بلندی تپه در مجموع ۷۰ متر از سطح زمین بلندی دارد و سالانه شمار بی‌شماری از توریست‌های داخلی و خارجی از آن دیدن می‌کنند.

برج رادکان

این برج در نزدیکی روستای رادکان به فاصله ۴۰ کیلومتری شهرستان کردکوی و ۶۷ کیلومتری جنوب غرب شهرستان گرگان برفراز تپه‌ای با صفا که از موقعیت ویژه طبیعی و سوق‌الجیشی برخوردار است، قرار دارد. این برج حدود ۲۵ متر ارتفاع دارد. بنا از دو قسمت گنبد و بدنه تشکیل شده و گنبد آن به صورت مخروطی شکل بلند و کشیده به صورت دو پوسته است که بر بدنه استوانه‌ای قرار دارد.

پل آق‌قلا

این پل در شهری به همین نام روی گرگانرود ساخته شده است که ۷۶ متر طول دارد و عرض معبر آن ۴/۳۰ متر است. پایه‌های این پل از دوره سلجوقی باقی مانده و در زمان صفویه روی پایه‌های به‌جا مانده پل جدید ساخته شده است.

شهر جرجان

جرجان که خرابه‌های آن در سه کیلومتری جنوب غرب شهر فعلی گنبد کاووس قرار دارد، از بلاد معتبر در دوره‌های سامانیان، آل زیار و سلجوقیان است. این شهر در دوران اوج شکوفایی مهد علم و ادب و صنایع (سفالگری، شیشه‌گری، فلزکاری و...) بوده است. این شهر روی ویرانه‌های شهری از دوران پارتی و ساسانی با وسعتی حدود ۱۲۰۰ هکتار به شکل چندضلعی با دروازه‌های متعدد ساخته شده که از نظر معماری و شهرسازی بسیار پیشرفته است.

شهر قدیمی تمیشه و دیوار آن

بقایای شهر قدیمی تمیشه و دیوار آن در غرب روستای سرکلاته شهرستان کردکوی به صورت تپه‌های پست و ناهمواری‌هایی جلب توجه می‌کند. این شهر پایتخت یک سلسله محلی متعلق به اوایل اسلام تا دوره سلجوقی بوده است.

آق تپه

در ۱۵ کیلومتری شمال شرق گنبدکاووس قرار دارد و کهن‌ترین روستای پیش از تاریخ دشت گرگان تا به امروز در مطالعات باستان‌شناسی به حساب می‌آید که قدمت آن به بیش از ۷۵۰۰ سال قبل می‌رسد.

بناهای مذهبی

مسجدجامع گرگان

مسجدجامع گرگان فعلی (استرآباد قدیم) در بازار سنتی و قدیمی نعلبندان در زمینی به مساحت ۱۶۰۰ مترمربع ساخته شده است. بنای اصلی این مسجد متعلق به دوره سلجوقی است و از آثار آن دوره در حال حاضر تنها مناره مسجد باقی مانده که دارای کتیبه‌ای به خط کوفی است و تاکنون باستان‌شناسان زیادی اعم از داخلی و خارجی از آن دیدن کرده‌اند.

در داخل مسجد بر دیوارهای ایوان غربی سنگ نبشته‌های زیادی نصب شده که شماری از آنها فرمان‌های حکام و پادشاهان زمان در ارتباط با شهر استرآباد است و چندین بار مرمت شده است، از جمله در زمان شاه عباس اول و دوم صفوی.

امامزاده اسحاق(ع)

ساختمان امامزاده اسحاق(ع) معروف به امامزاده نور به شکل کثیرالاضلاع است و در محله سرچشمه گرگان قرار دارد. روی چهار بدنه بنا آیاتی از کلام‌الله مجید به خط کوفی ممتاز به چشم می‌خورد. ظرافت گچبری و دقتی که در ترسیم خطوط آن به کار رفته حاکی از هنرمندی خطاط و نقاش بناست که از آثار قرن نهم هجری به شمار می‌آید.

امامزاده روشن‌آباد

این امامزاده نیز حدود ۱۵ کیلومتری بین راه گرگان به کردکوی در نزدیکی روستاهای سرکلاته، شموشک دورود محله و در وسط باغ مشجر و قبرستان واقع است. این بقعه دارای رواق و حرم چهارگوش و گنبد ساقه‌دار و مدور است.

مدرسه عمادیه

این مدرسه در محله قدیمی درب نو گرگان واقع است. زمان ساخت مدرسه براساس شواهد موجود در زمان صفویه بوده و در دوره‌های بعد نیز مرمت و بازسازی شده است.

مدرسه و مسجد کریم ایشان

این بنا در شرق کلاله واقع شده و از آثار متعلق به دوره قاجار است. تاریخ ساختمان مدرسه و مسجد سال ۱۳۲۸ هجری قمری است.

از دیگر امامزاده‌ها و بناهای مذهبی شهرستان گرگان نیز می‌توان از امامزاده عبدالله (ع)، امامزاده بی‌بی سبز(س)، امامزاده بی‌بی حور(س)، امامزاده نه‌تن، امامزاده حسن(ع)، امامزاده راضیه و مرضیه(ع)، امامزاده چهل تن و سقاخانه حضرت ابوالفضل(ع) نام برد.

جاذبه‌های طبیعی استان

پارک جنگلی ناهارخوران

این پارک جنگلی از قدیمی‌ترین تفرجگاه‌های گلستان و شهرستان گرگان است که بین دو رشته کوه سر به فلک کشیده از رشته کوه البرز در دره‌ای زیبا، چشم‌نواز و با آب و هوای دلچسب و طبیعتی خیره‌کننده در چهار کیلومتری جنوب شهر گرگان واقع شده و مجموعه‌ای از پوشش‌های گیاهی است. پارک جنگلی ناهارخوران دارای فضای جنگلی با درختانی از گونه‌های کمیاب در طرفین جاده دوبانده‌ای است که با داشتن آب و هوای مناسب و دامنه پرشیب جنگلی و مهمانسراها و کمپ‌های اقامتی زیبا و چایخانه‌ای سنتی به شکل سماور و قوری زیبایی پذیرای مسافران داخلی و خارجی است.

پارک جنگلی النگ‌دره

نرسیده به ناهارخوران و در سه کیلومتری جنوب غرب گرگان نیز پارک جنگلی دیگری به نام النگ‌دره (سروش جنگل) قرار دارد. وسعت این پارک حدود ۲۷۴ هکتار است.

روستای زیارت

روستای زیارت در ارتفاع ۱۰۰۰ متری از سطح دریا و در ۱۷ کیلومتری جنوب گرگان واقع است. این روستا در میان دو دامنه کوهستانی و جنگلی قرار دارد و دارای آب و هوایی معتدل است به طوری که تابستان‌هایی خنک و زمستان‌هایی بسیار سرد دارد.

این روستا دارای ارزش باستانی بوده که جزو آثار ملی نیز به ثبت رسیده است.

پارک ملی و آبشار گلستان

پارک ملی جنگلی گلستان در فاصله ۴۵ کیلومتری شرق مینودشت و ۱۵۰ کیلومتری گرگان واقع است. این پارک مساحتی بیش از ۹۱ هزار هکتار دارد و از جمله مهمترین مناطق حفاظت شده ایران و یکی از پنج پارک بزرگ جهان و نخستین پارکی است که عنوان پارک ملی را در ایران به خود اختصاص داده است.

پارک ملی گلستان با داشتن اقلیم‌های متفاوت و مناطق زیستی متنوع جنگلی و چشم‌اندازها و مناظر متبوع طبیعی از جمله جاذبه‌های گردشگری گلستان محسوب می‌شود و اهمیت آن از نظر محققان و دانش‌پژوهان به لحاظ دست نخوردگی جوامع زیستی، گیاهی و جانوری و اکوسیستم‌های طبیعی به عنوان میراث طبیعی و تنوع ژنتیکی بسیار زیاد است.

از پارک‌های جنگلی دیگر در گلستان می‌توان به پارک جنگلی دلند در مجاورت شهری به همین نام واقع در ۱۱ کیلومتری غرب آزادشهر و در کنار جاده اصلی گرگان ـ مشهد اشاره کرد.

پارک جنگلی امام رضا(ع) کردکوی

این پارک در چهار کیلومتری جنوب شهر کردکوی و پارک جنگلی قرق در ۲۳ کیلومتری شرق گرگان و در کنار جاده اصلی ترانزیت واقع شده و محل نگهداری گوزن‌های بومی جنگل‌های شمال ایران است.

آبشار کبود وال

این آبشار در پنج کیلومتری جنوب شهر علی‌آباد در دامنه رشته کوه البرز واقع است که با داشتن امکاناتی برای جلب توریست از نقاط مهم تفرجی استان محسوب می‌شود.

آبشارهای شیرآباد

این آبشارهای زیبا نیز در شش کیلومتری جنوب شهر خان‌ببین در میان جنگل‌های انبوه واقع شده‌اند. این آبشارها هفت عدد و دارای ارتفاعات متعدد هستند. بلندترین آنها با ارتفاعی نزدیک به ۲۰ متر در میان پوشش سبز جنگل‌های پهن برگ قرار دارد و آب با درخشندگی خاصی به صورت پودر وارد استخر پای آبشار می‌رود و در بالای آخرین آبشار غار معروفی با جاذبه‌ای خاص وجود دارد.

آبشار لوه

این آبشار در گالیکش و در فاصله ۱۴ کیلومتری پارک ملی گلستان واقع شده و محل آن در پنج کیلومتری جنوب روستایی به همین نام است. چند آبشار پی در پی در میان جنگل‌های انبوه و سرسبز پهن برگ منظره زیبا و بدیعی ایجاد کرده است.

باران کوه

باران کوه یکی دیگر از نقاط بسیار دیدنی و جذاب واقع در جنگل شصت کلاته است و در جنوب غرب شهر گرگان واقع شده و آب‌ها از بالای تپه‌ای سبز به مانند باران به پایین سرازیر می‌شوند و در فصل زمستان این قطرات آب به قندیل هایی زیبا تبدیل می‌شوند که بسیار دیدنی است.

گل رامیان

گل رامیان نیز یک استخر طبیعی بیضی شکل است که طول آن ۹۰ متر، عرض ۸۰ متر و عمق آن بین ۴۴ تا ۸۰ متر است و در پنج کیلومتری جنوب شهر رامیان واقع است. آب آن به علت داشتن عمق زیاد منظره زیبایی را ایجاد کرده است.

تالاب‌های آلاگل، آجی گل و آلما گل

این تالاب‌ها در ۶۰ کیلومتری شمال گرگان و در نواحی مرزی گلستان با کشور ترکمنستان واقع است. در تمام فصول سال به ویژه زمستان پرندگان مهاجر، هیاهو و زیبایی خاصی به این تالاب‌ها می‌دهند.

سواحل بندر گز، بندر ترکمن و نوکنده

این سواحل غنی‌ترین ناحیه دریای خزر از نظر زیست محیطی و تنوع گونه‌های آبزی به ویژه ماهیان خاویاری است. این سواحل به دلیل عمق کم و صاف بودن آب در ناحیه ساحلی و قابلیت‌های ورزش شنا و تفریحی از مناطق مستمر ساحلی استان است. اسکله بندر ترکمن و ارتباط آن با جزیره آشوراده و طرح سالم‌سازی دریا در شهرستان ترکمن، از جمله قابلیت‌های توسعه‌ای شهرستان ترکمن است. همچنین وجود بازارچه‌ای در اسکله بندرترکمن به جذب توریست و مسافران و گردشگران کمک شایانی کرده است. سایت ساحلی بندرگز نیز از قابلیت‌های ساحلی شهرستان بندرگز است. وجود منازل قدیمی با مصالح چوبی در شهر بندرگز و فانوس دریایی بندرگز که اکنون نمادی از آن باقی مانده است یادگار زمان‌های گذشته در تاریخ این شهرستان است.

جزیره آشوراده

این جزیره در شرق شهرستان ترکمن و در شمال خلیج گرگان واقع شده و وسعت آن بیش از ۶۰۰ هکتار است. در این جزیره گونه‌های مختلف و متنوع گیاهی، جانوری و آبزیان وجود دارند. جزیره آشوراده از دیرباز مورد توجه بسیاری بوده به خصوص از زمان خوارزمشاهیان که سلطان محمد خوارزمشاه در سال ۶۱۷ هجری قمری در یکی از مجمع الجزایر این ناحیه (جزیره آبسکون) به خاک سپرده شد.

سوغات گلستان

مهمترین سوغات استان شامل: قالی و قالیچه، پشتی‌های ترکمن، انواع سوزن دوزی‌های (ترکمن، شاهکوه، بلوچ و سنتی)، جاجیم‌های روستاهای کوهستانی گرگان، صنایع دستی روستایی، انواع شیرینی و نان‌های خانگی گرگانی (حلوا اماج، نان زنجبیلی، نان پادرازی، نان خرمایی، کلوچه و سرغربیلی) ماهی و خاویار است. ضمناً خانم‌های خانه‌دار و کدبانوی گرگانی نیز با پخت انواع و اقسام غذاهای خوشمزه و دلچسب ایرانی از میهمانان خود پذیرایی می‌کنند که از جمله به خورش ساک، آش ماست، قورمه بادنجان، ماش پتی، نرگسی، ماهی شکم‌پر، باقله گرمک، ترشک کدو حلوایی و ته چین گوشت با ترشی می‌توان اشاره کرد.

اخبار کوتاه شهرستان

فعالیت ۵۳۶ کانون فرهنگی هنری در مساجد سیستان و بلوچستان

زاهدان ـ خبرنگار اطلاعات: تاکنون ۵۳۶ کانون فرهنگی هنری در مساجد سیستان و بلوچستان فعال شده است.

حجت‌الاسلام جعفری‌راد مسئول دبیرخانه کانون‌های فرهنگی، هنری مساجد سیستان و بلوچستان در نشستی با خبرنگاران اظهار داشت: تا پایان امسال این آمار به ۶۰۰ کانون فرهنگی و هنری افزایش می‌یابد. وی تاکید کرد: تا سال ۹۴ باید حداقل در ۲۰ درصد مساجد، کانون‌های فرهنگی و هنری فعال شود. به گفته وی، هم اکنون در ۱۲ درصد مساجد کشور کانون‌های فرهنگی و هنری فعال شده‌اند و این در حالی است که در سیستان و بلوچستان ۱۱ درصد مساجد دارای چنین کانون‌هایی هستند. مسئول دبیرخانه کانون‌های فرهنگی، هنری مساجد سیستان و بلوچستان با اشاره به فعالیت‌های این کانون‌ها، افزود: برگزاری اردوهای آسمانی، کارگاه آموزشی روش تحقیق برای فعالان مساجد، کرسی‌های نظریه‌پردازی، دوره آموزشی مهارت‌های زندگی در راستای پیشگیری از اعتیاد، دوره آموزشی مهارت‌های پیش از ازدواج و برگزاری جشنواره‌های قرآنی، فرهنگی و هنری از جمله فعالیت‌های کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد در استان به شمار می‌رود. حجت‌الاسلام جعفری‌راد تجهیز کتابخانه‌های روستایی و شهری را از دیگر اقدام‌های کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد استان اعلام کرد و گفت: امسال ۲۵ هزار جلد کتاب بین این کتابخانه‌ها توزیع شده است. به گفته وی هم اینک ۱۰۰ کتابخانه مخزن‌دار و ۹۶ کتابخانه باز در سطح مساجد استان فعال است.

برپایی همایش همیاران پلیس در اسفراین

اسفراین ـ خبرنگار اطلاعات: همایش همیاران پلیس با حضور ۲۰۰ همیار پلیس منتخب اسفراین در استان خراسان شمالی در دبستان شهید صدوقی برگزار شد. مدیر آموزش و پرورش اسفراین در این همایش گفت: همیاران پلیس نقش مهمی در ایجاد نظم ترافیکی در جامعه دارند.

نجفعلی شاکری افزود: همیار پلیس حس مسئولیت را از کودکی می‌آموزد و این آموزش‌ها می‌تواند در سنین بزرگسالی در این فرهنگ ترافیکی موثر باشد.

افزایش پروازهای فرودگاه رامسر

رامسر ـ خبرنگار اطلاعات: رئیس فرودگاه رامسر از افزایش ۱۵۱ درصدی پروازهای فرودگاه رامسر در امسال خبر داد.

محمدباقر شریفی اسدی افزود: تعداد پروازهای این فرودگاه در ۱۱ ماه اخیر ۵۸۶ پرواز بوده این در حالی است که این تعداد در سال گذشته ۳۸۸ پرواز بوده است. وی گفت: میزان بار جابه‌جا شده نیز ۱۳۶ تن بود که در سال گذشته ۱۰۱ تن بار جابه‌جا شد و ما در این بخش نیز رشد ۱۳۵ درصدی داشته‌ایم. او گفت: از ابتدای سال‌جاری تاکنون ۲۵ هزار و ۲۳۹ مسافر از فرودگاه رامسر جابه‌جا شده‌اند این در حالی است که در سال ۸۹ در مجموع ۱۷ هزار و ۳۰۰ نفر جابه‌جایی مسافر داشتیم.

وی گفت: با توجه به استقبال مردم غرب مازندران از پروازهای فرودگاه رامسر درصدد افزایش خطوط پروازی مشهد هستیم در آینده نزدیک نیز پروازهای رامسر به اصفهان و شیراز نیز برقرار می‌شود.

او افزود: در حال حاضر هر هفته ۱۶ سورتی پرواز از این فرودگاه به مقصد تهران ـ رامسر، مشهد و بالعکس انجام می‌شود.

افزایش استعدادیابی و تعیین کاربری اراضی کشور

سمنان ـ خبرنگار اطلاعات: ۷۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور به فعالیت‌های کشاورزی اختصاص یافته است. مدیرکل استعدادیابی و بهره‌برداری اراضی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور با اعلام این خبر افزود: امسال استعدادیابی و تعیین کاربری اراضی در کشور از برنامه‌های این دفتر بود و امسال محور فعالیت‌ها تخصیص اراضی به فعالیت‌های کشاورزی و امور مرتبط با کشاورزی استوار بوده است. سید علی خلیل‌پور گفت: این تخصیص اراضی نسبت به پارسال که ۴۰ هزار هکتار بوده از رشد بالایی برخوردار است. این اراضی پس از استعدادیابی و تعیین کاربری برای واگذاری در اختیار سازمان امور اراضی قرار می گیرد و از طریق این سازمان به متقاضیان واگذار می‌شود.

وی که در هفته منابع طبیعی به سمنان سفر کرده بود گفت: تولید نقشه‌های کاربری اراضی با پوشش ملی در مقیاس ۲۵ هزار از برنامه‌های سال آینده این مدیریت است. وی افزود: ۱۱ کاربری مصوب شده است و براساس همین کاربری‌ها اقدام به تولید نقشه‌های کاربری اراضی می‌شود. وی گفت: این کاربری‌ها در بخش‌های زراعت آبی و دیم، باغ‌آبی و توسعه مراتع، گردشگری متمرکز و گردشگری به عنوان طبیعت گردی است.

نوروز فرصتی مناسب برای معرفی جاذبه‌های سیستان و بلوچستان

زاهدان ـ خبرنگار اطلاعات: جاذبه‌های منحصر به فرد سیستان و بلوچستان باید بیش از پیش معرفی شود.

استاندار سیستان و بلوچستان گفت: نوروز فرصت مناسبی برای معرفی استان است و باید همگان در این زمینه کوشا باشند. محمدآزاد در ستاد تسهیلات سفر سیستان و بلوچستان اظهار داشت: نوروز هر سال با هدف معرفی توانمندی‌ها و قابلیت‌های استان‌های کشور و همچنین شناساندن پتانسیل‌های تاریخی، ملی و مذهبی کهن آنها باشکوه ویژه‌ای برگزار می‌شود.

وی با بیان این که باید به بهترین شکل در زمینه معرفی چهره واقعی سیستان و بلوچستان اهتمام ورزید، تاکید کرد: باید خاطره‌ای خوب برای مسافران نوروزی در این استان باقی بماند. استاندار سیستان و بلوچستان گفت: تاریخ استان حکایت از عمق فرهنگ و هنر منطقه دارد که به جهات مختلف درگذشته نه تنها مورد حمایت قرار نگرفته بلکه دست خوش محدودیت‌هایی بوده و امکان رشد آن فراهم نیامده است. او افزود: یکی از تحولات اساسی استان پس از پیروزی انقلاب اسلامی حمایت از فرهنگ و هنر بوده که ثمرات آن مشهود است. وی اظهار داشت: با تلاش دستگاه‌های مربوطه، تسهیلات و امکانات خوبی در تعطیلات نوروز برای مسافران پیش‌بینی شده است. آزاد ادامه داد: در این روزها در کنار آمادگی تمامی هتل‌ها و مهمان‌پذیرها، ۸۰۰ کلاس درس با امکانات کولر، یخچال، تلویزیون و حمام در جای جای استان آماده شده است. وی افزود: ۳۶ پایگاه امداد هلال احمر، ۹ پایگاه فوریت‌های پزشکی، ۲۵ پایگاه اطلاع‌رسانی، ۱۲۰ دستگاه ماشین‌آلات امداد و تعمیرات راهداری، ۴۵ اکیپ راهداری، ۷۱ خودرو امداد و نجات هلال احمر آمده ارائه خدمات به مسافران نوروزی هستند. او اعلام کرد: با همکاری راه و ترابری شش ایستگاه سیار پلیس راه در کنار ایستگاه‌های ثابت در نقاط حادثه‌خیز استان آماده شده‌اند.

حفاظت از منابع طبیعی مهمتر از توسعه آن است

قزوین ـ خبرنگار اطلاعات: استاندار قزوین، حفاظت و حمایت از عرصه‌های طبیعی و منابع ملی را مهمتر از توسعه آن دانست.

مهندس احمد عجم که در همایش منابع طبیعی، حفاظت و قانون سخن می گفت، افزود: اعمال قانون، حفاظت و شناخت از منابع طبیعی یکی از نیازهای ضروری و اساسی جامعه است که باید علاوه بر احیا و توسعه منابع ملی، حفاظت از عرصه ملی را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهیم.

وی با اشاره به وجود قوانین متعدد در زمینه منابع طبیعی از قبل از انقلاب تاکنون، گفت: قوانین مدون و محکمی در قانون اساسی در خصوص حفظ عرصه‌های منابع طبیعی به تصویب رسیده است که اجرای این قوانین نیاز به ضمانت‌هایی دارد که بخشی از آن در دست مسئولان نهفته است.

او به اصول حفاظت از ارکان مهم اجرای قانون و حفاظت از منابع طبیعی اشاره کرد و افزود: اعمال قانون توسط مسئولان، فرهنگ‌سازی و اجرای طرح‌های حفاظت و حمایت و رفتار بهره‌برداران عرصه‌های طبیعی جزو سه اصل مهم از ارکان قانون حفاظت از منابع طبیعی است.

استاندار قزوین گفت: متصرفان عرصه‌های ملی و منابع طبیعی دو گروه هستند که عده‌ای عالمانه از روی سودجویی و زیاده‌خواهی اقدام به تصرف این اراضی ملی می‌کنند و عده‌ای دیگر نیز بر اثر نیازهای مبرم و اطلاع نداشتن از مسایل قانونی به این عرصه‌ها ورود پیدا کرده‌اند که باید فرهنگ‌سازی صورت گیرد.

وی نقش محوری منابع طبیعی و محیط زیست در توسعه همه جانبه کشور را مورد اشاره قرار داد و افزود: استنباط غلط مبنی بر اینکه منابع طبیعی و محیط زیست مخالف توسعه است، باید از بین برود. تا این تفکر نادرست ترویج نیابد و به فرهنگ تبدیل نشود.

دادستان قزوین هم در ادامه این همایش، محافظت از منابع طبیعی به عنوان انفال عمومی و بیت‌المال را نیازمند مشارکت‌های مردمی دانست و گفت: اگر مشارکت‌های مردمی در این حوزه کمرنگ شود، با مشکلات عدیده‌ای روبرو خواهیم شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین علی صادقی نیارکی عملکرد نیروهای حفاظت از عرصه‌های منابع طبیعی استان قزوین را خوب توصیب کرد و گفت: بخش قابل توجهی از این حفاظت متوجه مردم است که خود در این حوزه همکاری و همیاری‌های خوب و موثری داشته‌اند.

فعالیت ۲۵۰۰ نیروی نظامی و انتظامی یزد برای تأمین آرامش شهروندان در تعطیلات نوروز

یزد ـ خبرنگار اطلاعات: شبکه‌های سرقت در یزد متلاشی و اعضای آن دستگیر شدند و اموال مسروقه به صاحبانشان بازگردانده شد.

سرهنگ منوچهر امان‌اللهی، فرمانده نیروی انتظامی استان یزد، با بیان این مطلب در جمع خبرنگاران افزود: چندی پیش شاهد سرقت منازل با تخریب درها و استفاده از دیلم بودیم که در ماه گذشته سه شبکه در این زمینه شناسایی و هشت عضو آنهادستگیرشدند.

وی گفت: تمام دستگیرشدگان غیربومی هستند و در سایر استان‌ها نیز سابقه سرقت دارند و چند نفر از آنها از طرف پلیس اصفهان نیز تحت تعقیب بودند.

امان‌اللهی همچنین از دستگیری اعضای شبکه دو سرقت در ماه جاری خبر داد و افزود: اعضای این شبکه‌ها به سرقت ۳۳ دستگاه خودرو اعتراف‌کردند.

وی گفت: امسال نیز دو شبکه سرقت احشام در استان یزد متلاشی شد و افراد دستگیر شده به سرقت ۲۰۰۰ راس دام در یزد، اصفهان و کرمان اعتراف کردند.

وی گفت: همچنین امسال سارقان زنجیره‌ای مغازه‌های یزد دستگیر شدند و به ۱۵ فقره سرقت‌اعتراف کردند.

او در ادامه با اشاره به برخی هشدارها برای خانواده‌هایی که قصد سفر دارند، افزود: در تعطیلات نوروز به منظور جلوگیری از سرقت اسباب منزل توسط سارقان، اسباب‌کشی باید تنها با مجوز نیروی انتظامی انجام شود و با متخلفان در این زمینه برخورد خواهد شد.

امان‌اللهی با اشاره به شاخص‌ترین فعالیت‌های پلیس در استان یزد افزود: در بحث کشفیات مواد مخدر نیز از ابتدای امسال تاکنون بیش از ۲۶ تن انواع مواد مخدر کشف شده که این میزان نسبت به پارسال ۴۰ درصد افزایش داشته است و در این زمینه ۳۷۸۶ نفر دستگیر شدند و ۲۴ شبکه متلاشی شد.

وی افزود: در حوزه تصادفات با کاهش ۲۶ درصدی و در زمینه فوتی‌های تصادفات نیز با کاهش ۴ درصدی نسبت به پارسال مواجه بوده‌ایم.

وی در ادامه با بیان اینکه تمهیدات لازم برای امنیت و آرامش شهروندان در نوروز ۹۱ اندیشیده شده است، افزود: علاوه بر گشت‌هایی که تاکنون بوده ۳۵ واحد گشت‌آشکار و ۲۰ گشت نامحسوس با حضور در جاده‌ها و محورها مستقر می‌شود و ضمن رصد تخلفات، باآنهابرخوردمی‌کند.

او افزود: تعطیلات نوروز ۲۵۰۰ نیروی نظامی و انتظامی برای ایجاد امنیت در سطح شهر آماده‌خدمت‌هستند.

وی گفت: همچنین در هسته مرکزی شهر ۱۰ واحد گشت دوچرخه پیش‌بینی شده است و در این ایام ۱۰ موتورسیکلت گشت نیز راه‌اندازی خواهد شد

بررسی مشکلات کارخانه نساجی مازندران

ساری ـ خبرنگار اطلاعات: دولت تعهد کرده است تا تمام تلاش خود را برای راه‌اندازی کارخانه نساجی مازندران صرف کند.

استاندار مازندران در جلسه بررسی مشکلات کارخانه نساجی با اعلام این مطلب، افزود: سیاست مدیران ارشد استان حمایت از سرمایه‌گذار نساجی مازندران است اما بخش خصوصی برای اشتغالزایی در منطقه باید از مشاغل موجود نیز حفاظت و صیانت کند.

طاهایی گفت: شرایط بازنشستگی بیش از ۲۵۰ نفر از کارگران نساجی مازندران فراهم شده و دولت سهم خود را پرداخت کرده است لذا از سرمایه‌گذار کارخانه انتظار داریم درخصوص نحوه پرداخت سهم کارفرما با سازمان تأمین اجتماعی به توافق برسند.

وی با اشاره به نصب برخی تجهیزات و دستگاه‌های تولید منسوجات در این واحد تولیدی، افزود: سرمایه‌گذار کارخانه نساجی به وعده‌های خود درخصوص راه‌اندازی تمام بخش‌های کارخانه از جمله قسمت بافندگی و رنگرزی عمل کند.

سرمایه‌گذار اهل ترکیه کارخانه نساجی مازندران نیز در این نشست گفت: تاکنون ۵۸ میلیون یورو در این واحد تولیدی سرمایه‌گذاری صورت گرفته که ۱۳ میلیون یورو آن از سوی بانک عامل پرداخت شده است.

وی گفت: به تمام تعهدات خود در برابر کارخانه نساجی مازندران و کارگران پایبند هستم و تلاش خود را برای اتمام این پروژه خواهیم کرد.

وی افزود: قسمت بافندگی و رنگرزی کارخانه نساجی مازندران در آینده‌ای نزدیک راه‌اندازی می‌شود واین اطمینان را می‌دهم که منسوجات نساجی مازندران، با کیفیت بالا به بازار عرضه شود.

اجرای طرح‌های آبخیزداری اصفهان نیازمند اعتبار است

اصفهان ـ خبرنگار اطلاعات: اجرای طرح‌های آبخیزداری استان اصفهان که باید براساس برنامه پنجم توسعه اجرا شود، نیازمند ۵۲۰ میلیارد ریال اعتبار است.

معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان در مراسم بهره‌برداری از طرح آبخیزداری تیران و کرون با اشاره به اینکه تا پایان برنامه پنجم توسعه باید در ۸ میلیون هکتار از عرصه‌های منابع طبیعی کشور طرح‌های آبخیزداری انجام شود، سهم استان اصفهان از این طرح‌ها را ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار هکتار اعلام کرد و گفت: برای اجرای آن ۵۲۰ میلیارد ریال اعتبار نیاز است.

ابوطالب امینی با اشاره به اینکه در برنامه چهارم توسعه از ۱۰ میلیون و ۷۰۰ هزار هکتار وسعت کل عرصه‌های منابع طبیعی استان اصفهان، ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار موردمطالعه قرار گرفت، افزود: در این برنامه یک میلیون و ۵۰۰ هزار هکتار از عرصه منابع طبیعی با هزینه ۳۵۰ میلیارد ریال اعتبار از محل اعتبارات ملی و استانی طرح‌های آبخیزداری انجام شد.

وی گفت: با اجرا و بهره‌برداری از طرح‌های آبخیزداری در طول برنامه چهارم توسعه، علاوه بر جلوگیری از ورود ۳ میلیون متر مکعب رسوب به پشت سدهای استان که می‌توانست ۱۵ میلیارد ریال خسارت به دنبال داشته باشد، ۳۵۰ میلیون متر مکعب روان آب نیز استحصال شد.

معاون آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان اصفهان، زمینه ایجاد اشتغال مردم منطقه، افزایش ظرفیت علوفه و کاشت گونه‌های متنوع درخت و درختچه در مراتع، تغذیه آب سفره‌های زیرزمینی، کاهش خسارت‌های ناشی از سیلاب‌ها، بهبود شرایط زیست‌محیطی و تولید آب فراوان و خاک حاصلخیز را از اهداف اجرای طرح‌های آبخیزداری اعلام کرد.

خلع ید از زمینخواران اراضی ملی استان اردبیل

اردبیل ـ خبرنگار اطلاعات: ۱۰ هزار هکتار از اراضی ملی استان اردبیل از ابتدای امسال تاکنون خلع ید شد.

نایبعلی رحیمی مدیرکل طبیعی و آبخیزداری استان اردبیل در همایش حفاظت و قانون منابع طبیعی که در سالن منابع طبیعی اردبیل برگزار شد، افزود: استان اردبیل در دو سال اخیر در بحث مقابله با افراد سودجو و خلع ید اراضی ملی از دست متجاوزان رتبه نخست کشور را به دست آورده است.

وی اضافه کرد: در کنار خلع ید ۲۰ هزار هکتار از اراضی که دچار تخریب شده بود، با پیشگیری‌ها و اقدامات ضروری از تخریب و نابودی زمین‌ها جلوگیری شد و سعی کردیم با اعمال قانون و برخوردهای جدی از نفوذ افراد غیرموجه جلوگیری کنیم.

رحیمی با قدردانی از حمایت دستگاه قضایی در برخورد با متجاوزان گفت: آنچه که امروز ضروری به نظر می‌رسد بحث مقابله جدی با متعرضان به مراتع، منابع طبیعی، جنگل‌ها و مواهب الهی است که در این حرکت باید در کنار فرهنگ‌سازی با ابزارهای قانونی و زیربنایی به جنگ با فرصت‌طلبان و سودجویان برویم.

در این مراسم رئیس کل دادگستری استان اردبیل نیز گفت: برخی از افراد با نفوذ غیرواقعی خسارات جبران ناپذیری را به عرصه‌های طبیعی و منابع ملی زدند که ما تلاش کردیم با متجاوزان به این عرصه‌ها جدی برخورد کنیم. غلامعلی رضایی حراست و حفاظت از عرصه‌های منابع طبیعی را بر آحاد مردم لازم و واجب برشمرد و اضافه کرد: همه وظیفه داریم از این موهبت الهی حفاظت کنیم و در این راستا دستگاه قضایی نیز به عنوان مجری در اعمال قانون با تخریب‌کنندگان برخورد جدی می کند.

وی ادامه داد: در دو ماه اخیر با یک حرکت مرموزانه در شهر جعفرآباد عده‌ای از افراد با تحریک گروه‌ها و افراد معلوم‌الهویه به تخریب منابع طبیعی روی آوردند که دستگاه قضایی با برخورد فوری و جدی جلوی این اقدام‌های سودجویانه را گرفت.

رضایی افزود: متخلفان در کنار محکوم شدن به جرایم نقدی به حبس تا ۷۹ ماه محکوم می‌شوند. وی اضافه کرد: در این ایام ۶۰۰ هکتار از اراضی خلع ید شده و سعی شد افراد متخلف که اقدام به تجاوز اموال عمومی می‌کردند، دستگیر شوند. رئیس کل دادگستری استان اردبیل بهره‌مندی از این منابع ارزشمند را حق همه مردم اعلام کرد و افزود: همه وظیفه داریم از این حق به شایسته‌ترین شکل استفاده کنیم.

کوتاه از چهار گوشه کشور

ساخت ۲ دبیرستان نمونه‌دولتی در راور

راور ـ خبرنگار اطلاعات: شورای آموزش و پرورش شهرستان راور تشکیل جلسه داد.

در این نشست محمدرضا شریفی فرماندار و رئیس شورای آموزش و پرورش راور با اشاره به وقوع زمین‌لرزه‌های اخیر در شهرستان، ضرورت بر مقاوم‌سازی ساختمان‌ها به ویژه در بخش مراکز آموزشی تأکید کرد و گفت: در حال حاضر زلزله تهدید جدی برای شهرستان راور است و باید در زمینه مقاوم‌سازی خانه‌های مسکونی فرهنگ‌سازی شود. وی برآورد اولیه میزان خسارات را ۸۵میلیارد ریال اعلام کرد. شریفی همچنین از تخصیص اعتبار برای بازسازی ساخت دو مرکز آموزشی در شهرستان خبر داد و با اشاره به کمبود فضاهای آموزشی گفت: مجوز ساخت دو دبیرستان نمونه‌دولتی پسرانه و دخترانه در راور با سهمیه جمعاً ۱۸۰ دانش‌آموز از استان کرمان اخذ شده است.

در ادامه علی‌آبادی رئیس آموزش و پرورش راور اعلام کرد: تاکنون ۲۵ واحد آموزشی در قالب ۲۱۲ کلاس برای اسکان مسافران نوروزی تجهیز شده است. وی همچنین از تخریب و بازسازی پنج واحد آموزشی در شهرستان و تهیه نقشه ساخت یک کانال بتنی و ایجاد استخر در اردوگاه نبی‌اکرم(ص) خبر داد.

خدمات‌رسانی ۴۰ پزشک در تعطیلات نوروز

ساوه ـ خبرنگار اطلاعات: ۴۰ پزشک کشیک تعطیلات نوروز در مراکز درمانی ساوه خدمات‌رسانی می‌کنند.

حبیب رضایی رئیس شبکه بهداشت و درمان ساوه با اعلام این خبر افزود: مردم نگران کمبود پزشکان و خدمات در مراکز درمان این شهرستان نباشند.

او ادامه داد: فعالیت بیمارستان‌های شهید مدرس و ۱۷ شهریور و دیگر درمانگاه‌های ساوه به صورت روال عادی همانند روزهای دیگر خواهد بود. وی اضافه کرد: همچنین شش درمانگاه خصوصی و دو داروخانه شبانه‌روزی در سطح شهرستان ساوه تعطیلات فعال است. او افزود: مرکز حوادث و فوریت‌های پزشکی ساوه نیز با شش پایگاه فعال، اتاق پیام و هشت دستگاه آمبولانس آماده ارائه خدمات احتمالی است.

اجرای طرح بسیج سلامت نوروزی در آباده

آباده ـ خبرنگار اطلاعات: همزمان با فرا رسیدن تعطیلات نوروز و آغاز مسافرت‌ها نظارت بیشتر و گسترده‌تری بر مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و اماکن عمومی آباده انجام می‌گیرد.

کارشناس مسئول بهداشت محیط و حرفه‌ای آباده با بیان این مطلب افزود: طرح بسیج سلامت نوروزی که از اول اسفند در آباده آغاز شد، به مدت ۴۵ روز ادامه خواهد داشت.

قدرت‌الله منصوری اضافه کرد: این طرح به صورت شیفت در گردش و توسط پرسنل بهداشت محیط و حرفه‌ای آباده صورت می‌گیرد.

اجرای طرح ملی داناب در قزوین کلید خورد

قزوین ـ خبرنگار اطلاعات: مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای قزوین گفت: برای اصلاح الگوی مصرف و مدیریت منابع آب، طرح ملی دانش‌آموزی نجات آب در این شهر آغاز شد.

کیومرث دانشجو گفت: کشور ما با ۲۵۰ میلیمتر بارندگی از مناطق خشک و نیمه خشک محسوب می‌شود که با توجه به افزایش جمعیت و توسعه صنعت و کشاورزی با محدودیت منابع آب در استان مواجه هستیم.

وی افزود: بسیاری از دشت‌های کشور در حال قرار گرفتن در محدوده ممنوعه هستند و به دلیل افت آب‌های زیرزمینی در صورت تداوم این روند در دهه آینده با مشکلات جدی مواجه خواهیم شد.

وی گفت: منابع آب‌های زیرزمینی به دلیل اضافه برداشت‌ها و اُفت آب‌های زیرزمینی و رعایت نکردن الگوی کشت مناسب، در معرض تهدید قرار گرفته‌اند که این امر، تأمین آب مناسب و کافی را در بخش‌های مختلف با چالش مواجه خواهد کرد، به همین منظور برای جبران آن باید اقدامات بنیادین و ریشه‌ای از جمله فرهنگ‌سازی و آموزش برای نهادینه کردن مدیریت مصرف آب، صورت گیرد.

افزایش پروازهای فرودگاه ساری در نوروز

ساری ـ خبرنگار اطلاعات: مدیرکل فرودگاه‌های مازندران از افزایش پروازهای مسیر ساری ـ مشهد و ساری ـ شیراز در نوروز خبر داد.

مشاء زمینی افزود: نوروز ۹۱، شش پرواز ساری ـ مشهد و بالعکس و چهار پرواز ساری ـ شیراز و بالعکس به پروازهای فرودگاه ساری اضافه می‌شود.

بهره‌برداری از نخستین توربین بادی در اصفهان

اصفهان ـ خبرنگار اطلاعات: نخستین توربین بادی با مشارکت شهرداری اصفهان و شرکت برق منطقه‌ای استان اصفهان در کوه صفه به بهره‌برداری رسید.

مهندس فلاحتیان مدیرکل شرکت برق منطقه‌ای اصفهان در این مراسم با اشاره به این‌که امسال ۷۰۶ میلیارد تومان پروژه را آماده بهره برداری کردیم که این رقم دو برابر بودجه عمرانی کل استان است، افزود: ویژگی استان اصفهان این است که بیش از ۶۰ درصد برق تولیدی در صنعت و ۲۰ درصد آن به مصرف خانگی می‌رسد در صورتی که در استان‌های دیگر این رقم در مصارف خانگی بیشتر است.

به گفته وی، ظرفیت ایجاد ۳۰۰۰ مگاوات نیروگاه بادی را داریم و با این‌که توانمندی و ظرفیت بسیاری در حوزه انرژی خورشیدی داریم اما هنوز کار بزرگ و شاخص نه در سطح ملی و نه در استان انجام نشده است.

وی با اشاره به این‌که در دو سال گذشته مجوز راه‌اندازی ۱۰۰۰ مگاوات ظرفیت نیروگاهی پراکنده در استان اصفهان برای بخش خصوصی صادر کرده‌ایم، اضافه کرد: پرداختن به اجرای طرح پراکنده کردن نیروگاه از نظر زیست‌محیطی بسیار مورد توجه بوده است.

فلاحتیان با تأکید بر این که برق تولید شده در نیروگاه‌های خورشیدی گرانتر از برق‌های تولیدی در نیروگاه‌های فسیلی است، گفت: اما انرژی تولید شده در نیروگاه‌های بادی و خورشیدی پاک است و هیچ تبعاتی ندارد.

به گفته او، با مشارکت شهرداری اصفهان و شرکت برق منطقه‌ای استان اصفهان و انعقاد تفاهمنامه‌ای نخستین توربین بادی اصفهان در کوه صفه به بهره‌برداری رسید که تامین زمین مورد نیاز و ساخت فونداسیون اصلی بر عهده شهرداری قرار گرفت و ما نیز تجهیزات آن را فراهم کردیم که این تعامل مبارک و حرکت نمادین برای تشویق سرمایه‌گذاران بخش خصوصی است که نشان دهیم اجرای این طرح‌ها امکان‌پذیر است.

در این آیین بلندترین پرچم کشور به طول ۵۵ متر روبروی باغ گل‌ها به اهتزاز درآمد. همچنین آیین آغاز تعریض پل بزرگمهر و افتتاح نخستین رصدخانه شهر اصفهان از دیگر طرح‌هایی بود که با حضور مسؤلان در شهر برگزار شد.

تأیید ۲۵ اثر صنایع دستی گلستان

آق‌قلا ـ خبرنگار اطلاعات: با توجه به داوری منطقه‌ای محصولات صنایع‌دستی برای تأیید و ورود به داوری نهایی یونسکو، ۲۵ اثر صنایع دستی گلستان تأیید شد.

رضا پورمهدی، معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری گلستان با اشاره به این که این داوری با حضور کارشناسان صنایع‌دستی کشور در شیراز برگزار شد، افزود: از ۳۲ اثر صنایع‌دستی شرکت داده شده از گلستان، ۲۵ اثر در رشته‌های گلیم‌بافی، پلاس‌بافی، زیورآلات ترکمن، ساز کتول، نمدمالی، خراطی، تراش‌سنگ، سوزن‌دوزی شاهکوه گلدوزی، سوزن دوزی بلوچ، جاجیم‌بافی و سوزن‌دوزی ترکمن تأیید شدند و به مرحله داوری نهایی راه یافتند.

وی همچنین اشاره کرد: ۱۵ هنرمند برای خلق این ۲۵ اثر صنایع‌دستی همت گماردند و محصولات صنایع‌دستی خود را ارائه دادند. پورمهدی افزود: در این داوری هشت استان و ۲۳۵ اثر شرکت داده شده بود.

وی همچنین یادآور شد: نشان مرغوبیت صنایع دستی یونسکو هر دو سال یک بار به آثاری تعلق می‌گیرد که بر اساس معیارهای تعریف شده تولید می‌شوند؛ محصولی که موفق به دریافت این نشان می‌شود از بالاترین سطح مرغوبیت در صنایع دستی برخوردار است.

او با اشاره به شش معیار ارزیابی آثار صنایع دستی برای دریافت مهر اصالت گفت: هیأتی از متخصصان بین‌المللی در یونسکو محصولات را بر اساس مرغوبیت، اصالت، نوآوری، قابلیت بازاریابی، احترام به محیط‌زیست و مسئولیت اجتماعی بررسی می‌کنند.

پورمهدی اضافه کرد: با توجه به موارد دقیق و سختگیرانه در ارزیابی صنایع دستی، هر محصولی که به وسیله این نشان تصدیق شود، از مزیت‌های دریافت گواهی مرغوبیت، آموزش و ظرفیت‌سازی، برپایی نمایشگاه و ابزار ارتباطی و تبلیغاتی بهره‌مند می‌شود.

وی تأکید کرد: با توجه به این که بخش صنایع دستی نقش مهمی در توسعه اقتصاد محلی و فقرزدایی ایفا می‌کند، هدف این برنامه ایجاد معاشی پایدار برای سازندگان صنایع دستی، از طریق تأمین بازارهای جدید است.

معاون صنایع‌دستی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان گلستان در پایان افزود: این امر با ایجاد شبکه توسعه یافته‌ای از سازندگان صنایع‌دستی و خریداران از جمله بخش اعظم بازار، با برگزاری نمایشگاه‌ها و بازارهای تجاری امکانپذیر می‌شود.

آغاز طرح راهداری نوروزی در محورهای ارتباطی استان قزوین

قزوین ـ خبرنگار اطلاعات: مدیرکل راه و ترابری قزوین از آغاز طرح راهداری نوروزی در محورهای ارتباطی این استان خبر داد.

محمدامین نصراللهی‌زاده گفت: موقعیت استراتژیک محورهای ارتباطی استان قزوین در بخش حمل کالا و مسافر به خصوص در روزهای خاص از جمله عید نوروز، لزوم توجه و مراقبت از راه‌های این استان را دو چندان کرده است.

وی با تأکید بر این که هنوز فصل سرما، کولاک و بارش‌های زمستانی در برخی از مناطق استان ادامه دارد، افزود: موج سرما و کولاک امسال موجب شد اداره کل راه و ترابری برای بازگشایی جاده‌ها مجبور به استفاده از ۱۴ هزار تن نمک خالص و ۶۰ هزار تن ماسه شود.

نصراللهی زاده ادامه داد: استفاده از نمک در سطح جاده‌ها علاوه بر از بین بردن سطح روکش آسفالت، موجب تخریب و خسارت به بتن پل‌ها، تاسیسات و تجهیزات جانبی می‌شود.

وی گفت: در روزهای گذشته اداره کل راه و ترابری قزوین عملیات لکه‌گیری، تعویض تابلوهای صدمه دیده و تعویض گاردریل‌های حاشیه تمام راه‌ها را آغاز کرده است. او گفت: در طرح راهداری نوروزی امسال که تا ۲۰ فروردین ادامه دارد، ۲۴ گروه راهداری به استعداد ۲۸۹ نفر با استفاده از ۱۷۷ دستگاه ماشین‌آلات، ضمن نظارت بر تردد ایمن مسافران در جاده‌ها و جمع‌آوری صحنه سوانح رانندگی، در صورت لزوم محورهای ارتباطی را بازگشایی و به مسافران امدادرسانی خواهد کرد.

خط ارتباطی اطلاعات با مردم

۲ تا ۷ بعدازظهر بجز پنجشنبه و تعطیلات

ایمیل خط ارتباطی: ertebat@ettelaat.com

از خوانندگان محترم شهرستانی تقاضا دارد در پیام های خود، نام شهرستان مربوطه را ذکر کنند

بقیه از صفحه ۱۳

برای تبدیل حساب سپرده‌گذاری ضرر کردم

از ۱۷ سال پیش مشتری بانک سپه هستم که برای تبدیل حساب سپرده‌گذاری بلندمدت ۵ ساله به حساب جدید با سود بیشتر، حدود ۲۵۰ هزار تومان ضرر کردم. آیا این بانک در ماه پایانی سال می‌خواهد به مشتریانش عیدی بدهد؟!

مشتری بانک

چاپ سخنان استاد الهی قمشه‌ای

از چاپ پرسش و پاسخ با استاد الهی قمشه‌ای در روزنامه اطلاعات متشکرم و امیدوارم نوشته و مصاحبه‌های بیشتری با ایشان چاپ شود.

از علاقه‌مندان آثار استاد الهی قمشه‌ای

عیدی کارگران را در بوق و کرنا نکنند

برخی روزنامه‌ها عیدی کارگران را در بوق و کرنا می‌کنند که چرا از عیدی کارمندان بیشتر است.

در پاسخ باید گفت کارمندان از حق جذب کارانه، فوق‌العاده شغل، پاداش یک و نیم برابری و بعضی شرکت‌ها و سازمان‌ها برخوردارند که به کارگران تعلق نمی‌گیرد. بنابراین، در صورتی عیدی کارگران و کارمندان باید یکسان شود که به یک اندازه هم از مزایا و تسهیلات یاد شده، بهره‌مند گردند.

خانم عسگری

تأخیر در پرداخت حقوق رفتگران شهرداری

علیرغم نزدیکی سال نو و هزینه‌های آن، متأسفانه پرداخت حقوق رفتگران زحمتکش شهرداری شوشتر از ۶ ماه قبل به تعویق افتاده است و جا دارد در مورد پرداخت آن، تسریع شود.

شوشتر ـ از اهالی

پرتقال‌ها از درون گندیده بود

از بازار روز واقع در فاز ۶ شهرک غرب یک کیسه توری محتوی ۸ کیلوگرم پرتقال تامسون شمال را کیلویی ۱۴۰۰ تومان خریدم که هر ۳ عدد آن حدود یک کیلوگرم وزن داشت.

اما وقتی خواستیم آن را در منزل مصرف کنیم، متوجه شدیم که پرتقال‌ها از وسط گندیده و تلخ مزه شده است.

از پرتقال‌های گندیده عکس هم گرفته‌ام تا در صورت نیاز به مسئولان ذی‌ربط تقدیم کنم! آیا آنان این‌گونه می‌خواهند میوه شب عید مردم را تأمین کنند؟

از ساکنان شهرک غرب

اتوبان قزوین ـ زنجان نیازمند مرمت است

وضعیت اتوبان قزوین ـ زنجان اسف‌بار و خطرناک است. چاله‌های زیادی در این اتوبان وجود دارد که به خصوص در تاریکی رانندگان را دچار مشکل می‌کند و احتمال وقوع تصادفات را به وجود می‌آورد.

اداره راه زنجان در پاسخ به درخواست مردم برای مرمت اتوبان می‌گوید که تعمیر اتوبان به عهده این سازمان نیست. پس چه ارگانی مسئول رسیدگی به این وضعیت است؟ برای حفظ جان مسافران نوروزی فکری به حال مرمت اتوبان قزوین ـ زنجان کنید.

احمد محمدی از زنجان

مسئولان بانک مرکزی بخوانند

متاسفانه برخی بانک‌های خصوصی از مردم سود اضافه می‌گیرند که جا دارد بانک مرکزی در این باره پیگیری کند و پاسخگوی مردم باشد.

افتخاری از تهران

چرا سهام بانک سامان وارد بورس نشده

به چه دلیل سهام بانک سامان که بانکی معتبر است هنوز در بورس وارد نشده است. لطفاً موضوع را پیگیری کنید و پاسخ دهید.

خانم پرنیا از تهران

صداوسیما از آقای فرهادی یاد بگیرد

کسب جایزه جهانی اسکار توسط اصغر فرهادی برای ساخت فیلم جدایی نادر از سیمین باعث افتخار همه ایرانیان است. داستان فیلم، اتفاقات بین یک زن و شوهر و اطرافیان آنها را در عین سادگی و با کمترین هزینه به نمایش می‌گذارد. آیا وقت آن نرسیده است که گردانندگان صداوسیما در کار ساخت فیلم‌ها و سریال‌های خود تجدیدنظر کنند؟ فیلم‌های تاریخی با هزینه‌های نجومی ساخته می‌شود و هیچ کارایی ندارد جز این که جیب دست‌اندرکاران فیلم را پر از پول می‌کند.

محسنی از تهران

به داد بازنشستگان ذوب‌آهن برسید

چند ماهی است کانون بازنشستگان ذوب‌آهن اعلام ورشکستگی کرده است و حقوق بازنشستگان خود را به درستی نمی‌دهد. ما بازنشستگان منبع درآمد دیگری نداریم و هر چند ماه یکبار حقوق می‌گیریم. لطفاً چاره‌ای بیندیشید.

عطایی از زرین‌شهر

چرا در رستوران‌ها «لژ خانوادگی» وجود ندارد؟

قبل از انقلاب در بیشتر رستوران‌ها قسمت جداگانه‌ای برای استفاده خانواده وجود داشت تحت عنوان «لژ خانوادگی» یا «سالن خانوادگی» خوب است مورد توجه رستوران‌ها قرار گیرد.

یک شهروند

تشکر از شرکت ملی گاز

پیام‌هایی که اخیراً شرکت ملی گاز درباره استفاده از وسایل گرمازا از رسانه رادیو پخش می‌کند بسیار مفید و آموزنده است. جا دارد به خاطر این اقدام شرکت گاز تشکر کنم.

اقدسی از تهران

قابل توجه سازمان نظام‌وظیفه

سازمان نظام وظیفه قوانین جدیدی درباره معافیت مشمولین تصویب کرده است. به نظر می‌رسد در وضع این قوانین همه اقشار در نظر گرفته شده‌اند به جز خانواده‌هایی که سرپرست خانوار آنان کهنسال و سالمند هستند. چرا نباید تک فرزندان ذکور افراد بالای ۶۰ سال مشمول معافیت سربازی شوند و موجبات رفاه خانواده خود را فراهم کنند؟ و چرا قوانین افراد سالمند را در نظر نمی‌گیرد؟

یک مادر نگران از رشت

سطح کیفی دانشگاه‌ها تنزل یافته

دانشگاه‌ها متاسفانه از نظر سطح کیفی بسیار تنزل یافته‌اند.

به دانشگاه صنعتی شریف که سری بزنید، می‌بینید بر در و دیوار اطراف آن، آگهی‌هایی چسبانده‌اند با عنوان‌های «پایان‌نامه با قیمت مناسب»، «پایان‌نامه آماده تقدیم است» و همچنین «مشاور شما در امور پایان‌نامه» وقتی دانشگاه صنعتی شریف اینگونه باشد اوضاع سایر دانشگاه‌ها معلوم نیست چگونه باشد؟

یک شهروند از تهران

سازمان بازنشستگی موضع خود را روشن کند

حالا که سازمان بازنشستگی کشوری از انجام تعهداتش درباره پرداخت مطالبات بازنشستگان ناتوان است، لااقل با صدور اطلاعیه‌ای این موضوع را به اطلاع همگان برساند و منبعد از اعلام هر نوع خبر درباره پرداخت این مطالبات در فلان تاریخ خودداری کند چرا که این کار بجز تشویق کسبه و اصناف به افزایش قیمت‌هایشان نتیجه‌ای ندارد و وعده‌ها هم بی‌اساس از آب درمی‌آید.

فریدونکنار (مازندران) ـ عیسی ودادی گرگری

مقایسه آزادی زندانیان مالی و جرایم خشن

چرا آزادی زندانیان مالی و به خصوص زندانیان مهریه اینقدر به سختی انجام می‌گیرد. اما خلافکاران و چاقوکشان و سارقان پس از مدت کوتاهی تحمل حبس، آزاد می‌شوند و اغلب پس از کوتاه زمانی به جرایم شان ادامه می‌دهند.

ضمناً بسیاری از زندانیان مالی را افراد تحصیلکرده تشکیل می‌دهند که به دلیل خطاهای جزیی و ناخواسته، به زندان افتاده‌اند.

تلفن به خط ارتباطی

بودجه شهرداری افزایش یابد

باتوجه به عملکرد بسیار خوب شهرداری تهران در عمران و آبادانی این شهر، جا دارد شورای اسلامی شهر تهران اعتبارات شهرداری را تا سر حد امکان اضافه کند تا تهران نیز از امکانات و تسهیلات شهرهای مدرن جهان بهره‌مند شود.

علیرضا احمدی

نوروز ، دامنه‌های سبلان دیدنی است

اردبیل ـ خبرنگار اطلاعات: استان اردبیل خود را برای پذیرایی از میهمانان نوروزی آماده می‌کند. این استان در شمال غرب ایران قرار دارد و با استان‌های آذربایجان شرقی، زنجان و گیلان همسایه است و حدود ۲۸۳ کیلومتر مرز مشترک با جمهوری آذربایجان دارد.

استان اردبیل به دلیل داشتن اقلیم بی نظیر و آب و هوایی استثنایی از دیر باز و در طول تاریخ مسکن انسان‌ها و مهد تمدن‌ها و فرهنگ‌های مترقی بوده است.

وجود بیش از ۱۵۰۰ اثر تاریخی به صورت محوطه‌ها، تپه‌ها، پل‌ها، بناها و قلعه‌ها در جای جای استان از جمله محوطه تاریخی پیر از میان در مشکین شهر و گیلوان در شاهرود خلخال، تپه تاریخی نادر اصلاندوز و آناهیتا در سرعین، پل پردیس در کوثر و هفت چشمه در اردبیل، بقاع شیخ صفی الدین اردبیلی و شیخ جبرائیل و مجموعه بزرگ بازار تاریخی اردبیل و قلعه‌های اولتان در پارس‌آباد، قهقهه در مشکین شهر و قیزقلعه در بیله سوار موید این امر است.

جاذبه‌های طبیعی

جاذبه‌های متنوع طبیعی از جمله وجود بیش از ۱۱۰ چشمه آبگرم و سرد معدنی در شهرهای سرعین، مشکین‌شهر، نیر و کوثر، استان اردبیل را به عنوان مهمترین کانون آب‌های معدنی و درمانی کشور و سرزمین چشمه‌های بهشتی معروف کرده است؛ وجود کوه‌ها و دره‌های شگرف و زیبا همچون کوه اسطوره‌ای و مقدس سبلان، دومین کوه مرتفع ایران، کوه آق داغ گونه‌های متنوع گیاهی و جانوری و مناطق حفاظت شده و شکار ممنوع و دره اعجاب‌انگیز شیروان دره سی، رودهای پر آب و همیشه جاری ارس، قزل اوزن، دره رود، قره سو و بالغلو و دریاچه‌های زیبای شورابیل، نئور، سبلان و دشت‌های پر محصول و فراخ اردبیل از جاذبه‌های طبیعی اردبیل است.

همچنین عسل سبلان و حلوای سیاه اردبیل به عنوان سوغات اردبیل کام مسافران را شیرین می‌کند.

۵ میلیون گردشگر

براساس آمار اعلام شده سالانه ۵ میلیون و ۲۰۰ هزار نفر گردشگر داخلی و نزدیک به ۳۵ هزار نفر گردشگر خارجی از جاذبه‌های تاریخی و طبیعی این استان بهره‌مند می‌شوند.

آبگرم‌های معدنی با خاصیت درمانی و شفابخش در مناطق مختلف این استان به ویژه در شهر سرعین همراه با آب و هوای خنک، محیطی دلچسب برای گردشگران به وجود آورده است و هر سال هزاران نفر گردشگر را بسوی خود جذب می‌کند.

آبگرم‌های قوتورسویی و شابیل و قینرجه صخره‌های محراب داشی (سنگ محراب) و تالاب‌های ات گلی، قره گل، طاووس گلی و نعمت گلی از دیگر جاذبه‌های زیبای سبلان هستند.

پیست اسکی آلوارس در دامنه کوه سبلان هم مکان مناسبی برای توسعه ورزش‌های زمستانی و جذب گردشگران در فصول سرد سال به استان اردبیل است.

این پیست دارای تله سی یژ است که اقامتگاه‌های آن در حال توسعه و تجهیز بوده و امکانات ورزشی و تفریحی هم در آنجا مهیا است.

دریاچه نئور

یکی دیگر از مناظر گردشگری استان اردبیل دامنه‌های رنگارنگ رشته کوه باغرو است که حدود ۳۵ کیلومتری جنوب شرق اردبیل دریاچه‌ای زیبا موسوم به «نئور» را در خود جای داده است که مجموعه‌ای شگفت از طبیعت است.

این دریاچه با حدود ۲۷۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا از زیبایی و تنوع منحصر به فرد زیستی برخوردار است و یکی از لذیذترین ماهیان جهان موسوم به قزل‌آلای رنگین کمان در این دریاچه پرورش می‌یابد.

جنگل فندقلو

تفرجگاه جنگلی فندقلو از دیگر مناظر دل‌انگیز طبیعی استان اردبیل است.

جنگل فندقلو در ۱۰ کیلومتری جنوب شرق شهرستان نمین با مناظر دل‌انگیز طبیعی هر سال پذیرای ده‌ها هزار نفر از گردشگران است.

در این جنگل گونه‌هایی از درختان به همراه گیاهان متنوع، ترکیب زیبایی از جنگل و مرتع را به وجود آورده‌اند.

آن سوی جنگل فندقلو گردنه سرسبز و زیبای حیران در جاده اردبیل به آستارا به فاصله کمی از دریای خزر هر بیننده را متحیر می‌کند.

فاصله هوایی شهر ساحلی آستارا در منتهی الیه جنوب غرب دریای خزر با شهر اردبیل بیش از ۴۰ کیلومتر نیست اما از پیچ و خم‌های حیران به سمت اردبیل بالا می‌رویم، خنکی هوا جان تازه‌ای می‌دهد.

سرسبزی و زیبایی‌های مراتع و جنگل‌های انبوه واقع در کوه‌های بلند و دره‌های عمیق این منطقه هر نقاش و هنرمندی را در این هنرنمایی خالق هستی به شگفتی وا می‌دارد.

بقعه شیخ صفی‌الدین

بین آثار باستانی استان مجموعه بقعه شیخ صفی‌الدین اردبیلی از موقعیت خاصی برخوردار است.

این مجموعه بسیار نفیس و با ارزش که در نوع خود مجموعه‌ای بی نظیر محسوب می‌شود، قسمت‌های مختلف از قبیل چینی خانه، جنت سرا، خانقاه، چله خانه، شهیدگاه، چراغ خانه و حرمخانه را در خود جای داده است.

بقعه شیخ جبرائیل در روستای کلخوران، مجموعه بازار تاریخی و مسجد جمعه در اردبیل، مقبره شیخ حیدر و قلاع قهقهه، دیو و کهنه در مشکین شهر، قیز قلعه سی و شاه تپه در گرمی، هفت تپه در خلخال، ویرانه آتشکده ساسانیان در قریه آتشگاه، امامزاده صالح(ع)، قیز امامزاده سی، برج شاطر کندی در روستای صومعه در اردبیل و مقبره شیخ بدرالدین و آتشکده ساق دره در نمین از دیگر آثار باستانی این استان به شمار می‌روند.

سرعین و آب‌های گرم معدنی

یکی از جاذبه‌های مهم استان اردبیل آب‌های گرم متعدد در نقاط مختلف آن است.

آب‌های گرم سرعین، سردابه، بیله درق، خلخال سویی، قوتورسویی، بوشلی و قینرجه از مهمترین آنها محسوب می‌شود.

شهر سیاحتی سرعین که در ۵۲ کیلومتری غرب اردبیل و دامنه‌های خنک و سرسبز کوه سبلان واقع است، آب‌های گرم این شهر هر کدام با خواص شیمیایی، درمانی و درجه حرارت متفاوت یکی از عوامل مهم در جذب گردشگر به منطقه است.

دریاچه شورابیل

مجتمع تفریحی کوثر یکی دیگر از جاذبه‌های اردبیل است که در دو کیلومتری جنوب غرب شهر اردبیل و در کنار دریاچه زیبای شورابیل ساخته شده است.

دریاچه شورابیل دارای امکانات تفریحی، ورزشی و فرهنگی قابل توجهی است که قایقرانی، جاده تندرستی و هتل‌های زیبا، شهربازی و رستوران وسط دریاچه از آن جمله است.

سوغات و صنایع دستی

سرشیر، حلوای سیاه، عسل، تخمه آفتابگردان، آبنبات و شیرینی‌های محلی از مهمترین سوغات اردبیل محسوب می‌شود

گلیم، شال، جاجیم،ورنی، مسند، سفالگری، صنایع چوب مانند معرق، منبت و خراطی، مصنوعات چرمی و قالیبافی و نمدبافی جزو صنایع دستی استان است.

میهمانان نوروزی استان اردبیل با توجه به وجود بیش از ۲۰۰ واحد اقامتی اعم از هتل، هتل آپارتمان و میهمانپذیر و متل و همچنین بیش از ۱۵۰ مجتمع خدماتی رفاهی و پذیرایی بین راهی امکانات و فضاهای فرهنگی ورزشی و تفریحی از جمله موزه، کتابخانه، ورزشگاه‌های مناسب و اماکن مقدسه تاریخی مشکلی نخواهند داشت و ستاد تسهیلات نوروزی برای پذیرایی از میهمانان نوروزی در تمام نقاط این استان آمادگی کامل دارد.

۲۰ روستای نمونه گردشگری یزد در انتظار مسافران نوروزی

یزد ـ خبرنگار اطلاعات: ۲۰ روستای نمونه گردشگری استان یزد آماده استقبال از میهمانان نوروز ۹۱ هستند.

رضایی، مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان یزد با بیان این مطلب افزود: استان یزد تمهیدات لازم را برای پذیرایی از مسافران نوروزی در این روستاها اندیشیده است.

وی گفت: هماهنگی‌های لازم با فرمانداران، بخشداران، دهیاران و سایر مسئولان شهرستان‌ها انجام شده و در طول مسیرهای منتهی به یزد، استراحتگاه‌هایی برای مسافران نوروزی در نظر گرفته شده است.

او با بیان این که تمام تمهیدات لازم نیز برای پذیرایی از ۶ میلیون مسافر نوروزی در یزد فراهم شده است و مجموعه گردشگری استان یزد آماده خدمات‌رسانی به مهمانان هستند، افزود: در تعطیلات نوروز ۵۷ هزار و ۳۰۰ نفر هر روز در هتل‌ها، مهمانپذیرها، مدارس، هتل آپارتمان‌ها، کمپ‌ها و پارک‌ها اسکان داده خواهند شد.

وی افزود: امسال ۴۰۰ مدرسه بیش از ۲۴ هزار میهمان نوروزی را در خود اسکان خواهند داد و امکانات رفاهی توسط آموزش و پرورش با همکاری میراث فرهنگی در مدارس مستقر خواهد شد.

اما گذشته از بحث اسکان و گردشگری، بازار یزد نیز آماده و مهیای پذیرایی از میهمانان نوروزی است و مسئولان اعلام کرده‌اند که مردم یزد و مسافران هیچ نگرانی از بابت بازار نداشته باشند.او در ادامه از وجود بیش از ۶۵۰۰ اثر تاریخی و جاذبه گردشگری در نقاط مختلف استان یزد خبر داد و افزود:از مهمترین جاذبه‌های تاریخی یزد می‌توان به مسجدجامع، مجموعه امیرچقماق، بافت تاریخی یزد، زندان اسکندر، بازارخان، موزه آب و باغ دولت‌آباد اشاره کرد.رضایی همچنین از اجرای برنامه‌های متنوع فرهنگی در استان یزد خبر داد و افزود: ۲۲۰ جشن و جشنواره در شهرهای مختلف استان برای گردشگران نوروزی اجرا خواهد شد.او با اشاره به این که ۱۹ موزه استان یزد نیز در این ایام آماده میزبانی از میهمانان نوروزی هستند، افزود: از جمله این موزه‌ها موزه آب و آیینه، موزه آب، موزه مردم‌شناسی اردکان، موزه میبد، موزه تفت و موزه اسناد هستند.

رضایی افزود: در آستانه عید نوروز بیش از ۱۰۰ سفره هفت‌سین در نقاط مختلف شهر یزد و سایر شهرستان‌های استان گسترده خواهد شد.همچنین نمایشگاه‌های صنایع دستی در سراسر استان یزد در کنار آثار تاریخی، در مسیر گردشگران و در نقاط پرتردد شهرستان‌ها دایر خواهد شد.

اخبار کوتاه شهرستان

کمک ۲۰۰ میلیون ریالی استاندار مازندران به جشن نیکوکاری

ساری ـ خبرنگار اطلاعات: استاندار مازندران برای کمک به نیازمندان با شرکت در جشن نیکوکاری مبلغ ۲۰۰ میلیون ریال اهدا کرد.طاهایی با تأکید بر فرمایش پیامبران و ائمه معصومین(ع) در راستای کمک به همنوعان گفت: کمک کردن به نیازمندان جامعه از وظایف همه ما مسلمانان است و هرکس در حد توان و بضاعت خود می‌تواند در این کار خیر و خداپسندانه مشارکت کند تا در آستانه سال نو لبخند را بر لبان ایتام و نیازمندان بنشانیم تا آنها نیز در شادی‌هایمان شریک باشند.

جشنواره استانی نوروزخوانی در بهشهر برگزار شد

بهشهر ـ خبرنگار اطلاعات: جشنواره نوروزخوانی با هدف حفظ سنت‌های بومی توسط ده‌ها تن از نوروزخوانان شهرهای مازندران در سطح معابر و مدارس بهشهر برگزار شد.در این جشنواره شاد ابتدا نوروزخوان‌های استان به صورت گروهی و دستجمعی با لباس‌های بومی و محلی و ذکر متن‌ها و مضامین و اشعار وصف طبیعت و بهار تا پارک ملت نوروزخوانی و سپس در سطح خیابان‌ها و برخی مدارس بهشهر گردش کردند و با سروده‌های زیبا فرا رسیدن بهار و عید نوروز را به مردم کوچه و بازار مژده دادند.نکته قابل توجه این که هنگام گشت‌زنی در معابر مشایعت‌کنندگان و مردم کوچه و بازار به وجده آمده، با خوشحالی و تهیه عکس و فیلم، برخی نیز به رسم زمان‌های گذشته با دادن هدایا از این نوروزخوان‌ها استقبال کردند.

برپایی نمایشگاه آثار چهارمین جشنواره بین‌المللی هنرهای تجسمی در اسفراین

اسفراین ـ خبرنگار اطلاعات: آثار چهارمین جشنواره بین‌المللی هنرهای تجسمی فجر در سالن نمایشگاه مجموعه فرهنگی و هنری شهید ایل‌بیگی اسفراین به نمایش درآمد. رئیس اداره فرهنگ وارشاد اسلامی اسفراین در مراسم گشایش این نمایشگاه گفت: آثار چهارمین جشنواره بین‌المللی هنرهای تجسمی فجر در بخش‌های تصویرسازی، عکاسی، خوشنویسی و نقاشی ایرانی به مدت ۱۰ روز به نمایش گذاشته شده است.

وی گفت: در این نمایشگاه ۴۱ تابلو از آثار جشنواره به نمایش گذاشته شده و تا ۲۸ اسفند پذیرای علاقه‌مندان است.حسین هلاکوئی گفت: ۴۲ اثر دیگر نیز فروردین ۹۱ در همین مکان به نمایش گذاشته خواهد شد تا علاقه‌مندان و هنرمندان بتوانند از این آثار هنری دیدن کنند.

عرضه ۲۶ هزار قطعه ماهی قرمز به بازار ساوه

ساوه ـ خبرنگار اطلاعات: در آستانه سال نو ۲۶۰ هزار قطعه ماهی قرمز در ساوه تولید و به بازار عرضه شد.

علیرضا غفاری مسئول شیلات جهاد کشاورزی ساوه با بیان این مطلب، افزود: از این میزان، ۸۰ هزار قطعه در چهار واحد تکثیر ماهی در این شهرستان تولید شد و بقیه از تهران به ساوه وارد شده است.

وی گفت: امسال ۳ میلیون و ۳۳۲ هزار قطعه ماهی زینتی و آکواریومی در این شهرستان تولید و به شهرهای اطراف ساوه صادر شد.

وی، مولی بالن، اسکار، گلد، فیش، گوپی و گوپی دم شیری را از جمله ماهی‌های آکواریمی نام برد.

اعزام ۱۷ هزار نفر به مناطق عملیاتی جنوب کشور

ارومیه ـ خبرنگاراطلاعات: ۱۷ هزارنفر از قشرهای مختلف مردم آذربایجان‌غربی از ۲۶ اسفند تا ۱۳ فروردین سال ۹۱ در قالب کاروان‌های راهیان نوربه مناطق عملیاتی جنوب اعزام می‌شوند.

سردار محمدیوسف شاکری فرمانده سپاه شهدای ارومیه این خبر را اعلام کرد و افزود: در شش ماه گذشته ۳۰ هزار نفر از دانش‌آموزان مقطع دبیرستان استان به مناطق عملیاتی جنوب کشور اعزام شدند.

او گفت: برای اعزام بقیه دانش‌آموزان با مشکل اعتباری مواجه هستیم.وی اضافه کرد: اگر اعتبار مورد نیاز از سوی وزارت کشور تامین شود کل سهم استان محقق خواهد شد.او در رابطه با ظرفیت‌های استان برای میزبانی از کاروان‌های راهیان نور گفت: متاسفانه زیرساخت‌های مناسب برای پذیرش زائر در شمال‌غرب فراهم نشده است.

وی با اشاره به این‌که بخش مهمی از جنگ در منطقه آذربایجان‌غربی اتفاق افتاده است، افزود: سرمایه‌گذاری در این بخش برای توسعه استان بسیار سودمند خواهد بود.سردار شاکری در بخش دیگری از سخنان خود، گفت: مراسم گرامیداشت یاد و خاطره شهدای بدر و خیبر در ارومیه و میاندوآب زادگاه شهید مهدی باکری برگزار شد.

برگه سبزی در آستانهٔ بهار گلعذار تقدیم به هموطنان «اصیل» و «آباد»م در شهریار:

به تاریکی عیان چو ماه تابان است اصیل‌آباد

به بزم شهریاران پرتو افشان است اصیل‌آباد
به تاریکی عیان چون ماه تابان است اصیل‌آباد
گرامین زادگاه شاعری شوریده و شیدا
به دانش‌پروری مشهور دوران است اصیل‌آباد
بود مهد ادیبان و سخن‌سنجان دانشور
بدریای ادب چون گوهر جان است اصیل‌آباد
اصالت را بود معنا بسی خوش منظر و زیبا
تفرج‌گاه نغز اهل عرفان است اصیل‌آباد
دبستان و دبیرستان و دانشگاه تهران را
در آموزش مددکار و فراخوان است اصیل‌آباد
جوانان برومندش به تقوی و عمل معروف
زن و مردش تمامی اهل قرآن است اصیل‌آباد
اصیل‌آبادیم آری سرافرازم به دینداری
به حق پروردگاه دین و ایمان است اصیل‌آباد
خدا را ای که برخورداری از این نعمت سرشار
مکن آلوده‌اش چون جای پاکان است اصیل‌آباد
از امکانات و امنیت بود محروم و در عسرت
از این رو در غم و رنج فراوان است اصیل‌آباد
به تجلیل از کیان و امت اسلامی ایران
بهین کوشنده راه شهیدان است اصیل‌آباد
ببال ای شهریار از این تنعم نیز کوشا باش
که در محدوده اقلیم نیکان است اصیل‌آباد
گرت افتد گذر بر طرف مشتاقان پندآموز
یقین در انتظار چون تو مهمان است اصیل‌آباد
فراشهر است و پر مهر است و آباد است و فرهنگش
برای رهبری الگوی ایران است اصیل‌آباد

«اکبر بغدادی»

پایان مسابقات هندبال دانش‌آموزان دوره راهنمایی استان یزد

بافق ـ خبرنگار اطلاعات: مسابقات هندبال دانش‌آموزان پسر مقطع راهنمایی استان یزد که به میزبانی آموزش و پرورش بافق در این شهرستان جریان داشت، با قهرمانی تیم میزبان به کار خود پایان داد.

ناحیه ۱ یزد عنوان نایب قهرمانی این دوره از مسابقات را به خود اختصاص داد و شهرستان صدوق نیز بر جایگاه سوم تکیه زد.این مسابقات با حضور پنج تیم و ۷۵ دانش‌آموز پسر دوره راهنمائی استان یزد به مدت سه روز در سالن کوثر مجموعه ورزشی تختی بافق برگزار شد.

در مراسمی با اهدای مدال، حکم قهرمانی و هدایایی از تیم‌های برتر این مسابقات قدردانی شد.مسئول برگزاری این مسابقات گفت: هدف از برگزاری این مسابقات، تامین و حفظ سلامت دانش‌آموزان، آمادگی جسمانی و غنی‌سازی بخشی از اوقات فراغت و تقویت روحیه همکاری و تعاون در آنها است.

محمود خواجه‌ای شناخت اعضای تیم هندبال استان برای شرکت در مسابقات کشوری را از دیگر اهداف برگزاری این مسابقات اعلام کرد و گفت: پس از اعلام نظر کمیته فنی مسابقات نفرات برتر تیم‌های شرکت‌کننده به‌عنوان تیم هندبال استان انتخاب می‌شوند و برای حضور در مسابقات کشوری که تابستان سال آینده برگزار می‌شود، آماده خواهند شد.

وی اضافه کرد: خوشبختانه مسابقات در سطح بسیار خوبی برگزار شد و دانش‌آموزان خیلی خوب و تکنیکی در میدان رقابت حاضر شدند.

نوروز و هفت سین به هم پیوند خورده‌اند

بر چهره‌ی گل، نسیم نوروز خوش است
بر طرف چمن، روی دلفروز خوش است
از دی که گذشت هرچه بگویی خوش نیست
خوش باش و مگو ز دی که امروز خوش است

«خیّام»

نوروز و هفت سین به یکدیگر پیوند خورده‌اند و هر یک یادآور دیگری است. درباره‌ی هفت سین بسیار نوشته‌اند. آنچه در پی مـــی‌آید نیز چند نکته درباره‌ی سفره هفت سین است.

در کشورهای گوناگون که فرهنگ ایرانی را پاس می‌دارند، هفت سین‌های متفاوتی پهن می‌شود. سفره هفت‌سینی که امروز بیشتر معمول است، قرار دادن هفت مورد از چیزهایی مانند: سبزه، سنجد، سیر، سماق، سرکه، سمنو و سیب در سفره است.

همچنین میوه، گل، شیرینی‌های سنتی، ماهی قرمز، سبزی خوردن، کتاب آسمانی، دیوان شاعران و آینه نیز در سفره هفت سین می‌گذارند.

* در برخی از منابع تاریخی آمده است که «هفت‌سین» نخست «هفت شین» بوده و بعدها به این نام تغییر یافته است. شمع، شیرینی، شهد (عسل)، شمشاد، شربت و شقایق با شاخه نبات، اجزای تشکیل‌دهنده سفره‌هفت شین بودند. برخی دیگر به وجود «هفت چین» در ایران پیش از اسلام باور دارند. بعدها در زمان ساسانیان هفت شین رسم متداول مردم ایران شد و شمشاد در کنار بقیه شین‌های نوروزی، به نشانی سرسبزی و جاودانگی بر سر سفره قرار گرفت.

بعد از ساسانیان، ایرانیان به هر روش سعی کردند سنت‌ها و آیین‌های باستانی خود را نیز حفظ کنند.

* درباره‌ی چیدنی‌های سرسفره هفت‌سین نیز پژوهشگران نوشته‌اند:

آینه و قرآن (نماد دانایی) در کنار اجزای دیگر برسر سفره هفت‌سین چیده می‌شود. برخی بر این باورند که سکه که نماد «دارایی» و آب که نماد «پاکی و روشنایی» است بهتر است در کنار هم قرار گیرند و سکه را درون ظرفی از آب سر سفره می‌گذارند.

سبزه؛ نماد نوزایی (تولّد دوباره)
سیب؛ نماد زیبایی و تندرستی
سمنو؛ نماد فراوانی (برکت)
سیر؛ نماد پزشکی (درمان یا طب)
سنجد؛ نماد عشق
سکه؛ نماد دارایی
سرکه؛ نماد شکیبایی و عمر
سماق؛ نماد (رنگ) طلوع خورشید
سنبل؛ نماد رنگ و زیبایی
سوسن، سبزی و سنگک هم زینت‌افزای سفره هفت‌سین می‌شوند.

امیدواریم سالی پر از جنب و جوش و برکت و خوشی همراه با موفقیت داشته باشید.

منیرالسادات موسوی

آداب سفر را بیاموزیم

سفر دو نوع است: سفر ظاهری و جسمانی که سفر از محلّ زندگی به جای دیگری است. دیگری سفر باطنی است که از پایین‌ترین مراتب انسانی تا بالاترین مراتب آسمان‌ها است.

برترین سفر، سفر باطنی است؛ زیرا اگر انسان فقط به سفر ظاهری که مسافرت کردن است فکر کند، هرگز رشد روحی و درونی پیدا نخواهد کرد و به جای بهشتی که به پهنای آسمان و زمین است، تاریکی و زندان دنیا را انتخاب کرده است.

پس باید... با سفر درونی سفر ظاهری را انتخاب کنیم. در آداب سفر از آغاز تا بازگشت با مواردی آشنا می‌شویم:

ـ مسافر پیش از سفر، قرض‌هایی را که دارد، ادا کند و اگر امانتی از کسی در دست اوست، به صاحبش بازگرداند.

ـ مال حلال برای سفر خود بردارد.

ـ در مسافرت خوش‌سخن و خوش‌اخلاق باشد.

ـ به همراهانش کمک کند.

ـ تنها به سفر نروید. برای خود همراهی انتخاب کنید. حضرت امام باقرعلیه‌السلام فرمودند: «با افرادی که مانند خودتان هستند، معاشرت کنید. مبادا با کسی معاشرت کنی که عهده‌دار مخارج تو باشد. این کار موجب ذلّت مؤمنان است.» حضرت در حدیثی دیگر فرمودند: «حق مسافر آن است که اگر مریض شد، همسفران او تا سه روز برایش توقف کنند.»

۳ـ با آشنایان و دوستان خود خداحافظی کند.

پیامبر اکرم(ص) هرگاه با مؤمنان خداحافظی می‌کرد، می‌فرمود: «خداوند بر تقوای شما بیفزاید و شما را متوجه کارهای خیر کند و تمام حاجت‌های شما را برآورده سازد و دین و دنیای شما را سالم بدارد و شما را به سلامت بازگرداند.»

۴ـ پیش از رفتن به مسافرت، به هنگام بیرون رفتن از خانه دو رکعت نماز بخواند.

۵ ـ وقتی از منزل بیرون آمد سوره حمد و آیه‌الکرسی و دعا بخواند.

۶ـ صبح زود از منزل به قصد مسافرت بیرون برود. مستحب است روز پنجشنبه مسافرت کرد. چون خداوند، پیامبر و فرشتگان الهی روز پنجشنبه را دوست دارند.

۷ـ مستحب است که مسافر را هنگام خداحافظی بدرقه کنند.

۸ ـ به هنگام سفر، «لا اله الا الله» بگوید.

از امام صادق(ع) نقل شده است: سفر مکنید؛ مگر برای سه چیز: ۱ـ سفری که توشه آخرت، نتیجه آن باشد. ۲ـ سفری که بـــرای امـــرار معاش باشد. ۳ـ سفری که سیر و لذّت حلال در آن باشد.

تهیه و تنظیم: جمیله مهدوی‌نیا

توصیه‌های ایمنی درباره سفر در تعطیلات نوروز

عده زیادی از ایرانیان در تعطیلات نوروز فرصت مناسبی پیدا می‌کنند تا برای انجام دادن سنّت نیکوی دید و بازدید از اقوام و دوستان به مسافرت بروند. شهروندان محترم با استفاده از این فرصت به سفرهای کوتاه و بلند اقدام می‌کنند. کارشناسان ایمنی توصیه‌ها و هشدارهای ایمنی مربوط به سفرهای نوروزی را برای پیش‌گیری از وقوع خطرهای احتمالی، بیان کرده‌اند و رعایت دقیق آنها را به همه توصیه می‌کنند:

۱ـ در صورتی که قصد سفر بین شهری با خودروی شخصی دارید، در مرحله‌ی نخست نسبت به بازبینی وسیله‌ی خود از لحاظ مکانیکی و برقی اقدام کرده و در صورت نقص فنی احتمالی قبل از حرکت، آنها را برطرف کنید و بعد راهی سفر شوید.

۲ـ از قرار دادن وسیله‌های اضافی بر روی باربند خودرو پرهیز کنید. در صورت نیاز قبل از حرکت اثاثیه چیده شده بر روی باربند اتومبیل را با طناب و چادر به طور کامل مهار کنید. به طوری که سقوط اجسام از روی آن میسر نباشد.

۳ـ از سوار کردن افراد بیش از ظرفیت خودرو یا در پشت کامیونت و کامیون و صندوق عقب خودرو جدّاً خودداری کنید.

۴ـ از قرار دادن کپسول گاز اعم از ۱۱ کیلویی یا پیک‌نیکی و گالن‌های بنزین و نفت در صندوق عقب خودرو جدّاً پرهیز کنید. در صورت نیاز قبل از قرار دادن کپسول پیک‌نیکی، شیر آن را با آب و صابون آزمایش کنید و از سلامت و استاندارد بودن آن مطمئن شوید.

۵ـ همراه داشتن کیف کمک‌های اولیه و خاموش‌کننده آتش‌نشانی در خودروی شخصی، می‌تواند به شما در زمان وقوع آتش‌سوزی و حادثه احتمالی کمک بسزایی کند.

۶ـ وجود مواد غذایی انرژی‌زا، لباس گرم، پتو و زنجیرچرخ در خودروی شخصی شما با توجه به فصل و احتمال سرد شدن هوا ضروری است.

گردآوری و ساده‌نویسی: رسول سیف

اهداف آمریکا از حضور نظامی در هند

فشار هوشمندانه به پاکستان و ایجاد توازن در برابر چین را می توان از مهمترین دلایل حضور نظامیان آمریکا در هند برشمرد.

در حالی که وزارت امور خارجه و وزارت دفاع هند وجود هرگونه پایگاه نظامی آمریکایی در کشور هند را تکذیب کرده بودند، دریاسالار «رابرت ویلارد» فرمانده نیروهای نظامی آمریکا مستقر در پاسیفیک (PACOM) طی ارائه گزارشی به کنگره آمریکا از حضور نیروهای آمریکایی در هند و چهار کشور همسایه این کشور خبر داد. ویلارد در گزارش خود اذعان کرده است که نیروهای آمریکا در کشور هند و در مرز کشورهایی همچون نپال، بنگلادش، سریلانکا و مالدیو حضور دارند. همچنین نیروهای ویژه آمریکا با عنوان «تیم‌های همکاری پاسیفیک» علاوه بر هند، در نپال، بنگلادش و سریلانکا نیز حضور دارند.

اخیرا وزارتخانه‌های دفاع و خارجه هند اعلام کرده بودند که حضور این نیروها، به طور موقتی برای انجام مانور نظامی است و نیروهای آمریکایی در هیچ ظرفیتی در خاک هند مستقر نیستند. اما گزارش ژنرال «ویلارد» بیانگر آن است که نیروهای آمریکایی در جنوب هند مستقر شده‌اند تا جلوی هرگونه حمله احتمالی به هند را بگیرند. دلایل دیگری که توسط این ژنرال ذکر شده عبارتست از: مبارزه با دزدی دریایی، قاچاق مواد مخدر و قاچاق انسان، مبارزه با فعالیت‌های شورشی، آموزش نیروهای هندی برای مبارزه با تروریسم و تهدیداتی از جمله لشکر «طیبه». هرچند مقامات هندی وجود پایگاه‌های آمریکایی در این کشور را تکذیب کرده‌اند، اما موضوع آموزش و همکاری‌های نظامی و همچنین انجام مانور را تایید کرده‌اند. «کمال‌الدین احمد» معاون سیاسی وزیر کشور هند اعلام کرده است که نیروهای آمریکایی در هند پایگاهی ندارند.

*** اظهارات و رویکردهای متفاوت**

با توجه به اظهارات مقامات دو کشور، می توان گفت که همکاری هر یک از دو کشور هند و آمریکا بیانگر آن است که در روابط و همکاری‌های نظامی دو کشور منافع موازی و مشترکی وجود دارد که هر یک از دو کشور را به سمت همکاری نظامی با یکدیگر سوق داده است، اما هر کدام از این کشورها می‌خواهند این همکاری را بر اساس منافع حداکثری خود تعریف کنند، یعنی نوع نگاه دیگر واحدهای سیاسی به این رابطه نیز برای آنها حائز اهمیت است.

رویکرد هند در چارچوب واقعیت‌های داخلی کشور هند و مبادلات منطقه‌ای می گنجد. در سطح منطقه همواره همکاری هند و آمریکا عامل نگرانی و گاهی واکنش پاکستانی‌ها به عنوان رقیب منطقه‌ای هند بوده است. اکنون که هند و پاکستان در حال مدیریت بحران روابط دوجانبه هستند، مقامات هند نمی خواهند دوباره اوضاع از ثبات به بی ثباتی یا به روند اتهام و رفع اتهام تغییر یابد. تاکنون چندین با مذاکرات هند و پاکستان پس از سال‌ها تنش برگزار شده است. در سطح داخلی نیز همواره مخالفت اساسی از سوی گروه‌های داخلی هند در مورد رابطه با آمریکا وجود داشته است. یکی از مهمترین و سرسخت‌ترین مخالفان روابط هند و آمریکا، گروه‌های کمونیست هستند. احزاب کمونیست هند ضمن انتقاد به حضور نظامی آمریکا در هند، از دولت خواسته‌اند تا دلیل این پنهان کاری را توضیح دهد. این دو عامل سبب شده هند نسبت به حضور نیروهای آمریکایی بزرگ نمایی نکند، تا ضمن حفظ روابط با پاکستان، از انتقادات داخلی نیز در امان باشد.

در مقابل، رویکرد آمریکا کاملاً متفاوت با هند است. آمریکا به دنبال نمایش قدرت است و حضور نیروهای آمریکا در هند و چهار کشور نپال، بنگلادش، سریلانکا و مالدیو، می تواند نشانه‌ای قابل توجه از حضور آمریکا در اقیانوس هند باشد. به عبارتی آمریکا می‌خواهد با پشتوانه نیروهای نظامی خود، افسانه‌های ابرقدرت بودن و کدخدایی آمریکا را احیا کند. حتی می‌توان گفت که آمریکا با انجام این دسته از اقدامات به دنبال افزایش اعتماد شرکای آسیایی خود است تا آمریکا را به عنوان بازیگر کلیدی معرفی کند.

در این راستا هیلاری کلینتون، وزیر خارجه آمریکا در نوامبر سال گذشته میلادی (آبان ۱۳۹۰) در نشریه «فارین پالیسی» مقاله‌ای با این تیتر نوشت که «آمریکا سده خود در اقیانوس آرام را پیش رو دارد». هسته اصلی مقاله خانم کلینتون این است که اتفاقات و رویدادهای جهان از این پس در آسیا نهفته است. به این معنا که آمریکا همان رویه‌ای را که در اروپا و بعد از جنگ جهانی دوم در پیش گرفت در این منطقه نیز در پیش می‌گیرد، یعنی تشکیل شبکه‌ای قابل اعتماد از نهادها و روابط در آسیا. در همان زمان، اوباما، ضمن سفر به حوزه اقیانوس آرام در برابر پارلمان استرالیا در کانبرا گفت: کاهش مخارج دفاعی آمریکا به قیمت از دست دادن روابط ما با آسیا و حوزه اقیانوس آرام و حضور نظامی در این منطقه نخواهد بود، بلکه آمریکا حتی بعد از کاهش بودجه نظامی خود، سربازانش را در استرالیا مستقر می کند.

***اهداف موازی**

در سال ۲۰۰۱، هند به آمریکا پیشنهاد استفاده از تجهیزات دفاعی خود را برای مقابله با القاعده و طالبان در افغانستان ارائه داد و در سال ۲۰۰۲، هند امنیت کشتی‌های آمریکایی را که از تنگه «مالاکا» عبور می‌کردند، تامین کرد. همچنین دو کشور به تبادل تجربیات خود در زمینه‌های مختلف نظامی پرداخته‌اند. بر اساس توافقی که از سال ۲۰۰۲ بین دو کشور امضا شد دهلی نو و واشنگتن طی نشست‌هایی به مبادله اطلاعات نظامی خود با یکدیگر می‌پردازند. علی رغم تمامی پیشرفت‌هایی که در زمینه همکاری‌های نظامی هند و آمریکا شکل گرفته، موانع زیادی نیز باقی مانده است. اگر هند به لحاظ نظامی بسیار قوی شود و در جایگاه مطلوبی قرار گیرد، خود به خود منافع آمریکا تامین می‌شود. در مقابل، اگر آمریکا به لحاظ نظامی قوی باشد، منافع هند تامین می‌شود. هند در بسیاری از زمینه‌هایی که با آمریکا دغدغه مشترک دارد، همانند مبارزه با دزدان دریایی و عملیات‌های حفظ صلح، با این کشور همکاری مشترک دارد. هند با قدرت نظامی بالا می‌تواند از شاخصه‌های ثبات آسیای قرن بیست و یکم باشد.

در چند سال گذشته، شرکت‌های آمریکایی موفق شده‌اند بیش از ۸ میلیارد دلار از قراردادهای مربوط به تجهیزات نظامی که با هند نهایی کرده‌اند، بدست آورند. اتاق‌های فکر آمریکا و هند برای ارتقای همکاری‌های دفاعی دو کشور توصیه‌های زیر را به مقامات خود ارائه داده اند:

۱) آمریکا باید به آموزش نیروهای نظامی هند مبادرت ورزد و در زمینه‌هایی که ارتش هند ضعیف است، متخصص به هند اعزام کند، از جمله در زمینه اقدامات فضایی و مجازی نظامی.

۲) هند باید به آمریکا کمک کند تا صنایع نظامی بومی این کشور تقویت شود.

۳) آمریکا باید نظارت خود را بر انتقال برخی تجهیزات دفاعی آمریکایی به شرکت‌های خصوصی هند برای تولید بومی، بردارد.

۴) هند و آمریکا باید همکاری‌های دفاعی دریایی را در اقیانوس هند و آسیا - پاسیفیک به عنوان محور همکاری‌های دفاعی گسترش دهند.

۵) هند باید بازدیدهای بیشتری از نیروی دریایی آمریکا داشته باشد و باید از آمریکا بخواهد که تجهیزات بیشتری در زمینه نیروی هوایی، در اختیار آن بخش از نیروهای آمریکایی که در اقیانوس هند هستند، قرار دهد.

*** روند مناسبات و همکاری‌های نظامی هند و آمریکا نشان می‌دهد که در این روابط، منافع موازی و مشترکی وجود دارد که دو کشور را به سوی یکدیگر سوق داده است،اما هر یک از آنها می‌خواهند این همکاری را براساس منافع حداکثری خود تعریف کنند، یعنی نوع نگاه دیگر واحدهای سیاسی به این رابطه نیز برای واشنگتن و دهلی نو حائز اهمیت است**

۶) هند باید از طریق توسعه نهادهای تحقیقاتی، به نوسازی تجهیزات ارتش خود بپردازد.

۷) هند باید قراردادهای دفاعی دو جانبه با آمریکا امضا کند.

هر چند هند و آمریکا اهداف موازی بسیاری دارند، اما در مورد این گزینه جدید، یعنی استقرار نیروهای نظامی آمریکا در هند، اهداف مشترک دو کشور را می توان در مبارزه با گروه‌های تروریستی که در پاکستان ریشه دارند و همچنین در ایجاد توازن با چین خلاصه کرد.

پاکستان در مرکز قلمرو فعالیت‌های فرماندهی پاسیفیک نیروهای آمریکایی قرار دارد. آنچه برای هند و آمریکا قطعی شده، این است که پاکستان به پناهگاهی برای تروریست‌ها تبدیل شده و این موضوع خطری ملموس برای هند و آمریکا است. بر اساس استراتژی باراک اوباما رئیس جمهوری آمریکا، بحران افغانستان به عنوان یکی از چالش‌های بزرگ آمریکا، ریشه در پاکستان دارد. ژنرال «ویلارد» در اظهارات خود، به خطرناک بودن لشکر «طیبه» برای تمامی کشورهای جنوب آسیا تاکید کرد. وی در اظهارات خود، از رابطه این گروه با القاعده سخن گفت و معتقد است این گروه در فعالیت‌های تروریستی افغانستان مشارکت دارد.

از نظر ویلارد، این گروه حوزه فعالیت‌های خود را فقط به افغانستان و هند محدود نکرده، بلکه به دنبال گسترش دامنه اقدامات خود به آسیا، اروپا و آمریکای شمالی است. یعنی علاوه بر آنکه نیروهای آمریکایی را در افغانستان تهدید می کند، به موضوعی برای امنیت ملی آمریکا تبدیل شده است و قصد اقدام در جغرافیای ایالات متحده را دارد. همچنین، لشکر طیبه متهم به انجام فعالیت‌های تروریستی در سال ۲۰۰۸ در شهر بمبئی هند است؛ واقعه بسیاری تلخی که هندی‌ها همچنان به دنبال یافتن عوامل اصلی و مجازات آنها هستند.

اکنون زمان برای برجسته کردن این موارد از سوی آمریکایی‌ها مناسب است، زیرا روابط اسلام آباد -واشنگتن درهاله‌ای از تنش پرشدت قرار دارد. نتیجه این تنش پر شدت به کارگیری راهکار جدید در استراتژی آمریکا در قبال پاکستان است که با عنوان قدرت هوشمند، به معنای ترکیب زیرکانه قدرت سخت و نرم شناخته می شود. آمریکا از یک سو با ارائه طرح تجزیه ایالت بلوچستان پاکستان و حضور نظامی در هند با برچسب مبارزه با لشگر طیبه به پاکستان فشار می آورد و از سویی با ارائه پیشنهاد پرداخت مبالغی به پاکستان، از آنها می خواهد راه انتقال تجهیزات نظامی ناتو به افغانستان را که چند ماهی است توسط پاکستان بسته شده، باز کنند.

به طور کلی، حضور نظامی آمریکا را می توان در چارچوب قدرت هوشمند و قدرت اجتماعی یا مدنی این کشور در مجموع کشورهای آسیایی مورد تحلیل قرار داد. از یک سو آمریکا به دنبال افزایش فعالیت‌های نرم در سیاست خارجی است و در ادبیات و فعالیت‌های خود از اقدامات نرم حمایت می کند و از سوی دیگر، اوباما در بودجه وزارت دفاع تجدید نظر کرده، یعنی برای سال ۲۰۱۳، مبلغ ۵۲۵/۴ میلیارد دلار برای وزارت دفاع درخواست کرده که ۵/۱ میلیارد دلار کمتر از بودجه سال ۲۰۱۲ است. با وجود این تغییرات، آمریکا به دنبال استقرار نیروهای نظامی در آن سوی مرزهای جغرافیایی خود می‌باشد. با نگاهی به برنامه استراتژیک دفاعی آمریکا می توان دریافت که این کشور قبل از هر چیز به دنبال کوچکتر و تاثیر گذارتر شدن ارتش است. این امر نشان می دهد که اوباما قبل از هر چیز به دنبال داشتن نیروهای دفاعی کارآمد و به ویژه متمرکز در زمینه دفاع سایبری است و این تفکر قدیمی که آمریکا می تواند و باید به طور همزمان دو جنگ بزرگ را پیش ببرد، دیگر فاقد اعتبار است.

چین در کنار پاکستان، یکی دیگر از تهدیدات اصلی برای دو کشور هند و آمریکا است، لذا یکی از عوامل حضور نیروهای آمریکایی در هند را تشکیل می دهد. همواره برنامه‌های نظامی چین و میزان بودجه‌های نظامی این کشور برای آمریکا و هند تهدیدکننده است. هند از تقویت توان نظامی چین به عنوان همسایه‌ای که هنوز اختلافات مرزی و سیاسی با آن دارد نگران است و آمریکا هم نمی خواهد آسیای جدیدی با محوریت چین شکل بگیرد. اخیرا چین اعلام کرده است که بودجه فعالیت‌های نظامی خود را ۱۱/۲ درصد افزایش خواهد داد. این امر در واکنش به استراتژی نظامی اوباما است. براساس این استراتژی، رئیس جمهوری آمریکا می خواهد نفوذ ایالات متحده را در منطقه آسیا - پاسیفیک تقویت کند. کارشناسان و تحلیل گران معتقدند که درصد اعلام شده توسط چین برای مدرن سازی ارتش، کمتر از میزان واقعی است. این موضوع، نگرانی هند و آمریکا را برانگیخته است.

چینی‌ها معتقدند این میزان از بودجه نظامی برای کشوری که دارای ۱/۳ میلیارد جمعیت و سرزمین بزرگ و سواحل طولانی است، در مقایسه با سایر کشورها ناچیز است. از سویی قدرت چین، به منظور حفظ استقلال، امنیت ملی و تمامیت ارضی است. در حالی که بودجه نظامی انگلیس و آمریکا ۲ درصد تولید ناخالص داخلی این کشورها را تشکیل می‌دهند، بودجه نظامی چین، ۱/۲ درصد تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۲۰۱۱ است. یکی از اقتصاددانان آمریکا پیش بینی کرده بود که این کشور در سال ۲۰۰۸ بالاترین رشد اقتصادی جهان را داشته باشد، این در حالی است که چین طی شش سال به این جایگاه رسید. آمریکا با ترس از افراطی گرایی، بودجه نظامی خود را به ۷۰۰ میلیارد دلار افزایش داد و چین در همین زمان، سرمایه گذاری‌های گسترده‌ای را در صنعت، تکنولوژی و زیرساخت‌های کشورش انجام داد.

این موضوع به تهدیدی برای هند، ژاپن و دیگر کشورهای جنوب آسیا تبدیل شده است. لذا پنتاگون به دنبال ایجاد توازن جدید در منطقه به نفع آسیا-پاسیفیک در برابر چین است. در این راستا «لئون پانتا» وزیر دفاع آمریکا در سخنانی در کمیته خدمات نظامی سنای آمریکا گفت: «ضروری است آمریکا سرمایه گذاری‌های قابل توجه جدیدی را در تجهیزات نظامی بکند چرا که قدرت‌های رو به رشد، تهدید روابط و قوانین نوین بین‌المللی را در دستور کار دارند.» وی همچنین اعلام کرد که آمریکا می‌خواهد به حضور نظامی چرخشی در استرالیا و فیلیپین ادامه دهد. برخی معتقدند که استراتژی جدید نظامی آمریکا که در اواخر بهمن ماه (ژانویه) اعلام شد، قسمتی از تلاش‌های واشنگتن برای حفاظت از خود در برابر نفوذ رو به رشد چین در منطقه است و این در حالی است که پکن می گوید هدف از موضع نظامی واشنگتن، تحت محاصره قرار دادن چین است.

غرب و بحران جهانی انرژی

بخش اول

با افزایش بهای جهانی نفت، تنش‌های سیاسی بر سر کنترل قیمت بنزین در آمریکا بالا گرفت. باراک اوباما، رئیس جمهوری و رقیبان وی، یکدیگر را مسئول وضعیت فعلی دانستند.

روزنامه «یو.اس.ای.تودی» نوشت: رئیس جمهوری آمریکا، درحالی خواستار حذف یارانه شرکت‌های نفتی شد که قانونگذاران حزب رقیب (جمهوری‌خواه) وی را به مانع تراشی بر سر تولید داخلی متهم کردند. اوباما در یک سخنرانی در رادیو از شنوندگان خواست کنگره این کشور را زیر فشار بگذارند تا طرح اعطای یارانه ٤ میلیارد دلاری به شرکت‌های نفتی تصویب نشود. وی گفت: «فکر نمی کنم شرکت‌های نفتی نیازی به رفاه و ثروت بیشتر داشته باشند. کنگره باید این طرح را که حرام کردن مالیات مردم است، کنار بگذارد.» درحالی که نزدیک شدن بهای بنزین به ٤ دلار در هر گالن، به بحث داغ انتخاباتی آمریکا تبدیل شده است، اوباما خیال همه را راحت کرد و گفت هیچ معجزه‌ای وجود ندارد که بتواند بهای بنزین را یکباره کاهش دهد.

وی افزود: تولید خودروهای کم مصرف، افزایش تولید داخلی نفت، کاهش واردات و بهره گیری از منابع جایگزین انرژی، راه‌های درازمدت کنترل بهای بنزین خواهند بود.

امابلافاصله پس از سخنرانی اوباما، «ریچارد هایستینگ» عضو جمهوری‌خواه مجلس نمایندگان آمریکا با اشاره به ادعای رئیس جمهوری این کشور، مبنی بر ضرورت افزایش تولید داخلی نفت، گفت: اوباما بسیاری از طرح‌های داخلی نفت، از جمله خط لوله کانادا به تگزاس را متوقف کرده است. «هایستینگ» همچنین اوباما را به خاطر سرمایه گذاری پول ملت در منابع اثبات نشده انرژی، از جمله سرمایه گذاری دولتی در شرکت ورشکسته «سولیند را» به باد انتقاد گرفت.

***در شرایطی که نزدیک شدن بهای بنزین به هر گالن ۴ دلار، تبدیل به بحث داغ انتخاباتی آمریکا شده است، اوباما خیال همه را آسوده کرد و گفت: «هیچ معجزه‌ای وجود ندارد که بتواند بهای بنزین را یکباره کاهش دهد»**

این نماینده ایالت واشنگتن افزود: «رئیس جمهوری که کنترل بهای بنزین، جزو شعارهای انتخاباتی اش بود، اکنون به گونه‌ای سخن می گوید که انگار این کار فراتر از اختیارات اوست». قیمت فزاینده بنزین در آمریکا حقیقتاً به مشکلی اقتصادی و سیاسی برای رئیس جمهوری این کشور در آستانه انتخابات تبدیل شده است. شبکه خبری انگلیسی «اسکای» گفت که قیمت متوسط بنزین در آمریکا طی هفته گذشته با افزایش ۹ درصدی به ۳دلار و ٦١ سنت در هر بشکه رسید. با وجود این، در بعضی ایالت‌ها نظیر کالیفرنیا، این رقم بسیار بالاتر است و بنزین با قیمت ٤ دلار و ۲۰ سنت نیز به فروش می‌رسد. بر اساس آمار پایگاه اطلاع‌رسانی «سنجش سوخت»، مردم آمریکا هرگز در این زمان از سال شاهد چنین رقمی نبوده‌اند. این مساله برای مصرف کنندگان آمریکایی دردسر ساز است، زیرا از لحاظ تاریخی با قیمت‌های ارزان تری بنزین را خریداری کرده‌اند. نظرسنجی جدید آسوشیتدپرس و شرکت تحقیقات بازار «جی.اف.کی» نشان می دهد که از هر ۱۰ آمریکایی، هفت نفر این مساله را به شدت مهم می‌دانند. به نوشته این پایگاه اطلاع رسانی، افزایش قیمت بنزین در سال انتخابات، برای اوباما به شدت دشوار است، زیرا باید در ماه نوامبر (آذر) با حریفی جمهوری‌خواه، به میدان برود. قیمت گزاف انرژی باعث می‌شود که رقیب جمهوری‌خواه به راحتی از سیاست‌های وی در این حوزه انتقاد کند. در عین حال، اوباما به دلیل مخالفت با خرید نفت و انتقال آن از کانادا به پالایشگاه‌های سواحل خلیج آمریکا، به شدت مورد انتقاد قرار دارد؛ اقدامی که «نیوت گینگریچ» نامزد جمهوری‌خواه ریاست جمهوری، آن را به شدت غیر منطقی خواند. بر اساس این گزارش، قیمت بنزین رابطه مستقیمی با قیمت نفت خام دارد. قیمت نفت خام اخیراً به ۱۲٤ دلار در هر بشکه نیز رسید که طی ۹ ماه گذشته بی‌سابقه است. افزایش تقاضای نفت در چین، نگرانی از بی ثباتی ناشی از قیام‌های عربی در کشورهای تولیدکننده نفت منطقه و اقدام اتحادیه اروپا در تحریم نفتی ایران، نگرانی‌هایی را در مورد تأمین نفت مورد نیاز جهان پدید آورده است. با وجود قیمت گزاف بنزین در آمریکا، بهای این فرآورده مهم نفتی در انگلیس، از قیمت آن در آمریکا نیز گران‌تر است.

***فرانسه**

در این حال، روزنامه «لوفیگارو» نیز نوشت: با توجه به افزایش قیمت بنزین در چند هفته گذشته، بسیاری از کارشناسان پیش بینی می کنند، بهای این سوخت باز هم افزایش یابد و حتی بزودی مردم فرانسه مجبور خواهند شد دو یورو برای هر لیتر آن بپردازند. این روزنامه فرانسوی افزود: هنگامی که کریستوف دو مارژری مدیر عامل شرکت نفتی «توتال» در آوریل سال گذشته گفت که در سال ۲۰۱۲ قیمت هر لیتر بنزین در فرانسه به بیش از دو یورو افزایش می یابد، جنجال گسترده‌ای بر پا کرد. فیگارو در ادامه نوشت: چندی پیش بنزین در جایگاه‌های عرضه فرانسه سوخت با قیمت یک یورو و ٦٠ سنت برای هر لیتر عرضه شد. گویی پیشگویی‌های «مارژری» در حال تحقق است، زیرا بسیاری از کارشناسان فرانسوی اعتقاد دارند بهای هر لیتر بنزین امسال (۲۰۱۲) به دو یورو یا حتی بیشتر افزایش خواهد یافت. از سوی دیگر، بهای نفت در بازارهای جهانی نیز افزایش یافته و گفته می‌شود در ۱۱۵ دلار تثبیت خواهد شد، اما اگر اتفاق ویژه جغرافیایی یا سیاسی روی دهد، پیش بینی بهای نفت مشکل است. فیگارو ادامه داد: افزون بر این مورد، تنش بین ایران و غرب نیز مطرح است و اگر اوضاع حساس شود، بهای نفت در بازارهای جهانی به شدت افزایش می یابد و در آن صورت، واقعا نمی توان گفت بهای سوخت در فرانسه و دیگر کشورهای اروپایی چه میزان افزایش خواهد یافت.

علی الهاجری یکی از اعضای هیات مدیره شرکت نفت کویت نیز در این زمینه گفته است: حذف نفت ایران از بازارهای جهانی و بروز مشکل تردد در تنگه هرمز، می تواند انتظار افزایش بهای هر بشکه نفت خام را به بیش از ۱۵۰ تا ۱٦٠ دلار ایجاد کند. فیگارو نوشت: اما اگر براساس پیش بینی‌های مطرح در ایران، بهای نفت به ۲۵۰ دلار در هر بشکه افزایش یابد، آنگاه فرانسوی‌ها باید برای خرید یک لیتر بنزین، دو یورو و ۸۳ سنت بپردازند. این روزنامه درباره دیگر موارد امکان افزایش بهای نفت نیز آورده است: نباید خشونت‌های کنونی در مناطق نفتی شمال نیجریه را فراموش کنیم، زیرا هرگونه تنش در این کشور به عنوان بزرگترین تولید و صادرکننده نفت در قاره آفریقا، می تواند تاثیرات زیادی بر قیمت آن در بازارهای جهانی داشته باشد.

از سوی دیگر بحران اقتصادی در اروپا و کاهش ارزش یورو، می تواند یکی دیگر از علل افزایش بهای نفت و بنزین در کشورهای اروپایی محسوب شود.

ژاپن

این در حالی است که تغییر سیاست ژاپن و حرکت به سوی واردات انرژی های فسیلی به جای تولید انرژی اتمی، همزمان با تلاش آمریکا برای تبیین خود به عنوان فروشنده گاز طبیعی، بازارهای جهانی گاز را دستخوش تغییر خواهد کرد. روزنامه «وال استریت ژورنال» نوشت: ژاپن فقط ٤درصد از احتیاج خود به گاز طبیعی را در داخل تولید می کند و ناچار است بقیه نیاز خود را از کشورهای دیگر و با کشتی وارد کند که فرآیندی پرهزینه محسوب می شود. در چنین شرایطی، ایالات متحده آمریکا برای استخراج و فروش گاز طبیعی از میدان هایی که به تازگی معرفی شده اند، ابراز علاقه کرده است.

ادامه دارد

اخبار کوتاه

رزمایش دریایی والفجر، فروردین ۹۱ در خلیج فارس برگزار می‌شود

بندرعباس ـ فرمانده دریابانی هرمزگان از برگزاری رزمایش دریایی والفجر در آبهای خلیج فارس در پایان فروردین ۹۱ خبر داد.

به گزارش ایرنا؛ سرهنگ محمد ایزدی در جمع خبرنگاران با اعلام این خبر اظهار داشت: این رزمایش نخستین رزمایش دریایی ویژه پلیس دریابانی کشور است که با حضور پنج استان در محدوده آبهای خلیج فارس و نوار ساحلی با مرکزیت بندرعباس برگزار خواهد شد.

وی نمایش اقتدار و مهارت‌های نیروهای دریابانی و کنترل مرزهای آبی را از جمله مهمترین اهداف برگزاری این رزمایش بیان کرد و گفت: این رزمایش بزرگ با حضور استان‌های هرمزگان؛ سیستان و بلوچستان؛ بوشهر؛ خوزستان؛ جزیره کیش و نیروهای فرماندهی مرکز کشور برگزار خواهد شد.

سرهنگ ایزدی خاطرنشان کرد: در این رزمایش بزرگ ۱۸۰ فروند شناور مخصوص نیروهای دریابانی و ۳۰۰۰ نیروی دریابانی کشور حضور خواهند داشت.

ارسال دومین محموله کمک‌های انسان‌دوستانه به سوریه

مدیر روابط عمومی جمعیت هلال احمر از ارسال دومین محموله کمک‌های انسان‌دوستانه این جمعیت به سوریه خبر داد.

پویا حاجیان در گفت‌وگو با ایسنا، با اعلام خبر ارسال دومین محموله کمک‌های انسان‌دوستانه جمعیت هلال احمر ایران به سوریه گفت: این محموله از طریق هوایی به مقصد دمشق پایتخت سوریه ارسال شد و در فرودگاه این شهر مورد استقبال مقام‌های هلال احمر و وزارت بهداشت این کشور قرار گرفت.

وی افزود: این محموله امدادی ـ پزشکی به وزن ۱۸ تن و شامل اقلامی چون چادرهای امدادی، پتو، موکت، ست ظروف و فیلترهای صافی دیالیز است که بنابر درخواست جمعیت هلال احمر سوریه تحویل این جمعیت شد.

افتتاح نمایشگاه راهیان نور نیروی دریایی ارتش در خرمشهر

نمایشگاه راهیان نور نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در خرمشهر افتتاح شد.

به گزارش فارس در مراسم گشایش این نمایشگاه امیر دریادار حبیب‌الله سیاری فرمانده نیروی دریایی ارتش و حجت‌الاسلام محمد علی انصاری رئیس اداره عقیدتی سیاسی این نیرو حضور داشتند.

با نزدیک شدن به ایام عید نوروز و حضور کاروان‌های راهیان نور در سرزمین نور، به منظور تبیین حماسه‌آفرینی‌های نیروی دریایی ارتش در هشت سال دفاع مدس، نمایشگاه راهیان نور نیروی دریایی ارتش در پایگاه دریایی خرمشهر افتتاح شد.

اساتید بسیجی رویکردی سیاسی، علمی و فرهنگی دارند

سرویس خبر ـ مسئول بسیج اساتید تهران، عملکرد اساتید بسیجی در سال ۹۰ را در حوزه‌سیاسی، علمی و فرهنگی تشریح کرد و گفت: جلساتی درباره راهکارهای حضور حداکثری در انتخابات، نشست‌های بررسی بیداری اسلامی، جلسات تحول علوم انسانی، راهکار مبارزه با جنگ نرم و برنامه‌های فرهنگی انجام شده است.

عبدالرضا سیف افزود: در سال ۹۰ بیش از ۱۴ جلسه و نشست درباره اجرای برنامه‌های فرهنگی، ترغیب جوانان برای حضور حداکثری در انتخابات و نحوه لزوم این مهم را در دانشگاه‌های بزرگ کشور برگزار کردیم و این جلسه‌ها در چند ماه با حضور چشمگیر اساتید بسیجی برپا شد که اثر بخشی مناسبی را پس از آن شاهد بودیم.

مسئول بسیج اساتید تهران به برگزاری همایش بررسی بیداری اسلامی در دانشگاه تهران اشاره کرد و گفت: این همایش با حضور اساتید بین‌المللی در این حوزه برگزار شد و دستاوردهای مناسبی داشت.

سیف در گفت‌وگو با ایرنا، از برگزاری نشست‌های کارشناسی در سال جهاد اقتصادی خبر داد و گفت: با توجه به نامگذاری سال جهاد اقتصادی توسط مقام معظم رهبری، این نشست‌ها برای رویکردی مثبت برگزار شد و راهکارهای آن به صورت جزوه تدوین شد.

مسئول بسیج اساتید تهران یادآور شد: کارگروه‌هایی همچون مبارزه با جنگ نرم، تحول در علوم انسانی و کلاس‌های اخلاقی از دیگر برنامه‌ها بوده است.

وی درباره برنامه‌های در نظر گرفته شده برای سال آینده گفت: سال آینده همان برنامه‌های انجام شده با تنوع بیشتری ادامه می‌یابد و اساتید بسیجی در قالب کاروان‌های راهیان نور ایام نوروز به مناطق عملیاتی هشت سال دفاع مقدس می‌روند.

افتتاح حساب ویژه آزادگان برای پرداخت حقوق

حساب ویژه‌ای برای واریز حقوق آزادگان در دوران اسارت افتتاح شد.

مهندس زریبافان رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران با اعلام این خبر افزود: برای همه آزادگان حساب ویژه‌ای در بانک دی افتتاح شده است تا پس از واریز بودجه توسط معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست‌جمهوری، حقوق دوران آزادگی، بر حسب مدت آزادگی، به حساب آزادگان واریز شود.

وی افزود: میزان مبلغ پرداختی بستگی به بودجه‌ای خواهد داشت که معاونت برنامه‌ریزی ریاست‌جمهوری در اختیار بنیاد قرار می‌دهد.

پرونده حفاری تونل نیایش بسته شد

پرونده حفاری تونل نیایش با اتصال دو کارگاه گلشهر و نونهالان با حضور شهردار تهران بسته شد.

به گزارش «تهران سما»، در جریان بازدیدهای هفتگی از پروژه تونل نیایش و بزرگراه طبقاتی صدر که به اتفاق دکتر قالیباف شهردار تهران و دکتر عیسی شریفی معاون هماهنگی و امور مناطق شهرداری انجام شد، دکتر مازیار حسینی معاون فنی و عمرانی شهرداری تهران با اعلام این خبر افزود: با اتمام حفاری‌ها، آخرین اتصالی میان بخش‌های مختلف تونل نیایش هم برقرار شد و درواقع با پیوستن دو کارگاه گلشهر و نونهالان به یکدیگر در تونل جنوبی، عملاً عملیات حفاری به مرز ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی رسید.

دکتر مازیار حسینی با بیان این که پیشرفت فیزیکی کل پروژه در ابتدای سال جاری تنها ٦ درصد بود، یادآور شد: با توکل برخدا، تلاش و کار جهادی تمامی دست‌اندرکاران پروژه احداث تونل نیایش، وعده شهردار تهران درباره پایان حفاری‌ها تا پایان سال ۹۰ محقق شد و اینجانب به نوبه خود این موفقیت بزرگ را به مقام معظم رهبری، مردم شریف تهران، جامعه مهندسی کشور و مدیریت شهری تبریک عرض می‌کنم و پروردگار متعال را شاکر هستیم که این حجم از عملیات حفاری آن هم در یک خاک آبرفتی و با پتانسیل ریزش بالا، بدون هرگونه حادثه و نشست عمده به انجام رسیده است.

واژگونی اتوبوس مسافربری در چین

چین: واژگونی یک دستگاه اتوبوس مسافربری در شمال شرق چین، دو کشته بر جا گذاشت.

به گفته پلیس محلی ایالت «هیلونگ‌جیانگ»، این اتوبوس مسافربری صبح دیروز به وقت محلی با ۴۳ مسافر در یکی از بزرگراه‌های این ایالت دچار سانحه شد. به گفته پلیس ایالت «هیلونگ‌جیانگ»، در این حادثه راننده و ۳۱ نفر دیگر نیز مجروح شدند که حال سه نفر از آنان وخیم گزارش شده است.

به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری شینهوا، پلیس تحقیقات خود را برای مشخص شدن علت وقوع این حادثه آغاز کرده است.

اعتراف نماینده ویژه سازمان ملل به نقش مؤثر ایران در مبارزه با مواد مخدر

سرویس خبر ـ قائم مقام دبیرکل ستاد مبارزه با مواد مخدر با نماینده ویژه سازمان ملل در افغانستان دیدار کرد.

مهندس طه طاهری در این دیدار گفت: کشورهایی که با ادعای کمک وارد افغانستان شده‌اند هدفشان از بین بردن مواد مخدر نیست، بلکه در تلاش برای افزایش کشت مواد مخدر در آن کشور هستند.

وی افزود: جمهوری اسلامی ایران شراکت جدی و راهبردی با دفتر مقابله با مواد مخدر وجرم سازمان ملل (UNODC) دارد و به همین خاطر هم برنامه‌های حوزه مقابله با مواد مخدر به خصوص مسائل افغانستان را با همکاری سازمان ملل و این دفتر پیگیری می‌کند، در واقع ایران بیشترین ارتباطات را برای ایجاد هماهنگی بیشتر با UNODC و افغانستان دارد.

به گزارش روابط عمومی ستاد مبارزه با مواد مخدر، قائم مقام دبیرکل این ستاد ناتوانی در سیستم دولتی افغانستان را یکی از عوامل مهم توسعه کشت مواد مخدر در آن کشور دانست و یادآور شد: کشورهایی که ادعا می‌کنند برای کمک وارد افغانستان شده‌اند، هدفشان از بین بردن مواد مخدر و تروریسم نیست، بلکه آنان در تلاشند تا ناامنی و کشت مواد مخدر در منطقه افزایش پیداکند و در دو سال گذشته در افغانستان، هیچ عملیات مؤثری نه از سوی حاکمیت و نه از سوی کشورهایی که مسئول امنیتی برخی استان‌ها هستند در جهت از بین بردن آزمایشگاه‌ها و سران وتاجران خرید مواد مخدر که بر سر زمین‌های زراعتی کشت حاضر می‌شوند و مواد جا به جا می‌کنند، صورت نگرفته است.

طاهری در ادامه، بررسی چرایی تبدیل لابراتوارهای سنتی به تکنولوژی مدرن و فن‌آوری‌های جدید، بررسی چگونگی تامین پیش‌سازهای تولید مواد مخدر در افغانستان و شناسایی راه‌های ورودی آن‌ها به آن کشور، شناسایی و افشای نام شرکت‌ها و کمپانی‌های دخیل در تولید پیش‌سازها به مجامع جهانی را از دیگر برنامه‌های مهم در حوزه مبارزه با مواد مخدر و پیش سازها برشمرد که نماینده سازمان ملل می‌تواند در افغانستان پیگیری کند.

وی گفت: حدود ۱۰ روز پیش یکی از بزرگ‌ترین قاچاقچیان مواد مخدر به نام «عبدالله پاکوتاه» که سال‌های متمادی در ترانزیت قاچاق مواد مخدر به اروپا دست داشت و جنایت‌های بی‌شماری را مرتکب شده‌بود، به‌رغم مجهز بودن به پیشرفته‌ترین تکنولوژی‌های دنیا، در عملیاتی از سوی نیروهای امنیتی و اطلاعاتی کشورمان، در محل ترددش در استان سیستان و بلوچستان ایران شناسایی شد و در یک درگیری سخت به هلاکت رسید.

مهندس طاهری افزود: این قاچاقچی فردی بود که در انجام معاملات مواد مخدر در افغانستان به راحتی از کنار انگلیسی‌ها رفت و آمد می‌کرد وخانه، شرکت و حساب‌های زیادی را از طریق پولشویی در امارات متحده عربی و دبی به ثبت رسانده بود و مطمئناً امثالی مثل او در افغانستان هستند که به راحتی قابل شناسایی هستند اما ضربه‌ای نمی‌خورند و به اعمال پست خود ادامه می‌دهند.

وی افزود: متاسفانه مبارزه با مواد مخدر فدای تحریمات کشورمان شده است و برخی کشورها به دلیل تحریم ایران، اهمیتی به تعمیر یا تأمین تجهیزات کنترلی کشورمان نمی‌دهند که باید فکری کرد و البته در این خصوص پیشنهاد می‌شود توزیع کمک‌ها و حمایت‌های بین‌المللی از مؤثرترین عرصه مبارزه صورت بگیرد. طاهری از پیشنهاد طرف خود در خصوص راه‌اندازی روابط سه‌جانبه میان تهران، کابل و وین استقبال کرد و گفت: ما همچون گذشته آماده هرگونه همکاری سازمان ملل هستیم و امیدواریم در آینده تعاملات خوب و سازنده‌ای با یکدیگر داشته باشیم.

همچنین یان کوبیس، نماینده ویژه سازمان ملل در امور افغانستان در این دیدار حمایت از اجرای برنامه‌های مبارزه با جرائم به خصوص مواد مخدر را بخشی از وظایف سازمان ملل و دفتر UNODC برشمرد و گفت: ما در این میان حتی از افرادی که در این مبارزه متولی هستند، حمایت خواهیم کرد.

وی با اشاره به سومین اجلاس جهانی مبارزه با مواد مخدر (معاهده پاریس) که فوریه ۲۰۱۲ در وین برگزار شد، تاکید کرد: در این اجلاس برنقش و جایگاه جمهوری اسلامی ایران در حوزه مبارزه با مواد مخدر وجرائم مرتبط با آن تاکید و اهمیت و ارزش فوق‌العاده‌ای برای ایران قائل شد. به راستی که کشور شما نقش مهمی را در این مبارزه ایفا کرده است. نماینده ویژه سازمان ملل در امور افغانستان یادآور شد: من بر نقشی که جمهوری اسلامی ایران می‌تواند در حفظ ثبات، امنیت و اهمیت افغانستان در منطقه ایفاد کند، کاملاً معترف هستم، ایران کشوری است که می‌تواند در پیشبرد توسعه افغانستان مؤثر باشد تا آن کشور به محل امن مواد مخدر تبدیل نشود.

افزایش ۱۰ درصدی کشف مواد مخدر در کشور

خرم‌آباد ـ خبرنگار اطلاعات: رئیس پلیس مبارزه با موادمخدر نیروی انتظامی کشور از افزایش ۱۰ درصدی کشف مواد مخدر در امسال خبر داد.

سردار علی مؤیدی در جمع خبرنگاران در خرم‌آباد با بیان این که بیش از ۸۰ درصد موادمخدر کشف شده در مناطق و استان‌های مرزی کشور بوده است، افزود: از مجموع ۴۳۰ تن موادمخدر کشف شده در طی امسال ۳۵۰ تن تریاک، ۵۰ تن حشیش و بقیه موادمخدر صنعتی، هروئین، شیشه و مرفین است.

وی از انهدام و متلاشی شدن ۲۰۵۰ شبکه تهیه و توزیع موادمخدر در کشور در سال جاری خبر داد و گفت: از ابتدای امسال تاکنون ۲۶۱ هزار قاچاقچی و عامل توزیع موادمخدر در کشور دستگیر شده‌اند.

رئیس پلیس مبارزه با موادمخدر ناجا افزود: جمهوری اسلامی ایران در رابطه با کنترل مرزها بسیار موفق عمل کرده است به طوری که میزان کشفیات موادمخدر در مناطق مرزی کشور در مقایسه با سال قبل ۲۰ درصد افزایش داشته است.

سردار مؤیدی با بیان این که نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران در سال ۹۰ در جریان مبارزه با موادمخدر در مناطق مرزی ۱۵ شهید و ده‌ها جانباز را تقدیم انقلاب کرده است، یادآور شد: در ۳۳ سال گذشته ۳۷۱۰ نفر از پرسنل نیروی انتظامی در راه مبارزه و مقابله با موادمخدر شهید و ۱۱ هزار و ۵۰۰ نفر نیز مجروح شدند و یا به افتخار جانبازی نائل آمدند.

وی افزود: همچنین از ابتدای امسال تاکنون ۲۱۰ هزار پرونده در رابطه با موادمخدر در کشور تشکیل شده است.

رئیس پلیس مبارزه با موادمخدر با بیان این که از زمان حضور ناتو در افغانستان شاهد گسترش تولید موادمخدر در این کشور هستیم، افزود: ایران با انسداد مرزهای خشکی در راه مبارزه با قاچاق موادمخدر موفق عمل کرده و در این راستا، کنترل بیشتر مرزهای آبی کشور به ویژه در جنوب شرق کشور شامل چابهار، استان سیستان و بلوچستان و هرمزگان را برای سال آینده هدف گذاری کرده است.

وی، استفاده از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های استان‌ها، تمرکز برخط مقابله و مبارزه با موادمخدر در شرق کشور، شکل‌گیری ساختار جدید پلیس مبارزه با موادمخدر در مرزها با تمرکز در گلوگاه‌های شرق کشور، تقویت بخش دریابانی در استان‌های سیستان و بلوچستان و هرمزگان، متلاشی کردن شبکه‌های موادمخدر و نابودی کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های تولیدکننده موادمخدر صنعتی در کلان‌شهرها را از اولویت‌های پلیس مبارزه با موادمخدر در سال جدید اعلام کرد و گفت: تاکنون ۷۰ کارگاه و آزمایشگاه تولیدکننده موادمخدر صنعتی در تهران و کلان‌شهرهای کشور منهدم شده است.

رئیس پلیس مبارزه با موادمخدر ناجا با بیان این که امروز جهانیان ایران را به عنوان پرچمدار مبارزه با موادمخدر در دنیا می‌شناسند، افزود: جمهوری اسلامی ایران به دلیل سرمایه‌گذاری سنگین در زمینه مبارزه و مقابله با موادمخدر صاحب سبک است و مراکز تخصصی پلیس جمهوری اسلامی ایران به بسیاری از کشورها در این زمینه خدمات آموزشی ارائه می‌کند.

دیدار رئیس پلیس راهور با مراجع عظام

سرویس خبر: «امسال حدود ۲۰ هزار نفر کمتر از سال گذشته در تصادفات کشور کشته و یا مجروح شدند».

سردار اسکندر مؤمنی رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا در دیدار با آیت‌الله العظمی عبدالله جوادی آملی از اساتید حوزه علمیه قم افزود: امسال با اقدامات صورت گرفته توسط راهنمایی و رانندگی و به رغم افزایش تعداد خودرو، شمار کشته‌ها و یا زخمی‌ها کاهش قابل توجهی داشته است، هر چند هنوز هم ظرفیت‌های زیادی برای کار وجود دارد.

به گزارش ایرنا از مرکز خبر حوزه، وی گفت: امسال حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار دستگاه خودرو جدید شماره گذاری شد، در حالی که فقط ۱۰۰ هزار دستگاه خودرو از رده خارج شد و در کنار آن ۸۰۰ هزار دستگاه موتورسیکلت جدید هم شماره گذاری شد.

وی با تاکید بر این که بی تردید رهنمودهای مراجع تقلید و روحانیت معزز در پیشگیری از تخلفات رانندگی مؤثر است، اظهار داشت: مردم به روحانیت اعتقاد دارند و به توصیه‌های آنان توجه می‌کنند، از این رو از روحانیت عزیز می‌خواهیم در سفرهای تبلیغی خود مردم را به رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی تشویق کنند.

سردار مومنی با بیان این که سفرهای نوروزی حجم بالایی دارد و حدود نیم میلیون نفر از نیروهای پلیس راهنمایی و رانندگی متولی ایجاد و مراقبت از نظم در آن هستند، افزود: همانگونه که اعلام کردیم از ۲۵ اسفند امسال تا ۱۵ فروردین سال ۹۱، رانندگانی که هیچ نمره منفی از ماموران ما نگیرند، نمرات منفی گذشته آنها پاک خواهد شد.

به گفته وی امسال راهنمایی و رانندگی سه رویکرد اصلی را مورد توجه قرار داد و طبق آن حرکت کرد. رئیس پلیس راهور افزود: کارآمد و به روز کردن قوانین راهنمایی و رانندگی از جمله اقدامات بسیار مهم در سال ۹۰ بود، زیرا قوانین موجود مربوط به چهار دهه پیش یعنی سال ۱۳۵۰ بود.

وی تاکید کرد: استفاده از فن آوری‌های نوین و سیستم‌های هوشمند در کنترل‌های راهنمایی و رانندگی از دیگر اقدامات ما در سال ۹۰ بود، زیرا به این نتیجه رسیدیم که با توجه به افزایش خودروها امکان کنترل آن‌ها به شیوه سنتی نیست.

وی تصریح کرد: در کنار این اقدامات، فرهنگ سازی در رعایت قوانین در تقدم برنامه‌های راهنمایی رانندگی بود و در این راستا از تمام ظرفیت‌ها از جمله رسانه‌ها و آموزش و پرورش استفاده کردیم.

سردار مومنی پنج شنبه گذشته در سفر به استان قم با برخی از مراجع تقلید دیدار کرد.

اخبار حوادث

زمین لرزه حوالی بهاباد را لرزاند

زمین‌لرزه‌ای به بزرگی ۴/۵ در مقیاس امواج درونی زمین (ریشتر) صبح پنجشنبه حوالی بهاباد در استان یزد را لرزاند.

به گزارش مرکز لرزه‌نگاری کشوری وابسته به مؤسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران؛ این زمین‌لرزه در ساعت ۹ و ۴۷ دقیقه و ۷ ثانیه روی داد و خسارتی نداشت.

انهدام ۴۰ تن کالای قاچاق در خراسان رضوی

مشهد ـ خبرنگار اطلاعات: ۴۰ تن کالای قاچاق با حضور دبیر کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارزش خراسان رضوی، منهدم شد.

پرویز فروزانفر در این مراسم گفت: ارزش ریالی این کالاهای منهدم شده دو میلیارد و ۳۱۳ میلیون ریال بود که در مقایسه با سال گذشته ۲۳ درصد افزایش داشته است.

وی افزود: بیشترین کالای قاچاق کشف شده در امسال مربوط به پوشاک و اقلام آرایشی و بهداشتی است.

دبیر کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا و ارز خراسان رضوی گفت: امسال ۱۰ هزار و ۲۰۰ کیلوگرم اقلام آرایشی و بهداشتی و ۴/۵ تن پوشاک قاچاق در استان کشف شده است.

خروج قطار زاهدان ـ تهران از ریل

سرویس شهرستانها: مدیرکل راه‌آهن جنوب شرق کشور دیروز از خروج قطار زاهدان ـ تهران از ریل خبر داد و گفت: این حادثه به علت دپو شدن شن‌های روان ناشی از توفان در حوالی ایستگاه «فهرج» رخ داد.

سید مصطفی داودی افزود: قطار زاهدان تهران با پنج واگن و ۱۷۰ مسافر که ساعت هفت صبح دیروز از ایستگاه زاهدان خارج شده بود ساعت ۱۳ از ریل خارج شد اما مشکل چندانی به وجود نیاورد.

او ادامه داد: با اعزام لوکوموتیو و تجهیزات امداد و ماموران فنی به محل حادثه، تلاش برای ادامه مسیر قطار به سمت تهران انجام شد.

به گزارش ایرنا، توفان با سرعت ۹۰ کیلومتر در ساعت همراه با گرد و خاک شدید در محور ارتباطی زاهدان ـ بم دیروز دید افقی را به حداقل رساند و تردد برای رانندگان در این محور را مشکل کرد.

شمار قربانیان شناور غرق شده بنگلادشی به ۱۱۴ نفر رسید

دهلی نو ـ شمار کشته شدگان حادثه غرق شدن شناور بنگلادشی به ۱۱۴ نفر رسید.

به گزارش ایرنا؛ این شناور در رودخانه مگنا با حدود ۳۰۰ مسافر با یک کشتی باری برخورد کرد و یکی از تلخ‌ترین حوادث دریایی بنگلادش در سال‌های اخیر را رقم زد. شمس‌الدین خاندکر رئیس سازمان حمل ونقل دریایی بنگلادش؛ در این باره به خبرنگاران در داکا گفت: کشتی غرق شده ۳۷ ساعت پس از حادثه از عمق ۷۰ فوتی آب در منطقه مونشیگنج رودخانه بیرون آورده شد. وی اعلام کرد احتمال ضعیفی وجود دارد که اجساد دیگری نیز پیدا شود، اما بر اساس اعلام خانواده سرنشینان این شناور ۱۶ نفر دیگر همچنان ناپدید هستند.

سهل‌انگاری ۲ نوجوان، کاخ ۶۰۰ ساله را به آتش کشید

پلیس اسلواکی دو نوجوان را به اتهام آتش‌کشیدن یک کاخ ۶۰۰ ساله در شرق این کشور بازداشت کرد.

سخنگوی مرکز پلیس منطقه کوسیس در شرق اسلواکی گفت: پلیس در بازجویی‌های صورت گرفته، دو پسر را به اتهام آتش‌زدن چمن‌های اطراف قلعه «کراسنا هورکا» بازداشت کرد.

به گزارش فارس، وی افزود: پس از اعزام یک واحد شناسایی به محل حادثه‌دیده مشخص شد، این دو نفر برای سیگار کشیدن به این مکان آمده بودند و از روی بی‌دقتی و استفاده نکردن از کبریت بی‌خطر، چمن تپه‌های اطراف قلعه را به آتش کشیده‌اند که این امر موجب سرایت آتش به داخل قلعه شده بود.

موزه ملی اسلواکی در اطلاعیه‌ای خسارات وارده به قلعه را زیاد برآورد کرد، اما از سالم ماندن ۹۰ درصد این بنا همچون نمایشگاهی از عکس‌های اسباب و اثاثه قلعه متعلق به قرن‌های نوزدهم و بیستم، نقاشی‌های رنگ روغن و زیورآلات متعدد خبر داد.

سوختن کامل سقف و فضای نمایشگاه جدیدالتأسیس در کاخ گوتیک قلعه و ذوب شدن سه ناقوس برج خسارت‌های وارد شده به قلعه هستند.

قلعه «کراسنا هورکا» که متعلق به اوایل قرن چهاردهم میلادی است در نزدیکی غار «دومیکا» قرار دارد و در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیده است.

پلیس سن دو کودک بازداشت‌شده را یازده و دوازده ساله اعلام کرد.

مرگ ۱۳ معدنچی در شرق چین

پکن ـ بر اثر حادثه‌ای در یک معدن سنگ آهن در شرق چین ۱۳ نفر جان خود را از دست دادند.

به گزارش ایرنا، منابع خبری گفتند، بر اثر بریده شدن سیم‌های فولادی و سقوط اتاقک‌های حامل کارگران در داخل معدن، ۱۳ معدنچی در استان شاندونگ جان خود را از دست دادند.

هر سال حدود ۴۰۰۰ معدنچی در سراسر چین در حوادث مختلف جان خود را از دست می‌دهند.

سقوط هواپیما در آمریکا ۵ کشته داشت

آمریکا: سقوط یک فروند هواپیمای کوچک در آمریکا، به مرگ پنج سرنشین آن منجر شد.

به گفته پلیس محلی ایالت «کارولینا شمالی»، این هواپیما پریروز هنگام فرود درغرب این ایالت دچار سانحه شد و سقوط کرد.

مقامات پزشکی قانونی این ایالت مرگ پنج سرنشین این هواپیما را تائید کردند، اما هویت آنان را مشخص نکردند. به گفته سخنگوی اداره هوانوردی فدرال آمریکا، بال راست این هواپیما پس از بلندشدن از یک فرودگاه محلی در ایالت «فلوریدا» هنگام فرود در فرودگاهی در «کارولیناشمالی» با زمین برخورد کرد و سپس هواپیما در شعله‌های آتش منفجر شد. به گزارش ایسنا به نقل از خبرگزاری آسوشیتدپرس، علت وقوع این حادثه در دست بررسی است.

ملی‌پوشان خدمت سربازی را در تیم‌های ملی می‌گذرانند

سرویس خبر: جانشین فرمانده نیروی انتظامی از خدمت سربازی ملی پوشان رشته‌های ورزشی در تیم‌های ملی خبر داد.

سردار احمد رضا رادان در مراسم اختتامیه جشنواره ورزشی سربازان نیروهای مسلح، گفت: ستاد کل نیروهای مسلح تلاش دارد که دوره سربازی برای جوانان کشور خسته‌کننده نباشد.

وی با بیان این که به همین دلیل اصل توانمند سازی سربازان در دستور کار این ستاد قرار دارد، تأکید کرد: سرباز وقتی از دوره خدمت سربازی خارج می‌شود باید در چند زمینه توانمند شده باشد.

به گزارش ایرنا، جانشین فرمانده نیروی انتظامی یادآور شد: یکی از برنامه‌های توانمند سازی سربازان این است که ملی پوشان رشته‌های مختلف از مهارت‌های خود دور نشوند و به همین دلیل آنان پس از دوره آموزشی، خدمت خود را در تیم‌های ملی ادامه خواهند داد.

وی به مسابقات ورزشی ارتش‌های جهان اشاره کرد و گفت: مقرر شده است در دوره آینده این رقابت‌ها ۲۵ درصد از کاروان اعزامی ایران حتماً از نیروهای وظیفه یعنی سربازان باشند.

سردار رادان هدف از این تصمیم را ارتقای سطح مهارت‌های ورزشی و افزایش انگیزه خدمت سربازان ذکر کرد.

جانشین فرمانده نیروی انتظامی با یاد جهان پهلوان تختی ابراز امیدواری کرد که قهرمانان ورزشی نیروهای مسلح تختی‌های زمان خود باشند.

جشنواره ورزشی سربازان نیروهای مسلح با حضور ۸۰۰ ورزشکار در پنج رشته فوتبال، دو و میدانی، شنا، آمادگی جسمانی و تیر اندازی برگزار شد که در مراسم اختتامیه آن از ۱۴۰ مدال‌آور مختلف این رشته‌ها با اهدای مدال و حکم قهرمانی تقدیر شد.

ترخیص خودروهای توقیفی در آستانه سال‌نو

سرویس خبر ـ نیروی انتظامی تهران بزرگ از ترخیص خودروهای توقیف شده در آستانه نوروز ۹۱ خبر داد. سردار حسین ساجدی‌نیا گفت: خودروهایی که منع قضایی ندارند با اخذ تعهد از مالکانشان ترخیص می‌شوند.

وی تاکید کرد: همه‌خودروهای بدون منع قضایی در روزهای باقیمانده تا پایان سال می‌توانند با تعهد مالکانشان ترخیص شوند و مالکان می‌توانند با در دست داشتن مدارک شناسایی و اسناد خودرو به ستاد ترخیص خودرو مراجعه کنند.

فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ درباره عملکرد پلیس در روزهای پایانی سال گفت: در پنجشنبه آخر سال شاهد رعایت قوانین توسط رانندگان در مسیر بهشت‌زهرا بودیم و روز کم تراکمی گزارش شد و در روزهای آینده نیز پلیس آماده خدمت‌رسانی در ایام پایانی سال خواهد بود.

کاهش زمان اجرای طرح زوج یا فرد از امروز

سرویس خبر: رئیس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ از کاهش ۲ ساعته زمان اجرای طرح زوج یا فرد از امروز خبر داد.

سردار حسین رحیمی گفت: در راستای ایجاد تسهیلات برای شهروندان تهرانی در خصوص خریدهای نوروزی زمان اجرای طرح زوج یا فرد در پایتخت در امروز و فردا همانند طرح ترافیک از ساعت ٦ و ۳۰ دقیقه تا ۱۷ خواهد بود، ولی در عین حال توصیه می‌کنیم شهروندان تا حد امکان از وسایط حمل و نقل عمومی برای خریدهای خود استفاده کنند.

رئیس پلیس راهور تهران با اشاره به توزیع آرم‌های طرح ترافیک سال ۹۱ گفت: بر این اساس آرم‌های طرح ترافیک سال آینده از ۱۴ فروردین سال ۹۱ معتبر خواهد بود و اعتبار آرم‌های امسال فقط تا ۲۸ اسفند است؛ لذا به شهروندان توصیه می‌کنیم هرچه سریعتر نسبت به دریافت آرم طرح ترافیک جدید خود اقدام کنند تا سال آینده با مشکل مواجه نشوند.

وی با اشاره به این که طرح ترافیک و زوج یا فرد از ۲۹ اسفند تا پایان ۱۳ فروردین در تهران اجرا نمی‌شود در خصوص آرم‌های سال ۹۱ نیز گفت: دارندگان آرم‌های طرح ترافیک سال آینده امسال نمی‌توانند از آرم‌های خود استفاده کنند چرا که این آرم‌ها برای پلیس در سال جاری هیچگونه اعتباری ندارد.

سردار رحیمی با بیان این که در تعطیلات نوروز به دلیل کاهش حجم بار ترافیک زمینه تخلفات حادثه‌ساز به خصوص در بزرگراه‌ها ایجاد می‌شود، افزود: بر این اساس پلیس راهنمایی و رانندگی تهران بزرگ طرح تشدید کنترل و برخورد با تخلفات حادثه‌ساز شامل سرعت و سبقت غیرمجاز، انجام حرکات مارپیچ، حرکت با دنده عقب را در بزرگراه‌ها با قاطعیت اجرا می‌کند که در این راستا علاوه بر گشت‌های محسوس و نامحسوس فعلی، ۲۰ دستگاه خودرو گشت نامحسوس از انواع مختلف خودروها در نوروز امسال به ناوگان پلیس تهران افزوده شده است.

وی با تأکید بر این که پلیس در نوروز امسال با کمک دوربین‌های مکانیزه تلاش خواهد کرد تا ترافیک و تخلفات رانندگان را کنترل کند یادآور شد: در عین حال طرح تشدید برخورد با تخلفات شبانه با کمک ۱۲۰ دستگاه خودرو در بزرگراه‌های تهران در تعطیلات نوروز اجرا می‌شود.

رئیس پلیس راهور تهران با تأکید بر این که بر اساس ابلاغیه صورت گرفته مأموران پلیس با تخلفات حادثه‌ساز به طور جدی و بدون اغماض برخورد می‌کنند گفت: خودروهایی که تخلفات حادثه‌ساز داشته باشند و توقیف شوند تا پایان تعطیلات در پارکینگ باقی می‌مانند، لذا به همه رانندگان اکیداً توصیه می‌کنیم از انجام تخلفات حادثه‌ساز در نوروز خودداری کنند.

وی با بیان این که در تعطیلات نوروز جمعی از شهروندان از شهرهای دیگر به تهران می‌آیند، تصریح کرد: به این رانندگان نیز توصیه می‌کنیم از انجام تخلف جداً خودداری و از توقف‌های غیرمجاز خودداری کنند.

وی همچنین گفت: مراکز ترخیص خودرو تا ۲۸ اسفند و تا ساعت ۱۷ آماده ارایه خدمات به شهروندان برای ترخیص خودرو و موتورسیکلت هستند.

سردار رحیمی همچنین از کاهش یک دقیقه‌ای زمان حضور پلیس به صحنه تصادفات در اسفند خبر داد و گفت: بر این اساس میانگین زمان حضور پلیس راهور به صحنه تصادفات در پایتخت به ۸ دقیقه کاهش یافت و در روزهای پایانی سال تلاش کرده‌ایم برای رفاه حال شهروندان واحدهای موتوری خود را افزایش دهیم تا پلیس در سریعترین زمان ممکن به صحنه تصادفات یا ترافیک‌های مقطعی برسد.

آشنایی سفرای کشورها در تهران با برنامه‌های شهرداری برای مقابله با زلزله

جمعی از سفرا و مقام‌های سفارتخانه‌های مقیم ایران در جریان بازدید از سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران با طرح‌ها و فعالیت های شهرداری تهران در سال‌های اخیر در حوزه پیشگیری، آمادگی و مقابله با سوانح طبیعی به ویژه مخاطره زلزله آشنا شدند.

به گزارش روابط عمومی سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، هیأت بلندپایه سفارتخانه‌های مستقر در تهران همچنین از پایگاه ویژه مدیریت بحران منطقه ٦ تهران که از جمله یکصد پایگاه مدیریت بحران شهر تهران به شمار می‌آید و تجهیزات امداد و نجات آن و کلاس‌های آموزشی مردمی، بازدید کردند.

بر اساس این گزارش، اعضای این هیأت درمجموع دراظهارنظرهای جداگانه، پیشرفت‌های مدیریت شهری و شهرداری تهران را در احداث و تجهیز پایگاه‌های مدیریت‌بحران، احداث‌اتاق‌مدیریت بحران، اجرای طرح‌های تغییر بافت فرسوده و مقاوم‌سازی، اجرای برنامه‌های آموزشی و آگاه‌سازی شهروندان نسبت به سوانح طبیعی ستودند.

«مارک اینس براون» سفیر استرالیا در تهران در پایان این بازدید گفت: طرح‌ها و فعالیت‌های انجام شده نشانگر آن است که مدیریت شهری برای آمادگی شهر در برابر سوانح و حوادث تدابیری اندیشیده است و برای ایمنی و ارتقای آمادگی شهر در تلاش است.

در جریان این بازدید، عزیزالله رجب‌زاده رئیس سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران با اعلام این که تهران به واسطه تراکم جمعیتی بالا، بافت فرسوده و وجود گسل‌های متعدد یکی از ۲۵ شهر در معرض مخاطره زلزله در دنیاست، به تشریح اقدام‌ها و برنامه‌های شهرداری تهران در زمینه مدیریت بحران پرداخت و گفت: هدف این سازمان افزایش ایمنی، آمادگی و کاهش خطرپذیری شهر تهران در برابر سوانح است که با انجام هماهنگی‌ها، بررسی‌ها، مطالعات، پژوهش‌ها، آموزش‌ها و اقدام‌های اجرایی قبل از وقوع بحران و به منظور پیشگیری و آمادگی مقابله با بحران انجام می‌گیرد.

وی افزود: عملیات عمرانی احداث ۹ اردوگاه اسکان اضطراری مجهز در فضای سبز اطراف تهران رو به پایان است و به زودی افتتاح می‌شود.

خط ارتباطی اطلاعات با مردم

۲۲۲۲۶۰۹۰

۲ تا ۷ بعدازظهر بجز پنجشنبه و تعطیلات

چند نکته در خور توجه خوانندگان گرامی

توجه خوانندگان محترم را در ارتباط با پیام‌های تلفنی به نکات زیر جلب می‌کنیم:

* موضوعات پیامها جنبه خصوصی، حقوقی و قضایی نداشته باشد.
* از تکرار یک پیام روی پیامگیر اکیداً خودداری بفرمایید.
* پیام‌ها مختصر و مفید، شمرده و دقیق باشد.
* چاپ پیامها بر اساس نوبت است

باتشکر ـ سرویس ارتباطات مردمی

ایمیل خط ارتباطی: ertebat@ettelaat.com

تذکری درباره نامیدن اقلیت‌های شناخته شده دینی

برخی از سخنرانان متاسفانه اقلیت‌های شناخته شده مذهبی را که در مجلس شورای اسلامی نیز نماینده دارند، کافر می‌نامند، حال آن که کافر کسی است که ادیان را منکر شده است و به ذات باریتعالی اعتقادی ندارد.

تلفن به خط ارتباطی

حقوق کارکنان دولت همسان گردد

در مورد میزان حقوق پرداختی به کارمندان سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها، تفاوت آشکاری وجود دارد در حالی که همگی آن‌ها دولتی هستند. به عنوان مثال کارکنان وزارت نفت یا برخی سازمان‌های دیگر با تحصیلات و سابقه کار مساوی با معلمان، از آنان بیشتر حقوق می گیرند و همچنین از تسهیلات درمانی و رفاهی بیشتری برخوردارند. عدالت حکم می کند دولت به این نابرابری حقوق‌های کارکنانش پایان دهد و شرایط را برای همگان، یکسان سازد.

از ایثارگران فرهنگی

جوک‌هایی که به وحدت ملی و فرهنگی لطمه می‌زند

از هموطنان گرامی و به خصوص جوانان کشور انتظار می‌رود با بی‌توجهی به جوک‌هایی که از طریق تلفن‌های همراه برای اقلیت‌های قومی درست می‌شود، توطئه‌های بیگانگان را خنثی کنند و به سهم خود در تقویت مبانی فرهنگی و اعتقادی هموطنان عزیز، مشارکت داشته باشند.

عباس

با این حداقل حقوق‌ها چگونه می‌توان زندگی کرد؟

دبیرکل کانون کارفرمایان در دفاع از کارگران گفته است حداقل حقوق سال آینده آنان باید ۴۲۰ هزارتومان در ماه باشد که باید پرسید با این پول خانواده‌ها چگونه می‌توانند زندگی کنند و از پس هزینه‌های آن برآیند؟

یک کارگر

تشکر از نمایندگان مجلس و مسئولان قوه قضائیه

از نمایندگان محترم مجلس و مسئولان قوه قضائیه که با لغو حکم اعدام در مورد مجرمان زیر ۱۸ سال موافقت کرده‌اند، سپاسگزارم و همچنین امیدوارم لغو حکم سنگسار زنان مجرم به اطلاع قضات شاغل در شهرهای دور افتاده هم برسد تا آنان هم مطابق این دستورالعمل رفتار کنند.

خانم دکترای حقوق

لزوم نصب سرعتکاه

کمربندی آزادگان، شهرک استقلال، خیابان دکتر عبیدی، روبروی درمانگاه شهید صفی خانی نیاز به نصب سرعتکاه دارد، زیرا بیماران برای رفتن به درمانگاه یاد شده، به دلیل سرعت بالای خودروها با خطر تصادف مواجهند.

از اهالی

بانک ملی مردم را سرگردان کرده است

بانک ملی در مورد ارز دانشجویی مردم را سرگردان کرده است و اعلام می‌کند بنابر بخشنامه جدید ارز را به صورت اسکناس در اختیار والدین دانشجویان قرار نمی‌دهد و حواله نیز که از مدتها پیش ممنوع شده است. از مسئولان درخواست می‌کنیم در مورد ارز دانشجویی تصمیمات صحیح اتخاذ کنند.

تلفن به خط ارتباطی

مشکلات خیابان‌های کم‌عرض بهبودی و شادمان

وجود نمایشگاه‌های متعدد فروش خودرو در دو خیابان کم‌عرض بهبودی و شادمان به طول یک کیلومتر و ازدحام و توقف خودروهایی که مالکان آنها قصد فروششان را دارند در هنگام عصر، عبور و مرور در این منطقه را مختل می‌کند. آیا این دو خیابان کشش آن همه نمایشگاه اتومبیل و بدون پارکینگ را دارد؟ لطفاً شهرداری و راهنمایی و رانندگی به این موضوع رسیدگی کنند.

شهروند تهرانی

۲ ماه حقوق نگرفته‌ایم

کارگران اداره پست ورامین ۲ ماه است که حقوق نگرفته‌اند و هیچ‌یک از مسئولان به این مشکل رسیدگی نمی‌کنند.

از کارگران اداره پست ورامین

اظهار نظر

مقاله آقای کریم فیضی با عنوان «فراموشی؛ بلایی نو» در ضمیمه فرهنگی صددرصد صحیح است و علتش آلودگی هوا، ترافیک سنگین، فروش تراکم و آلودگی صوتی است که اعصاب مردم را خراب کرده است. اگر این مشکلات حل نشود، آلزایمر بیشتر می‌شود.

تهران ـ شمیرانی

گله از مسئولان

از مسئولان گله دارم، چرا که به مشکلات مطروحه در ستون ارتباط مردمی روزنامه اطلاعات رسیدگی نمی‌کنند. پسرم ازدواج ناموفق داشته و باتوجه به اینکه کارگری بیش نیست، با افزایش بی‌رویه بهای سکه، قادر به پرداخت مهریه همسرش نیست.

تلفن به خط ارتباطی

از اطلاعات متشکریم و به کارکنانش تبریک می‌گوییم

کارت تبریک و تقویم التفاتی روزنامه وزین اطلاعات را دریافت نمودم. این لطف مرا به یاد مثل قدیمی انداخت که: «دوست مرا یاد کند با یک هل پوک». من و همسرم که بازنشسته و خواننده پروپا قرص روزنامه اطلاعات هستیم متقابلاً و با صمیمیت تام و تمام، پیشاپیش عید نوروز را به کارکنان و دست‌اندرکاران روزنامه اطلاعات تبریک می‌گوییم و سلامتی و تداوم کارتان را آرزومندیم.

سیمین و ایرج فرزین

درخواست از شهرداری منطقه ۳

از شهرداری منطقه ۳ درخواست می‌کنیم حالا که جدول‌های شمال بولوار شهرزاد را تعویض می‌کند، جدول‌های جنوب این بولوار جنب کوچه مختاری به سمت شرق را تعبیه کند. زیرا نبود جدول در این منطقه موجب چپ شدن خودروها به داخل جوی کنار خیابان می‌شود.

تلفن به خط ارتباطی

دیواری که محله را زشت کرده است

از شهرداری منطقه ۱۰ درخواست می‌کنیم دیواری را که در خیابان مرتضوی بین خیابان رودکی و خیابان خوش ـ کوچه محمدی قرار دارد را امسال برای عید نوروز تخریب کند چرا که وجود این دیوار محله را زشت کرده است.

از طرف اهالی محل

درخواست افزایش حقوق

حقوق امسال و پارسال شاغلان آموزش و پرورش هر بار ۷۰ هزار تومان اضافه شد. چرا این اضافه‌حقوق شامل بازنشسته‌های آموزش و پرورش نمی‌شود.

بازنشسته آموزش و پرورش

به حرف رئیس جمهوری گوش کنند

ما که زبانمان مو در آورد بس که گفتیم معوقات بازنشستگان را بدهید. رئیس جمهوری هم بارها در رسانه‌ها اعلام کرد که دستور پرداخت آن را صادر کرده است. ولی کسی گوش نمی‌دهد. اگر به حرف ما نمی‌روند به حرف رئیس جمهوری چرا توجه نمی‌کنند؟

شهرضا ـ دکتر میرزایی

بیمه طلایی را اینترنتی کنند

بازنشستگان متقاضی بیمه طلایی فرهنگیان باید چندبار به اداره مربوطه مراجعه کنند و بازنشستگانی که در شهرهای دیگری به غیر از شهری که در آن بازنشسته شدند، زندگی می‌کنند، برای دریافت کارت دچار مشکل می‌شوند و نمی‌توانند به شهرهای دور دست بروند.

بیمه ایران باید در مراکز مشخص شده در هر شهر به صورت اینترنتی مشکل مربوطه را حل کند.

تلفن به خط ارتباطی

بقیه درصفحه ۹

جدال در صدر و ذیل لیگ برتر فوتبال در آخرین شنبه سال

هفته بیست‌وهشتم لیگ برتر فوتبال، امروز در آخرین شنبه سال با انجام شش دیدار پیگیری می‌شود.

دو تیم فینالیست جام حذفی یعنی استقلال و شاهین بوشهر، امروز بازی ندارند و در تعطیلات عید نوروز مقابل حریفان خود به میدان خواهند رفت.

عیدی به اصفهانی‌ها

سپاهان هفته گذشته مقابل تراکتورسازی شکست خورد تا همچنان رقابت برای قهرمانی در لیگ برتر داغ باشد. اکنون قطب زرد فوتبال با سه امتیاز بیشتر از تراکتورسازی در صدر قرار گرفته است و برای اینکه این اختلاف کمتر نشود برای شکست راه آهن به میدان می‌رود. راه‌آهن این روزها در جدول رده بندی لیگ اوضاع و احوال خوبی ندارد و در خطر سقوط است، روزهای پرحاشیه‌ای را پشت‌سر می‌گذارد. بازیکنان این تیم دست به اعتصاب زدند و حتی وساطت دایی هم باعث نشد آنها تمرین کنند و می‌خواستند وضع طلب‌هایشان مشخص شود.

شهرآورد پرحاشیه شمال

شهرآورد گیلان برای فوتبالدوستان گیلانی بسیار مهم و حساس است و به همین دلیل همواره حاشیه‌های فراوانی دارد. دو تیم از نظر امتیازی نزدیک به هم هستند. ملوان ۳۳ امتیازی با یک بازی کمتر یازدهم است و داماش ۳۲ امتیازی در رده دوازدهم قرار گرفته است.داماش مدت‌هاست که از مشکلات مالی رنج می‌برد و حتی عابدینی مدیرعامل باشگاه گفته احتمالا بعد از این بازی دیگر داماشی وجود نخواهد داشت و تیم را به دلیل مشکلات مالی منحل اعلام می‌کند. ملوان وضع بهتری دارد و حتی به این شهرآورد به چشم یک بازی تدارکاتی مهم پیش از بازی با استقلال در سال نو نگاه می‌کند.

اهداف متفاوت

شهرداری تبریز وضع خطرناکی در جدول دارد و اگر مدیر روستامی خواهد در پایان سال از رده هفدهم جدول جدا شود، فقط باید مقابل صبای قم پیروز شود. صبا در ۲۷ بازی گذشته، فقط هفت شکست داشته و بازیکنان عبدالله ویسی برای رسیدن به رده چهارم جدول و از دست ندادن پله پنجمی تلاش می‌کنند. دو تیم دو هدف متفاوت دارند. یکی امیدوار به رسیدن به جمع چهار تیم برتر است و دیگری برای فرار از سقوط تلاش می‌کند.

بازی زیبا و فنی

مس کرمان برای فرار از منطقه سقوط باید بجنگد و فولاد خوزستان برای رسیدن به رده‌ای بهتر در جدول مبارزه می‌کند. با توجه به انگیزه‌های دو تیم انتظار می‌رود، شاهد یک بازی خوب و زیبا از سوی هر دو تیم باشیم.

رقیب با انگیزه

سایپا با حضور مجتبی تقوی نتیجه خیره کننده‌ای به دست آورد و پنج بر صفر فجرسپاسی را در هم کوبید. نارنجی پوشان استان البرز، امروز میزبان تراکتورسازی تیم رده دوم جدول هستند. با این حال سایپایی‌ها نمی‌توانند روی امتیاز میزبانی خود خیلی حساب کنند، زیرا تماشاگران تبریزی بیشتر سکوهای ورزشگاه انقلاب کرج را در اختیار خواهند گرفت. قلعه نویی می‌خواهد با یک برد شیرین سال را تمام کند تا همچنان در رده دوم باقی بماند و منتظر است تا ببیند علی دایی می‌تواند با امتیاز گرفتن از سپاهان به او عیدی بدهد یا نه.

بازی قابل پیش‌بینی

اگرچه فوتبال قابل پیش‌بینی نیست، ولی نتیجه بازی نفت آبادان ـ مس سرچشمه را می‌توان پیش بینی کرد. خیلی‌ها معتقدند نفت آبادان دهمین برد خود را به دست می‌آورد و مس سرچشمه، شکست هفدهمش را در لیگ برتر تجربه می‌کند. اگرچه اصغر شرفی گفته در دیدارهای باقیمانده مس انتحاری بازی می‌کند.دو دیدار باقیمانده این هفته از لیگ برتر بین تیم‌های استقلال ـ ذوب آهن (پنجم فروردین) و فجر سپاسی ـ شاهین بوشهر (دهم فروردین) در سال ۹۱ برگزار خواهد شد.

پیروزی پر گل پرسپولیس در پایان سال ۹۰

پرسپولیس با پیروزی سه بر صفر مقابل نفت تهران سال ۹۰ را با پیروزی به پایان رساند، ولی با ۳۸ امتیاز همچنان در جایگاه هشتم باقی ماند.

تیم فوتبال پرسپولیس با نتیجه ۳ بر صفر نفت تهران را شکست داد.سه گل پرسپولیس را در این بازی سیامک کوروشی مدافع نفت در دقیقه ۲۷، ایمون زاید در دقیقه ۵۵ و امیرحسین فشنگچی در دقیقه ۸۳ به ثمر رساندند.

نفت تهران با این شکست ٤٤ امتیازی و در جایگاه چهارم جدول باقی ماند.

پرسپولیس تا روز ۱۹ فروردین در لیگ بازی ندارد، ولی دوم فروردین در تهران با الشباب امارات در ساعت ۱۸ بازی می‌کند.

ششمین قهرمانی استقلال در جام حذفی فوتبال

تیم فوتبال استقلال تهران با پیروزی مقابل شاهین بوشهر در ضربات پنالتی علاوه بر کسب جام قهرمانی بیست و پنجمین دوره رقابتهای جام حذفی، برای ششمین بار به این عنوان نائل آمد تا به‌عنوان نخستین نماینده ایران راهی لیگ قهرمانان آسیا در فصل آینده شود.

دیدار فینال بیست‌وپنجمین دوره جام حذفی فوتبال باشگاه‌های کشور، پریروز بین تیم‌های استقلال تهران و شاهین بوشهر در ورزشگاه حافظیه شیراز برگزار شد که دو تیم در پایان ۱۲۰ دقیقه به تساوی بدون گل رضایت دادند، ولی در ضربات پنالتی استقلال با نتیجه ٤ بر یک حریف خود را شکست داد و قهرمان شد.

این دیدار در حضور بیش از ۱۵ هزار تماشاگر برگزار شد و دو تیم در پایان نیمه اول فوتبال زیبایی را به نمایش نگذاشتند به‌گونه‌ای که دروازه‌ها کمتر تهدید شد و بازی بیشتر در میانه‌های میدان در جریان بود. با این حال شاهین بوشهر در دقیقه ۱۳ می‌توانست به گل برسد که توپ به تیر دروازه استقلال برخورد کرد.در حالی که همه منتظر بودند تا در نیمه دوم فوتبال زیبا و جذابتری را از شاهین و استقلال شاهد باشند، روند کسل‌کننده نیمه نخست ادامه داشت و این دو تیم به تعداد انگشتان یک دست هم روی دروازه یکدیگر خطرساز نشدند تا ۹۰ دقیقه قانونی این دیدار با تساوی بدون گل به پایان برسد و کار به وقت‌های اضافه کشیده شود. در دو وقت اضافه هم استقلال و شاهین نتوانستند گلی به ثمر برسانند تا کار به ضربات پنالتی کشیده شود.در ضربات پنالتی استقلال توسط محسن یوسفی، فریدون زندی، ساموئل و یرکوویچ به گل رسید. تک گل شاهین نیز توسط علی انصاریان به ثمر رسید و مهدی نوری و امجدشکوه مقام پنالتی‌های خود را از دست دادند که البته پنالتی شکوه مقام را سیدمهدی رحمتی مهار کرد.تیم فوتبال استقلال که قبل از برگزاری بیست‌وپنجمین دیدار فینال جام حذفی از نظر تعداد قهرمانی با پرسپولیس مساوی بود، پس از کسب عنوان قهرمانی این دوره از رقابتها پرافتخارترین تیم ایران در جام حذفی شد.تیم فوتبال استقلال برای ششمین بار قهرمان جام حذفی فوتبال باشگاه‌های کشور شد تا با شش قهرمانی و سه نایب قهرمانی سرآمد دیگر تیم‌های ایرانی در جام حذفی باشد. پرسپولیس نیز از تیم‌های پرافتخار جام حذفی است که پنج بار قهرمان و یک بار نایب قهرمان این مسابقات شده است.

عمل به وعده

سرمربی تیم فوتبال استقلال گفت: به قولی که به هواداران استقلال داده بودم عمل کردم و در پایان سال ۹۰ یک جام قهرمانی را به آنها هدیه کردم.

پرویز مظلومی، پس از قهرمانی تیم فوتبال استقلال در جام حذفی در مورد بازی فینال گفت: بازی کیفیت لازم را نداشت؛ اما مهم این بود که در دو وقت اضافه به آنچه می‌خواستیم دست یافتیم و نبض بازی را در اختیار داشتیم.

وی افزود: از قبل می‌دانستیم که نمی‌توانیم به راحتی شاهین بوشهر را شکست دهیم، چرا که این تیم از بازیکنان و کادر فنی خوبی استفاده می‌کند. با این حال در دقایق آخر عملکرد بهتری داشتیم. وحید طالب‌لو، چند موقعیت تک به تک را از بازیکنان ما گرفت، اگر او نبود راحت‌تر شاهین را شکست می‌دادیم.

سرمربی تیم فوتبال استقلال تصریح کرد: خوشحالم که به قولی که به هواداران استقلال داده بودم عمل کردم و در پایان سال ۹۰ یک جام به آنها هدیه کردم. از حالا به بعد تمرکزمان روی لیگ برتر و قهرمانی در این مسابقات و همچنین لیگ قهرمانان آسیاست و امیدوارم این روند را ادامه دهیم.

مظلومی، بزرگترین مشکل این روزهای استقلال را داشتن بازیکنان مصدوم عنوان کرد و گفت: مطمئنا اگر بازیکنان مصدوم به جمع سایر بازیکنان اضافه شوند مشکلاتمان کمتر خواهد شد و با قدرت بیشتری در لیگ برتر و لیگ قهرمانان آسیا به میدان می‌رویم.

قهرمانی در لیگ برتر

مدیر عامل باشگاه استقلال پس از قهرمانی تیم فوتبال این باشگاه در جام حذفی گفت: از امروز هدف ما قهرمانی در لیگ برتر است. علی فتح‌الله‌زاده در پایان دیدار استقلال و شاهین گفت: بازی خوبی را از سوی هر دو تیم شاهد بودیم. استقلال در ضربات پنالتی خوب عمل کرد و قهرمان شد. ضمن اینکه شاهین بوشهر هم خوب ایستادگی کرد.وی با بیان اینکه هدف این تیم کسب عنوان قهرمانی در لیگ برتر است در مورد جام گرفتن پرویز مظلومی و احتمال ماندن او در این تیم برای فصل آینده گفت: هنوز چیزی مشخص نیست و باید منتظر پایان فصل باشیم و بعد با آقای مظلومی بنشینیم و در مورد آینده صحبت کنیم.

حق شاهین نبود!

حمید درخشان با انتقاد شدید از بی‌توجهی مسئولان شهر بوشهر نسبت به تیم شاهین، قهرمانی در جام، حذفی را حق تیمش ندانست.

پس از برگزاری فینال جام حذفی و قهرمانی استقلال پرویز مظلومی و حمید درخشان در برنامه «ورزش و مردم» حاضر شدند و درباره این بازی و موضوعات دیگر صحبت کردند.درخشان، سرمربی شاهین بوشهر گفت: استقلال در این بازی چهار پنالتی زد که سه پنالتی آن را بازیکنان خارجی این تیم زدند. این یعنی استقلال استطاعت مالی دارد که بازیکن خارجی بگیرد. من هم تبریک می‌گویم که استقلال این استطاعت را دارد و از همین رو نماینده ایران در آسیا است. اما بازیکنان ما نمی‌خواستند بازی کنند، هفته گذشته پس از دیدار با داماش گیلان نمی‌خواستم به بوشهر برگردم و به مسئولان تیم گفتم که اگر تعهداتشان را عمل نکنند، نمی‌توانم معجزه کنم. در بازی فینال، بینی بازیکن من شکست و با این وضع از زمین خارج شد، ولی یک ریال هم نداریم که به بازیکنانمان بدهیم. آنها به خاطر مردم بوشهر بازی کردند، چطور می‌شود با این وضع قهرمان جام حذفی شد؟ اصلا حق ما نبود که ما قهرمان شویم.وی افزود: از طرف معاون رئیس‌جمهور اعلام شده بود که حدود یک میلیارد به ما پرداخت می‌کنند، ولی تربیت بدنی این کار را انجام نداد و گفتند که این پول را به شما نمی‌دهیم. بازیکنان ما قبل از این دیدار حتی یک ریال هم پول نگرفتند!

صعود آلومینیوم هرمزگان به لیگ برتر فوتبال

تیم فوتبال آلومینیوم هرمزگان با صعود تاریخی خود به لیگ برتر فوتبال باشگاه‌های کشور، عیدی بزرگی به مردم هرمزگان اهدا کرد.

تیم فوتبال آلومینیوم هرمزگان عصر دیروز در هفته بیست و سوم لیگ دسته یک فوتبال باشگاه‌های کشور با وجود شکست یک بر صفر مقابل شهرداری یاسوج به لیگ برتر فوتبال باشگاههای کشور در فصل ۹۲ – ۹۱ صعود کرد.

در این دیدار که در ورزشگاه تختی یاسوج برگزار می‌شد، بازیکنان شهرداری حملات زیادی را روی دروازه آلومینیوم ترتیب دادند که هر بار این حملات با هوشیاری بازیکنان آلومینیوم که فقط به یک امتیاز برای قطعی شدن صعود خود نیاز داشتند، خنثی می‌شد.

حملات پی در پی بازیکنان شهرداری که نمی‌خواستند امید خود برای رسیدن به مرحله پلی آف را از دست بدهند، نتیجه داد و صمد اکبری کاپیتان این تیم در دقیقه ۹۳ با یک ضربه زیبا گل برتری شهرداری یاسوج را به ثمر رساند.

اما این شکست را می‌توان شیرین‌ترین شکست آلومینیوم در تاریخ این باشگاه نامید، چون پس از آن و به علت نتیجه نگرفتن تیم‌های ماشین سازی تبریز و گهر زاگرس، آلومینیوم به لیگ برتر صعود کرد.

ماشین سازی تبریز یکی از حریفان اصلی آلومینیوم در حالیکه با یک گل از نساجی مازندران در تبریز پیش افتاده بود با دریافت دو گل در دقایق پایانی شانس صعود مستقیم به لیگ برتر را از دست داد.

گهر زاگرس، دیگر تعقیب کننده آلومینیوم نیز با تساوی یک بر یک مقابل پاس همدان در درود متوقف شد تا این تیم هم شانس صعود مستقیم به لیگ برتر را از دست بدهد.

آلومینیوم در حالی سه هفته زودتر صعود خود به لیگ برتر فوتبال را قطعی کرد که تا کنون تیمی از هرمزگان به لیگ برتر راه نیافته است و صعود آلومینیوم را می‌توان صعودی تاریخی و عیدی این تیم به مردم هرمزگان در آستانه عید نوروز دانست.

رویانیان: تبانی برخی بازیکنان فوتسال پرسپولیس محرز شد

مدیر عامل باشگاه پرسپولیس از محرز شدن تباتی برخی از بازیکنان تیم فوتسال این باشگاه در دیدار با تیم فوتسال گیتی پسند خبر داد و گفت: علاوه بر برخورد شدید انضباطی با متخلفان، از همه کسانی که در این خصوص آسیب دیدند، عذرخواهی می‌کنیم.

محمد رویانیان درخصوص تخلفاتی که در دیدار تیم‌های فوتسال گیتی پسند اصفهان و پرسپولیس در هفته آخر لیگ برتر فوتسال اتفاق افتاد، گفت: با بررسی‌هایی که انجام دادیم، تبانی تعدادی از بازیکنان تیم فوتسال پرسپولیس برای ما محرز شد، با ابراز تأسف از این مسأله، تصمیم گرفته‌ایم که بازیکنان خاطی از تیم اخراج شوند.وی با بیان اینکه ۳۰ درصد از قرارداد همه بازیکنان کسر خواهیم کرد، افزود: با تأکید بر سلامتی کاری حیدریان سرمربی تیم، از ایشان انتظار داشتیم که با هوشیاری بیشتری از تبانی صورت گرفته، جلوگیری کند.

مدیرعامل باشگاه پرسپولیس با تأکید بر سلامت کاری سرپرست تیم فوتسال این باشگاه، افزود: انتظار ما این بود که سرپرست تیم به عنوان نماینده مدیرعامل باشگاه در خصوص این قضیه با هوشمندی مدیریت کند، ولی متأسفانه این اتفاق نیفتاد. بنابراین تصمیم گرفته شد تا وی را نیز از سمت خود عزل کنیم.

محرومیت مادام‌العمر خاطیان

رئیس کمیته فوتسال گفت: بازیکنان تیم فوتسال پرسپولیس که در بحث تبانی حضور داشته‌اند، مادام‌العمر محروم خواهند شد.عباس ترابیان، گفت: من هم صحبت‌های رویانیان را شنیده‌ام، اما برای قضاوت باید به صورت رسمی به کمیته انضباطی اعلام شود. باید اسامی بازیکنان به صورت رسمی اعلام شود تا با آنها برخورد کنیم. وظیفه ما برخورد با خاطیان است، به همین منظور کارت بازی بازیکنانی که این کار را انجام داده‌اند را باطل خواهیم کرد و به هیچ عنوان اجازه فعالیت دوباره به آنها را نخواهیم داد و مادام‌العمر محروم می‌شوند. پس از پیروزی یازده بر دو تیم فوتسال گیتی‌پسند مقابل پرسپولیس تهران در هفته آخر لیگ فوتسال که منجر به قهرمانی این تیم اصفهانی شد، شائبه‌هایی مبنی بر تبانی این دو تیم به وجود آمد که تا به امروز هیچ کسی به صراحت آن را اعلام نکرده و فقط باشگاه پرسپولیس به این پرونده رسیدگی می‌کند. این در حالی است که باشگاه منصوری قرچک با ارائه مدارکی به کمیته انضباطی شکایت کرده است، ولی با وجود گذشت یک هفته از این شکایت، مسئولان کمیته انضباطی از این موضوع بی‌اطلاعند. سرپرست پرسپولیس اعلام کرده است که رضا حیدریان در روزهای آینده صحبت می‌کند و همه چیز را در این باره خواهد گفت.

میلان ـ بارسلونا؛ مهمترین دیدار یک‌چهارم نهایی لیگ قهرمانان اروپا

هشت تیم برتر فصل جاری لیگ قهرمانان اروپا، پس از قرعه‌کشی مرحله یک چهارم نهایی این رقابت‌ها، حریفان خود را شناختند.

بنابراین گزارش، دیدار میلان ایتالیا ـ بارسلونا اسپانیا، مهمترین و حساس‌ترین بازی این مرحله است و با توجه به قرعه‌کشی انجام شده تیم‌های رئال مادرید و بارسلونا تا پای فینال با هم دیدار نخواهند داشت و در صورت صعود این دو تیم به فینال، دوستداران فوتبال در سراسر جهان بار دیگر شاهد ال‌کلاسیکو دربی در لیگ قهرمانان اروپا خواهند بود.

دیدارهای مرحله یک چهارم نهایی لیگ قهرمانان فوتبال اروپا از ۸ فروردین ۱۳۹۱ آغاز می‌شود و فینال نیز در ۳۰ اردیبهشت ۹۱ در شهر مونیخ کشور آلمان برگزار می‌شود.

برنامه بازی‌های مرحله یک چهارم نهایی لیگ قهرمانان اروپا به این شرح است:

دور رفت ۸ و ۹ فروردین ۹۱

آپوئل نیکوزیا قبرس – رئال مادرید اسپانیا
المپیک مارسی فرانسه – بایرن مونیخ آلمان
بنفیکا پرتغال – چلسی انگلیس
میلان ایتالیا – بارسلونا اسپانیا

دور برگشت ۱۵ و ۱۶ فروردین ۹۱

رئال مادرید اسپانیا – آپوئل نیکوزیا قبرس
بایرن مونیخ آلمان – المپیک مارسی فرانسه
چلسی انگلیس – بنفیکا پرتغال
بارسلونا اسپانیا – میلان ایتالیا

برنامه دیدارهای مرحله نیمه نهایی رقابت‌ها نیز به این شرح است:

دور رفت ۲۹ و ۳۰ فروردین ۹۱

برنده دیدار مارسی – بایرن با برنده دیدار آپوئل نیکوزیا – رئال مادرید
برنده دیدار بنفیکا – چلسی با برنده دیدار میلان – بارسلونا

دور برگشت ۵ و ۶ اردیبهشت ۹۱

برنده دیدار آپوئل نیکوزیا – رئال مادرید با برنده دیدار مارسی – بایرن
برنده دیدار میلان – بارسلونا با برنده دیدار بنفیکا – چلسی

فینال فصل جاری لیگ قهرمانان اروپا ۳۰ اردیبهشت ۹۱ در ورزشگاه آلیانس آره نا شهر مونیخ کشور آلمان برگزار خواهد شد.

کاسیاس: ال کلاسیکو نداریم تا فینال

دروازه‌بان تیم فوتبال رئال مادرید اسپانیا پس از تعیین حریفان این تیم در مرحله یک چهارم نهایی و روند بازی‌های مرحله نیمه‌نهایی گفت: ال کلاسیکو نداریم تا فینال.

ایکر کاسیاس، دروازه‌بان ملی‌پوش رئال مادرید اسپانیا پس از آنکه مشخص شد حریف رئال مادرید آپوئل قبرس است، تصریح کرد: در چنین مرحله‌ای کاملا غیر حرفه‌ای است که درباره آسان بودن یا سخت بودن یک بازی حرف بزنیم. همه تیم‌ها قدرتمند هستند و ما نباید حریف قبرسی خود را دست کم بگیریم، اگر آپوئل تیم کوچکی بود، هرگز به این مرحله نمی‌رسید. کاسیاس افزود: با توجه به قرعه‌کشی صورت گرفته و روند بازی‌ها در نیمه‌نهایی مشخص شد که ال کلاسیکو دربی به این زودی‌ها در لیگ قهرمانان اروپا نداریم و باید تا فینال رقابت‌ها صبر کنیم و در ورزشگاه بایرن مونیخ آلمان شاهد ال کلاسیکو دربی باشیم.

حذف نمایندگان انگلیس از لیگ فوتبال اروپا

با شکست تیم‌های منچستریونایتد و منچسترسیتی از رقابتهای لیگ فوتبال اروپا، انگلیس دیگر نماینده‌ای در جمع هشت تیم پایانی این رقابت‌ها ندارد.

منچستریونایتد در دیدار برگشت خود مقابل اتلتیک بیلبائو با نتیجه ۲ بر یک مغلوب میزبان اسپانیایی شد تا بعد از حذف از لیگ قهرمانان، با لیگ فوتبال اروپا نیز وداع کند.

«فرناندو یورنته» در دقیقه ۲۳ برای بیلبائو گلزنی کرد، سپس «اسکار دی مارکوس» هافبک طراح این تیم اختلاف را به دو گل رساند. در دقیقه ۸۰ «وین رونی» یکی از گل‌ها را جبران کرد، ولی دیگر فرصتی برای جبران گل دوم باقی نمانده بود و شاگردان سرآلکس در مجموع دو بازی رفت و برگشت با نتیجه ۵ بر ۳ مغلوب و از دور رقابت‌ها حذف شدند.

در دیگر دیدار پریشب، منچسترسیتی در خانه خود با نتیجه ۳ بر ۲ اسپورتینگ لیسبون را از پیش رو برداشت، ولی با توجه به شکست یک بر صفر در دیدار رفت و قانون گل زده در خانه حریف از صعود به مرحله بعدی بازماند.

«ماتیاس فرناندز» در دقیقه ۳۳ و «ریکی فان ولفسوینکل» در دقیقه ٤٠ برای اسپورتینگ گلزنی کردند تا خیال نماینده پرتغال از صعود راحت شود.

«سرخیو آگوئرو» در دقایق ٦٠ و ۸۲ و ماریو بالوتلی در دقیقه ۷۵ از روی نقطه پنالتی برای منچسترسیتی گلزنی کرد تا بازی ۳ بر ۲ به سود شاگردان مانچینی تمام شود، ولی آنها در نهایت از این رقابت‌ها، حذف شدند.

تیم‌های هانوفر، والنسیا، آلکمار، اتلتیکومادرید، متالیست خارکیف و شالکه نیز با پیروزی در مجموع دو دیدار رفت و برگشت به دور بعدی رقابت‌ها صعود کردند.

دیدارهای یک چهارم نهایی لیگ اروپا

قرعه‌کشی مرحله یک چهارم نهایی لیگ فوتبال اروپا برگزار شد و هشت تیم راه یافته به این مرحله، حریفان خود را شناختند.

تیم آلکمار از هلند در دیدار رفت مرحله یک چهارم نهایی میزبان والنسیا از اسپانیا خواهد بود و آتلتیکومادرید از اسپانیا پذیرای هانوفر آلمان است. برنده مجموع دیدار رفت و برگشت این دو بازی در مرحله نیمه نهایی به مصاف هم می‌روند.

همچنین شالکه از آلمان به مصاف آتلتیکو بیلبائو از اسپانیا می‌رود. بیلبائو با هدایت «مارسلو بیلسا» در مرحله قبلی تیم نامدار منچستریونایتد را شکست داد و از دور رقابت‌ها حذف کرد.

در دیگر دیدار این مرحله، اسپورتینگ لیسبون از پرتغال میزبان متالیست از اوکراین خواهد بود که برندگان این دو دیدار نیز در نیمه نهایی با هم پیکار می‌کنند.

دیدارهای رفت مرحله یک چهارم نهایی نهم فروردین و دیدارهای برگشت ۱۵ فروردین ۹۱ انجام خواهد شد.

دیدار نهایی لیگ اروپا ۱۹ اردیبهشت ۹۱ در بخارست پایتخت رومانی برگزار می‌شود.

نقش نفت در توسعه و تحکیم امنیت ملی

بقیه از صفحه ۲

اگر بخواهیم سرمایه گذاری تولیدی با رشد شتابان داشته باشیم، یکی از کارهایی که باید کنیم، این که منابع داخلی را به‌طور حداکثر تجهیز کنیم و در این راستا منابع بخش خصوصی و بازارهای تولید و سرمایه و صندوق ذخیره ارزی را سامان دهیم. تاسیس این صندوق کار بزرگی بود که در کنار تصویب چشم انداز بیست ساله به‌عنوان دو کار استراتژیک نرم افزاری در دوره اصلاحات اتفاق افتاد و در تاریخ ما کمتر چنین کارهایی انجام شده است. من محاسبه کرده بودم که اگر طی دو برنامه، این صندوق را پر کرده بودیم، می‌توانستیم حداقل ۸۰۰ میلیارد دلار منابع را تجهیز و سرمایه گذاری کنیم، اما که این رقم بسیار بالایی است و اثر بسیار زیادی در اقتصاد ایران می‌گذارد، در حالی که اقتصاد ایران اکنون قدرت‌هاضمه این مبلغ را ندارد و باید این قدرت ایجاد شود و در این راستا باید سالانه بیش از ۸۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری کنیم. کار دوم برای سرمایه‌گذاری شتابان این است که بتوانیم منابع خارجی را هم به‌صورت سرمایه و هم به شکل فاینانس جذب کنیم. اگر ما بخواهیم سرمایه گذاری برونگرا داشته باشیم، باید به مزیت‌های نسبی توجه کنیم و به فناوری پیشرفته دسترسی داشته باشیم. اثر فناوری یا در کیفیت بالاتر است، یا قیمت مناسب‌تر یا هر دو؛ استفاده از آن هم یک امر ضروری است و اختیاری نیست. ما باید به بازارهای صادراتی هم به آسانی دسترسی داشته باشیم؛ نمی‌توان به همه فحاشی کرد، اما انتظار داشت که از ما خرید هم کنند!

در عین حال باید در ابعاد سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و... هم باید کارهایی را انجام دهیم. در بعد فرهنگی مهم‌ترین کارهایی که باید انجام دهیم اهتمام به توسعه اقتصادی، علمی و فناوری، توجه به کارآفرینی و خلاقیت و انگیزش ملی برای توسعه حول یک شعار ملی است. این شعار ملی در دوره اصلاحات چشم انداز بود که با حکم مقام محترم رهبری ابلاغ شد، اما به نظر من به آن توجه و اهتمامی نمی‌شود، حتی در انتخابات اخیر تحقق این برنامه جزو شعارها نبود. می‌گویند در ژاپن به فرزندانشان آموخته‌اند که این تصور خطرناکی است که خیال کنیم کشور ثروتمندی هستیم، بلکه باید تصور کنیم کشور فقیری هستیم و باید برای رشدمان کار کنیم. اما در ایران دقیقا بر خلاف این امر جریان دارد و می‌گوییم ما همه چیز در کشورمان داریم، هیچ کاری هم نباید بکنیم و فقط یک دولت سالم باید بیاید تا این ثروت را تقسیم کند!

از نظر ساختارهای سیاسی، اجتماعی نیز امنیت اقتصاد و فضای کسب و کار باید فراهم شود که شامل امنیت قضایی، اجتماعی، فرهنگی توسعه سیاسی – اجتماعی هم هست. در عرصه سیاست خارجی هم باید نه تنها از مرحله تشنج زدایی خارج شد، بلکه وارد مرحله دوستی و همکاری‌های درازمدت به منظور دسترسی به منابع و سرمایه‌های خارجی، بازارهای خارجی برای فروش محصولات سرمایه گذاری تولیدی و دسترسی به فناوری پیشرفته از خارج، شد.

آقای خاتمی در دوره اصلاحات مطرح می‌کرد که ما باید نفت را به عنوان یک سرمایه زیر زمینی تجدید ناپذیر نگاه کنیم که به سرمایه روزمینی تجدید پذیر تبدیل شود و نگاه درآمدی به آن نداشته باشیم و سیاستهای اقتصادی هم باید بر مبنای رقابت، حمایت از کارآفرینان در تقویت بخش خصوصی واقعی و ایفای نقش غالب توسط بخش خصوصی در اقتصاد، حذف عمده انحصارات و کاهش بسیار جدی تصدی‌های اقتصادی و مهم‌تر از آن دخالت‌های دولت در بازار و اتکای به مزیتهای کشور و برون گرایی با اقتصاد جهانی. زیرا اقتصاد درون گرا و برون گرا بسیار مهم است؛ هیچ کشور موفقی در دنیا بر مبنای جایگزینی واردات نتوانسته یک اقتصاد موفق و زنده‌ای داشته باشد. درهمه جا بر مبنای تراز بازرگانی مثبت جلو می‌روند.

از نظر ساختارهای فیزیکی هم جایگاه دولت باید تعریف مجدد شود و به سمت ایجاد زیر بناهای فیزیکی برای جهش اقتصادی برویم.

بحث دیگر، ارتقای منابع انسانی با اصلاح جهت‌گیری‌های آموزشی به منظور تسریع یادگیری با اتکای به اندوخته‌ها و دستاوردهای داخلی وعلمی بشری است.

بر اساس آنچه گفتم، اقتصاد ایران باید با نرخ شتابان رشد اقتصادی به پیش رود، منابع عظیم مالی برای این کار تجهیز شود (چه منابع داخلی و چه با جذب منابع خارجی و دستیابی به فناوری پیشرفته)، اقتصاد برونگرا شود و در تعامل با اقتصاد جهانی باشد؛ نه اینکه یک جزیره بسته در اقیانوس اقتصاد جهان باشد. جهت‌گیری توسعه و تنوع صادرات نیز باید در دستور کار قرار گیرد و یک فضای رقابتی ایجاد شود که بخش خصوصی در آن وزن غالب را داشته باشد و تصدی و انحصارات دولتی به حداقل برسد.

بر اساس چشم انداز، ایران باید در سال ۱٤٠٤ از نظر علمی، فناوری و اقتصادی کشور اول منطقه باشد. من فکر می‌کنم که نفت به‌دلیل این‌که برون گراترین بخش اقتصاد ایران بود و هنوز هم هست و قدرت جذب منابع بیشتر و دسترسی به فناوری‌های پیشرفته بیشتری نسبت به سایر بخش‌ها دارد، به عنوان موتور استارت برای رسیدن به این هدف باشد. یعنی اینکه اعلام کردیم در طی ۱۰ سال ۱۵۰ میلیارد دلار برای آن سرمایه گذاری شود، در آن زمان با آن کارایی، امر دور از ذهنی نبود و هم برای صندوق ذخیره پول جمع می‌شد و هم به صنایع، پتروشیمی و... کمک می‌کرد.

اما در خصوص نقش نفت در تقویت امنیت ملی ایران در عرصه جهانی هم یک بحثی را مطرح می‌کنم؛ در این بخش من چند گزاره را مطرح می‌کنم: ۱-اندازه اقتصاد کشور هرچه بزرگتر باشد نادیده گرفتن و بی ثبات کردن آن برای جهان خطرناک‌تر است. ۲-هرچه اقتصاد یک کشور در بده و بستان بیشتر با اقتصاد سایر کشورها باشد، امنیت آن بیشتر تضمین می‌شود. ۳-اندازه اقتصاد هر کشور و میزان تعامل آن با اقتصاد جهانی نسبت مستقیم با امنیت ملی آن دارد.

لذا کوچک بودن و انزوای اقتصاد کشوری مانند ایران، امنیت آن را به خطر می‌اندازد. امروزه رشد اقتصادی و رفاه بخش مهمی از اروپای غربی در گرو ثبات و امنیت روسیه است، زیرا این کشور ۲۰۰ میلیارد متر مکعب گاز دارد که در سال به اروپای غربی صادر می‌کند و لذا هر بی ثباتی که در روسیه اتفاق بیفتد با فاصله دو روز اروپای غربی را به شدت تحت تاثیر قرار می‌دهد و اقتصاد آن را فلج می‌کند.

گاز هم مانند نفت نیست که اگر قطع شود بتوان از کشور دیگری تأمین کرد، لذا آلمان و اروپای غربی ضامن امنیت روسیه هستند؛ البته این رابطه دو طرفه است.

اگر ایران به جای تولید ٤ میلیون بشکه نفت در روز (که البته اکنون کمتر است) ۸ میلیون بشکه تولید کند آیا وزن آن در اقتصاد دنیا و ثبات آن افزایش نمی‌یابد؟ آیا اهمیت عربستان بیشتر است یا ایران؟

رشد سرمایه گذاری خارجی هم در این امر موثر است. وقتی که ما در عسلویه با توتال، شل، انی و... کار می‌کردیم مطمئن بودیم که این تاسیسات هیچ آسیبی نمی‌بینند و یک بمب به آنها نمی‌خورد! اگر ما سالانه ٤٠ میلیارد مترمکعب گاز به اروپا صادر می‌کردیم یا حداقل در قرارداد گاز کرسنت سالانه ۵۰۰ تا ٦۰۰ میلیون متر مکعب گاز صادر می‌کردیم، آیا غربی‌ها جرأت می‌کردند با ما این گونه صحبت کنند و نفت ما را تحریم کنند؟ لذا افزایش وابستگی دنیا به ما ضامن امنیت ماست، ضمن این که این وابستگی دوطرفه است.

تقویت اقتصاد یک کشور در عرصه جهانی موجب امنیت بیشتر و انزوای آن ورود به مرحله تهدید و خطراست. مهم‌ترین بخش اقتصاد ما برای تعامل با دنیا همین بخش نفت بوده است که می‌توانیم از آن استفاده کنیم. در دوره ما اروپا تمام تلاش خود را می‌کرد تا وابستگی اش به گاز روسیه را کاهش دهد و ما تلاش می‌کردیم تا از این فرصت برای صادر کردن گاز به اروپا استفاده کنیم که علی رغم مقابله‌ها پیشرفتهایی در این زمینه داشتیم. ما با چین، ژاپن، هند و... هم اینگونه تعاملات استراتژیک را داشتیم. ما وقتی با وزیر نفت هند پیش نویس قرارداد صادرات گاز را امضا کردیم، رئیس گروه دوستی ایران و هند بود. اما وقتی روابط به هم خورد رئیس گروه دوستی هند و آمریکا وزیر نفت شد و جریان طرفدار تعامل با ایران در حزب کنگره شکست خورد.

وقتی که من همراه آقای خاتمی به ژاپن رفتم و با وزیر اقتصاد، انرژی و تجارت آنجا دیدار داشتم، آقای خاتمی به من گفت که به آنها بگو سقف موردی گشایش اعتبار ایران را بالا ببرند و سقف کلی را هم بالا ببرند. من وقتی به دیدار رفتم موضوع را با او در میان گذاشتم که او گفت از امروز ایران نه سقف موردی دارد، نه سقف کلی! یعنی کاملة الوداد هستید. آنها ٤/۲ میلیارد دلار به ما وام دادند که با آن ۱۷ میلیارد دلار منابع وارد پارس جنوبی کردیم، اما بعدا به خاطر اختلاف بر سر ۲۰۰ ـ۳۰۰ میلیون دلار آنها را بیرون کردیم! البته الان فقط شرکت انی در دارخوین مانده است و برداشت می‌کند، زیرا نمی‌خواهد این فرصت را از دست بدهد. این قضیه تفکر استراتژیک می‌خواهد.

این گونه نیست که آمریکا بخواهد تولیدات عربستان افزایش یابد. اتفاقا می‌خواهد عراق هم نقش مهمی در این بازار پیدا کند. این حرف‌ها عجیب و غریب است که آمریکا آمده و نفت عراق را غارت کرده است؛ آنها فقط می‌خواهند «قدرت عرضه» را در اختیار داشته باشند و حتی قیمت نفت هم برایشان مهم نیست.

پس به نظر من تضمین امنیت عرضه نفت و گاز تضمین امنیت ما را در عرصه جهانی بالا می‌برد و تهدید این امنیت هم در بالاترین سطح ممکن ما را در معرض تهدید قرار می‌دهد.

افزایش سهم ما در تولید نفت خام و فرآورده‌های نفتی و افزایش سهم ما در تولید و تجارت جهانی گاز و تولید و تجارت مواد پتروشیمی، همه عواملی هستند که اقتصاد ما را بزرگ می‌کند و تعامل ما را با اقتصاد جهانی زیاد کرده و امنیت ما را افزایش می‌دهد. نکته آخر این که در بحث امنیت منطقه‌ای یک نکته بسیار مهم وجود دارد که بر هم خوردن توازن منطقه‌ای دو تولید نفت و گاز، امنیت ما را در دراز مدت افزایش می‌دهد. یعنی تولید ایران، عربستان و عراق توازنی دارد که اگر بر هم بخورد امنیت ما هم به خطر می‌افتد. من در اوپک هم بارها گفتم که قدرت یک کشور به حرافی کردن نیست، بلکه وابسته به ظرفیت و قدرت تولید و ظرفیت مازاد تولید آن است. دیگران نگاه می‌کنند که یک کشور چه تولیداتی دارد، چه پروژه‌های در دست ساختی دارد و چه برنامه‌هایی برای افزایش تولید دارد، همان میزان هم در اوپک کوپن رأی دارد. لذا ما باید بخوبی بیندیشیم که چه کار کنیم تا از نفت به نحو بهتری برای توسعه کشور استفاده کنیم و اینکه صرفا بر افزایش قیمت یا ایجاد حساب ذخیره تکیه کنیم، کافی نیست. بلکه این امر مجموعه‌ای از سیاستها و برنامه‌ها را می‌طلبد تا هم امنیت ملی ما را بالا ببرد، هم موقعیت جهانی ما و هم رفاه و سعادت ما را که ۷۰ سال است به دنبال آن هستیم.

واکنش محافل رسمی به اظهارات رئیس‌جمهوری در مجلس

بقیه از صفحه ۲

برای ارزیابی این پرسش و پاسخ باید ببینیم انتظار از «سؤال از رئیس‌جمهوری» چه بود و آنچه اتفاق افتاد چه نتایجی داشت.

وی ادامه داد: نتیجه مهمی که قانون برای سؤال از رئیس‌جمهوری در نظر گرفته، روشن شدن مسائل اختلافی میان مجلس و دولت برای مردم است تا قضاوت مردم و فشار افکار عمومی کار را در مسیر درست هدایت کند. از نظر بنده این نتیجه تا حد زیادی تأمین شد، مردم پرسش و پاسخ‌ها را شنیدند و حتی کسانی که سواد چندانی ندارند، متوجه شدند که حق با کدام طرف است، اما با توجه به نوع پاسخ‌های آقای رئیس‌جمهوری این پرسش و پاسخ آثار دیگری هم داشت.

نماینده تهران خاطرنشان کرد: از دیگر آثاری که بررسی این سؤال داشت این بود که همگان متوجه شدند رئیس‌جمهوری به راحتی قانونی را که قبول نداشته باشد اجرا نمی‌کند و از بیان آن هم ابایی ندارد؛ بدیهی است که این امر به معنی میل به سمت استبداد است.

وی گفت: یا این که رئیس‌جمهوری گاهی خود را در جایگاه شورای نگهبان قرار می‌دهد و درباره قانونی بودن یا نبودن یک مصوبه اظهار نظر می‌کند، در حالی که وی مسئول اجرای همه مصوباتی است که مراحل قانونی خود را طی کرده است. آقای احمدی نژاد اصل ۱۱۲ قانون اساسی و مصوباتی از مجلس را که در نهایت توسط مجمع تشخیص مصلحت به تصویب می‌رسد قبول ندارد. مطهری با بیان این که رئیس‌جمهوری سعه صدر لازم برای مقام ریاست جمهوری را ندارد، افزود: با وجود احترام زیادی که سؤال کنندگان در متن سؤال برای ایشان قائل شدند، وی حرمت مجلس را نگه نداشت و به تحقیر و تمسخر نمایندگان پرداخت و حتی اشاره کرد که بسیاری از شما ـ که رأی نیاورده‌اید ـ دیگر نماینده نیستید و کاری از شما بر نمی‌آید، در حالی که مجلس به عنوان یک شخصیت حقوقی نماد مردمسالاری و لازم‌الاحترام است. طراح سؤال از رئیس‌جمهوری یادآور شد: این‌که رئیس‌جمهوری در جلسه بررسی سؤال، باب شوخی را باز کرد، علت اصلی آن بر خلاف آنچه خودش می‌گفت «شب عید است و باهم صفا کنیم» این بود که جواب‌های قانع کننده‌ای برای سؤال‌ها نداشت و می‌خواست موضوع را از جدی به شوخی سوق دهد تا راه فراری برای او باشد. وی ادامه داد: آن مقدار از پاسخ‌های رئیس‌جمهوری هم که جدی بود به هیچ وجه قانع کننده نبود. درباره عدم اجرای قانون تسهیلات ارزی برای مترو و حمل و نقل عمومی کشور ایشان گفت: «اولاً این قانون، قانون نیست و ثانیاً موجودی صندوق ذخیره ارزی صفر بوده و امکان پرداخت آن نبوده است»، این در حالی است که هر دو جواب باطل است، زیرا اولاً مرجع تشخیص اینکه مصوبه‌ای قانون هست یا نه، رئیس‌جمهور نیست و ثانیا طبق آمار رسمی موجودی صندوق ذخیره ارزی در زمان تصویب این قانون با کسر تعهدات آن ۲/۵ میلیارد دلار بوده است.

مطهری در پاسخ این سؤال که آیا درباره چگونگی ایجاد یک میلیون و ٦۰۰ هزار شغل در سال ۸۹، پاسخ رئیس‌جمهوری قانع کننده بود، گفت: آقای احمدی‌نژاد در این باره فقط گفت «چنین چیزی امکان پذیر است.» همچنین درباره عدم پرداخت سهم تولید در اجرای قانون هدفمندسازی یارانه‌ها که موجب گرانی و تورم شده است، آقای احمدی‌نژاد حرف قابل قبولی نداشت و گرانی و تورم را هم به گردن دیگران انداخت که بازار طلا و ارز را دچار التهاب کردند. وی یادآور شد: رئیس‌جمهوری در مورد ۱۱ روز خانه‌نشینی خود هیچ پاسخی نداشت. همچنین درباره این که گفته است «مجلس در رأس امور نیست» صرفاً گفت «من هم حق اظهار نظر دارم» ولی توجه نداشت که اظهار نظر یک رئیس‌جمهوری که تحت نظارت مجلس است و در این موضوع ذینفع است، با اظهار نظر یک نظریه‌پرداز که خارج از حاکمیت است، تفاوت دارد. اولی به معنی میل به استبداد است و دومی صرفاً یک اظهار نظر است. نماینده تهران گفت: آقای احمدی‌نژاد درباره نحوه هزینه کرد ۱۵۰۰ میلیارد تومان بودجه ارتقای شاخص‌های فرهنگی در سال ۸۹ هم حرفی نداشت. همچنین درباره تأخیر در اجرای قانون تشکیل وزارت ورزش و جوانان هم بار دیگر نشان داد که قانونی را که قبول ندارد به بهانه‌های مختلف و حتی المقدور اجرا نمی‌کند، بهانه‌هایی از قبیل این که مجری این قانون در متن قانون مشخص نشده، خنده‌آور است، مگر این که بگوییم مسئول ادغام دو سازمان تربیت بدنی و امور جوانان و تشکیل وزارت ورزش و جوانان مثلا رئیس قوه قضائیه بوده است!

مطهری گفت: رئیس‌جمهوری درباره نحوه عزل متکی وزیر وقت امور خارجه هم پاسخ عجیبی داد؛ مبنی بر این که اساساً وزیر امور خارجه به دستور چه کسی به سنگال رفته بود؟ ایشان می‌خواهد بگوید آقای متکی خودسرانه به سنگال رفته بود و ما هم برای انتقام‌گیری او را در زمان سفر و در حال مذاکره با رئیس‌جمهوری سنگال عزل کردیم و کاری هم به آبروی آقای متکی و اعتبار نظام جمهوری اسلامی نداریم.

عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در باره پاسخ رئیس‌جمهوری به دو سؤال فرهنگی یعنی مسأله عفاف و حجاب و موضوع مکتب ایران هم گفت: ایشان در هر دو مورد، صورت مسأله را تحریف کرد و پاسخ‌های بی‌ربط داد و در واقع از پاسخ به این سؤال‌ها گریخت و فقط بهره‌برداری سیاسی کرد. مطهری تأکید کرد: اما در مجموع معتقدم که کار بزرگی انجام شد که مجلس رئیس‌جمهوری را برای ادای توضیحات درباره چند سؤال احضار کرد و رئیس‌جمهوری هم آمد و پاسخ داد. این نشانه اقتدار مجلس و وجود مردمسالاری در ایران است، گرچه همه می‌دانستیم به دلیل شخصیت ویژه آقای رئیس‌جمهوری، پاسخ‌ها چگونه خواهد بود اما این اقدام عملاً در رفتار رئیس‌جمهوری موثر خواهد بود و او کمتر جرأت خواهد کرد که بگوید فلان قانون را اجرا نمی‌کنم. تابوی سؤال از رئیس‌جمهوری هم شکست و روسای جمهور آینده هم روی این موضوع حساب خواهند کرد. نماینده تهران گفت: البته در بخش سؤال از رئیس‌جمهوری باید اصلاحی در آیین نامه داخلی مجلس صورت بگیرد تا سؤال موثرتر باشد، این کار را در همین مجلس هشتم انجام خواهیم داد، در مجموع آنچه که اتفاق افتاد امر مبارک و پربرکتی بود.

حکمت عملی

بقیه از صفحه٦

اگر گفته می‌شود بین عقل عملی و عقل نظری هیچ رابطه نیست، یعنی محققانه سخن گفتن، وگرنه اینها تنگاتنگ کنار هم‌اند و اگر دیدیم عالمی بی‌عمل بود، مثل کسی که دست و پایش فلج است؛ ولی با چشم قوی خطر را دید، گاهی ممکن است با میکروسکوپ ریزترین خطر را ببیند، با تلسکوپ دورترین خطر را ببیند؛ ولی دست و پا فلج است. ممکن است کسی مجتهد مطلق باشد، دور را ببیند، نزدیک را ببیند، درون را ببیند، بیرون را ببیند؛ اما عقل عملی زنجیری است و این نمی‌گذارد انسان تکان بخورد و دشمن می‌رسد و او را مسموم می‌کند.

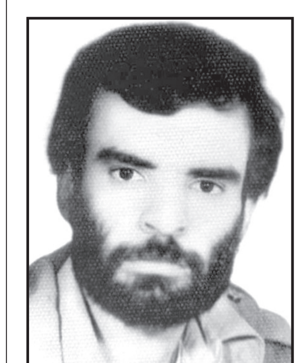
مطلب بعدی آن است که عقل نظری یک چراغ قوی است که ذات اقدس الهی به همه ما داد؛ ولی باید بدانیم که بشر قانون‌گذار نیست، عقل قانون‌گذار نیست، عقل قانون‌شناس است به نحو سالبه کلیه ذره‌ای قانون‌گذاری به عقل واگذار نشده. به هیچ طبیبی، به هیچ فقیهی، به هیچ اصولیی، به هیچ حکیمی، حق قانون‌گذاری داده نشده. قانون‌گذار فقط خداست. عقل، قانون‌شناس خوبی است. عقل، سراج است، نه صراط. او چراغ است نه راه؛ زیرا موضوعات را خدا آفرید، محمولات را خدا آفرید، رابطه موضوع و محمول را خدا آفرید. اگر طبیب می‌گوید فلان میوه برای کسی که به بیماری دستگاه گوارشی مبتلاست بد است، نه دستگاه گوارشی را او آفرید، نه میوه را او آفرید، نه اثرگذاری میوه را، نه اثرپذیری دستگاه را؛ هیچ چیزی را او نیافرید، پس او حق قانون‌گذاری ندارد. او والی نیست، ولایت ندارد، فقط هدایت دارد و چراغ است. حکیم این طور است، فقیه این طور است، طبیب این طور است، محدث این طور است، بشر به هیچ وجه قانون‌گذار نیست: «اِنِ الْحُکْمُ إلا لله». قانون‌شناس خوبی است. خدای سبحان یک چراغ پرفروغی دَرَ درون انسانها افروخت و با وحی و الهام ائمه اطهار و پیامبر علیهم الصلاه و السلام به عنوان «و یثیروا لهم دفائن العقول» این فتیله چراغ را بالا کشید. آنچه را که خودش آورد، به بشر تفهیم کرد. آنچه را که از درون بشر برخاست، برای او تبیین کرد. بشر شده قانون‌شناس خوب، نه قانون‌گذار. از چراغ هیچ کاری ساخته نیست، فقط نشان دادن واقع. صراط را، راه را آن مهندس کل ترسیم کرده است.

بنابراین این مطالب روشن می‌شود که: ۱ـ حکمت نظری چیست و حکمت عملی کدام است. ۲ـمسئول حکمتین کیست؟ مسئول هر دو عقل نظری است. مسئول ادراک، غیر از مسئول اجراست و مسئول اجرا و متولی اجرا، عقل عملی است. عقل در هیچ مرحله‌ای قانون‌گذار نیست و قانون‌شناس است و اگر کسی عالم فاسق بود، عالم بی‌عمل بود، نباید به او اعتراض کرد تو که می‌دانستی، چرا خلاف کردی؛ زیرا علم که چراغ است، نشان می‌دهد اندیشه را رهبری می‌کند، نه انگیزه را. آن که مسئول کار و عمل است، عقل عملی است. آن را باید جداگانه تهذیب کرد. او را وادار کرد تقویت کرد تا در صحنه جهاد اکبر پیروز از صحنه بیرون بیاید.

بنابراین حکمت عملی و نظری رابطه‌شان مشخص می‌شود، مسئولانشان مشخص می‌شود و همه این حرفها و گفتن‌ها و شنیدنها برای آن است که ان‌شاءالله ما دارای علم صائب و عمل صحیح باشیم.

شهید نظر می کند به وجه الله

ای دوست بخاطر آور مرا

سالروز شهادت شکوفه خونین شهید سیدسعید مصطفوی را گرامی می‌داریم.

خانواده شهید

ترحیم

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مرحوم **حاج محمد مراد تهرانی (بزرگ خاندان)** را به اطلاع می‌رساند.
مراسم ختم روز یکشنبه ۹۰/۱۲/۲۸ از ساعت ۱۶/۳۰ الی ۱۸ در مسجد جامع شهرک قدس (غرب) واقع در میدان صنعت ـ ابتدای خیابان شهید حسن سیف برگزار می گردد.
خانواده‌های: مراد تهرانی ـ سادات ابهری ـ رزم‌یار ـ و سایر بستگان و آشنایان

با نهایت تأسف و تأثر درگذشت **حاجیه خانم حبیبه سلطان ذبیحی خوانساری** همسر مرحوم حاج شیخ محمدصادق زینلی خوانساری (متین) را به اطلاع می‌رساند. مراسم ختم روز یکشنبه ۹۰/۱۲/۲۸ از ساعت ۱۴ الی ۱۵/۳۰ در مسجد آقانظر واقع در شهرستان خوانسار برگزار می گردد.
خانواده‌های: ذبیحی ـ متین و سایر وابستگان

به نام اهورا مزدا

پرسه

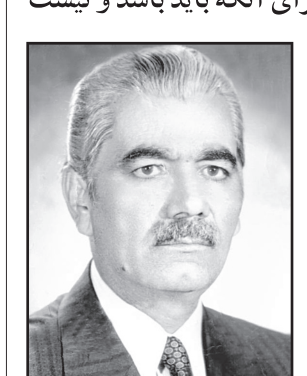
با اندوه فراوان درگذشت روانشاد **بهرام هرمزدیار خسروی یزدی** را به آگاهی خویشاوندان دوستان و آشنایان گرامی می‌رساند.
آئین پرسه آن بهشتی روان روز سپنتمد و اسفندماه ۳۷۴۹ دینی زرتشتی برابر با شنبه ۱۳۹۰/۱۲/۲۷ از ساعت ۴ الی ۶ پسین در تالار ایرج واقع در خیابان جمهوری اسلامی، خیابان میرزاکوچک خان ، کوچه زرتشتیان، شماره ۶ برگزار می گردد.
خانواده‌های: خسروی یزدی ـ کیانشاهی ـ کوشش ـ دستان ـ خسروان ـ خنیده ـ ماونددادی و سایر خانواده‌های وابسته

یادبود

هوالباقی

دومین سالگرد عروج ملکوتی همسری صدیق معلمی باتقوی و مادری مهربان **بانو نصرت کریمی صوغانی** را گرامی می‌داریم.
در دوم فروردین ۹۱ بر سر مزارش گرد می آئیم و بهاری دیگر را بدون روی یار مهربان آغاز می‌نماییم.
هزینه‌های مراسم سالگرد صرف امور خیریه گردیده است.
عیسی افرائی عربانی و فرزندان و داماد

یکی می پرسد اندوه تو از چیست
سبب ساز سکوت مبهمت چیست
برایش صادقانه می نویسم
برای آنکه باید باشد و نیست

نوروزی دیگر رسید و تو در کنار ما نیستی. جای تو در لحظه لحظه‌های زندگیمان خالیست. یادت همیشه در خاطر ماست.
۲۷ اسفندماه ۹۰ یازدهمین سالگرد پدر عزیزمان شادروان **حاج محمدتقی رمضانی فلاح** را گرامی می‌داریم.
مهوش و زهره رمضانی فلاح

هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق

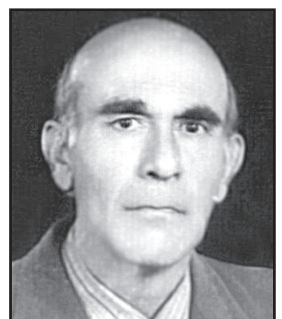
مهیای بهار بودیم که خزان روزگار خوشبوترین اقاقی زندگیمان را بدست اجل سپرد و در حیرتیم که در پس این عروج چگونه افعال زندگی را صرف کنیم بی آنکه مهر مادر بدرقه راهمان باشد.
۱۴سال از درگذشت مادرم **خانم همایون تاج‌شهردار** می گذرد، یاد و خاطره‌اش گرامی باد.
کاوه پور فتحی

تا تو بودی عشق چیزی کم نداشت
خانه روشن بود و بوی غم نداشت

۲۸ اسفند ماه سال ۹۰ بیست و ششمین سال درگذشت همسر و پدر عزیزمان شادروان **کریم ملکی راسته کناری** را در حالی سپری می‌کنیم که بعد از گذشت بیست‌وشش سال مهربانی‌ها و الطاف پدرانه‌اش همچنان یادآور روزهای شیرین زندگیمان بود، و نبودنش مفهوم فراق را به ما آموخت.
با زنده نگه داشتن نام و خاطره‌اش، سعی می‌کنیم غم دوری او را که همسری مهربان و پدری دلسوز و بزرگوار بود، بر خود هموار سازیم.
یاد و نامش همیشه زنده است و قلب ما آزرده و غمگین از نبودنش.
همسر ـ فرزندان ـ داماد ـ عروس‌ها و نوه‌ها

گفتیم عشق را به صبوری دوا کنیم
هر روز عشق بیشتر و صبر کمتر است

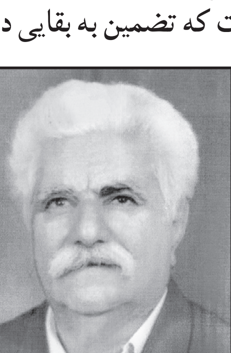
چهاردهمین سال سفر بی‌بازگشت مادر گرانقدرمان **بانو اعظم محمودزاده** همسر زنده‌یاد **دکتر سیدعلی سعیدی** را در روز یازدهم فروردین نود و یک گرامی می‌داریم. نازنین یگانه‌ای که گذر ایام ذره‌ای از اندوه نبودنش را نکاست. یاد پر مهرش گرامی.
دکتر مینو سعیدی(مهرداد) – نسرین سعیدی(بقائی)– دکتر گلپیراسعیدی(عشقی)–شایسته‌سعیدی(ساحلی)– مهندس سیدمحمدسعیدی

چهارم فروردین یازدهمین سالگرد زنده‌یاد **مهدی شمس** را گرامی می‌داریم.
فرزندان: الهه ـ انوشه ـ امیر
همسر: پوراندخت

یادبود

کاروان می‌رود و بانگ سازش در فریاد
رهروی نیست که تضمین به بقایی دارد

پنجم فروردین مصادف است با نهمین سالگرد زنده‌یاد پیر خرد شاهین عشق و هنر، محقق، شاعر، سخنور و هنرمند **سید امرالله شاه ابراهیمی** یادش را گرامی می‌داریم.
کرمانشاه ـ همسر، خاور نوربخش (شاه ابراهیمی)

تو نیستی که ببینی،
چگونه عطر تو درعمق لحظه‌ها جاریست،
چگونه عکس تو در برق شیشه‌ها پیداست
چگونه جای تو در جان زندگی سبز است

به مناسبت اولین سال درگذشت شادروان **ابوالقاسم حسین‌زاده** در تاریخ ۹۱/۱/۵ از ساعت ۱۸ به بعد در منزل آن مرحوم به سوگ نشسته‌ایم. تشریف‌فرمایی شما سروران گرامی باعث شادی روح آن مرحوم مغفور و تسلی خاطر بازماندگان می‌باشد.
همسر: روح‌انگیز بهرامی

آنکه نمردست و نمیرد خداست

ده سال تمام از غیبت دردناک خواهر بزرگوار و فداکارم **دکتر پریدخت کاسمی** گذشت.
در این مدت حتی یک لحظه از یادش غافل نبودم، خواهر شایسته من در تمام طول عمر شور و ذوق خدمت رایگان به مردم داشت و هیچگاه روزی را بدون انجام خدمت صادقانه سپری نکرد، خواهرم در انجام وظایف مردمی خود کوتاهی نکرد؛ او شیفته و مشتاق خدمت به مردم بود.
اگر از روشنی پروانه‌ای از شمع می‌سوزد
تو با خاموشیت ما را دچار سوختن کردی
خدایش رحمت کناد و بیامرزاد.
برادر همیشه داغدار: فضل‌الله کاسمی

یادبود

با نهایت احترام به اطلاع همشهریان محترم زنوزی می‌رساند به مناسبت یادبود درگذشتگان سال ۹۰ مجلس یادبود مردانه و زنانه در روز سه‌شنبه ۱۳۹۱/۱/۱ از ساعت ۱۰ الی ۱۲ صبح در حسینیه دریانی‌ها واقع در خیابان ستارخان خیابان پاتریس لومومبا برگزار می گردد.
سخنرانان: آقای مهندس صفی اقدم شهردار محترم زنوز ـ آقای حسینی رئیس محترم دانشگاه پیام نور زنوز ـ آقای حجت خانه‌دان عضو محترم شورای شهر زنوز
حضور شما عزیزان زنوزی ضمن آگاهی از اوضاع فرهنگی و عمران و آبادی زنوز باعث تسلی خاطر بازماندگان درگذشتگان سال ۱۳۹۰ خواهد بود.
جمعیت اسلامی فرهنگی زنوزی‌های مقیم مرکز
هیأت امنای صندوق قرض‌الحسنه زنوزی‌های مقیم کرج

بسم‌الله‌الرحمن‌الرحیم

دو سال دردناک از رحلت دانشمند پژوهشگر **حضرت آیت‌الله محمدابراهیم علایی** وچندروزازدرگذشت جوان ناکام **سیدمحمودرضا تقوی عراقی** نوه معظم‌له گذشت، ما همچنان عزاداریم.
بیت معظم‌له

« به نام دوست »

پنج سال گذشت....

حجاب چهره‌جان می‌شود غبار تنم
خوشا دمی که از این چهره پرده برفکنم
چنین قفس نه سزای چو من خوش الحانیست
روم به گلشن رضوان که مرغ آن چمنم
حافظ

درطلیعه بهار یاد و خاطره عزیز سفر کرده‌مان **علی نورانی‌پور** را گرامی می‌داریم.
هزینه مراسم صرف امور خیریه گردید.
پدر، مادر و برادر

یکسال از فوت شادروان **محمد نجفیان‌انسانی** فرهیخته، دانشمند و دلسوز گذشت .
ضمن گرامیداشت یاد و خاطره آن مرحوم از همه عزیزانی که در این یکسال با ما بودند، سپاسگزاریم.
هزینه مراسم سالگرد صرف امور خیریه خواهد شد.
خانواده‌های: نجفیان ـ غفاری ـ شاه‌امیری

یادمان

از سومین سالگرد فراق جسمانیت تابه امروز، آغاز چهارمین سالگرد حیات جاوادانه و روحانیت، مدام حریم قدسی‌ات را در لحظه لحظه حیاتمان احساس و تجربه می‌کنیم.
مادر بهشت من همان آغوش گرم تست
گوئی سرم هنوز به بالین نرم تست
پیوسته در هوای تو چشمم به جستجوست
هرلحظه با خیال تو جانم به گفتگواست
در اندرون من همه نای و نوای تست
وان نای و آن نوا به دم جانفزای تست
دائم حریم قدس تو احساس می کنم
احساس قدس آن دم انفاس می کنم
برکنج خانه از تو ببینم نشانه‌ها
ای مادر ای تو روشنی آشیانه‌ها
مادر به قصه‌های تو می‌خفت غصه‌ها
میرفت چشم و گوش به دنبال قصه‌ها
صد قصه عشق بودی و می‌خواندمت مدام
رفتی و ماند قصه صد عشق ناتمام
یادو خاطره آموزگار عشق ونجابت و ایثار، شادروان مادر عزیزمان سرکار خانم **لعیا اکبری شرقی (خوانساری)** را گرامی می‌داریم.
تبریز ـ فرزندانش: سید پیمان ـ سید کیهان خوانساری

همیشه با ماهستی

یکشنبه ششم فروردین ۱۳۹۱ مصادف با سیزدهمین سالروز درگذشت همسر و پدر عزیزمان **سرتیپ مهندس منوچهر معینی** می‌باشد.
یادش را همواره گرامی میداریم.
سیمین معینی، دکتر علی معینی، دکتر حسین معینی

تسلیت

جناب آقای دکتر حسین طباطبایی یزدی استاد گرامی
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت همسر گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض نموده از درگاه خداوند متعال برای آن مرحومه آمرزش و مغفرت و برای شما و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم.
از طرف کلیه مهندسین و کارکنان
شرکت سهامی کارا

خانم فاطمه کوهستانی
با نهایت تأسف درگذشت مادر گرامیتان را تسلیت عرض می‌نماییم.
هیئت مدیره، پزشکان و پرسنل بیمارستان تخصصی مادران

دوست گرامی جناب آقای خسرو رفیعی
مدیرکل محترم روابط عمومی بانک پاسارگاد
با نهایت تأثر و تأسف درگذشت مادر همسر گرامی‌تان را حضور جنابعالی و به ویژه همسر محترمه سرکار **خانم اعلایی** تسلیت عرض کرده، از خداوند متعال برای آن مرحومه غفران و برای شما و دیگر بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.
دکتر افخمی ـ حسین آقایی ـ فرهنگ اکبری ـ علی‌نیا ـ عربشاهی ـ فلاحی ـ دکتر قدیمی ـ قهرمانی ـ غلامی ـ دکتر جعفری ـ حسن کرابی ـ خاکپور ـ میلانی ـ میرچی ـ نصیری ـ نعمت‌اللهی ـ اسکویی ـ توحید ـ وزیری ـ زاهدی ـ ذاکر ـ زنجانیان ـ خلیلی

برادران عزیز، آقایان دکتر حمید و دکتر سعید لاهوتی
مصیبت درگذشت مادر گرامیتان را به شما عزیزان، خانواده محترمتان و همه بستگان تسلیت می گوئیم.
دکتر سیدمحمود طباطبائی و بانو

هوالباقی

استاد گرامی سرکار خانم دکتر نسرین نیرومند
با نهایت تأثر و تأسف درگذشت مادر گرامیتان را به شما تسلیت می‌گوییم و از خداوند متعال برای آن مرحومه رحمت و مغفرت و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت داریم.
ریاست، مدیریت، هیئت علمی، پزشکان، پرستاران و کلیه پرسنل بیمارستان جامع زنان (میرزا کوچک‌خان)

همکار گرامی
سرکار خانم ناهید ارجمند
بدینوسیله درگذشت پدر گرامیتان **محمدحسین ارجمند** را تسلیت عرض می‌نماییم، برای شما و کلیه بازماندگان صبر و بردباری آرزومندیم. ما را در غم خود شریک بدانید.
پزشکان و کارکنان
بیمارستان ایرانمهر

سرکار خانم ناهید ارجمند
بدینوسیله، درگذشت پدر گرامیتان «**محمدحسین ارجمند**» را تسلیت عرض می‌نماییم، برای شما و کلیه بازماندگان صبر و بردباری آرزومندیم. ما را در غم خود شریک بدانید
هیئت مدیره و کارکنان شرکت پرکیش

دوست عزیز و گرامی سرکار خانم ناهید ارجمند
مصیبت وارده را به جنابعالی و خانواده محترمتان صمیمانه تسلیت می گوییم. برای جنابعالی و کلیه بازماندگان صبر و شکیبایی آرزومندیم.
حمید پریزاده ـ مسعود مظاهری

همکار عزیز
سرکار خانم زهره فتحی
فامیل محترم فتحی و خانواده‌های وابسته
ریاست قسمت روابط عمومی و
آموزش شرکت سکو ایران
با تأسف بسیار درگذشت عمومی گرانقدرتان و عزیز از دست رفته‌تان را به شما تسلیت گفته، برایتان بردباری و آرامش بسیار آرزو می نمائیم.
احمد پور فلاح – مدیرعامل شرکت سکو ایران
از طرف همکاران شما در مجموعه سکو ایران

جناب آقای ناصر مرعشی معاونت محترم اعتباری
بانک کارآفرین شعبه مرکزی
درگذشت مادر گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترم صمیمانه تسلیت عرض نموده، از خداوند منان برای آن مرحومه رحمت الهی و برای جنابعالی و سایر بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت می‌نماییم.
مدیرعامل و هیئت مدیره
شرکت توسعه آب و گاز ایران

سرکار خانم دکتر مریم طباطبایی یزدی
درگذشت مادر گرامیتان را تسلیت عرض نموده، از درگاه ایزد منان برای آن مرحومه آمرزش و مغفرت و برای شما و سایر بازماندگان محترم صبر و شکیبایی مسئلت داریم.
خانواده مبین

خانواده محترم مهندس موسسیان
ضایعه درگذشت جناب آقای مهندس آلدیک موسسیان پدر برق ایران را به شما و جامعه مهندسی تسلیت می گویم.
محمود طوسی ـ شرکت فنی و تجارتی آمپر

همکار محترم جناب آقای دکتر مهرداد احترامی
مصیبت درگذشت ناگهانی فرزند دلبندتان را از طرف هیئت‌مدیره انجمن علمی روانپزشکان به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت می گویم.
از درگاه پروردگار یکتا صبر و شکیبایی برای شما و خانواده محترم خواستارم.
دکتر میرسپاسی
رئیس انجمن علمی روانپزشکان ایران

جناب آقای امید حسین‌نژاد
مصیبت وارده را به شما و خانواده محترم تسلیت عرض نموده و برای آن مرحوم علو درجات و برای بازماندگان صبر مسئلت داریم.
هیئت مدیره
و کلیه همکاران شما در شرکت تهران برکلی

جناب آقای مهندس جواد خوانساری
با کمال تأسف ضایعه درگذشت اخوی گرامیتان را خدمت جنابعالی و خاندان محترم خوانساری تسلیت عرض می‌نمایم.
مهندس مهدی پاسداریزد

هوالباقی

جناب آقای دکتربحرینی
با نهایت تأثر و تأسف درگذشت مادر گرامیتان را به شما تسلیت می‌گوییم و ازخداوند متعال برای آن مرحومه رحمت و مغفرت و برای بازماندگان صبر و شکیبایی مسئلت داریم.
هیئت مدیره، پزشکان و پرسنل
بیمارستان شهریار

همکار ارجمند جناب آقای دکتر بحرینی
با نهایت تأسف و تأثر درگذشت مادر گرامیتان را به جنابعالی و خانواده محترم تسلیت عرض می‌نماییم.
دکتر حسن‌زاد– دکتر صدر– دکترعباسی– دکتر حریقی– دکتر فقیهی

همکار ارجمند جناب آقای دکتر بحرینی
با نهایت تاسف و تأثر درگذشت مادر گرامیتان را به جنابعالی وخانواده محترم تسلیت عرض می‌نماییم.
دکتر مسعود بیگدلی و بانو

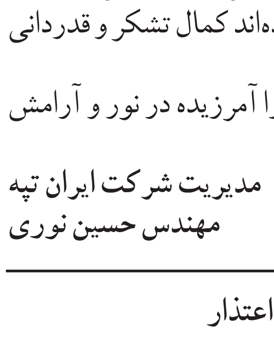
جناب آقای دکتر محمدرضا عطرچیان
کارشناس محترم رسمی دادگستری
با نهایت تأثر و تأسف درگذشت ابوی گرامی جنابعالی را تسلیت عرض نموده بقای عمر بازماندگان را از خداوند متعال مسئلت دارد.
معزی ـ بهنام ثانی ـ سعیدی ـ معظمی ـ فلک شاهی ـ قدس

سپاسگزاری

تشکر و سپاسگزاری

بدینوسیله مراتب سپاس صمیمانه خودمان را از همه دوستان، آشنایان، بستگان، مدیران شرکتها، سازمان‌ها به‌ویژه جناب آقای دکتر همایون پور مدیرکل محترم و کارکنان عزیز اداره کل پزشکی قانونی کردستان و شرکت مهندسین مشاور ارش سازه غرب و همچنین شرکت مشاورین فردافن پارس و مدیران و کارمندان تعاونی مسکن مهر منطقه ۴ و عزیزانی که از شهرهای دور و نزدیک قبول زحمت فرموده و در مراسم تشییع، تدفین و دیگر مجالس شادروان «**مهندس حسن اکبری**» حضور یافتند و یا با ارسال تاج گل، پلاکارد، درج آگهی در مطبوعات، فاکس، ایمیل و یا از طریق تلفن و از هر طریق دیگری اظهار همدردی نمودند و ما را مورد لطف و عنایت صمیمانه خود قرار داده‌اند کمال تشکر و قدردانی را داریم.
خداوند همه درگذشتگان را آمرزیده در نور و آرامش ابدی خود نگهدارد.
مدیریت شرکت ایران تپه
مهندس حسین نوری

تشکر و اعتذار

بدینوسیله مراتب سپاس صمیمانه خود را نسبت به تمامی بستگان، آشنایان و جامعه پزشکی کشور به‌خصوص اساتید و کارکنان مجتمع درمانی امام خمینی(ره) که با حضور در مراسم تشییع، تدفین و ترحیم مرحوم مغفور **پروفسور جلال بریمانی** و یا با درج آگهی و ارسال تاج گل اظهار محبت و همدردی نمودند تقدیم می‌داریم.
خانواده‌های: بریمانی و حاجیانی جهرمی

اطلاعات

سال هشتاد و ششم

صاحب امتیاز: شرکت ایرانچاپ مؤسسه اطلاعات
مدیر مسئول: سیدمحمود دعائی
سردبیر: علیرضا خانی
نشانی: تهران - بلوار میرداماد - خیابان نفت جنوبی - ساختمان اطلاعات - کد پستی ۱۵۴۹۹۵۳۱۱۱ (تهران)
پست تصویری تحریریه ۲۲۲۵۸۰۲۲
تلفن: ۲۹۹۹۹
نمابر آگهی ها ۲۱ و ۲۲۲۵۸۰۱۹
تلفن پذیرش آگهی ها ۱۸-۲۲۲۵۸۰۱۴
نشانی اینترنتی: http://www.ettelaat.com
پست الکترونیکی: ettelaat@ettelaat.com

تقویم اطلاعات

شنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۰
۲۴ ربیع الثانی ۱۴۳۳ ـ ۱۷ مارس ۲۰۱۲

ظهر شرعی	۱۲ و ۱۳ دقیقه
غروب آفتاب	۱۸ و ۱۴ دقیقه
اذان مغرب	۱۸ و ۳۲ دقیقه
نیمه شب شرعی (پایان وقت ادای نماز عشا)	۲۳ و ۳۰ دقیقه
اذان صبح (فردا)	۴ و ۴۷ دقیقه
طلوع آفتاب (فردا)	۶ و ۱۱ دقیقه

تظاهرات میلیونی مردم سوریه در حمایت از اسد

سرویس خارجی: میلیون‌ها نفر از قشرهای مختلف مردم سوریه در تظاهراتی گسترده در شهرهای مختلف بر حمایت مجدد خود از برنامه اصلاحات به رهبری بشار اسد و مخالفت با دخالت‌های خارجی از امور کشورشان تأکید کردند.

به گزارش مهر، مردم در این تظاهرات حمایت مجدد خود را از برنامه اصلاحات اسد اعلام و حمایت خصمانه و توطئه‌چینی برخی رژیم‌های عربی علیه کشورشان را محکوم کردند.

شرکت‌کنندگان در این تظاهرات گسترده که در میادین بزرگ شهرهای دمشق، دیرالزور، حلب، لاذقیه، الرقه، طرطوس، الحسکه، مصیاف، خیابان اصلی سلحب، الزهرا، النزهه، الحضاره و منطقه الشعیرات در حمص و البرید در درعا برگزار شد، بر هوشیاری و بیداری خود در برابر توطئه‌های خارجی که امنیت و ثبات کشور را هدف قرار داده است، تأکید و اقدامات گروه‌های تروریستی در کشتار شهروندان و نیروهای ارتش و تخریب اموال عمومی و خصوصی در خدمت به طرف‌های خارجی را محکوم کردند.

شهروندان سوری همچنین از کشورهایی که از سوریه در مقابل توطئه‌های خارجی حمایت می‌کنند، تقدیر و تصمیمات غیرمسئولانه اتحادیه عرب را محکوم کردند. به گفته آنها، اتحادیه عرب به ابزاری برای اجرای اهداف و طرح‌های خارجی که هدف آن فروپاشی و تجزیه منطقه و سیطره بر ثروت‌ها و امور ملت‌های آن است، تبدیل شده است.

خبر دیگر این که کمیسیون احزاب سوریه با درخواست تشکیل دو حزب دیگر در این کشور به نام حزب «ملی جوانان سوریه» و حزب «ملی جوانان عدالت و توسعه» موافقت کرد.

به گزارش فارس، در حالی که پیش از این، شش حزب با اخذ مجوز وارد رقابت‌های انتخاباتی سوریه شده بودند، کمیسیون احزاب سوریه با تشکیل این دو حزب جدید موافقت کرد.

هیأت مشترک

اکمل‌الدین احسان اوغلو دبیرکل سازمان همکاری اسلامی گفت: هیأت مشترک سازمان ملل متحد و سازمان همکاری اسلامی در روزهای آینده عازم سوریه می‌شود. وی گفت: این هیأت به منظور گفت‌وگو با مقامات سوری به منظور ارسال کمک‌های انسان‌دوستانه به مردم سوریه به دمشق سفر می‌کند.

در این حال نماینده ویژه سازمان ملل و اتحادیه عرب در سوریه اعلام کرد باب گفت‌وگو با سوریه همچنان باز است.

کوفی عنان اظهار داشت: ما همچنان در حال رایزنی با مقامات سوری درباره حل بحران سوریه هستیم.

از سوی وزیر امور خارجه روسیه با انتقاد از مخالفان دمشق که پیشاپیش مأموریت کوفی عنان در سوریه را شکست‌خورده دانستند، از شورای امنیت خواست از وی حمایت کند.

سرگئی لاوروف در کنفرانس خبری با همتای صرب خود اعلام کرد: امیدواریم تلاش‌های کوفی عنان از حمایت همه اعضای شورای امنیت برخوردار شود. بدین معنا که فقط سوریه و چین نیستند که باید به دمشق پیام‌هایی برای همکاری بدهند بلکه طرف‌های دیگر نیز هستند که باید از مخالفان دمشق بخواهند اوضاع را تشدید نکنند و با کوفی عنان همکاری کنند.

همچنین یانگ جیه چی وزیر خارجه چین گفت برون‌رفت از بحران سوریه راهی به جز دیپلماسی و فرایند سیاسی ندارد.

صدراعظم آلمان نیز با بیان این که شورای امنیت سازمان ملل باید موضعی شفاف در رابطه با سوریه اتخاذ کند، از انجام مذاکرات فشرده با روسیه و چین در مورد تحولات دمشق خبر داد.

آنگلا مرکل در مصاحبه خبری مشترک با حمادی الجبالی نخست‌وزیر تونس در برلین، با اشاره به اوضاع سوریه گفت: اتحادیه عرب مواضع شفاف خود را در مورد دمشق با سرعت اتخاذ و خشونت‌ها در این کشور را محکوم کرد.

اقدام شورای همکاری

دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس اعلام کرد اعضای این شورا تصمیم گرفته‌اند سفارتخانه‌های خود در سوریه را در اعتراض به آنچه آن را سرکوب مردم می‌خواندند، تعطیل کنند.

این در حالی است که منابع آگاه اعلام کردند سفارت عربستان در سوریه به طور کامل به فعالیت‌های خود در این کشور پایان داده و تمامی کارمندان آن دمشق را ترک کرده‌اند.

شبکه الجزیره نیز به نقل از رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه گزارش داد آنکارا در حال بررسی ایجاد منطقه‌ای بی‌طرف در مرزهای سوریه است.

اردوغان همچنین اعلام کرد ترکیه در اندیشه فراخواندن سفیر خود از دمشق است. العربیه نیز گزارش داد که وزارت امور خارجه ترکیه از اتباع خود در سوریه خواسته است هرچه سریعتر خاک این کشور را ترک کنند.

در تحولی دیگر یک روزنامه ترکیه‌ای از سفر غیرمنتظره رئیس سیا به آنکارا و بررسی مسأله سوریه با رجب طیب اردوغان طی دو روز گذشته خبر داد. روزنامه حریت نوشت: دیوید پترائوس در سفری غیرمنتظره به آنکارا رفته و با مسئولان ترکیه و در رأس آنها نخست‌وزیر این کشور در خصوص مسائل مربوط به سوریه بحث و تبادل‌نظر کرد.

افشای ایمیل اسد

روزنامه گاردین در گزارشی اختصاصی از محتوای «چندهزار ایمیل خصوصی» رئیس جمهوری سوریه و همسرش خبر داد.

روزنامه گاردین به نقل از فعالان ضدحکومتی سوریه به محتوای بیش از ۳۰۰۰ ایمیل پرداخته است که از مکاتبات خصوصی بشار اسد و همسرش اسما گرفته شده است.

اعضای شورای عالی انقلاب سوریه که علیه حکومت اسد فعالیت می‌کنند این مجموعه مکاتبات اینترنتی را ژوئن سال گذشته تا اوایل فوریه گذشته (یک ماه پیش) زیر نظر داشته‌اند.

گاردین می‌گوید برای تعیین صحت محتوای این ایمیل‌ها با ۱۰ نفر تماس گرفته که به نام‌شان در این ایمیل‌ها اشاره شده است.

خبر دیگر اینکه فواز اخرس، پدر همسر رئیس جمهوری سوریه در گفت‌وگو با روزنامه دیلی تلگراف گفت بشار اسد برای دفاع از امنیت مردم سوریه ناچار به برخورد با شورشیان است.

اخرس که در لندن زندگی می‌کند، ناآرامی‌های یک سال گذشته سوریه را با ناآرامی‌های لندن مقایسه کرد اما گفت در سوریه تلفات انسانی روی داده چون نیروهای امنیتی سوریه به اندازه پلیس لندن هوشمندانه عمل نکرده‌اند.

سیدحسن نصرالله: خطر تجزیه خاورمیانه را تهدید می کند

سرویس خارجی: سید حسن نصرالله درباره طرح‌هایی علیه منطقه برای تجزیه آن هشدار داد و همگان را به استفاده از فرصتی تاریخی که در منطقه به وجود آمده است، فراخواند.

به گزارش فارس، دبیر کل حزب‌الله لبنان با تاکید بر اهمیت تولید علم در دنیای امروز، اعلام کرد همه ما باید برای ریشه‌کنی همه‌نوع بی‌سوادی تلاش کنیم تا امتی باشیم که علم تولید می‌کند و در عین حال امتی مقتدر و قادر به رویارویی با همه تهدیدها و خطرات است و بتواند وحدت و انسجام و منافع و استقلال و عزتش را بر همه دنیا تحمیل کند.

وی درباره آنچه برای تقسیم و تجزیه منطقه و ایجاد آشوب فراگیر و بزرگ در آن تهیه شده است، هشدار داد و گفت یکی از اهداف این طرح این است که ما را به یکدیگر مشغول کند و با ایجاد تنش میان ما، ما را علیه یکدیگر تحریک کند. این مسئله عنوان کلی طرح است اما اجرای آن تحت پوشش مسائل مختلفی صورت می‌گیرد.

وی تاکید کرد: اگر ما به تنش و تحریک یکدیگر دامن بزنیم و عجولانه تصمیم بگیریم، خانه خود را در لبنان و همه جهان عرب و جهان اسلام با دست خود خراب کرده‌ایم در حالی که فرصت برای ملت و مردم ما برای بازپس گیری حقوق و حاکمیتمان بر خاک و نفت و آب‌مان و بازپس گیری فلسطین و قدس مهیاست زیرا آمریکا امروز در همه چیز رو به افول است. اگر ما ثابت و استوار و با روحیه بالا بایستیم و فکر کشور و وحدت و انسجام خود باشیم، امت ما در این دهه مقابل فرصتی تاریخی برای ایجاد تحولات شگرف است. دبیر کل حزب‌الله لبنان فراخوان‌هایی که به فدرالی شدن یا جدایی و تجزیه دعوت می‌کند را حقیقت دانست و اعلام کرد در چند کشور عربی از جمله لیبی این فراخوان‌ها داده شده است و برخی طرف‌ها نیز به آن طمع کرده‌اند و برخی هم آن را بیان و برخی هم بیان نمی‌کنند. وقتی ما از نگرانی تجزیه صحبت می‌کنیم از تحولاتی که عملا در حال رخ دادن است حرف می‌زنیم و اینها توهم نیست. این سودان بود که دیدید تجزیه شد.

سید حسن نصرالله در ادامه سخنان خود به موضوع سوریه اشاره کرد و افزود ما از روز اول خواستار دست نبردن به سلاح در سوریه شدیم. همه ما از اصلاحات و دموکراسی حمایت می‌کنیم، خونریزی باید متوقف شود و هر کس به مردم حمله کند محکوم است و هر کس حقایقی در این خصوص دارد، آن را ارائه کند. تحولات سوریه ثابت می‌کند که حساب باز کردن روی سقوط نظام سوریه، انشقاق در ارتش و جنگ مذهبی و دخالت خارجی و تحریم‌های اقتصادی اشتباه است و هیچ یک به نتیجه نرسیده است. نصرالله اعلام کرد با گذشت یک سال از اتفاقات سوریه ما امروز به بازنگری فرامی‌خوانیم که نتیجه‌اش این است: در سوریه راه‌حلی نیست مگر زمین گذاشتن همزمان سلاح و ایجاد مکانیزمی مورد توافق و ورود به راهکاری سیاسی.

وی افزود: مردمی که پنجشنبه گذشته به میادین شهرهای مختلف سوریه آمدند بیانی روشن و واضح بود.

نصرالله در ادامه به موضوع داخلی لبنان اشاره کرد و همه را به گفتگو درباره مسائل مختلف فراخواند و گفت با این کار اجازه ندهیم به بهانه‌های اختلافات، کشور تعطیل شود. مسائلی که ما درباره آن اختلاف داریم باید در دولت، پارلمان یا دور میز مذاکره درباره آن گفتگو و بر آنچه توافق شد، حرکت کنیم. آنچه هم نمی‌توانیم اکنون بر آن به توافق برسیم، به تعویق بیندازیم ولی درست نیست اگر درباره یک یا دو مسئله اختلاف داشتیم، کل کشور را تعطیل کنیم.

وی در بخشی دیگر از سخنان خود به تجاوز اخیر رژیم صهیونیستی به غزه اشاره کرد و گفت، برخی گفتند این درگیری‌ها با تصمیم ایران بوده یا اینکه گفتند آنچه برخی جریان‌های فلسطینی انجام دادند، برای منحرف کردن نگاه‌ها از سوریه بوده است. این ظلمی بزرگ است. برخی رسانه‌های لبنانی که به برخی طرف‌های وابسته به اسرائیل مرتبط هستند و برخی رسانه‌های عربی با تاسف شدید، مسئولیت حمله به غزه را بر عهده مقاومت دانستند. این دروغ است و اسرائیل کسی است که حمله را آغاز کرد و این حمله به شهادت دبیر کل کمیته‌های مردمی انجامید.

وی تاکید کرد آنچه در غزه روی می‌دهد از حیث نتیجه، بار دیگر نفاق و دوگانگی سیاست غرب در تعامل با اتفاقات را یادآوری می‌کند. ما در تجاوز اخیر رژیم صهیونیستی به غزه شاهد استواری و قدرت و توانایی مقاومت بودیم که چگونه یک و نیم میلیون اسرائیلی را مجبور می‌کند در پناهگاه بمانند و این معادله‌ای بسیار عالی است. دبیر کل حزب‌الله لبنان در بخشی دیگر از سخنانش به موضوع بحرین پرداخت و گفت ما در بحرین شاهد تظاهرات بزرگی بودیم که شیخ عیسی قاسم به آن دعوت کرد و صدها هزار نفر به آن لبیک گفتند که بر خواست‌های مردم و معارضان بزرگ مردمی تاکید کرد. این معارضه، مخالفتی مسالمت‌آمیز است که خواهان حفظ امنیت کشور و خون مردم و مخالفانش است و این بیانگر ثبات و اراده مردم است و حساب کردن روی بازگشت مردم از راه خود حسابی اشتباه است. عجیب این است که مدعیان بهار عربی به این حرکت انقلابی اعتراف نمی‌کنند و آن را به رسمیت نمی‌شناسند؛ نه اتحادیه عرب نه جامعه بین‌الملل ولی این باعث نمی‌شود که مردم از خواست‌های بحق خود کوتاه بیایند.

گزینه‌های ملت بحرین روشن است و آنان اراده شکست‌ناپذیر دارند. خبر دیگر این که یک هیأت آمریکایی به همراه اعضایی از ارتش لبنان از بخش‌هایی از جنوب این کشور بازدید کرد اما اهداف این اقدام روشن نیست. این بازدید شامل مرجعیون، بنت جبیل و صور شد اما اهداف این بازدید هنوز روشن نیست. این اولین باری است که یک هیأت آمریکایی به بازدید از مناطق جنوبی لبنان می‌رود.

۴ روز تعطیل عمومی در روسیه برای مراسم تحلیف پوتین

سرویس خارجی: رئیس جمهوری جدید روسیه به مناسبت مراسم تحلیفش چهار روز را در این کشور به عنوان روز «ملی باغبانی» تعطیل اعلام کرد.

به گزارش ایسنا، این تعطیلی که از ششم تا نهم مه به اجرا گذاشته می‌شود، شامل روز پیروزی جنگ جهانی دوم در نهم مه و مراسم تحلیف ولادیمیر پوتین در هفتم مه سال جاری میلادی است. به نوشته روزنامه دیلی تلگراف، پوتین در یکی از نشست‌های دولت روسیه گفت: بسیاری از روس‌ها خواهان تعطیلات بیشتری هستند تا بتوانند به باغ‌ها و مزارع خود بروند. ولادیمیر پوتین که در دو دوره از سال‌های ۱۹۹۹ تا ۲۰۰۸ رئیس جمهوری روسیه بود، در انتخابات ریاست جمهوری چهارم مارس نیز با کسب ۶۳ درصد آرا برای بار سوم به ریاست جمهوری روسیه رسید.

خبر دیگر اینکه پارلمان اروپا در ادامه مداخلات غرب در امور داخلی روسیه با صدور بیانیه‌ای از ولادیمیر پوتین درخواست کرد [illegible]

به گزارش ایرنا، نمایندگان پارلمان اروپا [illegible]

در تحولی دیگر وزیر خارج روسیه موافقت خود را در مورد استفاده نیروهای ناتو از یک پایگاه هوایی در جنوب این کشور اعلام کرد و گفت معتقد است هنوز زمان عقب‌نشینی نیروهای خارجی از افغانستان فرا نرسیده است.

رویترز اعلام کرد سرگئی لاوروف در مورد اجاره این پایگاه هوایی در شهر اولیانوسک در منطقه رودخانه ولگا گفت دولت روسیه این پایگاه را به نیروهای ناتو در افغانستان اجاره خواهد داد تا تدارکات و ملزومات غیر مرگبار مورد نیاز خود را از طریق آن و از راه آسیای میانه به افغانستان برسانند. لاوروف تصریح کرد اجاره این پایگاه به ناتو در جهت منافع ملی روسیه است.

کوتاه از سراسر جهان

کناره‌گیری «دوویلپن» از انتخابات ریاست جمهوری فرانسه

فارس: نخست‌وزیر سابق فرانسه که تاکنون موفق به کسب امضاهای لازم برای ورود به کارزار انتخاباتی فرانسه نشده است، لغو نامزدی خود در این انتخابات را اعلام کرد. «دومینیک دوویلپن» در گفت‌وگو با تلویزیون فرانسه اعلام کرد که به دلیل عدم کسب امضاهای کافی برای ورود رسمی به رقابت‌های انتخابات ریاست جمهوری، نامزد نخواهد شد.

اعزام کشتی‌های مین‌یاب آمریکا به خلیج فارس

فارس: همزمان با نزدیک شدن به اجرای تحریم‌های ضدایرانی اتحادیه اروپا و تهدید ایران به بستن تنگه هرمز، آمریکا تدارکات دفاعی در خلیج فارس را تقویت می‌کند. «جاناتان گرینرت» از افسران ارشد نیروی دریایی آمریکا اعلام کرد، آمریکا در نظر دارد چهار کشتی مین‌روب را همراه با بالگردهای مین‌یاب به منطقه اعزام کند، با اعزام این کشتی‌ها و بالگردهای مین‌روب و مین یاب تعداد کل این کشتی‌ها و بالگردهای آمریکایی در خلیج فارس از هر کدام به هشت عدد می‌رسد.

کره شمالی ماهواره به فضا ارسال می کند

فارس: کره‌شمالی از پرتاب یک ماهواره نظارتی به فضا در ماه آینده خبر داد. منابع خبری کره شمالی از پرتاب یک ماهواره به فضا در صدمین سالگرد «کیم ایل سونگ» بنیانگذار فقید این کشور خبر داد.

یک مقام کمیته فضا و تکنولوژی دولت کره‌شمالی گفت: این ماهواره بین ۱۲ تا ۱۶ آوریل به فضا پرتاب خواهد شد. این در حالیست که کره جنوبی، ژاپن و آمریکا راه‌اندازی این ماهواره را تهدیدی برای صلح و امنیت منطقه قلمداد کردند.

توصیه اشتون به اتحادیه اروپا درباره بلاروس

فارس: مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا به کشورهای عضو این سازمان توصیه کرد که تا قبل از نشست هفته آینده وزرای خارجه اتحادیه اروپا، سفرای خود را به پایتخت بلاروس بازگردانند. مقامات دیپلماتیک در اتحادیه اروپا فاش کردند که «کاترین اشتون» یادآور شده است که سفرای اروپایی باید تا قبل از برگزاری نشست وزرای امور خارجه کشورهای عضو اتحادیه اروپا که قرار است ۲۳ ـ ۲۲ ماه مارس در بروکسل برگزار شود، به بلاروس بازگردند.

درگیری نیروهای فیلیپینی با تروریست‌های القاعده

ایرنا: یک سرباز فیلیپینی در حمله به مخفیگاه گروهی از شبه نظامیان در جنوب فیلیپین که مظنون به ارتباط با القاعده هستند، کشته و سه سرباز دیگر زخمی شدند. گروه «ابوسیاف» که به گفته مقامات فیلیپینی هم اکنون ۳۸۰ شبه نظامی دارند، از دهه ۱۹۹۰ تاکنون برای خودمختاری مناطق جنوب فیلیپین به مبارزه مسلحانه با دولت مرکزی روی آورده است.

آزادی زوج سوئیسی ربوده شده در پاکستان

ایرنا: گروه طالبان محلی پاکستان زوج سوئیسی را که حدود هشت ماه پیش در مناطق شمال غربی این کشور ربوده بود، آزاد کرد. این در حالی است که مقامات پلیس پاکستان گزارش دادند؛ حمله انتحاری در شهر پیشاور مرکز ایالت خیبر پاکستان منجر به کشته شدن یک افسر ارشد پلیس این شهر و زخمی شدن سه نفر دیگر شد. همچنین مقامات پلیس اعلام کردند؛ حمله مسلحانه افراد ناشناس به «سیدمحسن رضوی» عضو ارشد گروه شیعیان «اتحاد جعفریه» در شهر کراچی پاکستان، باعث زخمی شدن وی و جان باختن فرزندش «سیداکمل رضوی» شد.

رئیس‌جمهوری جدید مولداوی انتخاب شد

ایرنا: پارلمان مولداوی با اکثریت آرا رئیس جمهوری جدید این کشور را انتخاب کرد. از ۱۰۱ نماینده پارلمان مولداوی ٦۲ نفر به نیکلای تیموفتی به عنوان رئیس جمهوری جدید این کشور اروپای شرقی رای دادند اما نمایندگان حزب کمونیست مولداوی شامل ۳۹ نفر در رای‌گیری برای انتخاب رئیس جمهوری شرکت نکردند.

کشف بمب جنگ جهانی در محل المپیک لندن

ایسنا: کشف یک بمب به جا مانده از دوران جنگ جهانی دوم، کار ساخت وساز سالن‌های بازی‌های المپیک لندن را موقتا دچار وقفه کرد.

در حالی که کارگران مشغول گودبرداری برای ساخت محل تمرین تیم‌های بسکتبال حاضر در المپیک بودند، به یک شی مشکوک برخوردند و پلیس را در جریان موضوع گذاشتند. یکی از مقامات کمیته برگزاری المپیک با تایید این خبر گفت: یک بمب کوچک به جا مانده از جنگ جهانی دوم که حدود یک کیلوگرم وزن داشت با موفقیت از زمین ساخت محل موقت تمرین تیم‌های بسکتبال خارج شد.

تدابیر پلیس ترکیه برای مقابله با تظاهرات در مراسم «نوروز»

ایرنا: پلیس ترکیه برای مقابله با تظاهرات و ناآرامی‌های احتمالی در مراسم نوروز در شهرهای بزرگ به ویژه استانبول و مناطق کردنشین شرق و جنوب شرق این کشور تدابیر شدید امنیتی اتخاذ کرد.

در همین حال نیروهای امنیتی ترکیه دیروز در عملیات همزمان در شهر کردنشین «سییرت» واقع در جنوب شرق ترکیه ۱۵ تن از مخالفان را دستگیر کرد.

آمریکا عامل قتل‌عام افغان‌ها را فراری داد

سرویس خارجی: رسانه‌های افغانستان به نقل از وزارت دفاع آمریکا گزارش دادند که نظامی آمریکایی متهم به قتل‌عام زنان و کودکان افغان در استان قندهار، به پایگاه نظامیان آمریکا در کویت منتقل شد.

«جان کربی» سخنگوی وزارت دفاع آمریکا گفت که این نظامی جهت توصیه‌های قانونی به خارج از افغانستان انتقال داده شده است. وی افزود: این نظامی طبق قرارداد کابل ـ واشنگتن، در دادگاه نظامی آمریکا و مطابق آن محاکمه خواهد شد.

مجلس و مردم افغانستان خواهان محاکمه این نظامی در داخل این کشور و در یک دادگاه علنی هستند.

در همین حال یکی از مقامات ارشد ارتش آمریکا در توجیه قتل عام غیرنظامیان افغان از سوی یک نظامی آمریکایی، مدعی شد که این نظامی شب قبل از اقدام به تیراندازی عمدی به سوی غیرنظامیان افغان از مشروبات الکلی استفاده کرده بود.

طرح ترور پانتا

این در حالی است که شبکه خبری فاکس نیوز اعلام کرد؛ طرح ترور «لئون پانتا» وزیر دفاع آمریکا در افغانستان توسط یک مترجم افغان، ناکام ماند.

این شبکه خبری مدعی شد؛ این فرد افغانی یک خودرو نیروهای انگلیسی را همراه با مقداری بنزین و فندک ربوده و به سمت محل ورود هواپیمای وزیر دفاع حرکت کرد.

وی با زیر گرفتن یکی از نیروهای ناتو دچار سانحه و خودروی مذکور نیز بر اثر این سانحه دچار آتش‌سوزی شد.

«جرج لیتل»، سخنگوی وزارت دفاع آمریکا با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد؛ این فرد دستگیر و موادمنفجره‌ای از وی کشف نشده است. مقام‌های مسئول اعلام کردند که تحقیقات در این زمینه ادامه دارد. به دنبال این حادثه هواپیمای وزیر دفاع در محلی دورتر از محل حادثه به زمین نشست.

در این میان رئیس جمهوری آمریکا با اشاره به حوادث اخیر در افغانستان گفت: هیچ تغییری در برنامه زمان‌بندی شده برای خروج نیروهای نظامی خود از افغانستان نخواهیم داد.

توقف مذاکرات صلح

در همین حال گروه طالبان اعلام کرد که مذاکره با واشنگتن را متوقف کرده است. «ذبیح‌الله مجاهد»، سخنگوی طالبان روز پنجشنبه با انتشار بیانیه‌ای پایان مذاکره با ایالات متحده را اعلام و تأکید کرد که ایالات متحده به طور پیوسته موضوع‌های مذاکره را تغییر می‌دهد.

به گزارش فارس به نقل از خبرگزاری شینهوا، «جی کارنی» سخنگوی کاخ سفید در اظهاراتی اعلام کرد؛ علیرغم تصمیم طالبان برای تعلیق مذاکرات با واشنگتن، آمریکا از روند آشتی در افغانستان حمایت می‌کند و به تعهد خود در این خصوص پایبند است. وی افزود: جز راه‌حل سیاسی، هیچ راه حلی برای مناقشه افغانستان وجود ندارد.

از سوی دیگر ده‌ها نفر از فعالان ضدجنگ و طرفداران صلح با برگزاری تجمعی در مقابل دفتر نخست‌وزیر انگلیس در مرکز لندن خواستار پایان دادن به اشغال افغانستان شدند.

در این رابطه رئیس جمهوری افغانستان خواستار خروج نیروهای ناتو از روستاهای افغانستان، محدود شدن فعالیت آنها در پایگاه‌های بزرگ و نیز جلو افتادن یک ساله برنامه انتقال مسئولیت‌های امنیتی به نیروهای افغان در سال ۲۰۱۳ میلادی شد.

قتل ۱۲ نظامی ترکیه

خبر دیگر این که ستاد فرماندهی ارتش ترکیه دیروز اعلام کرد؛ در سقوط یک بالگرد نظامی این کشور در افغانستان ۱۲ نظامی ترکیه‌ای مأمور خدمت در نیروهای (ایساف) در افغانستان کشته شدند.

به گزارش روز جمعه ایرنا؛ در اطلاعیه ستاد ارتش ترکیه آمده است هنوز علت سقوط بالگرد متعلق به ترکیه که ۱۲ سرنشین آن جان سپردند مشخص نشده و تحقیقات در این زمینه ادامه دارد.

در این حال «احمد داود اوغلو» وزیر امور خارجه ترکیه دیروز خبر سقوط بالگرد و کشته شدن سربازان ترکیه‌ای مأمور خدمت در نیروهای «ایساف» در افغانستان را تأیید کرد.

همچنین دفتر مطبوعاتی نیروهای کمک به امنیت افغانستان (ایساف) دیروز با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که یک سرباز عضو نیروهای غربی، در شرق این کشور کشته شد.

فرماندار شهرستان «دهراود» استان اروزگان افغانستان اعلام کرد؛ شش عضو یک خانواده بر اثر انفجار بمب جاسازی شده در حاشیه جاده‌ای کشته شده و دو تن دیگر زخمی شدند. امین‌الله خان در گفت‌وگو با رسانه‌ها گفت: این انفجار چهار زن و دو کودک را به قتل رساند و دو تن دیگر را زخمی کرد. فرماندار دهراود طالبان را مسئولان این حمله معرفی کرد. همچنین انفجار بمب در قندهار ۳ کشته و زخمی برجا گذاشت.

در تحول دیگر وزارت کشور افغانستان با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که ۱۱ تن عضو طالبان در مناطق مختلف این کشور کشته و ۱۲ تن دیگر از آنان هم بازداشت شدند.

همچنین اداره امنیت ملی افغانستان با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد که یک گروه ۱۰ نفری از طالبان با دو فرمانده خود به دولت این کشور تسلیم شدند.

حمله نظامی اتیوپی به اریتره

سرویس خارجی: ارتش اتیوپی به چند منطقه نظامی در کشور اریتره حمله کرد. به گزارش آسوشیتدپرس؛ اتیوپی گفته است که عملیات نظامی روز پنجشنبه به این دلیل انجام شد که اریتره گروه‌هایی را برای اجرای عملیات خرابکارانه در این کشور آموزش می‌دهد.

دریکی از این عملیات خرابکارانه در ماه ژانویه (دی) گروه‌های تروریست با حمله به گردشگران خارجی در اتیوپی؛ پنج تن از آنان را کشتند و دو تن را ربودند.

حملات پنجشنبه کشور اتیوپی در عمق ۱٦ کیلومتری مرز اریتره و در مناطق موسوم به «گلاکالای» و «گیمبینا» صورت گرفت.

اتیوپی و اریتره بین سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۰ میلادی درگیر جنگ مرزی تمام عیار بودند که حدود ۸۰ هزار کشته برجا گذاشت. تاکنون از آسیب‌های جانی و مالی این حمله گزارشی منتشر نشده است.

اتیوپی؛ همچنین اریتره را به انجام حملات تروریستی در آدیس آبابا در جریان نشست سران اتحادیه آفریقا در ژانویه ۲۰۱۱ متهم می‌کند. سازمان ملل تحریم‌هایی را به دلیل نقض حقوق بشر علیه اریتره اعمال کرده و این کشور از کمک‌های مالی سازمان ملل برخوردار نیست.

گزارش‌های سازمان ملل همچنین اریتره را با گروه شورشی «الشباب» وابسته به القاعده در سومالی مرتبط می‌داند اما اریتره این اتهام‌ها را رد کرده است.

تصویب اعطای وام ۲۸ میلیارد یورویی به یونان

سرویس خارجی: صندوق بین‌المللی پول از تصویب اعطای وام ۲۸ میلیارد یورویی به یونان به منظور کمک به احیای اقتصاد این کشور بحران‌زده خبر داد. صندوق بین‌المللی پول دومین بسته کمک مالی ۲۸ میلیارد یورویی خود به یونان را برای حل بحران اقتصادی و پرداخت بدهی‌های این کشور به تصویب رساند. این وام پس از مشورت و رایزنی با هیأت مدیره این نهاد بین‌المللی در راستای اعطای تسهیلات اعتباری بیشتر به یونان به منظور کمک به این کشور برای احیای اقتصاد بحران‌زده آن اعطا می‌شود.

*** آمریکا**

پلیس آمریکا در شهر «سنت لوئیس» ۱٤ نفر از فعالان جنبش تسخیر را که می‌خواستند در یکی از پارک‌های این شهر اردوگاه برپا کنند، دستگیر کرد.

دهها تن از نیروهای پلیس حدود ۱۵۰ معترض حاضر در پارک «کامپتون هیل» را که برخی چادر برای برپا کردن در دست داشتند، محاصره و ۱٤ تن از آنان را بازداشت کردند. پلیس شهری اعلام کرد که دو تن از دستگیر شدگان در برابر دستگیری مقاومت کرده‌اند و بخاطر خشونتی که در این مقاومت به خرج داده‌اند، مسئول خواهند بود. باقی دستگیر شدگان فقط متهم به سرپیچی از دستورات پلیس هستند.

*** فرانسه**

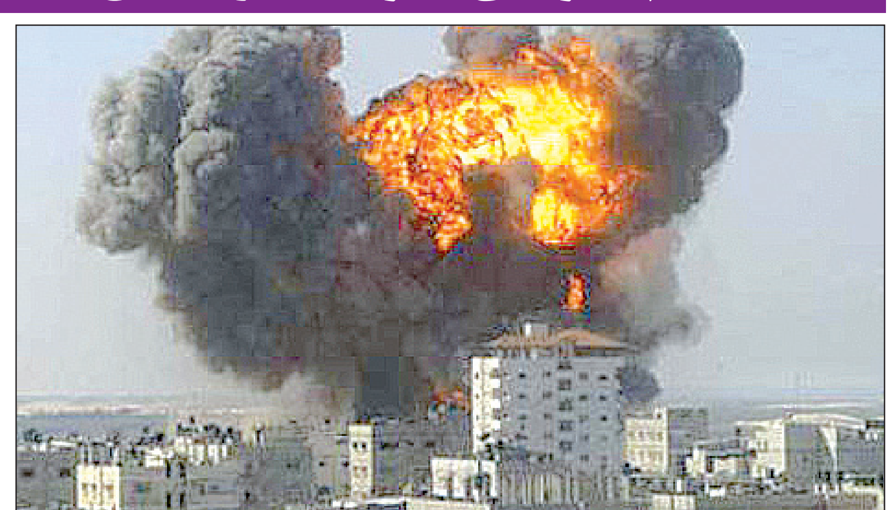
نیروهای پلیس فرانسه برای متفرق کردن کارگران و کارکنان «معترض کارخانه ذوب آهن و فولادسازی در معرض تعطیلی آرسلورمیتال» این کشور از گاز اشک‌آور استفاده کردند. حدود ۲۰۰ تن از کارگران و کارکنان کارخانه ذوب آهن آرسلورمیتال مقابل ستاد انتخاباتی نیکلا سارکوزی، رئیس جمهوری فعلی و نامزد این دوره از انتخابات ریاست جمهوری کشور دست به تظاهرات اعتراض آمیز علیه سیاست‌های دولت این کشور دست زده بودند.

*** ایتالیا**

نمایندگان ۲۳۰ هزار وکیل ایتالیایی در اعتراض به برنامه‌های ریاضت اقتصادی دولت رم در پایتخت این کشور دست به تظاهرات زدند.

وکلای ایتالیایی که در اعتراض به تدابیر ریاضت اقتصادی دولت «ماریو مونتی»، نخست‌وزیر ایتالیا مقابل دادگستری شهر رم تجمع کرده بودند، تاکید کردند که اعتراضاتشان در رم همچنان ادامه خواهد داشت.

رژیم صهیونیستی از هوا و دریا غزه را آماج حمله قرار داد

سرویس خارجی: ارتش رژیم صهیونیستی مناطق مختلف غزه را هدف حملات هوایی و دریایی قرار داد که هنوز از خسارت‌های احتمالی آن خبری منتشر نشده است.

به گزارش ایسنا، قایق‌های جنگی رژیم صهیونیستی با مسلسل‌های سنگین به سمت سواحل غزه تیراندازی کردند.

همچنین یک فروند بالگرد ارتش صهیونیستی نیز بخش‌های شرقی شهر غزه را زیر رگبار آتش خود گرفت.

جنگنده‌های رژیم صهیونیستی نیز در نخستین ساعات پنجشنبه گذشته در دو نوبت نوار غزه را بمباران کردند که خسارات جانی و مالی در پی نداشت.

این در حالی است که هیأت پارلمانی عربی از طریق گذرگاه مرزی رفح وارد نوار غزه شد و مورد استقبال نایب رئیس شورای قانون‌گذاری فلسطین و تعدادی از نمایندگان این شورا قرار گرفت.

قرار است این هیأت که مقادیری تجهیزات پزشکی، وسایل مورد نیاز معلولان، لباس‌های زمستانی و لوازم التحریر نیز با خود به نوار غزه آورده است، چندین ساعت در این منطقه حضور داشته باشد.

خبر دیگر این‌که پدر گلعاد شالیت سرباز اسرائیلی که پنج سال اسیر نیروهای مقاومت بود، گفت اگر فلسطینی بود سربازان اسرائیلی را گروگان می‌گرفت.

از سویی رهبر گروه مخالفان دولت در پارلمان آلمان؛ رفتار رژیم صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی را به مثابه آپارتاید توصیف کرد و گفت: می‌پذیرم که استفاده از کلمه آپارتاید برای اسرائیل بسیار تند است اما آنچه در سرزمین‌های اشغالی می‌گذرد، واقعا آپارتاید است.

زیگمار گابریل رئیس حزب سوسیال دمکرات‌های آلمان و رهبر گروه مخالفان دولت در پارلمان این کشور که سرگرم بازدید از سرزمین‌های اشغالی است، مشاهدات خود را در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر کرد و گفت: جنایات رژیم صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی آپارتاید است نوشته‌های این رهبر گروه مخالفان دولت در پارلمان آلمان بازتاب فراوانی در رسانه‌های این کشور داشت.

در تحولی دیگر خالد مشعل رئیس دفتر سیاسی حماس برای دیدار با مقامات ترکیه وارد آنکارا شد. مشعل با رجب طیب اردوغان نخست‌وزیر ترکیه دیدار کرد. مشعل در دیدار با نخست وزیر و دیگر مقامات ترکیه در خصوص مسایل مورد علاقه و نیز اوضاع فلسطین و باریکه غزه گفت‌وگو کرد.

عبدالله صالح خروج خود از یمن را مشروط کرد

سرکوب تظاهرات مردم بحرین در آستانه سالگرد آغاز اعتراض های مردمی

سرویس خارجی: علی عبدالله صالح با هدف وقت کشی و تلاش برای باقی ماندن در یمن از انتقال قدرت به معاونش، شرط جدیدی را برای خروج از کشور تعیین کرد.

علی عبدالله صالح، رئیس جمهوری سابق یمن اظهار داشت: باید ۱۰ تن از مخالفان برجسته من از جمله افسران، سیاستمداران و شیوخ قبایل مختلف یمن کشور را ترک کنند.

وی در ادامه افزود: در این صورت من نیز به همراه آنها کشور را ترک می‌کنم تا ثبات در یمن محقق شود.

علی عبدالله صالح همچنین تاکید کرد: عوامل ایجاد بحران در یمن باید بر اساس توافقنامه امضا شده کشور را ترک کنند. وی همچنین تصریح کرد: ما توافق کردیم که این مخالفان، افسران و سیاستمداران از اختیارات و قدرت خود برای تحقق ثبات و امنیت در کشور دست بکشند.

*** بحرین**

هزاران شهروند بحرینی در آستانه سالگرد سرکوب اعتراض‌های مردمی در بحرین در مناطق مختلف این کشور تظاهرات کردند که از سوی نیروهای امنیتی رژیم آل خلیفه سرکوب شد.

مناطق مختلف بحرین از جمله منامه، پایتخت این کشور در سالگرد سرکوب اعتراض‌های مردمی و مطالبات مشروع و آزادی خواهانه آنها تظاهرات‌های مسالمت‌آمیز برگزار کردند. این تظاهرات‌های مسالمت آمیز با یورش نیروهای امنیتی و نظامی رژیم آل خلیفه و درگیری جوانان انقلابی این کشور با نیروهای امنیتی مواجه شد.

منابع خبری بحرینی از مجروح شدن شماری از تظاهرکنندگان خبر می‌دهند.

شاهدان عینی اعلام کردند که این درگیری‌ها در مناطق و شهرک‌های شیعه نشین بحرینی در جزیره ستره، «الدراز»، «المالکیه»، «سار»، «جارف»، «توبلی» و «بلد القدیم» و تمامی مناطق اطراف پایتخت روی داد.

نیروهای امنیتی و نظامی رژیم آل خلیفه برای سرکوب تظاهرات کنندگان بحرینی از گاز اشک‌آور و سمی و گلوله‌های پلاستیکی و بمب‌های صوتی استفاده کردند. خبرگزاری آلمان گزارش داد که این راهپیمایی‌های اعتراض آمیز به دعوت آیت‌الله شیخ «عیسی قاسم»، رهبر شیعیان بحرین برگزار شد و طی آن معترضین بحرینی مسافت میان منطقه الدراز در شمال منامه تا روستای مکشه به مسافت ۵ کیلومتر را راهپیمایی کردند.

از سویی، وکیل یک زندانی بحرینی که در زندان‌های آل خلیفه در اعتصاب غذا به سر می‌برد پس از ملاقات به وی گفت که وضع او وخیم است و ممکن است مسئولان زندان با توسل به زور به این فرد غذا بخورانند.

*** عربستان**

زنان مناطق شیعه نشین عربستان با برگزاری راهپیمایی اعتراض آمیزی سرکوب دانشجویان دانشگاه «ابها» در شمال عربستان و دیگر مناطق این کشور را محکوم کردند.

شهر العوامیه در منطقه الشرقیه در شرق عربستان شاهد برگزاری تظاهراتی توسط زنان این منطقه در اعلام همبستگی با دانشجویان دانشگاه دخترانه ملک خالد در شهر ابها در شمال عربستان بود. زنان شهر العوامیه در تظاهرات خود نادیده گرفتن مطالبات مردمی و سرکوب دانشجویی توسط رژیم سعودی را به شدت محکوم کردند و خواستار توجه به این خواسته‌ها به جای سرکوب آنها شدند.

عفو بین‌الملل: آمریکا مقصد تسلیحات ارسالی به مصر را روشن کند

سرویس خارجی: سازمان عفو بین‌الملل از آمریکا خواست که مقصد نهایی یک محموله تسلیحاتی فرستاده شده به کشور مصر را روشن کند.

سازمان عفو بین‌الملل پیشتر اعلام کرده بود که نیروهای امنیتی مصر که در ماه‌های اخیر به سوی معترضان این کشور آتش گشودند، ممکن است از این محموله تسلیحاتی سوءاستفاده کنند.

این سازمان در بیانیه بعدی خود گفت: با وجود این، نیروی دریایی ارتش آمریکا بدون اینکه مقصد نهایی این محموله را روشن کند، اعلام کرد که این محموله در مصر خالی نخواهد شد.

سازمان عفو بین‌المللی اعلام کرد، کشتی «ام وی شیپرسگراخت»، با پرچم هلند که از یک بندر نظامی آمریکا حرکت خود را آغاز کرده است، یک سری اقلام جنگی مانند فشنگ، مواد منفجره و دیگر مهمات را حمل می‌کند و به سمت بندر پورت سعید مصر در حرکت است. در تحولی دیگر، دادستان کل مصر ۷۵ نفر را در رابطه با شورشی که پس از یک مسابقه فوتبال در شهر پورت سعید رخ داد، به قتل و غفلت متهم کرد. طبق گزارش‌ها، ۹ پلیس در بین کسانی هستند که با این اقدامات مواجه شده‌اند.

شایعاتی مبنی بر عدم مداخله پلیس در روز مسابقه، به آتش درگیری‌های بیشتر در روزهای پس از آن حادثه در سراسر کشور دامن زد، که منجر به کشته شدن ۱٦ نفر دیگر شد.

«عصام سمک»، رئیس سابق اداره امنیت پورت سعید یکی از افسرانی است که با این اتهامات مواجه شده است. البته هنوز مشخص نیست که او دقیقا در رابطه با چه جرمی متهم شده است. خبر دیگر اینکه، اسلام گراهای مصر با صدور بیانیه‌ای از تصمیم خود برای تهیه پیش‌نویس قانون عفو سیاسی قربانیان نظام سابق مصر خبر دادند.

حزب سازندگی و توسعه به‌عنوان شاخه سیاسی گروه‌های اسلام‌گرای مصر اعلام کرد که نمایندگان گروه‌های اسلامی مصر در پارلمان درصدد تهیه پیش‌نویس قانون عفو سیاسی تمامی قربانیان نظام سابق مصر که در بازداشت به‌سر می‌برند، هستند.

این حزب در بیانیه خود اعلام کرد: قانون عفو، شامل شمار زیادی از شخصیت‌های نظام سابق از جمله «ایمن النور»، رهبر حزب «الغد» خواهد شد و تنها به شخصیت‌های جریان‌های اسلامی محدود نمی‌شود. در چنین شرایطی، رسانه‌های مصری از درخواست دولت انتصابی این کشور درباره وجود ماده‌ای قانونی خبر دادند که در قبال بازگرداندن اموال غارت شده توسط حسنی مبارک و همدستانش امکان عفو وی وجود دارد.

مخالفت بارزانی با تحویل الهاشمی به دستگاه قضایی عراق

مسعود بارزانی، رئیس منطقه کردستان عراق در اظهاراتی با تحویل طارق‌الهاشمی معاون جلال طالبانی به دستگاه‌های قضایی این کشور مخالفت کرد.

بارزانی در همایش جوانان شهر اربیل بدون اشاره به تحت تعقیب قرار گرفتن الهاشمی گفت: وی میهمان کردستان عراق است و روحیه این مردم اجازه بیرون راندن میهمانان را نمی‌دهد. رئیس منطقه کردستان عراق افزود: پیشنهاد نشست سه جانبه میان رئیس جمهوری، نخست‌وزیر و رئیس مجلس عراق به علاوه رئیس فهرست العراقیه برای برون رفت از بحران ایجاد شده بر سر موضوع الهاشمی از سوی منطقه کردستان داده شده و امیدواریم به نتیجه ملموس نیز برسیم.

بودجه هنگفت

دولت عراق برای برگزاری هرچه بهتر اجلاس سران عرب در بغداد بودجه‌ای برابر با ۱۰۰ میلیون دلار اختصاص داد.

«علی الدباغ» سخنگوی رسمی دولت عراق در جمع خبرنگاران در بغداد طی اظهاراتی تاکید کرد با موافقت هیأت وزیران مقرر شد این بودجه خرج امور امنیتی و خدماتی اجلاس سران اتحادیه عرب در بغداد شود.

سخنگوی دولت عراق در ادامه افزود: به دستور نخست‌وزیر و به منظور افزایش ضریب امنیتی شهر بغداد بیش از ۱۰۰ هزار نیروی پلیس و ارتش به این شهر فراخوانده شدند. در چنین شرایطی، رهبر جریان صدر بار دیگر اختصاص هزینه‌ای هنگفت برای نشست چند ساعته سران اتحادیه عرب را مورد انتقاد قرار داد و گفت: صرف این مبالغ برای این نشست درحالی که مردم عراق بیشتر به آن نیاز دارند، اسراف است.

خبر دیگر این که ریاض برای شرکت در نشست سران اتحادیه عرب در بغداد شروطی از قبیل پاسخگویی به تمام مطالبات فهرست العراقیه و عفو «طارق‌الهاشمی» مطرح کرده است. منابع آگاه دیپلماتیک مرتبط با برنامه‌های نشست سران اتحادیه عرب که قرار است در بغداد برگزار شود، اعلام کردند که عربستان سعودی چندین نامه به عراق ارسال کرده و طی آن شروط خود را برای حضور و شرکت در این نشست بیان کرده است.

کشف گور جمعی

شهرداری بخش «الخالص» استان دیاله عراق از کشف سه گور جمعی درداخل اردوگاه گروهک تروریستی منافقین در اردوگاه اشرف خبر داد.

«عدی الخدران» شهردار بخش خالص در گفت‌وگو با پایگاه خبری «الاستقامه» وابسته به مجلس اعلای اسلامی عراق گفت: در سه گور جمعی که در داخل اردوگاه اشرف در ٤۵ کیلومتری شمال غربی بخش الخالص کشف شده، اجساد زیادی وجود دارد.

وی تصریح کرد: گروهک تروریستی منافقین زمین‌های کشاورزی زیادی را در اختیار خود گرفته بود که مالکیت این زمین‌ها متعلق به کشاورزان عراقی است و آنها اسناد مربوط به آن را در اختیار دارند.

کشاورزی ارگانیک

*** روش کشاورزی ارگانیک برای اولین بار در ایران روی محصول پنبه اجرا شد و هم‌اکنون در ۳۵ هزار هکتار از ۱۵ میلیون هکتار سطح زیرکشت از این روش استفاده می‌شود**

*** گرچه قیمت بالای محصولات ارگانیک می‌تواند بازدارنده باشد، ولی اگر مصرف‌کنندگان به مزایای این تولیدات آگاه شوند و تقاضا بالا رود و در نتیجه تولید افزایش یابد، می‌توان انتظار داشت که قیمت این محصولات با تولیدات غیرارگانیک تفاوت چندانی نداشته باشد**

*** از مجموع ۵۱ میلیارد دلار تولیدات ارگانیک بازارهای جهانی سهم کشورمان نزدیک به صفر است.این در حالی است که بخش زیادی از محصولات تولیدی کشور ارگانیک است و بدون استفاده از سم و کود شیمیایی تولید می‌شود، اما امکان معرفی آن را به بازارهای دنیا نداریم**

در حالی که ۹۶ درصد از محصولات ارگانیک دنیا با ارزش بیش از ۵۱ میلیارد دلار تنها در اروپا و آمریکا مصرف می‌شود، اما به رغم تولیدات ارگانیکی خوبی که در کشور داریم، به دلیل نداشتن «لوگوی ملی ارگانیک» سهم ایران از این بازارها نزدیک به صفر است.

به گزارش فارس؛ اگر چه زمانی دنیا به تولید فراوان محصولات کشاورزی و غذایی برای تأمین نیازهای مردم روی آورده بود، اما بیش از یک دهه است تمرکز روی محصولات کیفی اولویت بیشتری پیدا کرده است.

متاسفانه مصرف انواع کود شیمیایی و سموم پر خطر برای تولید محصول بیشتر به ویژه در سالهای گذشته رواج بیشتری یافته و شدت آن روز به روز بیشتر می‌شود که نتیجه آن باقیمانده سموم و کودشیمیایی است که در محصولات غذایی و کشاورزی به جای می‌ماند.

به گفته متخصصان سلامت و تغذیه، بیشتر مشکلات و امراض نظیر کوتاهی قد، سوء تغذیه، نارس به دنیا آمدن نوزادان و سرطان‌ها همه می‌تواند به دلیل باقی مانده سموم محصولات غذایی باشد.

در این میان در سال‌های گذشته اگرچه کشاورزی ایران به صورت زیستی یعنی ارگانیک انجام می‌شد ولی با افزایش جمعیت و بالا رفتن میزان تقاضا، کشاورزان برای بالا بردن تولید مجبور به استفاده از کودهای شیمیایی شدند.

با وجود این که استفاده از این کودها و همچنین آفت‌کش‌ها و علف‌کش‌ها برای سلامتی انسان و حفظ محیط زیست (آب،خاک،هوا) بسیار مضر هستند، به طوری که هم‌اکنون کمتر از یک درصد تولید محصولات کشاورزی کشور به صورت ارگانیک است.

به گزارش ایسنا، روش کشاورزی ارگانیک برای اولین بار در ایران برای محصول پنبه اجرا شد و در حال حاضر تنها ۳۵ هزار هکتار از ۱۵ میلیون هکتار سطح زیر کشت کشور ما را تشکیل می‌دهد که ۱۸ هزار هکتار مزارع کشاورزی و باغ‌ها و ۱۷ هزار هکتار گیاهان خود رو هستند.

این در حالی است که کشورهای اروپایی و آمریکای شمالی که در این بخش توسعه یافته هستند و حدود دو تا سه درصد سطح زیر کشتشان به محصولات ارگانیک اختصاص دارد و ایران برای رسیدن به این سطح باید ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار هکتار زمین کشاورزی را به تولیدات ارگانیک اختصاص دهد.

با نگاهی به تولیدات کشاورزی در بخش ارگانیک در چند سال اخیر در می‌یابیم، پیشرفت ایران در این بخش بیشتر مختص محصولاتی مانند پسته، انار و خرما است که آن هم به علت واردات محصولات کشاورزی از دیگر کشورها در تولید این محصولات هم کشاورزان مجبور به استفاده از سموم شیمیایی شدند.

در کل در تولید محصولات عمده‌ای مانند غلات، حبوبات، ذرت و پروتئین‌های دامی هنوز پیشرفتی نداشته‌ایم.

از مزایای این محصولات می‌توانیم به ایجاد خاک سالم اشاره کنیم .همچنین به دلیل به کار نبردن سموم شیمیایی در تولید،این محصولات برای سلامتی بسیار مفید هستند و به این ترتیب باعث کاهش هزینه‌های درمان می‌شوند. طعم بهتر این تولیدات از ویژگی‌های مفید دیگر آن است.

در کنار این مزایا باید به قیمت بالای این محصولات هم توجه داشت که به گفته بعضی از کارشناسان اگر مصرف‌کنندگان به استفاده از این محصولات و این‌که برای سلامتی آن‌ها بهتر است آگاه شوند، از قیمت بالای این تولیدات استقبال می‌کنند.

مثلا مرغی که بدون آنتی بیوتیک در استان خراسان تولید شده است، بازار بسیارخوبی دارد. البته تعدادی از کارشناسان عقیده دارند که به دلیل این که با تولید این محصولات عملکرد کشاورزان پایین می‌آید باید قیمت آن ها بالا برود تا کشاورزان برای تولید ترغیب شوند.

عبدالمجید مهدوی دامغانی دبیر انجمن کشاورزی بوم شناختی در این باره می‌گوید: در کشورهایی که در این بخش پیشرو هستند در ابتدا تفاوت قیمت محصولات ارگانیک و غیر ارگانیک زیاد بود، ولی با گذشت زمان و افزایش تولید به دلیل بالا رفتن سطح آگاهی مردم، تفاوت قیمت کم شد.

گرچه قیمت بالای این محصولات می تواند باز دارنده باشد ولی اگر مصرف کنندگان به مزایای این محصولات آگاه شوند و تقاضا بالا رود و در نتیجه تولید زیاد شود،می توان انتظار داشت که قیمت این محصولات با محصولات غیر ارگانیک تفاوت چندانی نداشته باشد.

نکته دیگری که در رابطه با محصولات ارگانیک باید به آن توجه داشت وجود موسساتی برای دادن گواهی به این تولیدات است.این استانداردسازی و گواهی باید مورد تایید بازار جهانی باشد تا بتواند میزان صادرات را بالا ببرد.

ناگفته نماند: در حال حاضر ۱٤ هزار هکتار از مزارع ایران گواهی تولید محصولات ارگانیک و استاندارد بین المللی را اخذ کرده‌اند.

مهدوی دامغانی در این باره می‌گوید: در گذشته یکی از مهمترین منابع صادرات ما محصولات کشاورزی بوده است ولی در چند سال اخیر بسیاری از محصولات ما نتوانسته‌اند بازار جهانی داشته باشند که این به دلیل مسائلی است که در سلامت این محصولات وجود دارد و بازار جهانی پذیرای این تولیدات نیست اما اگر محصولات ارگانیک داشته باشیم می‌توانیم در زمینه صادرات مورد تایید بازار جهانی باشیم.

با توجه به این‌که در تولید محصولات ارگانیک از کودهای گیاهی و آلی که در اثر باز یافت زباله‌ها به دست می‌آید، استفاده می‌شود و کودها و سموم شیمیایی به کار نمی‌رود و این برای حفظ سلامتی و همچنین حفظ محیط زیست بسیار مفید است، بهتر است مسوولان شرایط را به‌گونه‌ای فراهم کنند تا تولید این محصولات در کشور افزایش یابد و بتوانیم به کشورهای پیش‌رو در این بخش نزدیک شویم.

باید اشاره داشت محصولات ما جزو سالم‌ترین محصولات کشاورزی دنیاست چه آنکه براساس آمار سازمان خواربار (جهانی‌فائو) در حالیکه در هر هکتار اراضی کشاورزی در جهان یک کیلوگرم سم مصرف می‌شود، این میزان در ایران ۰/۷ است.

با این وجود یک کارشناس کشاورزی، می‌گوید: هنوز راهی طولانی تا رسیدن به تولید محصولات ارگانیک در سطح مطلوب داریم.

اسماعیل شهبازی، با اشاره به این که در زمینه‌های کشاورزی ارگانیک هنوز کار خاصی انجام نداده‌ایم، می‌افزاید: در این بخش تا الان سه درصد پیشرفت داشته‌ایم و از نظر ترویج این تولیدات و آشناکردن تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان با این محصولات کاری نکرده‌ایم.

بقیه درصفحه۱۸

مصرف سرانه شیر در سراشیبی

درحالی که صنعت گاو شیری ایران دومین صنعت دام شیری جهان پس از آمریکا محسوب می‌شود، این صنعت به دلیل سیاست‌های نادرست، افزایش هزینه‌های تولید و نبود کنترل بازار علوفه و قیمت‌گذاری نرخ شیر با مشکلات عدیده‌ای مواجه شده است.

در حالی که میانگین تولید شیر از هر گاو شیری در جهان ۳۲ کیلوگرم است، این میزان در کشورمان ۳۸ کیلوگرم است و با حضور کارشناسان و متخصصان دستاوردهای خوبی در زمینه اصلاح نژاد دام و تولید شیر خام بدست آمده است اما مشکلات سال‌های اخیر در پی واردات بی‌رویه شیر خشک، فقدان کنترل بازار علوفه، پایین بودن قیمت خرید هر کیلو شیر خام از دامداران و نبود سیاست حمایتی صنعت دامپروری را با مشکل مواجه کرده است.

به گزارش ایسنا، هر ساله قیمت نهاده‌های دامی تغییراتی داشته است در حالی که تعداد محدودی از این بازار آشفته سود می‌برند و از بازار علوفه ذی‌نفع هستند، اما هیچ عملکردی برای پیشگیری از فعالیت این رانت‌خواران در سطح کشور نیست.

قیمت‌های کنجاله، سویا، جو و ذرت و دیگر نهاده‌های دامی از سال ۸۳ رو به افزایش بوده است اما نرخ خرید شیر خام از دامداران افزایشی نداشته و از مرداد نرخ خرید شیر خام پس از چهار سال افزایش یافت که البته این قیمت در همه سطوح کشور اعمال نمی‌شود و تا حد ممکن این قیمت از سوی کارخانه‌های لبنی اعمال نمی‌شود.

از سوی دیگر قیمت حامل‌های انرژی و سوخت و همچنین برق تغییراتی داشته است. همچنین هزینه علوفه ٤۰۰ درصد رشد داشته و قیمت یونجه در ۱۰ سال اخیر از ۱۰۰تومان به کیلویی ٤۵۰ تومان افزایش یافته اما قیمت شیر حداکثر ۵۰ درصد افزایش داشته است.

البته بازار مصرف کشش افزایش بیش از این میزان را ندارد و در چند ماهه اخیر با حذف یارانه شیر و افزایش قیمت، قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش یافته است؛ در صورتی‌که مصرف سرانه شیر در کشورمان نصف میانگین سرانه مصرف جهانی است و طبق برنامه چهارم و پنجم توسعه باید به حد جهانی برسد.

دامداران معتقدند اگر دولت از تولید حمایت داشته باشد و بازار علوفه را کنترل کند، شیر به قیمت مناسب‌تر به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد و سرانه مصرف در کشورمان افزایش خواهد داشت نه این‌که روند کاهشی را به دلیل بالا رفتن قیمت‌ها طی کند.

امروزه مصرف شیر به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی محسوب می‌شود و هر کشوری که از سرانه مصرفی بالاتری برخوردار باشد، در مباحث توسعه از رتبه‌بندی بالاتری برخوردار می‌شود اما کشور ما در این زمینه از جایگاه چندان مناسبی برخوردار نیست.

براساس آمارهای موجود در خوشبینانه‌ترین حالت سرانه مصرف شیر در کشور ما حداکثر به ۸۰ کیلوگرم می‌رسد که مردم ایران در مقایسه با متوسط سرانه مصرف جهانی شیر که ۱۶۰ کیلوگرم به‌ازای هر نفر است، نصف جهان شیر و لبنیات مصرف می‌کنند .

البته روند مصرف شیر و لبنیات در جهان روبه‌افزایش است و مصرف سرانه آن در برخی کشورها از جمله اسکاندیناوی به بیش از ٤۰۰ کیلوگرم می‌رسد، اما در کشور ما این روند سیر نزولی گرفته و سرانه مصرف ما یک هشتم کشورهای آمریکا، آلمان، انگلیس و هلند است .

درحالیکه قرار بود تا پایان برنامه چهارم توسعه مصرف سرانه شیر در کشورمان به ۱۶۰ کیلوگرم جهانی برسد این هدف محقق نشد و به برنامه پنجم توسعه موکول شده است که البته امسال به عنوان سال اول برنامه پنجم به دلیل فراز و نشیب‌های تولید، توزیع، حذف یارانه و افزایش قیمت این میزان مصرف این محصول کاهش داشته است .

بقیه درصفحه۱۸

کاهش خسارات با طراحی سامانه پاسخ سریع زمین‌لرزه

مدیریت رویدادهای طبیعی، به خصوص زمین‌لرزه امری مشکل است. اگرچه امروزه بشر با پیشرفت‌های تکنولوژیکی، به خصوص در زمینه مقابله با پدیده طبیعی زمین‌لرزه به نتایج مطلوبی رسیده که نمود عینی آنها را در آیین‌نامه‌های ساخت و ساز مشاهده می‌کنیم، ولیکن هنوز زمین‌لرزه در زمره مخاطره‌آمیزترین پدیده‌های طبیعی محسوب می‌شود.

امروزه دانشمندان علوم زمین لرزه صراحتاً بر این نکته تأکید دارند که پیش‌بینی زمین‌لرزه به این معنا که بزرگا، زمان و مکان دقیق آن مشخص شود، در حال حاضر امکان‌پذیر نیست، ولیکن سامانه‌های هشدار و پاسخ سریع زمین‌لرزه می‌توانند در کاهش خسارات جانی و مالی زمین‌لرزه بسیار مؤثر باشند.

نیاز به یک سامانه پاسخ سریع زمین‌لرزه ریشه‌ای تاریخی دارد، شاید لرزه‌نگار ابتدایی چینی‌ها که بیش از ۲۰۰۰ سال قدمت دارد اولین کوشش‌های بشر در راه رسیدن به این نیاز بوده است.

اگرچه هنوز هم بشر نتوانسته این مسأله را به خوبی حل کند، چرا که می‌بینیم، در زمین‌لرزه ۱۹۵۵ کوبه ژاپن یک روز زمان صرف شد تا ابعاد گسترده فاجعه آشکار شود و ما در سرزمین خود ایران بارها با این معضل روبرو شده‌ایم. سامانه‌های هشدار و پاسخ سریع به این نیاز اطلاعاتی آشکارا پاسخ مثبت می‌دهند.

زمین‌لرزه ۲۱ سپتامبر ۱۹۹۹ چیچی تایوان اولین تجربه عملکرد مثبت این سیستم بود. اطلاعات به دست آمده از این سیستم در این زمین‌لرزه تصویر دقیقی از اثرات رویداد را آشکار، مسیر امداد را مشخص و کمک شایانی به امدادگران کرد. مشابه این سیستم در استانبول ترکیه، مکزیکوسیتی، کالیفرنیا و هند در حال فعالیت بوده یا در مرحله اجرا است. سامانه‌های هشدار و پاسخ سریع زمین‌لرزه براساس اختلاف زمانی رسید امواج p یا اولیه و امواج s یا ثانویه استوار بوده و با توجه به این اختلاف و تفاوت سرعت بسیار زیاد امواج رادیویی یا مشابه، با امواج زمین‌لرزه قادر به ارسال هشدار در بدو رویداد زمین‌لرزه یا ارائه اطلاعات اساسی جنبش نیرومند زمین بلافاصله بعد از رویداد زمین‌لرزه هستند.

نکته مهم در سامانه هشدار سریع زمین‌لرزه فاصله زمانی بین رسیدن امواج p و s است که هر چه این زمان بیشتر باشد، فرصت کافی برای هشدار وجود خواهد داشت.

سامانه پاسخ سریع زمین‌لرزه شهر تهران

موقعیت زمین‌شناسی و لرزه زمین ساختی شهر تهران نشان‌دهنده، فعالیت لرزه‌خیزی بالای آن است.

با توجه به سوابق لرزه‌خیزی آن و وجود گسل‌های مهم در این شهر، احتمال رویداد یک زمین‌لرزه بزرگ وجود دارد. در این خصوص نیاز است تمهیدات لازم برای مدیریت بحران آن به کار گرفته شود. در این شهر بزرگ، بدون اتکا به داده‌های سریع و دقیق از مکان زمین‌لرزه و سایر پارامترهای اساسی، مدیریت آن امکان‌پذیر نیست.

در این زمینه شبکه شتابنگاری ایران (مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن)، طراحی و اجرای یک سامانه پاسخ سریع زمین‌لرزه را به صورت آزمایشی، که اطلاعات اساسی را در فاصله زمانی اندکی از رویداد زمین‌لرزه در اختیار مسئولین ذیربط قرار دهد، اجرا کرده است. در این مرحله، ۲۰ ایستگاه شتابنگاری با تجهیزات موردنیاز در دانشگاه‌های صنعتی شریف، شهید عباسپور، تهران، الزهرا، شهید رجایی، تربیت مدرس، شهید بهشتی، علم و صنعت، خواجه نصیر، علوم تحقیقات، مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن، پارک شهر، بیمارستان فیاض‌بخش، سازمان زمین‌شناسی، شهرری، چهاردانگه، شهرداری ناحیه ۲ منطقه ۵، شهرداری منطقه ۲۲ و فرهنگسرای بهمن ایجاد شد. اطلاعات این ایستگاه‌ها به صورت بر خط، از طریق خطوط ام ـ پی ـ ال ـ اس، به سرور مرکزی در مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن انتقال می‌یابد. با استفاده از اطلاعات ورودی و با استفاده از نرم‌افزار، داده‌های دریافتی تبدیل به یک نقشه‌لرزه می‌شود، که در این مرحله می‌توان شتاب‌های ثبت شده در ایستگاه‌های مختلف را به صورت بر خط بر روی نقشه مشاهده کرد. در مراحل تکمیلی و افزایش ایستگاه‌ها به حدود ۱۳۰ ایستگاه و تهیه لایه‌های اطلاعاتی موردنیاز دیگر مانند، نوع خاک و نوع ساختمان‌ها می‌توان به نقشه خسارت هم دست یافت.

معاون وزیر راه و شهرسازی در این باره می‌گوید: سامانه پاسخ سریع زمین لرزه به صورت آزمایشی براساس نیاز طراحی شده و اطلاعات اساسی را در فاصله زمانی اندکی از رویداد زمین لرزه در اختیار مسئولان ذیربط قرار می‌دهد.

سیدمحمود فاطمی عقدا در گفت‌وگو با ایرنا، اظهار می‌دارد: موقعیت زمین‌شناسی و لرزه زمین ساختی شهر تهران نشان‌دهنده فعالیت لرزه‌خیزی بالای آن است و با توجه به سوابق لرزه‌خیزی آن و وجود گسل‌های مهم در این شهر احتمال رویداد یک زمین لرزه بزرگ وجود دارد.

رئیس مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن می‌افزاید: برای مواجهه با زمین لرزه بزرگ تهران نیاز به اتخاذ تمهیدات لازم به منظور مدیریت بحران در این ارتباط وجود دارد.

وی خاطرنشان می‌کند: در این شهر بزرگ بدون اتکا به داده‌های سریع و دقیق از مکان زمین‌لرزه و سایر عوامل اساسی آن،مدیریت رخداد یادشده امکان‌پذیر نیست.

فاطمی عقدا یادآور می‌شود: مرکز تحقیقات شبکه شتابنگاری زلزله را در اختیار دارد و برپایه آن سامانه مذکور را طراحی و به شکل آزمایشی راه‌اندازی کرده است.

وی تصریح می‌کند: بشر با وجود آنکه به پیشرفت‌هایی در عرصه فناوری دست یافته است، اما هنوز زمین لرزه به عنوان مخاطره‌آمیزترین پدیده طبیعی محسوب می‌شود.

این مقام مسئول، از راه‌اندازی ۲۰ ایستگاه شتابنگاری با تجهیزات مورد نیاز در مناطق مختلف تهران خبر می‌دهد و می‌گوید: اطلاعات این ایستگاه‌ها به صورت داده‌هایی در اختیار «سرور» مرکزی در مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن قرار می‌گیرد و با استفاده از اطلاعات ورودی و بهره‌گیری از نرم‌افزار، داده‌های دریافتی تبدیل به یک نقشه لرزه می‌شود.

فاطمی عقدا با اذعان به اینکه پیش‌بینی زمین لرزه به معنی آن که بزرگی، زمان و مکان دقیق آن مشخص شود، در حال حاضر امکان‌پذیر نیست، می‌گوید: ایجاد سامانه‌های هشدار و پاسخ سریع زمین‌لرزه می‌توانند در کاهش تلفات و خسارات بسیار مؤثر باشند. رئیس مرکزتحقیقات ساختمان و مسکن می‌افزاید: اکنون در مراحل تکمیلی و افزایش ایستگاه‌های شتاب‌نگاری در تهران به حدود ۱۳۰ ایستگاه نیازمند هستیم که تهیه لایه‌های اطلاعاتی مورد نیاز دیگر مانند نوع خاک، نوع ساختمان‌ها می‌تواند به تهیه نقشه خسارت کمک کند.

احیاء ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین در سال

در صورت تکمیل طرح کهاب (کاهش، هدایت، انتقال و بازیافت بخارات بنزین)، سالانه تقریبا ۱۱۰ تا ۱۲۰ میلیون لیتر بنزین به ارزش ۷۰ تا ۸۰ میلیارد تومان به زنجیره مصرف باز می‌گردد.

به گزارش ایسنا، جلیل سالاری مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، با اعلام مطلب بالا گفت: به‌طور متوسط روزانه ۶ میلیون لیتر بنزین در انبار تهران بارگیری می‌شود که براین اساس روزانه حدود ۹۰۰۰ لیتر بنزین بازیافت شده و به چرخه مصرف بر می‌گردد.

وی با تأکید بر مزایای زیست محیطی، اقتصادی و افزایش کیفیت بنزین، یکی دیگر از مزایای اجرای طرح کهاب را افزایش اشتغال دانست.

نامبرده با بیان این‌که هزینه‌های اجرای طرح کهاب از منابع داخلی و بانک‌ها تامین خواهد شد، گفت: در اجرای این طرح از کمک بخش خصوصی برای بومی‌کردن فن‌آوری مورد نیاز، بهره‌برداری، تعمیر و نگهداری تجهیزات استفاده خواهیم کرد.

به گفته سالاری، انبارهای با ظرفیت بالا در اولویت اجرای طرح کهاب قرار دارند.

فریدون جلیلیان مجری طرح کهاب هم با اشاره به این‌که طبق مصوبه دولت باید تا پایان سال ۱۳۹۳ این طرح به‌طور کامل اجرا شود، گفت: در حال حاضر تجهیز تمامی ۲۸۰۰ جایگاه عرضه بنزین انجام شده است و طبق برنامه باید تا پایان سال ۱۳۹۳ تمامی خودروهای نفت‌کش هم مجهز به طرح کهاب شوند که امیدواریم تا پایان سال ۱۳۹۱ این مهم محقق شود.

به گفته وی، مرحله دوم اجرای این طرح که مربوط به جمع‌آوری بخار بنزین از باک خودرو و انتقال به مخزن زیرزمین جایگاه در حین سوخت‌گیری است، از سال آینده آغاز می‌شود.

وی با اشاره به این‌که طرح کهاب تنها در کشورهای صنعتی دنیا در حال اجراست، اظهار کرد: با وجود این در کشورهای صنعتی تمامی مراحل این طرح اجرا نمی‌شود، این در حالی است که طرح کهاب در تمامی عرصه‌ها در ایران درحال انجام است.

مجری طرح کهاب هم‌چنین گفت: به منظور حمایت از سازندگان داخلی و قطع وابستگی به خارج از کشور، نسبت به بومی‌سازی تجهیزات مورد نیاز این طرح هم اقدام شده که این موضوع باعث کاهش هزینه‌های طرح شده است.

به گفته جلیلیان، هزینه اجرای طرح کهاب ۲۵۰ میلیون تومان است که با اجرای کامل طرح به راحتی این هزینه قابل پوشش است.

وی در مورد تجهیز ۸۰ انبار نفت موجود به طرح کهاب گفت: برای انبارهای نفت از سه شیوه تبریدی، غشایی و کربن فعال متناسب برای اقلیم‌های گوناگون کشور استفاده می‌شود.

بزرگترین شاه لوله نفت تهران جمع‌آوری شد

همزمان با بهره‌برداری از دو خط لوله جدید نفتی، قدیمی‌ترین خط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی شهر تهران به منظور تغییر مسیر خطوط لوله اقماری نفت از بافت مرکزی پایتخت به طور کامل تخلیه و جمع‌آوری شد.

به گزارش مهر، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران در سال ۱۳۷۴ ساخت خط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی ری ـ قوچک را به منظور خروج لوله‌های نفتی از هسته مرکزی شهر تهران و افزایش ایمنی پایتخت تصویب کرد.

با گذشت حدود ۱۶ سال از ابلاغ اجرای استراتژیک‌ترین طرح نفتی تهران، ساخت این خط لوله انتقال فرآورده نفتی به دلیل مخالفت و صادر نشدن مجوزهای مختلف توسط برخی از دستگاه‌های دولتی به سرانجام نرسید.

در نهایت سال گذشته با توافق تعدادی از دستگاه‌های دولتی و غیردولتی فعال در تهران، عملیات ساخت این دو خط لوله انتقال نفتی به منظور جمع‌آوری و انتقال خطوط لوله انتقال فرآورده‌های نفتی به حاشیه شهر تهران آغاز شد.

مصرف سرانه شیر در سراشیبی

بقیه ازصفحه۱۷

به گفته رئیس دانشکده تغذیه دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، سرانه مصرف شیر در کشور کمتر از یک سوم نیاز روزانه است که وی این کاهش مصرف را یک ضایعه قلمداد کرد و گفت: به دلیل جایگاه والای این محصول در سلامتی جامعه، خواستار پرداخت مجدد یارانه به شیر و ارزان شدن آن برای افزایش مصرف در سبد غذایی مردم هستیم.

سالانه ۶/۵ میلیون تن شیر خام مورد نیاز صنایع لبنی کشورمان است که ۴۰ درصد از این میزان به شیر پاستوریزه و استریل تبدیل می‌شد –۳۰ درصد معادل دو میلیون و ۳۰۰ هزار تن آن در قالب شیر یارانه‌ای و ۱۰ درصد دیگر از این میزان هم در قالب شیر پاستوریزه بطری و استریل– عرضه می‌شد.

سال گذشته ۴۸۸ میلیارد تومان یارانه به شیر اختصاص یافت، اما امسال علیرغم اینکه در قانون برنامه پنجم توسعه نباید یارانه شیر حذف می‌شد، از نیمه تیر یارانه شیر حذف شد و به دلیل افزایش قیمت شیر خام و همچنین افزایش نیافتن نرخ شیر نایلونی در بازار، میزان تبدیل شیر خام به شیر پاستوریزه و استریل به ۲۰ درصد کاهش یافته است.

کشاورزی ارگانیک

بقیه ازصفحه۱۷

وی اضافه می‌کند: به خاطر فشار مصرف‌کنندگان برای محصولاتی مانند توت‌فرنگی و سبزیجات بیشتر در این زمینه کار شده است. بعضی از تولیدکنندگان هم به تولید پسته و انار می‌پردازند، ولی در بخش محصولات عمده‌ای مانند غلات، حبوب، ذرت و پروتئین‌های دامی تولیدی نداشته‌ایم.

این کارشناس با اشاره به این که باید به استانداردسازی و آموزش تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان توجه شود، می‌گوید: به دلیل این‌که میزان برداشت کشاورزان کاهش پیدا می‌کند، دولت باید امکاناتی مانند یارانه به این محصولات اختصاص دهد تا به تولید این محصولات ترغیب شوند.

وی ادامه می‌دهد: باید از سه درصد تولید فعلی به ۴۰ درصد در سال ۱۴۰۴ برسیم. اگر موفق به انجام این کار شویم، بسیار مهم است.

شهبازی با اشاره به این‌که همراه با توسعه کشاورزی ارگانیک باید کشاورزی پایدار را گسترش دهیم، تصریح می‌کند: باید کودهای گیاهی و همچنین کودهای آلی که در اثر بازیافت زباله به دست می‌آید و هیچ‌گونه اثر شیمیایی ندارد را جایگزین کودهای شیمیایی کنیم.

سیدرضا نورانی رئیس انجمن ارگانیک ایران می‌گوید: از ۵۱ میلیارد دلار تولیدات ارگانیک بازارهای جهانی سهم کشورمان نزدیک به صفر است، این در حالی است که بخش زیادی از محصولات تولیدی کشور ارگانیک است و بدون استفاده از سم و کود مواد شیمیایی تولید می‌شود، در حالی که ما امکان معرفی آن را به بازارهای دنیا نداریم.

وی می‌گوید: سال ۹۰ در انجمن با عنوان سال برندسازی ارگانیک نامگذاری شده است و در اولین قدم در تاریخ ۱۹ اردیبهشت ۹۰ همایش بین المللی با عنوان «توسعه تجارت و بازار محصولات ارگانیک» برگزار شد که با حضور و رونمایی از «برند ارگانیک» توسط مجامع بین‌المللی و سازمان‌های بین‌المللی (IFOAM ,FiBL ,BOKU, ...) و معاونان وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، رؤسای اتاق بازرگانی و صنایع ومعادن ایران، سازمان حفظ نباتات کشور، کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی و سازمان میادین میوه و تره‌بار همراه بوده است.

برند ارگانیک مطابق با «دستورالعمل مجوز بکارگیری برند ارگانیک انجمن» به متقاضیان واجد شرایط (دارای گواهی معتبر و پس از بررسی سایر مدارک) اعطاء می‌شود که تا پایان امسال این مجوز برای چندین واحد متقاضی صادر می‌شود.

نورانی می‌گوید: این برند دارای بارکدی است که مشخصات محصول را از زمان تولید تا رسیدن به دست مصرف‌کننده بازگو می‌کند، بنابراین در هر بخشی مشکلی باشد، به راحتی قابل رصد است.

وی می‌افزاید: متأسفانه برخی تولیدکنندگان با سوء استفاده از عنوان ارگانیک انواع محصولات خود مانند ماهی، تخم‌مرغ و آبمیوه و پنیر را با نام ارگانیک توزیع می‌کنند. بنابراین انجمن با سازمان تعزیرات تفاهم‌نامه‌ای دارد، تا هر کسی از عنوان ارگانیک به صورت جعلی استفاده کند، با آن برخورد قانونی شود.

مریم قبادی عضو هیأت علمی پژوهشگاه سازمان استاندارد در مورد مزیت اعطای لوگوی ملی می‌گوید: در ارتباطی که با سازمان‌های بین المللی مرتبط برقرار می‌کنیم، محصولاتی که دارای لوگوی ملی باشند، به راحتی به کشورهای دیگر صادر شده و بازار خوبی خواهند داشت همچنین محصولات ارگانیک کشور توسط این لوگو به دنیا معرفی می‌شود.

وی در خصوص لوگوی محصولات ارگانیک که توسط انجمن ارگانیک طراحی شده است، می‌گوید: این لوگو خصوصی است، اما نظر سازمان استاندارد این است که در ارائه لوگو وحدت رویه باشد و این انجمن زیر نظر سازمان استاندارد فعالیت کند.

عضو هیات علمی پژوهشگاه سازمان استاندارد در پاسخ به اینکه آیا لازم است لوگوی طراحی شده از سوی بخش خصوصی به تایید مرجعی برسد، گفت: حتما باید مرجعی اینها را تأیید کند در حال حاضر شرکت بازرسی فنی مربوط به محصولات ارگانیک که به بخش خصوصی و مورد تایید ما است، اگر آنها را تأیید کند، ما هم تأیید خواهیم کرد.

قبادی با بیان اینکه لوگوی طراحی شده از سوی انجمن ارگانیک لوگوی خصوصی است، به وحدت رویه در ارائه لوگوی ارگانیک به محصولات کشاورزی تأکید کرد.

نشریه بنکر برترین بانک ایران را معرفی کرد

نشریه معتبر بنکر که همه ساله براساس شاخصهای کمی و کیفی رتبه بندی بانکهای تجاری دنیا را در کنار سایر اطلاعات مالی، بانکی و سرمایه‌گذاری ارائه می‌کند بانک صادرات ایران را برترین بانک کشور اعلام کرد.

در این نشریه ۱۰ بانک ایرانی در لیست هزار بانک برتر جهان در سال ۲۰۱۱ میلادی قرار گرفته‌اندکه بانک صادرات ایران همانند سال ۲۰۱۰ میلادی مقام اول را در میان بانکهای ایرانی کسب کرده است.

این بانک با کسب رتبه ۲۵۹ در میان هزار بانک برتر جهان با احتساب سرمایه لایه اول به میزان ۲۹۷۶ میلیون دلار بالاتر از سایر بانکهای ایرانی در رتبه‌بندی نشریه بنکر برای سال ۲۰۱۱ میلادی قرار گرفته است.

همچنین بانک صادرات ایران از نظر مجموع داراییها در رتبه ۲۵۱ جهان و بالاتر از سایر بانکهای ایران در رتبه بندی مزبور قرار دارد.

براساس این گزارش اطلاعات مذکور در وب سایت نشریه بنکر به نشانی www.thebanker.com تحت عنوان هزار بانک برتر جهان موجود است.

گفتنی است بانک صادرات ایران با ۶۰ سال سابقه فعالیت بانکی در حال حاضر به عنوان بزرگترین بانک خصوصی کشور بیش از ۳۰۰۰ شعبه در داخل و بیش از ۳۰ واحد بانکی فعال درخارج از کشور دارد و از نظر ارائه خدمات نوین پیشتاز نظام بانکی ایران به حساب می‌آید.

بررسی موانع توسعه کسب و کار دفاتر پیشخوان

سرپرست دفتر سرمایه گذاری خارجی اظهار داشت: بررسی موانع توسعه کسب و کار دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیر دولتی از سوی سازمان سرمایه گذاری به هیأت نظارت بر مقررات زدایی و تسهیل شرایط صدور مجوزها و پروانه فعالیتهای اقتصادی پیشنهاد شد.

به گزارش روابط عمومی سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران قادر سلیمانی درباره دلایل ارائه این پیشنهاد گفت: واگذاری امور مربوط به سیاست گذاری، راهبری، هدایت و نظارت بر دفاتر مذکور به بخش دولتی، باعث نبودایفای نقش مؤثر توسط بخش خصوصی و تشکل‌های خصوصی و صنفی ذیربط شده است.

که این امر موجب کاهش کارایی و کیفیت خدمات این دفاتر و در نتیجه رضایت نداشتن مردم و کارکنان دفاتر موصوف شده است.

سرپرست دفتر سرمایه‌گذاری خارجی قرار گرفتن مبانی قانونی مربوطه در قوانین متعدد و به صورت متفرقه، نادیده گرفتن نظرات بخش خصوصی به دلیل تمرکز تمامی امور مربوطه در ارکان دولتی، طولانی بودن فرایند صدور مجوز تأسیس این دفاتر ناشی از صدور مجوز توسط نهادهای دولتی از دیگر دلایل درخواست بررسی و تصویب اصلاح مقررات مربوط به ایجاد و بهره برداری از دفاتر مذکور بیان کرد.

و در ادامه افزود: بر اساس قانون نظام صنفی کشور، صدور پروانه کسب بر عهده تشکل‌های صنفی گذاشته شده است، اما صدور پروانه کسب دفاتر پیشخوان دولت در اختیار تشکل صنفی مربوطه نیست.

وی همچنین تصریح کرد: نهاد مدیریتی و راهبردی دفاتر پیشخوان باید به تشکل صنفی مربوط واگذار گردد و نظارت بر این دفاتر و نحوه فعالیت آنها، رعایت استانداردها و شرایط قانونی ذیربط در اختیار دولت باقی بماند.

وی اظهار داشت: نهاد ناظر بر فعالیت‌های این دفاتر باید یک نهاد فرابخشی همانند معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور باشد و دستگاه‌های بخشی به عنوان نهادهای خدمت دهنده به دفاتر مذکور مطرح شوند.

هزینه تولید هر قطعه اسکناس ۷۰ تومان

مدیرکل سازمان تولید اسکناس و مسکوک بانک مرکزی از افزایش هزینه تولید هر قطعه اسکناس به ۷۰ تومان خبر داد. مجید صنیعی در گفت‌وگو با ایرنا، با بیان آنکه قیمت تولید هر قطعه اسکناس در سال ۱۳۸۸ حدود ۳۸ تومان بوده است، اظهار داشت: قیمت تولید هر قطعه اسکناس پارسال به ۷۰ تومان افزایش یافت.

وی با بیان اینکه با افزایش قیمت حامل‌های انرژی، هزینه تولید اسکناس هم رشد یافته است، در پاسخ به پرسشی درباره درخواست دولت برای تولید اسکناس بیشتر در زمینه اجرای فاز دوم هدفمند کردن یارانه‌ها گفت: روال چاپ اسکناس خارج از مقوله‌های دستوری است و قابل سفارش نیست.

مدیرکل سازمان تولید اسکناس و مسکوک بانک مرکزی تصریح کرد: چاپخانه بانک مرکزی اسکناس را سالانه بر اساس نیاز جامعه تولید می‌کند.

همایش تخصصی حوزه بازرسی و حسابرسی

دومین همایش تخصصی سالانه حوزه بازرسی و حسابرسی بانک انصار با حضور نماینده بانک مرکزی در شهر مقدس مشهد برگزار شد.

به گزارش اداره تبلیغات و اطلاع‌رسانی بانک انصار، در این همایش که با حضور مدیران حوزه کنترل و نظارت برگزار و عملکرد این حوزه بانک انصار در سال ۹۰ مورد بررسی قرار گرفته و برنامه‌های سال ۹۱ آن تشریح شد.همچنین در این همایش سه روزه، یحیی فروتن قائم مقام بانک انصار در سخنانی با برشمردن نقاط کلیدی و با اهمیت حوزه نظارت و کنترل در بانک‌ها به موضوع تصویب آیین نامه نظام راهبری شرکتی در بانک انصار اشاره و در پایان توصیه‌هایی را در خصوص تقویت این حوزه بیان کردند.در ادامه این همایش، حمیدرضا صفری رئیس اداره نظارت بر بانک‌ها و موسسات اعتباری بانک مرکزی درباره روش‌های رسیدگی بازرسان بانک مرکزی بر اساس مدل CAMELمطالبی را مطرح و در پایان به پرسش‌های حاضرین در خصوص فرایند بازرسی بانک‌ها پاسخ داد.

ارتباطات بانکی از طریق «شابک» تا ۲ سال دیگر

درطول یک دهه گذشته،بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت در سطح نظام بانکی کشور به امری راهبردی بدل شده است که بخش اعظم خدمات بانکی و برنامه‌های اقتصادی دولت را در بستر مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات راهبری می‌کند. نظام بانکی کشور در موضوع فناوری اطلاعات و توسعه سامانه‌های پردازشی و ارایه ابزارها، تجهیزات و مسیرهای پرداخت گام‌های بلندی برداشته، اما بال دوم سیمرغ توسعه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت-که مربوط به ارتباطات است- همچنان از زیرساخت‌های عمومی مخابراتی بهره‌برداری می‌کند. به دیگر سخن، موضوع انسجام در سامانه‌های اطلاعاتی و پردازشی منجر به پیشرفت‌های شگرف در بانکداری الکترونیک شده و اینک باید انسجام و یکپارچه سازی در زیرساخت‌های ارتباطی مد نظر قرار گیرد.

در این زمینه، با مشارکت شرکت ملی انفورماتیک و شرکت مخابرات ایران،«شرکت خدمات مدیریت و توسعهٔ ارتباطات» «شابک»پس از دو سال فعالیت مطالعاتی و انجام بررسی‌ها و مذاکرات کارشناسی با هدایت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اخیراً آغاز به کار کرد. برای روشن‌شدن ابعاد موضوع و تحولاتی که از این نهاد تازه تاسیس انتظار می‌رود، گفتگویی با سید محمود احمدی، دبیرکل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام شد.

وی گفت: واژه «شابک» برگرفته از ابتدای کلمه‌های «شبکه اختصاصی بانکی کشور»است. طبق مطالعات‌کارشناسان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت مخابرات ایران، حدود و ثغور کار به حوزه پولی و مالی کشور محدود شد و در نهایت، با مذاکراتی که صورت گرفت، وظایف این شرکت بر طبق اساسنامه آن، ارائه خدمات طراحی، پیاده‌سازی، راهبری، توسعه، پایش، مدیریت، پشتیبانی و دیگر موارد مرتبط با موضوع است و به یاری پروردگار برای مؤسسات اقتصادی اعم از بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری یک شبکه ارتباطی اختصاصی امن فراهم خواهد آورد.

به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، دکتر احمدی در مورد ضرورت نیاز به شابک گفت: هم اینک بانک‌ها از زیرساخت‌های عمومی و مشترک با دیگر کاربردها و سازمانها بهره می‌برند. منظورم این است که در مرکز مخابراتی، سوئیچ خاصی برای ارتباطات حساس و مهمی چون

ارتباطات بانکی، اختصاص داده نشده و یا خط فیزیکی ویژه‌ای هم برای این دسته از مشترکین فراهم نشده است. بنابراین، همان اهمیتی که برای ارتباط یک مشترک معمولی در نظر گرفته شده برای یک شعبه پراهمیت و یا یک دستگاه خودپرداز نیز لحاظ کرده‌اند. نه اینکه نتوانسته‌اند بلکه ضرورت و هزینه‌های مترتبه این امکان را به‌وجود نیاورده است.

در یک شعبه از بانک در ساعات پر کار، صدها مشتری در طول روز به آن مراجعه می‌کنند. فرض کنید این شعبه به دلیل اختلال در شبکه ارتباطی، نتواند خدمات مورد نیاز مشتریانش را فراهم نماید. چه میزان نارضایتی به‌وجود می‌آید؟ بانک به چه مقدار متضرر می‌شود؟ این مجموعه جدید پایه‌گذاری شده است تا شبکه‌ای ویژه خدمات بانکی ایجاد کرده و امکان ارائه SLA متناسب با درجه شعبه و نیاز بانک‌ها را تأمین کند. ضمن آن که از نظر بانک مرکزی برای تقویت نظارت بر عملیات بانکی، خواستار ایجاد راهکارهایی برای اعمال سیاست‌های کلان خود در حوزه بانکداری الکترونیک هم هستیم که این زیرساخت، کمک شایانی در این زمینه خواهد کرد .

دکتر احمدی در پاسخ به اینکه واژه SLA در خدمات مخابراتی زیاد به چشم می‌خورد. این واژه دقیقاً مربوط به چه خدمات یا ویژگی‌هایی است؟ گفت: واژه SLA یا Service Level Agreement صرفاً مربوط به خدمات مخابراتی نیست. این اصطلاح در قراردادهای ارائه خدمات (شامل هر نوع خدمات) مقیاسی است برای تعیین کیفیت سطح خدمات. یعنی ارائه دهنده خدمت با مشخص‌کردن این سطح، میزان پاسخگویی خود و انتظار خدمت‌گیرنده را تبیین می‌کند. عملی‌تر بگوییم، با SLA معادل ۹۸ درصد، خدمت دهنده ضمانت می‌کند تا حداکثر اختلال در آن خدمت در طول دوره معین، فقط ۲ درصد باشد. بنابراین،خدمت‌گیرنده هم می‌داند که ضعف در خدمت رسانی تا ۲ درصد را باید مدیریت کند و بدون هیچ اعتراضی بپذیرد. این مفهوم در خدمات مخابراتی بسیار محسوس است، چرا که اختلال در خط ارتباطی قابل لمس و گاهاً آزار دهنده است. اگر در زمان اوج مراجعه مشتریان به بانک –فرض کنید ابتدای ماه –خط ارتباطی شعبه به مرکز قطع شود، یعنی همان میزان نبود تضمین کیفیت در آن زمان واقع شود، اعتراض لفظی مشتریان حداقل دستاوردی است که نصیب کارکنان شعبه می‌شود .

وی افزود: البته وجود داشته ولی این تضمین کیفیت به دو علت مورد نظر بانک‌ها نبوده است:

–نخست میزان SLA ارائه شده به بانک‌هاست. شرکت مخابرات قالب قراردادی یکسانی برای تمامی مشتریانش دارد که این قالب دارای میزان ثابتی از SLA است. این مقدار برای خدمات حساس و مهم بانکی و مالی مناسب و مکفی نیست. بانک‌ها توقع دارند تا برای بسیاری از شعب خود میزان کیفیت را با هر هزینه‌ای تا سطح صد در صد بالا ببرند. اما مخابرات امکان ارائه این سطح را فراهم نیاورده است.

– دلیل دوم نبود تضمین سطح تعیین شده در قراردادهای آن شرکت با بانک‌ها است. البته علت آن را شرکت مخابرات باید توضیح دهد ولی تا آنجا که بانک‌ها نقل کرده‌اند این ضعف ناشی از گستردگی خدمات آن شرکت و تقسیم وظایف به شرکت‌های متعدد زیرمجموعه از یک طرف و فراهم‌آوردن بخشی از این خط ارتباطی از طریق شرکت ارتباطات زیرساخت از سوی دیگر است .

به گفته وی‌بر اساس طرح تجاری تدوین شده، انتظار می‌رود تا دو سال آینده،ارتباطات بانکی در سطح استان تهران و تمامی مراکز استان‌ها به این زیرساخت منتقل شود. البته تلاش دوستان بر این خواهد بود تا با سرعت دادن به امور، زمان یاد شده را تا حد ممکن کاهش دهند. تمامی نقاط کشور نیز پیش بینی می‌شود تا حداکثر پنج سال آینده از خدمات این شبکه بهره‌مند شوند.

دبیر کل بانک مرکزی یادآور شد:با توجه به طراحی انجام شده، پیاده‌سازی طرح به‌صورت تدریجی برنامه‌ریزی شده و ممکن است از نیمه دوم سال آینده هسته اصلی این شبکه آماده سرویس‌دهی باشد. اما به یاری پروردگار، امید آن داریم که در نیمه دوم سال ۱۳۹۲ شاهد راه‌اندازی ارتباطات اصلی و شعب مهم بانک‌ها در مراکز استانها بوده و بانک‌ها و به ویژه مشتریان آنها از کیفیت خدمات این شبکه منتفع و بهره‌مند شوند.

وی گفت: وظیفهٔ اصلی نظام بانکی، ارایه خدمات بانکی است و برای ارایه این خدمات؛ سامانه‌ها، ابزارها و تجهیزاتی که لازم دارد را توسعه می‌دهد. موضوع ارتباطات، یک بحث گسترده در حوزهٔ مخابرات و زیرساخت‌های مخابراتی است و از زیرساختهای عمده و حیاتی کشور محسوب می‌شود. اعتقاد داریم که بانک باید بانکداری کند و مخابرات هم به فراهم کردن زیرساخت‌های ارتباطی بپردازد. بنابراین این موضوع که نظام بانکی خودش برای ایجاد زیرساخت ارتباطی سرمایه‌گذاری کند و خودش هم آن را راهبری کند هم از نظر موضوع و هم از نظر هزینه و حجم سرمایه‌گذاری‌ها فاقد توجیه است. طرف دیگر قضیه، زیرساخت وسیع مخابراتی است که توسط شرکت مخابرات ایران و شرکت‌های زیرمجموعه یا مرتبط با آن –نظیر شرکت ارتباطات زیرساخت – فراهم شده و میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری برای آن صرف شده است و صدها هزار نیروی متخصص و تکنیسین را در اختیار دارد.

تصمیم عقلانی این بود تا نظامی را ایجاد کنیم که با فراهم آوردن یک ارتباط سازنده و موقعیت برد –برد برای طرفین، ارزش افزوده مناسب را با حداقل هزینه و سرمایه‌گذاری فراهم کنیم. بدیهی است نظام بانکی در موقعیتی نیست که برای امور مخابراتی، میلیاردها دلار سرمایه‌گذاری کند، در حالی که زیرساخت مناسب در شرکت مخابرات وجوددارد.بنابراین، پاسخ من به پرسش شما با توجه به شرایط کشور منفی است. با این حال، نظر بانک این است که با توجه به اهمیت و حساسیت مبادلات بانکی، زیرساخت مخابراتی باید مطمئن و امن باشد و مثلاً ترافیک بانکی با ترافیک عادی یکسان پنداشته نشود و از مسیرهای مشابهی عبور نکنند که همان بحث SLA است که گفتم، نهادی که تحت عنوان «شابک» به وجود آمد در واقع، یک تفاهم‌نامه مهم بین زیرساخت بانکی و مخابراتی کشور است که از سرمایه‌گذاریها و توان فنی و اجرایی کشور به بهترین وجه برای ارایه باکیفیت‌ترین خدمات استفاده می‌کند.

وی در پاسخ به اینکه جایگاه «شابک» را به لحاظ ماهوی حاکمیتی می بینید یا تجاری؟ گفت:

اگر چیزی تجاری بوده، روندی است که تاکنون دنبال می‌شده. هر کدام از بانک‌ها قراردادهایی باشرکت‌های مخابرات استانی می‌بستند و طبعاً شرکت‌های مخابراتی هم از دیدگاه صرف تجاری به این موضوع می‌نگریستند. بحث اصلی «شابک» بحث حاکمیتی است که در عین حال این حاکمیتی بودنش منجر به فدا شدن کسب و کار نشود. «شابک» یک زیرساخت واحد و ملی است که شبکهٔ ارتباطی واحد، اما مطمئن و امنی را برای تمام بانکها ایجاد می‌کند و دیدگاه بانک مرکزی و سایر مراجع کشور به آن کاملاً حاکمیتی است. از سوی دیگر، شرکت مخابرات ایران یک شرکت خصوصی‌شده تلقی می‌شود که قاعدتاً باید مصالح سهامداری و تجاری خودش را هم در نظر داشته باشد .زیبایی «شابک» و توافقاتی که در حوزهٔ آن شده است، همین است که بحث حاکمیتی بانکی را با بحث تجاری مخابرات به گونه‌ای ثمربخش پیوند داده است. در این رهگذر، نظام بانکی کشور از خدمات مخابراتی باکیفیت و امن بهره‌مند می‌شود و از سوی دیگر، شرکت مخابرات هم از رهگذر ترافیک مخابراتی منتفع می‌گردد؛ ضمن این که در نهایت، با استفاده بهینه از زیرساخت‌های موجود، در سرمایه‌گذاریها و هزینه‌ها صرفه جویی قابل ملاحظه‌ای رخ می‌دهد.

افزایش وابستگی بودجه ۹۱ به نفت

رئیس کمیسیون ویژه طرح تحول اقتصادی مجلس گفت: اتکاء لایحه بودجه ۹۱ به نفت گرچه در ظاهر کم شده، اما با مازاد درآمد نفتی این وابستگی افزایش می‌یابد.

غلامرضا مصباحی مقدم در گفت‌وگو با فارس، افزود: درآمد نفت در بودجه در دو سطح در نظر گرفته شده که یکی میزان برداشت دولت از درآمد نفتی است که بیش از ۵۱ میلیارد دلار حق برداشت در نظر گرفته شده که نسبت به رقم ۵۳/۵ میلیارد دلار قانون بودجه ۹۰ حدود سه چهار درصد کاهش نشان می‌دهد. همچنین میزان درآمدهای مالیاتی نسبت به سال ۹۰ افزایش یافته که این نکته مثبت لایحه بودجه است.

رئیس کمیسیون طرح تحول افزود: یک سقف دیگر برای بودجه در نظر گرفته شده که هر چه قیمت هر بشکه نفت از ۸۵ دلار افزایش یابد، به حساب خزانه واریز می‌شود که برای اهدافی که دولت پیش‌بینی کرده توسط بانک مرکزی برداشته شده و معادل ریالی آن به دولت پرداخت می‌شود.

وی افزود: اولا این اهداف به صورت گسترده در نظر گرفته شده و برای تقویت بنیه دفاعی، گسترش سلامت و مقابله با گرد و غبار در استان‌های غبارزده مانند خوزستان مصرف می‌شود.

مصباحی مقدم یادآور شد: اولاً مازاد درآمد نفت در لایحه بودجه سقف ندارد و بنابراین هر چقدر مازاد درآمد نفتی اتفاق افتاد، اتکاء دولت به نفت افزایش می‌یابد و از طرفی امور یاد شده هیچ نیاز ارزی ندارد و نیاز آنها ریالی است و به این معناست که بانک مرکزی اگر دلارهای نفتی را تبدیل به ریال کند، باعث پمپاژ نقدینگی و افزایش تورم در جامعه می‌شود.

مصباحی مقدم در مورد قانون بودجه ۹۰ و مازاد درآمد نفتی گفت: هنوز دولت گزارشی از مازاد درآمد نفتی در سال جاری ارائه نکرده و احتمالا در کمیسیون تلفیق در این مورد سؤال خواهد شد که مازاد درآمد نفتی از بشکه‌ای ۸۱/۵ میلیارد دلار آیا در بخش سلامت و تقویت بنیه دفاعی هزینه شده یا نشده است.

وی گفت: درآمد مالیاتی در لایحه بودجه به حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان افزایش یافته که نسبت به قانون بودجه ۹۰ رشد مناسبی دارد.

مصباحی مقدم گفت: بررسی لایحه بودجه در کمیسیون اقتصادی شروع شده و تاکنون دو جلسه برگزار شده است که در یک جلسه کلیات لایحه بودجه مورد بررسی قرار گرفته و در یک جلسه نمایندگان کمیسیون اقتصادی برای کمیسیون تلفیق شامل بنده و دکتر نادران انتخاب شده است.

همچنین عضو کمیسیون برنامه و بودجه با اشاره به ایرادات لایحه بودجه گفت: یکی از ابهامات لایحه،پیش‌بینی صادرات چهار میلیون و ۵۰ هزار بشکه نفت است که با توجه به تولید فعلی غیر واقعی به نظر می‌رسد.

موسی‌الرضا ثروتی در مورد نظرات کمیسیون برنامه و بودجه برای لایحه بودجه ۹۱، بیان کرد: کمیسیون بر این اعتقاد است که منابع هدفمندی یارانه‌ها باید در بودجه گنجانده شود و از طرف دیگر باید موجودی صندوق توسعه ملی در بودجه در نظر گرفته شود که در لایحه پیشنهادی مشخص نشده است. عضو کمیسیون برنامه و بودجه تصریح کرد: یکی دیگر از مسائل، برداشت دولت از صندوق توسعه ملی است که خلاف قانون برنامه پنجم توسعه است؛ دولت طبق قانون برنامه پنجم توسعه نمی‌تواند از این صندوق برای خود استفاده کند.

ثروتی یکی دیگر از نکات مورد توجه کمیسیون برنامه و بودجه را اعتبارات عمرانی لایحه بودجه بیان کرد و افزود: اعتبارات عمرانی ۳۸ هزار میلیارد تومان تعیین شده در حالی که عملکرد سال جاری تا اسفند ۱۵هزار میلیارد تومان است؛ بنابراین در سال آینده چگونه ۳۸ هزار میلیارد تومان طرح عمرانی اجرایی خواهد شد؟

به گفته وی تضمین دولت برای انتشار اوراق مشارکت طرح‌های عمرانی خلاف قانون است زیرا در صورتی که دولت بخواهد اوراق مشارکت منتشر و سود بانکی پرداخت کند، هزینه‌هایش در سال آینده افزایش خواهد یافت و در واقع برای دولت بعدی تعهد ایجاد خواهد کرد که این مورد تایید مجلس نیست.

این عضو کمیسیون تلفیق بودجه با بیان اینکه میزان صادرات نفت غیرواقعی دیده شده است، گفت: میزان صادرات ٤ میلیون و ۵۰ هزار بشکه در نظر گرفته شده در حالی که میزان تولید سه میلیون و ۶۰۰ هزار بشکه است.

وی ادامه داد: این مساله باید مورد بررسی قرار گیرد و همچنین میزان سهمی که از درآمدهای نفتی برای شرکت نفت ۱٤/۵ درصد پیش‌بینی شده که کافی نیست و تقاضای شرکت ملی نفت ۱۸ درصد از درآمدهای نفتی است.

ثروتی با اشاره به موضوع مازاد درآمدهای نفتی در لایحه سال آینده گفت: دولت به جای اینکه به حساب ذخیره ارزی واریز کند درخواست استفاده از آن را در لایحه آورده است که مورد تجدید نظر قرار خواهد گرفت.

رشد ۱۳ درصدی ارزش بورس تهران

مدیرعامل بورس اوراق بهادارتهران در جلسه مشترکی که با سرمایه گذاران بازار سرمایه برگزار کرد، گفت: ارزش بورس تهران ۱۳ درصد رشد داشته و از ۱۱۱ هزار میلیارد تومان به ۱۲۶هزار میلیارد تومان رسیده است.

دکتر حسن قالیباف اصل در جمع سهامداران گفت: حضور و تلاش یک ساله سرمایه گذاران و تمامی فعالان بازار سرمایه در بورس قابل تقدیر است و این امر جایگاه بازار سرمایه را ارتقاء می‌بخشد .

وی ادامه داد: به طور کلی تورم در بازارهایی حکم فرما می‌شود که مردم پول‌هایشان را موقتاً به آن منتقل می‌کنند. در بازارهای رقیب مثل سکه، ارز، طلا و مسکن ریسک بالا امکان از بین رفتن دارایی‌ها را افزایش می‌دهد و ممکن است فرد در یک لحظه کل دارایی خود را از دست بدهد. بر همین اساس نوسان بالا در بازارهای موازی قدرت پیش بینی را برای سرمایه گذاران کم می‌کند.

مدیرعامل بورس تهران با اشاره به اینکه در طول سال یکسری از وجوه نقد به دلیل سرمایه گذاری در بازارهای رقیب موقتاً از بورس خارج شده است افزود: با وجود این اتفاقات وضع بورس در سال ۹۰ خوب بوده است. بازار سرمایه پتانسیل‌های لازم برای سودآوری شرکت‌ها را داراست.

وی خاطرنشان کرد: امسال ۲۰ درصد سود صنایع افزایش پیدا کرد اما قیمت سهام بالا نرفته است .P/E در بازار افت پیدا کرده که این امر به عنوان یک پتانسیل رشد برای سال‌های آینده به حساب می‌آید. امسال ارزش اسمی بازار حدود ۱۱ هزار میلیارد تومان افزایش داشته و از ۳۴ هزار میلیارد تومان به ۴۴ هزار میلیارد تومان رسیده است.

قالیباف اصل با اشاره به اینکه با عرضه سهام شرکت کارت اعتباری ایران کیش تعداد شرکت‌های پذیرفته و عرضه شده در بورس به هشت شرکت می‌رسد اظهار کرد: امسال توانستیم شرکت‌های بزرگی همچون نفت و گاز پارسیان را با موفقیت وارد بازار سرمایه کنیم .

همچنین برنامه داریم در سال آینده ۱۵ شرکت دیگر را در بورس پذیرش کنیم.

مدیرعامل بورس گفت: پذیرش اوراق بدهی در بورس برنامه امسال بازار سرمایه بود، اما به دلیل نبود جذابیت سود اوراق مشارکت به سال آینده موکول شد، مقرر شده که سال آینده با جدیت این بحث پیگیری شود.

همچنین برای پذیرش حدود ۱۵ اوراق مشارکت در بورس برنامه ریزی شده است .

قالیباف اصل یادآور شد: در بازار سرمایه دو نوع اوراق صکوک پیش بینی شده است که می تواند ابزار مالی جذابی برای سرمایه گذاران قلمداد شود .

وی با اشاره به رشد حجم تعداد افزایش سرمایه شرکت‌ها افزود: امسال جایگاه بازار سرمایه برای تامین مالی شرکت‌ها برجسته‌تر شد و این امر در معادلات اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است .

سخنگوی شرکت بورس با توجه به دو نرخی شدن نرخ ارز و تفاوت نرخ ارز مرجع بانک مرکزی با نرخ بازار غیر رسمی آن و مشکلاتی که ممکن بود برای صادرکنندگان ایجاد شود تصریح کرد: دولت قصد دارد در این زمینه از بازارسرمایه استفاده کند چون بازار سرمایه می‌تواند بر شفافیت، جذابیت و رقابتی‌تر شدن بازار ارز کمک کند.

بنا بر اعلام روابط عمومی شرکت بورس، وی درباره وضع فعلی بازارسرمایه گفت: بورس در مقایسه با سال‌های گذشته بهتر شده و متغیرهایی که در بازار سرمایه اثر گذار است کنترل می‌شود.

افزایش سرمایه فولاد و رایان سایپا

دو شرکت فولاد خوزستان و لیزینگ رایان سایپا به ترتیب ۲۹۵ و ۶۰ میلیارد تومان افزایش سرمایه می‌دهند.

به گزارش فارس، شرکت مشمول اصل ۴۴ فولاد خوزستان که چهارمین بنگاه دولتی حاضر در بورس بشمار می‌رود در صدد اعمال افزایش سرمایه بیش از ۱۰۰ درصدی برآمده است.

این شرکت که هم اکنون دارای سرمایه اسمی بیش از ۲۱۹ میلیارد تومانی است، ۲۹۵ میلیارد و ۹۲۰ میلیون تومان دیگر را با انتشار ۲ میلیارد و ۹۵۲ میلیون و ۲۰۰ هزار سهم به سرمایه خود اضافه می‌کند. این افزایش سرمایه از سود انباشته و اندوخته ۱۶۴/۴ میلیارد تومانی و مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی ۱۳۱/۵ میلیارد تومانی تامین خواهد شد.

هدف از این افزایش سرمایه هم نصب و راه اندازی خط ریخته گری اسلب عریض با ظرفیت یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن در سال، افزایش ظرفیت ۷۵۰ هزار تنی واحدهای احیاء مستقیم در تولید آهن اسفنجی به روش میدرکس و جبران مخارج سرمایه‌ای انجام شده به منظور اصلاح ساختار مالی است.

کمک به بانک تخصصی بورس

بورس اوراق بهادار تهران می‌تواند با تشویق ناشران به همکاری با بانک تخصصی بورس، به موفقیت این طرح کمک کند.

به گزارش ایسنا، احمد جاویدی ـ معاونت پشتیبانی بورس اوراق بهادار ـ ضمن بیان مطلب فوق گفت: بورس تهران ضرورتی برای ورود به بحث تاسیس بانک بورس به صورت تخصصی نمی‌بیند، زیرا فرایند سپرده گذاری، نقل و انتقال اوراق و تسویه وجوه در اختیار و حیطه وظایف شرکت سپرده گذاری مرکزی است و بورس نقش مهمی در زمینه راه اندازی آن نخواهد داشت.

جاویدی گفت: بورس تهران در سال‌های گذشته هم با ایجاد بانک ارائه کننده اطلاعات تخصصی یا هماهنگی با یک بانک خاص جهت ایفای به موقع وظایف و تعهدات ناشران بورس در قبال پرداخت به موقع سود سهامداران موافق بوده است، در آن زمان این فعالیت‌ها از طریق بانک ملی و سپه و حتی شرکت سپرده‌گذاری مرکزی برای مدت کوتاهی انجام شد که به دلیل نیاز به خدمات رسانی گسترده و مناسب‌تر و فقدان نرم‌افزار بانکی برای تسهیل پرداخت سود سهامداران در تمامی شهرها و همچنین عدم علاقه مندی ناشران، این طرح موفق نشد.

افزایش هفتگی قیمت پتروشیمی؛ حذف دلالی یا تحمیل تورم به تولید؟

رینگ پتروشیمی در سال ۹۰ تحولات متفاوت و بیشتری را نسبت به سایر رینگ‌ها پشت‌سر گذاشت که آخرین تغییر مربوط به قیمت‌گذاری و اجازه افزایش ۳ درصدی قیمت‌ها در هر هفته بود که استدلال‌های متفاوتی در این خصوص وجود دارد.

به گزارش فارس، در روزهای پایانی سال ۹۰ یکی از بخش‌های بورس کالا که بیشتر از سایر رینگ‌ها تغییر و نوسان داشت، رینگ‌پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی بود که امروز آخرین روز معاملاتی آن است.

بر اساس این گزارش، با اجرای فاز نخست هدفمندی یارانه این رینگ در نوع سهمیه‌بندی و قیمت‌گذاری تغییراتی کرد ولی در یک ماه آخر سال (اسفند) نحوه قیمت‌گذاری تغییر و به سمت واقعی شدن حرکت کرد. در این گزارش برخی از نقاط ضعف و قوت و پیشنهاداتی که می‌توان برای ارتقاء این بخش داد از سوی کارگزاران مطرح شده که در خصوص وضعیتی که در اسفند برای این رینگ بوجود آمده است، متفاوت بوده و پیشنهادات خود را در خصوص بهبود شرایط این رینگ در سال آینده مطرح کردند.

با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال و آخرین روز عرضه بازرگانی پتروشیمی در بورس کالا، مهران کوکبی در خصوص وضعیت رینگ پتروشیمی در سال ۹۰ اظهار داشت: به صورت کلی عرضه‌های رینگ پتروشیمی خوب بود و در یک ماه اخیر که نحوه تعیین قیمت تغییر کرد و اجازه افزایش سه درصد برای هر کالا صادر شد، خرید و فروش راحت‌تر بود.

وی با اشاره به اینکه واقعی شدن قیمت‌ها در یک ماه اخیر اثر زیادی در رینگ پتروشیمی داشت، در خصوص تعادل عرضه و تقاضا در سال جاری گفت: در سال جاری نسبت تقاضا و پروانه‌هایی که از سوی وزارت صنعت ارائه می‌شد اندکی کم بود ولی در پایان سال با توجه به اینکه میزان عرضه‌ها افزایش می‌یابد نیاز اکثر تولید کنندگان تأمین شد.

این کارگزار معاملات رینگ پتروشیمی در مورد اقداماتی که می‌توان سال آینده انجام داد تا وضع این رینگ بهتر شود، بیان کرد: فقط مسئله‌ای که وجود دارد افزایش عرضه‌ها است زیرا در صورت تعادل در عرضه و تقاضا وضع بهتر خواهد شد. در مورد قیمت‌گذاری که در گذشته یکی از مشکلات این رینگ

بود در یک ماه اخیر وضعیت آن بهتر شده و قیمت‌ها به نرخ‌های بازار آزاد نزدیک‌تر شده است.

به گفته وی، وقتی قیمت‌های پتروشیمی تا یک ماه گذشته کنترل می‌شد برخی تولید کنندگان هم محصولاتی که از بورس خریداری می‌کردند را نگه می‌داشتند و به جای استفاده آن در خط تولید در بازار آزاد به قیمت بالاتر از بورس می‌فروختند.

کوکبی در پایان اعلام کرد: واقعی شدن قیمت‌ها موجب شده دلالان کنار گذاشته شوند و تولید کنندگان واقعی راحت‌تر اقدام به خرید از بورس کنند. همچنین اگر قیمت‌گذاری به همین شکل باشد درست است اندکی تورم ایجاد می‌کند ولی دست دلالان کوتاه می‌شود.

مرتضی یافتیان کارگزار رینگ پتروشیمی در مورد نحوه تعیین قیمت محصولات در یک ماه اخیر نظر متفاوتی نسبت به کوکبی دارد و معتقد است افزایش سه درصدی قیمت محصولات پتروشیمی در هر هفته درست نیست زیرا نه دلار تغییری کرده و نه تولید، بنابراین این افزایش توجیهی ندارد.

وی با بیان اینکه در این چهار هفته که قیمت‌ها توسط بازرگانی پتروشیمی تعیین شده و در هر عرضه سه درصد قیمت‌ها افزایش می‌یابد، حدود ۲۰ درصد قیمت‌ها رشد کرده است، خاطر نشان کرد: کالایی که پیش از این ۱۷۰۰ تومان بود به ترتیب در این چند هفته به ۱۷۳۰، ۱۷۵۰ و ۱۸۰۰ افزایش یافته است و این روند موجب شد در بازار آزاد قیمت این کالا به حدود ۲۵۰۰ تومان برسد.

به گفته این کارگزار، مشتریان با توجه به اینکه پایان سال است و برای تولید نیاز به کالا دارند، مجبور به خرید محصولات حتی با این قیمت‌ها هستند، در صورتی که دلیل برای این افزایش قیمت‌های بی رویه وجود ندارد.

این کارگزار معاملات پتروشیمی ادامه داد: نمی‌توان گفت این نوع قیمت‌گذاری و افزایش‌های سه درصدی موجب کاهش اختلاف قیمت بورس و بازار می‌شود زیرا وقتی کالایی فقط در بورس عرضه می‌شود و هر کسی که نیاز داشته باشد باید از بورس خرید کند، بنابراین وقتی این محصول در بازار آزاد فروخته شود گران‌تر خواهد بود.وی با بیان اینکه با ادامه داشتن این روند تولیدکنندگان واقعی نابود می‌شوند، گفت: اگر قرار است تولید قوی شود باید اقداماتی انجام شود که دلالان خارج شده و امتیازاتی خاص به تولید کننده واقعی ارائه شود.

وی تأکید کرد: یگانه کاری که می‌توان انجام داد، راه‌اندازی معاملات آتی این محصولات است، زیرا در هیچ جای دنیا به این شکل فروخته نمی‌شود.

گفتنی است میانگین نرخ دلار رسمی و آزاد در فرمول قیمت گذاری محصولات پتروشیمی از این ماه به دلار رسمی (۱۲۲۶ تومان) در حالی تغییر کرد که شرکت بازرگانی پتروشیمی به دلیل موافق نبودن با این تغییر عرضه‌های این هفته را به هفته آینده موکول کرد.

با توجه به اینکه مدتی است نرخ محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی هر ماه در کارگروهی که عرضه کنندگان، بورس و نماینده سازمان حمایت و وزارت صنعت و تجارت حضور دارند،تعیین می‌شود طبق روال هر ماه جلسه کارگزوه برگزار شد و در تعیین نرخ دلار تغییراتی رخ داد.

بر اساس این گزارش، پیش از این نرخ دلاری که محاسبه می‌شد میانگین دلار آزاد و رسمی بود ولی در جلسه اخیر این نرخ به دلار رسمی تغییر کرد، بنابراین در فرمول فعلی نرخ دلار رسمی یعنی ۱۲۲۶ تومان محاسبه می‌شود.

اما با توجه به اطلاعیه‌ای که اوایل اسفند در سایت بورس کالا منتشر شده به نظر می‌رسد شرکت بازرگانی پتروشیمی با محاسبه نرخ دلار رسمی در قیمت‌گذاری موافق نبوده و عرضه‌های رینگ پتروشیمی به آینده موکول شده است.

شرکت بازرگانی پتروشیمی با محاسبه نرخ میانگین در فرمول قیمت‌گذاری موافق بود و به نظر می‌رسد به دنبال تغییر این مسئله و مطرح کردن آن در جلسه با دبیر ستاد هدفمندی یارانه‌ها هستند تا در صورت امکان آن را به حالت قبلی یعنی نرخ میانگین برگردانند. البته در جلسه کارگروه قیمت‌گذاری، نماینده شرکت بازرگانی پتروشیمی نرخ فوب را پذیرفت ولی نرخ دلار را قبول نکرده است. این مسأله می‌تواند عرضه این محصولات را در بورس کالا با بی‌نظمی روبه‌رو کند ولی باید دید آیا امکان این تغییر و بازگشت محاسبه میانگین نرخ دلار در فرمول قیمت‌گذاری وجود دارد یا خیر.همچنین رئیس شورای رقابت با اعلام موکول شدن بررسی وضع سنگ آهنی‌ها به بعد ازعید،از تهیه دستورالعملی خبر داد که در صورت نهایی شدن توسط رئیس‌جمهوری همه نهادهای مجریه امور قیمت‌گذاری را به شورای رقابت محول خواهند کرد.

جمشید پژویان در برابر این سؤال که با توجه به تعیین ۳۰ درصدی حقوق دولتی از معادن گل گهر و چادرملو توسط نمایندگان ویژه رئیس‌جمهوری و برنامه شورای رقابت در تهیه دستورالعملی در این زمینه، موضوع مهم سنگ آهن با چه وضعی روبرو خواهد شد، پاسخ داد: شورای رقابت طبق جلسه ۱۴ اسفند، مصوبه‌ای دارد که در آن تهیه دستورالعملی پیشنهادی را به مرکز ملی رقابت داده تا مورد بررسی قرار گیرد، اما دراین میان نکته بسیار مهمی وجود دارد.

وی ادامه داد: متاسفانه به دلیل نبود اطلاع‌رسانی که در کل وجود دارد برخی از وزرا آشنایی کاملی با وظایف شورای رقابت ندارند. این موضوع باعث ایجاد تداخل می‌شود اما با توجه به دستورالعملی که اخیراً با همکاری وزاری محترم اقتصاد و دادگستری تهیه شده، راه حلی برای آن پیدا شده و موضوع قیمت‌گذاری انواع محصولات بر طرف خواهد شد.این مقام مسئول در واکنش به این سؤال که راه حل مدنظر چیست؟ گفت: اجازه بدهید بعد از نهایی شدن جزئیات آن اعلام شود ولی مقرر شده وزیر اقتصاد گزارشی را در مورد امور اختیارات و وظایف شورای رقابت به رئیس‌جمهور بدهد تا دخالت‌ها کم شود. رئیس‌جمهور هم بعد از نهایی شدن به تمامی قوای مجریه ابلاغ خواهد کرد که طبق وظایف قانونی شورای رفتار کنند.

پژویان در برابر این نکته که با این اوصاف موضوع سنگ آهنی‌ها و تعیین حقوق دولتی آنها به بعد از نهایی شدن این گزارش و ابلاغ رئیس‌جمهور موکول خواهد شد، توضیح داد: قاعدتاً باید این طور باشد و این موضوع به بعد از عید موکول می‌شود.

انتظار فعالان بازار سرمایه حمایت بیشتر از صنایع

رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار حمایت بیشتر از صنایع را مهمترین انتظارات اهالی بازار سرمایه از نمایندگان منتخب مردم در دوره نهم مجلس شورای اسلامی اعلام کرد. علی صالح‌آبادی در همایش تبیین نقش خبرگان مالی منتخب مردم در دوره نهم مجلس شورای اسلامی گفت: انتظار اهالی بازار سرمایه از نمایندگان منتخب مردم در مجلس، حمایت از فضای کلی اقتصاد و صنایع است و طبیعتا بازار سرمایه هم در کنار این حمایت‌ها، توسعه بیشتری خواهد یافت.

وی با بیان اینکه هم اکنون در مرحله واگذاری بنگاه‌های اقتصادی به بخش خصوصی قرار داریم، اظهار داشت: حفظ و صیانت از صنایع منجر به رشد بازار سرمایه خواهد شد.

سخنگوی سازمان بورس افزود: خوشبختانه مجلس به عنوان رکن قانونگذاری کشور در سال‌های اخیر توانسته است، نقش بسزایی را در توسعه بازار سرمایه ایفا کند.

وی با بیان اینکه بازار سرمایه تنها در بستر قانونی مناسب رشد می‌کند، تصریح کرد: قانون بازار اوراق بهادار بعد از ۴۰ سال در مجلس هفتم تغییر یافت و قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید هم در مجلس هشتم به تصویب نمایندگان رسید تا تحولات فراوانی در حوزه بازار سرمایه ایجاد شود.

صالح آبادی به قانون پنجم توسعه اشاره کرد و گفت: ماده ۹۹ این قانون بسترهای قانونی خوبی را برای توسعه بازار سرمایه فراهم کرده است که امیدواریم بتوانیم از این ظرفیت‌ها به خوبی بهره ببریم.

دبیر شورای عالی بورس اظهار داشت: تحولات جدیدی، سال آینده در بازار سرمایه انجام خواهد شد تا نقش این بازار در اقتصاد ملی پر رنگ‌تر شود.وی حجم معاملات بورس اوراق بهادار و فرابورس و بورس کالای ایران در سال ۹۰ را ۳۰ هزار میلیارد تومان اعلام کرد و افزود: خوشبختانه اکثر کالاهای پایه‌ای در بورس کالا پذیرفته شده‌اند به طوریکه حجم معاملات این بورس هم امسال به ۳۰ هزار میلیارد تومان رسیده است.صالح آبادی با بیان اینکه بورس انرژی سال آینده فعالیت خود را آغاز می‌کند، گفت: برق و برخی از محصولات نفتی در این بورس معامله خواهد شد.

وی اضافه کرد: مباحث مربوط به ارز هم اکنون در شورای عالی بورس و اوراق بهادار در حال بررسی است تا بتوان از ظرفیت‌های بازار سرمایه برای کمک به این مقوله استفاده کرد.سخنگوی سازمان بورس اظهار داشت: صادرکنندگان غیر نفتی علاقه مند هستند تا ارز خود را با نرخ رقابتی در بازار عرضه کنند که برای تحقق این امر نیازمند طراحی برخی سازوکارهای اجرایی دراین حوزه هستیم که سازمان بورس با همکاری بانک مرکزی درحال فراهم کردن این مقدمات است.

وی راهیابی تعدادی از فعالان بازار سرمایه در نهمین دوره مجلس شورای اسلامی را به فال نیک گرفت و از آمادگی سازمان بورس برای ارائه نظرات کارشناسی به نمایندگان خبر داد.

۶/۵ میلیارد تومان افزایش سرمایه

شرکت ۲۶ میلیارد تومانی سرمایه‌گذاری پردیس اقدام به افزایش سرمایه ۶/۵ میلیارد تومانی از محل سود انباشته خود کرد.

به گزارش فارس، شرکت سرمایه گذاری پردیس که با سرمایه ۲۶ میلیارد تومانی یکی از شرکت‌های کوچک فعال در خرید، فروش و سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار بشمار می‌رود، سرمایه خود را به ۶/۵ میلیارد تومان افزایش داد.

این افزایش سرمایه از محل سود انباشته و به منظور بهینه سازی سبد سرمایه‌گذاری بود. در ترکیب سهامداری سرمایه‌گذاری پردیس، سرمایه‌گذاری تدبیر با بیش از ۸۲ درصد، مالک اصلی آن محسوب می‌شود.

نوروزنامه

شنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۰

با آثار و مقالاتی نوروزی از:

- دکتر محمد علی اسلامی ندوشن
- دکتر علی شریعتی
- علامه محمد تقی جعفری
- دکتر علی فردوسی
- استاد رسول جعفریان
- دکتر میر عابدینی
- دکتر اصغر دادبه
- دکتر بقایی ماکان
- شادروان دکتر پرویز رجبی
- دکتر حسن احمدی گیوی
- دکتر فریدون مجلسی
- روانشاد دکتر محمد معین
- دکتر هادی خانیکی

و..

- **بایادی از شادروان سیمین دانشور**

گاج
Happy New Year
سال نو مبارک
اطلاع رسانی و فروش
۰۲۱-۶۴۲۰
www.gaj.ir

محبتی به رنگ نوروز
"ارزش هرکس به اندازه خوبی‌های اوست"
حضرت امام علی (ع)
صندوق سرمایه‌گذاری
نیکوکاری بانک گردشگری
www.tourismbank.ir
Hamveta International Trade Co.

سالی که رفت سالی که آمد

■ نوشته:
دکتر محمدعلی اسلامی ندوشن

بهار، فصل زایش و رویش و سرسبزی است. به نظر می‌رسد که در کمتر زبانی به اندازه زبان فارسی ستایش بهار بر زبان آمده باشد. دیوان حافظ را می‌توان یک «بهارنامه» خواند

بهار توبه شکن می‌رسد چه چاره کنم؟
حافظ

ایران بنا به خاصیت اقلیمی خود این موهبت را یافته است که سال نو خود را با بهار آغاز کند و ایرانی در هر موقعیتی، چه در غم و چه در شادی، از برگزاری آیین نوروز باز نمانده، همراه با این امید که سالی بهتر از سال پیش در برابر داشته باشد.

بهار، فصل زایش و رویش و سرسبزی است. به نظر می‌رسد که در کمتر زبانی به اندازه زبان فارسی ستایش بهار بر زبان آمده باشد. دیوان حافظ را می‌توان یک «بهارنامه» خواند، با این نمونه‌ها:

نو بهار است در آن کوش که خوشدل باشی...
یا: رسید مژده که آمد بهار و سبزه دمید... یا: مژده‌ای دل که دگر باد صبا باز آمد... و نظائر آنها.

و سعدی نام کتاب خود را گلستان و بوستان گذارده و از دوست خود دعوت می‌کند که:

بیا که وقت بهار است تا من و تو به هم
به دیگران نگذاریم باغ و صحرا را

و فردوسی کشور ایران را به بهار تشبیه می‌کند:

که ایران چو باغی است خرم بهار
همیشه شکفته گل کامگار

آنها به جای خود، ولی ما دوران خود را چگونه می‌بینیم؟ ما در یک دوران بی‌قرار زندگی می‌کنیم. میان مای امروز با مردم زمان سعدی و حافظ یک تفاوت عمده است. مردم آن زمان تنها از محله خود و شهر خود خبر داشتند، ولی هر لحظه خبرها از سراسر جهان به سوی ما سرازیر می‌گردند، بدانگونه که هر یک از ما را یک «جهانی اندیش» کرده‌اند. در درون هر یک از ما یک ولوله خاموش است. در همین یک سالی که گذشت نگاهی بیفکنیم بر شمال آفریقا،از تونس تا مصر و لیبی. آنگاه بیاییم به سوریه و یمن و از سوی دیگر، از نیویورک تا لندن. می‌بینیم که یا آشوب است یا آتش زیر خاکستر. گویا جهان امروز قالب او بر او تنگی می کند، و در اندیشه ترکیب دیگری است. همه حرف‌ها در چند کلمه خلاصه می‌شود: آنچه هست نباید باشد.

سرزمین‌هایی که «دنیای سومی» یا «عقب‌مانده» یا مودبانه‌تر «در حال توسعه» خوانده شده‌اند، یک حرف بیشتر ندارند. آنها می گویند: «ما به تنگ آمده‌ایم از اینکه بدانیم که حقی داریم و به آن دسترسی نیابیم». حرف بر سر سه کلمه هست: «حق داشتن، دانستن و نیافتن» و این ناروایی را از چشم حکومت‌های خود می‌بینند، که چه بسا خود آنان، آنها را بر سر کار آورده‌اند. اکنون این فرمانروایان، صبر آنها را لبریز کرده‌اند. ای کاش تنها سوء اداره بود: همراه با آن فساد مالی است، خروج هنگفت ارز، داد و ستدهای مشکوک، نه تنها خود آنها، بلکه خویشان، نزدیکان، سرسپرده‌ها...

کسانی هنوز به یاد دارند که مردم ساده‌دل لیبی با چه شوق و ذوقی کودتای قذّافی را پذیرا گشتند. گمان کردند که از یک حکومت کهنهٔ ارتجاعی نجات یافته‌اند و درها به رویشان باز شده، رهبری دارند که اعتبار به کشورشان بخشیده، وجههٔ بین‌المللی دارد و حتی بعضی دولت‌ها از او حساب می‌برند...

کم و بیش همین احساس و امید در تونس با آمدن بن‌علی برانگیخته شد. و باز کم و بیش همینگونه در مورد مصر، که به آمدن حسنی مبارک منجر گردید؛ یک خلبان جوان که از هر جهت نویدبخش می‌نمود.

مردم وقتی تشنهٔ امیدوار بودن باشند، به هر پیش‌آمدی امید می‌بندند. ولی طعن روزگار این بود که چهل سال و سی سال و بیست سال بگذرد تا مردم این کشورها همان کسانی را که بر سر دست بلند کرده بودند، به زیر پای بیفکنند. اکنون جواب این سؤال بزرگ را که می‌دهد که: تکلیف این عمرهای تلف شده چیست؟ عمر یک ملّت: پیر و جوان، زن و مرد و کودک؟ جواب اینهمه ویرانی و دربدری که می‌دهد؟ جواب زنانی را که بچه به بغل، کوله‌بار بر پشت (که همین هم همهٔ زندگی آنها بود) با پای پیاده، روانهٔ دیار بیگانه‌ای می‌شوند تا بلکه جان خود را نجات دهند؟ چه کسی پاسخگوی کشتارهای بیهوده خواهد بود، نقص عضوها تا آخر عمر، علیل‌ها؟ آیا دنیا احساس شرمندگی ندارد؟

از سوی دیگر، کشورهای معروف به «پیشرفته» را ببینیم: اروپا، آمریکا و دیگران... آنها داستان دیگری دارند. اختلاف طبقاتی موحش، تراکم ثروت در دست عده‌ای اندک، تجمل و عیش و نوش، اما در مقابل، یک درآمد بخور و نمیر، برای کارگری که در قعر معدن یا کارخانه یا سیاهچال، عمر خود را به آخر می‌رساند. این همان است که در آمریکا به «یک‌صدم» معروف شده است، یعنی از دو انسان مشابه، یکی صد برابر دیگری از زندگی بهره می گیرد. بی جهت نیست که خیابان‌های لندن و نیویورک پر از فریاد خشم بیدارشدگان است.

یونان را ببینیم، سرچشمه تمدن اروپا که دنیای غرب او را پدرخوانده خود می‌داند و به او می‌نازد. چنین کشوری اکنون در کار خود درمانده، بیش از یک سال است که دستخوش اعتراض‌های فرو ننشستنی است، با سرانجامی نامعلوم.

ممکن است گفته شود اینها درست، ولی بشر چاره‌جو بر این مشکلات فائق خواهد آمد. هستند کسانی که بپندارند غرب اشتباه نکردنی است. حتی تا آن حد دور بروند که بگویند هرچه می گذرد به موجب نقشه‌کشی خود اوست، ولو به ظاهر به زیان خود او تمام شود. ولی این را از یاد می‌برند که زور زمانه از زور سیاستمداران بیشتر است: نه چشم زمانه به خواب اندر است!

اگر فقط به همین چهل ساله اخیر نگاه کنیم، رویدادهای نامنتظره، حکم محکومیت گردش کارها را در دست دارند. چه خوشبینی‌ها که تبدیل به ناکامی شد، چه انتظارها، چه امیدها که فرو فسرد.

مردم بر ضدّ کسانی قیام کردند که چه بسا به آنها رأی داده بودند، ولی موضوع فراتر از این حرفهاست، در برابر مسائل بنیادی، رأی می تواند معنی خود را از دست بدهد.

در تمام این مدت دنیای متمدن و سازمان ملل نشستند و تماشا کردند. اگر قرار باشد که تنها چشمداشت نفع، سیاست جهان را به راه ببرد، نتیجه‌اش تراکم حوادثی خواهد بود که منجر به تروریسم و ناایمنی گردد. همه اینها یک مثل ساده فارسی را به یاد می‌آورد: «بار کژ به منزل نمی‌رسد». دنیا محتاج توازنی معقول است.

اکنون با شادباش سال نو، این چند خط را با فالی از حافظ به پایان بریم:

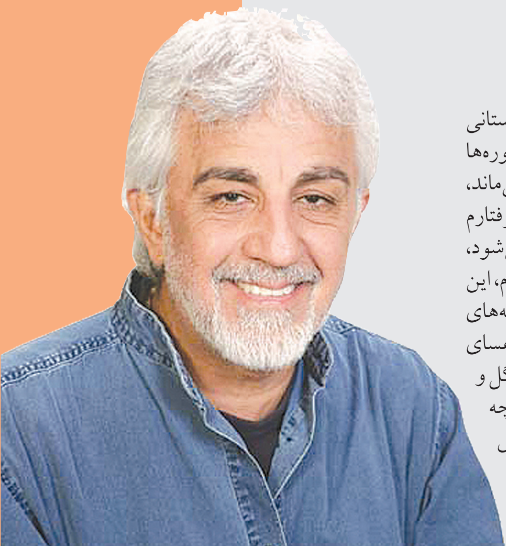
مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
یادم از کشتهٔ خویش آمد و هنگام درو
گفتم ای بخت بخفتیدی و خورشید دمید
گفت با این همه از سابقه نومید مشو
گر روی پاک و مجرد چو مسیحا به فلک
از چراغ تو به خورشید رسد صد پرتو
تکیه بر اختر شبگرد مکن کاین عیّار
تاج کاووس ببرد و کمر کیخسرو
گوشوار زر و لعل ار چه گران دارد گوش
دور خوبی گذران است نصیحت بشنو
چشم بد دور ز خال تو که در عرصه حسن
بیدقی راند که برد از مه و خورشید گرو
آسمان گو مفروش این عظمت کاندر عشق
خرمن مه به جوی، خوشه پروین به دو جو
آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت
حافظ این خرقه و پشمینه بینداز و برو

زندگی را بی‌ماهی نمانیم

■ کریم فیضی

من برای ماهی‌ها
یک دسته گل پروردم و دادم
آنها برای من یک شاخه شنا آوردند
من برای ماهی‌ها
یک آشیان پروانه تعارف کردم
از بالهاشان چشمه سرازیرم کردند
من به کوچهٔ آبی ماهی‌ها
یک بسته نوازش پیک کردم
گرفتند
وآب شیرین شد
به دستم هم گفتم شیرین باشد
و دنیای ماهی‌ها بزرگتر شد
وقتی نگاهم را از آب پرکردم
و بهار آمد از پشت سرخ ها و سبزها
و کوچاند پاییز را، تا آنسوی آسمانهای دور
آهای آدمیان!
تا به هر آنجا که می‌رسد وعدهٔ بهار
زندگی را، نوروز را بی‌ماهی نمانیم.

حال مظلومان عشق

■ دکتر علی فردوسی
مدیر گروه تاریخ دانشگاه نتردام

وقتی از من خواستید مطلبی در باب نوروز بنویسم، اوّل مطلبی که مثل سوزی زمستانی بر من تاخت این بود که با کدام حال و حوصله، با این گرفتاری‌ها، این دلهره‌ها و دلشـوره‌ها که از جنس زمهریرند، و آدم را چنان می‌فسُرند که چون سرانگشتی یخ‌زده از حرکت می‌ماند، کبود و کنجاله می‌شـود؟ این اندیشـه چنان مرا لرزاند که حس کردم در زمسـتانی گرفتارم از جنسِ زمسـتانِ بی‌پایانِ اخوان ثالث. زمسـتانی که با سـلام هیچ نوروزی شکفته نمی‌شود، زمستانَی که بافت َآن از تقدَیر است، فصل بی‌انتهای سردرگریبانی انسان ایرانی. بعد دیدم، این زمسـتانِ بی‌سلامی ممکن است بر زیست‌جهان من مسلط باشد، امّا شقایق‌های کوهپایه‌های تربت جاَم، یا خرّم‌آباد، یا تبریز و شـیراز، زیر حکم آن نیسـتند. طبیعت، حتّی در این وانفسای گرمایـش جهانـی، به ضرب‌آهنگ دوَرانی خود می‌گردد. احـکام لازم‌الاتباع خود را بر گل و بلبل و چمن صادر می‌کند. جدا از این که من چه حس می‌کنم، بی‌توجّه به این که من چه می‌کشم و چه می‌گویم خورشید بر آسمان قد خواهد کشید، روز لبه تاریک شب را پس خواهد زد، نسیم بهاری وزیدن خواهد گرفت و دشت و دمن سرزمینم فریبا مرا به خود فراخواهد خواند...

در اینجـا اسـت کـه مـن ناگهان تلخـی ایـن موقعیّت وجودشـناختی، این تراژدی را در بنِ اسـتخوانم حس می‌کنم. تجربه‌ای که از این گرفتاری میان جهاَن طبیعت و جهان قدرت مرا تسـخیر می‌کند از جنس ظلم اسـت: این عادلانه نیست که طبیعت این چنان دلفریبی کند و من این چنین بی دل و دماغ باشم. یک طرف مرا به پرواز، به شـادی، به آمدوشـد هفت رنگ خود می‌خواند، و یک طرف به قعر دلشوره‌ای ظلمانی. ظلم جهان در روزهای آخر زمستان وقیح‌تر به نظر می‌رسد.

یـک ایرانـی، نوعاً، چکار می‌کند وقتـی خودش را در این تنگنای وجودشـناختی می‌بیند؟ می‌رود به سـراغ حافظ، مگر نـه؟ گفتم بـروم ببینم حافظ چه دارد بـرای این موقعیّت، برای ایـن گرفتاری. گفتم می‌روم غزل‌هـای حافظ راجع به نوروز را می‌خوانم. گفتم بگذار این نوعِ فالِ من باشد. «فرهنگ واژه‌نمای حافـظ» را باز کردم گشـتم ببَینم واژه «نـوروز» در کدام یک از غزل‌های حافظ هست. نمی‌دانم چرا با دیدن بسآمد واژه «نوروز» یا دقیق‌تر «نوروزی» (با یای نسبت)، چون نوروز در وجه اسمی در دیـوان نیسـت، تعجب کردم. خواجـه آن را فقط ۳ بار به کار برده اسـت. یک بار در غزل «ابر آذاری بر آمد باد نوروزی وزید (خانلری ۲۲۵/۱)؛ و دوبار هم در غزل «ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی» (خانلری ٤٤٥/۱)، و «که بیش از پنج روزی نیسـت حکم میر نوروزی» (۳).

همیـن! البته به این سـه مـورد می‌توان و باید شـماری از کاربردهای «بهار»، و «نوبهار» را نیز افزود. البته، بی‌تردید، اشارات نزدیک و دورِتر دیگری هم به نوروز در شعرهای خواجه می‌توان یافت، مثلاً در نسبت کِنایی (متونیمیک) با کاربردهای گل، غنچه، و بلبل. امّا کاربردهای «عید» (۱۰ بار) که در آن حافظ یا به نوشیدن می‌فرمـان می‌دهـد، چون محرومیّت از می در راه اسـت، و یا به خصوص چون آن محرومیّت سـپری شـده است، راٍ می‌توان با آسودگی خیال کنار گذاشت چون در آن‌ها عید اساساً همان عید فطر اسـت، حتّی اگر به بهار افتاده باشـد. در این غزلیّات اغلب، مستقیم یا به کنایه، به ماه و نو شدن آن هم اشاره می‌رود. در حالیکه ویژگی نوروز نسـبت آن اسـت با خورشید، از جمله، امّا نه تنها، برای اینکه نوروز به تقویم شمسی مربوط است و فطر به تقویم قمری، یکی همیشـه به ایران و به تقویم شـهریاری و طبیعیِ آن ارجاع می‌دهد، و یکی به عرب و به تقویم دینی.

امّـا من تصمیم را گرفته بـودم. تنها در دو غزل حافظ واژه نـوروز را می‌بینیـم. و جالب این اسـت که ایـن دو غزل وجوه مشترک فراوانی دارند، طوری که می‌شود گفت که دو روایت‌اند از یک وضعیّت وجودشناختی همسان. کافی است یکی از این دو را خوب و از نزدیک بخوانیم تا آن یکی را هم بفهمیم. بگذارید غزل ۲۲۵ در دیوان مصحح خانلری را بخوانیم.

۱. ابـر آذاری بـر آمـد بـاد نـوروزی وزیـد
وجـه می می‌خواهـم و مطرب که می‌گوید رسـید

۲. شـاهدان در جلـوه و مـن شرمسـار کیسـه‌ام
بار عشـق و مفلسـی صعب اسـت و می‌باید کشید

۳. قحط جود اسـت آبروی خـود نمی‌باید فروخت
بـاده و گل از بهـای خرقـه می‌بایـد خریـد

٤. گوییـا خواهـد گشـود از دولتـم کاری که دوش
مـن همـی کـردم دعـا و صبـح صـادق می‌دمید

۵. دامنـی گـر چـاک شـد در عالم رنـدی چه باک
جامـه‌ای در نیک‌نامـی نیـز می‌بایـد دریـد

٦. ایـن لطافـت کز لـب لعل تو من گفتـم که گفت
وآن تطـاول کـز سـر زلـف تو مـن دیدم کـه دید

۷. تیـر عاشـق‌کش ندانـم بـر دل حافـظ کـه زد
ایـن قـدر دانم کـه از شـعر ترش خـون می‌چکید

۸. عدل سـلطان گر نپرسـد حال مظلومان عشـق
گوشـه‌گیران را ز آسـایش طمـع بایـد بریـد

زمان داخلی غزل وقتی اسـت در نخسـتین روزهای بهار (آذار ماه ششم تقویم سریانی است)، و شاید هم آخرین روزهای زمستان. نوروز با بهره‌گیری از کنایه جزء به کل (متونیمی) با نسیم آن مشخص شده است. اصولاً ساختار معناآفرینی این غزل بیش از آن که استعاری (متافوریک) باشد کنایه‌ای (متونیمیک) است؛ غزل، بیش‌تر (امّا نه منحصراً) از طریق نمونه‌پردازی عمل می‌کند تا نمادآفرینی. مثلاً، باد نوروزی در عین اینکه یکی از خاصّه‌های بهار است، یعنی بخشی از یک مجموعه که شامل گل (بیت‌های ۳ و ۵) و ابر (بیت ۱) و باغ (بیت ۵) و غیره نیز می‌شود، و از این نظر نقشی کِنایی دارد، عاری از کارکردِ استعاری هم نیست؛ چون این باد در شعر حافظ حکم پیک بهار را هم دارد. به عنوان نماد، بـاد نـوروزی نوید آغازیدن بهار را می‌دهد. امّا باد یک کار دیگر هم می‌کند. باد وجه کنشـی و اغواگرِ بهار اسـت. این باد بهاری است که شاعر را در گوشه خلوت‌اشَ نیز رها نمی‌کند. باد بهاری نمی‌گذارد شـاعر خود را از اغوای طبیعت، از حکم بهار، پنهان کند. باد بهاری حتی «آسـایش» خلوت شـاعر را به هم می‌ریزد. حافظ می‌گوید: «گوشه‌گیرانَ را ز آسایش طمع باید برید.»

بوی مست‌کننده بهار که مثل یک اصل وجودشناختی، مثل بُعدی از «آنجابودگی» انسان، راه گریز را بر شاعر بسته است، او را یاد می انداخته است. امّا می متعلّق به مجموعه‌ای است که می‌شود آن را مجموعه «ملزومات شادمانی نوروزی» خواند، همان‌گونه که گل و باغ و ابر و باد عضوهای مجموعه‌ای هستند که می‌شود آن را مجموعـه «فریبایی‌های بهاری» دانسـت. حافظ دو عضو دیگر از این مجموعه را نام می‌برد: مطرب و شاهد. می و مطرب و شـاهد نمونه‌ای هستند از ملزومات شـادخواری نوروزی به عنوان یک فهرست. بهار مثل یک معشوق خوش‌بو، خوش‌رنگ، لطیف، تر و تُرد، خود را به فریبایی به شاعر عرضه کرده است. تنها راه درست، به حکم اصلی که از نوعی آداب‌دانی وجودشناختی بر می‌خیزد، شاعر را به شادمانی موظّف می‌کند. در معادله این دو مجموعه، شادمانی بهای فریبایی است. هرگونه واکنش دیگری در مقابل آمدن بهار رسوایی‌آور است، شرمساری (بیت ۲) دارد. ناحقّی است، بی‌معرفتی محض است. حکم نوروز همیشه شادی اسـت. شکل این شـادیِ نوروزی برای حافظ آن‌جهانی نیست، حتّی اگر شـاعر بر گذرا َبودن انگشـت بگذارد برای از دسـت ندادن فرصت شـادی اسـت، و نه برای نفی آن به این بهانه که چون گذرا است بی‌هوده و بی‌ارزش است. چون نوروز می‌آید و تُند می‌گذرد، چون عمر گل پنج روزی بیش نیست، باید گل را ارج نهاد. این فرمان به این جهان اسـت، آری گفتن اسـت به آن، و نه پشت کردن به آن به سوی زمان لایتغییّر بی‌کران. پشت این فرمان به سوی عرفان است، و به زهد، که نام نوعی مذهب‌گرَایی اسـت که در آن ارج زمان و زیسـتِ‌زمینی به سطح ابزاری برای یک پروژه فراجهانی فروکاسته می‌شود.

نیچه یک جا می‌گوید اگر آشـپز بزرگی به دنیا نیآمده‌اید با اشـتهای بزرگی بر سـفره حاضر شوید. این نوعی است از ادب. در مقابلِ عرضه فریبای طبیعت، شـاعر باید میزبان بهار باشـد، باید، موظّف اسـت، در مقابل این عشـوه‌گری طبیعت دسـت خالی نباشـد. بی می و مطرب و شاهد بودن حالا که بهار خود را هفت‌قلم آراسته عرضه کرده است بی‌ادبی است.

مشـکل، امّا، این است: دست شاعر خالی است. زمانه او را مفلس کرده اسـت. روزگاری است که در آن «قحط جود» است (بیت ۳) و «کرامت» (بیت ۵). این نیسـت که ثروت نیسـت، که فقری واقعی نمی‌گذارد شـاعر حق بهار را بگذارد. قحط ظلمی نیسـت از جانب طبیعت. این قحط خصلتی اسـت از مناسبات میان انسـان‌ها. آنچه هست خشکسالی نیسـت، خسّت است، گرانجانی اسـت، سهیم‌نشـدن مائده‌های زمینی است. طبیعت سـخاوتمندی خودش را تکرار کرده است. نوروز علیرغم‌های گمراهی‌ها و گناه‌های انسـان باری دیگـر برای نو کردن جهان آمده است. آنچه میان طبیعت و شاعر، به مثابه عاشق و معشوق، فاصله انداخته اسـت، آنچه نمی‌گذارد تا میان شـاعر و طبیعت نسبت وجودشناختی درستی برقرار شود که شرم را بر آن دست تطاول نباشد، یک اصل اجتماعی است، یا دقیق‌تر اصلی مربوط به نابرابری در درون مناسبات ثروت و قدرت.

خلاصه کنیم: دیرکِ مضمونی غزل اسـتقبال از بهار است. شعر دورِ این مضمون، دوِر استقبالِ شاعر از بهار و محرومیّت او از لوازم اَین اسـتقبال، ریخته‌گری شَده است. حافظ در این غزل سه پدیده، سه رده، یا دقیق‌تر دو ساختار و یک امر غیر ساختاری، را به شعرش فرامی‌خواند تا جهانی انبوه، امّا متضّاد، یک وضعیّت وجودشـناختی تنش‌آلود، را به ترسیم بکشد؛ وضعیّتی که در آن عدالت نسـبتی است در درون سـاختار قدرت، امّا بین انسان و طبیعت. این سه رده هستی‌شناختی عبارتند از: ساختار طبیعت با ضرب‌آهنگ و احکام خودش، ساختار قدرت با ایستایی و پویایی، و با قواعد خودش، و سرانجام شاعر که میان مقتضیّات و احکام این دو ساختار گیرافتاده است.

در اینجـا حافـظ تعریفی از عدالت به دسـت می‌دهد که غیرقضایی اسـت، امّا عمیق، و تازه: عدل آن کنشـی اسـت که میان انسـان و طبیعت نسبتی عاری از شرمساری برقرار می‌کند. ظلم آن کنشی است که نمی‌گذارد شاعر حق نوروز را بدهد، که نمی‌گذارد او «وقت را غنیمت بشمرد.» ظلم آن است که بگذاریم نوروز بیاید و برود و ما در آنچنان جهانی دست‌سازِ انسان زندگی کنیم که نتوانیم به تازگی و طراوات بهار پاسـخیَ مناسب دهیم، نتوایـم نویی نوروز را با شـادمانی خود سـپاس بگزاریم. ظلم ناشـکری انسان اسـت در مقابل ضرب‌آهنگ جهان، وقتی انسان جهانش را چنان ساخته باشد که در آن شکرگزاری از ضرب‌آهنگ هسـتی ناممکن باشـد. حافظ در اینجا چکار می‌کند: شعرش را نیایشـی می‌کند برای برقراری این عدالت. با ظرافتی که در آغاز آشکار نیست، در نسبتی که میان بیت‌های ۵–۷ برقرار می‌کند لبان سلطان را به گلی تشبیه می‌کند که می‌تواند با بوی بادِ نوروزی بر واژگان عدالت گشوده شود.

گوئیا این شـکرگزاری در روزگار عسـرت خویشکاری شـاعر ایرانی است. سده‌ها بعد فریدون مشیری با شنیدن «بوی باران، بوی سبزه، بوی خاک»، امّا این بار بی آنکه دست به دامان سلطانی شود، می‌سراید:

ای دل مـن گرچـه در ایـن روزگار
جامـه رنگیـن نمی‌پوشـی بـه کام

بـاده رنگیـن نمی‌نوشـی ز جـام
نقل و سـبزه در میان سـفره نیسـت

جامت از آن می که می‌باید تهی اسـت
ای دریغ از تو اگر چون گل نرقصی با نسیم

ای دریغ از من اگر مستم نسازد آفتاب
ای دریغ از ما اگر کامی نگیریم از بهار

گـر نکوبـی شیشـه غم را به سـنگ
هفـت رنگش می‌شـود هفتـاد رنگ

در این شعر مشیری که چنان به غزل حافظ نزدیک است که انگار از یک موقعیّت هستی‌شناختی کمابیش یکسان برمی‌جوشد، شـاعر دیگر سلطان را مخاطب قرار نمی‌دهد. روی شاعر این بار با ما اسـت. جنس عسـرت ما دموکراتیک است، امّا حکم نوروز همچنان برقرار است. دریغ از ما اگر کامی نگیریم از بهار. نوروزتان پیروز.

نوروز به روایت دکتر شریعتی

در اسفند سال ٤٦ دانشجویان تاریخ به عنوان سفر علمی به عراق رفتند و من نیز ابتدا عازم بودم اما در آخرین لحظات ناگهان قسمت نشد. چون نوروز را در سفر بودند و آنجا جشن می گرفتند این نوشته را به در خواست همکاران گرامی بر سر راه نوشتم تا در آن اجتماع بخوانند. و اینک به یاد آن حادثه سخن تازه از نوروز گفتن دشوار است.

مسلماً بهار نخستین فصل و فروردین نخستین ماه و نوروز نخستین روز آفرینش است. هرگز خدا جهان را و طبیعت را با پاییز یا زمستان یا تابستان آغاز نکرده است. مسلماً اولین روز بهار، سبزه ها روییدن آغاز کرده اند و رودها رفتن و شکوفه ها سرزدن‌وجوانه‌ها شکفتن، یعنی نوروز بی شک، روح در این فصل زاده است

نوروز یک جشـــن ملی است، جشـــن ملی را همه می شناســـند که چیست نوروز هر ســـاله برپا می شود و هر ســـاله از آن ســـخن می رود. بســـیار گفته اند و بسیار شـــنیده اید پس به تکرار نیازی نیست؟ چرا هست. مگر نوروز را خود مکرر نمی کنید؟ پس سخن از نوروز را نیز مکرر بشـــنوید. در علم و و ادب تکرار ملال آور اســـت و بیهوده «عقل» تکرار را نمی پســـندد: اما «احساس» تکرار را دوســـت دارد، طبیعت تکرار را دوســـت دارد، جامعه به تکرار نیازمند اســـت و طبیعت را از تکرار ســـاخته اند: جامعه با تکرار نیرومند می شـــود، احساس با تکرار جان می گیرد و نوروز داستان زیبایی است که در آن طبیعت، احساس، و جامعه هر سه دست اندرکارند. نوروز که قرن های دراز است بر همه جشن های جهان فخر می فروشد، از آن رو هســـت که این قرارداد مصنوعی اجتماعی و یا یک جشـــن تحمیلی سیاسی نیست. جشن جهان است و روز شـــادمانی زمین و آســـمان و آفتاب و جشن شکفتن ها و شـــور زادن‌ها و سرشـــار از هیجان هر «آغاز». جشن های دیگران غالباً انسان را از کارگاه ها، مزرعه ها، دشت و صحرا، کوچه و بازار، باغها و کشـــتزارها، در میان اتاق ها و زیر سقف ها و پشت درهای بسته جمع می کند اما نوروز دست مردم را می گیرد و از زیر سقف ها و درهای بسته فضاهای خفه لای دیوارهای بلند و نزدیک شهرها و خانه ها، به دامن آزاد و بیکرانه طبیعت می کشاند: گرم از بهار، روشن از آفتاب لرزان از هیجان آفرینش و آفریدن، زیبا از هنرمندی باد و باران، آراســـته با شـــکوفه، جوانه، ســـبزه و معطر از بوی باران، بوی پونه، بوی خاک، شاخه های شسته، باران خورده پاک و ... نوروز تجدید خاطره بزرگی اســـت: خاطره خویشاوندی انسان با طبیعت. هر سال آن فرزند فراموشکار که، سرگرم کارهای مصنوعی و ساخته های پیچیده خود، مادر خویش را از یاد می برد، با یادآوری وسوسه آمیز نوروز به دامن وی باز می گردد و با او، این بازگشـــت و تجدید دیدار را جشـــن می گیرد. فرزنـــد در دامـــن مادر، خود را باز می یابد و مادر، در کنار فرزند و چهره‌اش از شـــادی می شـــکفد اشک شوق می بارد فریادهای شـــادی می کشـــد، جوان می شود، حیات دوباره می گیرد. با دیدار یوســـفش بینا و بیدار می شـــود. تمدن مصنوعی ما هر چه پیچیده تر و سنگین تر می گردد، نیاز به بازگشت و باز شناخت طبیعت را در انسان حیاتی تر می کند و بدین گونه اســـت که نوروز بر خلاف سنت ها که پیر می شـــوند فرســـوده و گاه بیهوده رو به توانایی مـــی رود و در هر حال آینده ای جوان تر و درخشـــان تر دارد، چه نوروز راه ســـومی اســـت که جنگ دیرینه ای را که از روزگار لائوتسه و کنفوسیوس تا زمان روسو و ولتر درگیر است به آشتی می کشاند. نوروز تنها فرصتی برای آسایش، تفریح و خوشگذرانی نیست: نیاز ضروری جامعه، خوراک حیاتی یک ملت نیز هست. دنیایی که بر تغییر، تحول، گســـیختن، زایل شـــدن، در هم ریختن و از دســـت رفتن بنا شـــده اســـت، جایی که در آن آنچه ثابت اســـت و همواره لایتغیر و همیشه پایدار، تنها تغییر است و ناپایداری، چه چیز می تواند ملتی را، جامعه ای را، در برابر ارابه بی رحم زمان – که بر همه چیز می گذرد و له می کند و می رود هر پایه ای را می شـــکند و هر شـــیرازه ای را می گسلد – از زوال مصون دارد؟

هیچ ملتی با یک نســـل و دو نســـل شکل نمی گیرد: ملت، مجموعه پیوسته نسل های متوالی بسیار است، اما زمان این تیغ بیرحم، پیوند نسل ها را قطع می کند، میان ما و گذشتگانمان، آنها که روح جامعه ما و ملت ما را ساخته اند، دره هولناک تاریخ حفر شـــده است قرن های تهی ما را از آنان جدا ساخته اند : تنها سنت ها هستند که پنهان از چشم جلاد زمان، ما را از این دره هولناک گذر می دهند و با گذشـــتگانمان و با گذشته هایمان آشنا می سازند. در چهره مقدس این ســـنت هاســـت که ما حضور آنان را در زمان خویش، کنارخویش و در «خود خویش» احساس می کنیم حضور خود را در میان آنان می بینیم و جشـــن نوروز یکی از اســـتوارترین و زیباترین سنت هاست. در آن هنگام که مراســـم نوروز را به پا می داریم، گویی خود را در همه نورزهایی که هر ســـاله در این ســـرزمین بر پا مـــی کرده اند، حاضر می یابیم و در این حال صحنه های تاریک و روشن و صفحات سیاه و سفید تاریخ ملت کهن ما در برابر دیدگانمان ورق می خورد، رژه می رود. ایمان به اینکه نوروز را ملت ما هر ســـاله در این ســـرزمین بر پا می داشته است، این اندیشه های پر هیجان را در مغز مان بیدار می کند که: آری هر ساله حتی همان سالی که اسکندر چهـــره ایـــن خاک را به خون ملت ما رنگین کرده بود، در کنار شعله های مهیبی که از تخت جمشید زبانه می کشید همانجا همان وقت، مردم مصیبت زده ما نوروز را جدیتر و با ایمان ســـرخ رنگ، خیمه بر افراشـــته بودند و مهلب خراســـان را پیاپی قتل عام می کـــرد، در آرامش غمگین شهرهای مجروح و در کنار آتشکده های سرد و خاموش نوروز را گرم و پر شور جشن می گرفتند. تاریخ از مردی در سیستان خبر می دهد که در آن هنگام که عرب سراسر این ســـرزمین را در زیر شمشیر خلیفه جاهلی آرام کرده بود از قتل عام شهرها و ویرانی خانه ها و آوارگی سپاهیان میگفت و مردم را می گریاند و سپس چنگ خویش را بر می گرفت و می گفت: «اباتیمار! اندکی شادی باید» نوروز در این سال ها و در همه سالهای همانندش شادی یی این چنین بوده است عیاشی و «بی خودی» نبوده است. اعلام ماندن و ادامه داشتن و بودن این ملت بوده و نشانه پیوند با گذشته ای که زمان و حوادث ویران کننده زمان همواره در گسستن آن می کوشیده است.

نوروز همه وقت عزیز بوده اســـت؛ در چشم مغان در چشم موبدان، در چشم مسلمانان و در چشم شیعیان مسلمان. همه نوروز را عزیز شمرده اند و با زبان خویش از آن سخن گفته اند. حتی فیلسوفان و دانشمندان که گفته‌اند «نوروز روز نخســـتین آفرینش است که اورمزد دست به خلقت جهان زد و شش روز در این کار بود و ششمین روز خلقت جهان پایان گرفت و از این روســـت که نخستین روز فروردین را اهورامزدا نام داده اند و ششـــمین روز را مقدس شـــمرده اند». چه افسانه زیبایی زیباتر از واقعیت راستی مگر هر کسی احساس نمی کند که نخستین روز بهار، گویی نخســـتین روز آفرینش است. اگر روزی خدا جهان را آغاز کرده است. مسلماً آن روز، این نوروز بوده است. مسلماً بهار نخستین فصل و فروردین نخستین ماه و نوروز نخستین روز آفرینش است. هرگز خدا جهان را و طبیعت را با پاییز یا زمستان یا تابستان آغاز نکرده است. مســـلماً اولین روز بهار، ســـبزه ها روییدن آغاز کرده اند و رودها رفتن و شـــکوفه ها ســـر زدن و جوانه ها شکفتن، یعنی نوروز بی شـــک، روح در این فصل زاده اســـت و عشق در این روز سر زده است و نخستین بار، آفتاب در نخســـتین روز طلوع کرده اســـت و زمان با وی آغاز شده است. اسلام که همه رنگ های قومیت را زدود و سنت‌ها را دگرگون کرد، نوروز را جلال بیشتر داد، شیرازه بست و آن را بـــا پشـــتوانه ای اســـتوار از خطـــر زوال در دوران مسلمانی ایرانیان، مصون داشت. انتخاب علی به خلاف و نیز انتخاب علی به وصایت، در غدیر خم هر دو در این هنگام بوده است و چه تصادف شگفتی آن همه خلوص و ایمان و عشقی که ایرانیان در اسلام به علی و حکومت علی داشتند پشتوانه نوروز شد.

نـــوروز که با جـــان ملیت زنده بود، روح مذهب نیز گرفت: ســـنت ملی و نـــژادی، با ایمان مذهبی و عشـــق نیرومند تازه ای که در دل های مردم این سرزمین بر پا شده بود پیوند خورد و محکم گشت، مقدس شد و در دوران صفویه، رسماً یک شعار شیعی گردید، مملو از اخلاص و ایمان و همراه با دعاها و اوراد ویژه خویش، آنچنان که یک سال نوروز و عاشورا در یک روز افتاد و پادشاه صفوی آن روز را عاشورا گرفت و روز بعد را نوروز.

این پیری که غبارقرن های بسیار بر چهره اش نشسته اســـت، در طول تاریخ کهن خویـــش، روزگاری در کنار مغان، اوراد مهر پرســـتان را خطاب به خویش می شنیده اســـت پس از آن در کنار آتشـــکده های زردشتی، سرود مقدس موبدان و زمزمه اوســـتا و سروش اهورامزدا را به گوشـــش می خوانده اند از آن پـــس با آیات قرآن و زبان الله از او تجلیـــل مـــی کرده اند و اکنون علاوه بر آن با نماز و دعای تشیع و عشق به حقیقت علی و حکومت علی او را جان می بخشـــند و در همه این چهره های گوناگونش این پیر روزگار آلود، که در همه قرنها و با همه نســـل ها و همه اجداد ما، از اکنون تا روزگار افســـانه ای جمشـــید باســـتانی، زیسته اســـت و با همه مان بوده است ، رسالت بزرگ خویش را همه وقت با قدرت و عشـــق و وفاداری و صمیمیت انجام داده است و آن، زدودن رنگ پژمردگی و اندوه از سیمای این ملت نومید و مجروح است .

و در آمیختن روح مردم این سرزمین بلاخیز با روح شـــاد و جانبخش طبیعت و عظیم تـــر از همه پیوند دادن نسلهای متوالی این قوم که بر سر چهار راه حوادث تاریخ نشسته و همواره تیغ جلادان و غارتگران و سازندگان کله منارها بند بندش را از هم می گسســـته اســـت و نیز پیمان یگانگی بســـتن میان همه دل های خویشاوندی که دیوار عبوس و بیگانه دوران ها در میانه شـــان حایل می گشـــته و دره عمیق فراموشـــی میانشان جدایی می افکنده است. و ما در این لحظه در این نخســـتین لحظات آغاز آفرینش نخستین روز خلقت، روز اورمزد، آتش اهورایی نوروز را باز بر می افروزیم و درعمق وجدان خویش، به پایمردی خیال، از صحراهای سیاه و مرگ زده قرون تهی می گذریم و بدین گونه، بودن خویش، را به عنوان یک ملت در تند باد ریشه برانداز زمان ها و آشوب گسیختن ها و دگرگون شدن ها خلود می بخشیم و در هجوم این قرن دشمنکامی که ما را با خود بیگانه ساخته و خالی از خوی برده رام و طعمه زدوده از شخصیت این غرب غارتگر کرده است، در این میعاد گاهی که همه نسل های تاریخ و اساطیر ملت ما حضور دارند با آنان پیمان وفا می بندیم امانت عشق را از آنان به ودیعه می گیریم که هرگز نمیریم و دوام راستین خویـــش را به نام ملتی که در این صحرای عظیم بشـــری ریشه، در عمق فرهنگی سرشار از غنی و قداست و جلال دارد و بر پایه اصالت خویش در رهگذر تاریخ ایســـتاده است بر صحیفه عالم ثبت کنیم.

حافظ عاشق «عشق»، سعدی عاشق «عاشقی»

نوشته‌ای منتشرنشده از: زنده یاد دکتر پرویز رجبی

امروز، با همهٔ ناتوانیمان در شناخت روزگار حافظ، می توانیم با اندکی جست و جو، با پیوند ذهنی او با ارباب شعر پیش از او و معاصرانش آشناشویم. در پنجاه سال اخیر دربارهٔ تماس ذهنی حافظ با دیگر شاعران کارهای فراوانی انجام پذیرفته است، که در این میان کوشش بهاءالدین خرمشاهی در جستن و یافتن پیوندها ستودنی است. نمی توانم از آوردن چند سطر از کتاب بی مانند «گلگشت در شعر و اندیشهٔ حافظ» (صفحهٔ ۱۰۷) نوشتهٔ ماندگار استاد محمدامین ریاحی چشم بپوشم. بیشتر به این دلیل که من نیز به همین نتیجه‌ای رسیده ام که استاد ریاحی. پس بهتر است که او را در کنار خود داشته باشم.

واقعیت این است که این «رندی» را از حافظ آموخته‌ام:«شعر حافظ زبده و چکیدهٔ شش قرن شعر و ادب فارسی و قرن‌ها فرهنگ ایرانی و جزیی از کل است. شعر حافظ مجرد و منتزع از مجموع زبان و ادب و فرهنگ ایرانی نیست. تکدرختی نیست که بادی بذر آن را به تصادف در گوشهٔ بیابانی انداخته باشد. دریای بیکرانی است که هر قطره‌ای از آن از ابری چکیده و از به‌هم‌پیوستن صدها جویبار خرد پدید آمده است. کاخ دلاویزی است که هر خشت آن یادگاری از گذشتهٔ زبَان و ادب و فرهنگ ایرانی است. هر لفظ و هر مضمون در سخن او با مجموعهٔ زبان و ادب و فرهنگ ایرانی معمول در عصر او پیوند دارد... بسیاری از شعرای معاصر و پیشینیان او، مثل ستارگانی که در برابر تابش آفتاب رنگ و نور می‌بازند و ناپدید می‌شوند، جا خالی کرده‌اند، اما بررسی آن‌چه مانده، برای شناخت حافظ و فهم زبان او شرط لازم است».

اما علاوه بر این‌ها، حافظ «بشری» دیگر است. او مانند سرابی در کویر است. ما اگر فرصت رسیدن به او را می داشتیم، لابد که می توانستیم تا حدودی با او آشنا شویم. او یک جاده است. با «خود» او در دوردستی از جاده! او در هر غزل چندبار مانند سرابی در دوردست ظاهر می‌شود، اما چارچوب غزل فرصت رسیدن به او را نمی‌دهد. چاره چیست؟ بیش از ششصد سال است که حتی یک گام به او نزدیک نشده‌ایم و خود او هم یک گام خود را پس نکشیده است. حافظ خود به تنهایی یک قبیله است و کاروانسالار قبیله، در شاهراه وجودش. او فقط از عطر و بوی این «سرراهی‌ها» استفاده می‌کند! به این ترتیب او همهٔ شاعران را درقفای خود دارد! کاروانسالاری که تک‌تک زنگ‌های قبیله و قافلهٔ خود را می‌شناسد، در شاهراه خودش!

حافظ یک‌یک شاعران قبیله و کاروان خود را می‌شناسد، در شاهراه پرپیچ و خم خودش. او راهزن عیار عطر و بو برای کوله‌بارش است! او به دلخواه از ذخیرهٔ کوله‌بارش استفاده می‌کند. اما با شگرد منحصر به فرد خودش: می‌ایستد، کوله‌بار را بر زمین می‌گذارد، یکی از سرراهی‌ها را برمی‌دارد، می‌بوید و سر جایش می‌گذارد....، دوباره خود را به راه می‌سپارد. با عطری در مشام. سپس سرمست از چشم‌انداز مسیر، عطر پیچیده در مشام را درآمیخته با عطر جانش و روحش و حضورش، در پیمانهٔ غزلی تازه می‌دمد... و غوغایی تازه برپا می‌کند.هنر حافظ در انگیختن خود است با عطر دیگران. او عیاری چشم‌پاک است و تاراجگری است که از تاراجش، ستمی بر کسی رواداشته نمی‌شود! او عطار است و تاراجگر هر عطر و بویی که خوش باشد. مانند کاری که در «عشق» می‌کند. در «عشق» هم مایهٔ اصلی حافظ از خود اوست. هم در عشق ورزیدن و هم در ساییده‌شدن جان، با اشکی در آستین! من از مجموع برداشت‌ها و نظرها و راه‌حل‌هایی که حافظ به خود پیشنهاد می‌کند، براین باورم که مشربی اگزیستانسیالیستی دارد و همواره در حال جست‌وجو و یافتن خود. در یکی از غزل‌ها خواهیم دید، که او اگزیستانسیالیستی تمام عیار است و خود تصمیم می‌گیرد، که نغمهٔ بی‌ریا و تزویر رباب را برگزیند. زیرا از ریاکاران که او دشمنشان می‌خواند انتظار درک ندارد. آن‌ها در حوزهٔ ملک خودمختار او جایی ندارند:

زروی دوست دل دشمنان چه دریابد؟/ چراغ مرده کجا، شمع آفتاب کجا؟

حافظ برای عیاشی به خرابات نمی‌رود، می‌رود تا با نغمهٔ رباب نقش عیش دراندازد! مگر عیش نکوهیده است، اگر ریا نباشد؟ حافظ خرابات را از درون خود به بیرون می‌برد، تا مگر رستگاری را همگانی بکند!...

پیداست که در این نوشته ارباب ادب و استادان حافظ شناس مخاطب من نیستند. من خود را در جایگاهی نمی‌بینم که چنین اجازه‌ای را به خود بدهم. برنامهٔ من فقط انداختن نگاهی بی‌شایبه است به غزل‌های حافظ و یافتن نشانه‌هایی از برخی از عطارانی که او می‌شناخته است! و لابد که من هم با راه لغزنده‌ای که در زیر پا دارم، در سراسر راه بارها خواهم لغزید!..

به قول خود خواجه:

شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین‌هایل/ کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها

گاهی فکر می‌کنی، حافظ عطار ورزیده‌ای است که عطرهای «بساط» خود را به دل‌انگیزترین و دلنشین‌ترین شیوهٔ ممکن پالوده است و از صافی روح «آسانگیر» و «نگاه اگزیستانسیالیست» خود گذرانده است، تا مبادا مخاطب خود را درگیر «ناتوانی فلسفه» کند... و احساس می‌کنی، در حالی که خیام هرگز نتوانست خود را از چنگال فلسفه برهاند، حافظ بیش از شش قرن پیش از سهراب سپهری روزگار ما، هیچ‌گاه تمایلی به نوشیدن آب با فلسفه نداشته است!.. حافظ به گمانم پرسش‌های خیام را می‌پسندیده است، اما در پاسخ به آن‌ها به راه پرسنگلاخ و معیوب فلسفه نمی‌افتاده است. حافظ مرد تجربهٔ شخصی و عمل بوده است، تا فلسفه...

سعدی اما می‌توان گفت که در حافظ حلول کرده است. غزل حافظ اگر فخر و بلاغت غزل سعدی را ندارد، در قند و نمک اما گاهی از او پیشی می‌گیرد. زبان حافظ لهجهٔ منحصر به فردی دارد که می‌توان زمینی و حافظیش نامید!.. لهجهٔ سهلی که ممتنع است و تقلید از آن آبرو می‌برد... در حالی که سعدی الگویی است برای تقلید. کم نیستند نویسندگانی که کتاب خود را با دیباچه‌ای مانند «منت خدای را...» آغاز کرده‌اند و در غزل، مانند شهریار، «نقش دل‌انگیز» خود را در زبان سعدی یافته‌اند...

اما چگونه می‌شود از این مصرع حافظ تقلید کرد؟ «سر ما و قدمش، یا لب ما و دهنش»

شاید بتوان زیباتر و فصیح‌تر سرود، اما سوگند که شیرین‌تر هرگز!.. اگر کسی چنین باوری داشته باشد از «شیرینیان» شیراز گرفته تا طوطیان هند نمی‌دهند «انفعالش»!... واژهٔ «دهن» در این مصرع ساده، بی آن‌که چیزی درباره‌اش گفته شود، به تنهایی جان هزار سخن و ترانه از هزار هزاردستان دارد! در این جا «دهن» قصیدهٔ بلندبالایی است که تنها یک واژه دارد. یا مستزاد یا نمی‌دانم مسمطی است که نباید سرودش!.. برای من این مصرع حافظ حیرت‌انگیزترین شعشعهٔ سخن است. دلم می‌خواست که می‌دانستم که دهان خواجه چقدر از این واژهٔ «دهن» به آب افتاده است که سرازپا نشناخته است! این «سرازپا نشناختن» همان است که من «ابزار اندیشه» می‌دانمش...جستن سعدی در حافظ گاهی هم می‌تواند، به خاطر حضور فراوان او در کنار سعدی، ما را به گمراهی بکشاند. بنابراین به هنگام مقایسه تصویرهای ذهنی این دو ستون استوار شعر و ادب فارسی باید بسیار محتاط بود و در حال مقایسه نباید از هنجارها و عادت‌ها و گفت‌وگوهای محفل‌های ادبی و اجتماعی و همچنین «ابزار متداول اندیشهٔ» روزگار غافل بود... پیداست که واژگان و تعبیرهای مردم اسکیمو ویژگی‌هایی دارد که برای خودشان مفهوم دارد و برایشان نمی‌توان از سرو سهی و خرابات مغان چیزی تعریف کرد. و یا از بهشت و جهنم!.. و یا «تربیت نااهل را» با «گردکان بر گنبد» مقایسه کرد!..سری بزنیم به این دو شاعر همشهری؛

سعدی:

چه فتنه بود که حسن تو در جهان انداخت/ که یکدم از تو نظر برنمی‌توان انداخت
زعقل و عافیت آن‌روز بر کران ماندم/ که روزگار حدیث تو در میان انداخت

حافظ:

خمی که ابروی شوخ تو در کمان انداخت/ به قصد جان من زار ناتوان انداخت
شراب خورده و خوی‌کرده می‌روی به چمن /که آب روی تو آتش در ارغوان انداخت
بنفشه طرهٔ مفتول خود گره می‌زد/ صبا حکایت زلف تو در میان انداخت

شعر هردو شاعر از نظر کیفیت چیزی از یکدیگر کم ندارد. تفاوت تنها در لهجهٔ جادویی حافظ است. واژه‌ها در این لهجه مانند قطره‌های سیماب می‌خزند و جای مناسب خود را پیدامی کنند و قرارشان مالامال از بی‌قراری است!.. همیشه فکر می‌کنی که اگر واژه‌ای را از قید مصراعش رها کنی از جایش کنده خواهد شد!..

گاهی هم حافظ قصد تضمین و تقلید ندارد، بلکه نظر خود را دربارهٔ مضمونی از سعدی می‌دهد و یا به نوعی زورآزمایی ملیح دست می‌زند:

سعدی:

هرشب اندیشهٔ دیگر کنم و رای دگر/ که من از دست تو فردا بروم جای دگر
بامدادان که برون می‌نهم از منزل پای/ حس عهدم نگذارد که نهم پای دگر

حافظ:

گر بود عمر به میخانه روم بار دگر/ به‌جز از خدمت رندان نکنم کار دگر
راز سربستهٔ ما بین که به دستان گفتند/ هرزمان با دف و نی، بر سر بازار دگر

سعدی:

من از آن‌روز که در بند توام آزادم/ پادشاهم که به بند تو اسیر افتادم

حافظ:

فاش می‌گویم و از گفتهٔ خود دلشادم/ بندهٔ عشقم و از هر دو جهان آزادم

بهاءالدین خرمشاهی در حافظ نامهٔ دو مجلدی خود کوشیده‌است که مضمون‌هایی از حافظ را در شعرهای پیشینیان و معاصران (و حتی خود او) بیابد. کاری طاقت‌فرسا و وقت‌گیر و بسیار ستودنی... گرفتاری بزرگ ما این است که ناگزیریم که حافظ را در چارچوب قواعد بشری بسنجیم... بدون تردید هنگامی که حافظ می‌گوید:

غلام همت رندان بی‌سر و پایم/ که هردو کون نیرزد به نزدشان یک کاه

او اصطلاح «بی‌سر و پا» را از قول کسانی به کار می‌برد که با «کرامت» و «کمال» بیگانه بوده‌اند... وگرنه پیداست که حافظ بشری بوده است شیفتهٔ زیبایی و هنجارهای آرام‌بخش. برای نمونه، او حتی از لعل گون بودن می صرف‌نظر نمی‌کند. و بسا که زیبایی چشم‌انداز در نگاه حافظ نقشی جادویی دارد.

واقعیت این است که عارف‌بودن یا نبودن خواجه چنان وقت پژوهندگان را گرفته است که تا جایی که من می‌دانم، حتی یک بار به کوچه‌های بدون پنجرهٔ حافظ اشاره نکرده‌اند و همواره شهر «بی‌مثال» حافظ را بهشت برین پنداشته‌اند! غافل از این‌که این حافظ بود که شیراز را شهرهٔ آفاق کرد... در حالی که سعدی علیه‌الرحمه سی سال تن به دوری از شیراز و گلگشت مصلی داد... رکناباد باغ سعدی را سیراب می‌کرد و دل حافظ را... و سرانجام این‌که حافظ عاشق «عشق» است و سعدی عاشق «عاشقی». حافظ نخست به «عشق» می‌رسد و سپس به «معشوق»! پای عشق که درمیان باشد، کسی هم که می‌خواهد حافظ را عارف و صوفی بخواند دستش خالی نمی‌ماند. و طبعا منازعه و مناقشه هم روالی منطقی می‌یابد. به این ترتیب مسالهٔ تعدد معشوق نیز در غزل‌ها حافظ حل می‌شود. چون همهٔ معشوق‌ها محصول عشقی واحد هستند!.. برای حافظ عشق بر خرد می‌چربد:

عاقلان نقطهٔ پرگار وجودند، ولی/ عشق داند که در این دایره سرگردانند

و برای حافظ «آدمی و پری» «طفیل هستی عشقند»!.. و برای رسیدن به رستگاری اراده و همتی باید.

نوروز، پرچم فرهنگ ایرانی

وقتی صحبت از نوروز می‌شـود، همه می خواهند از ریشـه‌های آن سـخن بگویند. البته حق دارند. تا سـنتی ریشه دار نباشد چنین پایدار و فراگیر نمی‌شـود! امادر جایی گفته بودم که نوروز سُـنت نیسـت! فرهنگ اسـت! نوروز نقاشی و رنگ آمیزی است، هنر است! نوروز موسیقی و تازگی و جوانی و عشق و دوستی است. نوروز نماد پیروزی نیکی بر بدی است. تعادل بهاری است. اکنون نیز می گویم، شاید تخفیف بدهم که نوروز «فقط» سنت نیست!

■ دکتر فریدون مجلسی

امـا باز می گویم سـنت قدری جنبه اعتقادی دارد، جوهر ایمانی دارد، نوروز از این رنگ‌ها ندارد. در واقع خوشـامد گویی به نوزایی روزگار است. تبعیت از طبیعت اسـت! به اعتقادات افزوده یا از آن کاسته نمی‌شود، اما اعتقادات را، برای شگونش، برای شادمانی اش، یا به هر دلیل درونی و شخصی به آن می‌آمیزند و شریکش می کنند. شمعی می‌افروزند، شعری یا دعایی چاشنی آن می کنند، تا عزیزتر و محترمترش دارند. رسـمی اسـت که در آن هیچ زیانی نیسـت. گویی از زمان‌هـای دور پیروزی نیکی را بر بدی، راستی را بر دروغ، آشتی را بر قهر، پاکی را بر پلشتی، گرمی را بر سردی، سبزی را بر خشکی و لبخند را بر اندوه نوید می‌دهد. پس خوب است! بالاتر از سنت،یا سنت‌های دیگر است!

درست است که سابقه‌ای دیرینه دارد که آن را استوارتر می کند، اما اکنون به خودی خود یک نهاد اسـت! به خودی خود، فارغ از هر گذشـته و پیشـینه‌ای حضور دارد، گویی روحی زنده اسـت. و اکنون دارد رنگی منطقه‌ای و جهانی می‌یابد! از حیطه فرهنگی ایران یعنی آسیای مرکزی و قفقاز و آسـیای غربی فراتر می‌رود. سـران کشورهای آن سوی دریاها تبریک می گویند، و مهاجران ایرانی و منطقه‌ای آن را در جهان پخش می کنند.

همچون سنت‌هایی آیینی نیست که مستلزم تحمل رنج و ریاضتی به امید دریافت پاداشـی آن جهانی باشـد. بر سر آن سودا نمی‌شود! نه نازایان را بارور می کند، نه دوزخیان را نوید بهشت می‌دهد و نه رنج و دردی به امیدی شدنی یا ناشدنی روا می‌دارد! هنر گونه و مانند هنرهای دیگر اسـت. مانند کتاب و گزارشـی از خوبی‌ها و فرزانگی‌های پیشـینیان است، نه بازتاب چالش‌ها و خشم‌ها، هفت سـین نمادینش نیز جز شـادی و امید و خرمی و امید پیامی ندارد.

نوروز آرش کمانگیر فرهنگ ایرانی اسـت! و ایران نماد گستره‌ای فرهنگی است فراتر از مرزهای سیاسی. گستره آن تا جایی اسـت که تیـر این آرش خود را به آنجا رسـاند! در درازای تاریخ بارها شده است که فرمانروایان گوناگون، ایرانی و غیر ایرانی، در یک زمان بر گوشه و کنار ایران فرهنگی حاکم بوده‌اند، اما بر مردمانی حکم می‌رانده‌اند که ایرانی بودند! خواه ترک و تورانی و عرب، خواه تاجیک و ازبک و سیستانی، خواه فارس و گیلک و کُرد و کرمانی!

ایـران آنان را جـذب و مجذوب خود کرده اسـت! از نیکـولای اُولجایتو، نوه هولاکوخان و نبیره چنگیز، که تکرار نامهایشان رعشه‌آور است، سلطان محمد خدابنده را می‌سازد و آن گنبد و بارگاه مجلل سلطانیه را به یادگار بر جای می‌نهد! و از قلتمش سلجوقی و حاکم ایالت قونیه نواده اش کیکاووس و قباد و فرامز را می‌سازد که حامیان و میزبانان مولانای بلخی بودند!، کیمیای این استحاله و تبدیل، پروراندن این زیبایی و ملایمت از آن خشونت، بر آوردن این گُل از آن مرداب‌ها، این معجزه و شاهکاری است که از سیاست و شمشیر بر نمی‌آید! از فرهنگی پیر، غنی، لطیف، گسترده، و اثرگذار بر می‌آید که فرهنـگ ایرانـی نام دارد و نوروز تجلی بی زیان و امید بخش و پرچم آن است.

برخی از اینکه نوروز مدعیانی یافته است و دیگرانی نیز آن را متعلـق و روز ملـی خود می‌دانند نگرانند، گویی چیزی را از آنان ربوده باشـند! اگر صدها میلیون سـاکنان این گستره فرهنگی از غرب چین تا شـرق اروپا خواهان آنند که نوروز به نمادی جهانی تبدیل شـود برای این اسـت که می خواهند آیینی که فقط نماد و پرورنده پاکی و دوستی و نرمش و آشتی و سـازگاری و اعتدال و زیبایی و نیکی اسـت و با هیچ دین و مسلکی سر ناسازگاری و ستیز ندارد جهانی و جهانگیر باشد! بگذار نوروز هدیه‌ای از فرهنگ ایران به جهانیان و برای همه جهان باشد! تا همگان آن را ارج نهند تا نیکی و دوستی و مهر و آشتی را پاس دارند.

صدای مردم زمین

■ داستانی از: پیام ابراهیمی

پدرم گفت: باید سـعی کنی به بهترین نحو ممکن کارت رو انجام بدی. خاندان ما سـالهای سال تو اینکار شهره بوده. قرن‌هاست که هیچکس از هیچ خاندانی نتونسـته تو این کار بهتر از ما باشـه. الان همه چشمها روی توئه.باید سعی کنی بهترین باشی. همه منتظرن تا از جوونیت سواستفاده کنن. منتظرن تا یه لغزش کوچیک کنی تا آبرو و حیثیت چندین و چند ساله خاندان رو زیر سوال ببرن و بعد شغل آبا و اجدادیمون رو ازمون بگیرن.

بعد سرش رو چرخوند طرفمو گفت: مطمئنی که برای این کار آماده ای؟ مطمئنی می تونی این مسئولیت رو قبول کنی؟

من یه لبخند گنده تحویلش دادم و بهش گفتم که مطمئناً از اعتمادی که بهم کرده پشیمون نمیشه. گفتم که قول میدم وظیفه ام رو به بهترین نحو ممکن انجام بدم و باعث سربلندیش بشم.

پدرم لبخند زد و با نگاهی سرشار از شک و تردید بهم اشـاره کرد تـا جلو برم. من آروم آروم سـرم رو به طرفـاش بردم. نزدیک و نزدیک و نزدیک‌تر شدم و بعد در یک لحظه،با یک حرکت نرم و کوچولو زمین از روی شاخ‌های پیر و فرسوده پدر سر خورد و اومد رو شاخهام. شـادی و غرور تمام وجودم رو فرا گرفت. کره زمین، با تمام انسانها و حیوانات روش الان روی شاخهای من بود. باور کردنی نبود.من بالاخره تونسـته بودم به اون چیزی که از کودکی دنبالش بودم برسم. اونقدر خوشحال بودم که نتونستم جلوی خودم رو بگیرم. از خوشحالی جیغی کشیدم و پریدم هوا. من پریدم و کره زمین هم همراه با من رفت بالا و دوباره اومد پایین. پدر با عصبانیت نگاهی بهم کرد. بهش قول دادم دیگه از اینکارا نکنم. اون شـب بهترین شـب زندگیم بود. صدای همه مردم توی گوشم لالایی شد تا به خواب برم.زندگی جدید من از فردای اون روز شروع شد. تو چمنزار. دشت.طویله. همه جا و همه جا نگاه‌ها بهم متفاوت شد. وقتی توی چراگاه قدم میزدم گاوهای دیگه رو می‌دیدم که در گوشی با هم پچ پچ می کنن و من رو نشون همدیگه میدن. مردم اینور و اونور من رو با شاخ‌هاشون نشون میدادن و میگفتن: «هی.این همونیه که قرار شده از این به بعد زمینو رو شاخهاش نگه داره» یا «این همون گوسـاله هسـت. نگاه کن. اونم زمینه که رو شاخهاشه». پدرو مادرها منو نشون بچه‌هاشون می‌دادن تا بچه‌هاشون منو الگو قرار بدن. خیلی‌ها هم چپ چپ نگاه می کردن و می گفتن اگه تونستم به اینجا برسـم به خاطر پدرم بوده که سـالها زمین رو روی شاخهاش داشته. توی چراگاه گاوهای نر همیشـه سـعی می کردن تو اوردن یونجه و علف برام از بقیه سریع تر عمل کنند. خیلی وقتها هم خبرنگارهای گاو و گوسفند و اسب میریختن دور و برم و هی سوال‌پیچم می کردن: چطور تونستید به اینجا برسید؟ چی شد که تصمیم گرفتید توی رشته زمین داری تحصیل کنید؟ آیا به اجبار پدرتون به اینکار تن دادید؟ به عنوان اولین گوساله زن که زمین رو روی شاخ‌هاش داره چه صحبتی با زنهای دیگه دارید؟ و هزار جور سوال مسخره دیگه.

من تا روزها و ماه‌ها به هیچکدوم از اینها توجه نمی کردم. همه حواسم به کارم بود. اینکه بدون هیچ تکونی زمین رو نگه دارم. صدای مردم زمین مرتب توی گوشم بود. انگارشاخ‌هام قابلیت شاخ بودنشون رو از دست داده بودن و تبدیل شده بودن به یه راه ارتباطی بین من و مردم زمین. مردمی که زندگیشـون رو روی شـاخ‌های من بنا می کردن. و من هر روز با عزمی راسـخ‌تر تمام تلاشم رو می‌کردم تا ذره‌ای دلهره و اضطراب به دلشون راه پیدا نکنه.همه چیز خوب پیش می‌رفت. حرفهای مردم،صداهایی که از زمین می‌شنیدم، و مهم‌تر از همه حس خودم و تسلطی که روی زمین داشتم باعث می‌شد که مطمئن شم دارم کارم رو به بهترین نحو ممکن انجام می‌دم.

بعد اون روز لعنتی رسـید. روزی که همه چیز برگشـت. رقیب سابق الاغم که حالا توی یک روزنامه مشـغول به کار شـده بود مقاله‌ای نوشته بود و توش به مردم یادآوری کرده بود که من یک زنم. ضعیفم. نحیفم. همینطوری از پس کارهای یومیه خودم بر نمی‌آیم چه برسد به اینکه بخواهم کره زمین را روی شاخ‌هایم نگه دارم.خیلی زود لبخندها از چهره مردم محو شد. خبرنگارها از دور و برم کنار رفتند و شـاخ‌هایی که تا چندی پیش با شـوق و ذوق مرا به دیگران نشـان می‌دادند حالا دیگر بی هدف روی سرهایی که به نشانه تاسف تکان می‌خوردند، اینور و اون ور می‌رفتند. توی چراگاه هیچکس یک دسته علف هم برام نمی‌آورد و شب‌ها دیگه توی طویله جای خوابی برام پیدا نمی‌شـد. درسـت در همین شرایط بود که یک لرزش کوچولو باعث شـد تا مردم شروع به اعتراض کنند. حالا دیگه همه خواهان یک چیز بودن.«استعفای من.» اینکه کره زمین رو از روی شاخ‌هام زمین بذارم و اجـازه بـدم اونهایی که لیاقت این کار رو دارن جای منو بگیرن. بعد لرزش دوم و سوم و چهارم و پنجم پشت سر هم کار رو خراب و خراب و خراب‌تر کردند. کم کم خودم هم داشـتم از توانایی‌هام ناامید می‌شـدم. همه کارهای جانبی رو کنار گذاشـتم و تمام تمرکزم رو گذاشـتم روی زمین. یک گوشه نشسـتم و فقط و فقط و فقط به کارم فکر کردم. به زمین و مردم‌اش که باید خوشحال می‌بودن. اعتراضات هر روز و هر روز بیشتر و بیشتر می‌شدن، اما من کوتاه بیا نبودم. قصد داشتم تا آخر عمر هم که شده همون گوشه بشینم و تمام تمرکزم رو بذارم روی زمین. باید خودم رو به همه شون اثبات می کردم. باید ثابت می کردم که من می‌تونم. اما اوضاع هر روز بدتر و بدتر می‌شد. حالا دیگه به جای صدای خوشحالی و خنده، همه اش صدای غرغر مردم زمین رو توی گوشم می‌شنیدم. دیگه همه اش حرف از خستگی بود. کلافگـی. بی حالی. احسـاس می کردم دیگه نمی تونم ادامه بـدم. صدای مردم زمین از یک طرف و اعتراضـات بـی پایان دور و برم از طرف دیگه هیچ انگیزه‌ای برای ادامه کار بهم نمی‌داد. بالاخره تصمیم گرفتم که قید زمین رو بزنم.

از پس کارهای یومیه خودم بر نمی‌آیم چه برسد به اینکه بخواهم کره زمین را روی شاخ‌هایم نگه دارم.خیلی زود لبخندها از چهره مردم محو شد. خبرنگارها از دور و برم کنار رفتند و شاخ‌هایی که...

پیش پدرم رفتم.با شرمندگی بهش گفتم که نتونستم اونطور که باید و شاید از پس این کار بر بیام. گفتم که نتونستم سربلندش کنم. گفتم تصمیم دارم زمین رو بسپرم به اونهایی که واقعاً توانایی حملش رو دارن. بعد سرم رو گذاشتم روی شونه‌هاش وهای‌های زدم زیر گریه.

گریه‌هام که تموم شد پدرم لبخندی زد.دستی به سرم کشید و گفت که من به بهترین نحو ممکن کارم رو انجام دادم. گفت که من مایه افتخارم و همیشه بهم افتخار خواهد کرد.بعد سرش رو آورد جلو و توی گوشم گفت: دخترم. نیازی نیست زمین همیشه روی یه شاخ ات باشه. هر وقت که شاخ ات خسته شد، می تونی زمین رو با شاخ دیگه ات نگه داری.

بعد چشـمکی زد و دسـتم رو ول کرد تا با دسـت و پا روی زمین برگردم. لبخندی بهش زدم. زمین رو خیلی آروم از روی شاخ سمت چپ ام حرکت دادم و سُر دادم اش روی شاخ راست. فشار عجیب یک سال زمین یکباره از روی شاخم برداشته شد. زمین باز هم محکم و قرص روی شاخم قرار گرفت. و من اون شب باز هم با لالایی از جنس صدای مردم به خواب رفتم.

ملت‌های کهنسالی چون ملت بزرگ ایران و کشورهای کهنی چون ایران غیر از سنت‌های دینی و مذهبی دارای یک سلسله سنت‌ها، یک سلسله آداب و عادت و سِیَر نیز هستند که ریشه در دیرینگی و بنیاد در فرهنگ دیرینه‌شان دارد، راه و روش نیاکان فرهیخته و فرهنگسازشان است که با محک نقد صراف روزگار آشنا شده و مهر تایید و قبول نقاد زمان بر آن خورده است و ملت ایران صاحب اصیل‌ترین سنت‌هاست که به گواهی تاریخ هنوز نه از تاک‌های فرهنگ‌های جدید نشان بود، نه از تاک نشان‌های این فرهنگ که ملت بزرگ و فرهنگ‌ساز ایران نه فقط از سلسله این دُرْدکشان فرهنگ و تمدن جهان بود که سر سلسله این دردکشان به شمار می‌آمد. به قول شهریار شاعر بزرگ و ایران دوست معاصر: «نه نام از دین، نه از دانش نشان بود/ که بنگاهِ تمدن بود ایران» فرهنگ و تمدنی که اگر تبلیغات و بی‌خبری دیده‌های حقیقت بینمان را فرو نبسته باشد، شکوه و عظمت آن را توانیم دید و توانیم دید که نه تنها در دوره پیش از اسلام فرهنگی گرانسنگ ساختیم که در دوره اسلامی و در جریان شکل گیری فرهنگ و تمدن عظیم اسلامی نیز نقش درجه اول از آن ماست...

نوروز
یادگار روزگاران کهن

■ دکتر اصغر دادبه

باری، ملتی کهنسال و کهن چون ملت ایران، ملتی با فرهنگی گرانسنگ و تمدنی درخشان چون ملت فرهیخته و متمدن ایران، سنت‌هایی دیرین و دیرپا دارد که از فرهنگ و تمدنش مایه می‌گیرد؛ سنت‌هایی دلپذیر و خواستنی، سنت‌هایی انسانی... از جمله این سنت‌ها جشن‌های دلپذیر و شورآفرینی است که مردم ایران‌زمین به مناسبت‌های گوناگون در طول سال برپا می‌کرده‌اند، جشن‌های ملی ایران: جشن مهرگان، جشن سده، جشن چهارشنبه‌سوری و جشن نوروز... «جشن» که اینک به معنی عید و عیش و کامرانی و مجلس شادی و نشاط به کار می‌رود، در اصل به معنی ستایش و نیایش بوده است. و برپا کردن هر جشن رویی در نشاط داشته و رویی در ستایش و نیایش خدای جهان و جشن نوروز –که به جمشید، پادشاه اسطوره‌ای ایران، منسوب است– یکی از جشن‌های بزرگ ایران بوده و به تدریج به بزرگ‌ترین جشن ملی ایران بدل شده است. این جشن در آغاز بهار، نخستین روز سال خورشیدی و اولین روز فروردین ماه جلالی برگزار می‌شود، یعنی بدان گاه که جهان زندگی از سر می‌گیرد و طبیعت سر از خواب گران زمستانی برمی‌دارد و از گزند خزان می‌رهد که به گفته منوچهری، شاعر طبیعت «نوروز، روزگار نشاط است و ایمنی»... نوروز تنها جشن شاهان نبوده که جشن همگانی بوده است، چراکه نوروز جشن طبیعت است و طبیعی‌ترین جشن‌هاست، جشن بهار است، جشن زندگی است، جشن شور و حرکت است، جشن مردم است و چنان با جان و دل مردم ایران درآمیخته است و طبیعی‌ترین جشن‌هاست، جشن بهار است، جشن زندگی است، جشن شور و حرکت است، جشن مردم است و چنان با جان و دل مردم ایران درآمیخته است که به هیچ رو فراموش شدنی نیست.: «با شیر اندرون شد و با جان به در شد». به همین سبب است که مردم آزاده ایران زمین در طول تاریخ با همه فراز و نشیب‌هایش، همگام و همراه با طبیعت، بدان گاه که به گفته سعدی در کتاب بی‌مانند «گلستان» «فراش باد صبا فرش زمردی می گسترد و دایه ابر بهاری بنات نبات در مهد زمین می‌پرورد و درختان به خلعت نوروزی قبای سبز ورق برمی‌گیرند» نوروز را پیروزمندانه گرامی داشته‌اند و با برگزاری جشن نوروز هویت خود را حفظ کرده‌اند و نشان داده‌اند که ایرانی مانده‌اند... و چه دشوار است ایرانی ماندن!

گرچه عربان اموی به نام برگزاری جشن نوروز –که همراه بود با تقدیم هدیه‌ها و تحفه‌ها به دربارهاشان– مالیاتی دیگر به مردم ستمدیده و سخت‌کوش ایران تحمیل کردند، مالیاتی که در زمان معاویه بالغ بر ده میلیون درم می گردید و حجاج بن یوسف ثقفی حاکم ستمگر و سفاک اموی در کوفه با برگزاری نوروز و مهرگان و اعلام قبول تحف و هدایا در مهرگان و نوروز از این دو جشن وسیله‌ای ساخت برای بیدادگری بیشتر و تحمیل فشار فزاینده بر مردم آزاده ایران، اما این معانی از سوی دیگر و با نگاهی دیگر نشان‌دهنده حقیقتی دیگر نیز هست: حقیقت قدرت و ارزش سنت‌های ایرانی و زنده بودن سنت نوروز و زنده بودن مردم ایران در طول دو قرن سکوت ظاهری و دو قرن سلطه عربان جبار به نام آیین مقدس اسلام بر ایران... پس از جنبش مردم ستمدیده ایران به رهبری یکی از فرزندان راستین این مرز و بوم به نام ابومسلم خراسانی علیه امویان بیدادگر و استقرار عباسیان –که در بیدادگری و بی‌وفایی دست کمی از امویان نداشتند– تحولی ژرف صورت گرفت و کارها هرچه بیشتر به دست فرهنگسازان فرهیخته ایرانی افتاد که از جمله آنان می‌توان از خاندان برمک نام برد...

در ایران دوره اسلامی، نوروز، به‌مثابه جشنی ملی و سنتی ایرانی که اینک مهر تایید اسلام را نیز بر خود برداشت و رنگی مذهبی و دینی نیز گرفته بود از نسلی به نسلی منتقل شد و باشکوه و جلال به روزگار ما رسید... گفتیم مهر تایید اسلام: از یک سو در آیین اسلام –که در بنیاد، دین جشن و سرور است نه دین سکون و اندوه– نه فقط با نوروز که با هیچ یک از جشن‌های ملی مخالفت نشده؛ از سوی دیگر به گواهی منابع و متون اسلامی، نوروز نه تنها در اسلام پذیرفته شد که رنگی دینی نیز یافت؛ عبدالرحمان سیوطی ملقب به جلال‌الدین، دانشمند پرآوازه سده نهم و آغاز سده دهم (۸۴۹–۹۱۱ه.ق) و یکی از دو نویسنده تفسیر معروف «جلالین» نقل می کند که چون به مناسبت جشن نوروز شیرینی نزد حضرت علی(ع) بردند آن حضرت تعبیری نزدیک به شعار «هر روزتان نوروز باد» یا «هر روزمان نوروز باد» بر زبان جاری کردند. تعبیر چنین است: «نوروزا لنا کل یوم= هر روز ما را نوروز بگردانید» این معنا را فیروزآبادی لغوی و دانشمند معروف سده هشتم و نهم (۷۲۹–۸۱۷ هـ‌ق) پیش از سیوطی در کتاب «قاموس‌المحیط» معروف به «قاموس فیروزآبادی» بیان کرده است. سخن مولا علی(ع) مثبت این مدعاست که:

در وهله نخست از همان آغاز عصر اسلامی جشن نوروز برپا می‌شده و نزد بزرگان اسلام نیز شناخته بوده است. دیگر اینکه شخصیت بزرگی چون حضرت علی(ع) بر جشن نوروز صحه نهاده و مهر قبول بر آن زده است. حاج شیخ عباس قمی صاحب «مفاتیح الجنان»، که زاهد زاهدان روزگار خویش است و مسلمان مسلمانان عهد خود، بخشی از آن کتاب را به «اعمال عید نوروز» اختصاص داده است. وی می‌نویسد: «و اما اعمال عید نوروز! پس چنان است که حضرت صادق –علیه السلام– به مُعَلّی بن خنیس تعلیم فرموده که چون روز نوروز شود غسل کن و پاکیزه‌ترین جامه‌های خود را بپوش و به بهترین بوهای خوش خود را خوشبو گردان و در آن روز روزه بدار پس چون از نماز پیشین (=ظهر) و پسین (=عصر) و نافله‌های آن فارغ شوی چهار رکعت نماز بگزار.... بعد از نماز به سجده شکر برو و این دعا را بخوان... چون چنین کنی گناهان پنجاه ساله تو آمرزیده شود».

آیا این سخنان –که با تفصیل بیشتری در «بحارالانوار» علامه مجلسی، عالم و محدث بزرگ شیعه، آمده است– همانند سخن مولا علی(ع) بیانگر پذیرش و تایید جشن نوروز در اسلام نیست؟ و آیا گذشته از پذیرش و تایید حکایتگر تقدس نوروز، چنان‌که در اصل هم بوده است، نخواهد بود؟ عیدی که نماز ویژه در آن خوانده می‌شود و دارای دعای ویژه است و اجرای مراسم مذهبی در آن آمرزش گناهان پنجاه‌ساله به بار می‌آورد اگر مقدس نباشد کدام عید مقدس است. چنین است که در نظر حافظ بوی خوش (=نسیم) باد نوروزی ز کوی یار می‌آید و چراغ‌افروز دل‌ها می گردد. دعای موسوم به دعای تحویل سال هم که به گاه حلول سال نو و فرارسیدن نوروز، باورمندانه، از سر اخلاص خوانده می‌شود و خواننده بر طبق آن از خدا می‌خواهد تا وضع او را بسامان کند و بهترین حال در طول سال بدو ارزانی دارد نیز گواهی است صادق بر تقدس نوروز پیروز:

«یا مقلب القلوب و الابصار، یا مدبر اللیل و النهار، یا محول الحول و الاحوال، حول حالنا الی احسن الحال»

هویت مستقل ملی هر ملت را فرهنگ آن ملت می‌سازد و فرهنگ را ارکانی است که از آن جمله است: زبان، دانش‌ها، باورها، هنرها، آداب و رسوم و سنن و جشن‌های ملی –که اینک نوروز در راس آنهاست– جزء سنن و آداب و رسوم ما و یکی از ارکان فرهنگ ماست. از قول فرنگیان خوانده‌ایم و شنیده‌ایم که هرگاه از ملت ایران سخن می‌رود مردمی پیش چشم می‌آیند که «به زبان شعر سخن می گویند و روی قالی‌های گرانبها راه می‌روند» همان قالی‌ها که اینک «فرش‌های ماشینی» به ضرب و زور تبلیغ و به سبب بی‌اعتنایی نسبت به «فرش بومی و ملی» به تدریج جای آن را می گیرد و همان زبانی که بی‌توجهی نسبت بدان در زمینه‌های گوناگون، دل هر ایرانی را به درد می‌آورد و حکایت آن در شمار قصه‌های غصه‌های هر ایرانی نژاد و فرهیخته است...

آنان که سال‌ها در فرنگ بوده‌اند و آنجا مانده‌اند و درس خوانده‌اند و کار کرده‌اند و آنجا درس داده اند و حتی استاد شده‌اند و به زبان فرنگی کتاب‌ها نوشته‌اند خود دیده‌اند و می‌دانند که با این همه در آنجا به چشم مستعربه و مستغربه نگریسته می‌شود، یعنی به چشم بیگانه، به چشم موالی و نه به چشم خودی! باور کنیم که در این جهان آشفته پرآشوب راهی جز آن نداریم که خودمان باشیم؛ راهی جز ایرانی بودن و ایرانی ماندن که هنری است بزرگ، پیش روی ما نیست. به هوش باشیم و ارزش‌های ارزنده فرهنگی خود را بازشناسیم و بدانها ارج نهیم. از زبان و ادب پارسی که اساس فرهنگ گرانسنگ ماست؛ فرهنگی که در آن سویش رستم دستان است و در این سویش شیر خدا، پاسداری کنیم. سنت‌های ایرانی را زنده نگاه داریم و از کوچک‌ترین آداب و رسوم خود نگذریم که زنده نگه‌داشتن هر چیز که ایرانی است همانا زنده ماندن ایران است و زنده‌ماندن ایران، زنده‌ماندن ماست.

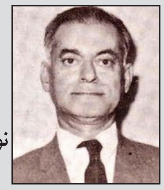

بهاریه

نوروز در اشعار فارسی به روایت دکتر معین

گویندگان ایرانی از دیرباز تاکنون در وصف نوروز و جشن فروردین که همراه مواهب گرانبهای طبیعت و هنگام تجدید عهد نشاط و شادمانی است، داد سخن داده‌اند و ما در ذیل به برخی از لطایف اشعار پارسی در این موضوع اشارت می‌کنیم. خاقانی می گوید:

نوروز فراز آمد و عیدش به اثر بر
نز، یکدگر و هر دو زده یک به دگر بر
نوروز جهان پرور مانده ز دهاقین
دهقان جهان دیده‌اش پرورده ببر بر
آن زیور شاهانه که خورشید بر او بست
آورد همی خواهد بستن به شجر بر

همو در قصیده دیگر چنین گوید:

نوروز بزرگ آمد آرایش عالم
میراث به نزدیک ملوک عجم از جم...

فرخی ترجیع‌بند مشهوری در وصف نوروز دارد که بند اول آن چنین است:

ز باغ ای باغبان ما را همی بوی بهار آید
کلید باغ ما را ده که فردامان به کار آید
کلید باغ را فردا هزاران خواستار آید
تو لختی صبر کن چندان که قمری بر چنار آید
چو اندر باغ تو بلبل به دیدار بهار آید
تو را مهمان ناخوانده به روزی صد هزار آید
کنون گر گلبنی را پنج شش گل در شمار آید
چنان دانی که هر کس را همی زو بوی یار آید
بهار امسال پندار همی خوشتر ز پار آید
وزین خوشتر شود فردا که خسرو از شکار آید
بدین شایستگی جشنی بدین بایستگی روزی
ملک را در جهان هر روز جشنی داد و نوروزی

منوچهری مسمطی در نوروز ساخته که بند اول آن این است:

آمد نوروز هم از بامداد
آمدنش فرخ و فرخنده باد
باز جهان خرم و خوب ایستاد
مرد زمستان و بهاران بزاد
ز ابر سیه روی سمن بوی راد
گیتی گردید چو دارالقرار

همو در مسمط دیگر گفته:

نوروز بزرگم بزن ای مطرب نوروز
زیرا که بود نوبت نوروز به نوروز
برزن غزلی نغز و دل‌انگیز و دلفروز
ور نیست تو را بشنو از مرغ نوآموز
کاین فاخته زان کوز و دگر فاخته زان کوز
بر قافیه خوب همی خواند اشعار

بوالفرج رونی گوید:

جشن فرخنده فروردین است
روز بازار گل و نسرین است
آب چون آتش عود افروز است
باد چون خاک عبیر آگین است
باغ پیراسته گلزار بهشت
گلبن آراسته حورالعین است

بهاریه‌ها در گفتگو با مسعود اعرابی

دیروز و امروزِ بهار در شعر فارسی

مسعود اعرابی (محقق و ادیب) در یکی از پژوهش‌های اخیر خود و در مقاله‌ای که مشغول نوشتن آن است به مفاهیمی همچون «نوروز» و «بهار» نیز پرداخته است. اعرابی در پژوهش تازه خویش، این مفاهیم را از دوران قدیم و ادبیات کلاسیک ایران تا دوره معاصر، بررسی کرده است. آنچه در ادامه می‌آید بخش‌هایی از گفت و گویی مفصل با مسعود اعرابی است و به ترتیبی که در ادامه ملاحظه خواهید کرد، تنظیم شده است.

در منظومهٔ فردوسی، با وجود مضمون حماسی آن، بهار بیش از فصول دیگر حضور دارد. شاهنامه پر از نمادهای بهار است. سیاوش جوان، که محبوب و امید پادشاه است، به بهار خرم تشبیه شده است؛ در زادن رستم، رودابه بهاری است که تحمل بار سرو آزاده از توان او خارج است و در آستانهٔ نبرد رستم و اسفندیار، بهار نمایش بیقراری جهان است: ابر پیرهن چاک کرده، هوا بر زمین اشک ریخته و بلبل نالهٔ مرگ اسفندیار سر داده است (ندانم که عاشق گل آمد گر ابر/ چو از ابر بینم خروش هزبر// بدرّد همی پیش پیراهنش / درفشان شود آتش اندر تنش //... که داند که بلبل چه گوید همی /بزیر گل اندر چه جوید همی...// همی نالد از مرگ اسفندیار/ ندارد بجز ناله زو یادگار)

از میان شاعران این سبک، ناصرخسرو با نگاهی متمایز از بهار سخن می گوید و بهار را زمانی برای تدبر در ناپایداری هستی و بی وفایی دهر می‌شمارد (چند گویی که چو ایام بهار آید/ گل بیاراید و بادام به بار آید// هر کرا شست ستمگر فلک آرایش /باغ آراسته او را به چه کار آید...) ناصرخسرو از کسانی است که با توجه به نگاه خردگرا و پرهیز از تغزل و علاقه شدید به شعر تعلیمی آمدن بهار را هم هشداری می‌داند در وصف ناپایداری هستی.

نگاه خیامی به بهار بسیار تامل برانگیز است. خیام همراه با پرسشگری و فلسفی اندیشی سوالاتی در باب اسرار هستی طرح کرده و به گونه‌ای نیز آمدن بهار را غنیمتی می‌شمارد که گویا معلوم نیست بهار بعدی را ببینیم! خیام نیز بهار را نشانه‌ای از ناپایداری هستی و موسم خوشباشی و اغتنام فرصت می‌داند (ساقی گل و سبزه بس طربناک شده است /دریاب که هفته‌ای دگر خاک شده است // می‌نوش و گلی بچین که تا درنگری / گل خاک شده است و سبزه خاشاک شده است).از قرن هفتم، مفاهیم عرفانی چون رستاخیز طبیعت و تولد از درون مرگ، با مفهوم بهار توأم می‌شود (مولوی: یقین آنجاست آن جانان، امیر چشمهٔ حیوان / که باغ مرده شد زنده، و جان بخشیدن او تاند). بی شک، این مضامین ملهم از آیات قرآن کریم (روم: ۱۹؛ فاطر: ۹) است که به زنده کردن زمین بعد از مرگ آن اشاره می‌شود اشاره‌ای که خاص اوست.

از دوره مشروطه، فضا دگرگون می‌شود. گفتمان‌های دیگری پا به عرصه اجتماع، فرهنگ، سیاست و همین طور ادبیات می گذارد. مضامین نوین و مباحث اجتماعی جدیدی وارد شعر می‌شود. برخی از بهاریه‌های ملک الشعرای بهار، اگر چه مانند قصیده‌های قرن چهارم و پنجم محملی برای مدح است، اما این بار افکار نوین و مقولات تحول خواه و انقلابی ستایش می‌شود (رجوع کنید به مستزادی به مناسبت سقوط سلطان عثمانی: اهلاً و سهلاً ای نسیم بهار). در این دوران، گونهٔ دیگری از وصف بهار نضج می گیرد که در واقع افسوس و تحسری است بر فقدان ویژگیهای بهار یعنی باروری و شکفتگی. «حبسیهٔ « بهار (نوبهار، ص ۱) و ترکیب بندی که در انتقاد از «انجمن همت « سروده، از نمونه‌های این نوع است (ای همایون بهار طبع گشای /وای از فتنهٔ زمستان، وای...) عارف نیز تصنیفهای سوزناکی در ماتم آزادی در فصل بهار دارد (هنگام می و فصل گل و گشت چمن شد/دربار بهاری تهی از زاغ و زغن شد //از ابر کرم خطهٔ ری رشگ ختن شد/ دلتنگ چو من مرغ قفس بهر وطن شد). دمیدن لاله از خون جوانان و خمیدگی سرو در سوگ آنها و تعابیری از این دست، بعد از آن رواج یافت. چنین وصف غم‌انگیزی از بهار در دوران حملهٔ مغول نیز سابقه داشت. در «بهاریه» های پس از مشروطه اگر چه تصویرپردازی‌های سنتی حفظ می‌شود ولی «گوشه و کنایه»های سیاسی و اجتماعی نیز برای خود جای چشمگیری پیدا می کنند. این کنایه‌ها البته گاه چنان عریان می آیند و می روند که چیزی را برای تبدیل شدن به نماد باقی نمی گذارند. با این همه نشان می‌دهند که توانایی تبدیل شدن به نماد را دارند. با اینکه بهارانه‌های دوره مشروطیت به اقتضای زمانه با اندیشه‌های سیاسی و اجتماعی درآمیخته و زمینه را برای نمادپردازی‌های امروز هموار کرده‌است، اما در شعر نو نمادها از مرحله سادگی‌های بیانی دوره مشروطیت فراتر رفته و گاه آنچنان پیچیده و چند معنایی شده‌است که بدون توضیح شاعر نمی‌توان آن‌ها را دریافت. با این همه، شعر نوی ایران شکوه و غنای خود را به ویژه در دو دههٔ سی و چهل قرن خورشیدی، از همین تنوع و پیچیدگی نمادها به دست می‌آورد. با این حال، این حرف بدان معنا نیست که شعر نو یکسره از بهاریه‌های «خالص» خالی است. از این دست نیز نمونه‌ها بسیار است. در این گونه بهاریه‌ها نیز تاثیر فضای تنفسی شاعر را می‌توان در برخورد او با «بهار» دریافت. نمادهای بهاری شاید بیش از همه به شاعران «آرمانگرا» یاری رساندند. برخی از این آرمانگرایان که بیشتر به گروه‌های چپ وابسته بودند، در جنگ و گریز با سانسور، این توانایی را یافتند که «ممنوعه»ها را در لابه لای نمادهای بهاری پنهان کنند. بی تردید در میان افراد مختلف انسانی، شاعران، نویسندگان و هنرمندان به بهار اهمیت خاصی می‌دهند، چنان که در این میان اغلب آثار ادبی و هنری جهان به نوعی رنگ و بویی از بهار را در دل خودش دارد و این رنگ و بوی چنان طراوتی به این آثار می‌دهد که بدون شک آنها را در سالیان متمادی محفوظ می‌دارد. پس بر همین مبناست، در میان آثار ادبی، به خصوص شعر فارسی، بهار جلوه خاصی دارد و به این نوع ادبی طراوت و شادابی بی نظیری بخشیده است، چنان که در این رهگذر گونه‌ای از شعر ظهور پیدا کرده که از آن تحت عناوینی چون «بهاریه» یاد می‌شود و اغلب شاعران فارسی به نوعی در دل آثار خودشان بهاریه‌هایی دارند. بهاریه‌ها در دوره مشروطیت انطباقی کم نظیر با حال و هوای عمومی جامعه دارد زیرا در مجموع شعر مشروطیت شعری است برای مردم نه برای شاهان و حاکمان. از این رو شعر دوره مشروطه یک ترم تازه و یک آغاز پرشور در ادبیات ایران خوانده می‌شود، شعری که آزادی را فریاد می‌زند.

در شعر معاصر، به خصوص شعر دوران پس از مشروطه بهار رنگ و بوی دیگر دارد. در این دوران بهار، فصل و نمادی از دوران رهایی و آزادی است. پس شاعر دوران مشروطه ضمن رعایت سنن کهن و حفظ ریشه‌های شعر گذشته، سعی می کند با کنایه‌هایی چون «بهار آزادی» به مسائل و حوادث اجتماعی و سیاسی دوران خویش بپردازد؛ چنانچه «ملک الشعرای بهار» آمدن بهار را چونان آینه پریشانی روزگار خویش می‌داند و به بهانه آمدن بهار از آزادمردانی یاد می کند که چطور خونشان را در راه اعتلای وطن به خاک ریخته اند :

لاله خونین کفن از خاک سرآورده برون
خاک، مستوره قلب بشر آورده برون
نیست این لاله نوخیز که از سینه ی خاک
پنجه جنگ جهانی، جگر آورده برون
یا که برلوح وطن خامه خونبار بهار
نقشی از خون دل رنجبر آورده برون

ناگفته نماند این تأثیرپذیری از بهار برای بیان حوادث و اتفاقات جورواجور اجتماعی و سیاسی در شعر نو رنگ و بویی خاص دارد، مثلاً شاعری چون «نیما یوشیج» آمدن بهار را به مثابه آمدن دوران رهایی از خفقان و سانسور حاکم بر آن دوران می‌بیند :

شاید این شکسته پاره‌ها/ ذره ذره این ترانه‌ها/ شاید بغض این / گلوی خسته ام/ در این بهار/ و روز نو/ سر هفت سین/ نگاه تو/ تحویل شود

مسعود سعد سلمان از عید مزبور چنین یاد کند:

رسید عید و من از روی حور دلبر دور
چگونه باشم بی روی آن بهشتی حور
رسید عید همایون شها به خدمت تو
نهاده پیش تو هدیه نشاط لهو و سرور
به رسم عید شها باده مروق نوش
به لحن بربط و چنگ و چغانه و طنبور

جمال‌الدین عبدالرزاق گفته:

اینک اینک نوبهار آورد بیرون لشکری
هر یکی چون نوعروسی در دگرگون زیوری
گر تماشا می کنی برخیز کاندر باغ هست
باد چون مشاطه‌ای و باغ چون لعبت گری
عرض لشکر می‌دهد نوروز و ابرش عارض است
وز گل و نرگس مر او را چون ستاره لشکری

حافظ در غزلی گفته:

ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی
از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی
چوگل گرخرده‌ای‌داری‌خدارا‌صرف‌عشرت‌کن
که قارون را غلطها داد سودای زراندوزی
ز جام گل دگر بلبل چنان مست می لعل است
که زد بر چرخ فیروزه صفیر تخت فیروزی
به صحرا رو که از دامن غبار غم بیفشانی
به گلزار آی کز بلبل غزل گفتن بیاموزی

هاتف در قصیده‌ای گوید:

نسیم صبح عنبر بیز شد بر توده غبرا
زمین سبز نسرین خیز شد چون گنبد خضرا
ز فیض ابر آزاری زمین مرده شد زنده
ز لطف باد نوروزی جهان پیر شد برنا
بگرد سرو گرم پرفشانی قمری نالان
به پای گل به کار جان سپاری بلبل شیدا...
همایون روز نوروز است امروز و بی‌فروزی
بر اورنگ خلافت کرده شاه لافتی ماوی

قاآنی در قصیده‌ای به وصف نخستین روز بهار گوید:

رساند باد صبا مژده بهار امروز
ز توبه توبه نمودم هزار بار امروز
هوا بساط زمرد فکند در صحرا
بیا که وقت نشاط است و روز کار امروز
سحاب بر سر اطفال بوستان بارد
به جای قطره همی در شاهوار امروز
رسد به گوش دل این مژده‌ام ز هاتف غیب
که گشت شیر خداوند شهریار امروز

اما در کنار این توصیفات بهارانه، برخی شاعران نوپرداز نیز با بیان بهار، به دنبال جست وجوی عرفانی خاص خود بوده اند. به عنوان مثال «سهراب سپهری» می گوید: «مانده تا برف زمین آب شود/ مانده تا بسته شود این همه نیلوفر وارونه ی چتر/ ناتمام است درخت/ زیر برف است تمنای شنا کردن کاغذ در باد/ و فروغ تر چشم حشرات/ و طلوع سرغوک از افق درک حیات/ مانده تا سینی ما پرشود از صحبت سمبوسه و عید/ در هوایی که نه افزایش یک ساقه طنینی دارد /و نه آواز پری می‌رسد از روزن منظومه برف/ تشنه زمزمه ام /مانده تا مرغ سرچینه هزیانی اسفند صدا بردارد/ پس چه باید بکنیم/من که در سخت‌ترین موسم بی چهچهه ی سال/ تشنه ی زمزمه ام؟/ بهتر است آن که برخیزم /رنگ را بردارم/ روی تنهایی خود نقشه ی مرغی بکشم!

شاملو در شعری، از آن جهت که کسی از بهار استقبال نمی‌کند، آن را خاموش و بی مصرف می‌خواند: بهار منتظر بی مصرف افتاد/ به هر بامی درنگی کرد و بگذشت. شعر ابتهاج در استقبال از بهاریهٔ حافظ از بارزترین نمونه‌های وصف غمناک بهار در غزل معاصر است که چنین آغاز می‌شود: نه لب گشایدم از گل، نه دل کشد به نبید/ چه بی نشاط بهاری که بی رخ تو رسید //نشان داغ دل ماست لاله‌ای که شکفت /به سوگواری زلف تو این بنفشه دمید.

بهارا بنگر این صحرای غمناک /که هر سو کشته‌ای افتاده بر خاک
بهارا بنگر این کوه و در و دشت/که از خون جوانان لاله گون گشت
بهارا دامن افشان کن ز گلبن/ مزار کشتگان را غرق گل کن
بهارا از گل و می آتشی ساز / پلاس درد و غم در آتش انداز
بهارا شور شیرینم برانگیز /شرار عشق دیرینم برانگیز
بهارا شور عشقم بیشتر کن /مرا با عشق او شیر و شکر کن

از میان شاعران نوپرداز، مشیری همواره بهار را ستوده و در همان روزگار یأس، مشتاقانه به استقبال بهار رفته است: با همین دیدگان اشک آلود/ از همین روزن گشوده به دود/ به پرستو/ به گل /به سبزه درود. در دوران انقلاب اسلامی، تعبیراتی چون بهار آزادی و روییدن لاله از خون شهیدان، که میراث شعر دورهٔ مشروطیت بود، باردیگر رواج یافت، اگرچه خود طبیعت نیز در اشعار شاعران به وصف درآمد. در سالهای جنگ تحمیلی و پس از آن، تقدیر از مفهوم شهادت، مضامین بهار را به این عرصه کشاند؛ قیصر امین پور در شعر «این سبز سرخ کیست » به خاک سپردن شهید را کاشتن او می خواند و سلمان هراتی در شعر «ترانه‌های بعثت سبز» شهید را سرخ ترین گل بهار می داند.

هایکووارەهای سید حسن حسینی شاعر خلاق، ایده‌پرداز، مضمون یاب، طناز و دردمندی است که درهایکووارەهای نوروزی اش می توان بیشتر با خصوصیات ذهنی وی آشنا شد.هایکو وارەهای سید حسن حسینی ادامه منطقی «نوشداروی طرح ژنریک» و رباعی ها و علاقه اش به مضمون پردازی‌های طرز هندی است. از سوی دیگر، تمام ویژگی های شعر سیدحسن حسینی در آن پیداست: توجه به قابلیت‌های متنوع مفهومی پدیده نوروز، رنگ باورهای دینی، توجه و موضع گیری در برابر مسایل سیاسی و اجتماعی، طنز و تسلط بی چون و چرا بر زبان. در ادامه چند نمونه از هایکووارەهای حسینی می آید:

ماهی ها در تنگ
سیرها و سنجدها در پلاستیک
بهار در دوردستها!

داروخانه شبانه روزی
خمیازه می کشد
تاریخم هنوز درد می کند!

در راه پله‌ها
بوی تند سبزی پلو و ماهی
تشدیدی پر رنگ
روی تنهایی من!

زبان تلفن بند آمده
انگشت‌ها به مرخصی نوروزی رفته اند!

مقابل آینه می ایستم
و از بهارهای رفته
خجالت می کشم!

۲۹ اسفند
نفت ملی می شود
هفت سین مصدق
CIA را کم داشت!

حسرت خرید:
سبزه‌ای که همچنان می روید
بر جدار کوزه‌های تنگ!

کاری از دست زنگ‌های انشا برنمی آید
بچه‌ها لباس نو می خواهند
و تخم مرغ‌های رنگی!

شیرینی‌ها
می بلعند
حلاوت روزهای آخر فروردین را!

زمستان دست بردار نیست
صبح نخست نوروز، برف می‌بارد
شاید صلاحیت بهار رد شده است!؟

آجیل‌ها و تقویم
به بهار گواهی می‌دهند
اما در این میان
تکلیف بخاری
روشن نیست!

این پارازیت زمستان است
یا بهار در نی لبک سبزش
سرفه می کند؟

ایام نوروز
پایتخت خلوت و دستش خالی
و پل هوایی
یتیمی از فلز!

بهار
ساغری شکسته است
و خون تو
صهبای سروهای بی شکست!

دلواپسی‌های موروثی
خطوط برجسته دغدغه
و کاریکاتوری از بهار در اطراف!

روز دوم هم می گذرد
دو چروک
بر پیشانی سال جدید

بهار: مسیحای فصل ها
درمانده از شفا دادن
به جیب‌های جذامی!

کپی بهار را کوبیده ام به دیوار
تابلوی نفیسم
به سرقت رفته است!

رمز جاودانگی نوروز

گفت‌وگو با دکتر محمد بقایی ماکان

اشاره: هزاران سال است که نوروز در آغاز هر بهار نور امید و شادی را در قلب مردم این دیار می‌افروزد. نام چنین آئینی یادآور تاریخ دیرپا و پرفراز و نشیب ملّتی است که از ارکان فرهنگ و تمدن بشری محسوب می‌شود. نوروز هویت ماست. هزاران سال است که در این سرزمین اهورائی چهره می‌نمایاند، گاه باشکوه و جلال، و گاه غریب و دلگداز. اکنون بار دیگر رخساره برافروخته تا به ملتی کهنسال و فرهنگ‌ساز ندا در دهد که «با من تا نهایت تاریخ جاودان زی!» برای پی‌بردن به رمز و راز این جاودانگی گفتگویی داشته‌ایم با دکتر محمّد بقائی ماکان محقق جامع‌الاطرافی که ایران پژوهی نیز بخشی از تحقیقات متعدد او را شامل می‌شود، از جمله کتاب در دست انتشار «شناختنامه ایرانی» که مباحثی از آن به اندیشه‌های مکتوم در نوروز مربوط می‌شود.

*** وقتی نوروز از راه می‌رسد، نخستین پرسشی که در ذهن هر ایرانی جان می‌گیرد این است که رمز جاودانگی این آئین‌دیرپا در چیست؟ شما به عنوان محقق و نویسنده‌ئی وابسته به حوزه‌ی اندیشه که در عین حال ایرانشناسی هم بخشی از فعالیتهای فکری‌تان را شکل می‌دهد چه تصویری از این ماندگاری دارید؟**

نوروز نامی جادویی است، با مفاهیم بی‌شمار. می‌توان گفت یکی از مفاهیم آن جاودانگی است. حتی می‌شود از «نوروزی‌بودن» مفهوم «جاودان‌بودن» را استنباط کرد. نوروز مرادف جاودانگی شده، شما در درازنای تاریخ که تأمل و غور می‌کنید می‌بینید که خاطره‌ها، یادها و روزهای تاریخی و حتی ایام مقدسی وجود داشته‌اند که چونان سنگ ریزه‌ئی در برکه‌ی زمان فروافتادند و ناپیدا شدند، یعنی چند صباحی موجی داشته‌اند و صدائی و جنبشی و دیگر هیچ. بسیاری از آئینها و آدابها و ایام برجسته در دل تاریخ و در زیر غبار زمان مدفون شدند و هر چه تاریخ بر آنها گذشته هیچ‌تر و هیچ‌تر شدند. تعدادی از آنها هم که ماندند نیم رمقی به تن دارند و آن جوشش و تب و تاب اولیه در آنان نیست. ولی هر چه بر عمر نوروز می‌گذرد جوانتر و شادابتر و باشکوه‌تر می‌شود. این است که گفتم نوروز نامی جادوئی است، جادوی قرنها و هزاره‌هاست. نوروز حتی در بدترین و وحشتناکترین ایامی که بر این ملت گذشت، آن زمان که مغولان آمدند و کشتند و بردند، در آن هنگام که تیغ یأس و مصیبت را با گلوی این قوم آشنا ساختند، باز هم نوروز مردم این سرزمین را به حال خود رها نکرد و نور امید به قلبهایشان تابانید و به آنان صلازند که: «سرت سبز باد، به صفا و صلح بزی، پیشت هنری و دانا گرامی، درم خوار، سرایت آباد و زندگانیت بسیار»[1]، معنای دیگر نوروز، امید است؛ عنصری که با نوع بشر پدید آمده و فقط با او از میان خواهد رفت.

*** آیا دلیل جاودانگی این آئین دلپذیر کهنسال می‌تواند در این باشد که ما را با جهان خارج مرتبط می‌سازد و عین و ذهن را به هم پیوند می‌زند؟**

گمان نکنم علت اصلی ماندگاری نوروز در این باشد، درست است که نوروز دنیای بیرون را به ذهن ما، و ما را به نظام طبیعت نزدیک می‌گرداند، حتی بیشتر از این لاهوت را با ناسوت پیوند می‌زند و آئینها و آدابش با درایت ناشی از عقل و سرمستی حاصل از عشق درآمیخته‌اند ولی این عناصر در بسیاری از اعیاد دیگر از جمله اعیاد دینی نیز هست، در فصول سال، در برخی ساعتها و لحظه‌ها نیز هست، با اینهمه ضامن جاودانگی آنها نیست. رمز جاودانگی نوروز را باید در ذات و در منطق پیام آن جستجو کرد. هیچیک از آئینهائی که می‌شناسیم پیام نوروز را در خود ندارند. نوروز با ظهور خود تحول و دگرگونی را صلا می‌زند؛ زندگی را فریاد می‌کند؛ دوستی‌ها را تجدید می‌کند؛ افسردگیها را می‌زداید؛ شادی می‌پراکند؛ گرمی و حرارت را جایگزین سرما و برودت می‌کند، شکوفه به ارمغان می‌آورد، از ظلمت شب می‌کاهد و بر روشنائی روز می‌افزاید؛ نور امید به دلها می‌تاباند، شهد به کام آدمیان می‌ریزد، زندگی را شیرین می‌سازد، قصّه عاشقی می‌خواند، پنجره‌ها را می‌گشاید تا نسیم زندگی در زوایای روحمان جای بگیرد، خاک به یمن قدومش جان می‌یابد؛ جان مصفا می‌شود، نشاط در دلها و خنده بر لبها می‌نشاند، تحرک و بویائی را تعلیم می‌دهد، طبیعت را چنان می‌آراید که دل می‌برد و جان می‌بخشد، زنگها را از روح عالم و آدم می‌زداید، به دیدگان برق مهر و یکرنگی می‌دهد، به دیدارها لذت می‌بخشد، میثاقها را مستحکم می‌کند، فرصتها را مغتنم می‌سازد، بوستان را طراوت و کشت را برکت می‌دهد، ذره را تا ثریا شوق پرواز می‌دهد، شاخه‌های خزان‌زده‌ی درخت زندگی را حیاتی تازه می‌بخشد، احترام به بزرگترها را تعلیم می‌دهد، فرد را به خانواده و خانواده را به جامعه پیوند می‌زند یعنی جزء را به کل ربط می‌دهد، تولدی دیگر را نوید می‌دهد، خانه‌تکانی را به مفهوم عام تعلیم می‌دهد. اینها یعنی خود زندگی، یعنی حیات واقعی. بنابراین نوروز، خود زندگی است و این یکی دیگر از معانی نوروز است. پس تا زمانی که زندگی هست نوروز نیز خواهد بود. هفت‌سین عصاره زندگی است.

*** اشاره‌ای داشتید به نوروز و دیگر اعیاد. در اینجا این سؤال پیش می‌آید که چرا نوروز چهره‌ئی مشخص‌تر و برجسته‌تر از دیگر اعیاد دارد؟**

اجازه دهید پیش از پاسخ به این سئوال معنای دیگری از نوروز را بیان دارم. یکی دیگر از معانی نوروز، یعنی تمامیت ارضی ایران. اگر نوروز نباشد یعنی سرزمینی هم به نام ایران وجود ندارد. نوروز آئین و سنتی است که حتی پیش از زبان فارسی که برخی آن را عامل اصلی پیوند اقوام ایرانی و حافظ تمامیت ارضی کشور می‌شمارند در انسجام مردم کشور و حفظ تمامیت این سرزمین مؤثر است. زیرا برخی از ایرانیان به فارسی تکلم نمی‌کنند و حتی آن را نمی‌دانند ولی مراسم نوروزی را دقیقاً همانند دیگر ایرانیان، یا دیگر ایرانیان همانند آنان انجام می‌دهند. سنت و آئین‌های ملی در هر کشوری عامل اصلی وحدت مردم آن کشور و ضامن تمامیت ارضی است. چنین تأثیری در هیچ عامل دیگری وجود ندارد، برای مثال دین نمی‌تواند عاملی برای وحدت همه مردم یک کشور باشد. زیرا هیچ کشوری در جهان نیست که دینی واحد داشته باشد. ولی آئینهای ملی، چنانکه از نامش پیداست، متعلق به یک ملت است و کسی در آن چون و چرا ندارد. اکنون بپردازیم به این سوأل شما که چرا نوروز نسبت به دیگر آئین‌ها و اعیاد چهره‌ئی ممتاز و مشخص‌تر دارد، دلیلش این است که نوروز خود ایران است، جلوه‌گاه فرهنگ ایرانی است. هویت ایرانی را می‌توان در جام‌جم نوروز نظاره کرد.

روح فرهنگ ایرانی با جسم خود که می‌توان آن را جامعه ایرانی دانست در نوروز بیش از هر زمان دیگری با هم می‌آمیزند. از این آمیختن بوده است که سرزمینی به نام ایران در طول هزاره‌ها بر جای ماند، یعنی می‌توان نتیجه گرفت که اگر نوروز، این گل‌واژه فرهنگ ایرانی، نمی‌بود، آن جسم نیز از دست می‌رفت، یعنی دیگر یادگار جام باقی نمی‌ماند تا عرصه‌ی تجلی فرهنگهای تازه‌ای شود که از بطنش چهره‌هایی بی‌مانند در تمامی عرصه‌های علمی و دینی و هنری از این خاک سربرآورند و هر یک از تابناک‌ترین اختران آسمان فرهنگ جهان شوند، به طوری که اکنون در هر قدمی از خاک ایران نشانی از آنها دیده می‌شود. از این رو سرزمینی به نام ایران به لطف سنتهای ملی که نوروز گل سرسبد آنهاست، نه تنها از پس هزاره‌ها پایدار ماند، بلکه مأمنی شد برای قوام و دوام دیدگاههای متأخر. بر این اساس می‌توان نتیجه گرفت که اگر بر فرض مثال ایران به مدد فرهنگ و سنتهای دیرپای خود نمی‌بود یا خدای ناخواسته نباشد... تن من مباد ...

اینکه به جای خود، ولی می‌خواستم بگویم که اگر ایران نباشد بسیاری از اعیاد دینی ما و بسیاری از روزهای مقدس و گرامی هم از پهنه گیتی حذف خواهند شد. بنابراین وجود آن روزها بستگی به وجود نوروز دارد، آن‌ها وابسته به نوروز هستند، آن‌ها هستند چون نوروز هست، چون ایران هست. اگر نوروز نباشد آن‌ها هم نیستند. این نکته‌ئی است که اکنون بعد از سی و سه سال که از انقلاب می‌گذرد ـ با توجه به مسائلی که بر این خاک رفته ـ قابل فهم‌تر می‌شود. مثال ملموسش فراخوانی مردم برای راهپیمایی‌های مختلف به مناسبت‌های گوناگون از سوی مدیران طراز اول کشور است و تغییر لحن و سرودهای رسانه ملی بر بنیاد علائق ملی و با تحریض و ترغیب «ملت ایران» برای مقابله با تهدیدات خارجی است تا «تمامیت اراضی ایران عزیز» و «کشور عزیز» خدشه‌دار نشود. نوروز نماد اصلی هویت ملی ماست. «کشور عزیز» مرادف «نوروز عزیز» است. در کلمه نوروز رمز و راز و کیفیتی نهفته است که با روح ملت ما عجین شده؛ سعی در زدودن یا کم‌رنگ کردن آن ناشی از ناآگاهی تاریخی و اجتماعی و کاری بس خطرناک است. از همین روست که دشمنان ملت ما در طول تاریخ، هرگاه که فرصتی به دستشان افتاده سعی کرده‌اند از شکوه و جلال آن بکاهند. برخی اذهان واپس‌گرا و معاند که به ظرایف یاده شده توجه نداشته‌اند گمان می‌کردند که آیین‌های نوروزی هم چیزی است در حد مراسم سیاسی که می‌شود به آسانی آن را از میان برداشت، ولی به تجربه دریافتند که از بین بردن یا زدودن آن یعنی از میان برداشتن یک ملت، که عقلاً امری غیرممکن است، بنابراین از راه دیگری درآمدند و گفتند که در برخی از آیین‌های نوروزی خرافه‌هایی راه یافته که باید آن‌ها را زدود. ولی اهل نظر از جمله جامعه‌شناسان، مردم‌شناسان و کارشناسان فرهنگ عامه که سخن آنان در این خصوص معتبر است، چیزی از این بابت در آیین‌های نوروزی نمی‌بینند.

*** یعنی آیینی که هزاران سال از عمرش می‌گذرد، بدون پیرایه مانده و با گذشت این زمان دراز تغییری نیافته و دیدگاه‌هایی احتمالاً خرافی به آن راه نیافته؟**

نمی‌توان گفت تغییری نیافته، بدیهی است که مراسم نوروزی در ایران باستان بر اساس اسنادی که در دست است با آنچه پس از ورود اسلام بوده تفاوت‌هایی صوری یافته است، ولی هسته اصلی آن تغییری نکرده، اما این را می‌توان گفت که در آیین‌هایش ـ اعم از پیشینی و پسینی ـ چیزی به نام خرافه وجود ندارد، اگر دارد مثالی بیاورید.

*** برای مثال می‌گویند گفتن جمله معروف «زردی من از تو، سرخی تو از من» خطاب به شعله‌های آتش، دیدگاهی خرافه‌آمیز است.**

اگر کسی چنین نظری را بپذیرد، مبین آن است که از یک اصل اساسی روانشناختی هیچ اطلاعی ندارد. آدمی از دورترین زمان پیوسته سعی کرده است برای فهم مفاهیم مجرد یا به اصطلاح معقولات آن‌ها را با ماده بیامیزد. از این روست که مسجد و کنشت و کلیسا و آتشکده ساخته، و نمادهای دیگری مثل چلیپا و مُهر و تسبیح و مصحف پدید آورده تا به این ترتیب بتواند عاملی ملموس برای تقدیس مفاهیم مجرد علوی در اختیار داشته باشد. بارزترین شواهد را در این خصوص می‌توان در مناسک حج از جمله در طواف کعبه و پرتاب سنگ‌ریزه به سوی شیطان شاهد بود. همین تمثیل را که حرکتی از معنا به صورت یا از ذهن به عین است در اسطوره پدید آمدن آتش با پرتاب سنگ‌ریزه از سوی هوشنگ پیشدادی به سوی مار سیاهی که نماد شیطان است می‌بینیم. در هر دو مورد سنگی که پرتاب می‌شود «کوچک» یا سنگ‌ریزه است که در لسان عرب می‌شود «جمره» که در مجموع به «رمی جمره» معروف شده و یادآور بخشی از مناسک حج است. ولی جالب این که کلمه «جمره» در عربی اصلاً به معنای اخگر و تکه‌ای آتش است که از اصابت سنگی به سنگ دیگر پدید آید. مقصودم از این قیاس آن است که بسیاری از اسطوره‌ها در هم تنیده‌اند و برخی هم اساس اسطوره‌های دیگر هستند که اگر پایه یکی از آن‌ها سست شود، دیگری هم فرو می‌ریزد.

اسطوره‌هایی که با مضمون آتش وجود دارند، چنین‌اند. می‌دانید که آتش تجسم نور است و خداوند در همه ادیان الهی به نور تشبیه شده، زیرا نور لطیف‌ترین، زیباترین و دلپذیرترین عنصری است که بشر به چشم می‌بیند و می‌تواند آن مفهوم مجرد که از خداوند در ذهن دارد بدان تشبیه کند. بنابراین وقتی شما کنار آتش که تجسم نور است می‌ایستید و آرزو می‌کنید که ویژگی‌های آن مثل سرخی، پاکی و جریان استعلایی بی‌وقفه در شما نیز پدید آید، مثل آن است که کسی در باغ گل سرخ قمصر در دلش که زندگی و وجودش مثل آن گل‌ها شود.

اینها نیک‌اندیشی است، نه خرافه. خرافه آن است که کسی امیدهای نیکو و آرزوهای پسندیده انسانی را خرافه بداند. بنابراین نفی این نقش‌های عجب که در جام‌جم نوروز مکتوم است به این آسانی‌ها نیست. در آیین‌های خردمندانه باید به آیین خرد نگریست.

در ثانی اگر خرافه این است که موجب همبستگی اقوام ایرانی می‌شود، حافظ تمامیت اراضی است، موجب نشاط جامعه می‌شود، ذهن را به عالم علوی معطوف می‌دارد و موجب ماندگاری سرزمینی به نام ایران شده، باید در خور تقدیر باشد. وجود چنین تفکراتی از آن روست که نمی‌خواهیم چشم‌هایمان را بشوییم و جهان را طور دیگر هم ببینیم و بیندیشیم که در آن برای خردورزان آیاتی هست؛ نشانه‌هایی که باید در آن‌ها به دیده لطف نگریست. زیبایی سبزه را که از همبستگی دانه‌های گندم پدید می‌آید نفی نکرد و آن‌ها در زمره خرافه جای ندارد.

*** چرا برخی سعی در کمرنگ نمودن نوروز داشته‌اند یا احتمالاً دارند. خاطرم هست که در یکی از کتابهایتان خوانده‌ام که تغییر نام‌های ملی هیچ تفاوتی با تحریف نام خلیج‌فارس ندارد. آیا تغییر این نام‌ها به واقع کارشناسانه است؟**

کاش کارشناسانه می‌بود، در این صورت جای چون و چرا نداشت. علت این تغییرات را هم به سبب جلوگیری از ترویج خرافات دانسته‌اند! حال آن که در اصطلاح «سیزده به در» به دلایل مختلف هیچ خرافه‌ای وجود ندارد. نخست این که «سیزده به در» به معنای در کردن یا بیرون کردن سیزده نیست، بلکه به معنای رفتن به در و دشت است، زیرا ایرانیان به خلاف اعراب و اروپاییان سیزده را نحس نمی‌دانستند، بلکه مانند عدد هفت خوش یمن می‌شمردند، دیگر این که سیزدهم هر ماه به تیر روز معروف است و تیرگان از جشن‌های خجسته ایرانیان بوده، و باز این که در این روز آرش تیری از بلندای دماوند پرتاب نمود که محدوده ایران و توران مشخص شد که ایرانیان از اندوه رهایی یافتند. سیزده نوروز روزی است که انسان ایرانی با حضور در طبیعت نورسته و با گره زدن سبزه که یادآور تولد انسان ایرانی است، روح خود را با عالم بالا مأنوس‌تر می‌سازد. این ارزش‌های والا که شرحشان در این فرصت کوتاه میسر نیست، نه تنها خرافه نیستند بلکه با آن‌ها در تضاد می‌باشند؛ آنچه ذهن و قلب انسان را به سوی پاکی، طراوت و صفا سوق می‌دهد خرافه نیست.

پی‌نویس: ۱ـ نوروزنامه، خیام

نوروز فصل تغییر است، فصلی که رنگ و بویی تازه در سراسر زندگی جاری می‌شود و این ارتباط مستقیمی با تحولات درونی ما دارد. در مصاحبه‌ای که با مجید صادقی (روانشناس و پژوهشگر) انجام داده‌ام به برخی موضوع‌های مربوط به «ما» و «نوروز» پرداخته‌ام. در کارنامه علمی مجید صادقی سابقه بیش از پانزده سال فعالیت پژوهشی و مطالعاتی در زمینه روانشناسی به چشم می‌خورد و مهمتر اینکه وی انس زیادی با فرهنگ و ادبیات ایران دارد.

گفت و گو با مجید صادقی، پژوهشگر و روانشناس

زمانی برای خودشناسی

حامد طباطبایی

نوروز سرآغاز تجدید حیات طبیعت، فصل شکفتن‌ها، برآمدن بهار و... است می‌خواستم اول بپرسم که شما نوروز را چگونه می‌بینید؟

ابتدای سخنم را مزیّن می‌کنم به فرمایش گوهربار، متین و منطقی حضرت علی(ع) که فرمودند: «عید مومن آن روزی است که در آن گناه نکند.» نوروز و عید سعید باستانی برای ما تداعی کننده شادی است، هیجانات مطبوع و مطلوب که نفس آن را می‌پسندد و آن حضرت، روانشناسی را می‌آموزاند و می‌فرماید که با احساس گناه و عذاب وجدان، روح و روان سلامتی و بهداشت ندارد.

آمد بهار خرّم و آمد رسول یار

مستیم و خماریم و عاشقیم و بیقرار

بهتر است که مختصری از دیدگاه‌های مختلف در سنین متفاوت و علایق، انتظارات، تجارب و یادگیری‌ها بگویم و عرض کنم که مستثنی نیستم. برای کودکان نوروز همراه است با کفش و لباس نو، تعطیلی و گرفتن عیدی که اگر اسکناس تانخورده باشد جذابیت بیشتری دارد، آجیل و شیرینی‌های خوشمزه، میهمانی و خوشگذرانی و بعضی وقت‌ها مسافرت و... نوجوانان و جوانان تقریبا همین حالات را دارند و البته قدری متفاوت که یک قدم از خانه فاصله می‌گیرند و گاهی دست در جیب والدین و به تنهایی خرید عید را انجام می‌دهند و با دوستان و گروه همسالان و اقوام هم سنخ جداگانه برنامه ریزی کرده و سعی می‌کنند که در کانون توجه باشند و مدل آرایش ظاهری خود را به رخ بکشند. اما بزرگترها، بزرگترها در تهیه و تدارک مقدمات عید نوروز و برنامه ریزی برای سال جدید کوشا هستند و تا یاد دارم عمده‌ترین مساله در این گروه فراهم آوردن شرایط مالی و هزینه‌ها است و هر چه پیش رفته ایم، مجهولات معادله برای آنها بیشتر شده است. بزرگترها یا بهتر است بگویم والدین، بسیط‌ترین گروه از منظر کارهای جانبی‌اند و در واقع هم نقش کارگردان را دارند و هم نقش تهیه کننده را و از هفت‌خوانی می‌گذرند تا هفت سینی بچینند. قرآن بر سر سفره بیش از همه چیز جلوه می‌کند تا یاد خدا را تا پایان با خود داشته باشیم. سبزه نماد نودمیدن و خرّمی تا آخر سال است...

و سرانجام افراد سالخورده که به طور معمول پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها هستند و ضمن ترگل و ورگل کردن خود و به پا کردن بساط شادی منتظر اقوام و به خصوص فرزندان و نوادگان هستند تا برای دیدار و تبریک گویی به حضورشان مشرف شوند. توقعات این گروه بسیار به جا و مهم است زیرا به گردن بقیه حق دارند که تجربه خود را به نسل بعدی منتقل کرده‌اند و شایسته احترام بسیار هستند... نوروز یکی از سنت‌های به جامانده از دوران قدیم تاریخ ایران است و سنتی نو محسوب می‌شود. نویسنده گرانقدر کشورمان آقای دکتر محمد بقایی ماکان در کتاب «قلندر شهر عشق» می‌نویسند: «سنت مانعی دست و پاگیر نیست. سنت‌ها را می‌توان حفظ کرد ولی همان‌ها را آورد در قالب امروزی زندگی. بدون سنت زندگی کردن یعنی بی ریشه بودن و این غیرممکن است» آنچه ایشان بیان می‌کنند بسیار مهم است.

نوروز و شادی با هم آمیخته اند، نوروز زمان شادی و نشاط است و از آنجا که انسان شادی طلب و خواهان پویایی و لذت است و نوروز آن را به ارمغان می‌آورد مردم به آن علاقه نشان می‌دهند. اما گویا شاد زیستن را می‌خواهیم در همین چند روز اول سال خلاصه کنیم! چرا رنگ و بوی نشاط‌آور بهاری به همه سال تعمیم نمی‌یابد؟

متاسفانه موضوعی را که بیان کردید کاملا صحیح است. این سوال، سوالی نیست که قاطعانه بتوانیم یا نتوانیم به آن پاسخ دهیم. به طور معمول چنین مسائلی را در کشورهایی که پیشرفت علمی بالاتری در علوم انسانی دارند، مطالعه می‌کنند و دلایل آن را به صورت آماری و دقیق ارائه می‌دهند. با طرح پرسشنامه و اعتبار درونی و بیرونی بخشیدن به آن، و مصاحبه و مشاهده و تست و غیره، به اصل موضوع پی می‌برند و راه حل پیشنهاد می‌دهند و آن را به اجرا می‌گذارند. چیزی که من می‌توانم بگویم برداشت شخصی است که شاید در این امر دخیل باشد. در نوروز به لحاظ تمیزی و نوگرایی مردم با خانه تکانی، لباس‌های اتو کشیده و رنگ‌های شاد از طرفی و با طراوت آب و هوا و دمیدن گیاهان و پیچیدن رایحه گل‌های بهاری در محیط از طرف دیگر، روان آدمی هم صاف و شفاف می‌شود و به دلیل دید و بازدیدها و گاهی اوقات آشتی کنان و کنارگذاشتن کینه‌ها و استراحت و بهره مندی از تعطیلات، اکثر قریب به اتفاق ایرانیان خوشحالند و شاد و اگر سوال شما را از طرف عکس آن بپرسیم شاید جواب همین باشد که «چرا در طول سال مردم کمتر با نشاط هستند و در چند روز عید سعید باستانی میزان شادی بیشتر می‌شود؟» برای جواب دادن به سوال شما، می‌توان مستقیم به سراغ شعر و ادب فارسی هم رفت و بهتر از هر کس به سراغ حافظ. به قول دکتر محمد علی اسلامی ندوشن: شعر حافظ منعکس کننده دوهزارسال زندگی ایران است، منظور ایشان این است که این غزل‌ها با تاریخ پیوند دارد و اینجا ضرورت «مطالعات بین رشته ای» به میان می‌آید. جواب دادن به سوال شما مستلزم فرصتی بیشتر و حضور متخصصان تاریخ، ادبیات، جامعه شناسی و البته روانشناسی است.

اگر در شعر حافظ غور و مداقه کنید حتی با یک فیلسوف وجودی هم روبرو خواهید شد، آنجا که می‌گوید: «مباش در پی آزار و هر چه خواهی کن/ که در شریعت ما غیر از این گناهی نیست» سعدی هم همین را زیبا بیان می‌کند: «خدا را بر آن بنده بخشایش است/ که خلق از وجودش در آسایش است» می‌دانید، به نظر من، برای شکافتن چنین موضوعی، ما به یک بررسی همه جانبه و همه سونگر محتاج هستیم. چند وقت قبل در همین روزنامه اطلاعات مطلبی از دکتر اصغر دادبه می‌خواندم، ایشان بر ضرورت جدی گرفتن تعلیم و تربیت و ضرورت مراجعه به آثار سعدی، فردوسی، حافظ و... تکیه داشتند، معنایش هم این است که اگر چنین شود و نظام تعلیم و تربیت به طور پایه‌ای تصحیح شود، و با دانش روز نیز هماهنگ گردد، می‌توان امیدوار بود و در غیر این صورت امیدی نمی‌توان داشت! این سخن‌ها را باید بشنویم. خلاصه بگویم، میزان شادی در جامعه با میزان سلامت روانی نسبت مستقیمی دارد و این پُر واضح است.

بقیه در صفحه ۲۱

جغرافیای یک جشن

جشن ایرانی نوروز امروزه در بسیاری از مناطق جهان به عنوان جشن رسمی برگزار می‌شود. نوروز را در بیشتر کشورهای خاورمیانه، آسیای میانه، قفقاز، شبه قاره هند و بالکان جشن می گیرند. جغرافیای پهناور نوروز و همزمانی آن با بهار طبیعت در نیمکره شمالی و پیشینه باستانی آن و تأکید این جشن بر نوع‌دوستی و مهرورزی در میان جهانیان، باعث توجه سازمان ملل و دیگر کشورها به نوروز شد. همچنین همایشی با نام جشن جهانی نوروز پدید آمده است که در آن سران کشورهایی که نوروز را جشن می گیرند، گرد هم می‌آیند و این آیین باستانی را گرامی می‌دارند. در برخی جاها نیز با وجود رسمی نبودن هر ساله شمار زیادی از مردم این جشن ایرانی را برگزار می‌کنند. همانند سوریه که جشن نوروز نزد کردهای ساکن سوریه از اعتبار و احترام ویژه‌ای برخوردار است. این جشن امروزه یکی از جشن‌های بنیادین آسیا شناخته می‌شود. نوروز در ۹ کشور ایران، افغانستان، تاجیکستان، ازبکستان، ترکمنستان، قزاقستان، قزقیزستان، آذربایجان و آلبانی با همین نام تعطیل رسمی است.

در تاجیکستان

جشن نوروز برای مردم تاجیکستان بویژه بدخشانیان تاجیکستان جشن ملی نیاکان است و از آن به عنوان رمز دوستی و زنده شدن کل موجودات یاد می کنند و به نام خیدیر ایام یعنی جشن بزرگ معروف است. مردم تاجیکستان به ویژه بدخشانیان تاجیک در ایام عید نوروز خانه را پاک کرده و به اصطلاح خانه تکانی می کنند، همچنین ظروف خانه را کاملا" شسته و تمیز می کنند تا گردی از سال کهنه باقی نماند و برابر رسم دیرینه نوروز قبل از شروع عید نوروز بانوی خانه وقتی که خورشید به اندازه یک سر نیزه بالا آمد دو جارو را که سرخ رنگ است و در فصل پاییز از کوه جمع آوری کرده‌اند و تا جشن نوروز نگاه داشته‌اند در جلوی خانه راست می گذارند. چون رنگ سرخ برای این مردم رمز نیکی و پیروزی و برکت است. پس از طلوع کامل خورشید هر خانواده‌ای می کوشد هر چه زودتر وسایل خانه را به بیرون آورده و یک پارچه قرمز را بالای سردر ورودی خانه بیاویزد که این معنی همان رمز نیکی و خوشی ایام سال را در داخل خانه مرتب چیده و با باز کردن در و پنجره به نوعی هوای نوروزی و بهاری را که معتقدند حامل برکت و شادی است وارد خانه نماید.

در افغانستان

نوروز در افغانستان یا به عبارتی در بلخ و مرکز آن مزار شریف هنوز به همان فر و شکوه پیشین برکزار می‌شود. در روزهای اول سال همه دشت‌های بلخ و دیوار و پشت بام‌های گلی آن پر از گل سرخ می‌شود گویی بلخ سبدی از گل سرخ است یا به عبارتی مانند اجاق بزرگی که در آن لاله می‌سوزد این گل فقط در بلخ به وفور و کثرت می‌روید و از این رو جشن نوروز و جشن گل سرخ هر دو به یک معنی به کار می‌رود. در اولین روز عید نوروز علم امام علی با مراسم خاص و با شکوهی در صبح آن روز برافراشته می‌شود. با افراشته شدن آن جشن نوروز نیز رسماً آغاز می‌شود و تا چهل شبانه روز ادامه می‌یابد و در این چهل شبانه روز حاجتمندان و بیماران برای شفا در پای این علم مقدس به چله می نشینند. گفته شده بسیاری از بیماران لاعلاج در زیر همین علم شفا یافته اند. مردم این سرزمین بر این باورند که اگر بر افراشته شدن علم به آرامی و بدون لرزش و توقف از زمین بلند شود سالی که در پیش است نیکو و میمون است. از آیین و رسم نوروزی در سرزمین بلخ می توان به شستشوی فرش‌های خانه و زدودن گرد و غبار پیش از آمدن نوروز و انجام مسابقات مختلف از قبیل بزکشی، شتر جنگی، شتر سواری، قوچ جنگی و کشتی خاص این منطقه اشاره نمود.

در مناطق کردنشین عراق و ترکیه

نوروز در ترکیه خاص نواحی شرقی آن کشور است و از اعیاد ملی کردها محسوب می‌شود. در شهرهای جنوب شرقی ترکیه، مانند دیاربکر، اورفا، ماراش، و مرسین، نوروز مراسم باشکوهی دارد که بیشتر نماینده و منعکس کننده فولکلر مردم آن نواحی است.

از ویژگیهای آن یکی نواختن پر سر و صدای سورنا و دهل و دیگری ایراد سخنرانیهای آتشین در کنار کپه‌های آتش است. این آئین‌ها در میدان‌های بزرگ و اصلی شهرها و روستاها برگزار می گردد و جمعیت انبوهی از زن و مرد، در حالی که دست هم را می گیرند، به دور کپه‌های آتش به رقص و پایکوبی می پردازند. در خانه‌ها پختن شیرینی‌های خانگی و غذاهای خاص نوروز از سنت‌های دیگر مراسم نوروزی است.

در غرب آن کشور تا همین اواخر خانواده‌های کرد آئین‌های نوروز را در داخل خانه‌ها و بطور خصوصی برگزار می کردند، اما از اواسط دهه ۱۹۸۰به این سو و با بالا گرفتن اعتراضات کردها، برگزاری مراسم نوروز در ترکیه نه فقط صورت علنی و آشَکار به خود گرفت، بلکه آئین‌های آن به یک نماد اعتراضی درآمد و به وسیله‌ای برای ابراز مخالفت با سیاستهای دولت تبدیل شد و شکل نوعی پرچم سیاسی گرفت. به تدریج، با افزایش تعداد کپه‌های آتش و بالا گرفتن شعله‌های آنها، شعارها هم تندتر شد و گه گاه تمایلات جدائی خواهانه هم در میان آنها به گوش رسید.

در جمهوری آذربایجان

در جمهوری آذربایجان درباره پیدایش جشن نوروز اسطوره‌ها و افسانه‌های گوناگونی نقل شده است.

بزرگترین و باشکوهترین جشن مردم جمهوری آذربایجان نوروز است. در این کشور جشنهای نوروز از یک ماه مانده به نوروز آغاز می‌شود چهار چهارشنبه آخر ماه اسفند به ترتیب سو چرشنبه سی (چهارشنبه آب)، اُدچرشنبه سی (چهارشنبه آتش)، توپراق چرشنبه سی (چهارشنبه خاک) و آخیر چرشنبه یا یل چرشنبه سی (چهارشنبه آخر و یا چهارشنبه باد) نامیده می شود. البته جشنهای این روزها در شب سه شنبه صورت می گیرد. در چهارشنبه آخر سال جشنهایی از قبیل پریدن از روی آتش، فال گوش ایستادن و ... انجام می گیرد.

در سنت فال گوش ایستادن دختران نو رسیده در ته دل فالی گرفته و در شب چهارشنبه سوری بصورت مخفیانه پشت درنیمه باز به انتظار ایستاده و اگر در این هنگام حرف خوب و موافقی بشنوند آرزویشان برآورده شده و اگر حرف نامناسبی می شنیدند نیتشان عملی نمی گشته است. بنابر این برمبنای آیین عید مردم از بد گویی و سخنان نامناسب دوری می جویند.

در میان عادات نوروزی مراسمی همچون ارسال خوان سمنو از سوی داماد به خانه نامزدش، انداختن کلاه پوستین به درها، آویزان کردن کیسه و توبره از سوراخ بام و یا پنجره در شب عید و درخواست تحفه عید در این سرزمین موسوم است.

در جمهوری آذربایجان رسم بر این است که پیش از رسیدن نوروز پوشاک نو خریده به خانه و حیاط سر و سامان داده فرش و پلاس نو بافته و به استقبال نوروز می‌روند.

مردم جمهوری آذربایجان به واسطه اعتقادات شدید به آیین و مراسم نوروز برای با شکوهتر انجام شدن جشن نوروز برای این مراسم تدارک ویژه‌ای می‌بینند. از قبیل: سرودن ترانه‌ها پیش از نوروز، تدارک بساط شادی ایام نوروز، تهیه لوازم و مواد مورد نیاز سفره هفت سین، تهیه چیستان‌های نوروزی، ستایش و نفرین‌های نوروزی، پند و امثال نوروزی، اعتقادات نوروزی، عادات نوروزی، تماشای نوروزی، آزردنی‌های نوروزی و انجام آیین و مراسم نوروزی.

سفره هفت سین جمهوری آذربایجان همانند ایران از هفت عنصری که نامشان با حرف سین شروع می شود، تشکیل شده است. با این تفاوت که اسامی بر اساس نام آنها در ترکی آذری انتخاب می شوند. البته این تفاوت چندان تغییری در سفره ایجاد نمی کند چرا که اسامی بیشتر این عناصر در ترکی و فارسی یکسان است. ضمن اینکه این سفره در مناطق مختلف آذربایجان بصورتهای مختلفی تهیه می شود.

نوروز در قزاقستان

مردم قزاقستان نوروز را اعتدال بهاری می‌دانند و بر این باورند که در این روز ستاره‌های آسمانی به نقطه ابتدایی می‌رسند و همه جا تازه می‌شود و روی زمین شادمانی بر قرار می‌شود. همچنین قزاق‌ها معتقدند که نوروز آغاز سال است و در میان آنان عبارات زیبایی دربار نوروز وجود دارد. نوروز روزی است که یک سال منتظرش بوده‌اند نوروز روزی است که خیر بر زمین فرود

آمده و بالاخره نوروز روزی است که سنگ نیلگون سمرقند آب می‌شود: در شب سال تحویل تا شب قزیر صاحبخانه دو عدد شمع در بالای خانه اش روشن می‌کند و خانه اش را خانه تکانی کرده و چون مردم قزاق باور بر این دارند که تمیز بودن خانه در آغاز سال نو باعث می‌شود افراد آن خانه دچار بیماری و بدبختی نشوند آنان بر این مساله ایمان دارند و آن را هر ساله رعایت می‌کنند.

در شب نوروز دختران روستایی قزاق با آخرین گوشت باقیمانده از گوشت اسب که سوقیم نام دارد غذایی به نام اویقی آشار همراه با آویز می‌پزند و از جوان‌هایی که دوستشان دارند پذیرایی می‌کنند. آنان نیز در قبال آن به دختران آینه و شانه و عطر هدیه می‌کنند که آن را سلت اتکیتر می‌نامند و به معنی علاقه آور می‌باشد.

در عید نوروز جوانان یک اسب سرکش را زین کرده و عروسکی که ساخته دست خودشان است با آویز زنگوله‌ای به گردنش در ساعت سه صبح که ساعتی معین از شب قزیر است رها نموده تا از این طریف مردم را بیدار نمایند. عروسک در حقیقت نمادی از سال نو است که آمدن خود را سوار بر اسب به همه اعلام می‌کند.

نوروز برای قزاق‌ها بسیار مقدس بوده و اگر در این روز باران یا برف ببارد آن را به فال نیک گرفته و معتقدند سال خوبی پیش رو خواهند داشت. در عید نوروز مردم لباس نو و سفید به تن می‌کنند که نشانه شادمانی است. دید و بازدید اقوام در این ایام با زدن شانه‌ها به یکدیگر از آیین و رسوم مردم قزاق در ایام عید نوروز می‌باشد، همچنین پختن غذایی به نام نوروز گوژه (کوژه = آش) که تهیه آن به معنی خداحافظ با زمستان و غذاهای زمستانی است و از هفت نوع ماده غذایی تهیه می‌شود در این ایام جزو آیین و رسوم این سرزمین می‌باشد.

مسابقات معروفی نیز در ایام نوروز در قزاقستان برگزار می‌شود که از مهم‌ترین آنان می‌توان به (قول توزاق) اشاره نمود که بین گروههای مرد و زن برگزار می‌شود. اگر برنده زن‌ها باشند قزاق‌ها معتقدند آن سال خوب و پربرکتی است اگر مردها پیروز شوند آن سال نامساعد خواهد بود. از دیگر مسابقات می‌توان به کوکپار برداشتن بز از مکانی مشخص توسط سواران، آودار یسپاق، قیزقوو و آلتی باقان اشاره نمود. در عصر نوروز نیز مسابقه آیتیس آغاز می‌شود که مسابقه شعر و شاعری است.

نوروز در ترکمنستان

در کشور ترکمنستان طبق رسم قدیم و جدید دوبار در سال جشن نو گرفته می‌شود. یکی از این جشن‌ها با استناد به تقویم میلادی که به تایید سازمان ملل رسیده به عنوان جشن بین‌المللی (سال نو) شناخته می‌شود و دیگری برگزاری عید نوروز به نشانه احیای دوباره آداب و رسوم دیرینه مردم ترکمنستان است. مردم ترکمنستان عقیده دارند زمانی که جمشید به عنوان چهارمین پادشاه پیشدادیان بر تخت سلطنت نشست آن روز را نوروز نامیدند.مردم ترکمنستان در این ایام با پختن غذاهای معروف نوروزی مانند: نوروز کجه، نوروز بامه، سمنی (سمنو) و اجرای بازی‌های مختلف توسط جوانان ترکمن حال وهوای دیگری به این جشن و شادی می‌دهند.

نوروز در قرقیزستان

عید نوروز در قرقیزستان تنها یک روز آن هم در روز اول یا دوم فروردین ماه است که به ۲۹ روز یا ۳۰ روز بودن اسفند بستگی دارد. اگر اسفند ۲۹ روز باشد اول فروردین و اگر ۳۰ روز باشد در روز دوم فروردین برگزار می‌شود. تا قبل از فروپاشی شوروی سابق این مراسم به دست فراموشی سپرده شده بود ولی پس از فروپاشی دوباره حیات یافت و هر ساله با شکوهتر از سال قبل برگزار می‌شود.

مراسم جشن این روز را در شهرها دولت تدارک می‌بیند و در روستاها بزرگان و ریش سفیدان در برگزاری آن دخالت دارند. در شهرها در میادین بزرگ و در روستاها در بیابان‌های اطراف این جشن برگزار می‌شود.

در قرقیزستان در این روز پختن غذاهای معروف قرقیزی مثل (بش بارماق) مانته برسک و کاتما مرسوم است که به صورت رایگان بین حاضران در جشن پخش می‌شود.

در قرقیزستان در این روز افزون بر جشن برگزاری یکسری مسابقات از قبیل سوارکاری و غیره نیز مرسوم است و به گونه چشمگیری در این روز مسابقات دنبال می‌شود و جوایز ارزنده‌ای به نفرات برتر داده می‌شود.

نوروز در پاکستان

از آداب و رسوم عید نوروز در میان مردم پاکستان می‌توان به خانه تکانی و یا به عبارتی پاکیزه کردن خانه و کاشانه و پوشیدن لباس و تهیه نمودن انواع شیرینی مثل (لدو) گلاب حامن، رس ملائی، کیک، برفی، شکرپاره، کریم رول، سوهن حلوا، و همچنین پختن غذاهای معروف این ایام و عیدی دادن و گرفتن و دید و بازدید اقوام اشاره نمود.

در ایام نوروز مردم پاکستان از گفتار نامناسب پرهیز نموده و با نواختن و نوازش یکدیگر با احترام و اخلاص یکدیگر را نام می‌برند. همچنین سرودن اشعار نوروزی به زبان‌های اردو، دری و عربی در این ایام مرسوم است که بیشتر در قالب قصیده و غزل بیان می‌شود.

پاکستانی‌ها بر این باورند که مقصد نوروز، امیدواری و در امن و صلح و آشتی نگهداشتن جهان اسلام و عالم انسانیت است تا آنجا که آزادی و آزادگی، خوشبختی و کامیابی، محبت و دوستی و برادری و برابری همچون بوی خوش گلهای بهاری در دل و جان مردمان جایگزین می‌گردد.

نوروز در زنگبار

در زمانهای کهن گروه بزرگی از شیرازیان به زنگبار در کرانه‌های شرقی قاره آفریقا کوچیدند و آیین‌های ایرانی مانند نوروز را نیز با خود بهمراه بردند. جشن نوروز در زنگبار «نوروزی» نامیده می‌شود و هنوز جشنی شناخته شده است.

نوروز در مصر

قبطیان مصر نیز جشنی سالانه به نام نیروز دارند که به عربی به آن النیروز می گویند. این جشن هر سال در اول پائیز برگزار می‌شود و روز آغاز سال در تقویم قبطیان است. در مورد سابقه این جشن برخی معتقدند که یادگاری از دوره تسلط هخامنشیان بر مصر است، اگر چه خود قبطیان آن را مربوط به مصر باستان می‌دانند.

بحث از نوروز در فرهنگ شـیعه، از قرن پنجم به بعد مطرح شـد و تا آنجا که به منابع برجای مانده مربوط می‌شـود، نخستین بار در مختصر مصباح شیخ طوسی از آن یاد شد. پس از آن در منابع دیگر هم وارد گردید. در این مقاله سیر ورود آن در منابع شیعه و موضعگیری فقهای شیعه درباره آن را توضیح خواهیم داد.

نوروز یا روز نو در همه تقویم‌ها، دوره‌ها و در میان همه فرهنگ‌ها، با اسـامی گوناگون مطرح بوده و هسـت. گردش زمین به دور خورشـید و پدید آمدن روز و شـب و فصول سـال و نیز حرکت ماه بر گرد زمین، بشـر را به محاسبه واداشته و به طور طبیعی، تقویم را پدید آورده است. آغاز هر سال، شروع جدیدی است که خود به نوعی انسان را با احساسی تازه و تولدی نو به حرکت در می‌آورد. این آغاز همراه با شادی و سرور بوده و در هر فرهنگی آیین های ویژه‌ای برای نشان دادن خوشـحالی و شـادی تعبیه شده اسـت. در میان ایرانیان، این روز نو، روزی بود که شاه جدید ساسانی به تخت می‌نشست. خواهیم دید که آخرین نوروز ایرانی که در آن آیین های ویژه‌ای را اجرا می‌کردند (فهرستی از آنها را ابوریحان در آثارالباقیه، ترجمه اکبر داناسرشت، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۳ از منابع زردتشتی آورده است. بنگرید: صص ۳۳۳ - ۳۲۵)، روزی در اواخر خردادماه بود که یزدگرد سـوم بر تخت نشسـت و از آن پس، این نوروز، هر سـال با توجه به عدم محاسـبه کبیسه و اهمال آن، در هر چهار سال یک روز به عقب می‌افتاد. پس از آمدن اسلام، سنت نوروز، پابرجا ماند و این بدان دلیل بود که مردم ایران، به سرعت اسلام را نپذیرفته و تا یکی دو سه قرن، بسیاری از آنان بر آیین کهن خود بودند. حتی اگر اسلام را پذیرفتند، نتوانستند به آسانی آن آداب را ترک کنند.

این نکته دانسته است که اسلام، دو عید را با عنوان عید فطر و اضحی با آیین های ویژه مطرح کرد، هر چند آنها آغاز سال نبود، اما به هر روی عید طبیعی مسلمانان به شمار می‌آمد. در برابر، نه از سوی اهل سنّت و نه امامان شیعه، موضعگیری روشن و شناخته شده مفصلی نسبت به نوروز مطرح نشد. آنچه در این باره گفته شده پس از این اشاره خواهیم کرد.

بحث از نوروز در فرهنگ شیعه، از قرن پنجم به بعد مطرح شد و تا آنجا که به منابع برجای مانده مربوط می‌شود، نخستین بار در مختصر مصباح شـیخ طوسـی از آن یاد شـد. پس از آن در منابع دیگر هم وارد گردید. در این مقاله سیر ورود آن در منابع شیعه و موضعگیری فقهای شیعه در باره آن را توضیح خواهیم داد. نکته جالب توجه آنکه در دوره صفوی، آثار فراوانی در زمینه عید نوروز نوشته شد. شیخ آقابزرگ تهرانی در زیر مدخل نوروزیه، از بیش از پانزده رساله که در دوره صفوی تألیف شده یاد کرده است. در این مقال برآنیم تا بر چند رساله نوروزیه که در این دوره تألیف شده، شرحی به دست دهیم.

نوروز در فرهنگ شیعه

رسول جعفریان

نوروز در منابع کهن شیعی

در آغاز باید اشـاره کنیم که مقصود از منابع کهن، منابعی است که تا زمان شیخ طوسی تألیف شده است. آنچه که در باره نوروز در این منابع آمده، به شرح زیر است:

نخسـت آنکه نجاشی ذیل شرح حال ابوالحسن نصر بن عامر بن وهب سنجاری نوشته است که وی از ثقات اصحاب اسـت و کتاب هایی داشـته، از جمله کتاب مـا رُوِیَ فی یوم النیروز. (رجال النجاشی، ص ٤٢٨).

روشـن نیسـت حجـم روایاتـی کـه وی در این کتاب جمع آوری کرده، چه اندازه بوده است. گفتنی است که صاحب بن عباد که باید او را با احتیاط شـیعه معتزلی دانسـت، کتابی با عنوان «الاعیاد و فضائل النیروز» داشـته است. (الفهرسـت، ابن الندیم، ص ۱۹۰). در منابع کهن، چند روایت نیز در باره نوروز آمده، که به این ترتیب است:

- نخسـت روایتی از ابراهیم کرخی که ضمن آن، از امام صادق (ع) سؤال شده که شخصی مزرعه بزرگی دارد. در روز مهرگان یا نوروز، هدایایی (از طرف کسانی که بر روی آن کار می‌کنند)، به او داده می‌شـود. آیا بپذیرد؟ حضرت فرمود: آنها که هدیه می‌دهند مسـلمانند؟ ابراهیم می‌گوید: آری. حضرت فرمـود: هدیـه آنها را بپذیرد. (الکافی، ج ٥ ص ١٤١ کتاب من لایحضره الفقیه، ج ۳ ص ۳۰۰ التهذیب، ج ٦، ص ۳۷۸.)

- روایت دیگر چنین است که در روز نوروز به امیرالمؤمنین (ع) گفته شـد: الیوم نیروز. حضرت فرمودند: «اصنعوا کل یوم نیروزا»؛ هر روز را نوروز کنید. (کتاب من لایحضره الفقیه، ج ۳ ص ۳۰۰) و نقـل دیگـر، همان روایت آنکه حضرت فرمود: «نیروزنا کل یوم». (همان منبع). این همان روایتی است که در آن گفته شده در روز نوروز به آن حضرت، فالوذج هدیه کردند و حضرت این پاسـخ را دادند. در حاشیه نسخه‌ای از فهرست ابن‌ندیم آمده است که ثابت بن نعمان بن مرزبان، پدر ابوحنیفه، یا جد او همان کسـی بود که فالوذج به امام علی علیه السـلام، هدیـه کرد و حضرت فرمود: «نوروزنا کل یوم یا مهرجونا کل یوم». (الفهرسـت ابن الندیم، ص ٢٥٦)، (الانسـاب، ج ۳، ص ۳۷) تعبیری که صاحب دعائم آورده، قدری متفاوت است. در آنجا آمده است: وقتی فالوذج به امام اهدا شد، حضرت دلیلش را پرسید، گفتند: امروز نوروز است. حضرت فرمود: «فنیروزا ان قدرتم کل یوم»؛ یعنی تهادوا و تواصلوا فی الله. (دعائم الاسلام، ج ۲، ص ۳۲٦). ایـن روایت را بخاری نیز در التاریخ الکبیر، ج ٤، ص ۲۰۱ آورده است.

بـه جز آنچـه از کتاب من لایحضره الفقیه نقل شـد، در آثار صدوق، اشـاره‌ای به نوروز نشـده اسـت. تنها در «عیون اخبارالرضا»، ضمن اشـاره به داسـتان زیدالنار آمده اسـت که جعفر بن یحیی برمکی بعد از کشـتن ابن افطس علوی، سـر وی را همراه هدایای نوروز نزد هارون فرسـتاد. (عیون اخبار الرضا، ص ٥٥٠). صدوق هیچ اشـاره دیگری به نوروز نکرده اسـت. گفتنی اسـت که در آثار شـیخ مفید نیز، کلمه نوروز یا نیروز یافت نشد.

- در تهذیب شیخ طوسی، به بحث هدیه در روز نوروز و مهرجان (عید مهرگان، روز شانزدهم مهرماه برگزار می‌شده اسـت ـ بنگرید: آثار الباقیه، ص ۳۳۷)، اشاره شده بود. جدای از آن شیخ طوسی در مصباح المتهجد، برای نخستین بار بحث از روز نوروز، به عنوان روزی متبرک که روزه استحبابی و نماز دارد، کـرده اسـت. آنچه در مصباح (بنا بـه نقل از بحار آمده) چنین است:

روی المعلی بن خنیس عن مولانا الصادق علیه السـلام فی یوم النیروز قال: اذا کان یوم النیروز فاغتسل و ألبس أنظف ثیابـک و تطیب بأطیب طیبک و تکـون ذلک الیوم صائما فاذا صلیت النوافل و الظهر و العصر، فصل اربع رکعات، تقرأ فی اول رکعه فاتحه الکتاب و عشـر مـرات انا انزلناه و... (مصباح المتهجد، ص ٥٩١، بحار الانوار، ج ٥٩، ص ۱۰۱ وسائل الشیعه، ج ۷، ص ۳٤٦).

گفتنی است که شیخ طوسی روز نوروز را نه در مصباح و نه در مختصر مصباح معین نکرده است.

ابن ادریس در کتاب السرائر ص ٥٩٨ می‌نویسد: شیخ ما ابوجعفر در مختصر مصباح از چهار رکعت نماز مسـتحب در نوروز فرس سخن گفته، اما روز آن را معین نکرده، چنانکه ماه آن را از ماه های رومی یا عربی مشـخص نکرده اسـت. آنچه برخـی از اهل حسـاب و علمای هیـأت و اهل فن در کتابش گفته، این است که روز نوروز دهم ماه ایار (دهم ماه مه مطابق دوم اردیبهشـت) که سـی و یک روز است می‌باشد. زمانی که نوروز از آن گذشت، روز نوروز فرا می‌رسد. گفته شده، نیروز و نـوروز دو لغـت اسـت، اما نیروز معتضد که بـه آن «نوروز معتضـدی» می‌گوینـد، روز یازدهم حزیـران (یازدهم ژوئن مطابق سـوم خرداد) است. مردمان سواد و زارعین در باره امر خراج به وی شکایت کردند و اینکه پیش از رسیدن محصول، خراج گرفته می‌شود و همین سبب بدهکاری آنهاست که خود عامل اجحاف به رعایاسـت. او مصمم شد که پیش از یازدهم حزیران، خراج از کسـی مطالبه نکنند. شـعری نیز در باره این عمل او سروده شد... همه این مطلب را صولی در کتاب الاوراق آورده است. (السرائر، ج ۱ ص ۳۱۵).

در دو کتاب دعا که به فارسـی در قرن ششم تألیف شده، یاد از حدیث معلی بن خُنَیس در اعمال روز نوروز که مهمترین آنها، گرفتن روز، پوشیدن لباس نیکو و نماز مخصوص است، شـده اسـت. این دو مورد از دو متن فارسی شیعی قرن ششم قابل توجه اسـت، جز آنکه به احتمال قریب به یقین، برگرفته از شیخ طوسی است.

- در کتاب «ذخیره الاخره» که مشتمل بر ادعیه بوده و در نیمه نخست قرن ششم تألیف شده، فصلی تحت عنوان عمل روز نوروز فارسـیان آمده است. در شرح آن حدیث معلی بن خنیس به این ترتیب نقل شده است:

روایـت کند، معلّی بن خُنَیس از صادق علیه السـلام که گفـت: چـون روز نـوروز بُوَد، روزه دار و غُسـل کن و جامه پاکترین درپوش و بوی خوش بکار دار و چون نماز پشـین و دیگر و سنّتهای آن بگذارده باشی، چهار رکعت نماز کن به دو سلام و بخوان در رکعت اوّل الحمد و ده بار «اِنّا أنزلناه فی لیله القـدر» و در رکعـت دویم الحمد و ده بـار و ده بار «قل یا أیها الکافرون» و در رکعت سـیم الحمد و ده بار «قل هو الله أحد»

و در چهـــارم رکعــت الحمد و ده بار «معوذتین». و چون از نماز فارغ گردی، تسبیح زهرا علیها السلام بگوی. چون چنین بکنی خدای تعالی شـــصت ســـاله گناه تو بیامرزد. و دعا این است... (ذخیره الاخره، ص ۱۵۲).

– در کتاب «نزهه الزاهد» نیز که در نیمه دوم قرن ششم یا نیمه نخست قرن هفتم نوشته شده آمده است: نوروز فُرس: امام جعفر صادق علیه السلام گفت: چون روز نوروز درآید، غسل کـــن و جامـــه پاک‌ترین در پوش و بوی خوش بکار دار و روزه فراگیر و پس از نماز پیشین و دیگر، چهار رکعت نماز کن به دو سلام. پس از الحمد در اول رکعت، ده بار «إنّا أنزلناه» بخوان و در دوم ده بار «قل یاأیها الکافرون» و در سوم ده بار «قل هو الله أحد» و در چهارم ده بار هر دو «قل أعُوذُ». و چون فارغ شوی، سجده شـــکر کن و این دعا بخوان، تا تو را گناه شـــصت ساله بیامرزد. و دعا این اســـت: «اللّهُمَّ صَلِّ عَلی مُحَمَّد وَ الِ مُحَمَّد الاَوْصیاءِ الْمَرْضِیّینَ وَصَلِّ عَلی جَمیع أَنْبیاءِکَ وَ رُسُلِکَ بِأَفْضَلِ صَلَواتِکَ وَ بارِکْ عَلَیْهِمْ بِأَفْضَلِ بَرَکاتِکَ ...» (نزهه الزاهد، ۲۸۵) .

– قطـــب الدین راوندی (م ۵۷۳) حدیثی در باره نوروز در کتاب لب اللباب خود آورده است: عن رسول الله صلی الله علیه و آلـــه: «ابدلکم بیومین یومیـــن، بیوم النیروز و المهرجان، الفطر و الاضحی». دو روز را برای شـــما جانشـــین دو روز کردم. عید فطر و قربان را بجای عید نوروز و مهرگان قرار دادم. (مستدرک الوسائل، ج ٦، ص ۱۵۲از لب اللباب).

مناسب است در اینجا بیفزاییم که مراسم نوروز در شهرهای شـــیعه نیز برپا بوده است. حداقل دو قصیده از سیدضیاءالدین ابوالرضا فضل الله راوندی از قرن ششم در دست داریم که عید نوروز را به برخی از بزرگان آن ناحیه تبریک گفته است. در یکی از این اشـــعار آمده: (دیوان السید ضیاءالدین ابوالرضا فضل الله راوندی، تصحیح محدث ارموی، تهران، ۱۳۷٤ق، ص ٦۵).

هذا الربیع و هذه أزهاره

وافی سواء لیله و نهاره

اشعار دیگری هم در ص ۱۳۱ و ۱۹٦ آمده است.

– ابن شـــهر آشوب (م ۵۸۸) در مناقب خبری در برخورد منصور با امام کاظم علیه الســـلام آورده اســـت. وی می‌نویسد: منصور از امام خواســـت تا در عید نوروز، بجای او در مجلسی نشسته و هدایایی را که آورده می‌شد از طرف او بگیرد. امام در پاسخ چنین گفت:

انّی قَدْ فَتَّشْـتُ الْاَخبارَ عَنْ جَدّی رَسُولِ الله صلی الله علیه و اله فَلَمْ اَجِدْ لِهذَا الْعیدِ خَبَرا؛ اَنَّهُ سُـنَّةٌ لِلْفُرْسِ مَحاهَا الْاِسْــلامُ وَمَعاذَ الله اَنْ نُحْیِیَ ما مَحاهُ الْاِسْلامُ. (مناقب ابن شهرآشوب، ج ۲ص ۳۷۹ مسند الامام کاظم ج ۱ صص ۵۱ – ۵۲)

من اخباری را که از جدّم رســـول خدا (ص) وارد شـــده، بررسی کردم و خبری در رابطه با این عید پیدا نکردم. این عید از ســـنن ایرانیان است که اسلام بر آن خط بطلان کشیده است. به خدا پناه می‌برم از اینکه چیزی را که اسلام آن را از میان برده دوباره آن را زنده کنم.

صاحب جواهر با توجه به نقل شیخ، ابن‌فهد، شهید اول و دیگر متأخرین، بر مسلم بودن استحباب روزه روز نوروز تأکید کرده اســـت. سپس نقل بالا را از امام کاظم علیه السلام آورده و گفته است که این نقل نمی تواند معارض ادله استحباب باشد، به علاوه که محتمل است که بر اساس تقیه صادر شده باشد؛ شاید هم مقصود، نوروزی جز نوروزی باشـــد که متفق علیه اســـت.

(جواهر الکلام، ج ۵ ص ٤۰) باید توجه داشت که مستند همه، روایت معلی بن خنیس است. به علاوه، اگر تقیه‌ای در کار بود، باید امام همان ابتدا موافقت می کرد نه مخالفت. نکته سوم وی نیز واضح البطلان اســـت، زیرا به هر روی در آن روزگار، یک نوروز بیشتر وجود نداشته است.

–این بود آنچه در منابع شیعه تا قرن ششم در باره نوروز نقل شده است. در این باره، مهم همان روایت معلی بن خنیس است و جز آن، چیزی در باره تأیید نوروز به چشـــم نمی‌خورد. منشأ آنچه در آثار بعدی در باره استحباب غسل روز نوروز و نماز و دعای مربوطه آمده، همین نص است و بس. البته مطالب دیگری نیز افزوده شده که به منشأ آنها اشاره خواهیم کرد.

در اینجا بی‌مناسب نیست، اشاره‌ای به آنچه در منابع اهل سنت در باره روز نوروز آمده داشته باشیم. بطور کلی باید گفت که این عید، از پس از اســـلام مورد توجه حکام اموی و عباسی بـــوده و بویژه در حوزه شـــرق، هدایای نوروز به طور مرتب از طرف حکام از کدخدایان دریافت می‌شـــده است. افزون بر آن کار گرفتـــن خراج نیز بر اســـاس نوروز بـــوده و یکی دوبار در عهد متوکل (تاریخ الطبری، ج ۹ص ۲۱۸حوادث ســـال ۲٤۵) و معتضد عباســـی، (همانجا، ج ۱۰، ص۳۹) نوروز تا تیرماه به تأخیر افتاده تا مردم در پرداخت آن گرفتار مشکل نشوند، زیرا در این وقت محصول به دست می‌آمده است. در زمان مقتدر نیز این مشکل به عنوان نوعی ظلم در حق رعایا مطرح بوده است. (همانجا، ج ۱۱، ص ۲۰۳، حوادث سال ۳۰۱).

به گزارش یعقوبی، معاویه پس از رســـیدن به خلافت، به عبدالرحمن بن ابی‌بکره نوشته است، تا هدایای نوروز و مهرگان برای وی ارسال شود. (تاریخ الیعقوبی، ج ۲، ص ۳۰٦). عمر بن عبدالعزیز، در ردیف کارهای اصلاحی خود این امر را متوقف کرده (همانجا، ج ۲ص ۳۰٦) و نامه‌ای به یکی از حکام خویش نوشـــته تـــا از گرفتن هدایای نوروز و مهـــرگان خودداری کند. (تاریخ الطبری، ج ٦، ص ٦۵۹، حوادث سال ۱۰۱) بعد از وی، یزیـــد بن عبدالملـــک، بار دیگر گرفتن هدایای نوروزی را باب کرده اســـت. (تاریخ یعقوبـــی، ج ۲ص ۳۱۳) در زمان نصر بن سیار نیز گرفتن هدایا در خراسان مرسوم بوده، (تاریخ الطبری، ج ۷ص ۲۷۷) چنانکـــه در ســـال ۲۳٦ در فـــارس. (همانجا، ج ۹ص ۱۸٤حوادث سال ۲۳٦) در باره نوروز و مهرگان در ادب عربی، مقالاتی در زبان های فرنگی نوشته شده است. (مقالات تقی‌زاده، ج ۱۰ص ۱۵۵).

در تمام این دوران، روز نوروز به عنوان یک روز معین برای مســـلمانان شـــرق شناخته شده بوده و به دلیل درگیر بودن آن با امر خراج، موقعیت خود را حفظ کرده اســـت. شاعری در سال ۲۲۰هجری، روز نوروز را در ردیف دو عید «فطر» و «اضحی» قرار داده است:

فأبکوا علی التمر أبکی الله أعینکم

فی کل اضحی و فی فطر و نیروز

شـــواهدی وجود دارد که در اواخر قرن ســـوم، توده مردم در ایـــن نواحـــی، در ایام نـــوروز به آتش بـــازی و ریختن آب می‌پرداخته‌انـــد. حکومت نیز به احتمال تحت تأثیر فقهای اهل سنت با آن مقابله می کرده است.

در حوادث ســـال ۲۸۲آمده اســـت که در این سال، مردم از آنچه در نوروز عجم، از آتش بازی و ریختن آب و جز آن انجام می‌دادند، منع شدند. (تاریخ الطبری، ج ۱۰ص ۳۹)

در حوادث سال ۲۸٤ آمده است که روز چهار شنبه، سوم جمـــادی الثانیه، یازدهم حزیران)ماه ژوئن(، در چهارســـوها و بازارهای بغداد، اعلام شد که کسی در شب نوروز حق روشن کردن آتش و ریختن آب را ندارد. روز پنجشنبه نیز همین اعلان، اعلام شـــد. اما در عصر روز جمعه، در خانه ســـعید بن یکسین، رییس شرطه بغداد، در بخش شرقی بغداد، اعلام شد که خلیفه، مردم را در روشن کردن آتش و ریختن آب آزاد گذاشته است. پس از آن توده مردم، حتی بیش از حد به این کار پرداختند، به طوری که بر روی اصحاب شـــرطه نیز در مجلس جســـر (پل) آب ریختند. (همانجا، ج ۱۰ص ۵۳).

برگزاری مراســـم نوروز، نه تنها در شـــرق اسلامی، بلکه در غـــرب اســـلامی نیز رواج یافته اســـت. به نقـــل مقریزی در ســـال ۳٦۳هجری، المعزلدین الله، خلیفه فاطمی مصر، دستور داد تا از روشـــن کردن آتش در شـــب نوروز و همچنین ریختن آب خودداری کنند. در همانجا آمده اســـت که در ســـال ۳٦۱، آتش بازی گســـترده‌ای در قاهره انجام شـــده و این کار سه روز ادامه یافته اســـت. معز فاطمی، مردم را از روشـــن کردن آتش و ریختـــن آب منع کرد و کســـانی را نیز گرفته و حبس کردند. (الخطط المقریزیه، ج ۱ص ۲٦۸) همو آورده است که در سال ۵۱۷ هجـــری نیز در روز نـــوروز هدایای گرانب‌هایی از طرف امرا تقدیم شده که بسیار بسیار مفصل و گرانقیمت بوده است. (همانجا، صص ۲٦۹ – ۲٦۸). همو در ســـالهای بعد از آن روز، که از آن با عنوان نوروز قبطی یاد شـــده، از گســـتردگی بازی و کارهای ضد اخلاق و گرفتن هدیه توسط امیر نوروز و جز آن سخن گفته است. (همانجا، ص ۲٦).

در منابـــع فقهی اهل ســـنت هم، مخالفت بـــا نوروز دیده می‌شود. از جمله غزالی در کیمیای سعادت بر ضد نوروز سخن گفته است. (مقالات تقی زاده، ج ۱۰ص ۱۵۳) در منبع دیگری، گفته شده است: روزه گرفتن روز شنبه، کراهت دارد چون تشبه به یهود است. نیز روزه گرفتن نوروز و مهرگان، چرا که آن هم تشبه به مجوس است. (بدائع الصنایع، ج۲، ص ۷۹). ابن قدامه نیز نوشته است: روزه گرفتن نوروز و مهرگان کراهت دارد، زیرا اینها، روزهایی اســـت که کفار آن را بزرگ می‌شمرند. (المغنی، ج ۳، ص ۹۹). گروه طالبان هم که زمانی بر افغانستان حکومت مـــی کردند در ســـال ۱۳۷٦ش اعلام کردند که نوروز برخلاف اسلام و بدعت بوده و برگزاری آن حرام می‌باشد.

نوروز در منابع شیعیِ قرن هفتم به بعد

همانگونه که گذشت، منابعِ بعدی با تکیه بر سخن شیخ، بـــه بیان اعمـــال روز نوروز در کنار اعیاد دیگـــر پرداخته‌اند. اما بحث مهم از این زمان به بعد، بحث از تعیین روز نوروز است . کسانی از فقیهان برای تعیین روز نوروز کوشش‌هایی کرده‌اند. از آن جمله شهید اول (م ۷۸٦) در کتاب «ذکری الشیعه» است. وی در آنجا با اشاره به روایت معلی بن خنیس نوشته است که مقصود از نوروز یا اول سال فارسیان یا وارد شدن خورشید در برج حمل (فروردین) و یا دهم ایار (دوم اردیبهشـــت) اســـت. بدیـــن ترتیب ســـه قول در این‌باره نقل کـــرده که تفصیل آن در سخن ابن‌فهد آمده است.

عبارت مفصل در تعیین روز نوروز از احمد بن محمد بن فهد حلی (م ۸٤۱) اســـت. وی با اشـــاره به سخن شیخ طوسی در مختصر مصباح المتهجد و چهار رکعت نماز مســـتحبی آن می‌نویسد: «یوم، النیروز جلیل القدر»، اما تعیین روز آن از سال مشـــکل اســـت. این در حالی است که چون متعلق عبادت الهی شده شناخت آن مهم است و با این حال، از علمای ما جز آنچه ابن‌ادریس گفته متعرض بیان آن نشـــده اســـت. سپس ابن‌فهد سخن ابن‌ادریس و شهید را آورده است.

آنگاه درباره ســـخن شهید که گفته روز نوروز یا اول سال فارســـیان یا رفتن خورشید به برج حمل است می‌نویسد: قول نخســـت وی که اول ســـال فارســـیان باشـــد همان است که در میان فقهای عجم مشـــهور است. آنها نوروز را زمان وارد شدن خورشید به برج جدی (دی ماه) قرار می‌دهند. (درست آن است که اول ســـال فرس، اول برج عقرب یا آبان ماه بوده است.) این همان است که نویسنده کتاب الانواء آن را گفته است. (تاکنون بر ما روشن نشده که این کتاب که در باره دانش نجوم بوده، از کیست. دهها کتاب با این نام در فهرست ابن‌ندیم شناسانده شده اســـت. محتمل است که مقصود کتاب الانواء احمد بن عبدالله ثقفی (م ۳۱۹) باشـــد.) پس از آن ســـخن صاحب الانواء را نقل کرده. آنگاه می‌افزاید: آنچه از این تفاسیر درست‌تر است، آنکه نوروز همان زمان وارد شدن خورشید به برج حمل (فروردین) اســـت. سپس دلایلی برای آن ذکر می‌کند. مهم ترین دلیل آنکه شـــناخت این روز به عنوان نوروز میان مردم رایج است و طبعا خطاب باید راجع به همین عرف باشد. آنگاه خود دو اشکال بر این دلیل آورده است: یکی آنکه در همه مناطق عجم، نوروز بر روز اول ورود خورشـــید در حمل اطلاق نمی‌شود و دوم آنکه نوروز بودن روز نخســـت ماه حمل، نوروز ســـلطانی و جدید اســـت. این اشـــاره به تغییر روز نوروز در زمان سلطان ملکشاه سلجوقی است. پاسخ ابن فهد آن است که وقتی عرف مختلف شـــد، عرف شـــرعی باید مراعات شود. اگر چنین عرفی در کار نبود، عرف نزدیک ترین بلاد به شرع باید مراعات شود. افزون بر آن، هر دو تفسیر از نوروز –اعم از سلطانی و غیر آن –مربوط به پیش از اسلام است! (المهذب البارع فی شرح المختصر النافع، ج ۱، ص ۱۹۳ – ۱۹۱، چاپ انتشارات اسلامی، قم ۱٤۱٤)

نوروز و نوروزیه‌های دوره صفوی

چنین به نظر می‌رســـد که نوروز، در فرهنگ مســـلمانان شرقی، حتی با وجود مخالفت های برخی از فقهای سنی‌مذهب، دوام آورده است. عجیب آنکه برخی از آداب و رسوم خاص آن مانند چهارشنبه سوری و سیزده بدر که از پیش از اسلام وجود داشته، و بی‌پایگی آن از نگاه اسلام بر همه روشن بوده، به دلیل همســـویی نـــوروز با طبیعت و نیز دخالـــت آن در تعیین خراج

نوروز در فرهنگ شیعه

سالانه، همچنان حفظ شده است. حضور این عید در بخش وسیعی از دنیای اسلام در حال حاضر، از نواحی عراق و ترکیه گرفته تا جمهوری آذربایجان، جمهوریهای آسیای میانه، افغانستان، پاکستان و طبعا ایران، نشان آن است که پیش از تشکیل دولت صفوی، این عید مورد اعتنای کامل بوده است. در اینجا باید دو نکته را مورد توجه قرار داد:

نخست آنکه در دوره صفوی، تاریخ قمری و شمسی رواج داشته و طبعا مراسم نوروز برگزار می‌شده است. اولئاریوس در آن عهد چنین نوشته: ایرانی‌ها سال خود را برحسب حرکت خورشید و ماه تعیین و تنظیم می‌کنند و به همین جهت دارای دو نوع سال شمسی و قمری می‌باشند. سال قمری از نظر مذهبی برایشان اهمیت دارد که اعیاد و روزهای سوگواری خود را برحسب آن سال تعیین می‌کنند. وی پس از آن اشاره کرده است که ایرانیان، عمر خود را برحسب سال شمسی محاسبه کرده و مثلا می‌گویند که فلان مقدار نوروز از عمر آنها گذشته است. (سفرنامه اولئاریوس، ترجمه حسین کردبچه، تهران، کتاب برای همه، ۱۳۶۹، ج ۲، ص ۶۹۰).

وی چهارشنبه آخر سال را که چهارشنبه سوری بوده، از ایام مورد توجه مردم یاد کرده و گفته است که مردم آن را بدترین روزهای سال دانسته، کار را تعطیل می‌کنند، از خانه کمتر خارج شده و حتی‌المقدر کمتر حرف می‌زنند و سعی می‌کنند به کسی پولی ندهند ... عده‌ای هم کوزه‌های خود را برداشته ... به خارج شهر رفته و کوزه را از آب پر کرده و آن را می‌آورند و به خانه و اطاق های خود می‌پاشند و عقیده دارند که چون آب، صاف و پاک است، پلیدی ها و بدبختی ها را از خانه شسته، با خود می‌برد...(سفرنامه اولئاریوس، ج ۲، ص ٤٦٦). تاورنیه نیز از عید نوروز به با این عبارت که از اعیاد بزرگ ایرانیان است سخن گفته و می‌نویسد: در این روز تمام بزرگان برای سلام شاه به دربار حاضر می‌شوند و هر کس به اندازه شأنش باید ارمغان و پیشکشی به شاه بدهد ... و در این روز شاه ثروت گزافی به دست می‌آورد ... برای روز اول سال، اگر یک ایرانی اتفاقا پول نداشته باشد که قبای نو تدارک نماید، اگر باید تن خود را گرو بگذارد، می‌گذارد و قبای نو را حتما به دست می‌آورد. (سفرنامه تاورنیه، ترجمه ابوتراب نوری، تهران، سنایی، ١٣٣٦ص ٦٣٥).

شواهد فراوانی درباره اهمیت برگزاری مراسم نوروز در میان ایرانیان در دوره صفوی در دست است که نیازی به نقل آنها نیست.

نکته دوم آنکه این مسأله را باید از زاویه دیگری نیز مورد توجه قرار داد و آن اینکه با پیدایش دولت شیعی، طبیعی بود که روزهایی که در فرهنگ فقهی و تاریخی شیعه، از اهمیتی برخوردار است بزرگ داشته شده و به عنوان شعائر شیعی بزرگ داشته شود. این روزها، یا روزهای عزا و مصیبت بودند و یا روزهای شادی و فرح. نوع دیگر، روزهایی بود که در تقویم مذهبی، عباداتی برای آنها در نظر گرفته شده بود. با توجه به اختلافاتی که در تعیین این روزها وجود داشت، لازم بود تا تحقیقی در باره تعیین روز دقیق آنها صورت گیرد. به عنوان نمونه چندین رساله مولودیه نوشته شد تا اثبات شود، تولد رسول خدا (ص) در دوازدهم ربیع الاول بوده یا در هفدهم آن. (ذریعه ج۲۳ ، ص ۲۷۶ – ۲۷۵)، همینطور رساله‌ای به دستور شاه سلطان حسین صفوی نوشته شد با عنوان هدایه الصالحین در اثبات آن که تولد امام علی(ع) در سیزدهم رجب بوده و سایر اقوال نادرست‌است. (فهرست کتابخانه مجلس، ج ۱۰، ص ۱۷۳۷ به احتمال قوی این رساله از محمدباقر بن اسماعیل خاتون آبادی – م ۱۱۲۷– باید باشد).

به علاوه، مردم نیاز به تقویم هایی داشتند تا به معرفی این روزها پرداخته و آداب و عبادات ویژه آنها را بیان کند. نمونه آن کتاب تقویم المحسنین فی معرفه الساعات و الایام و الاسبوع از فیض کاشانی (م ۱۰۹۱) و اختیارات علامه مجلسی (م ۱۱۱۰) است. باید اعتقاد به خوبی و بدی ساعات را هم به این مطالب افزود و رساله‌هایی که به این مسائل هم پرداخت به آنچه گذشت، اضافه کرد. مجموع این مسائل، جریانی را در تألیف پدید آورد که به نوعی با بحث تقویم ارتباط می‌یافت.

با توجه به آنچه در آغاز بحث در باره تفاوت نوروز قدیم با نوروز جلالی گفته شد، بحث از تعیین روز نوروز و اینکه آیا نوروز وارد شده در روایات، همین نوروز مرسوم است یا نه، در میان علما بالا گرفت. پیش از آن نیز، همانطور که گذشت، ابن فهد در قرن نهم، نسبتا مفصل به آن پرداخته بود. استدلال هایی که در این قبیل رساله‌ها آمده، به طور عمده بر پایه مطالب نجومی، تاریخی و نیز روایاتی است که به آنها اشاره کردیم. افندی با اشاره به رساله میرزا ابراهیم حسینی می‌نویسد: او رساله‌ای نوشت که نوروز، درست همین روزی است که اکنون مرسوم است. آقارضی قزوینی، رساله‌ای در انکار این مطالب نوشت. همین طور محمدحسین بن میرزا ابوالحسن قائنی و میرزا رضی الدین محمد مستوفی خاصه اصفهان دو رساله در تأیید تطبیق روز نوروز وارد شده در روایات با آنچه مرسوم است نوشتند. افندی می‌نویسد: و قد صارت هذه المسأله مطرحا لاراء الفضلاء. (ریاض العلماء ، ج ۱، ص ٦).

در این دوره افزون بر بحث های نجومی و اصولی و فقهی در این باره، یکی دو روایت دیگر درباره نوروز که در منابع پیشین شناخته شده نیامده، مطرح گردید. یک روایت را مرحوم علامه مجلسی در بحار بدون آن که نام منبعش را یاد کند، با این عبارت که: رأیت فی بعض الکتب المعتبره آورده و سندی بر آن از همان کتاب نقل کرده است. راوی این روایت معلی بن خنیس است اما نه در حد چند سطری که در مصباح شیخ آمده و یا یکی دو صفحه‌ای که در المهذّب ابن فهد آمده، بلکه ده صفحه بحار را به خود اختصاص داده است. (بحارالانوار، ج ۵۹، ص ۱۰۰ – ۹۱). آنچه در این روایت افزون بر نقل ابن فهد آمده، تفصیلی است که معلی از امام خواسته تا نامهای فارسی سی روز ماه را بیان کند. به دنبال آن سی نام فارسی همچون هرمزد روز، بهمن روز، اردی‌بهشت روز و... آمده است. علامه مجلسی روایت مزبور را بار دیگر از منبع دیگری آورده، اما در آنجا نیز نام منبع یاد نشده، بلکه آمده است: وجدت فی بعض کتب المنجمین مرویا عن الصادق (ع)... در این نقل، بخش اول سخن امام با معلی نیامده، بلکه تنها نام های ایرانی سی روز آمده است. (همانجا، ج ۵۹، ص ۱۰۵ – ۱۰۱). نیز همان روایت را نقل کرده، بدون نام منبع و تنها با عبارت: و روی ایضا فی بعض الکتب ...)، (همانجا، ص ۱۰۷) جالب آنکه علامه پس از نقل این سه روایت می‌نویسد: این روایات را ما از کتاب های منجمان نقل کردیم، زیرا از ائمه ما روایت کرده بودند، اما من بر آنها اعتمادی ندارم.

افزون بر این روایت، نقل دیگری هم در دوره صفوی مطرح بوده و آن این است که هفت سلام به مشک و زعفران نوشتن و غساله آن را نوشیدن و چهل مرتبه سوره یس را بر انار خواندن و شصت مرتبه این دعا را خواندن که «یا محوّل الحول و الاحوال حوّل حالنا الی احسن الحال». این نقل را آقارضی قزوینی آورده و افزوده که در جایی معتبر به نظر نرسیده است. مرحوم شیخ عباس قمی هم آن را به نقل از کتب غیرمشهوره آورده و صورت دیگر آن را «یا مقلب القلوب و الابصار یا مدبر اللیل و النهار یا محول الحول و الاحوال حول حالنا الی احسن الحال» یاد کرده است.

ای رهگذران گذرگاه حیات!

عید سعید نوروز از راه رسید و پیام محبت‌الهی را بوسیلهٔ سربرآوردن چمنزارها و گلها و ریاحین به بندگان او رسانید. نسیم‌های بهاری وزیدن گرفتند و بار دیگر نشاطی توصیف ناپذیر در اجسام و ارواح انسانها به وجود آوردند. این هیجان و طراوت چمنزارها و گلها و ریاحین و وزیدن نسیمهای عطر آگین بهاری پیامی بالاتر برای کسانی که زندگی آگاهانه‌ای دارند، آورده‌اندو مخاطب این پیام، جانهای مشتاق کمال پاکان اولاد آدم(ع) است که می گوید:

ای خاک نشینان زمین و ای رهگذران گذرگاه پرمعنای حیات! همانگونه که خزان و زمستان کرهٔ خاکی، بهاری حیات بخش به دنبال می‌آورد، همچنان خزان زندگی و زمستان مرگ و زیرخاک، نوید فرا رسیدن بهار ابدیت را که رو به دیدار خداوندی دارید، نوید می‌دهد، با امیدشکفتن در آن بهار حقیقی و جاودانی، در مسیر اطاعت خداوند کمال آفرین گام برداریم ودر مسابقه برای ورود به جاذبیت ربوبی شرکت کنیم.انشاء الله

محمدتقی جعفری

گویید به نوروز که هر روز بیاید

هادی خانیکی*

سال‌ها پیش که بوم جنگ‌های خانمان سوز افغانستان امان از مردم آن سامان گرفته بود، استاد خلیل الله خلیلی، شاعر نام آور آن سامان در سوگ مردم خویش به استقبال نوروز نرفت و غمگنانه چنین سرود:

گویید به نوروز که امسال نیاید
در کشور خونین کفنان ره نگشاید
بلبل به چمن نغمه شادی نسراید
خونین کفنان را لب پرخنده نشاید

بعدها گلرخسار شاعر خوش قریحه تاجیکستان در پاسخ، خوانشی دیگر را از آمدن عید عرضه داشت و گفت:

گویید به نوروز که نو نیست غم ما
از حسرت خونین کفنان چشم نم ما
از وحشت عاق پدران پشت خم ما
گویید به نوروز که هر روز بیاید

در این روایت، نوروز روزی برای زدودن غم است، از این رو باید بیاید و بماند و به انسان و جامعه جان و توان زندگی بخشد:

هر روز بیاید، در غم خانه گشاید
ز آیینه دل زنگ جراحت بزداید
بلبل الم ملت بیچاره سراید
گویید به نوروز که هر روز بیاید

نوروز روایت ایرانی چیرگی زندگی باز پیش روی ماست و بهار نیز دست اندرکار رمزگشایی از حیات است، با کدامیک از این دو تصویر شاعرانه روزی دیگر، فصلی دیگر و سالی دیگر را آغاز کنیم؟ در انبوه اندوه‌ها بمانیم و در پی «طفلی به نام شادی» که گم شده است نوروز را ببینیم یا برای از میان بردن هر درد و غمی، با ساقی نوروزی بسازیم تا بتوانیم بنیادش براندازیم. سرشت انسان و سرنوشت جامعه با تصویر دوم سازگارتر است. شادی و نشاط بخشی از زندگی بشر است و به هر میزان که به جان و روان او باز می‌گردد، حیاتش را گسترش می‌دهد. نوروز لحظه حال و حیات آوری است، و از این لحظه نباید به غفلت گذشت، به گفته زنده یاد فریدون مشیری:

ای دریغ از ما اگر کامی نگیریم از بهار
گر نکوبی شیشه غم را به سنگ
هفت رنگش می‌شود هفتاد رنگ

جوشش بهار، انجماد زمستانی را می‌شکند و این به تازگی و دمیدن نفس نو می‌انجامد و طنین شیرین شادی در طبیعت جاری می‌شود. آراسته شدن روی گل سرخ، پیراسته شدن زلفک شمشاد و... از فصلی تازه خبر می‌دهد، فصلی که به زیبایی «گفت و گوی» گل سرخ، نسیم فروردین و باران بهاری را رقم می‌زند تا طبیعت، روشن‌ترین پیام را، برای زیستی بر پایه عشق، عطر و عاطفه به بشر برساند. تا بشر دریابد که سلام نقش بسته بر لب گل‌های نوشکفته بهاری می‌تواند به هر چه دشنام است پایان دهد و این اعجاز عشق در گیتی است (به قول مولوی: دور گردون ز موج عشق دان/ گر نبودی عشق، بفسردی جهان) و این همه را، بهار به رخ می‌کشد تا پژمردگی چیزی جز فسانه نباشد و انسان‌ها در حال و احوال «خود» و «طبیعت» قدری بیندیشند. در این روزها که به تعبیر استاد محمد رضا شفیعی کدکنی؛ ابر سحرگاهی اسفندماه، غم زد و بارید و برید و گسست... با شعر «تحویل» از وی سخنم را پایان می‌دهم:

ای ز تو تغییرِ حال و سال‌ها
حالِ ما را کُن تو خوشتر حال‌ها

* استاد علوم ارتباطات در دانشگاه علامه طباطبایی و نویسنده کتاب «در جهان گفت‌وگو»

زمانی برای خودشناسی

ادامه از صفحه ۱۱

سهراب سپهری می‌گوید:

غبار عادت پیوسته در مسیر تماشاست
همیشه با نفس تازه راه باید رفت

روز اول فروردین روز و شب برابر می‌شود، پس می‌توان اعتدال را نخستین پیام نوروز به حساب آورد. اما به نظر نمی‌رسد این اعتدال در رفتار و اخلاق مردم چندان که باید و شاید نهادینه شده باشد، چرا در زندگی روزمره ما تا این اندازه مرزهای اعتدال درنوردیده می‌شود؟ چرا تا این اندازه رفتارهای تند، ناپسند و خشن در خانه، محل کار، کوچه و... از ما سر می‌زند؟ چرا نسبت به روشن‌ترین پیام فصل بهار اعتنایی صورت نمی‌پذیرد؟

سعدی می‌گوید:

بامدادی که تفاوت نکند لیل و نهار
خوش بود دامن صحرا و تماشای بهار
بلبلان وقت گل آمد که بنالند از شوق
نه کم از بلبل مستی تو، بنال‌ای هشیار
این همه نقش عجب بر در و دیوار وجود
هر که فکرت نکند نقش بود بر دیوار

در مجموع در طول سال بار مشکلات هر کس بیشتر خود را نشان می‌دهد و نوروز و خوش بودن، حال و هوای خودش را طلب می‌کند، حتی پرندگان و حیوانات هم سرمستی بروز می‌دهند. ثابت شده که تغییر فصل هم در حالات روانی انسان‌ها تأثیر گذار است برای مثال در تابستان با طولانی شدن روزها و گرمای زیاد تاب و توان کمتر می‌شود و پاییز و زمستان به علت کم شدن نور و سرمای زیاد هوا میزان افسردگی افراد افزایش می‌یابد. اینها و خیلی عوامل دیگر دست به دست هم می‌دهند تا ما از اعتدال فاصله بگیریم و با یک آمادگی روانی به پیشواز بهار برویم. امید است خوانندگان محترم با خودشناسی بیشتر و پی بردن به خصوصیات، استعدادها و علایقی که دارند درجه اعتدالشان را بالاتر ببرند و هم خودشان و هم دیگران از آن بهره‌مند گردند.

به عنوان یک روانشناس بفرمایید که این تغییر (فصل بهار فصل تغییر است) و دگرگونی در طبیعت، از کهنه به نو گراییدن، با چه نگرشی می‌تواند در انسان‌ها موجب تغییرخواهی و کوشش در جهت بهتر زیستن و نیک زیستن بینجامد؟

باز هم می‌خواهم استناد کنم به یکی از سخنان حضرت علی(ع) که می‌فرمایند:«مومن کسی است که هر روزش بهتر از روز قبل باشد» یعنی پیشرفت داشته باشد، این پیشرفت و بهتر شدن نتیجه تغییراتی است که در جهت تکامل امور صورت می‌پذیرد. از طرفی می‌دانیم که سیر تاریخی تکامل بشر با هدایت انبیا و کتب آسمانی بوده و خداوند تا زمان حضرت خاتم(ص) کم کم کامل‌ترین دین را اعطا کرد. هر چه خلق شده برای هدایت انسان‌ها است. به نظرم تأمل در قرآن می‌تواند بسیار راهگشا باشد.

هنوز بین بزرگان علم روانشناسی یک تعریف واحد از شخصیت نشده و گاهی تفاوت هم بین تعاریف دیده می‌شود ولی چیزی که قطعی است بهداشت روانی و شخصیت سالم در گرو انجام یک سری رفتار و اعمال صحیح است و بهترین آنها در قرآن سفارش شده است مثل؛ نیکی به پدر و مادر و دیگران، پرهیز از غیبت کردن، پرهیز از ربا، فاصله گرفتن از الکل، پرهیز از دروغ، متعهدبودن به اخلاقیات و خانواده و مسایل زناشویی و در نظر گرفتن حقوق دیگران و در پرانتز این را هم مطرح کنم که متاسفانه در ایران روی این یکی خیلی مساله داریم و نمونه بارز آن، رانندگی ماست که معمولا تخلف بخشی از رانندگی ما را شکل می‌دهد! به همدیگر احترام نمی‌گذاریم و... که اگر در این موارد تأمل کنیم، می‌بینیم که راه درست توجه به اخلاقیات است که اگر صورت پذیرد به نفع شخص و جامعه است. پس اگر در پی راه درست هستیم، این راه را قرآن به ما نشان می‌دهد که البته این توصیه‌ها در همه فرهنگ‌ها و همه ادیان هست ولی من معتقدم که اسلام کامل‌تر است و مثل بهار اعتدال بیشتری دارد.

در کتابفروشی‌ها، در زمینه روانشناسی هم کتابهای متنوعی ارائه می‌شود هم تالیفات هم ترجمه‌ها و به نظر می‌رسد مردم هم به خرید کتب روانشناسی علاقه نشان می‌دهند بویژه وقتی عنوان این گونه کتابها به مواردی همچون؛ چگونه می‌توان زندگی موفقی داشت، نکته‌هایی درباره زناشویی، آنچه مردان و زنان باید درباره هم بدانند و... بپردازد. در این میان کتابهایی هم وجود دارند که از کیفیت بالایی برخوردار نیستند و فراوان هم هستند. کتابهایی که با هدف سودجویی نوشته و منتشر می‌شوند. البته مردم ما هم زیاد اهل مطالعه نیستند ولی به نظر شما مردم برای تهیه این کتابها چه معیارهایی را باید رعایت کنند؟

این سؤال را هم مردم و هم اصحاب رسانه از من و همکارانم زیاد می‌پرسند، من هم زنگ خطر را به صدا در می‌آورم و می‌گویم که سرانه مطالعه در کشور خیلی پایین است. مطالعه و اندیشیدن نسبت مستقیمی با هم دارد و زندگی بهتر هم جدا از درست اندیشیدن ممکن نیست. فرانتس کافکا می‌گوید: «کتاب باید تبری باشد برای درهم شکستن دریای منجمد وجودمان» یا سقراط که هوشمندانه می‌گوید: «جامعه زمانی سعادت می‌یابد که مطالعه کار روزانه‌اش باشد» طبق گزارشات در کشوری مثل آلمان مردم حتی در مکان‌های عمومی هم مطالعه می‌کنند، به محض نشستن در مترو یا اتوبوس کتاب را باز می‌کنند و مشغول مطالعه می‌شوند و همیشه مطالب خواندنی و کتاب‌های جیبی، کتاب‌هایی که به قطع پالتویی معروف هستند را همراه دارند. ما نیز بهتر است با تمرین، این عادت خوب و پسندیده را در خودمان بوجود آوریم... اما درباره کتاب‌های روانشناسی، ما هر کتابی را بخواهیم برای خریدن گزینش کنیم ابتدا مناسب است مروری کوتاه داشته باشیم، فهرست موضوعی کتاب را به دقت نگاه کنیم و ببینیم آیا موضوع‌ها با خواسته ما هماهنگی دارد یا نه، سپس ببینیم نویسنده، مترجم و ناشر کتاب کیست؟ یعنی تکلیف خودمان را با خودمان اول مشخص کنیم که چه می‌خواهیم، سپس اقدام کنیم.

روانشناسی هم مانند دیگر علوم، نویسندگان و محققان صاحب نام، صاحب سبک و مشهوری دارد و یافتن نوشته‌های معتبر اکنون و به کمک فن آوری‌های جدیدی مانند اینترنت و... کار چندان دشواری به نظر نمی‌آید. دیگر اینکه عوامل مزاحم را در نظر نگیریم، اینکه جلد این کتاب زیباتر از آن کتاب است یا تیراژ این کتاب کمتر از آن کتاب است، یا نوبت چاپ کتابی ما را جادو نکند، فریب عنوان‌های فریبنده را هم نخوریم و تحریک نشویم. امروزه در کتابفروشی‌ها راهنماهایی وجود دارند و من اغلب دیده‌ام که در کارشان هم تا اندازه قابل قبولی توانا هستند. دیگر اینکه می‌توانیم از افراد مطلع و متخصص در هر رشته‌ای نظر بخواهیم و بهتر از همه به آکادمیسین‌ها مراجعه کنیم تا نتیجه بهتری حاصل شود.

آیین‌های عید

در تاریـــخ ۳۰ مارس ۲۰۰۹ (۱۰ فروردین ۱۳۸۸)، پارلمان فـــدرال کانـــادا، اولیـــن روز بهار هر ســـال را به عنـــوان نوروز (Nowruz Day)، عیـــد ملـــی ایرانیان و بســـیاری اقوام دیگر نامگذاری کرد.در تاریخ ۲۴ فوریه ۲۰۱۰ ســـازمان ملل متحد با تصویب یک قطعنامه در مقر ســـازمان در نیویورک، عید نوروز را بـــه عنـــوان روز بین‌المللی نوروز و فرهنگ صلح در جهان به رسمیت شناخت.

آیین‌ها

خانه‌تکانی: خانه‌تکانی یکی از آیین‌های نوروزی است که مردم بیشتر مناطقی که نوروز را جشن می گیرند به آن پایبندند. در این آیین، تمام خانه و وسایل آن در آستانه نوروز گردگیری، شستشـــو و تمیز می‌شـــوند. این آیین در کشورهای مختلف از جمله ایران، تاجیکستان و افغانستان برگزار می‌شود.

آتش‌افروزی: برگزاری مراسم آتش‌افروزی در میان کردها در شهر استانبول، ترکیه رسم افروختن آتش، از زمان‌های کهن در مناطق نوروز متداول شده است. در ایران، جمهوری آذربایجان و بخش‌هایی از افغانســـتان، این رســـم به‌صورت روشن کردن آتش در شـــب آخرین چهارشنبه سال متداول است. این مراسم چهارشنبه‌سوری نام دارد. پریدن از روی آتش در ایام نوروز در ترکمنستان نیز رایج است.

همچنین رسم افروختن آتش در بامداد نوروز بر پشت بام‌ها در میان برخی از زرتشتیان (از جمله در برخی از روستاهای یزد در ایران) مرسوم است.

سفره‌های نوروزی

ســـفره هفت سین از سفره‌های نوروزی است که در ایران، جمهوری آذربایجان و برخی از نقاط افغانســـتان رایج اســـت. سفره‌های نوروزی یکی از آیین‌های مشترک در مراسم نوروز در بین مردمی است که نوروز را جشن می گیرند. در بسیاری از نقاط ایران، جمهوری آذربایجان[۳۰] و برخی از نقاط افغانستان، سفره هفت سین پهن می‌شود. در این سفره هفت چیز قرار می گیرد که با حرف سین آغاز شده باشد؛ مثل سیر، سنجد، سمنو، سیب و ... به هفت سینی که چیده می‌شود معانی خاصی نسبت داده‌اند. مثلاً سیب را نماد زیبایی و تندرستی، سنجد را نماد عشق و محبت، و سکه را رزق و روزی گفته‌اند.سفره نوروز از زمانهای کهن بوده اما بـــه این صورت بوده اســـت که ســـفره ای را پهن می کردند و در بشـــقابهای سفالی و یا فلزی انواع آجیلهای خشک شده مانند توت خشک –برگه خشک شده زردآلو و هلو و پختیک(پخته شده و خشک شـــده لبو)و عسل و سر شیر خشک شـــده، کلوچه، گعـــگ (کیک) قطاب و نان ســـرموکی و ... می گذاشتند تخم مرغ رنگ شـــده حتما در ســـفره وجود داشـــت. در این سفره بعضی چیزها فقط جنبه زیبایی داشـــت مانند تخم مرغ و آیینه ولی ســـایر چیزها برای خـــوردن و پذیرایی میهمانـــان بودو هـــر زمان که تمام می شـــد بلافاصلـــه صاحبخانه ظـــروف را مجدد برای میهمانان جدید پر می کرد. اما اینکه هفت چیز با نام سین باشد پدیده جدیدی است به نظر می رسد گذاشـــتن هفت جزء آغازشونده با حرف سین در ســـفره نوروزی پدیده‌ای اســـت که در اواخر دوره قاجار رایج شده و پیشینه تاریخی ندارد، بلکه توسط رسانه‌ها فراگیر شده است.ضمنا مردم قبل از نوروز به حمام می رفتند و شـــلوغ ترین روزهای سال گرمابه ها چند روز سال نو بود گرمابه که معمولا با چوب و هیزم در (گرخانـــه)GOr khaneh یا آتش خانه آب حمام را گرم می کرد حتما یک ذخیره خاص چوب و هیزم را برای روزهای نوروز ذخیره می کرد. شب نوروز همه پلو یا چلو خورش می خوردند بســـیاری از خانواده ها سالی فقط یکبار می توانستن چلو خورش بخورند و انهم شب نوروز بود.از این پلو برای فقرا، سلمانی (آرایشگر) و حمامی (مسئول آتش حمام) و برای کدخدای هر محل هم پیشکش می بردند.

پهن کردن ســـفره نوروزی در ایران آداب و رسوم خاصی دارد و روی ســـفره اجزای دیگری به‌ویژه آینه، شـــمع، و آب نیز حضور دارند. از دیگر اجزای ســـفر امروزی می‌شـــود از ماهی و تخم مرغ رنگ‌شده یاد کرد.

در کابل و شـــهرهای شمالی افغانســـتان، سفره هفت میوه متداول اســـت. در این سفره، هفت میوه قرار می گیرد، از جمله؛ کشـــمش ســـبز و سرخ، چارمغز، بادام، پســـته، زردآلو و سنجد. چیدن ســـفره‌ای مشـــابه با اســـتفاده از میوه خشک شده، در بین شیعیان پاکستان هم مرسوم است.

علاوه بر این، سفره هفت شین در میان زرتشتیان، و سفره هفت میم در برخی نقاط واقع در استان فارس در ایران متداول است. در جمهوری آذربایجان عدد هفت اهمیتی ندارد و بر روی سفره‌های نوروزی خود، آجیل قرار می‌دهند.

غذاهای نوروزی

یکـــی از متداولترین غذاهایی که به مناســـبت نوروز پخته می‌شـــود، ســـمنو (سمنک، سومنک، ســـوملک، سمنی، سمنه) اســـت. این غذا با استفاده از جوانه گندم تهیه می‌شود. در بیشتر کشورهایی که نوروز را جشن می گیرند، این غذا طبخ می‌شود. در برخی از کشورها، پختن این غذا با آیین‌های خاصی همراه است. زنان و دختران در مناطق مختلف ایران، افغانستان، تاجیکستان، ترکمنستان و ازبکستان سمنو را به‌صورت دسته‌جمعی و گاه در طول شـــب می‌پزند و درهنگام پختن آن سرودهای مخصوصی می‌خوانند. برای نمونه در افغانســـتان در یکی از مشـــهورترین ترانه‌ها، این بیت به تکرار خوانده می‌شود:

سمنک در جوش ما کفچه زنیم
دیگران در خواب ما دف چه زنیم

پختن غذاهای دیگر نیز در نوروز مرســـوم اســـت. به‌طور مثال در بخش‌هایی از ایران؛ ســـبزی پلو با ماهی در شـــب عید، در افغانستان سبزی چلو با ماهی, در ترکمنستان؛ نوروزبامه، در قزاقســـتان؛ اویقی آشار، در بخارا؛ انواع سمبوسه پخته می‌شود. به‌طـــور کلی پختن غذاهـــای نوروزی در هر منطقه‌ای که نوروز جشـــن گرفته می‌شود مرسوم اســـت و هر منطقه‌ای غذاها و شیرینی‌های مخصوص به خود را دارد.

دید و بازدید

دید و بازدید عید یا عید دیدنی یکی از ســـنتهای نوروزی است که در بیشتر کشورهایی که آن را جشن می گیرند، متداول است. در برخی از مناطق، یاد کردن از گذشتگان و حاضر شدن بر مزار آنان در نوروز نیز رایج است.

مسابقات ورزشی

برگزاری مســـابقات ورزشـــی عمومی در معابر شهری و روستایی، یکی دیگر از آیین‌هایی است که در برخی از کشورها به مناسبت نوروز برگزار می‌شود. در ترکمنستان، مردان و زنان ترکمن، بازی‌ها و ســـرگرمیهای ویژه‌ای از جمله ســـوارکاری، کشـــتی، پرش برای گرفتن دســـتمال از بلندی و شطرنج برگزار می‌کننـــد. برپایـــی جنگ خروس و شـــاخ‌زنی قوچهـــا از دیگر مراسمی است که در ترکمنستان برگزار می‌شود.

در اســـتانهای شـــمالی افغانستان نیز مســـابقات بزکشی به مناسبت‌های مختلف از جمله نوروز برگزار می‌شود.

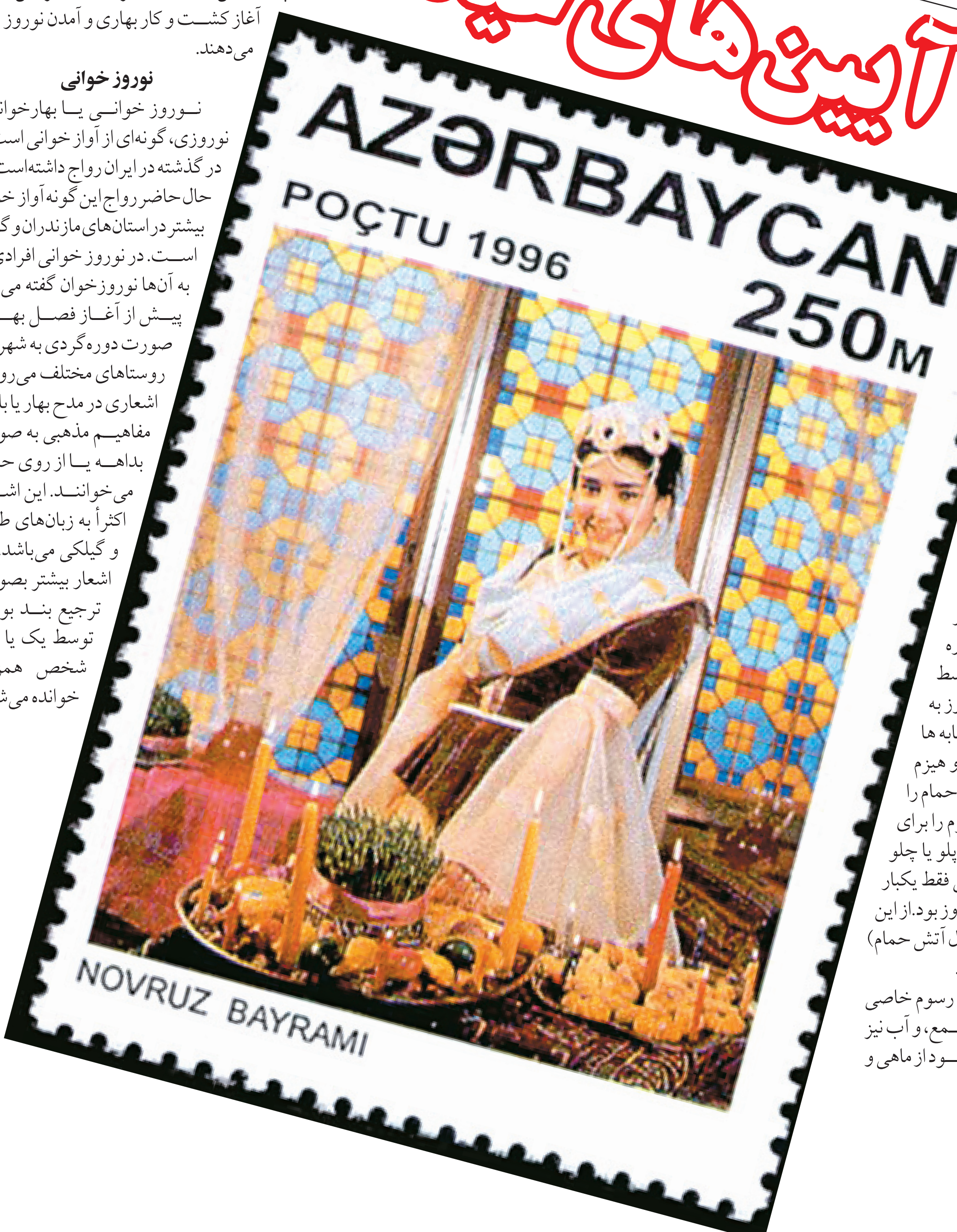
طبیعت گردی

مردم ایران روز سیزدهم فروردین، به مکانهای طبیعی مانند پارکها، باغها، جنگل‌ها و ماطق خارج از شهر می‌روند. این مراسم سیزده‌به‌در نام دارد. از کارهای رایج در این جشن، گره زدن سبزه و گفتن دروغ ســـیزده اســـت. مراسم سیزده‌به‌در در مناطق غربی افغانســـتان از جمله شـــهر هرات نیز برگزار می‌شود. با وجودی که روز ســـیزدهم فروردین در کشور افغانستان جزو تعطیلات رسمی نیست، اما مردم این مناطق برای گردش در طبیعت، عملاً کســـب و کار خود را تعطیل می‌کنند. مردم این منطقه همچنین اولین چهارشنبه سال را نیز با گردش در طبیعت سپری می‌کنند. علاوه بر این، ســـاکنان کابل در افغانســـتان، در طول دو هفته اول ســـال برای گردش به همراه خانواده بـــه مناطقی که در آنها گل ارغوان می‌روید، می‌روند.

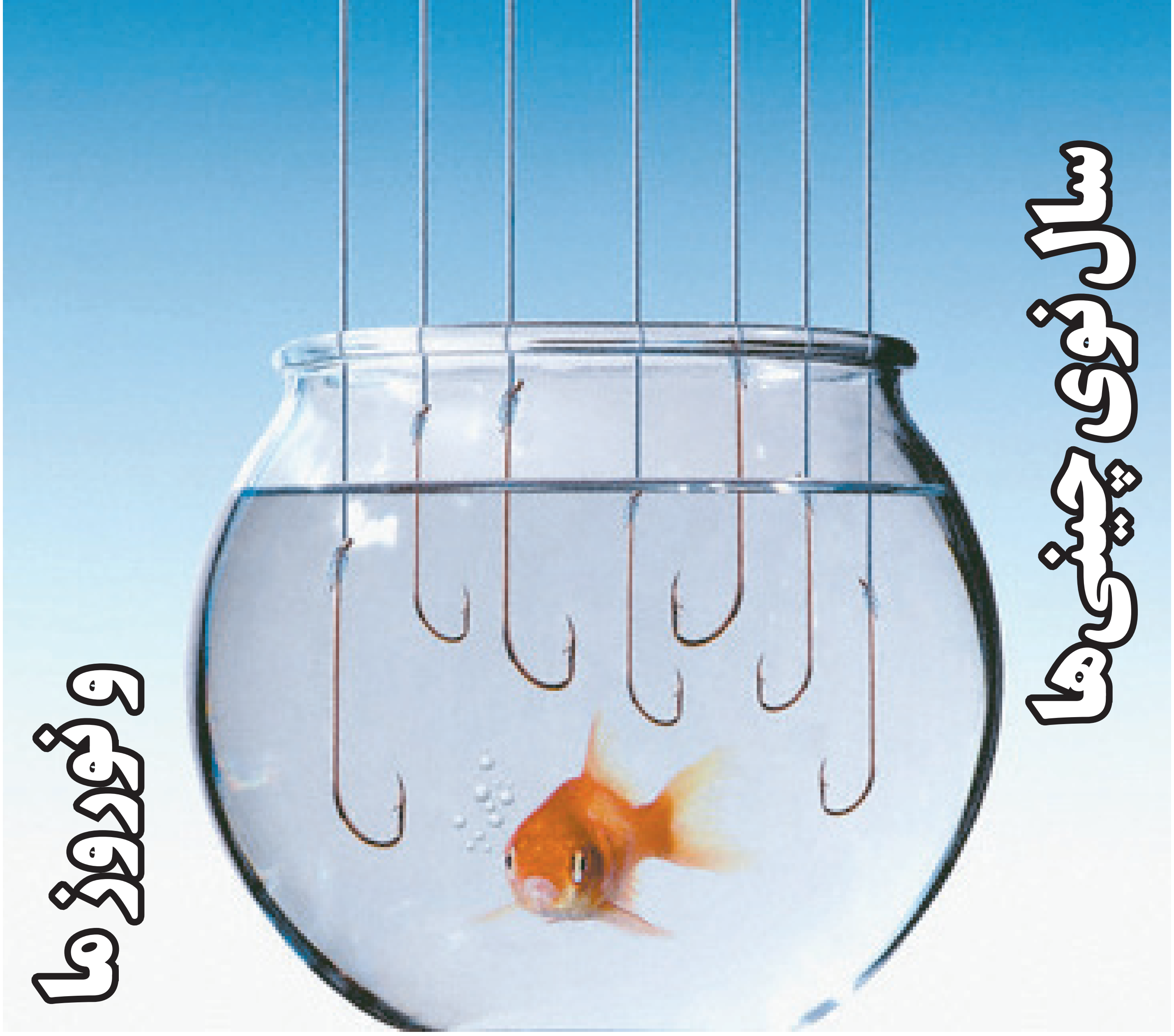
یکی دیگر از آیینهای نوروز که در آســـیای میانه و کشور تاجیکستان مرسوم است، مراسم گل گردانی و بلبل خوانـــی اســـت. گل گردان‌هـــا از دره و تپه و دامنه کوه‌ها، گل چیده و اهل دهســـتان خود را از پایان یافتن زمســـتان و فرا رسیدن عروس سال و آغاز کشـــت و کار بهاری و آمدن نوروز مژده می‌دهند.

نوروز خوانی

نـــوروز خوانـــی یـــا بهارخوانی یا نوروزی، گونه‌ای از آواز خوانی است که در گذشته در ایران رواج داشته‌است. در حال حاضر رواج این گونه آواز خوانی بیشتر در استان‌های مازندران و گیلان اســـت. در نوروز خوانی افرادی که به آن‌ها نوروزخوان گفته می‌شود پیـــش از آغـــاز فصـــل بهـــار به صورت دوره گردی به شهرها و روستاهای مختلف می‌روند و اشعاری در مدح بهار یا با ذکر مفاهیـــم مذهبی به صورت بداهـــه یـــا از روی حافظه می‌خواننـــد. این اشـــعار اکثراً به زبان‌های طبری و گیلکی می‌باشد. این اشعار بیشتر بصورت ترجیع بنـــد بوده و توسط یک یا چند شخص همزمان خوانده می‌شود.

سال نوی چینی‌ها و نوروز ما

■ میترا دهموبد

چینی‌ها هرچند که تقویمشان، تقویم میلادی است اما سال نویشان، همان است که به زبانی، بیش از ۴ هزار سال است که در این هنگامه و بدین‌گونه، برگزار می‌شود. سال نو که فرا می‌رسد همه‌جا پر می‌شود از شـور و هیاهو، پر می‌شود از سبدهای نارنگی و گلدان‌هایی از درختچه‌های نارنگی. در و دیوار با فانوس‌های قرمز و کاغذهای رنگی آذین می‌شود. هرجایی را که نگاه کنی، بندینک‌های قرمزرنگ گره‌شده، خودنمایی می‌کند. حتا درختچه‌های کوچک نارنگی، شاخه‌شاخه‌هایش، با همین بندینک‌ها و گره‌ها، آذین شده، به گونه‌ای که دیگر تنها یک درختچه‌ی نارنگی نیست، دنیایی از زیبایی است. از یکی از دوستان چینی‌ام شنیدم که می‌گفت؛ به باور چینی‌ها، نارنگی، میوه‌ای است که نیروهای شیطانی و ناپاک را از آدمی دور می‌کند از همین‌رو باید بر خوان بهاری هر چینی، نارنگی یا نارنگی‌هایی باشد.

چینی‌ها هم همچون ما ایرانی‌ها، خوان بهاری دارند البته این خوان، سفره نیست بلکه تا جایی که دیده‌ام یک سینی است با کاسه‌های کوچک نقلی سفیدرنگی که در هرکدام یک خوراکی نهاده‌اند. در این خوان به گمان من، آنها هم همچون ایرانی‌ها از همه‌ی داده‌های نیک پروردگار می‌گذارند که البته بنا به زمان و مکان، برایشان ارجمندی ویژه‌ای داشته است، همچون ماش، زیره، لوبیا، عدس، لپه و...

در این سینی یک کاسه هم که گهگاه، بزرگ‌تر از دیگر کاسه‌ها است به سکه‌های ریز و درشت، ویژه می‌شود که بی‌گمان می‌تواند نشانگر آرزوی صاحب‌خانه در توانمندی و برکت در سال تازه باشد. شیرینی‌های گوناگون و آجیل هم دیگر چیدنی‌های این خوان هستند و البته سبدی از نارنگی.

بی‌گمان هر ایرانی با دیدن این خوان، با دیدن ماش، عدس و لوبیا، به یاد سبزه‌ی سال نو می‌افتد و با دیدن کاسه‌ی پر از سکه هم به یاد سکه‌ای می‌افتد که ایرانی‌ها به رسم کهن، آن را بر سر سفره‌ی هفت‌سین می‌گذاشته‌اند یا در کاسه‌ی آب و آویشن، می‌انداخته‌اند، سکه‌ای که آن را نماد شهریور امشاسپند، شهریاری و توانمندی می‌دانسته‌اند.

آرد برنج چسبیده هم از آن چیزهایی است که در این روزها در خانه‌ی چینی‌ها و بر خوان بهاری آنها به چشم می‌خورد. این آرد برنج چسبیده، نشانگر فزونی سطح زندگی است. شاید از آنجایی که برنج از خوراکهای اصلی این مردم است، بودنش بر خوان بهاری، بایسته است. به هر رو من که با این آرد برنج به یاد نان و پنیر و سبزی خودمان افتادم که به نشان پربرکتی و پرحاصلی بر سفره نوروزمان می‌گذاریم چرا که از گذشته، گندم از محصولات اصلی و نان از یگانه پختنی‌های ویژه هر خانه ایرانی بوده است.

چینی‌ها پیش از فرارسیدن سال نو، همچون مردمان جهان ایرانی، رسم خانه‌تکانی دارند. غبار و ناپاکی را از خان‌ومان خود می‌زدایند و بر این باورند که با این خانه‌تکانی، بدی‌ها را از خانه می‌رانند و در سال نو، راه را برای آمدن بخت و اقبال خوش، آماده می‌کنند. برخی از مردم، درها و قاب پنجره‌هایشان را با رنگ قرمز که رنگ شادی و شانس است، رنگ‌آمیزی می‌کنند. دیوارها با کاغذ و فانوس‌های قرمزرنگ و گره‌های شانس، آذین می‌شود. بر در همه‌ی خانه‌ها، ریسه‌ای از فانوس‌های قرمزرنگ، ردیف می‌شود و نوید سال نو شادی را در این خانه می‌دهد.

گویا در همه‌ی فرهنگ‌ها، خانه، پایه و بنیاد است چرا که زندگی در آن، جریان دارد و در و درگاه هر خانه از درون خانه، سخن‌ها دارد. خاطرم هست آن روزها که هنوز این‌همه درگیر زندگی شهری نبودیم، آن‌روزها که سال نو را پیش پدربزرگ و مادربزرگ در یزد می‌گذراندیم، پیش از فرارسیدن هر جشنی، به ویژه جشن نوروز، مادربزرگ بر دو سوی پاشنه‌ی در خانه، گل آویشن و برنج می‌ریخت و بر در خانه، آب می‌پاشید، آبی که نشانه‌ی پاکی و روشنی است و نماد زندگی. هر خانه‌ای که بر درش، آویشن و برنج بود، ما را به خود می‌خواند. داخل که می‌شدیم شادباش نوروز بود و عیدی گرفتن‌ها. حالا این فانوس‌های قرمز بر در خانه‌ی چینی‌ها هم شاید همان معنا را بدهد.

سال نوی چینی‌ها، زمانی فرا می‌رسد که سرمای سخت، رفته باشد. گاهشمار آنها، گاهشمار کشاورزی است. سال نو، نوید گرما است و آغازی دیگر بر زمین. به گمانم روز چهارشنبه‌ی هفته‌ی پیش (۱۳ بهمن‌ماه) بود که سال نویشان، آغاز شد. ساعت ۱۲ شب، آسمان سرزمین‌هایی که چینی‌ها در آن، زندگی می‌کنند، نورباران شد. چینی‌ها کم شدن سرما، آمدن گرما و فرارسیدن فصل کشت‌وکار را جشن گرفتند. سه روز پیش از این جشن، در ایران، جشن سده برگزار شده بود، جشنی که به باور برخی، جشن چله‌ی بزرگ است، جشنی که در آن، آتش بر آسمان زبانه می‌کشد. بر این باورند که از این‌پس، دل زمین، گرم شدن در پیش می‌گیرد و فصل کشت و کار نزدیک است. کشاورزان زمین را شخم می‌زنند و بذرها را آماده می‌کنند که تا چند هفته‌ی دیگر، کشت و کار را آغاز کنند.

یکی از دوستانم گفت؛ سال نوی چینی‌ها، سرسوزن شبیه نوروز ماست اما من می‌گویم این همانندی‌ها، چیزی فراتر از یک سرسوزن است.

ماهی، خوراک اصلی چینی‌ها در روز نخست سال نو است. به گمانم شما هم به یاد ماهی‌پلوی خودمان افتادید که بیشتر ایرانی‌ها در روز نخست نوروز، می‌خورند.

راستی دوست چینی‌ام می‌گفت که چینی‌ها، نارنگی خوان بهاری خود را در چهاردهمین روز از سال نو بر آب رود و رودخانه‌ها، روان می‌کنند و مجردها بر این باورند که این نارنگی را همسر آینده‌شان از آن‌سوی آب، خواهد گرفت. البته درست بودن این سخن را نمی‌دانم چون در جای دیگری نشنیدم و تنها راوی آن، دوست چینی‌ام بود.

دید و بازدید بزرگ‌ترهای خانواده و عیدی گرفتن از دیگر رسم‌های چینی‌هاست اما جالب است که بدانید، چینی‌ها افزون بر آن‌که فانوس‌های قرمز بر در و دیوار آویزان می‌کنند و لباس قرمزرنگ بر تن می‌کنند، در سال نو، حتا عیدی‌هایشان را هم با پاکت‌های قرمز یا کادوهای قرمز می‌پیچند.

سال نوی چینی، همچون نوروز، یک جشن ملی پرشکوه و فرخنده است با همانندی‌های بسیاری که شاید سخن از نزدیکی این دو فرهنگ کهن خاورزمینی داشته‌باشد، چه این‌که می‌دانیم این دو سرزمین از دیرباز باهم دادوستدهای بسیاری داشته‌اند به‌ویژه در زمینه‌های فرهنگی.

جشنی به مثابه میراث فرهنگی و معنوی بشر

انسان، از نخستین ادوار زندگی اجتماعی، متوجه بازگشت و تکرار برخی از رویدادهای طبیعی، یعنی تکرار فصول شد. نیاز به محاسبه در دوران کشاورزی، یعنی نیاز به دانستن زمان کاشت و برداشت، فصل بندی ها و تقویم دهقانی و زراعی را به وجود آورد. نخستین محاسبه فصل ها، بی گمان در همه جوامع با گردش ماه که تغییر آن آسانتر دیده می شد صورت گرفت. و بالاخره در نتیجه نارسایی ها و ناهماهنگی هایی که تقویم قمری، با تقویم دهقانی داشت، محاسبه و تنظیم تقویم بر اساس گردش خورشید صورت پذیرفت. سال در نزد ایرانیان از زمانی نسبتا کهن به چهار فصل سه ماهه تقسیم شده و همان طور که ابوریحان بیرونی در آثارالباقیه آورده است آغاز سال ایرانی از زمان خلقت انسان (یعنی ابتدای هزاره هفتم از تاریخ عالم) روز هرمز از ماه فروردین بود، وقتی که آفتاب در نصف النهار، در نقطه اعتدال ربیعی، و طالع سرطان بود.

پیدایش جشن نوروز

جشن نوروز را به نخستین پادشاهان نسبت می دهند. شاعران و نویسندگان قرن چهارم و پنجم هجری چون فردوسی، عنصری، بیرونی، طبری و بسیاری دیگر که منبع تاریخی و اسطوره ای آنان بی گمان ادبیات پیش از اسلام بوده، نوروز را از زمان پادشاهی جمشید می دانند.

درخور یادآوری است که جشن نوروز پیش از جمشید نیز برگزار می شده و ابوریحان نیز با آن که جشن را به جمشید منسوب می کند یادآور می شود که: «آن روز که روز تازه ای بود جمشید عید گرفت؛ اگر چه پیش از آن هم نوروز بزرگ و معظم بود».

روایت های اسلامی درباره نوروز

آورده اند که در زمان حضرت رسول (ص) در نوروز جامی سیمین که پر از حلوا بود برای پیغمبر هدیه آوردند و آن حضرت پرسید که این چیست؟ گفتند که امروز نوروز است. پرسید که نوروز چیست؟ گفتند عید بزرگ ایرانیان. فرمود: آری، در این روز بود که خداوند عسکره را زنده کرد. پرسیدند عسکره چیست؟ فرمود عسکره هزاران مردمی بودند که از ترس مرگ ترک دیار کرده و سر به بیابان نهادند و خداوند به آنان گفت بمیرید و مردند. سپس آنان را زنده کرد و ابرها را فرمود که به آنان ببارند از این روست که پاشیدن آب در این روز رسم شده. سپس از آن حلوا تناول کرد و جام را میان اصحاب خود قسمت کرده و گفت کاش هر روزی بر ما نوروز بود.

و نیز حدیثی است از معلی بن خنیس که گفت: روز نوروز بر حضرت جعفر بن محمد صادق در آمدم گفت آیا این روز را می شناسی؟ گفتم این روزی است که ایرانیان آن را بزرگ می دارند و به یکدیگر هدیه می دهند. پس حضرت صادق(ع) گفت سوگند به خداوند که این بزرگداشت نوروز به علت امری کهن است که برایت بازگو می کنم تا آن را دریابی. پس گفت: ای معلی، روز نوروز روزی است که خداوند از بندگان خود پیمان گرفت که او را بپرستند و او را شریک و انبازی نگیرند و به پیامبران و راهنمایان او بگروند. همان روزی است که آفتاب در آن طلوع کرد و بادها وزیدن گرفت و زمین در آن شکوفا و درخشان شد. همان روزی است که کشتی نوح در کوه آرام گرفت. همان روزی است که پیامبر خدا، امیر المومنین علی (ع) را بر دوش خود گرفت تا بت های قریش را از کعبه به زیر افکند. چنان که ابراهیم نیز این کار را کرد. همان روزی است که خداوند به یاران خود فرمود تا با علی (ع) به عنوان امیر المومنین بیعت کنند. همان روزی است که قائم آل محمد (ص) و اولیای امر در آن ظهور می کنند و همان روزی است که قائم بر دجال پیروز می شود و او را در کنار کوفه بر دار می کشد و هیچ نوروزی نیست که ما در آن متوقع گشایش و فرجی نباشیم، زیرا نوروز از روزهای ما و شیعیان ماست.

جشن نوروز

جشن نوروز دست کم یک یا دو هفته ادامه دارد. ابوریحان بیرونی مدت برگزاری جشن نوروز را پس از جمشید یک ماه می نویسد: «چون جم درگذشت پادشاهان همه روزهای این ماه را عید گرفتند. عیدها را شش بخش نمودند: ۵ روز نخست را به پادشاهان اختصاص دادند، ۵ روز دوم را به اشراف، ۵ روز سوم را به خادمان و کارکنان پادشاهی، ۵ روز چهارم را به ندیمان و درباریان، ۵ روز پنجم را به توده مردم و پنجه ششم را به برزگران. ولی برگزاری مراسم نوروزی امروز، دست کم از پنجه و «چهارشنبه آخر سال» آغاز می شود و در «سیزده بدر» پایان می پذیرد. از آداب و رسوم کهن پیش از نوروز باید از پنجه، چهارشنبه سوری و خانه تکانی یاد کرد.

پنجه (خمسه مسترقه)

بنابر سالنمای کهن ایران هر یک از ۱۲ ماه سال ۳۰ روز است و پنج روز باقیمانده سال را پنجه، پنجک، یا خمسه مسترقه، گویند. این پنج روز را خمسه مسترقه نامند از آن جهت که در هیچ یک از ماه ها حساب نمی شود. مراسم پنجه تا سال ۱۳۰۴ که تقویم رسمی شش ماه اول سال را سی و یک روز قرارداد، برگزار می شد.

میر نوروزی

از جمله آیین های این جشن ۵ روزه، که در شمار روزهای سال و ماه و کار نبود، برای شوخی و سرگرمی حاکم و امیری انتخاب می کردند که رفتار و دستورهایش خنده آور بود و در پایان جشن از ترس آزار مردمان فرار می کرد. ابوریحان از مردی بی ریش یاد می کند که با جامه و آرایشی شگفت انگیز و خنده آور در نخستین روز بهار مردم را سرگرم می کرد و چیزی می گرفت. و هم اوست که حافظ به عنوان «میرنوروزی» دوران حکومتش را «بیش از ۵ روز» نمی داند.

از برگزاری رسم میر نوروزی، تا لااقل ۷۰ سال پیش آگاهی داریم. بی گمان کسانی را که در روزهای نخست فروردین، با لباس های قرمز رنگ و صورت سیاه شده در کوچه و گذر وخیابان می بینیم که با دایره زدن و خواندن و رقصیدن مردم را سرگرم می کنند و پولی می گیرند بازمانده شوخی ها و سرگرمی های انتخاب «میر نوروزی» و «حاکم پنج روزه» است که تنها در روزهای جشن نوروزی دیده می شوند و آنان در شعرهای خود می گویند: «حاجی فیروزه، عید نوروزه، سالی چند روزه».

جشن نوروز میراث فرهنگی و معنوی بشر

نوروز برابر با اول فروردین ماه (تقویم شمسی)، جشن آغاز سال و یکی از کهن ترین جشن های به جا مانده از دوران باستان است. خاستگاه نوروز در ایران باستان می باشدو هنوز مردم مناطق مختلف فلات ایران نوروز را جشن می گیرند. امروزه زمان برگزاری نوروز، در آغاز فصل بهار است. نوروز در ایران و افغانستان آغاز سال نو محسوب می شود و در برخی دیگر از کشورها تعطیل رسمی است.

مجمع عمومی سازمان ملل در نشست ٤ اسفند ۱۳۸۸ (۲۳ فوریه ۲۰۱۰) ۲۱ ماه مارس را به عنوان روز جهانی عید نوروز، با ریشه ایرانی به رسمیت شناخت و آن را در تقویم خود جای داد. در متن به تصویب رسیده در مجمع عمومی سازمان ملل، نوروز، جشنی با ریشه ایرانی که قدمتی بیش از ۳ هزار سال دارد و امروزه بیش از ۳۰۰ میلیون نفر آن را جشن می گیرند توصیف شده است.

پیش از آن در تاریخ ۸ مهر ۱۳۸۸ خورشیدی، نوروز توسط سازمان علمی و فرهنگی سازمان ملل متحد، به عنوان میراث غیر ملموس جهانی، به ثبت جهانی رسیده بود. در ۷ فروردین ۱۳۸۹ نخستین دوره جشن جهانی نوروز در تهران برگزار شد و این شهر به عنوان «دبیرخانه نوروز» شناخته شد.

زمان نوروز

جشن نوروز از لحظه اعتدال بهاری آغاز می‌شود. در دانش ستاره‌شناسی، اعتدال بهاری یا اعتدال ربیعی در نیم‌کره شمالی زمین به لحظه‌ای گفته می‌شود که خورشید از صفحه استوای زمین می گذرد و به سوی شمال آسمان می‌رود. این لحظه، لحظه اول برج حمل نامیده می‌شود، و در تقویم هجری خورشیدی با نخستین روز (هرمز روز یا اورمزد روز) از ماه فروردین برابر است. نوروز در تقویم میلادی با ۲۰، ۲۱ یا ۲۲ مارس مطابقت دارد.

در کشورهایی مانند ایران و افغانستان که تقویم هجری شمسی به کار برده می‌شود، نوروز، روز آغاز سال نو است. اما در کشورهای آسیای میانه و قفقاز، تقویم میلادی متداول است و نوروز به عنوان آغاز فصل بهار جشن گرفته می‌شود و روز آغاز سال محسوب نمی‌شود.

در دوران سلجوقیان، به دستور جلال‌الدین ملکشاه سلجوقی تعدادی از ستاره شناسان ایرانی از جمله خیام برای بهترسازی گاهشمار ایرانی گرد هم آمدند. این گروه، نوروز را در یکم بهار (ورود آفتاب به برج حمل) قرار دادند و جایگاه آن را ثابت نمودند

واژه نوروز

واژه نوروز یک اسم مرکب است که از ترکیب دو واژه فارسی «نو»(تازه –جدید.اکنون) و «روز»(رووز–رز–روژ در فارسی میانه به چم خورشید و آفتاب هم بکار می رفته امروز معادل the day) به وجود آمده است. امروزه در فارسی این نام در دو معنی به‌کار می‌رود: ۱) نوروز عام: روز آغاز اعتدال بهاری (برابری شب و روز) و آغاز سال نو

۲) نوروز خاص: روز ششم فروردین با نام «روز خرداد» ایرانیان باستان از نوروز به عنوان ناوا سردا یعنی سال نو یاد می‌کردند. مردمان ایرانی آسیای میانه نیز در زَمان سغدیان و خوارزمشاهیان، نوروز را نوسارد و نوسارجی به معنای سال نو می‌نامیدند.

واژه نوروز در الفبای لاتین [ویرایش]در متن‌های گوناگون لاتین، بخش نخست واژه نوروز با املای No،Now،Nov و New Naw و بخش دوم آن با املای Ruz،Rooz و Rouz نوشته شده است. در برخی از مواقع این دو بخش پشت سر هم و در برخی با فاصله نوشته می‌شوند . در تلفظ خراسانی و فارسی میانه آنرا به شکل Newrouz نیروز تلفظ می کرده اند که بسیار شبیه به نیوروز است و ترجمه آن می شود روز جدید یا همان اولین روز سال نو.

اما به باور احسان یارشاطر بنیان‌گذار دانشنامه ایرانیکا، نگارش این واژه در الفبای لاتین با توجه به قواعد آواشناسی، به شکل Nowruz توصیه می‌شود. این شکل از املای واژه نوروز، هم‌اکنون در نوشته‌های یونسکو و بسیاری از متون سیاسی به کار می‌رود.

پیشینه

منشأ و زمان پیدایش نوروز، به درستی معلوم نیست. در برخی از متن‌های کهن ایران از جمله شاهنامه فردوسی و تاریخ طبری، جمشید و در برخی دیگر از متن‌ها، کیومرث به‌عنوان پایه‌گذار نوروز معرفی شده‌است. پدیدآوری نوروز در شاهنامه، بدین گونه روایت شده‌است که جمشید در حال گذشتن از آذربایجان، دستور داد تا در آنجا برای او تختی بگذارند و خودش با تاجی زرین بر روی تخت نشست. با رسیدن نور خورشید به تاج زرین او، جهان نورانی شد و مردم شادمانی کردند و آن روز را روز نو نامیدند.

برخی از روایتهای تاریخی، آغاز نوروز را به بابلیان نسبت می‌دهد. بر طبق این روایتها، رواج نوروز در ایران به ۵۳۸ سال ق.م یعنی زمان حمله کورش بزرگ به بابل بازمی گردد. همچنین در برخی از روایت‌ها، از زرتشت به‌عنوان بنیان‌گذار نوروز نام برده شده‌است. اما در اوستا (دست کم در گاتها) نامی از نوروز برده نشده‌است.

نوروز در زمان سلسله هخامنشیان

کوروش دوم بنیان‌گذار هخامنشیان، نوروز را در سال ۵۳۸ قبل از میلاد، جشن ملی اعلام کرد. وی در این روز برنامه‌هایی برای ترفیع سربازان، پاکسازی مکان‌های همگانی و خانه‌های شخصی و بخشش محکومان اجرا می‌نمود. این آیین‌ها در زمان دیگر پادشاهان هخامنشی نیز برگزار می‌شده‌است. در زمان داریوش یکم، مراسم نوروز در تخت جمشید برگزار می‌شد. البته در سنگ‌نوشته‌های به‌جا مانده از دوران هخامنشیان، به‌طور مستقیم اشاره‌ای به برگزاری نوروز نشده‌است.

اما بررسی‌ها بر روی این سنگ‌نوشته‌ها نشان می‌دهد که مردم در دوران هخامنشیان با جشن‌های نوروز آشنا بوده‌اند، و هخامنشیان نوروز را با شکوه و بزرگی جشن می‌گرفته‌اند. شواهد نشان می‌دهد داریوش اول هخامنشی، به مناسبت نوروز در سال ٤١٦ قبل از میلاد سکه‌ای از جنس طلا ضرب نمود که در یک سوی آن سربازی در حال تیراندازی نشان داده شده‌است.

در دوران هخامنشی، جشن نوروز در بازه‌ای زمانی میان ۲۱ اسفند تا ۱۹ اردیبهشت برگزار می‌شد.

نوروز در زمان اشکانیان و ساسانیان

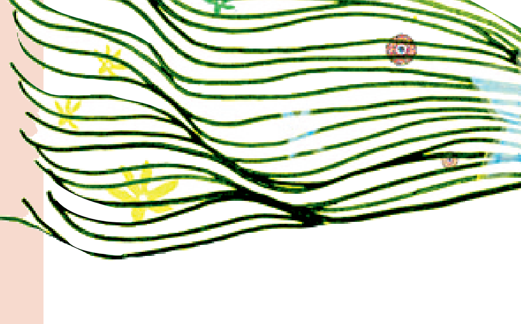
در زمان اشکانیان و ساسانیان نیز نوروز گرامی داشته می‌شد. در این دوران، جشن‌های متعددی در طول یک سال برگزار می‌شد که مهمترین آنها نوروز و مهرگان بود. برگزاری جشن نوروز در دوران ساسانیان چند روز (دست کم شش روز) طول می‌کشید و به دو دوره نوروز کوچک و نوروز بزرگ تقسیم می‌شد. نوروز کوچک یا نوروز عامه به مدت پنج روز، از یکم تا پنجم فروردین گرامی داشته می‌شد و روز ششم فروردین (خردادروز)، جشن نوروز بزرگ یا نوروز خاصه برپا می‌شد. در هر یک از روزهای نوروز عامه، طبقه‌ای از طبقات مردم (دهقانان، روحانیان، سپاهیان، پیشه‌وران و اشراف) به دیدار شاه می‌آمدند و شاه به سخنان آنها گوش می‌داد و برای حل مشکلات آنها دستور صادر می‌کرد. در روز ششم، شاه حق طبقات گوناگون مردم را ادا کرده بود و در این روز، تنها نزدیکان شاه به حضور وی می‌آمدند.

شواهدی وجود دارد که در دوران ساسانی سال‌های کبیسه رعایت نمی‌شده‌است. بنابراین نوروز هر چهار سال، یک روز از موعد اصلی خود (آغاز برج حمل) عقب می‌ماند و درنتیجه زمان نوروز در این دوران همواره ثابت نبود و در فصل‌های گوناگون سال جاری بود.

اردشیر بابکان، بنیان گذار سلسله ساسانیان، در سال ۲۳۰م از دولت روم که از وی شکست خورده بود، خواست که نوروز را در این کشور به رسمیت بشناسند. این درخواست مورد پذیرش سنای روم قرار گرفت و نوروز در قلمرو روم به Lupercal معروف شد.

در دوران ساسانیان، ۲۵ روز پیش از آغاز بهار، در دوازده ستون که از خشت خام برپا می‌کردند، انواع حبوبات و غلات (برنج، گندم، جو، نخود، ارزن، و لوبیا) را می‌کاشتند و تا روز شانزدهم فروردین آنها را جمع نمی‌کردند. هر کدام از این گیاهان که بارورتر شود، در آن سال محصول بهتری خواهد داد. در این دوران همچنین متداول بود که در بامداد نوروز، مردم به یکدیگر آب بپاشند. از زمان هرمز اول مرسوم شد که مردم در شب نوروز آتش روشن نمایند. همچنین از زمان هرمز دوم، رسم دادن سکه در نوروز به‌عنوان عیدی متداول شد.

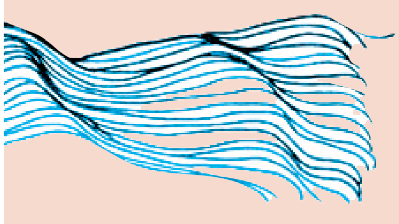

ترانه گل سرخ

■ هادی مؤمنی

بگو زیباترین گل درجهان چیست؟
گل رخسار زیبا و گل سرخ!
چه می‌نوشی که سکرش جاودانی است؟
شراب چشم شهلا و گل سرخ
بخوان از دل که از دل برکنی دل
رها در باغ رویا و گل سرخ
به رقص آ، تا به نازت بشکفد گل
گل از گل‌های دنیا و گل سرخ!
لبت شوراب دریا و گل سرخ
تنت گلبرگ مینا و گل سرخ
دل من چینی نازک، دل تو
دلت از سنگ خارا و گل سرخ
یکی ماه و یکی بت می‌پرستد
یکی تصویر عذرا و گل سرخ
یکی وا می‌نهد حور بهشتی
به بوی سیب حوا و گل سرخ!
بگو بر شانه‌ها افشان چه داری؟
شب تاریک یلدا و گل سرخ
صمیمیت ز پیچک‌ها بیاموز
صفا از برگ طوبا و گل سرخ!
غریبی را تو از گل‌های گمنام!
وفا از دلبر ما و گل سرخ!
نسیم! از نیشکر، انگور وحشی ـ
از این دشت تماشا و گل سرخ؛
چه می‌جویی که دایم رهسپاری؟
: گل گم‌گشته‌ام را و گل سرخ!
کفن بگشا عزیز خفته در خاک!
به افسون مسیحا و گل سرخ
که دلدارت به دیدار تو آمد
بهار آمد به صحرا و گل سرخ
مرا از خاک دنیا آفریدند
تو را از کهکشان‌ها و گل سرخ
مرا از خون بلبل‌های بی‌بال
تو را از خار صحرا و گل سرخ
گل سنگ و گل یخ غنچه کردند
به خاک یار تنها و گل سرخ

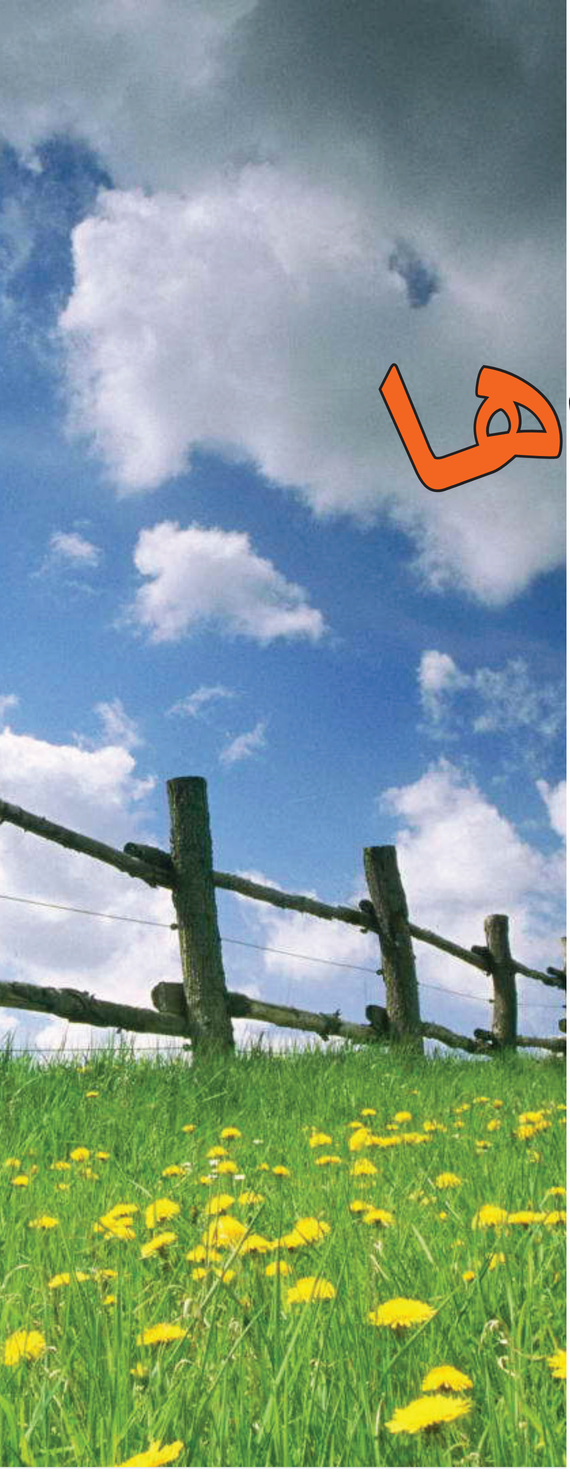

گل شمشیر و آتش خوشه کردند
به داغ عشق رسوا و گل سرخ!
مرا هنگام جان‌دادن رها کن
میان قاصدک‌ها و گل سرخ
به دشتی دور سرمست از بهاران
من و یاد تو آنجا و گل سرخ...

رویدادها

● داریوش دوم به مناسبت نوروز، در سال ٤١٦ پیش از میلاد سکه زرین ویژه ای ضرب کرد که یک طرف آن شکل سربازی را در حال تیراندازی با کمان نشان می دهد. ضرب سکه زر و سیم یک قرن پیش از آن توسط داریوش یکم آغاز شده بود. سکه های داریوش بزرگ به «داریک» یا «دریک» موسومند. رسم دادن سکه به عنوان عیدی از زمان هرمز دوم – شاه ساسانی در سال ٣٠٤ میلادی آغاز شده است.

● مِهستان (مه/Meh: بزرگ)، پارلمان ایران در عهد اشکانیان نخستین جلسه خودرا در نوروز سال ۱۷۳ پیش از میلاد با حضور مِهرداد یکم ـ شاه وقت ـ برگزار کرد و اولین مصوبه آن انتخابی کردن مقام ریاست کشور (شاه) بود.

● در سال ٥٢ میلادی، مِهستان که از نحوست ۱۳ فروردین می ترسید، چند روز ایران را بدون شاه گذارد و روز ١٥ فروردین «بلاش» را از میان شاهزادگان اشکانی به شاهی برگزید که از همه آنان کوچکتر بود و استدلال کرد که «مصلحت وطن»، انتخاب بلاش را ایجاب می کرد. شاه قبلی در ایام نوروز مرده بود. نحوست رقم ۱۳ از یونانیان است که با اسکندر وارد ایران شده است!

● نوروز ایرانی بر حسب سال مصادف است با یکی از این سه روز در تقویم تازه میلادی (گریگوری): ۲۰، ۲۱ و یا ۲۲ مارس (مارچ). در مارس ٤٤ پیش از میلاد، ایران خود را برای دفاع در برابر حمله احتمالی «ژولیوس سزار» آماده می کرد که خبر رسید سزار ١٥ مارس (هفت روز پیش از نوروز) در سنای روم ترور شده است و شاه جریان را به اطلاع رجال کشور رسانید که ایام عید را در دلواپسی بسر برده بودند. اسپهبد سورنا فرمانده کل ارتش ایران ۹ سال پیش از آن (سال ٥٣ پیش از میلاد) در «حرّان» ارتش روم را درهم شکسته بود.

● اردشیر پاپکان – که در سال ٢٢٦ میلادی سلسله ساسانیان را تأسیس کرده بود چهار سال بعد، از دولت روم که در جنگ از وی شکست خورده بود خواست که نوروز ایرانی را به رسمیت بشناسد و سنای روم نیز آن را پذیرفت و از آن پس نوروز ما در قلمرو روم به Lupercal معروف شد. در دوران اشکانیان ایام نوروز به پنج روز کاهش یافته بود اما اردشیر به تقاضای «تنسر/ Tansar» موبدِ موبدان (روحانی ارشد زرتشتیان) روز ششم فروردین ـ زادروز زرتشت – را بر آن اضافه کرد. ایرانیان روز هفتم فروردین را خوش یمن می دانستند و بیشتر ازدواجها را به این روز موکول می کردند، از آن زمان ایام نوروز که روزهای روح ابدی، شادیها و پاکی ها بشمار می آمدند، به هفت روز افزایش یافت و ایرانیان در این هفت روز دست از کار می کشیدند.

● در مارس ٣٢٦ میلادی میان ارتش ایران به فرماندهی شاپور دوم و ارتش روم به فرماندهی کنستانتینوس دوم امپراتور این کشور جنگی خونین و پر تلفات در گرفته بود. با اینکه پیروزی با ارتش ایران بود، شاپور دوم ۲۰ مارس (شب نوروز) برغم مخالفت افسرانش که در شرف بُردن جنگ بودند، آتش بسی دو هفته ای اعلام کرد تا سربازان بتوانند آیین های نوروزی را برگزار کنند. کنستانتینوس دوم که نیروهایش تلفات شدید داده بودند، پس از این آتش بس موقت حاضر به ادامه جنگ نشد و روز دهم آوریل میان دو امپراتور پیمان صلح به امضاء رسید.

دکتر مصدق در پیام نوروزی سال ۱۳۳۱ خود ایرانیان را به ایستادگی و پایمردی در برابر سلطه و استثمار خارجی فراخوانده و اشاره کرده بود کشوری که استقلال واقعی و حاکمیت ملی تمام عیار نداشته باشد، در جامعه بین المللی فاقد عزت و احترام است.

● در مراسم نوروز سال ٣٩٩ میلادی، چند مسیحی ایرانی که موفق به ورود به کاخ یزدگرد ـ شاه وقت (ساسانی) شده بودند، فی البداهه از او تقاضای آزادی مذهبی برای خود کردند. این آزادی که مورد درخواست دولت روم هم بود به همه مسیحیان قلمرو ایران داده شد.

● در نوروز سال ٥٠١ میلادی (١٣٤٩ سال پیش از انتشار مانیفیست کمونیست به قلم کارل مارکس) مزدک بامداد – روحانی زرتشتی – جنبش سوسیالیستی خود را برپایه مالکیّت عمومی دارایی ها، استفاده از تولیدات و ثروت بر حسب نیاز فرد و برابری اجتماعی – اقتصادی همه مردم علنی ساخت که مورد توجه توده ها که گرفتار جامعه ای طبقاتی و وجود شکاف عظیم میان فقیر و غنی بودند، قرار گرفت و حتی شاه وقت ایران ـ قباد ـ متمایل به افکار او شد.

● پیمان «صلح پایدار» ایران و روم که به امضای خسرو انوشیروان ساسانی و «ژوستی نی آن» امپراتور روم رسیده بود، در سال ٥٣٢ میلادی در مراسم نوروزی که در تالار کاخ تیسفون (ایوان مدائن – طاق کسری، ٣٦ کیلومتری جنوب بغداد) با حضور شاه ایران برپا شده بود، مبادله شد.

● انوشیروان به هر کس که در طول سال به وطن خدمت چشمگیر کرده بود در مراسم نوروز یکی از این سکه های با تصویر خود را می داد.

● در طول حکومت ساسانیان اهمیت نوروز افزایش یافت. نه تنها یک عید ملی بود بلکه ایام تمیز کردن محیط زیست، پوشیدن لباس نو، تمیز کردن بدن، استغفار از گناهان، دلجویی از پیران، تجدید دوستی ها، استحکام خانواده و بیرون کردن افکار بد و پلیدی ها از روح و روان به شمار می آمد. در این عهد، تشریفات نوروزی مفصل شد، از جمله روشن کردن آتش روی بام ها در شب نوروز به منظور سوزاندن پلیدی ها که اینک این رسم به روشن کردن شمع سر سفره هفت سین تبدیل شده است. ساسانیان معتقد بودند که هدف کوروش بزرگ از اعلام نوروز به عنوان یک روز ملی، برقراری عدالت، نظم، برادری، انسان دوستی و پاکدامنی بوده و باید تحقق یابد.

● ٢٤ مارس ٧٢١ م (در جریان آئینهای نوروزی) «پوشان» از شاهزادگان ساسانی، هشتاد سال پس از جنگ نهاوند ادعای سلطنت و احیای حکومت ساسانیان را کرد و گروهی گرد او جمع شدند ولی کاری از پیش نبردند.

● بعد از اسلام، تا مدتی مراسم نوروز در ایران به صورت خصوصی و خانوادگی برگزار می شد. با وجود این، نوروز ایرانی از طریق مسلمانان تا اندلس (اسپانیا) گسترش یافت. از زمان عباسیان به دلیل بسط نفوذ ایرانیان در دستگاه خلفای این دودمان، مراسم نوروز به این دستگاه راه یافت ولی یک عید رسمی (روز ملی) نبود. در روایت است که هارون الرشید، خلیفه معروف عباسی، هزاران سکه نقره که یک طرف آنها را رنگ زده بود (علامتگذاری کرده بود) در مراسم نوروز (سال ۲۱۱ هجری) در شهر بغداد به بزرگانی که به دیدن او رفته بودند، هدیه داده و به آنان تأکید کرده بود که نوروز سال آینده، کسی سکه دریافت خواهد کرد که سکه های امسال را با خود بیاورد و به او نشان بدهد. هدف هارون این بود که سکه های عیدی را که داده بود خرج نکنند.

● رجال خراسان در سال ٨٠٩ میلادی، روز ٢٤ مارس (سوم فروردین) را برای عید ـ دیدنی میان خود تعیین کرده بودند. در همین مراسم به آنان اطلاع رسید که هارون الرشید در همان روز در شهر توس درگذشته است. با این خبر، مجلس دید و بازدید نوروزی به یک جلسه محرمانه سیاسی مبدّل شد و در آن تصمیم گرفته شد که به مأمون ـ که از جانب مادر ایرانی بود ـ کمک کنند تا جانشین پدر شود و سه هفته بعد، هنگامی که شنیدند «امین» برادر او در بغداد خلیفه اعلام شده است به گردآوری داوطلب برای جنگیدن دست زدند و در اندک زمانی ۳۰ هزار داوطلب آماده شدند. این سپاه در روستای تهران (پایتخت امروز) ارتش ۹۱ هزار نفری مجرب امپراتوری عباسی را درهم شکست و علی بن عیسی بن ماهان فرمانده ارتش خلیفه که بهترین سردار زمان خود بود به همدان گریخت. داوطلبان ایرانی در آنجا هم وی را شکست دادند که ضمن این جنگ کشته شد... در زمان بوئیان که پیروان مرداویز بودند آیین های نوروزی باردیگر رسمیت یافتند و چون بغداد در دست آنان بود، در این شهر هم برگزار می شدند.

● مرداویز زیاری (مازندرانی) از قهرمانان ملی ایرانیان که بر قسمت بزرگی از ایران زمین حکومت می کرد و اصفهان را پایتخت خود قرار داده بود، کمر به برگزاری آیین های ملی ایران از جمله تیرگان، مهرگان، سده، چهارشنبه سوری و مهمتر از همه نوروز بسته بود و تاکید داشت که مراسم عینا و مطابق عهد ساسانیان برگزار شود و در این راه سختگیری زیاد و افراط بیش از حد از خود نشان می داد، به گونه ای که در سال ٩٣٤ میلادی دست به تنبیه کارکنانی زد که در آذین بندی اصفهان برای نوروز سلیقه کافی به کار نبرده بودند و همین امر سبب شد که خدمه غیرایرانی که مورد انتقاد قرار گرفته بودند، از بیم جان خود، او را در حمام کشتند. مرداویز همان سال جشن سده را در اصفهان برگزار کرده و شخصا در آن شرکت جسته بود. وی بود که پس از راندن دست نشاندگان عربان از مناطق مرکزی ایران دستور اکید داده بود که ایرانیان جز به فارسی نگویند و ننویسند.

● امیراسماعیل سامانی و به نوشته برخی از مورخان از دودمان ژنرال بهرام مهران (بهرام چوبین، متولد ری و نابغه نظامی ایران) که به تجدید حیات زبان فارسی و فرهنگ ایرانی کمک فراوان کرد، در سال ۸۹۲ میلادی از ریاضیدان های خراسان خواست که تقویم ساسانی را دوباره نویسی کنند تا «نوروز» در ساعت درست و هنگام عبور خورشید از استوا آغاز شود و حلول سال دقیق باشد. این آرزو سالها بعد توسط «عمرخیام» تحقق یافت و تقویم هجری خورشیدی و لحظه دقیق حلول سال نو تهیه و تنظیم شد. جلال الدین ملکشاه سلجوقی که عمر خیام نیشابوری در دوران حکومت او تقویم خورشیدی را تنظیم کرده بود، از همان زمان، دستور رعایت آن را داد. طبق قانون مصوب مجلس، از قرن چهاردهم هجری نوشتن تاریخ مکاتبات در ایران با تقویم خورشیدی رسمی شد.

● ٢٢ مارس سال ٩٧٨ میلادی (٣٥٧ خورشیدی) بیمارستانی که به دستور عضدالدوله دیلمی در شهر بغداد ساخته شده بود به مناسبت نوروز گشایش یافت. این بیمارستان را به نام عضدالدوله بیمارستان عضدی خواندند. در زمان دیلیمان حکومت بغداد در دست ایرانیان بود.

● شاه اسماعیل صفوی روز ١١ مارس (در سال ١٥٠٢م) و ٩ روز مانده به نوروز را برای تاجگذاری خود تعیین کرده بود تا آیین های نوروزی را در کسوت شاه ایران برگزار کنند.

وی که در تبریز خود را شاه همه ایران اعلام کرده بود، درهمین مراسم گفته بود که خود را مکلف به احیای امپراتوری ایران در داخل مرزهای ساسانیان می داند.

● در سال ۱۵۹۷ میلادی، شاه عباس یکم (صفوی) آیین نوروز را در عمارت «نقش جهان» برگزار کرد و در نطق خود به این مناسبت، اعلام داشت که اصفهان پایتخت همیشگی ایران خواهد بود و تصمیم دارد آن را به صورت زیباترین و امن ترین شـــهر جهان درآورد و به نمایندگان کشـــورهای خارجی که به شرکت در مراسم دعوت شده بودند، اجازه داد که برای کشور خود در اصفهان ســـفارتخانه بسازند. شاه عباس روز اول اکتبر سال ۱۵۸۸ میلادی رییس کشور ایران شده بود. وی در رعایت اعیاد ملّی و مذهبی شیعه دقت کامل بعمل می آورد.

● نادر شاه به نوروز و آیین های آن علاقه مندی فراوان داشت. وی سکه خود موسوم به سکه نادری را در سال ۱۷۳۵ میلادی، در مراسم سلام نوروز رایج ساخت و تعدادی از آن را به رسم عیدی به منشی ها و افسران خود داد که در یک طرف ســـکه نقش شده بود: «الخیر فی ماوقع» و در طرف دیگر سکه این عبارت دیده میشـــود: «نادر ایران زمین». این عبارت نشـــان می دهد که نادر خواهان احیای امپراتوری ایران در چارچوب مرزهای عهد ساســـانیان، اشـــکانیان و هخامنشیان بوده است. نادرشـــاه در ســـال ۱۷۳۹ در جریان لشکرکشی به هند، پس از شکست دادن ارتش ۳۶۰ هزار نفری این کشور و دریافت تاج پادشاهی هند، برای ورود به دهلی منتظر فرارسیدن نوروز شد تا در روزی سعد به این آرزو برسد و روز ۲۰ مارس (در آن سال، روز نوروز) وارد دهلی شد و مراسم عید را در کاخ «شاهجهان (امپراتور پیشین هند)» برگزار کرد.

● کریمخان زند (وکیل مردم) پس از اعلام شهر شیراز به پایتختی ایران، از ســـال ۱۷۶۱ میلادی به بعد هر ســـاله سلام نوروزی را در عمارتی که اینک موزه پارس نامیده می شـــود، برگزار می کرد و سپس به دیدن مردم عادی (کوچه و خیابان) می رفت. وی در نخستین نوروز در شیراز، از جیب خود چند نوازنـــده را اجیـــر کرد که در میدان های شـــهر بنوازند و مردم را شـــاد کنند که بعداً این رســـم شـــامل روزهای دیگر هم شد. کریمخان برای شاد کردن مردم و زدودن غمهایشان هر اقدامی را که می توانســـت، می کرد. وی برای دیدن مردم و آگاه شـــدن از مشکلاتشان، حتی به قهوه خانه ها می رفت و در آنجا با آنان آبگوشت (دیزی) می خورد.

● آغا محمدخان قاجار با همه سفّاکی «نوروز» را برای تاجگذاری اش تعیین کرد. وی در نوروز سال ۱۱۷٤ هجری خورشیدی (مارس ۱۷۹۵م) در تهران تاجگذاری کرد و این شهر را پایتخت قرار داد که هنوز پایتخت است.

● ویلهلم اول قیصر آلمان که علاقه شدیدی به خواندن تاریـــخ آرین ها داشـــت از اینکه در ۲۲ مـــارس ۱۷۹۷ میلادی (مصـــادف با نوروز آرین های جنـــوی - ایرانیان) به دنیا آمده بود، بسی مباهات می کرد. در زمان او بود که آلمان به وحدت رســـید (رایش دوم). ویلهلم اول که بیســـمارک صدراعظمش بـــود ۹۱ ســـال عمر کرد. فراموش نکنیم کـــه آلمان تنها قدرت اروپایی است که نظر استعماری و سیاست امپریالیستی نسبت به ایران نداشت و همواره (جز در زمان صدارت مرکل) در کنار ایران بود. ایرانیان نیز نسبت به آلمان و آلمانیان احساسات ویژه داشته اند و به خاطر همین احساس، در دوران دو جنگ اول و دوم جهانی آسیب فراوان دیدند.

● مارس ســـال ۱۹۱۱ (نوروز ســـال ۱۲۹۰ خورشیدی) مراســـم رســـمی (دولتی) نوروز به نشـــانه اعتراض به حضور خودســـرانه نیروهای انگلســـتان و روسیه در خاک ایران لغو و بـــه جای آن عزای ملی اعلام شـــد. این نیروهـــا بر پایه قرارداد اوت سال ۱۹۰۷ سن پترزبورگ (تقسیم ایران به دو منطقه نفوذ میان انگلستان و روسیه) وارد میهن ما شده بودند و اشغالگر به شمار می آمدند. نیروهای روسیه تا ۱۹۱۸ و نیروهای انگلستان تا ۱۹۲۱ ایران را ترک نگفتند. وجود نیروهای همین دو کشور در ایران باعث شد کشور ما که اعلام بیطرفی کرده بود، صحنه جنگ جهانی اول شـــود و آســـیب بیند. • برگزاری آیین های نوروز ایرانی از دوران هخامنشیان در آسیای صغیر (آناتولی) تا به امروز مرسوم بوده است. عبدالحمید اول سلطان عثمانی که خـــود روز نوروز (۲۰ مارس ۱۷۲۵) به دنیا آمده بود، نوروز را در قلمرو عثمانی یک عید رسمی اعلام کرد.

● دولت وقت تهران که می ترسید مردم از شنیدن امضای قرارداد ترکمن چای و از دست رفتن قفقاز ایران به خشم آیند و دست به عصیان بزنند، این قرارداد را که با میانجیگری دولت انگلستان در ۲۲ فوریه ۱۸۲۸ میلادی (درست یک ماه پیش از نوروز) امضا شده بود از مردم پنهان کرد تا خبر آن در ایام دید و بازدید نوروز به گوش ایرانیان نرسد و آنان را اندوهگین و بر ضد دولت متحد نکند.

● در نوروز ســـال ۱۳۰۰ (۱۹۲۱میلادی) دکتر محمد مصدق استاندار وقت فارس در مراسم رسمی نوروز در شیراز اعلام کرد که به عنوان اعتراض به وقوع کودتای نظامی در تهران (کودتای ژنرال رضاخان و ســـید ضیـــاء طباطبایی با حمایت لندن) و زندانی شدن روشنفکران وطن، از همان لحظه از سمت خود کناره گیری می کند و این چند روز را هم به خاطر احترام به نوروز صبر کرده بود تا مراسم عید ملّی برگزار شود.

● شورای عالی معارف (فرهنگ) ایران نخستین جلسه خـــود را به ابتکار میرزاعلی اکبر دهخـــدا در روز نوروز ۱۳۰۱ تشکیل داد و در همان جلسه درباره تعطیلات نوروزی مدارس که بعداً به اقتباس از ساســـانیان یک هفته تعیین شـــد، به بحث و مذاکره پرداخت و قرار شـــد که پیشـــنویس «قانون اساســـی معارف» تنظیم و به پارلمان داده شـــود. در آن زمان، همه امور فرهنگی ایران از آموزش و پرورش تا کتاب و هنر و فرهنگ و صدور پروانه انتشار جراید در دست این شورا، مرکب از ادباء، دانشمندان و اندیشمندان تراز اول کشور بود.

● از سال ۱۳۰۷ هجری خورشیدی، همانند عهد باستان، اعلام ترفیع نظامیان به نوروز موکول شد. بعدا اعلام بخشودگی تمام و یا قسمتی از مجازات محکومان نیز همانند عهد باستان، به نوروز موکول شد. کوروش بزرگ نوروز را برای دادن ترفیع به نظامیان و بخشودگی محکوم شدگان در نظر گرفته بود.

● ناوگان ایران که با کمک ایتالیای عهد موســـولینی به طور محرمانه ایجاد شده بود، در نخستین نوروز پس از ورود به خلیج فارس، به پایگاه نظامی انگلستان در «باسعیدو» حمله برد و آن را بـــه خـــاک وطن باز گردانید. انتخاب نوروز برای حمله به این سبب بود که انگلیسی ها انتظار نداشتند ایرانیان در روز ملی بزرگ خود دســـت به این کار بزنند. انگلســـتان که از قرن شـــانزدهم نمی خواست ایران نیروی دریایی موثر داشته باشد در ماجرای شهریور ۱۳۲۰، با توسل به نیرنگ، ناوگان ایـــران را نابود کـــرد. دولت لندن هیچگاه مایل نبوده است که کشورهای حوزه خلیج فارس دارای قدرت دریایی شوند. سیاست این دولت بود که باعث شد در این منطقه، کشورهای کوچک متعدد به وجود آید تا اجبارا مطیع قدرتهای خارج از منطقه باشند.

آغا محمدخان قاجار با همه سفّاکی «نوروز» را برای تاجگذاری اش تعیین کرد. وی در نوروز سال ۱۱۷۴ هجری خورشیدی (مارس ۱۷۹۵م) در تهران تاجگذاری کرد و این شهر را پایتخت قرار داد که هنوز پایتخت است

● نوروز ۱۳۱۸ خورشـــیدی بهره برداری از راه آهن سراســـری ایران آغاز و بدعتی شد که مانند دوران ساســـانیان کارهای مهم از نوروز آغاز شـــود. مصدق قبلا در مجلس به لایحه ی کشیدن این خط به صورت مستقیم و سراسری (نه، شبکه) از یک بندر در جنوب به یک بندر در شمال کشور که قرار بود از محل عوارض قند و شکر ساخته شود، اعتراض کرد و آن را طبق دیکته خارجی و با مقاصد نظامی اعلام داشت. او گفت که اگر خط آهن به صورت شبکه و میان مناطق اقتصادی کشور و شهرهای بزرگ باشد، فایده بخش اســـت و ســـئوال کرد که چه ضرورتی ایجاب می کند که این خط به یک بندر غیر تجاری در شـــمال منتهی شود. پس از اشغال نظامی ایران در شهریور ۱۳۲۰ تازه ایرانیان متوجه شدند که متفقین از این خط برای حمل اســـلحه و مهمات میان غرب و شـــوروی اســـتفاده کردند.

● در ســـال ۱۳۳۰، دکتـــر مصـــدق روز ۲۹ اســـفند هر ســـال را روز ملی شـــدن صنعت نفت ایران، یک جشن ملی و تعطیل عمومی اعلام کرد و به این ترتیب، یک روز بر تعطیلات نوروزی اضافه شد.

دکتـــر مصدق در پیام نوروزی ســـال ۱۳۳۱ خود ایرانیان را به ایســـتادگی و پایمردی در برابر ســـلطه و استثمار خارجی فراخوانده و اشـــاره کرده بود کشـــوری که اســـتقلال واقعی و حاکمیت ملی تمام عیار نداشـــته باشـــد، در جامعه بین المللی فاقد عزت و احترام است.

او در نطق نوروزی ســـال ۱۳۳۲ خـــود به مردم اطلاع داد که پیشنهادهای غرب برای حل مسأله نفت را رد کرده است و بنابرایـــن، مردم باید کمربندها را محکمتر کنند و آماده هرگونه جانفشانی برای وطن و خنثی کردن توطئه ها باشند.

● تهرانیها ســـال ۱۳۳۲ را در ســـایه ترس از تیفوس آغاز کردند و نوروز خوبی نداشتند. بیماری مسری و کشنده تیفوس که نتیجه فقر ناشی از جنگ و اشغال نظامی ایران بود از اواخر سال ۱۳۲۱ بر بیچارگی مردم افزوده بود و هر روز صدها تن از این بیماری و بعضاً در گوشه کوچه و خیابان های پایتخت جان می ســـپردند. از ترس این بیماری که بعداً به نقاط دیگر کشـــور سرایت کرد کسی جرات دست زدن به کاسه دیگری و رفتن به مهمانی شام و ناهار را نداشت. با وجود این، مراسم عید دیدنی با احتیاط تمام انجام شد.

● سالها صحبت از ایجاد کنفدراسیون ایران و افغانستان در میان بود. در نوروز سال ۱۳۳۹، سردار محمدداوود صدراعظم وقت افغانســـتان به ایران آمد تا درباره این موضوع بررســـیهای تازه ای صورت گیرد و به این سبب، وی هم در مراسم نوروز آن ســـال شرکت کرد، زیرا نوروز آیین مشترک مردم دو کشور اســـت که پیش از قتل نادرشـــاه افشار قلمرو حکومتی واحدی را تشکیل می دادند. اتباع دو کشور دارای نیاکان (تاریخ) زبان و فرهنگ مشـــترک هســـتند و به همین دلیل طبق نظر جامعه شناسان از جمله «ماکس وبر» یک ملت محسوب می شوند، و به همین صورت تاجیکهای فرارود (پارسیان) که اینک در چند کشور زندگی می کنند. ترس از همین خویشاوندی و وحدت فرهنگی اســـت که در سالهای اخیر فشارهای تازه ای وارد می آیـــد که افغانها و به ویژه پشـــتونها به ایران و پارســـیان فرارود (تاجیکها) نزدیک نشوند.

● در نـــوروز ســـال ۱۳٤۲ هنگامـــی که هـــزاران نفر در صحـــن و حرم حضرت معصومه و مســـاجد اطراف آن در قم اجتماع کرده و برای حلول ســـال نو لحظه شـــماری می کردند، اعلامیه آیت الله خمینی به اطلاع آنان رسید که ضمن آن تأکید شـــده بود که ایران فروخته شـــده، استقلال، عزت و عظمت آن از دست رفته، مستعمره شده و ما، دیگر عید نداریم و باید عزا بگیریم. این اعلامیه که به اعلامیه «اعلام خطر می کنم» معروف شده سرآغاز مبارزه ای شد که تا ۲۲ بهمن ماه سال ۱۳۵۷ ادامه داشت.

سیزده بدر ایرانی

سخن پیرامون جشن «سیزده بدر»، همانند دیگر جشن‌های ملی و باستانی ایران، نیاز به پژوهش زیاد و مقدمه چینی‌ای طولانی دارد، به ویژه جشنی با این گستره برگزاری و سابقه ی طولانی که این پهنه و زمان تغییراتی ژرف در آیین‌ها و مراسم ویژه این روز ایجاد کرده است.

در این راستا کوشش بر این بوده است تا خردورزانه‌ترین و مستندترین گفتارها، نوشتارها و نگرش‌ها را در این زمینه گردآوری کنیم.

بهتر است در آغاز، پیشگفتاری پیرامون عدد ۱۳ و روز سیزدهم و اینکه آیا این عدد و این روز در ایران و فرهنگ ایرانی نحس است داشته یا نه فراهم آوریم:

نخست باید به این موضوع توجه داشت که در فرهنگ ایرانی، هیچ یک از روزهای سال «نحس» و «بدیمن» یا «شوم» شمرده نشده، بلکه چنانچه می‌دانیم هر یک از روزهای هفته و ماه نام‌هایی زیبا و در ارتباط با یکی از مظاهر طبیعت یا ایزدان و امشاسپندان داشته و دارند، و روز سیزدهم هر ماه خورشیدی در گاهشماری ایرانی نیز «تیر روز» نام دارد که از آنِ ستاره ی تیشتر، ستاره ی باران آور می‌باشد و ایرانیان از روی خجستگی، این روز را برای نخستین جشن تیرگان سال، انتخاب کرده‌اند.

همچنین در هیچ یک از متون کهن و هیچ دانشمند و نویسنده ای، از این روز به بدی یاد نکرده‌اند بلکه در بیشتر نوشتارها و کتاب‌ها، از سیزدهم نوروز با عنوان روزی فرخنده و خجسته نام برده‌اند.برای نمونه کتاب «آثار الباقیه» جدولی برای سعد و نحس بودن روزها دارد که در آن جدول در مقابل روز سیزدهم نوروز کلمه «سعد» به معنی نیک و فرخنده آورده شده است.

اما پس از نفوذ فرهنگ اروپایی در زمان حکومت صفویان رسید که در این فرهنگ نیز عدد ۱۳ را نحس می‌دانستند، و هنوز هم با پیشرفت‌های علمی و فن‌آوری پیشرفته اروپا، این خرافات عمیقاً در دل بسیاری از اروپاییان وجود دارد که در مقایسه با خرافات شرقی، شمارگان آن‌ها کم نیست و مثال‌های بسیار دیگری مانند «داشتن روزی بد با دیدن گربه سیاه رنگ»، «احتمال رویدادی شوم پس از رد شدن از زیر نردبام» یا «شوم بودن گذاشتن کلید خانه روی میز آشپزخانه»، «خوش شانسی آوردن نعل اسب» و بسیاری موارد خرافی دیگر که خوشبختانه تاکنون وارد فرهنگ ما نشده‌اند و برای ما خنده آور هستند.

اما تنها چیزی که در فرهنگ ایرانی می توانیم درباره عدد سیزده پیدا کنیم، «بد قلق» بودن عدد ۱۳ به خاطر خاصیت بخش ناپذیری آن است.(این خود نشانه‌ای از دانش بالای ایرانیان از ریاضی و به کارگیری آن در زندگی روزمره است.)

اما وقتی درباره نیکویی و فرخندگی این روز بیشتر دقت می‌کنیم منابع معقول و مستند با سوابق تاریخی زیادی را می‌یابیم.

همان طور که گفته شد سیزدهم فرودین ماه که تیر روز نام دارد و متعلق به فرشته یا امشاسپند یا ایزد سپند (مقدس) و بزرگواری است که در متون پهلوی و در اوستا تیشتر نام دارد و جشن بزرگ تیر روز از تیر ماه که جشن تیرگان است به نام او می‌باشد.

فروردین ماه نیز که هنگام جشن و سرور و شادمانی و زمان فرود آمدن فروهرها است. و تیر روز از این ماه نخستین تیر روز از سال می‌باشد در میان ایرانیان باستان بسیار گرامی بوده و پس از دوازده روز جشن که یادآور دوازده ماه سال است، روز سیزدهم را پایان رسمی روزهای جشن نوروز می‌دانستند و با رفتن به کنار جویبارها و باغ و صحرا و شادی کردن در واقع جشن نوروز را با شادی به پایان می‌رساندند و به قول امروزی‌ها «حسن ختامی بود بر بزرگ‌ترین جشن سال».

در کتاب «المحاسن و الاضداد» گفته شده:

«... در صحن کاخ سلطنتی دوازده ستون از خشت خام برپا می‌کردند که در هریک از آنها یکی از حبوبات دوازده گانه را می‌کاشتند و کشّتی که از پشم گوسفند بافته می‌شود، شش قسمت است که هر قسمت دوازده رشته می‌شود که بطور مجموع هفتاد و دو نخ می‌شود، می‌بستند.» عدد شش اشاره است به شش گاهنبار و عدد دوازده به یاد دوازده ماه است و هفتادودو هم به هفتادودو فصل یسنا اشاره است.

تاریخچه‌ی سیزده بدر

همانطور که پیشینه‌ی جشن نوروز را از زمان جمشید می‌دانند درباره سیزده به در (سیزده بدر) هم روایت هست که:

«... جمشید، شاه پیشدادی، روز سیزده نوروز را در صحرای سبز و خرم خیمه و خرگاه بر پا می‌کند و بارعام می‌دهد و چندین سال متوالی این کار را انجام می‌دهد که در نتیجه این مراسم در ایران زمین به صورت سنت و آیین درمی‌آید و ایرانیان از آن پس سیزده بدر را بیرون از خانه در کنار چشمه سارها و دامن طبیعت برگزار می‌کنند...» اما برای بررسی دیرینگی جشن سیزده بدر از روی منابع مکتوب، تمامی منابع مربوط به دوران قاجار می‌باشند و گزارش به برگزاری سیزده به در در فروردین یا صفر داده‌اند، از همین رو برخی پژوهشگران پنداشته‌اند که این جشن بیش از یکی دو سده دیرینگی ندارد اما با دقت بیشتر در می‌یابیم که شواهدی برای دیرینگی این جشن وجود دارد.

همانطور که پیش از این گفته آمد، تنوع و گوناگونی شیوه‌های برگزاری یک آیین، و دامنه گسترش فراخ‌تر یک باور در میان مردمان، بر پایه قواعد مردم شناسی و فرهنگ عامه، نشان دهنده دیرینگی زیاد آن است.همچنین مراسم مشابه‌ای که به موجب کتیبه‌های سومری و بابلی از آن آگاهی داریم، آیین‌های سال نو در سومر با نام «زگموگ» و در بابل با نام «آکیتو» دوازده روز به درازا می‌کشیده و در روز سیزدهم جشنی در آغوش طبیعت برگزار می‌شده. بدین ترتیب تصور می‌شود که سیزده بدر دارای سابقه‌ای دست کم چهار هزار ساله است.

شیوه‌های برگزاری و مراسم سیزده بدر

همانگونه که اشاره شد شیوه‌های برگزاری این جشن و همچنین مراسم و آداب این روز بسیار متفاوت و گسترده می‌باشد که در اینجا به تفصیل نمی‌توان به آنها پرداخت، اما همانطور که می‌دانیم سیزدهم فروردین تیشتر روز می‌باشد و آغاز نیمسال دوم زراعی، و مردمان ایرانی برای نیایش و گرامیداشت تیشتر، ایزد باران آور و نوید بخش سال نیک به کشتزارها و مزارع خود می‌رفتند و در زمین تازه روییده و سرسبز و آکنده از انبوه گل و گیاهان صحرایی به شادی و ترانه سرایی و پایکوبی می‌پرداختند و از گردآوری سبزه‌های صحرایی و پختن آش و خوراکی‌های ویژه غافل نمی‌شدند.

بخشی دیگر از آیین‌های سیزده بدر را هم باورهایی تشکیل می‌دهند که به نوعی با تقدیر و سر نوشت در پیوند است.

برای نمونه فال گوش ایستادن، فال گیری (به ویژه فال کوزه)، گره زدن سبزی و گشودن آن، بخت گشایی (که در سمرقند و بخارا رایج است)و نمونه‌های پرشمار دیگر...

علاوه بر این‌ها آیین‌های سیزده بدر مانند چهارشنبه سوری و نوروز، پرشمار، زیبا و دوست داشتنی است، بازی‌های گروهی، ترانه‌ها و رقص‌های دسته جمعی، گردآوری گیاهان صحرایی، خوراک پزی‌های عمومی، بادبادک پرانی، سوارکاری، نمایش‌های شاد، هماوردجویی جوانان، آب پاشی و آب بازی بخشی از این آیین‌هاست که ریشه در باورها و فرهنگ اساطیری دارند.

از جمله شادی کردن و خندیدن به معنی فروریختن اندیشه‌های پلید و تیره، روبوسی نماد آشتی، به آب سپردن سبزه سفره نوروزی نشانه هدیه دادن به ایزد آب «آناهیتا» و گره زدن علف برای شاهد قرار دادن مادر طبیعت در پیوند میان زن و مرد، ایجاد مسابقه‌های اسب دوانی که یادآور کشمکش ایزد باران و دیو خشک سالی است.

علف گره زدن

افسانه آفرینش در ایران باستان و موضوع نخستین بشر و نخستین شاه و دانستن روایاتی درباره «کیومرث» دارای اهمیت زیادی است، در «اوستا» چندین بار از کیومرث سخن به میان آمده و او را نخستین پادشاه و نیز نخستین بشر نامیده است.

گفته‌های «حمزه اصفهانی» در کتاب «سِنی ملوک الارض و الانبیاء» صفحه‌های ۲۳ تا ۲۹ و گفته‌های «مسعودی» در کتاب «مروج الذهب» جلد دوم صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱ و «بیرونی» در کتاب «آثار الباقیه» بر پایه ی همان آگاهی است که در منبع پهلوی وجود دارد که:

«مَشیه» و «مَشیانه» که دختر و پسر دو قلوی کیومرث بودند، روز سیزدهم فروردین برای نخستین بار در جهان با هم ازدواج کردند. در آن زمان چون عقد و نکاحی شناخته نشده بود! آن دو به وسیله ی گره زدن دو شاخه «موُرد»، پایه ی ازدواج خود را بنا نهادند و چون ایرانیان باستان از این راز به خوبی آگاهی داشتند، آن مراسم را به ویژه دختران و پسران دم بخت انجام می‌دادند، امروزه نیز دختران و پسران برای بستن پیمان زناشویی، نیت می‌کنند و علف گره می‌زنند.این رسم از زمان «کیانیان» تقریبا فراموش شد و در زمان «هخامنشیان» دوباره آغاز شد و تا امروز باقی مانده است.

در کتاب «مُجمل التواریخ» چنین آمده است:

«... اول مردی که به زمین ظاهر شد، پارسیان آن را «گل شاه» نامیدند، زیرا که پادشاهی او الا بر گل نبود، پس پسر و دختری از او ماند که مشیه و مشیانه نام گرفتند و روز سیزده نوروز با هم ازدواج کردند و در مدت پنجاه سال هیجده فرزند بوجود آوردند و چون مُردند، جهان نود و چهار سال بی پادشاه بماند.»

همانگونه که شباهتی بین چارشنبه سوری و نوروز امروزی متداول در تهران و شهرهای بزرگ، با شیوه‌های اصیل و کهن آن وجود ندارد، سیزده بدر امروزی نیز تنها نامی از یک جشن کهن را برخود داشته و هیچ شباهتی به آیین کهن و یادگار نیاکان ما ندارد. نحوه اجرای این جشن، مانند بسیاری از دیگر آیین‌های ایرانی، عمیقا از شیوه اصیل و باستانی خود دور شده است و به شکل فعلی آن، دارای سابقه ی تاریخی در ایران نیست.

اگر در گذشته مادران و پدران ما، سبزه‌های نوروزی خود را در این روز به صحرا می‌برده و برای احترام به زمین و گیاه، آن را در آغوش زمین می‌کاشته‌اند، امروزه ما آن را به سوی یکدیگر پرتاب می‌کنیم و تکه تکه‌اش می‌کنیم.سیزده بدر پیشینیان ما، روزی برای ستایش و دعا برای طلب باران فراوانِ در سال پیش رو، برای گرامیداشت و پاکیزگی طبیعت و مظاهر آن، و زیست بوم مقدس آنان بوده است. در حالیکه امروزه روز ویرانی و تباهی طبیعت است!

روز جهانی نوروز

مجمع عمومی سازمان ملل متحد در تاریخ سه شنبه ٤ اسفند ۱۳۸۸ برابر بـا ۲۳ فوریـه ۲۰۱۰ با تصویب قطعنامه‌ای روز ۲۱ مارس برابر با ۱ فروردین را در چارچـوب مـاده ٤۹ و تحت عنوان فرهنگ صلح به عنوان روز جهانی نوروز به تصویب رسـانده و در تقویم خود جای داد، طی این اقدام که برای نخستین‌بار در تاریخ این سازمان صورت گرفت، نوروز ایرانی به‌عنوان یک مناسبت بین‌المللی به رسمیت شناخته شد.

داستانکی به رنگ عید

بابا می گوید: این دم آخر دارد تمام تلاشش را می کند ؛
من اما وهم برم میدارد که باد را فرستاده باشد برای تاراج رویاهامان ،
رویاهای قد نکشـیده ای که جا خـوش کرده اند میان روزهای کودکی
و هنوز دلشان قنج می زند از رقص ماهی قرمز در تنگ بلور همان ها که هر صبح سرک می کشیدند به گندم ها و پای سبز شدنشان می نشستند !آنها که نقشه ها کشیدند برای سکه های عیدی...

نوروز در گذر تاریخ

■ محمدهاشمی*

ایران سـرزمینی خشک بوده، که همواره از کمبـود منابع آبی رنج برده اسـت و مناطقی کـه از آب برخوردار بودنـد، بـه نسـبت مسـاحت ایران گسـتردگی فراوانی نداشـتند. کم آبی ایران زمین سبب شده بود تا هر نقطه‌ای از این سـرزمین که به علت وجود آب خرم و سر سبز بود، ایرانیان حیات خود را به این نقاط حاصلخیز وابسته بدانند و سـبزه، سبزی و آبادانی را ارج نهند، چرا که حیات اقتصادی اکثر ایرانیان از کشاورزی و دامداری نشأت می گرفت و بدان وابسته بود. پادشاهان هخامنشی دیدگاهی شبیه دیگر ایرانیان داشتند و نسبت به گسترش کشاورزی و آبادانی سـرزمینهای تحت سیطره امپراتوری هخامنشـی می‌کوشـیدند، چنانکـه داریوش اول خود به کاشـت درختان و گیاهان جدید علاقمند بود و نامه‌ای از او وجـود دارد که به حاکم گداتس دسـتور می‌دهد که در آسیای صغیر و روسیه گیاهان و درختان شرقی بکارد. در همین دوره بود که ایرانیان کاشـت یـک نوع مو مخصوص را در دمشـق رواج دادند و درخت پسته را به حلب بردند و کاشـت کنجد را در مصـر و برنج را در بین‌النهرین آغاز کردند و این سیاست اقتصادی ایرانیان بعدها مورد توجه یونانیان قرار گرفت.[1] جشـنها و اعیـاد ایرانی نیز بـه زندگی مبتنی بر کشـاورزی و دامداری ایرانیان وابسـته بود.

بنا بر متون کهن ایران باقی مانده جشـن نـوروز را جمشـید پادشـاه پیشـدادی بنیـان نهاد. بر اسـاس یکی از داستانهای اسطوره‌ای، جمشید به جنگ بـا دیوان پرداخـت و آنها را مغلوب و فرمانبردار کرد و در جشنی که جمشید به این مناسبت برپا ساخت، خداوند او را از بروز سرمای شدیدی با خبر کرد که موجودات زیادی را به تباهی می کشـاند. در نتیجه جمشید برای مقابله با سرمای شدید به اتخاذ تمهیداتی پرداخت و پناهگاههایی برای مردم ساخت و از موجودات مختلف دسته‌هایی را در آنجا جمع کرد و توانسـت سـرمای شـدید را پشت سـر گذارد و به شکرانه آن جشن بزرگی برپا کرد که آن را نوروز نام نهاد و نوروز آغاز پیروزی نور، حرارت و جنبش بر ظلمت، سرما و رکود شد. ایرانیان باستان نوروز را به شکل با شکوهی جشن می گرفتند. آنها بر این باور بودند که فروهر مردگان در روزهای پایانی سال برای سرکشی به خانه و بازماندگانشان به زمین باز می گردند و اگر خانه خود را پاکیزه و بازماندگانشـان را شـاد و خرم ببینند، برای آغاز سال مهمان آنها می‌شوند و برای آنها دعا می کنند و شاد می‌شوند و اگر خانه آشفته و بازماندگان درمانده و غمگین باشند، آنها نیز اندوهگین شـده و باز می گردند. ایرانیان با خانه‌تکانی و برپایی جشـن و شادی می‌خواستند باعث شـادمانی و رضایت فروهر گذشـتگان خود شـوند، آنها سه سینی سبزه از گندم، جو و ارزن پرورش می‌دادند تا در مراسم نوروز نماد پندار نیک، گفتار نیک و کردار نیک باشند.

هفت سینی که نماد هفت امشاسپند بود برخوان نوروز نهاده می‌شد و هر کدام نماینده یکی از نیکوییهای زندگی بود. ایرانیان باسـتان در نوروز که مطابق بـا روز هرمزد از فروردینگان بود به نیایشگاهها می‌رفتند، تا آثار سال را با ستایش آفریدگار آغاز کنند و از او برای برکت و روشـنایی زندگیشـان در سال جدید یاری جویند. چنانکه بیرونی در آغاز الباقیه ذکر کرده در این روز رسم بر آن بوده اسـت که مردمان برای یکدیگر هدیه می‌فرسـتادند[2] و به دیدار بزرگان می‌رفتند. وی می‌نویسـد که ایرانیان باسـتان معتقـد بودنـد که در روز نـوروز: «خداوند افلاک را پس از آنکه مدتی ساکن بودند به گردش در آورد و ستارگان را پس از توقف چندی گردانید و آفتاب را برای آنکه اجزای زمان از سال و ماه و روز به آن شناخته شود آفرید پس از آنکه این امر پنهان بود و آغاز شـمارش از این روز شد و گفته‌اند خداوند عالم سفلی را در این روز آفرید و کیومرث در این روز به شاهی رسید و این روز جشن او بود که به معنای عید اوست و نیز گفته‌اند خداوند در این روز خلق را آفرید.»[3] به عبارتی دیگر نوروز روز آغاز حرکت و زندگی جهان و روز زایش طبیعت به شـمار می‌آمد. در یکی از نخستین میزان‌هایی که آدمی برای خود مقرر می‌کند، میزان شناخت زمان زایش اسـت و آیش و دادن و سـتاندن بهرۀ بهره‌برداری‌ها و بر همین بنا، دریافت و شـناخت گردش روزگار و آشنایی با روزها و ماهها و سـالهایی که از نظر جوی همانند همند و پذیرفتن این واقعیـت که میان دگرگونی‌های شـبیه به هم طبیعت فاصله‌های معینی وجود دارد پس از آشـنایی با شـیوه کار طبیعت، آدمی می‌تواند از این شـکوفه به آن شـکوفه و از این زایش به آن زایش را واحدی از عمر خود بشـمارد و مثلاً بدانـد، که گاوش پنج شـکوفه زیسـته است... و یا پنج برف... یا پنج سـرما، که پایانش آغاز دیگری اسـت. آغازی که از دم آغاز، رو بـه پایانی دارد، برای آغاز دیگری!... سرانجام روزی معیـن بـه سـبب ویژگی‌های دریافتنـی و در خـود نهفتۀ خود تبلوری خاص پیدا می‌کند و آغاز سـالی نو می‌شود، برای از نو شدن و شکوفاندن...»[4]

از ایـن رودر آثـار به جا مانده از تخت جمشید می‌توان از نو شـدن طبیعت و آغاز سال نشـانه‌ها و نقشـهایی یافت. نقش حمله شـیر بـه گاو و در پلکان شـرقی کاخ آپادانا در تخت جمشید نمونه بارز توجه ایرانیان باستان به آغاز نو شدن طبیعت است. در حدود ۲۱ بهمن ماه گاو یاپروین شروع به غروب خورشیدی می کند و شیر با ستاره فرس اعظم هم زمان به نقطه اوج می‌رسد این نشانه اعتدال بهاری و نماد فلکی شروع فعالیت کشاورزی در پایان فصل سرماست[5] به مناسبت فرا رسیدن نوروز جشنهای ویژه و با شکوهی در تخت جمشید برگزار می‌شد.

اعتدال هوا به هنگام نوروز در جلگۀ مرودشت سبب می‌شد که این جشـن بزرگ در کاخهای تخت جمشـید برگزار شود و ابن بلخی در فارسـنامه خود به این نکته اشاره کرده است. حمله اسـکندر مقدونی صدمات جبران ناپذیری بر پیکره ایران زمین وارد ساخت با این وجود یورش اسکندر به ایران نتوانست سنتها و آداب و رسـوم ایرانیان را خدشـه‌دار سـازد و جشن نوروز در دوره اشکانی و ساسانی نیز با شکوه تمام برگزار می‌شد. درزمان ساسـانیان نوروز رنـگ و بوی مذهبی به خـود گرفته بود و دو جشـن نوروز با تشـریفات و مراسـم متنوعی برگزار می‌شد که اولین مراسم سال نو نوروز عامه بود که از اول تا پنجم فروردین ماه به طول می‌انجامید و سپس مراسم نوروز بزرگ از روز ششم فروردیـن برپا می‌شـد. در هریک از روزهـای نوروز عامه یکی از طبقات پنج گانه به حضور شـاه می‌رسـیدند و شـاه سخنان و خواسـته‌های آنها را می‌شنید و برای رفع و رجوع مشکلات آنها دسـتوراتی صادر می‌کرد. در زمان ساسانیان رسوم دیگری نیز بر نوروز افزوده شد که از جمله آنها آتش افروختن در شب نوروز و عیدی دادن سکه بود.

با حمله اعراب جشـن نوروز کماکان پابرجا ماند و مذهب اسـلام نیز نوروز را با تغییراتی که در اثر اسـلام آوردن ایرانیان حاصل شـده بود، به رسـمیت شناخت. نوروز در بغداد که مرکز خلافت بنی‌عباس بود، جشن گرفته می‌شد و خلفای عباسی خود مراسـم نـوروز را برگزار می‌کردند و هدایایی از سـرزمین‌های اسـلامی برای آنها فرستاده می‌شد. سلسله‌های سامانی و دیلمی نیز به برگزاری جشـن نوروز همت می‌گماشـتند و جشن‌های باشکوهی برگزار می‌کردند. شاعران پارسی گوی نیز در دوره‌های مختلف به ویژه روزگار سـامانیان و غزنویان به سـرودن اشعار زیبایـی در وصف نوروز و بهـار پرداخته‌اند منوچهری دامغانی شاعر دوره غزنوی در مسمطی چنین می‌سراید:

آمد نوروز و هم از بامداد / آمدنش فرخ و فرخنده باد
باز جهان خرم و خوب ایستاد /مردم زمستان و بهاران بزاد
ز ابر سیه روی سمن بوی راد / گیتی گردید چو دار القرار

جلال‌الدین ملکشـاه سـلجوقی حکیم خیام نیشابوری را مامور کرد تا به همراه تعدادی از منجمین گاهشماری دقیق فراهم سازند و بر اساس این تقویم نوروز در اول برج حمل قرار گرفت و در تقویم جایگاه ثابتی یافت و بدین ترتیب از سال ۳۹۳ هجری زمان دقیق آغاز سال مشخص شد.

حمله ویرانگر مغولان و سـالها جنگ و ناامنی وکشـتار از سـقوط خوارزمشـاهیان تا بر آمدن صفویه نتوانست فرهنگ و تمدن ایرانیان را از آب و رسومشـان تهی سـازد و مراسم نوروز کمـاکان در دوره صفویـه برگزار می‌شـد و در یکـی از همین جشن‌های نوروزی بود که شاه‌عباس اول در عمایت نقش جهان اصفهان را به عنوان پایتخت ایران صفوی اعلام کرد.

در ایران اسـلامی نوروز بامذهب اسلام هماهنگی یافت و بسیاری از حوادث نیکو مقارن با نوروز شمرده شد. بدین ترتیب نوروز به عنوان سـمبل آغاز زندگی و نو شـدن محیط و زدودن زنگارها از آینه درون شـمرده شـد و نمـاد بزرگی از فرهنگ و تمدن غنی مردمان ایران زمین گردید که مظهر نیک پنداری، نیک گفتاری و نیک کرداری است.

پی‌نوشت‌ها:

۱ـ ایران از آغاز تا اسـلام، رومن گیرشـمن، ترجمه: محمدمعین، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۳، صص ۲۰۳ـ۲/۲۰۲ـ آثار الباقیه عن القرون‌الخالیه، ابوریحان بیرونی، ترجمه: اکبر دانا سرشـت، تهران: امیرکبیـر، ۱۳۸۹، ص ۳/۳۲۷ـ همـان، ص ٤/۳۲٥ـ جشـن‌های ایرانی، پرویز رجبی، تهران: آرتامیس، ۱۳۸۷، صص ۲۳ـ٥/۲۲ـ تقویم‌های ایران باسـتان، تاریخ کمریج، ترجمه: مرتضی ثاقب‌فر، تهران: جامی، ۱۳۸۷، صص ٦٤۷ـ٦/٦٤٦ـ آثار الباقیه عن‌القرون الخالیه، همان

* پژوهشگر تاریخ

گفت و گو با استاد دکتر ابوطالب میرعابدینی

حکایت مقاومت ملت ایران

دکتر ابوطالب میرعابدینی (متولد ۱۳۰۸) یکی از برجسته‌ترین استادان زبان و ادبیات فارسی و دانش‌آموخته دانشگاه تهران است. وی در زمینه‌های ادبی بیش از چهل کتاب را تصحیح و پدیدآورده و در زمینه عرفان پژوهی کتاب‌ها و مقاله‌هایی نگاشته است که برای بازخوانی و بازشناسی عرفان ایرانی بسیار سودمند است. از کتاب‌هایی که وی تصحیح و تألیف کرده می‌توان به؛ فرهنگ واژه نمای حافظ (با همکاری همسر فقیدش دکتر مهین دخت صدیقیان)، بلخ بامی، شمس غربی، شمس شرقی، ابراهیم ادهم، مصباح الارواح و... اشاره کرد. همچنین وی یکی از نسخه‌های خطی ارزشمند زبان فارسی را نیز که در چین یافته بود، با نام منهاج الطلب تصحیح کرده که از کارهای بزرگ وی به شمار می‌آید. این کتاب کهن‌ترین دستور زبان فارسی را دربردارد. گفت‌وگو با استاد ارجمند دکتر میرعابدینی همواره برایم جذاب و شیرین بوده و هست، و چیزی از یک کلاس درس کم ندارد. این بار گفت و گوی ما چندان طولانی نشد زیرا استاد چند کار پژوهشی و چند پایان نامه در دست داشتند ولی با این وجود مهربانانه درخواست مرا پذیرفتند. جا دارد از ایشان به خاطر وقتی که صمیمانه و با محبت همیشگی شان در اختیار قرار دادند، سپاسگزاری کنم.

■ محمد صادقی

*** اگر موافق باشید از پیشینه نوروز گفت‌وگو را آغاز کنیم، و اینکه به نظر جنابعالی چرا این سنت کهن همچنان پابرجا و زنده است و مردم آن را پاس می‌دارند؟**

به نظر من ملتی باستانی مانند ملت ایران، که از زمان‌های دور با زندگی آشنا بوده و با زندگی روزانه اش دائم در کلنجار بوده، انبوهی از خاطره‌ها، یادگاری‌ها و دیدگاه‌های جالب را در ذهن دارد که ملت‌های دیگر از آن برخوردار نیستند. کهنسالی به ما بینشی جدید می‌دهد، بینشی تازه می‌بخشد و این بینش‌ها به شخصیت ملی ما کمک می‌کند، به خصوص که نشان می‌دهد تجربه تاریخی ما چگونه بوده است و به چه شکل رقم خورده است. از این لحاظ است که می‌بینید یک جشن بزرگی به نام نوروز در موقعی که بهار از راه می‌رسد، همه جا سبز است، همه جا خرّم است، هوا معتدل است، روز و شب با هم برابر هستند و شادی ایجاد می‌شود، برپا می‌شود...

*** آیا همین شادی و شاد زیستی که در نوروز وجود دارد می‌تواند از دلایل پایداری آن به شمار آید؟**

این یک عامل است. بشر تاریخ ساز است، این نشان می‌دهد که بشر در این تجربیاتی که از زندگی پیدا می‌کند هم تجربه‌های خوب دارد هم تجربه‌های بد. سختی می‌کشد و از طرفی با پدیده‌های خوب روبرو می‌شود و چون انسان عاقل است سعی می‌کند به شکلی اینها را معتدل کند. تجربه تاریخی ما نشان می‌دهد ملت ما برای اینکه توازن برقرار کند خیلی کوشش کرده برای همین آن چیزی که ما به دست آوردیم و با آن سر و کار داریم به نام تاریخ، اگر برگردیم و به آن بنگریم، خواهیم دید که دائم در کشاکش بودیم تا بتوانیم آزاد باشیم، راحت زندگی کنیم و شخصیت خود را حفظ کنیم. این تجربه باارزشی است که ملت‌هایی که تازه به دوران رسیده‌اند به طور معمول ندارند. ملتی که تجربه‌های فراوانی دارد، نشست و برخاست کرده، افتاده و باز برپا ایستاده، ایستادن را یاد گرفته و هر چه این مبارزه‌ها و مقاومت‌ها بیشتر و موفق‌تر بوده باشد، شادی‌ها بیشتر می‌شود. چون پیروزی به انسان قدرت می‌بخشد.

*** ولی ما ملت ایران را نمی‌توانیم ملتی شاد بنامیم.**

نه، برای اینکه تازه به دوران رسیده نیست. مثل کهنسالی می‌ماند که باری سنگین بر دوش کشیده است، طبیعی است، ما آسان به همه چیز نمی‌خندیم. اگر بخندیم قدری مسخره به نظر می‌آید. ما وقتی آسان می‌خندیم که در درون ما هیچ پیچی، غصه‌ای و گره‌ای نداشته باشیم. شما وقتی در جایی زندگی می‌کنید که هوای آن متغیر است، باران اش به موقع نمی‌بارد، برف اش به موقع نمی‌آید، و چیزهایی شبیه به این برایش به وجود می‌آید این به طور طبیعی در آن آدم‌ها تأثیر می‌گذارد. حالا شما برگردید به تاریخ. از زمان‌های دور که آریایی‌ها کوچ کردند و با آمدن شان، نه خط داشتند، نه نوشتن بلد بودند، نه هیچ چیزی، می‌بینید که اینها تلاش می‌کنند برای ماندن. یعنی زندگی عبارت است از سعی و تلاشی که انسان برای ماندن می‌کند. آنکه برای ماندن تلاش کرده و مانده، خوشحال است. این تجربه تاریخی و این شخصیت کهن، دستاوردهای عالی و فراموش نشدنی به جا گذاشته، من فکر می‌کنم بهتر از هر چیز عرفان را برای ما به ارمغان آورده است. عرفان عبارت است از تجربیاتی که ما در برابر با مشکلات داشته‌ایم

*** به تعبیری می‌توان گفت، یک مقاومت است**

کاملاً، همین‌طور است. عرفان به انسان در مسیر شناخت یاری می‌رساند. عرفان انسان را از گیجی و سر به در و دیوار کوبیدن نجات می‌دهد تا زمانی که به معرفت دست یابد. وقتی معرفت پیدا می‌کند، آرام می‌گیرد به طور مثال ایرانی‌ها وقتی که از هندی‌ها جدا می‌شوند یعنی سرزمین ایران ویج، از زاویه‌ای هم می‌شود گفت آن سرزمینی که حضرت آدم و حوا بودند، یک سرزمین اصلی، آن چیزی که در خاطره‌های تاریخی ما هست، ایران و هند به اصطلاح یک قوم هستند که به دلایلی جای آنها عوض شده و همین عوض شدن، نشان می‌دهد که این ملت در تلاش برای بهتر زیستن راه می‌پیموده است، حتی کوچ کرده، و در وجدان ملی و وجدان فرهنگی، شکست‌ها و پیروزی‌ها برایش غم‌آور و شادی‌آور بوده به طور مثال آتش، با آن تاریخی که در شاهنامه دارد و چنین است که کیومرث سنگی را پرتاب می‌کند تا ماری را بکشد، سنگ می‌خورد به سنگی دیگر، و آتش می‌جهد و این آتش برای آنها جالب بوده، آن را نگه می‌دارند و در حرکت تاریخی می‌بینید که آتش برایشان مقدس بوده و کلمه پرستاری را به کار می‌برند. این عبارت آتش پرست که به آنها نسبت داده‌اند به این دلیل بود که از بُعد تاریخی در آن تاریکی و در آن سردی که وجود داشته، یک چیزی پیدا شده که گرمش می‌کرده و نور می‌افشانده، پس این محترم و مقدس شمرده می‌شده است.

*** پس مهم بوده که از آن مراقبت شود.**

بله، و باید از آن مراقبت کند. خود به خود می‌گویند پرستاری. این پرستاری به معنای پرستیدن بت‌ها نیست، این اشتباهی بود که در مصدر پرستیدن یعنی مواظبت کردن به وجود آمده، پرستار یعنی کسی که از کسی مواظبت و مراقبت می‌کند. پس خود به خود از آتش مواظبت می‌کنند. اکنون که نوروز می‌آید، آتش را روشن می‌کنند و از روی آن می‌پرند، بعد می‌گویند، سرخی تو از من، زردی من از تو، یعنی یک نوع عشق بازی بوده است.

***اگر اجازه بدهید به پژوهش‌های گسترده جنابعالی درباره نوروز هم بپردازیم. می‌دانم که مقاله‌ای هم با نام «نوروز در چین» چند سال قبل نوشته بودید و نوروز را خارج از مرزهای جغرافیایی ایران، خوب می‌شناسید.**

در کشورهایی مانند تاجیکستان و... که همه آریایی هستند به این رسوم توجه می‌شود... از کشف آتش می‌گفتم، با این آتش اسفند دود می‌کنند که تقدس آن را می‌رساند و بخشی از آداب و رسوم مردم است که می‌گویند روی آتش، آب نریزید. آتش را فوت نکنید یعنی با فوت کردن آب دهان می‌رود و توهین است. در دوره ساسانی هر کس می‌خواسته نزد پادشاه برود یک دهنبند می‌بسته، برای اینکه نزد پادشاه آب دهانش بیرون نریزد که پادشاه مقدس بوده! پادشاه در آن روزگار جای اهورامزدا می‌نشسته و از این رو مقدس شمرده می‌شده است. خیلی از افراد حق نداشتند با دختر پادشاه ازدواج کنند چون او را مقدس می‌پنداشتند. اینها آداب و رسوم قدیمی بوده است. در تعبیراتی می‌گویند، پسر آتش خانواده است، این است که باید نوروز بیرون برود، دوری بزند و برگردد، دختر نمی‌رود. آتش را مردان باید جا به جا می‌کردند.

***اینها نشانه‌های بارز فرهنگ مردسالارانه بوده.**

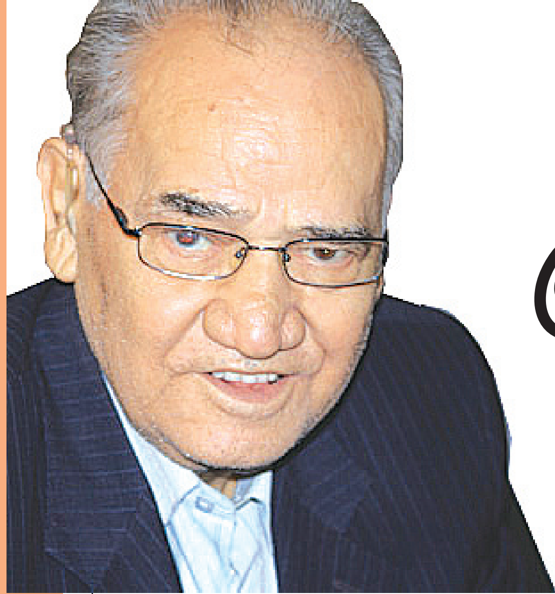
بله، الان هم به نوعی هست، می‌گویند این پسر چراغ خانواده است. یعنی دختر چراغ نیست. پسرها هستند که چراغ خانواده‌اند.

*** البته این باورها با اندیشه‌های جدید همخوانی ندارد و پذیرفتنی نیست.**

نه، خیلی از این آداب و رسوم دیگر تغییر کرده، آن موقع پسر کار می‌کرده، به جنگ می‌رفته و نیرویی بیشتر داشته... حالا دیگر دخترها و پسرها با هم درس می‌خوانند، کار می‌کنند و...

*** از نوروز در چین هم صحبت کنید.**

در چین هنوز مراسم آتش هست. البته نه به شکل چهارشنبه‌سوری. نشان می‌دهد که آتش برای آنها احترام دارد. چین با ایران از طریق جاده ابریشم در داد و ستد بوده است، و روابط ظریفی از قبل میان ایران و چین برقرار بوده، بویژه در دوره هخامنشیان، چینی‌ها با ایرانی‌ها رابطه داشتند. آن دیوار چین که بنا شد برای این بود که از حمله ترکان در امان باشند. چون ترکان کوشانی از آن طرف با مقابله مواجه شدند و با مانعی به نام دیوار چین روبرو شدند پس به این طرف آمدند و حمله‌ور شدند. این در شاهنامه هم هست، جنگ رستم با اشکبوس. من در این باره مقاله مفصلی هم نوشته‌ام. می‌دانید که مانی هم به چین رفته بوده و بر تفکر آنها تأثیر نهاده است. یک روز من نشسته بودم در جمع چینی‌ها، دیدم دو نفر با هم پچ پچ می‌کنند، گفتم چه می‌گویید، گفت: «منه»، گفتم یعنی چه؟ گفت مثل مانی‌ها حرف می‌زنیم، گفتم چرا؟ گفت چون مانوی‌ها اینجا بودند، و چون زیر فشار چینی‌های محلی بودند، بلد بودند رمزی حرف بزنند، حالا ما وقتی یواش حرف می‌زنیم می‌گوییم «منه». چینی‌ها در زمان حمله عرب به ایران خیلی به ما کمک کردند، و یکی از پادشاهان ساسانی را پناه دادند. بزرگترین راه ارتباطی ما هم جاده ابریشم بود. من سه سال در چین بودم و آنجا زبان و ادبیات فارسی تدریس می‌کردم. از لحاظ فرهنگی ایرانی‌ها را دوست دارند و احترام می‌گذارند اما در زمینه‌های دیگر خیلی زرنگ هستند! مائو خیلی از فارسی زبان‌ها را آزار داد و خیلی‌ها را نابود کرد. کتاب‌های خطی فراوانی آنجا وجود دارد. من یک نسخه را تصحیح کرده و منتشر کرده‌ام که نام آن «منهاج الطلب» است، این کتاب اولین دستور زبان فارسی است که نوشته شده است... یادی هم از دکتر پرویز رجبی بکنیم که چندی قبل از دنیا رفت. پرویز رجبی شاگرد من بود، دوست من بود، من او را به دانشگاه ملی آوردم، دوست دارم یک بار بنشینیم و با هم درباره‌اش حرف بزنیم. اما الان زیاد نمی‌توانم درباره پرویز صحبت کنم چون گریه‌ام می‌گیرد. دلم نمی‌آمد ببینم سرطان گرفته، آخرین بار کتابی برایم فرستاده بود، مرد بسیار زحمتکشی بود و بسیار آزار دید.

جوانی جهان کهن

■ دکتر حسن احمدی گیوی

اکنون که جهان کهن، جوانی از سر گرفته و عروس چمن، خود را به بدایع و لطایف طبیعت آراسته است و :

ز کـوی یـار می‌آیـد نسـیم بـاد نـوروزی
از این باد ار مددخواهی، چراغ دل برافروزی[1]

اکنون که ستاره عید در افق سال جدید می‌درخشد و طبیعت به افتخار نوروز جشن می گیرد و بوی دل‌آویز گل، جهانی را سرمست خود ساخته است و:

درخـت، غنچـه بـرآورد و بلبلان مستند
جهان، جوان شد و یاران به عیش بنشستند[2]

اکنون که جمال و جلال طبیعت، بر تخت شکوهمند زیبایی تکیه زده و کوه و صحرا با جامه‌ای زمردین و خلعتی نوین آراسته است و:

بهـار، چهـره جـان را همـی بیارایـد
جمـال چهـره بسـتان همـی بیفزایـد[3]

اکنون که نسیم بهاری، سرخوش و عنبریز، پیام خوش نوای بلبلان نغمه‌سرا را در بوستان به گوش بنفشه و یاسمن می‌رساند و:

صحـرا، رخ خـود را به ابر نوروزی شسـت
وین دهر شکسته دل، ز نو گشت درست[4]

اکنون که نیلوفر و یاسمن با الوان رنگ‌رنگ به یاری صلای چکاوک خوش آهنگ، دل از اهل دل همی برد و:

مرغ، دل‌انگیز گشت، باد، سمن بیز گشت
بلبل، شب خیز گشت، کبک، گلو برگشاد

اکنون که شاخه‌های سیب و انار، به جای شکوفه یک رنگ بر زمین، اندام خویش با گل‌ها و شکوفه‌های الوان و رنگین آرایه داده‌اند و:

آن همـه نـاز و تکبـر کـه خـزان می‌فرمود
عاقبـت در قـدم بـاد بهـار، آخـر شـد[6]

اکنون که گل‌خند لاله و سوسن، بلبل و فاخته را دل باخته ساخته و قمری وقناری را به ناله و نوا درآورده است و:

بـه پالیـز، بلبـل بنالـد همـی،
گل از نالـه‌ی او ببالـد همـی[7]

اکنون که قطرات ژاله بر چهره لاله، چون گوهر اشک بر رخسار گل عذاران همی درخشد و گرد غم از پیشانی اسپرغم همی شود و:

از نسـیم بـاد دارد غنچـه، پـر عنبـر دهن
وز سرشـک ابـر دارد لالـه پـر لؤلـؤ نگار[8]

اکنون که پرستوها و سارها پس از تحمل هفته‌ها و ماه‌ها دوری، آهنگ بازگشت به سوی چمن کرده، مژده بهار می‌آورند و:

از کوه بر شدند خروشان، سحاب‌ها
غلطان شدند از برِ البرز، آب‌ها[9]

اکنون که نهالان و نونهالان وطن، به یمن مقدم نوروز که درون مایه‌اش شادی و نوآوری است، جامه نو بر تن کرده و شور جوانی و نشاط کامرانی، سرخوش و سرمست‌شان ساخته و از مدرسه به گل‌گشت و صحرا فراخوانده است و:

از سـبزه و بنفشـه و گل‌هـای رنگ‌رنـگ
گویـی بهشـت آمـده از آسـمان، فـرود[10]

اکنون که موکب نوروز، از یک سو کوکب عظمت نیاکان بزرگ را تابان‌تر و دل‌افروزتر ساخته و از دیگر سو نمود و نشانی از تجلی ذوق ایرانی را به نمایش گذاشته است و هم گام و همراه با طبیعت، پیروزی بهار اهورایی را بر زمستان اهریمنی جشن می گیردو:

نوبـت سـال کهـن با غـم دیرینه گذشـت
سـال نو بـا طرب و غلغله شـوق رسـید[11]

اکنون که به هنگام سحرگاهان، اشعه طلایی خورشید، از افق کوهساران بر زمین و زمان می‌لغزد و شبنم سحری چون اشک عاشق بر روی نسترن و شقایق فرو می‌چکد و:

شـد ز نسـیم صبح دم، دفتـر گل ورق ورق
کـرد ز ژالـه در چمن، سـنبل تر عرق عرق[12]

اکنون که شب هنگام، نور سیماب گون ماه بر روی دشت و کهسار، رخت نقره‌فام می گسترد و از لابلای شاخه‌های نوسبز درختان بر روی سبزه و چمن، سایه روشن پدید می‌آورد و:

فصل نوروز و بهار و موسـم دیدار یار اسـت
دیدن یاری که خوشتر رویش از روی بهار است[13]

اکنون که ابر می گرید، رعد می‌نالد، رود می‌غرد، باغ می‌خندد، باد می‌تازد، سرو می‌نازد و:

قمری به فغان بر سـر سـرو و سمن خویش
در نالَـه، چـکاوک به غم یاسـمن خویش[14]

اکنون که گل‌فروشان دوره‌گرد بی‌دکه، از سر نو گرداگرد خیابان‌ها از گل‌های رنگارنگ آذین بسته و برخی با دسته گل‌های خوش رنگ و بوی در چهارراه‌ها و گذرها برخودرونشینان گل عرضه می‌دارند و:

سـنبل شـده در تـاب و تب از موی بنفشـه
مدهـوش بـود یاسـمن از بـوی بنفشـه[15]

اکنون که سرسبزی صحرا و توفندگی دریا، قهقهه رعد و خنده برق، نزهت باغ و نکهت راغ، آشوب باد و صفای بامداد، نغمه چشمه‌سارو نعره آبشار، سرود رود و گلبانگ جوی، نوای بلبل وطراوت گل، شکوه شکوفه و بنفشی بنفشه، سرسبزی بوستان و شادابی گلستان، تلألؤ طلایی آفتاب و اشعه سیماب گون ماهتاب، زیبایی انهار و رعنایی اشجار، دل از عالم و عامی می‌رباید و:

نسـیم خلـد مـی‌وزد مگـر ز جویبارهـا؟
که بوی مشک می‌دهد، هـوای مرغزارها[16]

اکنون که دختران و پسران، از روی آتش چهارشنبه‌سوری می‌پرند و می گویند: سرخی تو از من، زردی من از تو! و:

روز عیـش و طـرب بسـتان اسـت
روز بـازار گل و ریحـان اسـت[17]

اکنون که دوشیزگان پاک‌دل و پاک روی، خود را برای گره زدن سبزه، آماده می‌سازند و:

دسـت صبا بـه زلف سـمن، شـانه می‌زند
ابـر بهـار، نعـره مسـتانه می‌زنـد[18]

اکنون که سراسر شهرهای هفت‌سین (ساری و سبزوار و سراب و سردشت و سرخس و سمنان و سنندج) همچون دیگر شهرها و روستاهای ایران زمین، باگل‌های هفت سین (سوری، سپرغم، سوسن، سنبل، سیسنبر، سمن و ستاره‌ای) و درختان هفت سین (سرو، سیب، سپیدار، سلم، سدر، سرخس و سروناز) به گرامی داشت نوروز، آرایش یافته‌اند.

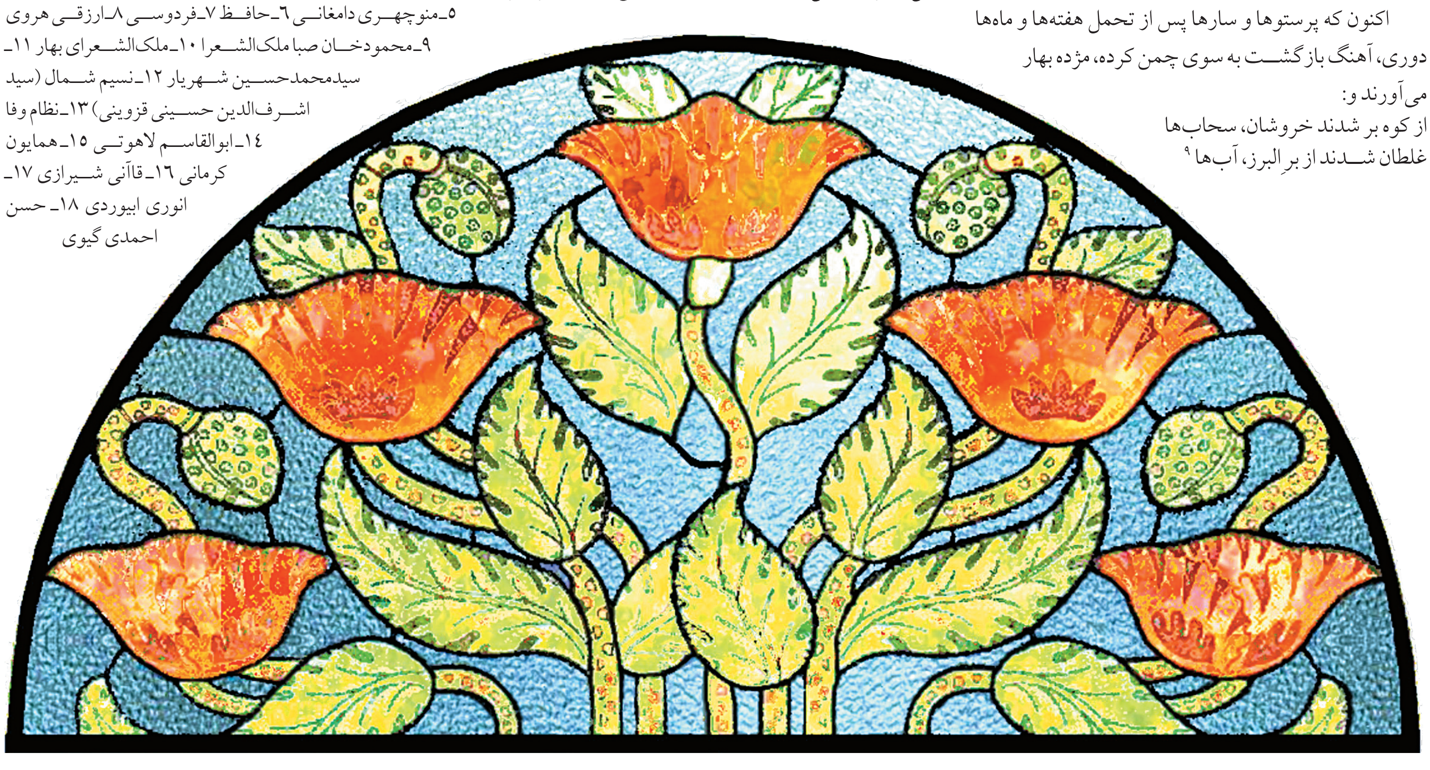
همه ملت ایران با شور و شادی، گرداگرد سفره هفت سین (سبزی و سبزه و سنجد و سیب و سمنو و سماق و سکه) حلقه زده‌اند و موکب عید و بهار را جشن می گیرند؛ من نیز شادباش‌های گرم و صمیمانه خویش را همراه سین آرزویم (سور و سرور و سلامت و سروری و سرفرازی و سامان و سعادت) به شما عزیزم و یک یک ملت عزیز ایران، در هر نقطه‌ای از جهان نثار می کنم و هم صدا با استاد توس می گویم:

همه روزتان همچو نوروز باد
شبان سیه بر شما روز باد

نوروز ۱۳۹۰

پی‌نویس:

۱ـ حافظ شیراز ۲ـ سعدی ۳ـ رشیدالدین وطواط ۴ـ خیام ۵ـ منوچهری دامغانی ٦ـ حافظ ۷ـ فردوسی ۸ـ ارزقی هروی ۹ـ محمودخان صبا ملک‌الشعرا ۱۰ـ ملک‌الشعرای بهار ۱۱ـ سیدمحمدحسین شهریار ۱۲ـ نسیم شمال (سید اشرف‌الدین حسینی قزوینی) ۱۳ـ نظام وفا ۱٤ـ ابوالقاسم لاهوتی ۱۵ـ همایون کرمانی ۱٦ـ قاآنی شیرازی ۱۷ـ انوری ابیوردی ۱۸ـ حسن احمدی گیوی

گزارشی از ۴۰ سال پیش

برپایی جشن ملی؛

امروز و دیروز

مطلب حاضر گزارشی است از چگونگی برگزاری مراسم نوروز در برخی شهرهای کشورمان در چند دهه پیش که از ویژه‌نامه نوروزی روزنامه اطلاعات در آخرین روز سال ۱۳۵۰ نقل شده است.
این گزارش را به این منظور نقل می‌کنیم که خوانندگان عزیز ضمن آشنا شدن با نحوه برپایی جشن نوروز در شهر خود و شهرهای دیگر، به تغییرات حاصل شده در چگونگی برگزاری این مراسم نیز پی‌ببرند.

نوروز در شهرهای ایران

نوروز، جشـن جاودانـه ایرانیان، که از زمـان کوچ قوم آریـا به ایـران، تاکنون پابرجا مانده. نه تنها پیام‌آور شـادیها و شکوفائی‌های زندگی است، نه تنها دریچه‌ای از نور و روشنائی و امید و تلاش به روی ایرانیان می‌گشـاید، بلکه گرامی‌ترین یادگار پدران ما است که همه ما را، با تاریخ پرشکوه سرزمین کهن‌مان پیوند می‌دهد.

مراسم نوروز، در طول سالها و قرن‌ها، در نقاط گوناگون ایران، دچار اندک تغییراتی شـده و گهگاه، شکل‌های مختلف زیبائی بخود گرفته است.

شاید، برای اهالی هر شهری، آگاهی از چگونگی برگزاری مراسـم نوروز، در شـهرهای دیگر، جالب باشد. از این رو، در گزارشـی که اینک می‌خوانید. شـما را با مراسم نوروزی چند شهر ایران آشنا می‌کنیم، با این آرزو که نوروزتان پیروز و همه روزهاتان سرشار از بهروزی باد!

شیراز

چنـد ماه به عید مانده شـیرازیها به بازار می‌روند و حتماً لباس عیدشان را تهیه می‌کنند و اعتقاد دارند باید لباس عیدشان «نو» باشـد. شیرازی‌ها سـعی می‌کنند پارچه‌های روشن برای خودشـان انتخاب کنند و از خیاط می‌خواهند روز دوشـنبه یا جمعه قیچی به لباس‌شـان بگذارد چون این کار شـگون دارد. به عقیده آنها لباس، اگر روز سه‌شـنبه بریده شـود، نصیب دزد می‌شـود یا به مرده‌شوی تعلق می‌گیرد. بزرگترها اول به لباس بچه‌ها فکر می‌کنند و بعد برای خود لباس نوروزی تهیه می‌کنند. شیرازیها در آستانه نوروز خانه‌تکانی می‌کنند و وسایل کسری خانه را خریداری می‌کنند و اگر خانه‌شـان به نقاشـی و تعمیر احتیاج داشته باشد به مرمت و نقاشی آن اقدام می‌کنند.

شـیرازیها پانزده روز مانده به نوروز شـیرینی عیدشان را می‌پزند. در گذشته زنان نان‌پزی در شیراز بودند که به خانه‌های مردم مراجعه می‌کردند و شیرینی نوروزی مردم را می‌پختند و روی نان‌های شـیرینی، نام پنج تن محمد، علی، فاطمه، حسن و حسین (علیهم‌السلام) را می‌نوشتند.

هم اکنون سـبز کردن گندم، عدس، تره تیزک (جعفری) از ده روز مانده به نوروز در شـیراز مرسـوم است. ابتدا دانه‌ها را خیـس می‌کننـد و بعد آنهـا را در پارچه نازکی ریخته روی کوزه می‌کشند یا آنها را در بشقاب چینی سبز می‌کنند که سفره هفت‌سین شـان ناقص نباشـد. خانه تکانی و رفت و روب نیز در شـیراز بـه دقت انجام می‌گیرد و اغلـب تا پانزده روز طول می‌کشـد. شـیرازیها تخم مرغ نیز رنگ می‌کنند، و رنگ کردن بوخـوش از یکـی دو هفته مانده به عید در دکانهای عطاری و بقالی انجام می‌شود. آنان مقداری بوخوش آماده می‌کنند و هر قسـمتی را به رنگی در می‌آورند. سـپس شمعی در وسط آنها گذاشته و دود می‌کنند.

فروشندگان بوخوش می‌خوانند:

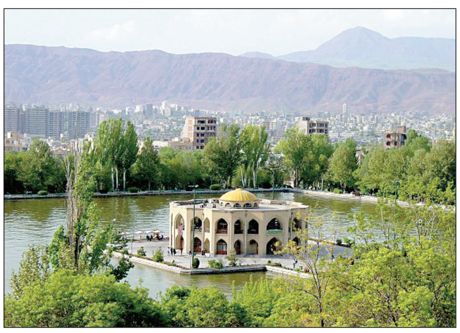
بـدو بیوبـو خوشـت بـدم
یـراق و آتیشـت بـدم
از همـه بیشـترت بـدم
از همـه بهتـرت بـدم
صل‌علی‌محمدصلوات‌برمحمد
حاجـی حاجی یـک قرونه

زنان شـیرازی در ایام نوروز خود را با وسـواس عجیبی آرایش می‌کنند. تزئین مغازه‌ها هم فراموش نمی‌شـود. شیراز در بهار و ایام نوروزی شـلوغترین شهرهای ایران می‌شود، بنا بر این مغازه‌داران این شهر با دقت زیاد به تزئین مغازه‌ها اقدام می‌کنند.

سـفره هفت‌سین شـیرازیها نیز دیدنی اسـت، شیرازیها علاوه بر هفت سـین، هفت میم نیز سر سفره خود می‌گذارند و آن عبارت است از مرغ، ماهی، میگو، مسقطی، موز و مویز و مخلوط ماست و کنگر.

عده‌ای از شیرازیها هنگام تحویل سال به زیارت شاهچراغ می‌روند و شـاهچراغ بقدری شلوغ می‌شـود که گاهی بقول معروف در آن جای سـوزن انداختن نیسـت. عیدی فرستادن برای تازه عروسـان و دید و بازدید نوروزی، در شیراز رسمی لازم و متداول است.

تبریز

مردم تبریز چند ماه مانده به نوروز لباس عیدشان را تهیه می‌کننـد و به خیاط می‌دهند. تعمیر خانه و نقاشـی اطاق‌های منزل را فراموش نمی‌کنند. تبریزی‌ها ترجیح می‌دهند شیرینی نـوروزی خـود را از قنادان تهیه کنند و حتما خرید «قرابیه، نان بادامـی، لوزو باقـلا و انواع نان کره‌ای، نوقـا و ایریس را که از شـیرینی‌های مخصوص تبریز اسـت فراموش نمی‌کنند. در ایام نوروز قنادیهای تبریز بقدری شـلوغ می‌شود که نمی‌شود شیرینی را همان ساعت تحویل گرفت. لذا مردم دیس‌های خود را می‌آورند و نوع شـیرینی و مقدار شـیرینی خود را سفارش

می‌دهنـد و قناد شـیرینی مورد درخواسـت آنهـا را در دیس می‌چیند. تبریزی‌ها ریشه کندر، و جوانه گندم و جو سبز می‌کنند و به دور قلک و کوزه نیز انواع حبوبات را سبز می‌کنند.

همه ساله باغ گلستان تبریز در ایام نوروزی، پس از زمستان سخت، درهای خود را می‌گشاید و در آن به مردم ماهی سرخ هفت‌سـین می‌فروشـند. در ایام عیـد بازارها و بـازار امیر و شیشـه‌گرخانه و میادین گجیل فاپوسی و میدان صاحب‌الامر تبریز دیدنی است. خانه تکانی و شستشوی لباسها و روی لحاف و تشک از کارهای لازم است. مردم تبریز در ایام نوروز پس از رفت و روب آب حوض خود را خالی می‌کنند، باغچه‌ها را بیل می‌زنند و اگر هوا مساعد باشد تاک‌های خانه را به دست باغبانی می‌سپارند که آنها را وجین کند و پس از این کارها حوض را پر از آب کرده و ماهی سرخ را در آن می‌اندازند و انگار هوای بهـاری در خانه‌ها می‌پیچد. قارقار کلاغ‌هـا در تبریز و آمدان بلدرچین‌ها به خیابان شهناز، بلوار دانشگاه و جلو باغ گلستان، رسیدن نوروز را به تبریزیها خبر می‌دهد.

مردم تبریز، به میادین می‌روند و میوه و روزی‌شان را هم تهیه می‌کنند. بزرگترهای این شـهر حتماً به کوچکترها عیدی می‌دهند، هر چند که عیدی چیز کوچکی باشد باز ارزنده بشمار می‌رود.

تبریزیها سفره هفت‌سین نیز می‌اندازند و پس از چرخیدن و ایستادن ماهی، بزرگ خانواده می‌خواند:

*یا مقلب‌القلوب والابصار یا مدبرالليل و النهار یا محول الحول والاحوال حول حالنا الی احسن الحال

بعد سکه صاحب‌الزمان را از لای قرآن بر می‌دارد و به هر نفر یک سکه می‌دهد.

دید و بازدیدهای نوروز تا سیزده نوروز ادامه می‌یابد.

رشت

چنـد روز مانده بـه نوروز «نوروزی خوانان» شـمال به رشت می‌آیند، نوروزی‌خوانان که دو یا سه نفر هستند با ترانه نوروزی، آمدن بهار را به مردم مژده می‌دهند. آنان اشـعاری به مناسـبت بهار و با مضمون آرزوی خوشـبختی برای مردم در کوچه‌ها و دهکده‌ها می‌خوانند. غالب این شـعرها با این بیت آغاز و پایان می‌گیرد:

بحـق سـوره یاسـین تبارک
شما را سـال نو باشد مبارک.

درگذشـته سدره پوشیدن و کشتی بستن بین مردم شمال رسم بود و هم اکنون یادگارهای این آیین باستانی در بین مردم مراغـی رودبار گیلان اجرا می‌شـود. در طالقـان مردم در ایام نوروز سرگذشت «عزیز و نگار» را که یکی از افسانه‌های محلی ایران است برای فرزندان خود نقل می‌کنند و تاب بازی، قرآن خواندن و کشتی گرفتن از مراسم ایام نوروزی این منطقه بود.

کرمان

چند روز مانده به نوروز مردم خانه‌تکانی می‌کنند و کسانی که عزادار بوده‌اند، چند روز مانده به نوروز از عزا بیرون می‌آیند و لباس مشکی خود را در می‌آورند و لباس روشن بتن می‌کنند و بعد به خانه بستگان خود می‌روند و سایر کسانی را که در عزا باشند با دادن یک تحفه از عزا درمی‌آورند. تخم‌مرغ رنگ کردن، رفـت و روب خانـه، دید و بازدیدهای نوروزی، هدیه دادن و هدیه گرفتن و گشت و گذار نیز در کرمان رسم است.

مشهد

دو هفته مانده به نوروز خانواده‌های مشهدی خود را برای برگزاری این عید آماده می‌کنند. از روسـتاهای اطراف مشهد، مردم به این شهر آمده و شیرینی و پارچه و لوازمی را که ندارند می‌خرند و به زادگاه خود بر می‌گردند.

خانه تکانی از وظایف ویژه زنان است که چند روز مانده به نوروز حتماً این کار را انجام می‌دهند. هنگام تحویل سال خانه باید پاکیزه باشد. نان شیرینی نیز پخته می‌شود، کوزه و بشقاب را با جو و گندم و برنج و ماش و عدس سـبز می‌کنند، پیرزنان به دست و پای خود حنا بسته و به گرمابه می‌روند تا در هنگام تحویل سال پاکیزه باشند. بزرگان خانواده ارجی دیگر دارند و هنگام تحویل سال در بالای اطاق می‌نشینند.

مشـهدیها سفره هفت سـین را روی زمین می‌گسترند و اعتقاد دارند باید زیر سفره زمین سفتی باشد. بازدیدها پس از تحویل سال آغاز می‌شود. عده‌ای نیز در هنگام تحویل سال به زیارت امام هشتم شیعیان مشرف می‌شوند.

سروستان فارس

در موقع تحویل سال همه باید سر سفره هفت سین خود باشند. در سفره گسترده نوروزی هفت سین گذاشته می‌شود که عبارت از سیر، سماق، سرکه، سنجد، سبزی، سیب و سمنو.

به علاوه در سـفره کوزه و ظروفی که در آنها سـبزه سبز کرده‌اند، آینه، تخم‌مرغ‌های آب پز رنگ کرده، آجیل مخصوص محلی از نوع: شاهدانه ـ کنجد ـ برنجک ـ مرغ ـ پلو و گوشت و قرآن مجید و نان می‌گذارند.

شمع نیز می‌افروزند و اسپند و بو خوش دود می‌کنند.

اصفهان

اصفهـان از زمان حکومت صفویه نوروز را با ارج فراوان جشـن می‌گیرد. در ایام عید، اصفهان نیز چون شـیراز، رنگ و روی تازه‌ای به خود می‌گیرد و مردم نوروز را جشن می‌گیرند. مردم اصفهان سـفره هفت‌سین می‌گسترند و چند تخم‌مرغ در کاسه‌ای پر از آب می‌اندازند تا هنگام تحویل سال که زمین از این شاخ گاو به آن شاخ گاو می‌افتد لرزش زمین را احساس کنند.

پس از تحویل سال دید و بازدیدها آغاز می‌شود. اول در خانه کوچکترها دست بزرگتران را می‌بوسند و عیدی می‌گیرند و بزرگان خانواده در روزهای بخصوصی در خانه خود از مردم پذیرایی می‌کنند و می‌گویند: «فلان کس امروز نشسته است».

دید و بازدید تا سـیزده نوروز ادامه می‌یابد. اصفهانی‌ها اعتقاد دارند شب عید باید حتماً اجاق خانه گرم باشد.

اصفهانی‌ها از آدم خوش دست سکه‌ای به عنوان «دشت» می‌گیرند و مدتها حفظش می‌کنند. در روز عید هم سـر سفره خود غذا می‌خورند و اگر مهمانی از راه برسـد به اسـتقبال او می‌روند و او را سر سفره خود می‌نشانند.

در جنوب

مردم کرانه‌های خلیج فارس و حاشیه نشینان اروندرود و مردم خرمشهر، آبادان، بندرعباس و بندر بوشهر همه با گرمی تمـام به اسـتقبال نوروز می‌روند. رسـوم جنـوب کم و بیش شبیه سایر شـهرهای ایران است: گسترش هفت سین، خرید نوروزی، تهیه لباس و تهیه وسایل جدید خانه، شیرینی پختن و طبخ غذاهایی که با ماهی برای نوروز تهیه می‌شود از رسوم رایج جنوب ایران است. در جنوب، اگر گدائی در ایام نوروز به خانه کسـی بیاید او را دست خالی بر نمی‌گردانند. ظرف سبز کرده خود را تا سیزده نوروز نگاه می‌دارند و در روز سیزده نوروز آن را به آب روان می‌سپارند. در شب عید و روزهای عید هیچکس حق ندارد اوقات تلخی بکند چون این کار مذموم است.

آویختن شـال از روزنه پشـت بام‌ها به خانه مردم و هدیه نـوروزی خواسـتن در روسـتاهای جنوب ایران از مراسـم نوروزی است.

اهواز

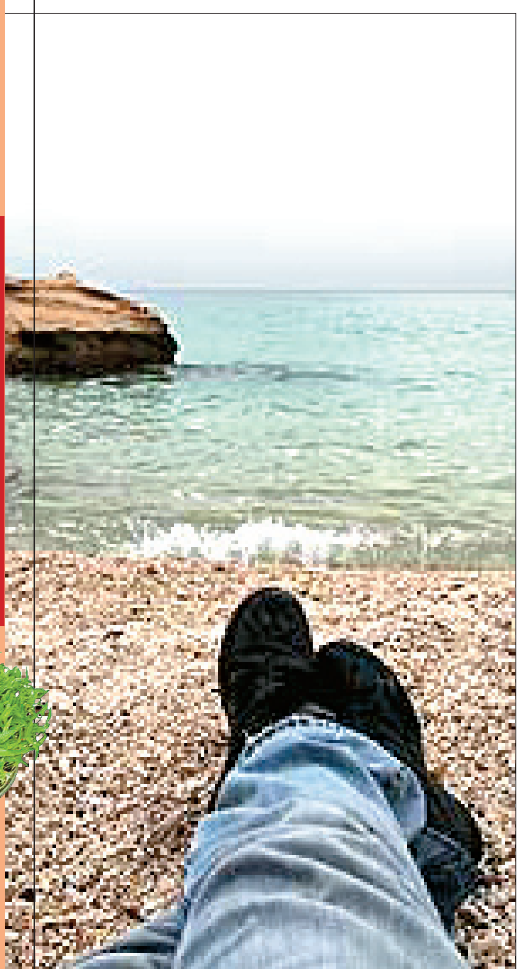

گفته می‌شـود در اهواز چهارشنبه سوری و سیزده بدر و مراسم خاص روز عید جزو مراسم نوروزی به شمار می‌رود و این مسئله اخیرا در جلسه‌ای که به مناسبت چهارشنبه سوری در باشگاه شرکت نفت تشکیل شده بود به وسیله یکی از استادان دانشگاه چندی‌شاپور مطرح شد و این امر کاملا تازگی داشت چون در اکثر شـهرهای ایران چهارشنبه‌سـوری و سیزده بدر رسومی جداگانه از نوروز هستند.

به هر حال لباس نو خریدن، دید و بازدید نوروزی، شیرینی این شهر، زودتر از همه به دیدار و پیشتاز نوروز می‌روند. انواع سـبزیجات و میوه‌های تازه به هفت سین و میز پذیرایی مردم اهواز رونقی تازه می‌بخشد.

بـه هر حـال اهوازیها به مناسـبت آب و هوای خاص و خوب‌پزی، حنا بسـتن و آرایش زنان، رفتن به زیارت بزرگان و امامزاده‌ها، از عزا در آوردن خانواده‌های عزادار، از رسـومی است که در اهواز پا برجامانده است.

در شیراز و اهواز از گذشته‌های خیلی دور، مراسم نوروزی را بدون کم و کاست برگزار می‌کنند بنابراین نوروز در بین مردم فارس و خوزستان نیاز به بررسی دیگری دارد.

از اطلاعات ۴۰ سال پیش

نوروز در تاریخ اسلام

■ از: سیدمحمود اسداللهی*

برآمد باد صبح و بوی نوروز
بکام دوستان و بخت پیروز
مبارک بادت این سال و همه سال
همایون بادت این روز و همه روز

بطور کلی آداب و سنتی که در میان هر قوم و ملتی رسم شده و رواج پیدا کرده است دارای فلسفه یا فلسفه‌هایی است که از افکار دانشمندان آن ملت تراوش کرده است،عید نوروز یکی از جشنها و سنتهای باستانی ایرانی است که همه ما ایرانیان از دیر باز با آن و آداب و رسومش آشنایی کامل داریم و از روزها قبل انتظار فرارسیدن آن را که همراه گلهای بهاری و اعتدال هواست می‌کشیم و بطور کلی رستاخیز عظیمی در همه موجودات و کائنات به چشم می‌خورد و به هر طرف نگاه کنیم نمایشگاهی از بدایع و ظرائف و شاهکارهای طبیعت و مرغان خوش‌الحان در چمنزارهای سبر سبز جلو خود مجسم می‌بینیم. اما اجازه دهید این بار با مراجعه به تاریخ ارتباط نوروز را با عالم اسلام و ملتهای عرب مورد بررسی قرار دهیم. طبق مدارک و شواهدی که موجود است عید نوروز از دیرباز در میان عرب هم رواج داشته و کلمه نوروز را معرف ساخته و نیروز نامیده‌اند و مراسم آن را هم همه ساله انجام می‌داده‌اند و حلوایی را مخصوص نوروز درست می‌کردند، کما اینکه در کوفه پدرابوحنیفه که امام مذهب اهل سنت است موقعی که تازه از مجوسیت بدین مقدس اسلام مشرف شده بود حلوای سمنو درست کرده و به حضور حضرت امیرمومنان علی علیه‌السلام تقدیم می‌دارد و چون حضرت می‌پرسند این چیست؟ عرض می‌کند حلوای نیروز است و آنگاه حضرت به عنوان شوخی و مزاح می‌فرمایند «نیروز ناکل یوم» یعنی هر روز این نیروز را بر ما تجدید کنید. و در دوره اسلامی و زمان خلفا و مخصوصاً در دوره عباسیان اهمیت بیشتری داشته است،ظهور آزادمردی چون ابومسلم خراسانی و پدید آمدن طاهریان و قدرت و نفوذ فوق‌العاده برمکیان در دستگاه خلافت عباسیان موجب می‌شد که مراسم ملی ایرانیان و از جمله عید نوروز در میان ملتهای عرب رونق و جلوه بیشتری بنماید، چون بنی‌العباس به خلافت رسیدند خلافت خود را مرهون زحمات و فداکاریهای ایرانیان می‌دانستند و به راهنمایی ایرانیان همه آداب و رسوم دربار ساسانیان را در دستگاه خلافت خود پذیرفتند که از آن جمله جشن نوروز بود. نوروز که جشن خاص ایرانیان بود چون به‌دستیاری ایرانیان در دربار خلافت بغداد معمول شده بود از آنجا در همه کشورهای اسلامی و قلمرو خلفا انتشار یافت و در دورترین نواحی اسلام و از جمله در هندوستان و شام و مصر و الجزایر و اندلس یکی از جشن‌های معمول شد مراسم خاص نوروز در مصر هم رواج داشته و ابتدای اعتدال هوا و روز اول بهار را جشن می‌گرفتند و مخصوصاً خلفاء فاطمیین جشنهای عظیمی ترتیب می‌داده‌اند و بعداً آن را عید النیروز خوانده‌اند.

مقریزی مورخ معروف مصری می‌نویسد: از جمله مراسمی که در مصر بوده است نوروز بوده که بمناسبت آن بازارها را تعطیل می‌نمودند و برای خانواده‌هایی که در دستگاه‌های دولتی بودند، لباس و پول و سایر احتیاجات نیروز توزیع و تقسیم می‌شد، و در سال ۳۶۳ هجری معزالدین خلیفه مصر آتش افروختن و آب ریختن در نوروز را منع کرد و در سال ۵۹۲ دوباره اجازه دادند مراسم نوروزی اجراء شود. اما در دربار خلفاء عباسی که همان آیین و شکوه و جلال دربار ساسانیان را از ایرانیان یاد گرفته بودند مراسم نوروز و مهرگان بطور کامل اجراء می‌گشت و حتی خلفاء در اصلاح تقویم و تعدیل نوروز که به واسطه حساب نکردن کبیسه‌ها از موقع حقیقی خود پیش و پس می‌شد اقدام کردند.

چنانکه در سال ۲۴۳ هجری در زمان متوکل چون نوروز ۷۷ روز عقب افتاده بود، متوکل از زردشت بسر آذرخره موبد موبدان پارس که در زمان خلافت معتصم برای ادای شهادت علیه افشین به سامرا آمده بود و پس از تشرف به‌دین مقدس اسلام متوکلی نام گرفته و در کلیه مسائل تاریخی و نجومی مربوط به عهد ساسانی، کارشناس دستگاه خلافت محسوب می‌شد، کیفیت تغییر نوروز و افتتاح سال خراجی را پرسید که ضمن سخن از زمان هشام‌بن عبدالملک و هارون‌الرشید درباره نوروز، متوکل درصدد برآمد که در نوروز تغییراتی بدهد تا موقع برای افتتاح سال خراجی مناسب باشد، که بختری شاعر معروف ضمن قصیده‌ای متوکل را مدح نموده و جریان کبیسه نوروز را به وسیله او شرح می‌دهد.

قبل از آنکه کبیسه را اصلاح کند متوکل کشته شد و این موضوع تا روزگار معتضد باالله خلیفه دیگر عباسی بماند و معتضد که عقیده و توجه خاصی به نوروز داشت در سال ۲۸۴ هجری، سال پارسی را کبیسه کرد، یعنی محل نوروز را با یازدهم حزیران ماه رومی تطبیق داد تا کبیسه سالهای رومی، بالتبع شامل نوروز پارسی و سال پارسی هم بشود و آن را نوروز معتضدی خواند.

نویسندگانی هم که به زبان عربی چیز نوشته‌اند به فضائل نوروز پرداخته و به زبان عربی کتاب‌های مستقلی درباره نوروز و مهرگان و دیگر جشنهای ایران نوشته‌اند که از جمله عبدالله‌بن مقفع و کسروی و حمزه اصفهانی و صاحب بن عباد و ابن سینا را می‌توان نام برد.

طبری در تاریخ خود نوشته است روز چهارشنبه سه شب از جمادلی‌الاولی گذشته و مطابق با شب یازدهم حزیران ابتدا منادی از طرف خلیفه در بازارهای بغداد ندا داد که در شب نوروز آتش نیفروزند و آب بر یکدیگر نریزند زیرا تا دوره‌های نخستین اسلامی یکی از مراسم نوروز آب ریختن بر یکدیگر بوده است و شاید هم پاشیدن گلاب امروز نشانه همان باشد، ولی در هنگام غروب محتسب بغداد یعنی همان کسی که متصدی امور شرعی و اداره شهر است، از بالای بام خانه‌ای ندا سر می‌دهد که امیرالمومنین، خلیفه، مردم را در افروختن آتش و ریختن آب آزاد گردانیده است، و سپس عموم مردم این کار را با افراط و بیش از حد انجام می‌دهند و حتی بر محتسبان بغداد هم آب فرو می‌ریزند.

صولی مورخ معروف و دانشمند نامی ایرانی در کتاب ادب الکتاب می‌نویسد در زمان معاویه ارمغانهای نوروز و مهرگان که از ایران برای او می‌فرستادند پنجاه میلیون درهم بود و در زمان ابن زبیر ۲۰ میلیون درهم شد، خلیفه دوم چیزی از این بابت قبول نکرد، و اولین، کسی که این ارمغانها را پذیرفت ولیدبن عقبه بود و بعد از او سعیدبن عاص، اما مردم به عثمان شکایت کردند و او به وی نوشت و از این کار منعش کرد، در زمان عمربن عبدالعزیز ارمغانهای نوروز به ۶۰ میلیون در هم رسید که چون سهم دیگران را نیز می‌دادند به خود عمربن عبدالعزیز ۱۰ میلیون رسید.

حجاج‌بن یوسف هدایای نوروز را معمول ساخت و عمربن‌عبدالعزیز پس از مدتی این رسم را از میان برد ولی دوباره در زمان سفاح خلیفه عباسی معمول گشت.

و همچنانکه بیشتر شعراء فارسی زبان درباره نوروز و بهار اشعاری سروده‌اند، شعراء عربی زبان هم در وصف نوروز اشعاری سروده‌اند.

خوشبختانه در مذهب شیعه هم نوروز دارای عنوانی خاص و در کتب مذهبی شیعه فصل مخصوص در باب نوروز هست و احادیثی در فضیلت نوروز روایت کرده‌اند و بطور کلی پیشوایان اسلام و مخصوصاً پیشوایان شیعه نوروز را تایید و تجلیل می‌نمایند زیرا روز میلاد با سعادت حضرت ختمی مرتبت، پیامبر اسلام صلی‌الله علیه و آله وسلم و روز طلوع دعوت به اسلام، یعنی بعثت آن حضرت و نیز واقعه غدیر خم و روز آغاز خلافت مولی الموالی امیرمومنان علی علیه‌السلام باروز نوروز مصادف بوده‌اند و این از برخوردهای جالب و شیرین تاریخ است، زیرا روز غدیر خم که به سال دهم هجرت اتفاق افتاده است مطابق ۲۹ حوت و روز چهارم از خمسه مسترقه و دو روز به عید نوروز مانده به وقوع پیوسته است، و اگر آغاز خلافت آن حضرت جلوس رسمی ایشان به مسند خلافت در شمار آید به تحقیق با روز اول فروردین و نوروز مصادف بوده است. یعقوبی مورخ مشهور، در تاریخ خود به نقل از منجم مشهور عرب ماشاءالله مصری می‌نویسد که ولادت پیغمبر اسلام در روزی که آفتاب در اول برج حمل بوده است اتفاق افتاده که با روز اول فروردین و نوروز تطبیق می‌نماید و میلاد آن حضرت در سال ۵۸۰ میلادی و عام‌الفیل و در روز هفدهم ربیع‌الاول بود.

←

نوروز در تاریخ اسلام

مرحوم مجلسی به نقل از ابومعشر می نویسد که طالع آن حضرت در روزی که آفتاب در حمل بوده که همان با نوروز تطبیق می کند در خانه خود متولد شد. بعداً آن خانه را به عقیل بن ابیطالب بخشید که بعدها در زمان هارون‌الرشید آن خانه را مسجد نمودند. که بنابراین باید این عید را عیدالعالمین و عید همه مسلمانان و جهانیان نامید چون پیغمبر اسلام رحمهٔ‌العالمین و برای همه مردم جهان منشاء خیر و برکت بوده است. طبق نوشته مرحوم شهرستانی حضرت امام صادق علیه‌السلام فرموده است «عید ضیعته‌العرب و اجبته الفرس» یعنی عید نوروز عیدی است که عربها آن را ضایع و ایرانیان آن را زنده نگاه داشته‌اند.

حتی در همه کتب ادعیه در باب نوروز مطالبی وارد است که از جمله محدث دانشمند، مرحوم حاج شیخ عباس قمی در مفاتیح‌الجنان خود در این باب می نویسد که حضرت صادق علیه‌السلام به شخصی به نام معلی بن خنیس تعلیم فرموده است که چون روز نوروز شد خود را بشوی و پاکیزه‌ترین جامه‌های خود را بپوش و به بهترین بوهای خوش خود را خوشبو گردان، و پس از اعمال نوروز و بعد از نماز مخصوص آن، سر به سجده شکر برده و دعایی را به خوان.

همین مولف در کتاب دیگر خود به نام منتهی‌الامال می نویسد: در روز بیست و هفتم رجب که با روز نوروز مطابق بوده است پیغمبر اسلام به سن چهل سالگی به رسالت مبعوث شد و این قول تایید می کند که میلاد

مسعود آن حضرت مصادف با نوروز بوده است. زیرا به طور دقیق آن حضرت پس از سن ۴۰ سالگی به رسالت مبعوث گشته است.

ناگفته نماند که کلمه ربیع در لغت عربی هم به معنای بهار است و هم نام ماهی است از ماهها، چه شیوا سروده است آن شاعر عرب که وجود مبارک پیغمبر اسلام را در رحمت و برکت به بهار تشبیه کرده چون آن حضرت در ماه ربیع‌الاول و در فصل بهار متولد گشته، می گوید:

ربیع فی ربیع فی ربیع یعنی وجودی که مانند بهار پرخیر و برکت است و در فصل ربیع و ماه ربیع به دنیا آمده است.

در پایان به همه خوانندگان گرامی روزنامه اطلاعات، فرارسیدن نوروز باستانی را که از اعیاد بزرگ ملی است و از نظر مذهبی هم پر ارج و با اهمیت است تبریک و تهنیت عرض نموده و توفیق همگی را در راه بزرگداشت روزهای تاریخی و ملی خود در سایه تعلیمات عالیه اسلامی و راهنمایی‌های پیشوایان مقدس مذهبی و سلامت و سعادت و نیکبختی همگی را در آستانه سال نو، از درگاه خداوندگار بزرگ مسئلت می نمایم.

*معلم دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد

داستان عمونوروز

یکی بود، یکی نبود. پیر مردی بود به نام عمو نوروز که هر سال روز اول بهار با کلاه نمدی، زلف و ریش حنا بسته، کمرچین قدک آبی، شال خلیل خانی، شلوار قصب و گیوه تخت نازک از کوه راه می افتاد و عصا به دست می آمد به سمت دروازه شهر.

بیرون از دروازه شهر پیرزنی زندگی می کرد که دلباخته عمو نوروز بود و روز اول هر بهار، صبح زود پا می شد، جایش را جمع می کرد و بعد از خانه تکانی و آب و جاروی حیاط، خودش را حسابی تر و تمیز می کرد. به سر و دست و پایش حنای مفصلی می گذاشت و هفت قلم، از خط و خال گرفته تا سرمه و سرخاب و زرک آرایش می کرد. یل ترمه و تنبان قرمز و شلیته پرچین می پوشید و مشک و عنبر به سر و صورت و گیسش می زد و فرشش را می آورد می انداخت رو ایوان، جلو حوضچه فواره دار رو به روی باغچه اش که پر بود از همه جور درخت میوه پر شکوفه و گل رنگارنگ بهاری و در یک سینی قشنگ و پاکیزه سیر، سرکه، سماق، سنجد، سیب، سبزی و سمنو می چید و در یک سینی دیگر هفت جور میوه خشک و نقل و نبات می ریخت. بعد منقل را آتش می کرد و می رفت قلیان می آورد می گذاشت دم دستش. اما، سر قلیان آتش نمی گذاشت و همانجا چشم به راه عمو نوروز می نشست.

چندان طول نمی کشید که پلک های پیرزن سنگین می شد و یواش یواش خواب به سراغش می آمد و کم کم خرناسش می رفت به هوا. در این بین عمو نوروز از راه می رسید و دلش نمی آمد پیرزن را بیدار کند. یک شاخه گل همیشه بهار از باغچه می چید رو سینه او می گذاشت و می نشست کنارش. از منقل یک گله آتش برمی داشت می گذاشت سر قلیان و چند پک به آن می زد و یک نارنج از وسط نصف می کرد؛ یک پاره اش را با قندآب می خورد. آتش منقل را برای اینکه زود سرد نشود می کرد زیر خاکستر؛ روی پیرزن را می بوسید و پا می شد راه می افتاد.

آفتاب یواش یواش تو ایوان پهن می شد و پیرزن بیدار می شد. اول چیزی دستگیرش نمی شد. اما یک خرده که چشمش را باز می کرد می دید ای داد بی داد همه چیز دست خورده. آتش رفته سر قلیان. نارنج از وسط نصف شده. آتش ها رفته اند زیر خاکستر، لپش هم تر است. آن وقت می فهمید که عمو نوروز آمده و رفته و نخواسته او را بیدار کند.

پیرزن خیلی غصه می خورد که چرا بعد از آن همه زحمتی که برای دیدن عمو نوروز کشیده، درست همان موقعی که باید بیدار می ماند خوابش برده و نتوانسته عمو نوروز را ببیند و هر روز پیش این و آن درد دل می کرد که چه کند و چه نکند تا بتواند عمو نوروز را ببیند؛ تا یک روزی کسی به او گفت چاره ای ندارد جز یک دفعه دیگر باد بهار بوزد و روز اول بهار برسد و عمو نوروز باز از سر کوه راه بیفتد به سمت شهر و او بتواند چشم به دیدارش روشن کند. پیر زن هم قبول کرد. اما هیچ کس نمی داند که سال دیگر پیرزن توانست عمو نوروز را ببیند یا نه. چون بعضی ها می گویند اگر اینها همدیگر را ببینند دنیا به آخر می رسد و از آنجا که دنیا هنوز به آخر نرسیده پیرزن و عمو نوروز همدیگر را ندیده اند.

سروده‌ای تازه از استاد محمد منانی

بهاریه

پرچم نوروز شد زبام میهن عیان
عید مبارک بود بر همه هم‌میهنان
باد بهاری وزید جهان جوان شد ز نو
عالم امکان شده سبز چو باغ جنان
شکوفه‌ها باز شد سبزه و ریحان دمید
شقایق و نسترن بهر طرف شد عیان
به یک طرف سنبل ز یک طرف یاسمن
چمن شد غرق گل جهان شده گلستان
هوا شده مُشکبار زمین شده لاله‌زار
شمیم گل می‌کند زنده دگر جسم و جان
قهقهه سر داده کبک به قله کوهسار
بلبل شیدا شده ز شاخ گل نغمه‌خوان
عید شد ای نازنین مباش دیگر غمین
بیا به باغ و نشین کنار آب روان
کبوتر اینک به لب پیام داد پیام
پیام شادی دهد به جمله خلق این چنان
عید شده شاد باش خنده بزن چون بهار
عمر رود روز و شب درگذر است این جهان
تو همچنان فرودین جوانی از سر بگیر
خرم و خندان بزی چو غنچه‌های جوان
با لب خندان و شاد ز صدق منان کنون
باز تو تبریک عید بگو به هم‌میهنان

دیدار با سیمین دانشور

بشیر حمیدی امام

اشاره: مطلبی که تقدیم خوانندگان گرامی می‌کنیم، گزارش صمیمانه دیداری است حضوری با مرحوم دکتر سیمین دانشور که تا امروز چاپ نشده و حاوی مطالبی است که امروز، بعد از گذشت ۱۶ سال از آن روز، در شرایطی که دانشور به ابدیت پیوسته، خواندنی است و می‌تواند یاد او را در نظر دوستدارانش خوش و شیرین کند. سخن از دانشوری است رحیل که سال شمار عمرش به بهار جدید نرسید ولی روحش در مینوی جاودان به رنگ بهار است.

دوشنبه ۲۱ اسفند ۷۴

بن‌بست ارض، چه اسم با مسمایی!

پلاک ۱۶. درب چوبی سبزرنگ. خانه‌ای آجری و قدیمی. کوبه‌ای بر در و زنگ اخباری در کناره چهارچوبش. شاسی زنگ را فشار می‌دهم. هوا اندکی خنک است. می‌دانم هنوز چند دقیقه به ۸ شب مانده است. قبلا در تماس تلفنی گفته بودم: بین ساعت ۷ و ۸ شب خواهم رسید، چون ترافیک شبهای پیش از عید اجازه نمی‌دهد سر ساعت معینی برسم. لختی طول می‌کشد. صدای دختر جوانی از پشت در به گوش می‌رسد که می‌پرسد: کیه؟ می‌گویم حمیدی هستم. دختر خانم در را به رویم باز می‌کند و با چهره‌ای میهمان‌نوازانه و خنده‌ای بر لب اجازه ورود می‌دهد. وارد می‌شوم و تشکر می‌کنم. از سمت راست صدای دکتر سیمین دانشور به گوشم می‌رسد که می‌گوید: بفرمائید داخل.

وارد سالن پذیرایی می‌شوم. دکتر قد نسبتاً بلندی دارد و چهارشانه است. موهای کوتاه سفیدش در زیر نور اتاق به خاکستری می‌زند. در چهره‌اش دقیق می‌شوم. نخستین بار است که بانوی ادب ایران را از نزدیک می‌بینم. با آن که ۷۴ سال دارد، هنوز چهره‌اش حالت بانوان شیرازی را در خود حفظ کرده است. لباس ساده‌ای بر تن دارد که مناسب سن و سالش است. با رنگ‌های گرم و تیره. ملاحت شیرازی چهره‌اش واضح است.

دختر جوان برایم چای می‌آورد و بعد قند. دکتر دانشور می‌گوید: شاید آقا باشکر مصرف کنند. می‌گویم: به قند عادت دارم. می‌پرسد: آدرس را راحت پیدا کردید؟ می‌گویم: تقریبا. ظاهراً طبیعی است که بعضی از مرسولات شما، گم می‌شود.

ـ می‌گوید: نه، پستچی محل، کارش را درست انجام می‌دهد، اما بعضی از نامه‌ها به دستم نمی‌رسد. مدتی پیش یک ویژه‌نامه در خارج درباره من چاپ شده. با من تماس گرفتند و گفتند که برایتان فرستاده‌ایم اما هنوز هم به دستم نرسیده است.

گفتم: اتفاقاً سردبیر دوران هم گفت: که این نسخه‌ها را برایتان پست کنیم که سریع به دستتان برسد و حتی تصور می‌کرد که برایتان پست کرده‌ایم اما ترجیح دادیم که مستقیما برای شما بیاوریم.

دکتر دانشور دختر جوان را که روبرویم نشسته، معرفی می‌کند و می‌گوید: جمیله است و دانشجو. پیش من زندگی می‌کند.

دختر خانم می‌گوید: دانشجو نیستم، بلکه کنکور می‌خوانم.

می‌پرسم: برای چه رشته‌ای؟

خانم دانشور می‌گوید: طب.

می‌گویم. موفق باشی.

کیفم را باز می‌کنم و مجلات دوران را از شماره ۱ تا ۱۰ که در پوشه‌ای گذاشته‌ام تقدیمش می‌کنم. تشکر می‌کند.

روی تک‌تک مجلات را نگاه می‌کند. به شماره‌ای که عکس گلشیری روی جلد چاپ شده، دقیق می‌شود و می‌پرسد: مجله وابسته به کجاست؟ می‌گویم:

مستقل است. خانم دکتر شماره آخر دوران (شماره ۱۰) را در دست می‌گیرد و به فهرستش نگاهی می‌اندازد.

می‌گوید: شماره آخر ویژه‌نامه میرعلایی است؟

می‌گویم: بله. تقریبا. مقداری از مطالبش هم براساس متن‌هایی بوده که در مراسم بزرگداشت آن مرحوم در شهرآرا (کوی خبرنگاران) قرائت شد.

می‌گوید: خودم پیشنهادش را دادم.

باز هم نگاهی به فهرست می‌اندازد و می‌پرسد: مندنی‌پور هم برای میرعلایی چیزی نوشته است؟ او که با میرعلایی از نزدیک آشنا نبود.

می‌گویم: فکر نمی‌کنم. فکر می‌کنم داستانی نوشته باشد.

می‌گوید: بله. میهمان.

می‌گوید: میرعلایی. سنگ و آفتاب و ...

گفتم: ... تاریخ همه چیز را روشن خواهد کرد. همچون ابری که پشت ابر پنهان نمی‌ماند.

گفت: سن ما اجازه نمی‌دهد که حقیقت را بدانیم، اما شما خواهید فهمید.

پرسید: از انتخابات چه خبر؟

گفتم: تا حالا که فقط دو نفر در صدر هستند. یکی ناطق نوری و یکی دیگر.

گفتم: انتخابات در بسیاری از حوزه‌ها ازجمله تهران به مرحله دوم خواهد کشید.

گفت: کدام جناح پیروز می‌شود؟

گفتم: احتمالا بین دو جناح تعادل برقرار خواهد شد.

گفت: من سیاسی نیستم ـ خواستم بگویم من هم، اما نگفتم ـ اما سه جناح وجود دارد.

گفت: هنگامی که رضاشاه کودتا کرد سال ۱۲۹۹ بود و من ۱۳۰۰ متولد شدم. در آن زمان افراد زیادی ازجمله .... مشهور بودند و همه فکر می‌کردند که یکی از این افراد بالا می‌آید. اما ناگهان اعلام شد که رضاخانی از میان قزاق‌ها کودتا کرده و قدرت را به دست گرفته است.

دکتر دانشور به حرف‌هایش ادامه داد و گفت: حدود ۷۰۰ عنوان کتاب در صف مجوز است.

سه عنوان کتاب داده‌ام و هنوز اجازه چاپ به آن‌ها نداده‌اند.

یکی جزیره سرگردانی است. یکی کتابی از جلال [درباره جلال] و دیگر مجموعه مقالاتم از ۱۳۲۹ تاکنون درباره هنر است که برای دانشجویان به عنوان ماده درسی لازم است.

گفت: در چاپ دوم جزیره سرگردانی [جلد دوم] خیلی چیزها را خواستند حذف کنم. گفت آنچه را که خواسته بودند انجام دادم و نامه‌ای برایشان نوشتم و گفتم که هنگام حذف این موارد، اشکم جاریست اما چه کنم. با این حال آن را به هم وصل کردم. ادامه داد: نامه‌ای برای آقای برازش ۲۰ روز پیش نوشتم و گفتم اگر تا ۱۰ روز دیگر اقدامی نکنند به رئیس جمهور شکایت خواهم کرد. البته این قپی است و من دستم به رئیس جمهور نمی‌رسد یا اینکار را نمی‌کنم! الان ۲۰ روز گذشته است و من هم کاری نکرده‌ام. به مجموعه مقالاتم درباره هنر اسلامی ایراد گرفته‌اند. مقداری از آن‌ها را نیز حذف کرده‌ام اما هنوز مجوز نداده‌اند.

پرسید: تصمیمی درباره ماهواره نگرفته‌اند؟

گفتم: فعلاً که معلوم نیست.

گفت: در سال ۱۹۶۳ در هاروارد آمریکا بودم. در آن زمان تلویزیون آن‌ها ۱۸ کانال داشت و برنامه‌هایش هم خیلی بود. کانال ۱۸ آن در سطح بالاتر از لیسانس و مخصوص انتلکتوئل‌ها بود. من در کلاسی همراه با ۳۹ مرد بودم. مردها غروب‌ها و شب‌ها برای تفریح بیرون می‌رفتند اما من می‌ماندم و برنامه‌ها را تماشا می‌کردم. برنامه‌های خوبی داشت.

پرسیدم: خاطراتتان را می‌نویسید؟

گفت: بله، مرتب، اما نکات برجسته را.

گفتم: وضع کتاب نیز با پیوستن ما به گات و قانون کپی رایت بسیار بدتر خواهد شد. چون برای ترجمه هر کتاب باید مبلغ زیادی پرداخت شود و این خود به بحران نشر کتاب بیشتر دامن خواهد زد.

گفت: نباید به قانون کپی رایت بپیوندیم. مرحوم فروغی آدم دوراندیشی بود. او اولین و آخرین نخست‌وزیر آن دوره بود و وزیر فرهنگ و مسئول فرهنگستان هم بود. در آن زمان به رضاشاه گفت که ما نباید به کپی‌رایت ملحق شویم. چون ما خودمان که چیزی نداریم تا آن‌ها بخواهند امتیاز ترجمه‌اش را بگیرند. ولی ما در تمام زمینه‌های علوم ناچاریم از آن‌ها ترجمه کنیم. قانون کپی‌رایت هم فقط برای ۳۰ سال برای هر اثر اعتبار دارد. اگر آن‌ها بخواهند حافظ یا سعدی را ترجمه کنند نیازی به مجوز ندارند. شاه که به فروغی خیلی اعتقاد داشت، به وی گفت که خودتان مختارید. فروغی اولین نخست‌وزیر شاه بعدی هم نیز بود.

فرهنگستان اول هم در زمینه زبان‌فارسی و ابداع لغت خیلی خوب کار کرد.

حالا هم ما نباید به قانون کپی رایت بپیوندیم. چون در آن صورت برای هر چیزی باید پول زیادی بدهیم. و این خود دسترسی دانشجویان ما و اهل کتاب ما را به آثار جدید در زمینه‌های مختلف به خصوص علمی دشوارتر می‌کند.

پرسید: شما سردبیر دوران هستید؟

گفتم: نه‌خیر. بنده تا حدی کارهای اجرایی نشریه را انجام می‌دهم.

گفت: کارم زیاد است و به خیلی از چیزها نمی‌رسم.

گفت: این نماینده حقوق بشر آمده بود، چه جور آدمی است؟

گفتم: فکر کنم. احتمالاً دو یا سه بار دیگر می‌آید و بعد گزارشش را ارائه می‌دهد.

گفت: ساعت ۹ یا ۱۰ صبح با من قرار گذاشت. ولی بعد تلفن زد (منشی‌اش) که نمی‌آید. خیلی ناراحت شدم.

گفتم که من برای شما وقت گذاشته‌ام چرا نیامدید؟

مقداری هم بحث درباره آزادی، دموکراسی، ضعف عمومی فرهنگ و از این صحبت‌ها شد از جمله درباره فرهنگ مستضعفین.

گریه می‌کرد. پرسیدم که فرزندم چرا اشک می‌ریزی؟ گفت که نامه‌ات را خواندم. به او گفتم باید از این قالب‌ها بیرون بروی. باید خودت باشی. گفت که همین‌ها را نوشته‌ای در این نامه. به خاطر همین گریه می‌کنم. روح حساسی دارد. همه هنرمندان روح حساسی دارند. گفتم: نیما شعر نو را آورد اما شاملو، اخوان، فروغ و سپهری آن را به اوج رساندند.

درباره شهریار مندنی‌پور گفت: جوان با استعدادی است. شیرازی است. همشهری من. ولی باید از این قالب‌ها خارج شود. یک بار در یکی از مجلات داستانی را می‌خواندم که درباره عصر قاجار و اینها بود. وقتی داستان را تمام کردم (هنوز متوجه نشده بودم که نویسنده‌اش کیست) با خودم گفتم چرا گلشیری خودش را تکرار کرده؟ چرا کار متوسطی ارائه داده؟ بعد که اسم نویسنده را دیدم و دیدم که مندنی‌پور است برایش نامه نوشتم و گفتم که تو باید از قالب و کالبد گلشیری، دانشور و جلال بیرون بیایی و خودت باشی. اگر این راه را ادامه بدهی، به جایی نمی‌رسی.

گفت: تلفن زنگ زد. مندنی‌پور بود. گریه می‌کرد. پرسیدم که فرزندم چرا اشک می‌ریزی؟ گفت که نامه‌ات را خواندم.

به او گفتم باید از این قالب‌ها بیرون بروی. باید خودت باشی. گفت که همین‌ها را نوشته‌ای در این نامه. به خاطر همین گریه می‌کنم. روح حساسی دارد. همه هنرمندان روح حساسی دارند.

گفتم: نیما شعر نو را آورد اما شاملو، اخوان، فروغ و سپهری آن را به اوج رساندند. تو هم باید به اوج برسانی نه اینکه در جا بزنی. هر سبکی، هر شیوه‌ای یک دوره اوج دارد و بعد افولش شروع می‌شود. باید چیز تازه‌ای بیاوری.

گفت: مندنی‌پور اگر تلاش بکند، آینده خوبی در عرصه داستان‌نویسی دارد. الان رئیس کتابخانه ملی شیراز است.

***

موقع خداحافظی فرارسید، می‌خواستم بروم که ناگهان بحث به نویسنده‌ای کشید.

گفتم: سمفونی مردگانش تقلید فاکنر و رمان خشم و هیاهویش است. (رمان Sound and fury).

گفتم: همانطور که دانشور و جلال و گلشیری به مندنی‌پور می‌گویند که باید از قالب ما خارج شوی، به نظرم فاکنر و ولف و جویس باید به او بگویند که از قالب ما خارج شود.

گفت: نه. اشتباه می‌کنی. هر کس اینها را به شما گفته، اشتباه کرده.

گفتم: کسی به من چیزی نگفته. خودم در همین رشته تحصیل کرده‌ام. خواستم بحث را از جانب خودم ادامه بدهم اما حرمت نگه داشتم و گوش دادم.

گفت: آیا شخصیت‌های خشم و هیاهو، درون‌گرایی شخصیتهای سمفونی مردگان را دارند؟ آیدین. بیان درونیات آیدین و شخصیتها عالی است. سمفونی مردگان بهترین کارش است. «سال بلوا» به بهترین وجه ظلم و ستم بر زن ایرانی و قربانی شدن زن در جامعه ایران را بیان کرده.

گفت: پیکر فرهاد را هم خوانده‌ای؟

گفتم: نه. ولی می‌خواهم بخوانم.

گفت: پیدایش نمی‌کنی.

گفتم: می‌توانم پیدایش کنم.

گفت: پیکر فرهاد، ادامه بوف کور هدایت است.

گفت: نویسنده قبل از چاپ کتاب، آن را به من داد تا بخوانم. به دقت خواندم و ۱۰ صفحه برایش نوشتم. در این داستان هم زن و هم مرد اثیری وجود دارد. معروفی قهرمانش را در قطاری می‌نشاند که بعد قهرمان متوجه می‌شود در قطار کسی جز خودش نیست و این، قطار مرگ است. وقتی قطار وارد تونل می‌شود و بیرون می‌آید. و بعد به دستشویی می‌رود تا هروئین تزریق کند و مرد اثیری هم به کنارش می‌آید.

گفت: ده صفحه برایش نوشتم که داستان را باید بیشتر به واقعیت نزدیک کند. چون من و یا شما و یا دیگر روشنفکران اهل رمان داستان را می‌فهمند اما خیلی‌ها نخواهند فهمید. گفتم که مایه واقع نمایی‌اش را بیشتر کند.

... دوران شماره ۱۰ را برایش ورق زدم و نقد پیکر فرهاد را بهش نشان دادم. گفت: زن اسیری؟ اشتباه است. اسیری با س سه نقطه یعنی اِثیری.

گفتم: احتمالاً منتقد، از نوشتن اسیری، منظوری داشته است.

گفت: امیدوارم داستان را فهمیده باشد. چون درک این داستان از عهده هر کسی برنمی‌آید. می‌خوانمش.

گفت: اما اگر براهنی این رمان یعنی ادامه بوف کور را می‌نوشت، بهتر می‌نوشت و اگر گلشیری می‌نوشت، خیلی بهتر می‌نوشت.

گفت: اگر بتوانم برایتان می‌نویسم.

[استقبال کردم و تشکر].

ساعت ۹/۵ شب شده بود.

نوروز در کتاب‌های مذهبی

■ عبدالامیر سلیم

«جشن نوروز که مصادف با نخستین روز فروردین ماه و آغاز سال ما ایرانیان است، در دین اسلام (مذهب شیعه) نیز محترم شمرده شده و احادیث متعددی در فضیلت آن از پیشوایان مذهب به ما رسیده است، در این گفتار خلاصه‌ای از آنچه راجع به نوروز در معارف شیعه آمده است نقل می‌شود گرچه این قبیل احادیث اختصاص به منابع شیعی ندارد و در آثار عامه نیز اشاراتی بدان رفته است.

در ربیع‌الابرار زمخشری آمده است: نعمان پسر مرزبان، نیای ابوحنیفه، در روز نوروز پالوده‌ای به حضرت علی علیه‌السلام هدیه کرد، حضرت فرمود، این چیست؟ گفت: امروز نوروز است، پس حضرت فرمود، «نیرزونا کل یوم»، این مطالب را صاحب ـ قاموس و ابن خلکان و دیگران نیز نقل کرده‌اند. این جشن در دربار خلیفه‌های عباسی وامرای علوی طبرستان و حتی پادشاهان متعصب، مانند محمود غزنوی نیز با شکوه برگزار می‌شد، مطالعه دیوان‌های شعرای آن زمان، خاصه دیوان سیدرضی بهترین نمایشگر وضع نوروز در آن زمان است، در جلد چهاردهم بحارالانوار آمده است: ابن عباس گوید درباره یقین «میقات سحره» در دربار فرعون، آن روز، عاشورا و مصادف با روز شنبه و نخستین روز سال بود، و آن روز نوروز است که روز عید و جشن آنان بود و مردم از اکناف و اطراف در آن روز گردهم می‌آمدند، «مجلسی» حدیثی را به نقل از مناقب ابن شهرآشوب نقل کرده است که حکایت شده است که منصور عباسی به موسی‌بن جعفر(ع) پیشنهاد کرد که روز نوروز برای عرض تبریک جلوس کند و هدایای که به حضور می‌آورند بپذیرد، پس امام فرمود، من اخبار جدم رسول خدا را بررسی کردم و خبری راجع به این عید نیافتم، و اینکه این عید سنت پارسیان است و اسلام آن را محو کرده است، و به خدا پناه می‌بریم که آنچه را اسلام محو و نابود کرده است زنده کنیم. همچنین در بحارالانوار ذکر شده که در کتاب معتبری دیدم فضل‌الدین ـعلی‌بن عبدالله روایت کرده که گفت: روز نوروز بر حضرت جعفر بن محمد صادق درآمدم، پس گفت: آیا این روز را می‌شناسی؟ گفتم: فدای تو گردم این روزی است که ایرانیان آن را بزرگ می‌دارند و به یکدیگر هدیه و ارمغان می‌دهند، پس حضرت فرمود، سوگند به خانه کهن که در مکه است، این بزرگداشت نوروز نیست مگر به علت امری کهن که برایت بازگو می‌کنم تا آن را دریابی و پس فرمود، نوروز همان روزی است که خداوند از بندگان خود پیمان گرفت که او را بپرستند، و او را انبازی نگیرند و به پیامبران و حجج و امامان ایمان بیاورند، همان روزی است که آفتاب در آن طلوع کرد و بادها وزیدن گرفت و زمین در آن شکوفان و درخشان گردید، همان روزی است که کشتی نوح بر کوی جودی آرام گرفت، همان روزی است که خداوند زندگی بخشید به آنان که از ترس مرگ، از خانه و کاشانه خود بیرون شوند، همان روزی است که جبرئیل بر پیامبر فرود آمده و همان روزی است که پیامبر خدا امیرالمومنین را بر دوش خود برداشت تا بتهای قریش را خردکند. علاوه بر اینها طوسی در مختصر مصباح ـبه شرح نماز و روزه و دعای روز نوروز پرداخته است، محمد باقر مجلسی نیز در زادالمعاد، نوروز را موافق روز مبعث دانسته و به ذکر فضایل این روز پرداخت است، در تمامی این گفتارها، منظور از نوروز، به طور قطع نوروز عامه در فروردین می‌باشد و شواهدی که ذکرش گذشت، نشان می‌دهد که این آئین ایرانیان، تا چه پایه در میان اقوام و ملل دیگر رسوخ کرده تا حدی که آنها نیز این روز را گرامی داشته‌اند.

خلف بن محمدالتبریزی صاحب برهان قاطع درباره پیدایش نوروز چنین گفته است:

ـمی گویند... جمشید اول جم نام داشت و اعراب او را منوشلخ می‌نامیدند در جهان سیر می‌کرد و چون به آذربایجان رسید فرمود تخت مرصعی را برجای بلندی رو به جانب مشرق گذاردند و خود تاج مرصعی بر سر نهاده بر آن تخت نشست و همین که آفتاب طلوع کرد و پرتوی آن بر تاج و تخت افتاد شعاعی در غایت روشنی پدید آمد مردمان از آن شادمان شدند و گفتند این روز «نو» است و چون به زبان پهلوی شعاع را «شید» می‌گویند این لفظ برجم افزودند و او را جمشید خواندند و جشن عظیم برپا کردند و از آن روز این رسم پیدا شد. همچنین فردوسی نیز در شاهنامه از این عید چنین یاد می‌کند؛

به فر کیانی یکی تخت ساخت/ چه مایه بدو گوهر اندر شناخت
که چون خواستی دیو برداشتی/ ز هامون به گردون بر افراشتی
چو خورشید تابان میان هوا/ نشسته بر او شاه فرمانروا
جهان انجمن شد بر تخت اوی/ شگفتی فرو مانده از بخت اوی
به جمشید بر گوهر افشاندند/ مر آن روز را روز نو خواندند
سر سال نو هر فرد فرودین/ بر آسود از رنج تن دل زکین
بزرگان به شادی بیاراستند/ می و جام و رامشگران خواستند
چنین جشن فرخ از آن روزگار/ بمانده است از آن خسروان یادگار

اغلب تاریخ‌نویسان و صاحبان فرهنگ و نویسندگان جمشید پادشاه پیشدادی را پایه‌گذار نوروز و سایر رسم‌های نیکو دانسته‌اند برخی نیز گفته‌اند نوروز را کیخسرو بنا نهاد و او نخستین کسی است که این جشن را معمول کرده و کاخ‌های پادشاهی ساخت و پایه پادشاهی را استوار کرد ولی در قدیمی‌ترین کتب ادبیات و تاریخ، تازی و پارسی نوروز و مراسم آن را از جمشید پسر «ویونگهان» یا «ویوانهای» در اوستاویوهونت که معرب آن «ویونجهان» است دانسته‌اند.

و باز طبق مندرجات کتاب «آئین مزدیسنا» از جشن‌های بزرگ و بااهمیت ایرانیان جشن نوروز جمشیدی است که نهاده‌های شاهنشاه بزرگ جمشید با فروشید است. می‌گویند که در این روز فرخنده آن خسرو نامدار بر تخت خسروی بنشست و پایه کوشک‌های پادشاهی را نهاده و بساط پادشاهی سلسله پیشدادی را استوار نموده است و همچنین نوشته‌اند که در آغاز نوروز شب و روز برابر بوده و هنگام بهار و موقع سرسبزی و خرمی دشت و کوهسار است و تمام روی جهان از نسیم جهان پرور بهاری تر و تازه می‌گردد و نیز در کتاب «آئین مزدیسنا» نوشته شده که علت بزرگ شمردن جشن نوروز از این قرار است.

۱ـ کیومرث که نخستین پادشاه باشد در روز نوروز از مادر زائیده شده است.۲ـ هوشنگ شاه پیشدادی نیز در همین روز فرخنده پا به عرصه وجود نهاده است.۳ـ تهمورث در این روز فرخ دیوان تبه‌کار و مدرمان مردم‌آزار را به بند نهاده است.٤ـ فریدون شاه در این روز کشور پهناور ایران را میان فرزندان خود بهره و بخشش نموده است.۵ـ سام نریمان در این روز در پی سرکوبی مردم‌آزاران برخاسته و بنیان تبه‌کاری را واژگون نموده و آسایش مردم کشور را پایدار نموده است.٦ـ کیخسرو پورسیاوش از مادر زائیده شده‌اند.۷ـ شاه کیخسرو در این روز فرخنده افسر پادشاهی را به لهراست بخشیده است.۸ـ «شت زرتشت» در این روز فرخنده آفریده شده است.۹ـ «شت زرتشت» در همین روز مبارک از سوی اهورا مزدا به پیغمبری برگزیده شده و برای راهنمایی گمراهان برخاسته و درهای نیک‌بختی را به روی مردم گشاده است. ۱۰ـ شاه گشتاسب و بانو کتایون و جاماسب در این روز فرخنده آئین نازنین «مزدیسنا» را پذیرفته و از پیغمبر بزرگ پارسی پیروی نموده‌اند. ۱۱ـ و نیز بنابر عقیده فرقه «امامیه» (شیعه دوازده امامی) روز جلوس حضرت امیرالمومنین علی علیه‌السلام بر مسند خلافت و نیز حادثه بزرگ تاریخی و مذهبی (غدیر خم) و انتخاب به خلافت حضرت علی(ع) از طرف حضرت ختمی مرتبت(ص) هر دو فقره در روز نوروز بوده است و همچنین به روایتی برپا کردن جشن نوروز از هشت قرن پیش از میلاد مسیح و قبل از زرتشت نیز وجود داشته و «فروردین یشت» که ستایش فروردین باشد از سندهای کهن سال و معتبر «اوستا» به شمار می‌رود.

برگزاری جشن نوروز تنها در ایران مرسوم نبوده، بلکه در خارج از ایران و در میان همه ملل مسلمان انتشار داشته مثلاً در میان تازیان اسپانیا و در دربار پادشاهان بابریان هند در دربار پادشاهان مصری و نیز در سوری، گرفتن جشن نوروز معمول بوده است.

درباره برگزاری جشن نوروز در پیش از اسلام روایت است که قبل از اسلام و در زمان سلسله ساسانی معمول بوده است که پادشاهان از روز اول تا پنجم عید در دربار جشن رسمی برقرار کرده و بارعام می‌دادند و طبقات مختلف مردم را به جوایز و انعام شاهانه مفتخر می‌ساختند و صبح نوروز که مراسم سلام رسمی آغاز می‌شد قبل از همه موبد موبدان به حضور پادشاه بار می‌یافت و به نمایندگی از طرف ملت به شاه شادباش می‌گفت و هدایایی که عبارت بود از غلامی ماهروی اسبی تیز تک قلم و کاغذ دو سکه یکی زر و دیگری از سیم یک قبض شمشیر و یک جام تقدیم می‌کرد. غلام ماهروی از آن جهت بودکه دیدار روی زیبا را به فال نیک می‌گرفتند و هنوز هم بعضی در همین عقیده‌اند و اسب از آن جهت بود که به ویژه در زمان جنگ بزرگترین خدمتگزار آدمی محسوب می‌شد و بزرگان می‌گفتند رزم‌آوری که از اسب خود غافل باشد از جان خود غافل است و قلم و کاغذ برای آن بود که تا قلم به روی کاغذ نیاید سخن حیات ابدی نیابد ـو حرفی که بر زبان قلم جاری نشده در هیچ جا اعتبار ندارد. مخصوصاً فرمان پادشاهان که سرنوشت مردم بدان بسته است لذا در روز عید دادن قلم و کاغذ به دست پادشاهان مفهومش این بوده که تعیین سرنوشت مردم با اوست. سکه‌های طلا و نقره کارگشای مردم بود و دید از آنها دل را شاد می‌ساخت و شمشیر در آن زمان بهترین حربه جهانگشایان بود و بی‌شمشیر نه کشورستانی میسر بود نه کشورداری به همین لحاظ بود که موبد موبدان پس از تقدیم شمشیر به پادشاه او را چنین دعا می‌کرد!

(بدین شمشیر کشورها به گشائی و هم بدین شمشیر آنها را نگاهداری)

جام هم برای آن بود که نوشیدن می را در سال نو شگون می‌دانستند.

نشریه دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تبریز/ ۱۳۵۰

نوروز روزی است که خداوند از بندگان خود پیمان گرفت تا او را بپرستند، و او را انبازی نگیرند و به پیامبران و حجج و امامان ایمان بیاورند؛ روزی است که آفتاب در آن طلوع کرد و بادها وزیدن گرفت و زمین در آن شکوفان و درخشان گردید

نگاهی به مقاله نوروز اثر زنده‌یاد دکتر علی شریعتی

همزمانی دو عید؛ نوروز و غدیر

■ سعید فائقی

ایامی که افتخار خدمت در مرکز توسعه صادرات وقت را داشتم، برای حضور در نمایشگاه‌های خارجی جهت معرفی ایران عزیز در صدد برآمدیم که فیلم مستندی و کتابی تهیه کنیم که از طریق آن بتوانیم در خصوص تاریخ و فرهنگ و اقتصاد و... که معمول و مرسوم اکثر نمایشگاه‌ها بود و کشورهای معدودی مثل ما آن را نداشتیم و حتی بعضی موارد پیش می‌آمد که بازدید کنندگان متقاضی آن بودند، حضوری با معنا در نمایشگاه‌ها داشته باشیم.

روزنامه نگار فرهیخته – آقای سید حسین سنایی – و همکارانشان در نشریه Iran Export آن روز تهیه کتاب را متقبل شدند و آقای رضائیان – هنرمند موسسه توسعه هنری طلوع – تهیه فیلم مستند را بر عهده گرفتند.

فیلم مستند با نام هفت گوهر هفت اقلیم کلید خورد و بعدها با توجه به استقبالی که دست‌اندرکاران میراث فرهنگی از آن کردند به پارسه تکامل پیدا کرد که امروز یکی از بهترین‌های موجود است و خوشبختانه کتاب هم که به عنوان «ایران سرزمین نوروز» مزین شد، با سفارش دفتر نمایندگی ایران در سازمان ملل متحد مواجه گشت و چون تیراژ بالایی سفارش شده بود، شاید امروز هم یکی از هدایایی باشد که توسط دفتر نمایندگی اهدا می‌شود. البته هر دو به زبان انگلیسی تهیه شده‌اند و کتاب و لوح فشرده (CD) دو زبانه پارسه در ایران موجود است. غرض از این تصدیع اوقات خوانندگان محترم این است که مرسوم است، ریاست دستگاه در این گونه موارد آغازیه‌ای، مقدمه‌ای، مطلبی را در اول اثر خود به جای می گذارد و سرورم آقای مهندس هاشمی‌طبا که ریاست مرکز را عهده‌دار بودند و عنوان‌های ایران سرزمین نوروز و هفت گوهر و هفت اقلیم هر دو تراویده از ذوق ایشان بود، برخلاف عرف معمول در مقدمه کتاب ایران سرزمین نوروز مطلب مرحوم دکتر علی شریعتی در خصوص فلسفه نوروز را قرار دادند و عنوان ایران سرزمین نوروز را هم از متن مرحوم دکتر علی شریعتی الهام گرفتند.

انتشار کتاب همزمان شد با تغییر در وزارت بازرگانی آن روز و ریاست محترم دفتر وزیر طی یادداشتی در حاشیه کتاب ایران سرزمین نوروز که برای مقام عالی وزارت فرستاده شده بود ضمن انتقاد از چاپ کتاب با این عنوان خواستار جلوگیری از توزیع آن شدند. این امر جرقه‌ای شد برای حقیر که آن روزها از تفکر آرمانگرایی رمانتیک بهره می‌بردم، دست به مطالعه و تحقیق و بررسی در خصوص نوروز بزنم و مرجع و ملجاء تحقیق ام هم شد فلسفه نوروز مرحوم دکتر علی شریعتی که با اینکه بسیار مختصر و ساده و روان نگاشته شده بسیار از غنای محتوایی برخوردار است. چگونه ممکن است در چهار پنج صفحه بتوان تمام تاریخ یک ملت را دقیق و واقعی نگاشت؟ با اینکه دکتر شریعتی منتقد حکومت صفوی است اما در مواجه با تاریخ می نویسند: «یکسال نوروز و عاشورا در یک روز اتفاق افتاد و پادشاه صفوی آن روز را عاشورا گرفت و روز بعد را نوروز» و یا اینکه در یک جمله جور و ستم خلفا را که استاد عبدالحسین زرین کوب با کتاب دو قرن سکوت روایت می کند، ایشان این چنین می‌نویسند: «تاریخ از مردی در سیستان خبر می‌دهد که در آن هنگام که عرب سراسر این سرزمین را در زیر شمشیر خلیفه جاهلی آرام کرده بود از قتل عام شهرها و ویرانی خانه‌ها و آوارگی سپاهیان می گفت و سپس چنگ خویش را بر می گرفت و می گفت: «ابا تیمار اندکی شادی باید»

همین جمله نه تنها همه دو قرن سکوت را روایت می کند، بلکه همه هزاره‌ها و سده‌های گمشده استاد پرویز رجبی را هم در دل خود دارد که استاد پرویز رجبی در هزاره‌ها و سده‌های گمشده همواره به دنبال امثال همان مردی از سیستان گشته و این انسانها را از دل تاریخ گمشده معرفی نموده است. این جمله «ابا تیمار اندکی شادی باید» را با این سنگ نوشته داریوش بزرگ و خشایار، آقای احمد نوری در پیشگفتار نوروز جشن کهن و جاودان آریایی چنین نقل می کند: «اهورا مزدای بزرگ است که این زمین را آفرید، که آن آسمان را آفرید، که مردم را آفرید، که شادی را برای مردم آفرید» و یا روایت ایشان از گاتها «چه! می‌دانم آفرینش تو بر نیک منشی و راستی استوار است و برای چه کسانی این جهان را بارور و شادی بخشی آفریدی» آیا به این معنی نیست که مرحوم دکتر شریعتی با تسلط معجزه وار به تاریخ همه گاتها و سنگ نوشته‌ها را از زبان مردی سیستانی نقل کرده و باز فرمایش دکتر شریعتی به این مضمون «انتخاب علی(ع) به خلافت و انتصاب علی(ع) به وصایت در غدیر هر دو در این هنگام بوده است، درنوروز، چه تصادف شگفتی!»

همه مورخین و محققین چه ایرانی، چه عرب، چه غربی و اروپایی از طبری تا رجبی از کریستین سن تا استاد محمد علی اسلامی ندوشن از مطهربن طاهر مقدسی تا استاد محمد رضا شفیعی کدکنی اذعان دارند آقا امیرالمومنین تنها و تنها «علی» در نوروز هدایای نوروز ایرانیان را دستور داد که به حساب مالیات بگیرند و بار هدایای نوروزی را از دوش ایرانیان برداشت که چندسال بعد معاویه هدایای نوروزی را از ده میلیون دینار تا سقف خراج بغداد یعنی ۸۰ میلیون دینار افزایش داد و ایرانیانی که تحمل این بار را نداشتند با زور و شکنجه وادار به هدیه نوروزی می‌کرد و از بیرونی تا خیام و از جلالی تا امروز همه تقویم نگاران برای تطبیق سالهای کبیسه و اصلاح تاریخ، موضوع همزمانی غدیر و نوروز را مدنظر قرار دادند، چراکه بخشش مالیات نوروزی بهترین واقعه برای آن روز ایرانیان بوده و تنها و تنها در دوران خلافت مولای متقیان رخ داده و باز چه توصیف زیبایی دکتر شریعتی دارد که «عشق در این روز زاده شد و نخستین بار آفتاب در نخستین روز نوروز طلوع کرد»

تاریخ را بنگریم؛ چه حماسی، چه روایت سلسله‌های حکومتی، چه از لحاظ دینی، چه اخترشناسی همه روایت کرده‌اند نوروز، روز تولد و روز آفرینش است. اهورامزدا از نوروز در شش روز جهان را خلق کرد که ایرانیان روز ششم را روز نوروز بزرگ نام نهاده اند. جناب رضایی در تاریخ ده هزار ساله ایرانیان، جناب نوری در کتاب پیشدادیان و کیانیان و آقای اردشیر جهانیان در ویژگیهای تاریخ و جناب جلیل اخوان زنجانی در کتاب رصد و تاریخ گذاری در ایران و همه عزیزان پیش گفته و بنا بر گزارشات اوستا در کتاب یشت‌ها استاد پورداوود و نخستین انسان آرتور کریستین سن و همه و همه به خلقت در نوروز و شش روز اشاره دارند که می‌توان در انجیل و تورات هم ردیابی کرد و قرآن شریف هم به «فی ستته ایام» اشاره دارد و چه با استحکام دکتر شریعتی می‌فرماید: «اگر روزی خدا جهان را آغاز کرده است مسلماً آن روز این نوروز بوده است» دکتر شریعتی کسی نیست که یک چنین جمله‌ای را از روی احساس بیان کند بلکه ایشان با فرزانگی کامل و تحقیق و مطالعه تاریخی و شم جامعه شناختی مبادرت به بیان این مطلب نموده‌اند.

برخی از شواهدش را به حد وسع عرض کردم اما در هزاره‌های گمشده دانشمند فقید دکتر پرویز رجبی موضوعی را از زبان حضرت امام صادق(ع) نقل می کند که بیانگر عمق نگاه دکتر شریعتی به نوروز است و آن اینکه حضرتشان به معلی بن خلیف در شرف ایام نوروز تعریف می کنند که چون در یکی از روزگاران گذشته پس از طاعون، حوالی واسط جمعی جان سالم به در نمی‌برند سال بعد به فرمان الهی همه می‌میرند و جانورانشان نیز از آتش خشم پروردگار می‌سوزند. چون دفن آنها دشوار می‌شود، دورشان دیوارمی کشند. روزی یکی از پیامبران را – شاید هزقیل – گذر بر آنجا می‌افتد و از پروردگار سلامت درگذشتگان را خواستار می‌شود. خطاب می آید که روز نوروز بر استخوان کشتگان آب بپاشد. آن نبی چنین می کند. امام اضافه می فرمایند چون نبی آب می‌پاشد، مردگان همه زنده می‌شوند و از این جهت آن روز را نوروز می‌خوانند و سنت آب پاشیدن معمول می‌شود و زنده یاد دکتر شریعتی تعبیرشان از این روایت که از نظر اعتبار و آوازه جشن نوروز و آیین آب پاشی پر ارزش است.

بوی باران، بوی سبزه، بوی خاک
شاخه‌های شسته باران خورده پاک

و ادامه می‌دهند نوروز تجدید خاطره بزرگی است، خاطره خویشاوندی انسان با طبیعت، گرم از بهار و روشن از آفتاب، لرزان ازهیجان آفرینش و آفریدن... من این یادداشت را مدیون همراهی پسرم امیرحسین هستم که پا به پای این حقیر تطبیق متون را از دل تاریخ برکشیدند و محمد صادقی که به نگارش وادارم کردند.

انواع واحدهای اقامتی

تعطیلات نوروزی فرصتی را فراهم می‌کند تا بسیاری از ایرانیان به شهرهای مختلف سفر کنند و این روزها پررونق‌ترین روزهای واحدهای اقامتی در سراسر کشور است. سایت جامعه هتل‌های آنلاین برای آشنایی مسافران با این واحد، مراکز و واحدهای اقامتی را به این شرح تعریف می‌کند:

هتل

هتل‌ها، واحدهایی اقامتی هستند که از تعداد اتاق‌های زیادی برخوردارند. در هتل به غیر از تامین امکانات خواب، خدمات گسترده از جمله تریا، استخر، پارک کودکان، سالن‌های بدنسازی، رستوران، فروشگاه‌های تهیه سوغات تدارک دیده شده است. همچنین برای استفاده صحیح از امکانات ایجاد شده و جلب نظر مشتریان سالن‌هایی برای برگزاری سخنرانی، سمینار و جشن‌های مختلف پیش بینی شده است.

هتل آپارتمان

هتل آپارتمان از لحاظ داشتن فضا محدودتر از هتل است و از در کنار هم قرار گرفتن چند واحد شکل می گیرد. علاوه بر اتاق خواب، دارای آشپزخانه، نشیمن و آبدارخانه نیز هستند.

مهمانپذیر

مهمانپذیرها، اتاق‌هایی ارزان قیمت و کوچک هستند که دارای آشپزخانه و سرویس بهداشتی مشترکند. معمولاً مسافرخانه‌ها مکان‌هایی پر رفت و آمدند، واز مسافر هزینه کمتری اخذ می‌شود.

متل

در کشورما، حاشیه جاده‌های کمربندی شهرها برای مسافرانی که با وسیله نقلیه شخصی سفر می‌کنند، واحدهای اقامتی ایجاد شده است. این مجموعه‌های اقامتی اغلب به صورت واحدهایی یک یا دو طبقه بوده که شامل اتاق، تلویزیون، یخچال و امکانات تهیه چای و قهوه است. بعضی از متل‌ها دارای امکانات وسیع‌تر و برخی ساده هستند. در اطراف این متل‌ها معمولاً سوپرمارکت، رستوران و پمپ بنزین پیش‌بینی می‌شود تا مسافران قادر به تامین ملزومات خود باشند. هزینه اقامت در این واحدهای اقامتی به دلیل این که خدمات زیادی ارائه نمی‌دهند از هتل‌ها مناسب‌تر است.

پانسیون

از دیگر انواع واحدهای اقامتی پانسیون است. که در آن مسافران مدتی طولانی اقامت دارند. بیشترین نوع پانسیون در ایران پانسیون‌های دانشجویی هستند.

واحدهای پذیرایی بین راهی

واحدهایی هستند که در طول جاده خدمات پذیرایی به زائرین ارائه می‌کنند. این واحدها در انواع رستوران، کبابی، اغذیه فروشی، چلوکبابی، جگرکی، چایخانه و.... که در رده‌های کیفی درجه یک، درجه دو و درجه سه تقسیم شده‌اند. در چند سال اخیر مجتمع‌های بین راهی به منظور ارائه خدمات بیشتر به مسافرین ساخته شده‌اند.

در این مجتمع‌ها جدا از خدمات پذیرایی، اقامتی و همچنین خدمات رفاهی از جمله مسجد، پارک کودکان، تعمیرگاه، پمپ بنزین و... نیز وجود دارد.

شیرینی نارگیلی

این شیرینی از شیرینی‌های سنتی کشورمان است، بسیار طرز تهیه آسانی دارد و می‌توان در مدت کوتاه و مواد اولیه در دسترس تهیه کرد. نگهداری آن کمی نیاز به دقت دارد و برای اینکه خشک نشود باید در ظرف در بسته و در محیط بیرون از یخچال نگهداری شود. بهتر است این شیرینی را در حجم کم تهیه کنید تا نگران ماندگاری آن نباشید.

● **مواد لازم:**

سفیده تخم مرغ	٤ عدد
شکر	۱ و ٤/۱ لیوان
پودر نارگیل	۲ لیوان
روغن مایع	٤ قاشق غذاخوری

● **طرز تهیه:**

همه مواد را با هم مخلوط کرده و روی حرارت خیلی کم می‌گذاریم تا شکر ذوب شود. یعنی مواد کمی شل شود، نباید زیاد بماند، به محض ذوب شدن شکر را از روی حرارت بردارید تا سفیده‌ها روی حرارت پخته نشود. خمیر شیرینی را روی کاغذ روغنی چرب شده با فاصله قرار دهید (من با قاشق می‌گذارم، شما می‌توانید به وسیله قیف و ماسوره شکوفه بزنید) و سپس داخل فر با حرارت ۱۵۰ درجه سانتیگراد قرار دهید تا وقتی که دور شیرینی‌ها کمی طلایی شود.

شکلات انگشتی

این شیرینی بسیار راحت آماده می‌شود و نه تنها طعم مطبوعی دارد، بلکه برای پذیرایی نوروزی هم بسیار مناسب است، پیشنهاد می‌کنیم حتما امتحان کنید و از طعم آن لذت ببرید.

مواد لازم:

آرد	دو سوم پیمانه
بیکینگ پودر	یک دوم قاشق چایخوری
پودر کاکائو	دو قاشق سوپخوری
کره نرم شده	۵۰ گرم
عسل	٤ قاشق سوپخوری
شکلات	۵۰ گرم
شکلات خرد شده یا ترافل	مقداری برای تزئین

طرز تهیه:

فر را با درجه ۱٦۰ روشن کنید. کره به دمای محیط رسیده، عسل، آرد، بیکینگ پودر و پودر کاکائو (من شکر این دستور را حذف کردم و به نظرم عالی بود، اگر شما شیرینی بیشتر دوست دارید ۵۰ گرم پودر قند هم اضافه کنید) را با هم بریزید داخل کاسه‌ای بزرگ و با دست مخلوط کنید تا خمیر یکنواخت و نرمی بدست آید.

اگر خمیرتان هنوز انسجام نداشت، یک قاشق دیگر عسل اضافه کنید، این خمیر ورز زیادی نمی‌خواهد، وقتی خمیر جمع شد ورز دادن را متوقف کنید. اکنون خمیر را بین دو لایه نایلون یا کاغذ روغنی قرار دهید و با وردنه از روی نایلون خمیر را به قطر دو، سه میلی متر باز کنید. با چاقو یا کاتر مستطیل‌هایی تقریبا به اندازه ۲ در ۸ سانتی متربرش بزنید.

شیرینی‌ها را داخل سینی فر بچینید، سینی نیاز به کاغذ یا چرب کردن ندارد، بعد از پخت به راحتی از سینی جدا می‌شود. سینی فر را به مدت ۱۵ دقیقه در فر قرار دهید تا شیرینی‌ها بپزد. بعد از اینکه شیرینی‌ها کامل خنک شد درون ظرف بچینید.

۵۰ گرم شکلات را به صورت بن ماری یا داخل مایکروویو ذوب کنید، می‌توانید یک قاشق روغن مایع داخل شکلات بریزید تا روان‌تر شود. اگر بخواهید شیرینی تان به صورت کامل رژیمی شود از شکلات تلخ استفاده کنید. کمی از شکلات‌ها را با چاقو ریز خرد کرده و یا با رنده درشت رنده کنید (پیشنهاد می‌کنم از ترافل رنگی استفاده نکنید با ترکیب این شیرینی زیبا نخواهد شد).

شیرینی‌ها را تا نیمه داخل شکلات آب شده فرو کنید و نگه دارید تا شکلاتهای اضافی آن گرفته شود و بعد روی کاغذ روغنی بچینید. قبل از اینکه شکلاتها ببندد، کمی ترافل یا شکلات خرد شده روی قسمت شکلاتی شیرینی‌ها بریزید. اگر زیر شیرینی‌ها نیز کمی شکلات یا ترافل بریزید به کاغذ نمی‌چسبد و به راحتی برداشته می‌شود. وقتی شکلاتها بست به راحتی از کاغذ جدا می‌شود.

شکلات فنجانی

این شکلات را پس از آماده کردن درون ظرف در بسته و در یخچال نگهداری کنید، ده دقیقه قبل از سرو از یخچال بیرون آورده و در محیط آشپزخانه قرار دهید.

● **مواد لازم:**

شکلات ۷۰ درصد	۱۰۰ گرم
شکلات نیمه شیرین	۱۰۰ گرم
کره بادام زمینی	۱ پیمانه
شکر	۲/۱ پیمانه
وانیل	۲/۱ قاشق چایخوری
شکلات سفید	برای تزئین
کپسول کاغذی کوچک مخصوص شکلات	

● **طرز تهیه:**

یک ظرف را آب کرده و روی حرارت قرار دهید، ظرف کوچکی که داخل ظرف قبلی جای می‌گیرد را بردارید و شکلات‌ها را خرد کرده و داخل آن بریزید و ظرف را درون ظرفی که در آن آب ریخته و روی حرارت گذاشته‌اید، قرار دهید. مراقب باشید آب زیاد گرم نشود تا باعث سفت شدن یا سوختن شکلات گردد. گاهی شکلات را هم زده و زیر و رو کنید تا بصورت یکنواخت ذوب شود.

بعد از ذوب شدن شکلاتها، کره بادام زمینی، شکر و وانیل را اضافه کنید و خوب مخلوط کنید و سپس از روی حرارت بردارید و تاوقتی که گرم است داخل قیف شیرینی پزی بریزید و به وسیله یک ماسوره یا سر قیف شیار دار، شکلات را درون کپسول‌های کاغذی بریزید. بهتر است قبل از اینکه شکلات آماده ریختن شود، کپسول‌ها را باز کرده و داخل یکی سینی بچینید تا کارتان سریع پیش رفته و از گرم کردن دوباره شکلات جلوگیری شود. اگر شکلات سفت شود، دیگر به خوبی از قیف بیرون نمی‌آید.

شکلات‌های آماده را به مدت یک ساعت داخل یخچال قرار دهید تا روی آنها سفت شود. سپس شکلات سفید را به همان ترتیب قبلی و به روش بن ماری یعنی روی بخار آب و بدون تماس ظرف با سطح آب جوش، ذوب کنید. داخل یک کیسه زیپ‌کیپ ریخته و گوشه کیسه را بسیار ریز ببرید و روی شکلاتها را با شکلات سفید طرح‌های راه راه بیاندازید تا زیباتر شود. سپس شکلاتها را داخل یخچال قرار دهید تا سفت شود.

...پیشنهاد سرآشپز

● مریم محمدی

سبزی پلو ماهی

از سنت‌های عید، خوردن سبزی پلو با ماهی در شب عید است.اگر چه همه کد بانو های ایرانی پخت این غذا را تجربه کرده انداما غذای سنتی شب عید قلق‌هایی دارد که اینجا آموزش می دهیم.

● **مواد لازم برای ٤ نفر:**

برنج	۳-٤ پیمانه
سبزی پلو	۵۰۰ گرم
نمک	به مقدار لازم
روغن	به مقدار لازم

● **طرز تهیه:**

برنج را از چند ساعت قبل در مقداری آب سرد و نمک خیس کنید. در قابلمه مناسبی تا یک سوم آن، آب بریزید و یک قاشق غذا خوری نمک اضافه کنید و بگذارید جوش بیاید. سپس برنج را اضافه کنید و بسته به نوع برنج بعد از حدود ٦ تا ۸ دقیقه برنج را آبکش کنید.

سبزی را که شسته، خشک کرده و کاملا خرد کرده‌اید، داخل همان آبکش، خوب با برنج مخلوط کنید؛ طوری که برنج له نشود. (به آرامی با کفگیر زیر و رو کنید) کف قابلمه را کمی روغن ریخته و به دلخواه سیب زمینی ورقه شده یا نان لواش بچینید و مخلوط سبزی و برنج را داخل آن بریزید. سپس نصف استکان مخلوط آب جوش و روغن روی آن بریزید و برنج را دم کنید. (درب قابلمه را با دم کنی بپوشانید و حدوداً ٤۵ دقیقه روی حرارت ملایم قرار دهید تا برنج خوب دم بکشد و بعد همراه با چاشنی مورد نظر (ماهی، ماهیچه، تن ماهی یا ...) سرو کنید. که البته بهتر است برای شب عید این پلوی محلی با ماهی میل شود تا رسم دیرینه سبزی پلو ماهی شب عید را نیز حفظ کرده باشیم.

● دقت کنید سبزی را قبل از خرد کردن خوب خشک کنید تا هنگام خرد کردن آب

شکلات گردویی

● مواد لازم:

شکلات سیاه	۱۰۰ گرم
بیسکوئیت ساده	۳۱۰ گرم
گردو خرد شده	۵۰ گرم
شیر عسلی	۴۰۰ گرم
شکلات سفید	۲۰۰ گرم

● طرز تهیه:

شکلات سیاه ذوب شده را با بیسکوئیت پودر شده، گردو و شیر عسلی مخلوط کنید و هم بزنید، (سعی کنید بیسکوئیت با کیفیت مطلوب استفاده کنید. بیسکوئیت‌هایی که با آرد سبوس دار تهیه شده، مناسب این شکلات نیست).

در نهایت مخلوط چسبناکی بدست می آید. از مخلوط به اندازه یک قاشق چایخوری بردارید و در دستتان گرد کنید و روی فویل بچینید. شیرینی ها را به مدت ۳۰ دقیقه در یخچال یا فریزر بگذارید تا فرم خود را حفظ کند و سرد شود (می توانید داخل سینی فلزی چیده و در فریزر قرار دهید) شکلات سفید را به شیوه بن ماری ذوب کنید و روی شیرینی ها بریزید، هر طور مایلید می توانید این کار را انجام دهید، من با قاشق ریختم و چون شیرینی ها سرد است، شکلات به سرعت روی شیرینی ها می‌بندد. (اگر شکلاتتان به اندازه کافی روان نیست، هنگام آب کردن شکلات به اندازه یک قاشق روغن مایع به آن اضافه کنید تا روان‌تر شود) اضافه‌های شکلات را اگر بگیرید کارتان تمیزتر خواهد شد.

حالا شکلات سیاه را به صورت بن ماری یا در مایکروویو آب کنید و در قیف یا کیسه زیپ کیپ بریزید، روی شکلات‌های سفید را تزئین کنید. این کار را برعکس نیز می توان انجام داد. یعنی پایه را از شکلات تیره و تزئین روی آن را از شکلات سفید استفاده کرد.

شیرینی اتریشی

● مواد لازم:

کره نرم شده: ۲۰۰ گرم

پودر قند: ۸۰ گرم

وانیل: یک قاشق چایخوری

زرده تخم مرغ: ٤ عدد

آرد: ۲۵۰ گرم

● مواد لازم برای تزئین:

شکلات تخته ای: ۵۰ گرم

پودر نارگیل: ۵۰ گرم

● طرز تهیه:

کف سینی فر را کاغذ روغنی بیاندازید و فر را با حرارت ۱۳۵درجه سانتیگراد گرم کنید.

کره را در محیط آشپزخانه قرار دهید تا نرم شود، سپس پودر قند و کره را با هم مخلوط کنید تا کرم رنگ شود. سپس زرده‌ها را همراه با وانیل جداگانه هم بزنید و بقیه مواد را اضافه کنید و هم بزنید. آرد را کم کم روی مواد الک کنید و به سرعت هم بزنید تا به خورد خمیر برود. خمیر را در قیف با ماسوره شکوفه ریخته و به صورت انگشتهای ٦ سانتی روی سینی شکل دهید. به مدت ۲۰ دقیقه در فر بپزید. پس از پخت، اجازه دهید شیرینی ها سرد شود، بعد آنها را با شکلات و پودر نارگیل تزئین کنید.

نان برنجی

یک نوع شیرینی محلی و سوغات شهرهای قزوین و کرمانشاه و چند شهر دیگر ایران است. در تهیه این شیرینی از آرد برنج، آرد گندم، پودر شکر، روغن جامد، تخم مرغ، گلاب و هل استفاده می شود.

نان برنجی انواع گوناگونی دارد که از آن میان می توان به نان برنجی ساده و نان برنجی زعفرانی اشاره کرد.

● مواد لازم:

روغن جامد: ۱۲۵ گرم یا یک دوم پیمانه سر پر

پودرقند: ۹۰ گرم یا یک دوم پیمانه سر پر

زرده تخم مرغ: ۱ عدد

آرد برنج نرم: ۲۵۰ گرم یا یک و دو سوم پیمانه

گلاب: ۱/٤ پیمانه

تخم خرفه: برای تزیین

زعفران آب کرده غلیظ: ۱ قاشق مربا خوری

پودر هل: ۱/٤ قاشق چایخوری

● طرز تهیه:

روغن و پودر قند را با همزن می زنیم تا کاملاً سفید شود، حالا زرده تخم مرغ را اضافه کرده هم می‌زنیم تا خوب مخلوط شود، سپس آرد برنج را به مواد اضافه کرده با دست ورز می‌دهیم، دراین مرحله گلاب را کم‌کم به مواد اضافه می کنیم تا خشکی خمیر از بین برود. آرد برنج‌ها در میزان جذب رطوبت با هم متفاوتند، ممکن است بعد از ریختن آرد برنج، خمیر هنوز خشک باشد و شما نتوانید درون دست آن شکل دهید و گلوله کنید، در این صورت گلاب را کم کم به مواد اضافه کنید و ورز دهید تا خمیر نرمی بدست آید و در دست حالت بگیرد و متلاشی نشود، مراقب باشید اضافه کردن بیش از حد گلاب باعث شل شدن آن می شود. حالا خمیر را به دو قسمت تقسیم کرده و یک قسمت آن را با زعفران مخلوط کنید. خمیر را ۲٤ ساعت درون کیسه نایلونی در یخچال قرار دهید تا جا بیفتد. بعد از این مدت خمیر را از یخچال خارج کرده، بگذارید به دمای محیط برسد. فر را با دمای ۱٦۰ درجه سانتیگراد گرم کنید. اکنون خمیر را ورز دهید تا قابل فرم دادن شود. از خمیر به اندازه یک گردوی کوچک بردارید و در دستتان گرد کنید و توی سینی فر بچینید.

روی شیرینی ها را با مهر مخصوص نقش بندازید، سپس کمی تخم خرفه روی آنها بپاشید و در طبقه بالای فر به مدت ۱۰ دقیقه بپزید. بعد از اینکه سینی را از فر خارج کردید، بگذارید کاملاً سرد شود سپس شیرینی‌ها را از سینی جدا کنید، در غیر این صورت همه شیرینی‌ها پودر خواهد شد. اگر می خواهید عطر شیرینی‌ها، مثل شیرینی برنجی های کرمانشاهی باشد، نیمی از روغن را روغن کرمانشاهی بریزید و داخل خمیر از کمی هل ساییده استفاده کنید.

نیندازد، سبزی پلو شامل تره، جعفری، گشنیز و شوید است که به ندرت دیده شده که در شهرهای مختلف تغییری در نوع سبزی آن بدهند. اگر مقداری سیر تازه هم به این سبزی اضافه کنید، به طعم و بوی خیلی بهتری میرسید. سعی کنید در انواع غذاهایی که نیاز به سبزی دارند، از سبزی تازه استفاده کنید. ولی چون پاک کردن سبزی به شدت وقت گیر و خسته کننده است، نگهداری سبزی در فریزر طبق شرایط خاصی و یا خشک کردن آن، این مشکل را بر طرف میکند.

● اندازه قابلمه برای انواع پلو، بهتر است به اندازه سه برابر کل حجم مواد باشد، تا برنج جا برای قد کشیدن و دم کشیدن داشته باشد. اگر جای برنج خیلی تنگ باشد، برنج اصطلاحا خمیر میشود.

● این پلو برای افراد مبتلا به چربی خون بالا و بیماری های قلبی و پرفشاری خون، به هیچ وجه ضرر ندارد و خیلی هم مفید است. سعی کنید در برنامه غذایی خود جای ثابتی برای این غذا (با چاشنی های مختلف) داشته باشید . به خصوص اگر سیر تازه و شوید آن زیاد باشد .

● اگر مایل بودید این پلو را به صورت کته تهیه کنید (یک دمی) هنگامی که آب جوشید و برنج را به آب اضافه کردید، چند دقیقه صبر کنید و بعد سبزی را داخل برنج بریزید و بعد از کشیده شدن آب برنج، کمی روغن روی آن بریزید و برنج را دم کنید . اندازه آب برای کته معمولا در ازای هر یک پیمانه برنج، یک و نیم پیمانه آب است. بر خلاف آنچه مرسوم است؛ هنگام تهیه کته، صبر کنید آب بجوشد بعد برنج را به آن اضافه کنید. اگر طبق روش مرسوم قبل از جوشیدن آب، برنج را در آن بریزید، کته حاصله هم چیزی شبیه کته هایی که احتمالا تا به حال دیده اید میشود، ولی اگر بعد از جوشیدن آب برنج را اضافه کنید، برنج زنده تر میماند و خرد و خمیر نمیشود.

● **روش پخت ماهی:**

ماهی را پاک کرده، بشویید و بگذارید آب اضافه ی آن برود. سپس با نمک، فلفل، آب لیمو و زعفران، سس درست کرده و ماهی را ۲ تا ۳ ساعت در این سس قرار دهید تا مزه دار شود. سپس در روغن یا داخل فر آن را سرخ کنید.

جدول پازل

توضیح: جدول وسط را به صورت قطعه‌های ۳×۳ در اطراف آن پراکنده کردیم شما بایستی با استفاده از حروف راهنما و همچنین خانه‌های سیاه داده شده جدول را کامل کنید.
دقت داشته باشید که خانه‌های سیاه جدول قرینه هستند و همه کلمات افقی و عمودی دارای معنی می‌باشند.

ل	ا	ع
و	س	■
ک	و	ل

ی	■	ر
ق	و	س
ی	ا	ت

ب	ن	د
ا	ت	ر
ه	■	ک

ا	و	ل
س	ی	م
■	ه	ا

ی	چ	■
ا	و	ه
ن	ب	ی

ک	و	ی
ا	ر	ا
ه	ا	ت

ک	■	ز
ا	ب	■
ت	و	ت

د	■	ا
ا	ر	د
■	ا	ب

ر	و	ز	ن	ا	م	ه	ا	ط	ل	ا	ع	ا	ت	
													■	
				■								ق		
					■					■				
ض						ع								ن
			■											
							و							
								ز				ک		
گ			■											

ه	ا	ط
■	م	ل
خ	■	ا

ا	ت	■
ک	و	ه
■	ت	ن

■	س	ی
ض	د	■
ر	ا	م

ا	ه	ه
ر	ب	ی
■	ر	ا

ن	ا	■
د	ن	د
ه	■	ا

ن	ا	م
د	س	ت
■	ک	ا

ه	■	ت
ی	ش	■
م	ن	د

ر	و	ز
ز	ی	ر
م	ر	د

س	ی	ن
ه	■	ت
ت	ر	■

■	ب	ن
ع	ا	ل
ک	ب	■

ن	ر	ا
■	د	ا
ر	ه	■

م	ا	■
ر	ب	ت
ه	ن	و

س	ا	ع
■	ن	ا
ز	■	ب

ی	ن	■
ا	و	ل
ن	ا	ی

ن	س	■
گ	ر	م
■	ا	ش

■	ر	ن
ا	■	ی
ر	و	ت

ه	ا	ل
■	و	ه
ا	ر	ا

؟

- منادی عیدنوروز / رمز جدول
- نام «مسی» گلزن بارسلونا
- نان خودمانی
- پزشکی / بسیار بخشنده
- واحد چلوکباب / صید
- من و تو / ماه محبت
- عیدباستانی ایرانیان / گرانیت
- هزار کیلو / خداوند
- جواهر قلابی / افراد کم همانند
- دنباله رمز جدول

س ... گ

- فلزی مایع
- سین پرطرفدار! / رود
- پاسخ مثبت / علامت بیماری
- محبت و دوستی
- کشور فلاسفه
- بیماری دردناک مفصلی
- اشاره نزدیک / خشک رفتار!
- شگرد کشتی / خانه ییلاقی
- فصل نوروزی! / غزال
- به همراه دید در نوروز فراوان است
- رساله‌ای از عمر خیام

ع

- نگهبان کاروانسرا
- جنس مدال مقام سوم در ورزش / شوم / فلسفه

- ضربه به سر / دو سین سفره هفت سین
- از هفت سین
- او / بند و ریسمان
- مالامال / اندیشه شیطانی
- شیوه و روش / واحد مساحت
- قدم یکپا / نت چهارم
- تنها / رزمایش
- بزرگترین دریاچه جهان
- کافران / فیزیکدان ایتالیایی
- فرهیخته و باادب
- سیاره مریخ
- وسیله هندسی
- وسیله توزین / شب طولانی
- ماه فرنگی / مادر آذری
- سرپرست / گاز نیتروژن
- از نخستین سازندگان اتومبیل / کثرت / نخست
- سوغات قم / بی‌حس
- قاصدان ورزشی / کلام صریح
- خودستایی
- اشاره دور / بوی کهنگی
- ورزش تاریخی / بخش پایانی رمز
- منظره / بعد از (ظ)

د ... م

پس از حل جدول آن را به نشانی: تهران-بلوار میرداماد-خیابان نفت جنوبی-ساختمان روزنامه اطلاعات-گروه نوروزنامه ارسال نمایید تا به قید قرعه به ۵ نفر از عزیزانی که حل جداول و رمز را صحیح به دست آورده‌اند جوایزی اهدا شود.

پیام نوروزی رئیس شورای اسلامی شهر خرم‌آباد

به خرم‌آباد دیار فلک‌الافلاک و شهر شقایق‌ها خوش آمدید

بدینوسیله از مردم شریف و فهیم و نجیب خرم‌آباد به لحاظ حضور حماسی در پای صندوقهای رای نهمین دوره انتخابات مجلس شورای اسلامی، بنا به تأییدات رهبر فرزانه انقلاب که در بی‌اثر کردن توطئه‌های آمریکای جنایتکار و حامیانش نقش بسزایی را ایفاء نمودند، تشکر و قدردانی بعمل می‌آید.

خداوند را شاکر و سپاسگزاریم که سال نو و بهاری دیگر را پیش روی ما قرار داد تا گذشته خود را مورد ارزیابی قرار داده و در راه خدمت بیشتر و خالصانه به خلق خدا و نیز جلب رضای پروردگار گام برداریم.

اینجانب به نمایندگی از طرف اعضای محترم شورای اسلامی شهر خرم‌آباد به عنوان رئیس شورای اسلامی شهر خرم‌آباد، ایام نوروز سال **۱۳۹۱** را به حضور یکایک همشهریان فهیم و نجیب خرم‌آباد و نیز کلیه گردشگران و مهمانان نوروزی که از اقصی نقاط میهن عزیز ایران به استان لرستان و شهر خرم‌آباد سفر کرده‌اند تبریک و شادباش عرض می‌نمایم.

امیدوارم که به مسافران و مهمانان نوروزی در دیار کهن و تاریخی لرستان و بویژه شهر خرم‌آباد خوش بگذرد و بتوانند از مناظر و طبیعت زیبای استان و نیز اماکن مذهبی، تفریحی و تاریخی این شهر دیدن نمایند و از نزدیک با آداب و سنن مردم قوم لر آشنا شوند و با خاطراتی شاد و شیرین و به یاد ماندنی دیار لرستان را ترک نمایند. گام‌هایتان را به شهر شقایق‌ها گرامی می‌داریم و امیدواریم که سالی پربار، توام با صحت و سلامتی و سربلندی و پیروزی در پیش رو داشته باشید.

حسن آذری

رئیس شورای اسلامی شهر خرم‌آباد

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی تشریح کرد:

جزئیات برنامه‌های ستاد تسهیلات سفر استان آذربایجان شرقی برای نوروز ۱۳۹۱

***تراب محمدی: تمامی سازمان‌های مسئول آماده شده‌اند تا با ارائه بهترین خدمات به گردشگران، سفری خاطره انگیز برای مسافران نوروزی فراهم شود**

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی با تاکید بر آمادگی تمامی اعضای ستاد تسهیلات سفر استان در آستانه نوروز گفت: تمامی سازمان‌های مسئول و عضو در ستاد تسهیلات سفر استان، طرح‌های نوروزی خود را در آستانه سال نو آغاز می‌کنند تا بهترین خدمات ممکن به گردشگران ارائه شده و سفری خاطره انگیز برای مسافران فراهم شود.

به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی، مهندس «تراب محمدی» تشریح کرد: شهرداری و فرمانداریهای استان، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، نیروی انتظامی، راهنمایی و رانندگی، صدا و سیما و دادگستری، تعدادی از اعضای فعال این ستاد را تشکیل می‌دهند.

محمدی افزود: پایانه‌های حمل ونقل، فرودگاه‌ها و راه‌آهن، اداره کل اوقاف و امور خیریه و مساجد، اداره کل محیط زیست، سازمان بازرگانی، مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی، بانک‌ها و راه و ترابری دیگر اعضای ستاد تسهیلات سفر استان هستند که اقدامات ویژه نوروزی خود را اعلام کرده‌اند.

وی اظهار امیدورای کرد: نوروز امسال با بهره‌گیری از ظرفیت و توانایی تمام سازمان‌ها و دستگاه‌های مرتبط با ستاد تسهیلات سفر استان و فراهم کردن زیرساخت‌های مورد نیاز، شاهد حضور قابل توجه گردشگران در آذربایجان شرقی و جلب رضایت آنها خواهیم بود.

دبیر ستاد تسهیلات سفر استان تاکید کرد: آماده سازی بیش از ۲۵ کمپ گردشگری در تمامی شهرستان‌های استان و تبریز، آمادگی جاده‌ها و راه‌های مواصلاتی استان، طرح‌های امداد نوروزی، آمادگی اماکن زیارتی و مساجد، خدمات رسانی ویژه پایانه‌های مسافربری، راه‌آهن و فرودگاه و رسیدگی به مجتمع‌های خدماتی و بین راهی بخشی از اقدامات ستاد تسهیلات سفر در آستانه نوروز به شمار می‌رود.

محمدی یادآور شد: بیش از دو میلیون نسخه از اقلام فرهنگی و بروشورهای حاوی راهنما و معرفی اماکن تاریخی و گردشگری، انواع نقشه، پوستر، کتابچه راهنمایی و لوح‌های فشرده تهیه شده در نوروز ۹۱ در ورودی‌ها و اماکن گردشگرپذیر استان توزیع خواهد شد.

استقرار ایستگاه‌های سلامت برای امدادرسانی به گردشگران در ورودی‌های استان

وی اظهار داشت: همزمان با ایام تعطیلات سال نو و آغاز سفرهای نوروزی، ایستگاه‌های سلامت در سه ورودی شهر تبریز برای امدادرسانی به مسافران مستقر می‌شوند.

محمدی افزود: مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی استان، طرح امداد نوروزی خود را از نیمه دوم اسفند ماه آغاز کرده و تا نیمه دوم ماه فروردین ماه سال ۹۱ ادامه خواهد داد که در راستای این طرح، آمبولانس‌هایی در کنار جاده‌های استان در ساعات معینی از شبانه‌روز استقرار می‌یابند.

وی یادآور شد: در مدت زمان اجرای طرح امداد نوروزی، ۹۵ پایگاه شهری و جاده‌ای نیز در سطح استان آذربایجان شرقی برای خدمت رسانی شبانه‌روزی به گردشگران نوروزی آماده شده‌اند.

نظارت بر فعالیت تاکسی‌های آذربایجان شرقی در ایام نوروز

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی اظهار داشت: پلیس راهنمایی و رانندگی استان، در طول ایام نوروز نظارت بر عملکرد تاکسی‌ها، اتوبوس‌ها و کنترل‌معابر و میادین و خیابان‌های شهر را به خوبی عهده دار خواهد بود.

محمدی یادآور شد: تهیه بروشور، پلاکارد و نصب بنرهای تبلیغاتی در خصوص رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی، فعالیت در زمینه فرهنگ‌سازی رانندگی بهتر با توجه به اجرای مرحله دوم جرایم و به کارگیری پلیس یار جوان و استقرار آنها در مبادی ورودی و حساس از دیگر اقدامات پلیس راهنمایی و رانندگی استان در تعطیلات نوروز به شمار می‌رود.

صدا و سیمای آذربایجان شرقی، بازوی حمایتی ستاد تسهیلات سفر استان

رییس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی اظهار داشت: صدا و سیمای مرکز آذربایجان شرقی در تمام ایام تعطیلات نوروز برنامه‌های ویژه‌ای را برای معرفی آداب و رسوم، جاذبه‌های گردشگری و تاریخی و پوشش خبری حضور گردشگران در استان تهیه و پخش می‌کند.

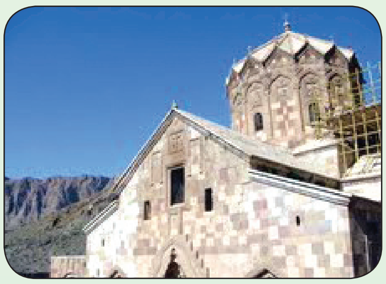
محمدی تشریح کرد: پخش مستند و فیلم و سریال، برنامه‌های زنده ویژه نوروز، گزارش و معرفی جاذبه‌ها از مهم‌ترین برنامه‌های معاونت سیما و اعلام وضعیت هواشناسی، ترافیک و اسکان در ایام تعطیلات نوروز از رادیو شهر مراغه برنامه‌های معاونت صدا و رادیوی صدا و سیمای سهند را تشکیل می‌دهند.

وی خاطر نشان کرد: صدا و سیمای استان در تمام ایام تعطیلات نوروز در برنامه‌های ویژه‌ای اطلاعات مورد نیاز گردشگران را در اختیار آنها قرار داده و به معرفی آداب و رسوم، اماکن دیدنی و جشن‌های نوروز در آذربایجان می‌پردازد.

خیرمقدم جاده‌های آذربایجان شرقی به مسافران نوروزی

وی اظهار داشت: با اعلام آمادگی تمامی بخش‌های خدمات راه و ترابری استان، جاده‌های این استان سفری مطمئن و ایمن را برای گردشگران نوروزی به استان فراهم خواهند کرد.

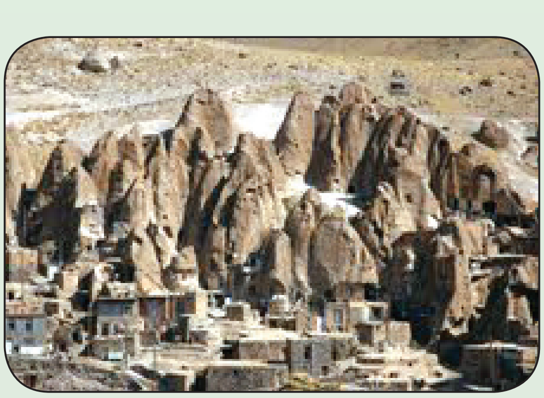
محمدی تشریح کرد: در این راستا تکمیل خط کشی‌ها، تنظیف علائم راهنمایی جاده‌ها، لکه‌گیری و تسطیح جاده‌های آسفالته و تیغ زنی جاده‌های شنی و دسترسی، استقرار ۲۰ دستگاه جرثقیل برای امداد تصادفات جاده‌ای و برنامه ریزی برای ارائه خدمات خودرویی سیار مورد نیاز در طول محورهای مو اصلاتی و شریانی استان انجام گرفته است.

وی افزود: بازبینی وآماده سازی سرویس‌های بهداشتی محور آزاد راه، آماده‌سازی۴۱ باب راهدارخانه و نمازخانه بین راهی وخدمات رسانی۷۵ اکیپ امدادی نوروزی با ۹۰۰ نفر پرسنل راهداری به صورت ثابت در محل راهدارخانه‌ها، پلیس راه‌ها و عوارضی آزاد راه پیامبر اعظم(ص) از دیگر اقدامات راه و ترابری استان در ایام نوروز است.

هدایت گردشگران توسط راهنمایان موتورسوار و دوچرخه سوار

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی اظهار داشت: راهنمایان موتورسوار و دوچرخه سوار در ایام تعطیلات نوروز گردشگران را در سطح استان هدایت و راهنمایی می‌کنند.

محمدی تصریح کرد: با آمادگی کامل نیروها، نوروز ۹۱ بیش از ۲۵۰ راهنمای گردشگری در ورودی‌های شهرستان‌های استان و کنار آثار و اماکن تاریخی و شاخص با لباس‌های مخصوص مستقر خواهند شد.

وی، همچنین از آمادگی ستاد تسهیلات سفر استان برای مقابله با بحران‌هایی مانند تغییرات جوی خبر داد و گفت: سوله‌ها و سالن‌های ورزشی شهرستان های استان در صورت بارش برف و تغییرات ناگهانی هوا، آماده پذیرش گردشگرانی که در چادرهای مسافرتی اسکان دارند، خواهند بود.

استقرار راهنمایان گردشگری در فرودگاه‌ها و پایانه‌های مسافربری

محمدی خاطرنشان کرد: راهنمایان مسلط و توانمند

گردشگری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان در فرودگاه‌ها، پایانه‌های مسافربری و ایستگاه‌های راه‌آهن حاضر هستند تا نسبت به راهنمایی گردشگران و پاسخگویی به سؤالات متداول به زبان‌های متعدد و مختلف در این زمینه اقدام کنند.

وی افزود: مهمانان عزیز می‌توانند در صورت بروز هرگونه مشکل یا سؤال به صورت ۲۴ ساعته با اداره کل فرودگاه‌های آذربایجان شرقی با شماره تلفن ۰۴۱۱۵۲۶۰۴۱۳ تماس حاصل کرده و همچنین از بروشورهای راهنمای مسافران که به صورت نقشه استان همراه با شماره تلفن‌های ضروری تهیه شده، استفاده کنند.

محمدی با بیان اینکه در روز اول سال نو برخی از مسئولان در فرودگاه‌ها به استقبال مسافران نوروزی می‌آیند، گفت: سازمان میراث فرهنگی استان در کنار اداره کل فرودگاه‌های استان مانند سال‌های گذشته با حضور مدیران ارشد استان در اولین روز از تعطیلات نوروزی با اهدای شاخه گل و برخی هدایا به استقبال میهمانان نوروزی می‌رود.

فعالیت مساجد و اماکن زیارتی آذربایجان شرقی در نوروز

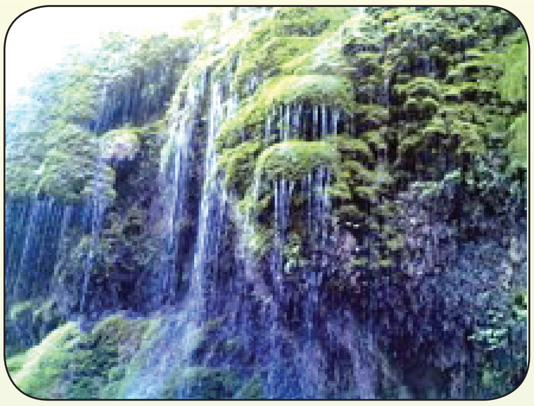
تراب محمدی اظهار داشت: با توجه به پیش‌بینی حضور عده کثیری از هموطنان کشورمان در ایام تعطیلات نوروز در استان به منظور سیاحت جاذبه‌های گردشگری و زیارت اماکن متبرکه، امکانات رفاهی در مساجد آذربایجان شرقی فراهم شده و این اماکن به صورت شبانه‌روزی گشوده خواهند بود.

وی تصریح کرد: در این راستا اداره اوقاف و امور خیریه استان با هماهنگی سایر نهادها، علاوه بر اهدای بسته‌های فرهنگی در این اماکن به مسافران، نمایشگاه‌های کتاب، صنایع دستی و سوغات استان را نیز در تعدادی از امامزادگان زائرپذیر برپا می‌کند.

آمادگی ۱۵۰۰ کلاس درس برای اسکان تمام اقشار گردشگر

دبیر ستاد دایمی تسهیلات سفر آذربایجان شرقی اظهار داشت: با اعلام آمادگی کامل آموزش و پرورش استان، بیش از هزار و ۵۰۰ کلاس درس آذربایجان شرقی، تمامی مسافران نوروزی مراجعه‌کننده را از تمام اقشار فرهنگی و عادی اسکان داده و طبق روال سال‌های گذشته، هیچ محدودیتی در پذیرش افراد نخواهد داشت.

محمدی، همچنین از ارائه خدمات توسط هتل آپارتمان‌ها در نوروز امسال به گردشگران خبر داد و گفت: باتوجه به نیازی که طی سال‌های اخیر در این زمینه احساس می‌شد، تعدادی هتل آپارتمان دارای امکانات رفاهی برای ارائه و اجاره در ایام نوروز امسال آماده‌سازی و بهره‌برداری شده است.

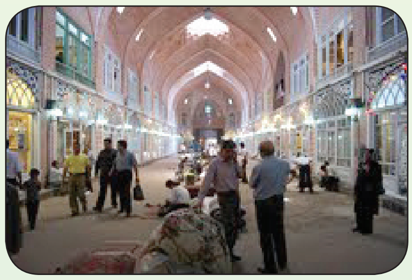
وی با اشاره به بازسازی هتل‌ها در آستانه نوروز گفت: تعدادی از هتل‌های استان مانند ایران، پارک، تبریز، گسترش و چند هتل دیگر اتاق‌ها و سالن‌های خود را افزایش داده و نسبت به بهبود فضای سبز و بهسازی محیط اقدام کرده‌اند.

برپایی نمایشگاه‌های صنایع دستی آذربایجان شرقی در ایام نوروز

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی اظهار داشت: همزمان با آغاز سال نو، نمایشگاه‌های عرضه هنرهای سنتی و صنایع دستی و سوغات آذربایجان شرقی، در نقاط مختلف استان، شهرها و روستاهای هدف گردشگری استان، و همچنین برخی از اماکن ویژه گردشگری تبریز برگزار می‌شوند.

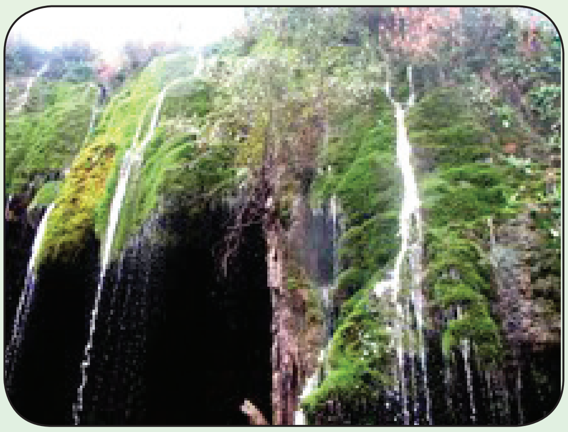

محمدی یادآور شد: بازارچه‌ها و نمایشگاه‌های صنایع دستی نوروزی در شهرستان‌های تبریز، مراغه، میانه، جلفا، اهر و مرند و همچنین مجموعه‌های فرهنگی و تاریخی و طبیعی تبریز مانند مسجد کبود تبریز، بوستان ایل‌گلی، مجتمع‌های بین راهی و کمپ‌های ورودی شهرستان‌های استان و پارک‌های مسافر برگزار می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: در این نمایشگاه‌ها هنرهایی از جمله منبت‌کاری، معرق‌کاری و نازک‌کاری چوب، شیشه‌گری سنتی و دستی، فرش‌های هنری، سفال و سفالگری، سبدبافی، لباس‌های محلی، سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی و ساخت زیورآلات، قلمزنی روی مس، چرم و کفش، گلیم و ورنی‌بافی، روسری چاپ باتیک، ممقان دوزی و همچنین سوغاتی‌های متنوع خوراکی ارائه می‌شوند.

اجرای آئین‌های نوروزی آذربایجان‌شرقی در تعطیلات عید

رئیس سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آذربایجان شرقی ادامه داد: در ایام تعطیلات نوروز ۹۱ برنامه متنوع و متعدد فرهنگی و هنری در استان اجرا می‌شوند که علاوه بر معرفی جاذبه‌های تاریخی، طبیعی و گردشگری استان به نمایش آیین‌های نوروزی آذربایجان نیز برای گردشگران سایر مناطق کشورمان می‌پردازند.

محمدی اضافه کرد: گروه‌های مختلفی در این ایام به اجرای نمایش‌های آیین نوروز از جمله «تکم‌خوانی» و «سایاچی» پرداخته و هنرمندان آذری زبانی از سراسر کشور برای ارائه آداب و رسوم این مناطق به آذربایجان شرقی می‌آیند.

وی خاطرنشان کرد: فرهنگ و تاریخ غنی، موسیقی و آداب و رسوم کهن و بکر مناطق مختلف آذربایجان شرقی از جمله زیباترین و پرطرفدارترین جاذبه‌های گردشگری این استان در کنار مناظر طبیعی آن به شمار می‌روند.

شگفتی‌های آذربایجان شرقی

آذربایجان شرقی با دارا بودن آب و هوای چهارفصل و آثار تاریخی بی‌نظیر و محیط زیست طبیعی منحصر بفرد از شگفتی‌های بسیاری در میان سایر استان‌های کشور برخوردار است.

هر منطقه از این استان در فصل بهار، آب و هوای مختص خود را دارد که با تفاوت دمایی قابل توجه در هر منطقه از آن جاذبه‌های فراوانی برای گردشگران پدید آمده است.

جنگل‌های ارسباران و حاشیه رود ارس، قرمزی گل آذرشهر، تالاب قوریگل بستان‌آباد، قره‌قشون بناب، دامنه‌های سهند، حماملوی ورزقان، دره لیقوان، بندر شرفخانه، قلعه دره سی کلیبر، پیام مرند، شورسوی ملکان، چیچکلوی ورزقان، سد علویان، آسیاب خرابه جلفا و آبشار گل آخور ورزقان تعدادی از بی‌بدیل‌ترین مناظر طبیعی گردشگری آذربایجان شرقی را تشکیل می‌دهند.

نام کندوان و اشتبین به عنوان روستاهای شگفت‌انگیز آذربایجان شرقی برای اغلب هموطنان در سراسر ایران شناخته شده است که گردشگران با سفر به آنها علاوه بر بازدید از محیط طبیعی منحصر به فرد و نحوه زندگی مردم ساکن در این دو روستا، می‌توانند از آب و هوای مطبوع و بهاری آنها و همچنین آب درمانگر کندوان بهره بگیرند.

خانه‌های صخره‌ای و مخروطی یا کله‌قندی شکل کندوان به عنوان یکی از سه روستای شگفت‌انگیز دنیا و همچنین معماری پلکانی خانه‌های روستای اشتبین این دو روستا را به مناطق ویژه هدف گردشگری آذربایجان شرقی تبدیل کرده‌اند.

بازار بزرگ تبریز که سال گذشته در فهرست آثار جهانی ثبت ملی شد، یکی از شاخص‌ترین آثار تاریخی آذربایجان شرقی به شمار می‌رود که همه ساله گردشگران بسیاری را از تمام دنیا به خود جذب می‌کند.

این بازار به عنوان بزرگ‌ترین بنای مسقف به‌هم چسبیده جهان، دارای دالان‌ها، سراها و تیمچه‌های متعددی است که با جریان کسب و کار در داخل آن از زیبایی و شکوه بی‌نظیری برخوردار می‌باشد.

آذربایجان شرقی بیش از هزارو ۸۰۰ اثر ثبت ملی و دو اثر ثبت جهانی دارد که آن را به یکی از پرجاذبه‌ترین استان‌های کشور تبدیل کرده است.

مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان:

سرزمین مردان نمکی، در انتظار مسافران نوروزی

اشاره:

استان زنجان با مجموعه‌هایی زیبا از جاذبه‌های طبیعی، تاریخی و به عنوان قطب گردشگری شمال غرب کشور در واپسین روزهای پایانی زمستان و در آستانه فصل شکوفه‌ها خود را برای پذیرایی از میهمانان و گردشگران نوروزی آماده کرده است.

وجود بناهای تاریخی همچون گنبد عظیم سلطانیه سومین بنای تاریخی بزرگ جهان و نخستین بنای تاریخی ایران، بنای رختشویخانه و موزه‌های بسیار زیبا از جمله موزه مردان نمکی و جاذبه‌های طبیعی مانند غار زیبای کتله خور منطقه زیبای ائل‌داغی، دشت آهوخیز سرین و آب و هوای معتدل کوهستانی موجب شده است تا استان زنجان از نظر گردشگری دارای موقعیت و جایگاه ویژه در کشور باشد.

این استان با مرکزیت شهر زنجان در شمال غرب کشور قرار گرفته که از سوی شمال غرب به استان‌های آذربایجان شرقی و غربی و کردستان از سمت شمال شرق به استان گیلان و بخشی از مازندران و از سوی جنوب به استان‌های قزوین و همدان محدود می‌شود.

سرزمین مردان نمکی (شاهدان عینی تاریخ و تمدن) علاوه بر مناظر زیبای طبیعی آثار تاریخی و دیدنی بسیار زیادی را در خود جای داده است و گردشگران نوروزی این سرزمین می‌توانند با برخورداری از آب و هوای دلپذیر و مناظر زیبای طبیعی از آثار تاریخی و موزه مردان نمکی هزار و هفتصد ساله نیز دیدن کنند.

تخفیف تا ۵۰درصدی اماکن عمومی

یحیی نقی‌زاده محجوب، مدیرکل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان زنجان از ارائه تخفیف ۲۰ تا ۵۰ درصدی در اماکن اقامتی عمومی به مسافران و گردشگران نوروزی در تعطیلات نوروز در این استان خبر داد و افزود: گردشگران و مسافرانی که در این استان اقامت می‌کنند به نسبت تعداد روز اقامت از این میزان تخفیف برخوردار خواهند شد.

وی آماده‌سازی کمپینگ‌های موجود در سطح استان با همکاری هلال احمر و شهرداری، رسیدگی به وضع اماکن خدماتی ـ بهداشتی و مراکز پذیرایی بین راهی، تهیه فهرست کشیک تمام دستگاه‌های عضو ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی، تهیه اقلام تبلیغاتی و پکیج‌های نوروزی، هماهنگی با اصناف برای ارائه خدمات در بازار تاریخی زنجان از روز دوم عید به مسافران، آماده کردن مراکز اقامت موقت در قالب کمپینگ‌ها، پیش‌بینی مراکز اقامتی برای مواقع اضطراری در ایام عید و تهیه و نصب بنرها و پلاکاردهای اطلاع‌رسانی و تبریک عید نوروز و مکان‌نماها برای جاذبه‌های گردشگری را از اقدامات ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی در استان زنجان اعلام کرد.

نظارت بر نرخ خدمات

او همچنین استقبال از اولین میهمانان نوروزی در میادین ورودی اصلی شهر با اهدای هدایایی توسط مسئولین، برگزاری مراسم فرهنگی و آیینی از جمله برپایی سفره هفت‌سین، برگزاری جُنگ‌های شادی و موسیقی، برگزاری مراسم چهل یاسین زمان تحویل سال در امامزاده سیدابراهیم(ع) را از دیگر برنامه‌های ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی اعلام کرد و افزود: نظارت بر نرخ خدمات مختلف در سطح استان، برگزاری نمایشگاه‌های صنایع دستی در همه مراکز شهرستان‌ها، انتشار کتابچه مشترک نوروزی با مشارکت دانشگاه علوم پزشکی، نیروی انتظامی، هلال احمر، حمل و نقل و پایانه‌ها و میراث فرهنگی از دیگر برنامه‌های ستاد است.

نقی‌زاده محجوب با اشاره به اینکه بازرسان متخصصی از دستگاه‌های مختلف و بازرسانی از طرف ستاد و استانداری پیش‌بینی شده است تا فعالیت‌های ستاد در حوزه استان و شهرستان‌ها را بررسی کنند، گفت: بازرسان مشترک علوم پزشکی، اماکن، میراث فرهنگی و نماینده استانداری نیز در ایام تعطیلات بر وضع بهداشت و نحوه ارائه خدمات اماکن خدماتی در سطح استان نظارت خواهند داشت.

پاسخگویی به مسافران

وی با بیان اینکه ستاد مرکزی تسهیلات سفرهای نوروزی استان در بنای تاریخی دارایی مستقر شده است و نمایندگان دستگاه‌ها به صورت مستقیم در ستاد پاسخگوی مسافران خواهند بود، افزود: مسافران و گردشگران درصورت نیاز به راهنمایی، ارائه پیشنهاد یا بیان شکایات می‌توانند با شماره تلفن‌های ۷۲۸۵۰۵۴ ـ ۷۲۸۵۰۱۰ ـ ۰۲۴۱ و ۰۲۴۱ـ۳۲۲۳۰۲۸ تماس بگیرند.

موزه‌های زنجان

مدیرکل میراث فرهنگی در ادامه با اعلام اینکه در حال حاضر ۱۰ موزه استان همچون موزه مردان نمکی، موزه رختشویخانه زنجان، موزه صنایع دستی، موزه سنگ نوشته‌ها، موزه کتابت، موزه تاریخ طبیعی و حیات‌وحش، موزه خصوصی صمیمی فرد و موزه باستانشناسی ابهر، موزه سنگ نوشته‌های سجاس و موزه مسجد جامع سجاس آماده ارائه خدمات و بازدید گردشگران است، افزود: جاذبه‌های طبیعی همچون غار زیبای کتله‌خور و بناهای و تاریخی گنبد سلطانیه، بنای رختشویخانه، معبد داش‌کسن، بقعه قیدارنبی(ع) و سایر مراکز دیدنی و بناها و جاذبه‌های استان آماده پذیرایی از میهمانان نوروزی هستند.

بناهای تاریخی

گنبد سلطانیه (بزرگترین گنبد آجری جهان): این بنا در ۳۵ کیلومتری شرق زنجان قرار گرفته است، این گنبد در هسته مرکزی شهر سلطانیه در قسمت جنوب غرب کهندژ قرار دارد و به عنوان یکی از بناهای عظیم اسلامی همچون نگینی سربرافراشته خودنمایی می‌کند، این بنا در دوران حکومت اولجایتو (سلطان محمد خدابنده) در مدت ۱۰ سال از سال ۷۰۳ تا ۷۱۳ هجری قمری ساخته شده است.بنای رختشویخانه: این بنا در بافت قدیمی شهر زنجان حدفاصل خیابان سعدی و داوودقلی واقع است و یکی از بناهای جالب توجه و عام‌المنفعه زنجان به شمار می‌آید که درسال ۱۳۴۵ هجری قمری توسط دو برادر به نام‌های مشهدی اکبر و مشهدی اسماعیل(بنا) ساخته شده است. این بنا توسط اداره کل میراث فرهنگی استان مرمت و به شماره ۱۷۴۷ در فهرست آثار ملی تاریخی کشور ثبت شده است و در حال حاضر به عنوان موزه مردم‌شناسی و نمایشگاه صنایع دستی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

غار کتله‌خور: این غار یکی از زیباترین جاذبه‌های طبیعی ایران و استان زنجان است که در ۱۶۵ کیلومتری زنجان واقع است. غار کتله‌خور با طول تقریبی ۱۰ کیلومتر در بهار سال ۱۳۳۱ هجری شمسی توسط یک هیات کوهنوردی و با همکاری مرحوم سیداسدالله جمالی شناسایی و کشف شد.

مجموعه تفریحی غار کتله خور یکی از مناطق مهم گردشگری استان به شمار می‌رود که از طریق جاده سلطانیه ـ خدابنده ـ گرماب قابل دسترسی است.

آثار مهم تاریخی

مسجد جامع (مسجد سید) زنجان: مجموعه مسجد و مدرسه سید یکی از بناهای با ارزش و تاریخی شهر زنجان است که در قسمت بافت تاریخی شهر قرار گرفته است. این مسجد از ضلع غربی با بازار قیصریه واز ضلع شرقی با معبر موصوف به کوچه مسجد سید و از جبهه شمالی با خیابان امام و سبزه میدان در ارتباط است. این مجموعه ارزشمند تاریخی توسط عبدالله میرزا دارا، پسر یازدهم فتحعلی شاه قاجار در سال ۱۲۴۲هجری قمری احداث گردیده است.

بنای رختشویخانه: این بنا درقلب بافت تاریخی شهرکه منطبق بر حصار قدیمی شهر می باشد در یک منطقه پر تراکم مسکونی احداث شده است.

مجموعه تاریخی رختشویخانه در سال ۱۳۰۷هجری شمسی توسط علی اکبرتوفیقی رییس بلدیه شهرزباقر خان امجد خریداری ودر مدت ۱۵ ماه ساخته شده است. رختشویخانه برای آحاد شهروندان شبانه روز دایر بوده ومردم شهر لباس ورخت خود را در آن محل می شسته اند واستفاده از آن رایگان بوده است.و در حال حاضر بعنوان موزه مردم شناسی مورد استفاده قرار می گیرد و مسافران نوروزی می توانند در سفر به شهر زنجان از این موزه دیدن کنند.

عمارت ذوالفقاری: در مرکز بافت قدیمی شهر زنجان مجموعه تاریخی ذوالفقاری واقع شده است که ازجالبترین بناهای باقیمانده ی این مجموعه بنای تاریخی مرکز مجموعه ی بیرونی است. این بنا در دو طبقه ویک سردابه ساخته شده، پلان بنا ایرانی وسبک ساختمانی آن تقلیدی از بناهای گوتیک اروپا

است.

بنای توفیقی: بنای توفیقی در بافت قدیمی شــهردرمحله معروف به((غریبیه ی بالا))که به محله((خرابه رجی)) نیز مشــهور بــوده قرار دارد. این بنا ازجمله بناهــای اواخر دوران قاجاریه و اوایل دوران پهلــوی بوده که این امربا توجه به نوع معماری وتزئینات بکار رفته در آن بخوبی مشاهده می شود.

بنای دارائی: بنای دارائی در مرکز شــهر زنجان ودر داخل بافت قدیمی شهر موســوم به سرچشــمه واقع گردیده که با توجه به بافــت فعلی حدوداً در ضلع شمالی شهر که باشیب ملایمی منتهی به ارتفاعات می شود قرار گرفته است.این بنا با پلانی مســتطیلی شکل به ابعاد ۱۵×۲۲ متــر در وســط باغی به مســاحت ۱۸ هزار مترمربــع واقع گردیده اســت.این بنا در حال حاضــر هــم بعنــوان ســتاد مرکز تسهیلات ســفرهای نوروزی و هم بعنوان مــوزه آثار تاریخی مکشوفه و صنایع دستی در خدمت مسافران نوروزی است .

پلهای تاریخی: در ســطح شهرســتان زنجان سه پل تاریخی ثبت شده وجود دارد که دارای اهمیت هستند.

الــف) پل ســردار: این پل در جنــوب غربی زنجان، بــر روی رودخانه زنجانرود و در مســیر راه قدیم تکاب – تخت ســلیمان و سقز قرار گرفته و بنام سرداراســعد الدوله معروف گشته و به روایتی در دوره قاجاریه توسط (حاجیه خانم قمر تاج) نامی ساخته شده است.

ب) پل حاج میربهاالدین: این پل در جنوب شهر زنجان، برروی زنجان رود احداث شده واز آثار دوره قاجاریه است. این بنا که به پل کهنه نیز شهرت دارد، در مسیرارتباطی زنجان – کردستان قرار دارد .

ج) پل ســید محمد: این پل درجنوب شــرقی زنجان، بر روی رودخانه زنجانرود و در مســیر زنجان به همدان قرارگرفته ودرحدود ســال ۱۳۰۰هــ.ق. توســط حاج ســید محمد، از تجار و متمولین زنجان در دوره ناصرالدین شــاه ساخته شده است.

بازار زنجان: بازار زنجان در قســمت بافت قدیمی شــهر قرارگرفته و از دو قســمت بازار بالا و بازار پائین تشکیل شده اســت ویکی از آثار تاریخی استان محسوب می شود که در ســال ۱۲۰۵ هــ.ق در دوران آقــا محمد خان قاجار احداث آن شروع و در سال ۱۲۱۳ در زمان فتحعلی شاه قاجارتکمیــل گردیده اســت کاروانســراها، گرمابه ها و مســاجد و راسته ها نیز تا سال ۱۳۲۴ هــــ.ق در دوره محمد علی شاه قاجار اضافــه گردیــد. مجموعه بازار بالا از بــازار قیصریه، بــازار بزازها، بازار حجت اســلام، بازار امامزاده و بازار عبدالعلی بیگ تشــکیل شده است. این بازار از نظر تولید و عرضه کالا به هشــت راســته زرگرها، بزاز ها، کفاشــها، ســراجها، کلاه دوزها، صندوق سازها، رنگرزها، میوه فروشــها و جگرپزها تقسیم شده اســت ،و از دومین روز عید نوروزبرای ارائه خدمات در خدمت مسافران و گردشگران نوروزی است.

بنای تاریخی کاروانسرای سنگی: در حال حاضر قدیمیترین اثر تاریخی شهر کاروانســرای سنگی است، این کاروانســرا در منتهی الیه جنوب شرقی خاستگاه اولیه شهر در زمان شاه عباس دوم احداث شده وهم اکنون به عنوان سفره خانه ســنتی مورد اســتفاده قرار می گیرد و گردشــگران نوروزی می توانند در ایام تعطیلات ازخدمات این سفره خانه بهره مند شوند .

بقعه امامزاده ســید ابراهیم (ع): بقعه امامزاده سید ابراهیم یکی از بقاع معتبر شــهر زنجان است بعضی ایشــان را ابراهیم بن موسی بن جعفر(ع) دانسته اند و جمعی دیگر همانند ابوالفراج اصفهانی وابونصر بخاری در سرالانســاب، ایشان را ابراهیم بن محمد بن الحســن بن العباس بــن علی(ع) ذکر نموده اند اگر این شجره نامه درست باشد وی در اوایل قرن سوم هجری در زمان خلافت المعتزر بالله خلیفه عباسی قیام نموده و در۳ کیلومتری جنوب زنجان در جریان جنگی با عمال خلیفه شهید گردیده و پیکر مطهرش در قبرستان واقع در منتهی الیه شرقی مشرف به دیوار مدفون شــده است.امام زاده سید ابراهیم (ع) همه ساله پذیرای زائرین وگردشگران فراوان است.

چایخانــه ســنتی حاج داداش: این مرکز پذیرائی که درقلب بازار قدیمی زنجان واقع است حدود یکصد سال پیش به عنــوان حمام احداث گردیده بــود. هم اینک بــا حفــظ بافــت حمام بــا اندکی تغییــر وایجاد تزئینات زیبای سنتی، به عنوان سفره خانه و محل پذیرائی گردشگران مورد استفاده قرار می گیرد.

حیات وحش

با توجه به تنوع آب وهوایی وپوشش گیاهی وهمچنین داشتن کوههای مرتفع، اســتان زنجان یکی اززیســتگاههای انواع حیات وحش بزرگ وکوچک محسوب می شود.

از انواع وحوش استان که در مناطق مختلف آن پراکنده اند می توان به موارد زیر اشــاره کرد: حیواناتی از قبیل قوچ و میش ارمنی، خوک، خرگوش، کل و بز، خرس، کفتار، گرگ ،روباه، گورکن، ســنجاب، خار پشت، موش، کلاهو، ۱۷ گونه مار و انواع مختلف خزندگان و انواع بســیاری از پرندگان شامل کبک دری، کبک چیــل، انواع مرغابی، انواع غاز، درنا، انواع کلاغ، لک لک ســفید، لک لک ســیاه، چکاوک، هما، کرکس، قرقی، شــاهین، زاغ، سبزغبا و ...از آبزیان نیز می توان به انواع ماهی و دوزیســتان که در برکه ها، رودخانه ها و بعضی آب بندانهای استان زیست میکنند اشاره کرد.

مناطق حفاظت شده وپارکهای ملی

زیســتگاه حیات وحش اســتان زنجان نیز مانند ســایر نقاط ایران طی دهه های اخیر به علت فراوانی ســلاحهای گرم و شــکاری و بی توجهی مردم آسیب فراوان دیده اســت. لذا سازمان محیط زیست، کلیه مناطق زیست حیاط وحش را چه در ارتفاعات و چه در دشــتها وحواشــی تالابها به عنوان مناطق حفاظت شده اعلام کرده وشکار را در آنها کلاً ممنوع اعلام کرده است. مهمترین منطقه حفاظت شده شهرستان زنجان دشت آهوخیز سهرین است که توجه گردشگران را به خود جلب کرده است.

دهکده تفریحی گاوازنگ

این تفریحگاه در ۳کیلومتری شمال شهر زنجان واقع گردیده است. این تفریحگاه در کوههای شــمالی شــهر واقع شده است. لذا این منطقه دارای آب وهوای بسیار لطیف و مناسب برای کوهنوردی اســت. این دهکــده تفریحــی هم اکنون تحــت مدیریت استانداری زنجان اداره می شــود. دسترسی به این تفریحگاه به وسیله جاده مناســب صورت می گیــرد و همه روزه بازدید کنندگان زیادی جهــت کوهنــوردی و اســتفاده از فضای طبیعی و با صفــای آن به این تفریحگاه می روند.گردشــگران نــوروزی می توانند از امکانات و تســهیلات این مجتمع تفریحی و گردشــگری شامل: سد آب – رستوران – شهربازی و محل بازی برای کودکان و سینما و سایر امکانات رفاهی بهره مند شوند.

صنایع دستی استان

زنجان شــهری اســت با آثار تاریخی و قدمت هزار ساله که مردمان ساده و پر توانش که از هزاران سال قبل در تمدن آسیای غربی، استادانه با دستهای خلاق درکنــار فرهنگ و تمدن کهن خود، هنر پیشینیانشــان چون قالی بافی، گلیم بافی، ملیله کاری، چاقو سازی، کاشی و سفال، پارچه ابریشمی، حکاکی بر روی ظروف مسی را پاس داشته وحال بخشی از میراث ارزشمند هنر صنعتگران این دیار زینت بخش موزه های داخل و خارج کشــور بوده و روزانه نظر هزاران هنر دوســت را به خود جلب می نماید.

صنایع دســتی استان زنجان بخش عمده ای از شــاغلین را به خود جلب کرده است و هم اکنون نیز روند رو به افزایش دارد.

مهمترین صنایع دســتی اســتان زنجان به ترتیب اهمیت: قالیبافی(پشــمی وابریشمی)، چاقو سازی، گلیم و جاجیم بافی، ملیله کاری، ریسندگی و بافندگی، گیوه دوزی، سبد وحصیر بافی و چندین فعالیت دیگر. چاقو سازی، ملیله کاری، گیوه دوزی و قالی بافی در شــهرهای اســتان و صنایع دستی، قالی بافی ـ گلیم بافی، جاجیم بافی، کوزه گری و... در روستاهای استان متداول است.

مخفیانه
۶ تا ۱۰ سانتیمتر
قدبلندتر
دیده شوید!
BEVERLY HEELS
بورلی هیلز
BEVERLY HEELS
اعطای نمایندگی
کفش های بورلی هیلز
به واجدین شرایط
در سراسر کشور
جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفن های زیر تماس حاصل نمایید.
۰۲۱-۸۸ ۵۳ ۹۲ ۳۰-۳۳
آدرس مراجعه حضوری:تهران- خیابان استاد مطهری- مقابل خیابان فجر شماره ی ۲۱۵
www.beverlyheels-shoes.com

تعاون کارت هدیه

بهترین هدیه به همه دوستانتان

www.ttbank.ir | همتی برتر برای فردایی بهتر ... | بانک توسعه تعاون TOSE'E TA'AVON BANK